PLANUL DE DEZVOLTARE REGIONALĂ A REGIUNII BUCUREŞTI-ILFOV 2014-2020

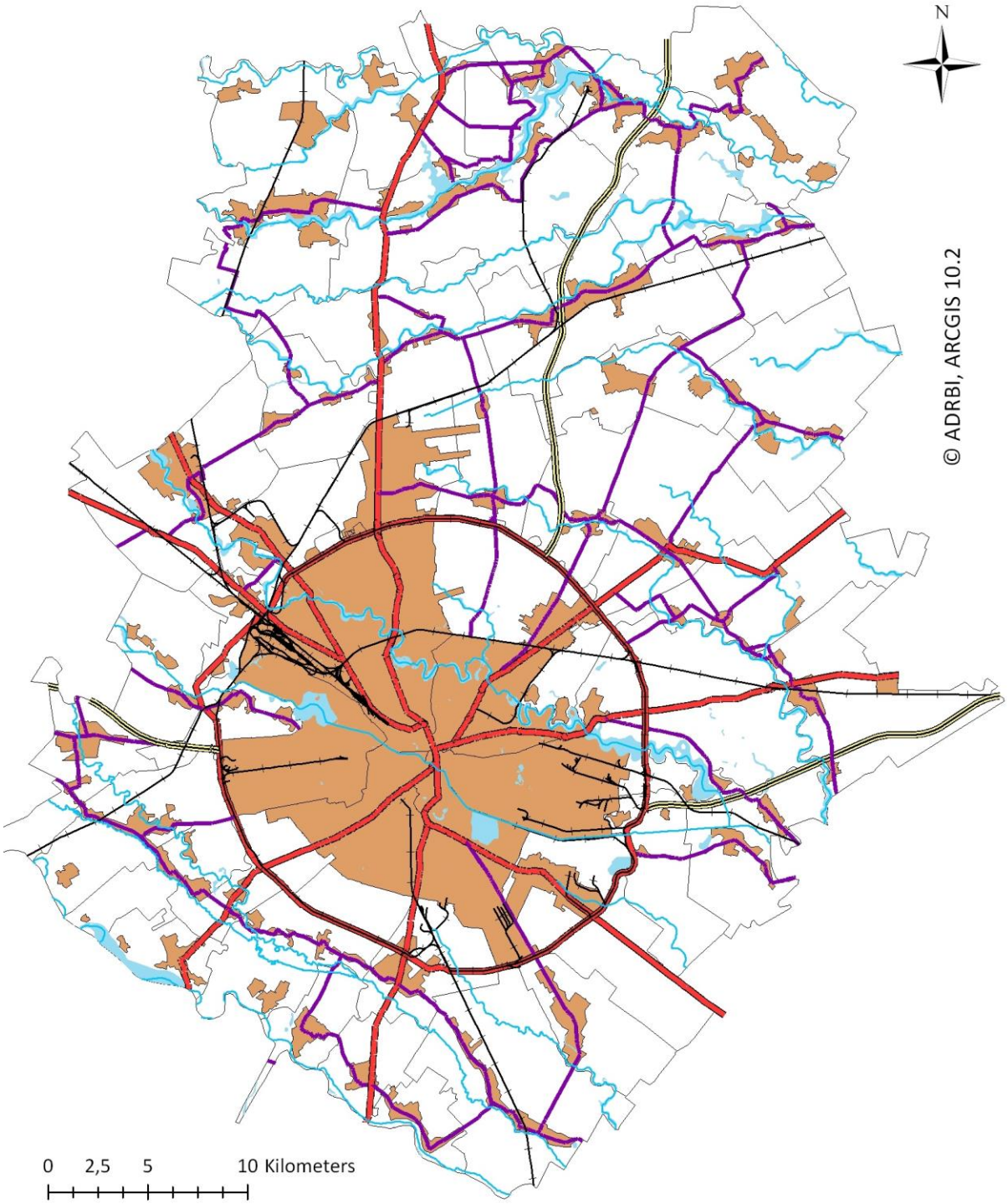

iulie 2015

C U P R I N S

CAPITOLUL 1. INTRODUCERE 9
1.1. RAPORTAREA LA POLITICI/STRATEGII/PLANURI EUROPENE, NAŢIONALE .. 9
1.2. SCURTĂ PREZENTARE ŞI EVALUARE A PDR 2007-2013 11
1.3. PRINCIPIILE CARE AU STAU LA BAZA PROCESULUI DE PLANIFICARE 12
1.4. ACTORII IMPLICAŢI 12
CAPITOLUL 2. PROFILUL SOCIO-ECONOMIC AL REGIUNII 15
2.1. LOCALIZARE GEOGRAFICĂ 15
2.2. CADRUL NATURAL 16
2.3. STRUCTURA SISTEMULUI DE AŞEZĂRI 18
2.4. STRUCTURA SOCIO–DEMOGRAFICĂ A POPULAŢIEI 25
2.4.1. Evoluţia populaţiei şi potenţialul demografic 25
2.4.1.1. Numărul şi structura populaţiei pe sexe, medii, naţionalităţi şi etnii 25
2.4.1.2. Densitatea populaţiei 29
2.4.1.3. Durata medie a vieţii, rata medie de creştere, mortalitatea infantilă 29
2.4.1.4. Mişcarea naturală a populaţiei 30
2.4.1.5. Mişcarea migratorie a populaţiei 31
2.4.2 Resurse umane 33
2.4.2.1. Nivelul de instruire 33
2.4.2.2. Structura şi dinamica resurselor de muncă 41
2.4.2.3. Ocuparea resurselor de munca 43
2.4.2.4 Nivel de trai, grad de sărăcie, zone urbane marginalizate 54
2.4.2.5 Zone Urbane Marginalizate 57
2.5. INFRASTRUCTURĂ 61
2.5.1. Infrastructura de comunicaţii şi transport (reţea, densitate, calitate, TEN-T) 61
2.5.1.1. Poziţionare, accesibilitate şi conectivitate la reţeaua TEN-T 61
2.5.1.2. Cai de comunicaţie şi transport rutiere. Conectivitate la reţeaua TEN-T 63
2.5.1.3. Cai de comunicaţie şi transport feroviare. Conectivitate la reţeaua TEN-T ... 67
2.5.1.4. Cai de comunicaţie şi transport aeriene 71
2.5.1.5. Căi de comunicaţie şi transport pe cai navigabile 71
2.5.1.6. Cai de comunicaţie alternative. Trasee pentru biciclişti 73
2.5.1.7. Străzi locale 74
2.5.1.8. Transport de pasageri şi mărfuri pe moduri de transport 75
2.5.1.9. Transport de pasageri public şi privat, local şi intraregional 83
2.5.1.10. Zone cu acces dificil la reţeaua de căi de comunicaţii şi transport 88
2.5.1.11. Zone cu circulaţie intensă care depăşeşte capacitatea de transport 88
2.5.1.12. Proiecte de infrastructura rutieră finanţate prin POR 2007-2013 şi preconizate a fi finantate prin POR 2014-2020 89
2.5.2. Infrastructura de utilitati publice 94
2.5.2.1. Reţeaua de distribuţie apă potabilă, canalizare, apă menajeră 94
2.5.2.2. Reţeaua de distribuţie gaze naturale (uz casnic şi industrial). 95
2.5.2.3. Reţeaua de distribuţie energia termică. 96
2.5.2.4. Reţeaua de distribuţie energia electrica 98
2.5.2.5. Surse de energie convenţională şi alternativă 99
2.5.3. Infrastructura de telecomunicaţii 105
2.5.4. Infrastructura de sănătate. Personal medico-sanitar 106
2.5.5. Infrastructura de servicii sociale 118
2.5.5. Infrastructura privind situaţiile de urgenţă 122
2.5.7. Infrastructura de educaţie 132
2.5.8. Infrastructura de cercetare, dezvoltare, inovare 134
2.5.9. Fondul imobiliar existent 140

2.6. MEDIU 143
2.6.1. Infrastructura de mediu 143
2.6.2. Calitatea factorului de mediu aer 148
2.6.3. Calitatea factorului de mediu apĂ 159
2.6.4. Calitatea factorului de mediu sol 164
2.6.5. Protectia naturii şi biodiversitatea 169
2.6.6. Gospodărirea apelor. Infrastructuri specifice 174
2.6.7. Riscuri tehnologice, surse de poluare 176
2.6.8. Gestionarea deşeurilor 176
2.6.9. Proiecte de investiţii finanţate prin POSMEDIU în regiune 180
2.7. ECONOMIA REGIUNII 181
2.7.1. Dinamica PIB/locuitor în context regional şi european 181
2.7.2 Activităţi economice pe sectoare la nivel regional 188
2.7.3 Dezvoltare antreprenorială 192
2.7.4 Productivitatea muncii 203
2.7.5 Iniţiative antreprenoriale 203
2.7.5.1 Structuri de sprijinire a afacerilor 203
2.7.5.2. Clustere 210
2.7.6 Investiţii străine directe 213
2.7.7 Comerţul exterior 215
2.7.8 Indicele Competitivităţii Regionale 215
2.8. TURISMUL 216
2.8.1. Patrimoniul natural protejat 217
2.8.2. Patrimoniul cultural construit protejat: monumente istorice 217
2.8.3. Potenţial turistic, structură, domenii de excelenţă, dinamică 220
2.8.4. Forme de turism 221
2.8.5. Structuri de primire turistică, capacităţi, grad de ocupare, nr. de înnoptari 222
2.9. AGRICULTURA ŞI DEZVOLTARE RURALĂ 225
2.9.1. Populaţia activă în agricultură 225
2.9.2. Cultivarea plantelor 226
2.9.3. Zootehnia 228
2.9.4. Structura terenurilor agricole, zonarea producţiei agricole 229
CAPITOLUL 3. ANALIZA SWOT 231
CAPITOLUL 4. STRATEGIA DE DEZVOLTARE REGIONALĂ 236
CAPITOLUL 5. ESTIMAREA NECESITĂŢILOR DE FINANŢARE 238
CAPITOLUL 6. INDICATORI DE REALIZARE A OBIECTIVELOR STRATEGIEI 239
CAPITOLUL 7. SISTEMUL DE IMPLEMENTARE 241
CAPITOLUL 8. MONITORIZAREA ŞI EVALUAREA 241
CAPITOLUL 9. SINTEZĂ A EVALUĂRII STRATEGICE DE MEDIU (SEA) 242
CAPITOLUL 10. PROCESUL PARTENERIAL 243
CAPITOLUL 11. PRINCIPII ORIZONTALE 245
ANEXE 249

Lista tabelelor

Tabelul 1. Structura administrativ-teritorială a regiunii Bucureşti-Ilfov 2011.....15
Tabelul 2. Oraşele judeţului Ilfov.....20
Tabelul 3. Comunele judeţului Ilfov.....23
Tabelul 4. Evoluţia populaţiei stabile, pe sexe, medii, regiuni de dezvoltare şi judeţe.....25
Tabelul 5. Evoluţia densităţii populaţiei regionale şi naţionale (loc/kmp).....29
Tabelul 6. Rata mortalităţii infantile la nivel naţional şi regional.....29
Tabelul 7. Evoluţia sporului natural al populaţiei la nivel naţional, regional şi judeţean.....30
Tabelul 8. Soldul schimbărilor de domiciliu - migraţia internă a populaţiei în regiune.....31
Tabelul 9. Soldul schimbărilor de reşedinţă - migraţia flotantă în regiune.....32
Tabel 10. Evoluţia ponderii studenţilor în populaţia grupei de vârstă 20-24 din regiune.....36
Tabel 11. Populaţia şcolară la nivel intraregional pe tip de educaţie în anul 2011.....37
Tabel 12. Populaţia activă civilă pe sexe şi judeţe.....42
Tabel 13. Rata de activitate pe medii de rezidenţă şi sexe în regiunea Bucureşti Ilfov.....42
Tabel 14. Rata şomajului BIM la nivel naţional şi regional pe sexe.....47
Tabel 15. Tipologia Zonelor Urbane Din România.....57
Tabel 16. Distribuţia populaţiei urbane pe regiuni şi localizarea în zone urbane dezavantajate.....59
Tabel 17. Distribuţia populaţiei urbane la nivelul regiunii Bucureşti-Ilfov.....60
Tabel 18. Reţeaua de drumuri care străbate regiunea Bucureşti Ilfov.....63
Tabel 19. Reţeaua de drumuri judeţene care străbate regiunea Bucureşti Ilfov.....65
Tabel 20. Liniile de cale ferata în exploatare în profil teritorial în anul 2011.....70
Tabel 21. Lungimea şi starea străzilor orăşeneşti în perioada 2005-2011.....74
Tabel 22. Transportul rutier de mărfuri intra şi interregional, pe regiuni 75
Tabel 23. Transportul feroviar naţional de mărfuri intra şi interregional 78
Tabel 24. Transportul aeroportuar de pasageri şi marfa la nivel regional.....81
Tabel 25. Transportul aeroportuar de pasageri şi marfa la nivel interregional.....81
Tabel 26. Energia termica distribuita în perioada 2005-2011.....96
Tabel 27. Puterea electrică şi termică instalată a termocentralelor din regiune.....99
Tabel 28. Producţia de energie termică şi electrică în regiune în anul 2009 100
Tabel 29. Numărul total de conexiuni telefonice pe regiuni de dezvoltare.....105
Tabel 30. Proporţia gospodăriilor dotate cu computer şi cu acces la internet de acasă.....106
Tabel 31. Distribuţia spitalelor I şi II de performanta, pe regiuni de dezvoltare şi judeţe.....110
Tabel 32. Furnizori şi servicii sociale în regiunea Bucureşti Ilfov la nivel intraregional.....118
Tabel 33. Copii protejaţi în sistemul rezidenţial în anul 2011.....119
Tabel 34. Numărul de persoane cu handicap în anul 2011.....119
Tabel 35. Copii cu handicap instituţionalizaţi/neinstituţionalizaţi în anul 2011.....120
Tabel 36. Persoane cu dizabilităţi (handicap) încadrate în muncă.....121
Tabel 37. Criterii de performanţă pentru serviciile privind situaţiile de urgenţă - IJSU Ilfov.....122
Tabel 38. Numărul unităţilor şcolare din regiune, pe judeţe, medii şi tip de educaţie în 2011.....133
Tabel 39. Emisii anuale de SO2 la nivel european, naţional şi regional.....155
Tabel 40. Emisii anuale de oxizi de azot (NOx) la nivel european, naţional şi regional.....155
Tabel 41. Emisii anuale de amoniac (NH3) la nivel european, naţional, regional şi judeţean.....156
Tabel 42. Emisii anuale de COV nemetanici la nivel european, naţional, regional şi judeţean.....157
Tabel 43. Emisii anuale de CO2 echivalent la nivel european, naţional, regional şi judeţean.....158
Tabel 44. Calitatea apei pe râurile din regiunea Bucureşti Ilfov.....160
Tabel 45. Calitatea apei pe acumulările de apă din regiunea Bucureşti Ilfov 161
Tabel 46. Repartiţia solurilor din Regiunea Bucureşti Ilfov pe clase de calitate şi tipuri.....164
Tabel 47. Inventarul solurilor contaminate din judeţul Ilfov.....167
Tabel 48. Suprafaţa spaţiilor verzi în perioada 2005-2011.....169
Tabel 49. Volume de apă captate şi restituite pe ansamblul folosinţelor de apă.....174
Tabel 50. Evaluarea stadiului implementării PRGD în regiunea Bucureşti Ilfov.....176
Tabel 51. Deşeuri municipale colectate, pe principalele categorii de deşeuri, pe regiuni.....179
Tabel 52. Produsul intern brut (PIB) regional pe locuitor.....180
Tabel 53 Evoluţie PIB în regiunea Bucureşti-Ilfov (mil. lei preturi curente).....181
Tabel 54. Produsul intern brut regional pe locuitor 182
Tabel 55. PIB pe locuitor în paritatea puterii de cumpărare standard (PPS) - regiuni NUTS 2.....184
Tabel 56. Ponderea PIB/locuitor în PPS faţă de media UE.....184

Tabel 57. Produsul intern brut pe locuitor (PIB/locuitor) în preţuri curente - regiuni NUTS 2.....185
Tabel 58. PIB pe locuitor în preţuri curente - procent din media UE-27.....185
Tabel 59. Creşterea PIB/locuitor în valori reale.....185
Tabel 60. PIB regional în Sectorul Terţiar CAEN rev.1.....189
Tabel 61. PIB regional în Sectorul Terţiar, CAEN Rev.2.....190
Tabel 62. Cifra de afaceri din unităţile locale, pe clase de mărime după numărul de salariaţi.....197
Tabel 63. Efectivul de personal din unităţile locale, pe clase de mărime după nr. de salariaţi.....197
Tabel 64. Investiţii brute în bunuri corporale din unităţile locale, pe clase de mărime.....198
Tabel 65 Situaţia statistică a firmelor înmatriculate.....200
Tabel 66. Situaţia statistică a firmelor radiate.....201
Tabel 67. Incubatoare tehnologice şi de afaceri în regiunea Bucureşti Ilfov.....206
Tabel 68. Centre de informare tehnologică în regiunea Bucureşti Ilfov.....207
Tabel 69. Centre de transfer tehnologic în regiunea Bucureşti Ilfov.....207
Tabel 70. Infrastructuri de afaceri înfiinţate prin POR 2007-2013, Axa 4, DMI 4.1.....208
Tabel 71. Investiţiile străine directe.....211
Tabel 72. Investiţiile străine directe – Greenfield.....212
Tabel 73. Evoluţia comerţului exterior la nivel regional şi naţional.....214
Tabel 74. Valoarea Indicelui de Competitivitate Regională.....215
Tabel 75. Arii protejate din regiunea Bucureşti-Ilfov.....216
Tabel 76. Lista comunelor cu punctajul acordat în funcţie de potenţialul turistic, Judeţul Ilfov.....219
Tabel 77. Capacitatea de cazare turistică instalată (locuri), evoluţie 2005-2009.....222
Tabel 78. Capacitatea de cazare turistică în funcţiune (locuri-zile), evoluţie 2005-2009.....222
Tabel 79. Evoluţia număr sosiri turişti 2005-2009.....223
Tabel 80. Număr înnoptări – mii, 2005-2009.....224
Tabel 81. Indici de utilizare neta a capacitaţii în funcţiune -%, în perioada 2005-2009.....224
Tabel 82. Populaţia ocupată total şi pondere în agricultură în România şi în regiune.....225
Tabel 83. Ponderea populaţiei ocupaţiei în agricultură după mediu în regiune.....225
Tabel 84. Suprafaţa cultivată totală şi pe categorii, la nivel naţional şi regional.....226
Tabel 85. Producţia agricolă vegetală, la principalele culturi, regiunea Bucureşti-Ilfov.....227
Tabel 86. Producţia agricolă - mii lei preţuri curente, regiunea Bucureşti-Ilfov evoluţie.....227
Tabel 87. Producţia animală, regiunea Bucureşti-Ilfov.....228
Tabel 88. Serviciile agricole, regiunea Bucureşti-Ilfov.....228
Tabel 89. Ponderea ramurilor agricole în producţia agricolă totală, regiunea Bucureşti-Ilfov.....229
Tabel 90. Estimarea nevoii de finanţare pe fiecare obiectiv specific pentru 2014-2020.....241
Tabel 91. Proiecte majore ce vor fi implementate in regiune in perioada 2014-2020.....241
Tabel 91. Indicatori de realizare a obiectivelor strategiei de dezvoltare a regiunii.....242
Tabel 92. Componenta CRP-BI.....246

Lista figurilor

Fig. 1. Localizarea geografica regiunii Bucureşti Ilfov.....15
Fig. 2. Reţeaua de localităţi din regiunea Bucureşti Ilfov.....18
Fig. 3. Distribuţia populaţiei pe sectoare în municipiul Bucureşti, după RPL 2011.....19
Fig. 4. Populaţia pe grupe de vârstă la nivel naţional şi regional.....26
Fig. 5. Structura populaţiei pe etnii în regiunea Bucureşti-Ilfov.....27
Fig. 6. Ponderea populaţiei roma din totalul populaţiei stabile pe regiuni, RPL 2011.....27
Fig. 7. Ponderea populaţiei roma din totalul populaţiei stabile din regiune, pe localităţi/sectoare.....28
Fig. 8. Sporul natural în regiunea Bucureşti-Ilfov.....31
Fig. 9. Migraţia externa a populaţiei din regiune 32
Fig. 10. Migraţia externa a populaţiei din municipiul Bucureşti şi Judeţul Ilfov.....33
Fig. 11. Nivelul de instruire al populaţiei cu vârsta cuprinsă intre 25-64 ani în 2011.....33
Fig. 12. Ponderea absolvenţilor de învăţământ superior din totalul populaţiei 30-34 ani.....34
Fig. 13. Populaţia cu vârsta cuprinsa intre 30-34 ani cu educaţie superioară în 2011.....34
Fig. 14. Evoluţia populaţiei şcolare la nivel regional.....35
Fig. 15. Evoluţia numărului de studenţi în regiunea Bucureşti Ilfov.....35
Fig. 16. Gradul de cuprindere în învăţământ în anul 2007-2008.....37
Fig. 17. Rata abandonului şcolar în regiunea Bucureşti Ilfov pe niveluri de educaţie în 2011.....39
Fig. 18. Rata abandonului şcolar în anul 2011 l pe niveluri de educaţie.....40
Fig. 19. Rata de părăsire timpurie a sistemului de educaţie în 2011 la nivel regional.....41
Fig. 20. Evoluţia resurselor umane la nivel interergional.....41
Fig. 21. Personalul didactic la nivel regional, pe tipuri de învăţământ.....42
Fig. 22. Evoluţia ponderilor pe sectoare de activitate a populaţiei ocupate la nivel naţional.....43
Fig. 23. Evoluţia ponderilor pe sectoare de activitate a populaţiei ocupate la nivelul regiunii.....43
Fig. 24. Tendinţa rate de ocupare la nivel naţional şi regional.....45
Fig. 25. Evoluţia la nivel naţional a numărului de şomeri înregistraţi şi de sex feminin.....46
Fig. 26. Evoluţia la nivel intraregional a numărului de şomeri înregistraţi şi de sex feminin.....46
Fig. 27. Evoluţia numărului de şomeri înregistraţi pe niveluri de educaţie.....47
Fig. 28. Rata şomajului BIM de lunga durata (12 luni şi peste).....48
Fig. 29. Evoluţia numărului de locuri vacante la nivel naţional şi regional.....49
Fig. 30. Evoluţia numărului de locuri vacante la nivel regional pe sectoare de activitate.....50
Fig. 31. Evoluţia numărului mediu de salariaţi la nivel naţional, regional şi intraregional.....50
Fig. 32. Numărul mediu de salariaţi pe sectoare ale economiei în regiune Bucureşti-Ilfov.....51
Fig. 33. Câştigul salarial nominal/luna la nivel naţional şi regional.....52
Fig. 34. Câştigul salarial nominal/luna la nivel intraregional.....52
Fig. 35. Nivelul veniturilor şi cheltuielilor pe categorii de gospodării în regiunea Bucureşti Ilfov.....53
Fig. 36. Rata riscului de excluziune sociala şi a sărăciei relative.....54
Fig. 37. Populaţia afectata de lipsuri materiale grave.....56
Fig. 38. Reţeaua Trans-Europeană de transport (TEN-T).....61
Fig. 39. Poziţionarea Regiunii Bucureşti Ilfov în raport cu polii de creştere şi de dezvoltare.....62
Fig. 40. Conectivitatea pe localităţi a judeţului Ilfov, la reţeaua TEN-T rutiera.....65
Fig. 41. Lungimea drumurilor publice, pe regiuni de dezvoltare.....66
Fig. 42. Lungimea drumurilor judeţene şi comunale, pe tipuri de acoperământ.....67
Fig. 43. Plecări şi sosiri de trenuri în localităţile din regiune, pe categorii şi operatori.....68
Fig. 44. Conectivitatea regiunii la reţeaua feroviara TEN-T şi naţională.....69
Fig. 45. Amenajări hidrotehnice potenţiale pe râurile Argeş şi Dâmboviţa.....72
Fig. 46. Harta pistelor de bicicleta din Bucureşti.....73
Fig. 47. Lungimea străzilor orăşeneşti din Judeţul Ilfov pe oraşe, categorii de calitate, în 2011.....74
Fig. 48. Mărfuri descărcate în regiunea Bucureşti Ilfov din alte regiuni 76
Fig. 49. Transporturi rutier de persoane cu frecventa zilnica cu plecare din Bucureşti.....77
Fig. 50. Mărfuri încărcate în regiunea Bucureşti Ilfov şi descărcate în alte regiuni (feroviar).....78
Fig. 51. Mărfuri încărcate în alte regiuni şi descărcate în regiunea Bucureşti Ilfov (feroviar).....78
Fig. 52. Plecări zilnice ale trenurilor CFR din Bucureşti Nord către cei 7 poli de creştere.....80
Fig. 53. Infrastructura de transport public urban de pasageri, pe moduri de transport.....83
Fig. 54. Numărul vehiculelor în inventar pentru transportul public de pasageri.....84
Fig. 55. Numărul pasagerilor transportaţi în transportul public pe tipuri de vehicule în regiune.....85
Fig. 56. Harta traseelor pre-orăşeneşti deservite de către RATB în judeţul Ilfov.....85

Fig. 57. Transportul public şi privat de pasageri din judeţul Ilfov.....87
Fig. 58. Reţeaua de drumuri din regiune. Conectvitate la reţeaua TEN-T. Proiecte finanţate.....90
Fig. 59. Infrastructura judeţeană de transport. Investiţii preconizate pentru POR 2014-2020.....93
Fig. 60. Evoluţia nivelului de serviciu de alimentare cu apa în Bucureşti.....94
Fig. 61. Lungimea totala a conductelor de distribuire a gazelor naturale la nivel interregonal.....95
Fig. 62. Volumul gazelor naturale distribuite, după destinaţie la nivel regional.....95
Fig. 63. Harta solară a României.....101
Fig. 64. Parcuri solare cu avize tehnice şi contracte de racordare pe judeţe.....102
Fig. 65. Localizarea principalelor zone hidrogeotermale în România.....104
Fig. 66. Evoluţia numărului unităţilor sanitare spitaliceşti la nivel interregional.....106
Fig. 67. Distribuţia pe regiuni a spitalelor în anul 2011.....107
Fig. 68. Ponderea regională a unităţilor sanitare în 2011.....107
Fig. 69. Distribuţia intraregională a spitalelor pe titluri de proprietate.....108
Fig. 70. Ponderea distribuţiei pe sectoare a unităţilor sanitare publice din Bucureşti.....108
Fig. 71. Ponderea unităţilor sanitare publice din Bucureşti după tipul de apartenenţa.....109
Fig. 72. Populaţia localităţilor din judeţul Ilfov.....110
Fig. 73. Distribuţia pe localităţi a unităţilor sanitare din judeţul Ilfov.....110
Fig. 74. Distribuţia spitalelor încadrate în clasele I şi II de performanta pe regiuni.....111
Fig. 75 Distribuţia judeţeana a spitalelor pe forme de proprietate şi criterii de performanta.....112
Fig. 76. Evoluţia numărului de medici pe regiuni de dezvoltare.....113
Fig. 77. Număr de medici la 100.000 de locuitori pe regiuni NUTS 2 în anul 2010.....113
Fig. 78. Evoluţia numărului de medici de familie pe regiuni de dezvoltare.....114
Fig. 79. Numărul de medici stomatologi pe regiuni de dezvoltare.....114
Fig. 80. Număr de medici stomatologi la 100.000 locuitori pe regiuni NUTS 2 în anul 2010.....114
Fig. 81. Numărul de farmacişti la nivel interregional.....115
Fig. 82. Personal sanitar mediu la nivel interregional.....115
Fig. 83. Personal sanitar auxiliar pe regiuni de dezvoltare.....116
Fig. 84. Ponderea pe judeţe a categoriilor de personal medico-sanitar din regiune.....116
Fig. 85. Ponderea pe medii de rezidenţă a personalului medico-sanitar 2011.....117
Fig. 86. Paturi disponibile în spitale la 100.000 locuitori pe regiuni NUTS 2 în anul 2010.....118
Fig. 87. Persoane cu dizabilităţi încadrate în muncă, pe categorii de dizabilităţi în 2011.....121
Fig. 88. Zona de competenţă a IJSU Ilfov şi ISU Bucureşti.....121
Fig. 89. Intervenţii înregistrate la ISUMB, pe categorii şi ani.....122
Fig. 90. Frecvenţa zilnică a intervenţiilor ISUMB şi ISJSU în perioada 2009-2011.....122
Fig. 91. Intervenţii în situaţii de urgenţă, pe tipuri în anul 2010 – ISU Ilfov.....123
Fig. 92. Riscuri naturale în regiune. Areale vulnerabile la inundaţii.....125
Fig. 93. Riscuri tehnologice, pe categorii, în regiunea Bucureşti Ilfov.....127
Fig. 94. Riscuri tehnologice de poluare a apei, în regiunea Bucureşti Ilfov.....128
Fig. 95. Riscuri biologice de poluare a apei în regiunea Bucureşti Ilfov.....129
Fig. 96. Riscurile specifice d.p.d.v. al protecţiei civile în judeţul Ilfov, la nivel de UAT.....130
Fig. 97. Evoluţia numărului de unităţi şcolare la nivel interregional şi naţional.....131
Fig. 98. Evoluţia numărului de unităţi şcolare din regiune, pe tipuri de educaţie.....132
Fig. 99. Unităţi şcolare din învăţământul secundar ciclul 2 din regiune.....132
Fig. 100. Evoluţia cheltuielilor cu cercetarea şi dezvoltarea la nivel interregional.....134
Fig. 101. Distribuţia cheltuielilor totale la nivel interregional, în 2011.....135
Fig. 102. Activitatea de cercetare dezvoltare în regiunea Bucureşti Ilfov.....135
Fig. 103. Cererile de brevet de invenţie depuse de români.....136
Fig. 104. Întreprinderi inovatoare şi non-inovatoare la nivel naţional şi regional.....136
Fig. 105. Întreprinderi inovatoare şi non-inovatoare la nivel regional.....136
Fig. 106. Întreprinderi inovatoare la nivel regional, pe clase de mărime.....137
Fig. 107. Întreprinderi inovatoare la nivel regional, pe activităţi economice.....137
Fig. 108. Întreprinderi cu inovare de produs şi/sau proces la nivel regional.....138
Fig. 109. Evoluţia numărului de locuinţe existent de la sfârşitul anului la nivel intraregional.....139
Fig. 110. Locuinţe terminate în cursul anului în regiunea Bucureşti Ilfov.....139
Fig. 111. Locuinţe terminate în cursul anului din fonduri private, în regiunea Bucureşti Ilfov.....140
Fig. 112. Distribuţia consumului final de energie în funcţie de tipul de clădire nerezidenţială 141
Fig. 113. Alimentarea cu apa şi canalizare în locuinţe (% din total locuinţe).....142
Fig. 114. Lungimea totală a reţelei simple de distribuţie a apei potabile (interregional).....143

Fig. 115. Lungimea totală a reţelei simple de distribuţie a apei potabile (intraregional)..... 144
Fig. 116. Cantitatea de apa potabilă distribuită consumatorilor pe ani şi regiuni de dezvoltare.....144
Fig. 117. Lungimea totală a conductelor de canalizare pe ani şi regiuni.....145
Fig. 118. Concentraţiile medii anuale de dioxid de azot în aerul înconjurător.....146
Fig. 119. Numărul depăşirilor valorii limita orare pentru oxizii de azot 148
Fig. 120. Concentraţia medie anuală de ozon /8 ore în regiunea Bucureşti-Ilfov.....151
Fig. 121. Particule în suspensie (PM10) – concentraţii medii anuale în regiunea Bucureşti Ilfov.....152
Fig. 122. Numărul depăşirilor valorii limită de PM10 la staţiile de monitorizare din regiune.....153
Fig. 123. Emisii anuale de dioxid de sulf în regiunea Bucureşti Ilfov, pe judeţe şi ani.....155
Fig. 124. Evoluţia emisiilor anuale de oxizi de azot în regiunea Bucureşti Ilfov, pe judeţe.....156
Fig. 125. Emisii anuale de amoniac în regiunea Bucureşti Ilfov, pe judeţe.....157
Fig. 126. Emisiile de CO2 echivalent din regiunea Bucureşti Ilfov, pe judeţe şi ani (mii tone/an).....158
Fig. 127. Evoluţia repartiţiei terenurilor agricole pe tipuri de folosire în judeţul Ilfov.....164
Fig. 128. Evoluţia repartiţiei terenurilor agricole pe tipuri de folosire în municipiul Bucureşti.....164
Fig. 129. Repartiţia totală pe clase de calitate a solurilor din Regiunea Bucureşti în 2010.....165
Fig. 130. Evoluţia suprafeţelor cu destinaţie forestieră din judeţul Ilfov.....168
Fig. 131. Localizarea rezervaţiilor naturale şi a siturilor Natura 2000 în regiunea Bucureşti Ilfov.....172
Fig. 132. Indicele de generare DMS realizat, în comparaţie cu estimările PRGDBI.....177
Fig. 133. Evoluţia PIB-ului regional pe locuitor 180
Fig. 134. Evoluţia PIB-ului în preţuri curente 181
Fig. 135. Contribuţia intraregională la formarea PIB-ului regional şi naţional.....182
Fig. 136. Ponderea PIB-ului regional pe locuitor în PPS faţă de media UE-27.....183
Fig. 137. Primele 10 cele mai mari scăderi din UE a PIB-ului regional pe locuitor.....185
Fig. 138. Creşterea PIB/locuitor în valori reale 187
Fig. 139. Valoarea adăugată brută pe sectoare de activitate.....188
Fig. 140. Densitatea de întreprinderi la 1000 locuitori la nivel naţional şi regional.....188
Fig. 141. Număr de întreprinderi active pe clase de mărime la nivelul regiunii.....192
Fig. 142. Număr întreprinderi active pe activităţi ale economiei naţionale la nivelul regiunii.....193
Fig. 143. Număr de întreprinderi active pe activităţi ale economiei naţionale.....194
Fig. 144. Distribuţia firmelor (unităţilor locale active) în Regiunea Bucureşti-Ilfov - anul 2011.....195
Fig. 145. Ponderea întreprinderilor active nou create care fac investiţii în primul an de activitate....199
Fig. 146. Situaţia întreprinderilor nou create la un an de la înfiinţare.....199
Fig. 147. Evoluţia densităţi IMM-urilor înregistrata la nivel naţional şi regional.....200
Fig. 148. Productivitatea muncii în regiunea Bucureşti Ilfov.....202
Fig. 149. Parcuri industriale în regiunea Bucureşti-Ilfov.....205
Fig. 150. Distribuţia clusterelor pe judeţe 209
Fig. 151. Pondere ISD regiunea Bucureşti-Ilfov din total ISD naţional.....213
Fig. 152. Pondere ISD-Greenfield din total ISD-greenfield naţional.....213
Fig. 153. Repartiţia formelor de turism pentru municipiul Bucureşti.....221

Anexe

Anexa 1. Evoluţia duratei mediei de viaţă la nivel naţional şi regional 2005-2011
Anexa 2. Populaţia ocupată la nivel naţional şi regional
Anexa 3. Populaţia ocupată pe sexe şi sectoare de activitate la nivel naţional şi regional
Anexa 4. Populaţia ocupată pe medii de rezindenta şi sectoare de activitate la nivel naţional şi regional
Anexa 5. Rata de ocupare la nivel naţional şi regional pe sexe şi grupe de vârstă
Anexa 6. Rata şomajului BIM pe grupe de vârstă şi medii de rezidenţă la nivelul regiunii
Anexa 7. Şomajul BIM de lungă durată, pe sexe şi medii în România
Anexa 8. Şomajul BIM de lungă durată, pe sexe şi medii în Regiunea Bucureşti Ilfov
Anexa 9. Numărul mediu de salariaţi pe sectoare de activitate în regiunea Bucureşti-Ilfov
Anexa 10. Numărul mediu al salariaţilor pe sexe
Anexa 11. Câştigul salarial nominal mediu net lunar pe activităţi ale economiei naţionale judeţe
Anexa 12. Comunităţi defavorizate în regiunea Bucureşti Ilfov
Anexa 13. Proiecte de infrastructură rutieră din regiunea Bucureşti Ilfov finanţate POR 2007-2013
Anexa 14. Cămine pentru persoane vârstnice înfiinţate de furnizori publici şi privaţi în 2013 în regiune
Anexa 15. Inventarul siturilor contaminate / afectate de reziduuri zootehnice din judeţului Ilfov
Anexa 16. Agenţii economici cu situri contaminate/ posibil contaminate din Bucureşti
Anexa 17. Riscuri tehnologice, poluări accidentale în regiunea Bucureşti Ilfov
Anexa 18. Produsul intern brut (PIB) regional pe domenii de activităţi (mil. lei)
Anexa 19. Numărul întreprinderilor active pe clase de mărime după numărul de salariaţi, regiuni de dezvoltare şi judeţe
Anexa 20. Unităţi locale active pe activităţi ale economiei naţionale la nivel de secţiune CAEN Rev. 2
Anexa 21. Unităţi locale active pe activităţi ale economiei naţionale la nivel de diviziune CAEN Rev.2
Anexa 22. Număr de IMM-uri active pe activităţi ale economiei naţionale în Regiunea Bucureşti Ilfov
Anexa 23. Productivitatea muncii
Anexa 24. Clustere în Regiunea Bucureşti Ilfov
Anexa 25. Decizie 161659/2013 MMSC privind neîncadrarea PDR-BI 2014-2020 sub prevederile HG 1076/2004 privind stabilirea procedurii de evaluare de mediu pentru planuri şi programe

CAPITOLUL 1. INTRODUCERE

Planul de Dezvoltare Regională 2014-2020 este un document strategic care prezintă priorităţile regiunii de dezvoltare Bucureşti-Ilfov în materie de competitivitate, coeziune socială şi dezvoltare durabilă şi răspunde provocărilor specifice perioadei 2014-2020

Planul de dezvoltare regională a regiunii Bucureşti Ilfov reprezintă principalul document de planificare elaborat la nivel regional şi asumat de către factorii de decizie din regiunea Bucureşti Ilfov.

Procesul de planificare a dezvoltării regionale oferă o bază strategică esenţială pentru includerea măsurilor şi a proiectelor implementate la nivel regional în viitoarele programe de finanţare, indiferent de sursele de finanţare ale acestor programe

Documentul se adresează cadrului de timp 2014-2020, acelaşi ca şi pentru programarea multi-anuală pentru finanţare din Fondurile Structurale ale UE, cu scopul de a o oferi un fundal solid portofoliului regional de proiecte de investiţii. Acestea vor putea fi finanţate atât prin Programele Operaţionale Naţionale finanţate din fonduri FESI (Regional, Infrastructurăf Mare, Competitivitate, Capital uman, Dezvoltare Rurală, Capacitate Administrativa, Pescuit şi afaceri maritime, Asistenta Tehnică) cat şi prin intermediul altor programe şi instrumente de finanţare naţională şi internaţională. De asemenea planul reflectă şi ia în considerare direcţiile strategice de politică relevante la nivel regional ale instituţiilor/autorităţilor care pot finanţa investiţii de dezvoltare aferente regiunii Bucureşti Ilfov.

Prezentul document privind planificarea dezvoltării regionale 2014-2020 a fost întocmit pe baza setului de elemente cu privire la conţinutul cadru şi procesul de elaborare şi aprobare a documentelor programatice, din Metodologia privind Planificarea Dezvoltării Regionale 2014-2020 a Ministerului Dezvoltării Regionale şi Administraţiei Publice (august 2012)

Planul de dezvoltare regională radiografiază evoluţiile socio-economice înregistrate de Bucureşti-Ilfov în perioada 2005-2011.

Elaborarea Planului de Dezvoltare Regională Bucureşti Ilfov 2014-2020 a reprezentat un demers al Departamentului Planificare, Programare, Monitorizare şi Portofoliu Proiecte din cadrul Agenţiei pentru Dezvoltare Regională Bucureşti - Ilfov, în linie cu prevederile Legii nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională şi cu Memorandumul cu tema: Aprobarea acţiunilor şi documentelor privind pregatirea accesarii şi implementarea fondurilor europene in perioada 2014-2020. La elaborarea documentului strategic s-au luat în considerare acele politici relevante pentru nivelul regional, indiferent de autoritatea care le gestionează.

1.1.RAPORTAREA LA POLITICI/STRATEGII/PLANURI EUROPENE, NAŢIONALE

Planul de Dezvoltare 2014-2020 al regiunii Bucureşti Ilfov, a fost elaborat avându-se în vedere politicile şi reglementările europene şi naţionale, ţintele naţionale precum şi necesităţile regionale identificate în urma unui amplu proces de consultare cu autorităţile publice şi cu actorii relevanţi în profil regional. O atenţie deosebită a fost acordată noului cadru comunitar al politicilor de coeziune economică şi socială, care plasează Bucureşti – Ilfov în rândul regiunilor mai dezvoltate.
Elaborarea acestui document s-a făcut luând în considerare un număr de documente relevante publicate de către Guvernul României şi de Comisia Europeana. Strategia Europa 2020 a fost însuşită ca referinţa strategică cheie în procesul de stabilire a obiectivelor şi a priorităţilor pentru regiunea Bucureşti-Ilfov.

Alături de Strategia Europa 2020, la elaborarea planului au fost avute în vedere următoarele documente europene:

- Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 al Parlamentului European si al Consiliului privind Fondul european de dezvoltare regională și dispozițiile specifice aplicabile obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006
- Regulamentul (UE) nr. 1300/2013 al Parlamentului European si al Consiliului privind Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1084/2006
- Regulamentul (UE) nr. 1304/2013 al Parlamentului European si al Consiliului privind Fondul social european și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1081/2006 al Consiliulu
- Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European si al Consiliului de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului
- Cadrul Strategic Comun 2014 – 2020 pentru Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală şi Fondul european pentru pescuit şi afaceri maritime;
- Documentul de poziţie al serviciilor Comisiei Europene cu privire la dezvoltarea unui Acord de parteneriat şi a unor programe în România în perioada 2014-2020;
- Concluziile celui de-al cincilea raport privind coeziunea economică, socială şi teritorială;
- Strategia Uniunii Europene pentru Macroregiunea Dunării (SUERD);
- Carta Verde a Coeziunii Teritoriale 2008
- Agenda Teritorială a Uniunii Europene 2020

La nivel naţional documentele relevante care au fost luate în considerare au fost:

- Programul Naţional de Reformă al României 2011-2013
- Acordul de Parteneriat 2014-2020
- Master Planul General de Transport
- Strategia Naţională pentru Competitivitate 2014-2020
- Strategia Natională de Cercetare, Dezvoltare şi Inovare 2014 - 2020
- Strategia Naţionala de Transport Intermodal 2010
- Strategia Guvernului României de incluziune a cetăţenilor Români aparţinând minorităţii romilor 2012-2020;
- Strategia guvernamentală pentru dezvoltarea sectorului intreprinderilor mici si mijlocii şi imbunătăţirea mediului de afaceri din Romania–Orizont 2020
- Strategia naţională în domeniul energetic 2012-2015;
- Strategia Naţională pentru Schimbări Climatice 2011-2020;
- Strategia sectorială in domeniul culturii si patrimoniului naţional 2014-2020
- Strategia Naţională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013–2020–2030
- Strategia pentru mobilizarea investiţiilor în renovarea fondului de clădiri rezidenţiale şi comerciale, atât publice cât şi private, existente la nivel naţional – versiunea aprilie 2014
- Planul Regional Gestiune a Deşeurilor Bucuresti Ilfov;
- Documente ale Comitetelor Consultative Tematice în care ADRBI este membră (Transport, Competitivitate şi eficienta energetica, Coeziune Teritorială, Dezvoltare Regională).
- Strategia Naţională pentru Sănătate 2014-2020
- Strategia formării profesionale din România pentru peroada 2014-2020

1.2. SCURTĂ PREZENTARE ŞI EVALUARE A PDR 2007-2013

Obiectivul strategic propus prin Planul pentru Dezvoltare Regională 2007-2013 a fost ca până în 2015, calitatea vieţii în regiunea Bucureşti-Ilfov va atinge nivelul altor regiuni ale capitalelor europene, în termeni de acces la servicii publice, într-un context de creştere susţinută şi durabilă şi de creare de locuri de muncă de calitate pentru toţi.
Obiectivele specifice propuse prin PDR 2007-2013 au fost:
1) Îmbunătăţirea capacităţii administrative regionale.
2) Îmbunătăţirea accesibilităţii şi mobilităţii.
3) Îmbunătăţirea calităţii mediului, inclusiv utilizarea eficientă a resurselor de energie.
4) Stimularea creşterii economice şi a ocupării forţei de muncă.

In privinţa atingerii obiectivului strategic, se poate afirma ca, în ciuda faptului ca regiunea Bucureşti-Ilfov a înregistrat în perioada 2007-2011 un PIB/locuitor comparabil cu al multor capitale europene, exista în continuare disparităţi intraregionale cu privire la calitatea vieţii, în termeni de acces la servicii publice.

In privinţa celor 4 obiective specifice propuse, se constată îmbunătăţiri vizibile, care s-au realizat prin derularea unor proiecte de investiţii în regiunea Bucureşti-Ilfov, finanţate atât prin POR 2007-2013 cât şi prin alte programe operaţionale (ex:POSMEDIU, POSCCE)

Obiectivul privind îmbunătăţirea capacităţii administrative regionale s-a atins prin implementarea cu succes de către instituţiile publice şi autorităţile publice locale din regiune a numeroase proiecte de investiţii finanţate prin POR 2007-2013, multe domenii de intervenţie fiind adresate strict acestora (ex: DMI 2.1, DMI 3.1, DMI 3.2, şamd)
Îmbunătăţirea accesibilităţii şi mobilităţii s-a realizat prin finanţarea prin POR 2007-2013 (Axa 2. DMI 2.1 Infrastructura rutiera) a 18 proiecte de infrastructură rutieră. Din totalul proiectelor, 11 au vizat reabilitarea infrastructurii rutiere judeţene (9 drumuri judeţene – cca 112 km) iar 7 proiecte au vizat reabilitarea infrastructurii rutiere urbane (Bucureşti, Chitila, Măgurele, Voluntari)
Îmbunătăţirea calităţii mediului, inclusiv utilizarea eficientă a resurselor, s-a realizat prin dezvoltarea reţelei de apa potabilă şi canalizare din judeţul Ilfov (POS Mediu - Axa prioritară 1) şi prin masuri de protecţie a ariilor naturale protejate şi a siturilor Natura 2000 din regiunea Bucureşti Ilfov (POS Mediu –Axa prioritara 4)

Stimularea creşterii economice şi a ocupării forţei de muncă s-a realizat prin finanţarea prin POR 2007-2013 a 157 proiecte de investiţii privind sprijinirea dezvoltării microîntreprinderilor (DMI 4.3, dec 2013, www.inforegio.ro) şi 7 proiecte de investiţii privind dezvoltarea durabilă a structurilor de sprijinire a afacerilor de importanta regională şi locală (DMI 4.1, dec 2013, www.inforegio.ro)
De asemenea prin POR 2007-2013 în regiunea Bucureşti Ilfov au mai fost finanţate 4 proiecte de investiţii privind reabilitarea/modernizarea/echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate (DMI 3.1), 15 proiecte de investiţii privind reabilitarea/modernizarea/dezvoltarea şi echiparea infrastructurii serviciilor sociale (DMI 3.2), 2 proiecte de investiţii privind îmbunătăţirea dotării cu echipamente a bazelor operaţionale pentru intervenţii în situaţii de urgenta (DMI 3.3), 8 proiecte de investiţii privind reabilitarea/modernizarea/ dezvoltarea şi echiparea infrastructurii preuniversitare, universitare şi a infrastructurii pentru formare profesională continuă (DMI 3.4), 6 proiecte de investiţii privind restaurarea şi valorificarea durabilă a patrimoniului cultural (DMI 5.1), 5 proiecte de investiţii privind crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurilor specifice pentru valorificarea durabilă a resurselor naturale şi pentru creşterea calităţii serviciilor turistice (DMI 5.2) şi 2 proiecte de investiţii pentru promovarea potenţialului turistic (DMI 5.3)

1.3. PRINCIPIILE CARE AU STAU LA BAZA PROCESULUI DE PLANIFICARE

Ca şi în cazul exerciţiilor anterioare de planificare a dezvoltării regionale puse în practică în regiunea Bucureşti Ilfov, abordarea a fost una participativă şi a reprezentat un proces bazat pe parteneriat şi consultare publică.

Structurile parteneriale au funcţionat eficient şi au creat valoare adăugată, întrucât au îndeplinit o serie de condiţii:

- parteneriatul a fost incluziv şi a cuprins toţi actorii relevanţi;
- structurile parteneriale au fost conduse în mod corespunzător pentru a permite contribuţia tuturor partenerilor;
- structurile parteneriale au avut condiţii optime pentru luarea deciziilor corecte;
- cultura parteneriatului a fost una bazată pe încredere şi colaborare.

Procesul de planificare a cunoscut următoarele etape: crearea structurilor parteneriale la nivel regional, analiza datelor statistice, întâlniri bilaterale cu actori regionali şi membrii structurilor parteneriale, elaborarea documentelor în forma preliminara, dezbatere publică a documentelor de planificare şi a strategiei regionale.

Un alt principiu care a stat la baza procesului de planificare a fost transparenţa, documentele de lucru fiind puse constant în dezbatere publică pe site-ul oficial al Agenţiei www.adrbi.ro.

1.4. ACTORII IMPLICAŢI

Identificarea specificului regional a avut în vedere două paliere, primul palier, în baza căruia s-a elaborat un prim document de lucru, a constat în analiza datelor statistice oficiale, cel de-al doilea palier s-a constituit prin consultări cu autorităţile publice locale şi actorilor regionali relevanţi. Documentele de lucru au fost puse în dezbatere publică prin publicarea lor pe site-ul oficial al Agenţiei.

Documentele (analiza socio-economică, analiza SWOT şi Strategia de Dezvoltare a Regiunii Bucureşti Ilfov) sunt rezultatul cooperării tuturor partenerilor şi actorilor regionali relevanţi. În vederea coagulării eforturilor pentru dezvoltarea sustenabilă a regiunii Bucureşti Ilfov şi în absenta studiilor sectoriale la nivel regional, ADRBI a organizat runde de consultări pentru evaluarea cât mai corectă a nevoilor şi a potenţialului regiunii. Contribuţia lor valoroasă a fost integrată în forma finală a documentului.

La nivel regional, pe baza priorităţilor tematice, au fost constituite 9 grupuri de lucru:

- Ocupare, incluziune socială şi servicii sociale;
- Competitivitate şi eficienţă energetică;
- Dezvoltare rurală, agricultură, pescuit;
- Educaţie;
- Servicii de sănătate;
- Turism, cultură, patrimoniu cultural;
- Mediu şi schimbări climaterice;
- Transport;
- Comunicaţii şi tehnologie informaţională;

Rundele de consultări au început în noiembrie 2012 cu identificarea şi cuantificarea problemelor şi nevoilor regionale şi au continuat pe parcursul a 2 ani, fiind organizate întâlniri în toate etapele de elaborare a documentului, inclusiv în vederea stabilirii priorităţilor şi măsurilor viitoare.

Analiza datelor statistice

S-au folosit bazele de date achiziţionate de la Institutul Naţional de Statistică pentru analizele în plan regional şi datele de la Eurostat pentru comparaţii şi analize cu alte regiuni din ţară şi din Europa.

Au fost utilizate de asemenea o serie de rapoarte şi studii printre care:

- Rapoarte de mediu anuale privind calitatea factorilor de mediu puse la dispoziţie de Agenţia Regională de Protecţie a Mediului Bucureşti - Ilfov
- Planul regional de gestiune a deşeurilor Bucureşti Ilfov
- Date statistice de la Agenţia Europeana de Mediu
- Rapoarte ale Autorităţii Naţionale de Reglementare a Energiei
- Rapoarte ale Autorităţii Naţionale de Reglementare a Serviciilor Comunitare de Utilităţi Publice
- Planul Regional de Acţiune pentru Învăţământ al Regiunii Bucureşti - Ilfov
- Rapoartele Băncii Naţionale Romane privind investiţiile străine directe
- Rapoarte ale Direcţiilor de Sănătate Publică Bucureşti şi Ilfov
- Informaţii de la autorităţile publice centrale şi locale din regiune
- Rapoarte ale Inspectoratelor pentru situaţii de Urgenta Bucureşti şi Ilfov
- Rapoartele AMRSP – Autoritatea Municipala de Reglementare a Serviciilor Publice
- Studiu de caz: Bucureşti. Economie teoretică şi aplicată. Zestrea turistică – dimensiune importantă în evaluarea/modelarea imaginii unui oraş. Aurelia-Felicia Stăncioiu, Nicolae Teodorescu, Ion Pârgaru, Anca-Daniela Vlădoi, Codruţa Băltescu

Întâlniri bilaterale cu actori regionali şi membrii structurilor parteneriale

Pe întreg parcursul perioadei de elaborare a documentelor de planificare Agenţia pentru Dezvoltare Regională Bucureşti – Ilfov a organizat:

- Întâlniri de lucru cu toate autorităţile publice locale din judeţul Ilfov;
- Ateliere de lucru cu direcţiile specializate ale Primăriei Generale a Municipiului Bucureşti;
- Ateliere de lucru cu direcţiile aflate în subordinea Consiliului General al Municipiului Bucureşti;
- Ateliere de lucru cu direcţiile aflate în subordinea primăriilor de sector ale Municipiului Bucureşti;
- Întâlniri de lucru cu aparatul Consiliului Judeţean Ilfov;
- Reuniuni ale grupurilor de lucru tematice regionale.

Elaborarea documentelor în forma preliminară

Urmare parcurgerii etapelor de analizare a datelor statistice şi a consultărilor parteneriale au fost elaborate în faza de proiect:

- Analiza socială şi economică a regiunii Bucureşti-Ilfov, în care sunt consemnate evoluţiile înregistrate de Bucureşti Ilfov în ultimii ani;
- Analiza SWOT în care sunt identificate problemele şi punctele forte ale regiunii;
- Strategia de dezvoltare a regiunii Bucureşti-Ilfov în care au fost identificate obiective globale, obiective specifice, teme prioritare şi zone de intervenţie.

In cadrul elaborării Planului de Dezvoltare Regională au fost organizate grupuri de lucru tematice dedicate analizei SWOT în cadrul cărora au fost invitaţi experţi şi au fost dezbătute posibilele puncte tari, puncte slabe, ameninţări şi oportunităţi cu care se confruntă regiunea. După identificarea acestora s-a trecut la o ierarhizare a importanţei acestora. În baza opiniei conturate şi însuşite de majoritatea experţilor au fost definitivate punctele tari, punctele slabe, oportunităţile şi ameninţările cu care se confruntă regiunea Bucureşti-Ilfov.

Analizele şi Strategia de Dezvoltare Regională constituie totodată cadrul de fundamentare a intenţiilor investiţionale locale, care vor direcţiona acţiunile comunităţilor din regiune.
In acest sens ADRBI a desfăşurat un proces intens de a stimula autorităţile locale să formuleze idei de proiecte, concretizate în fişe de proiecte şi portofoliu regional.
Portofoliul regional de proiecte a fost supus unei analize critice şi Agenţia a furnizat sprijinul tehnic necesar pentru armonizarea intenţiilor investiţionale locale cu direcţiile naţionale şi europene de dezvoltare.

Dezbatere publică a documentelor de planificare şi a strategiei regionale
Documentele de lucru au fost puse în dezbatere publică prin publicarea lor pe site-ul oficial al Agenţiei www.adrbi.ro.

Agenţia pentru Dezvoltare Regională a formalizat în scris şi transmis partenerilor o serie de chestionare specifice domeniilor de interes:

- Chestionar identificare priorităţi de dezvoltare regională.
- Chestionar identificare Parcuri Ştiinţifice
- Chestionar identificare Entităţi de inovare şi transfer tehnologic
- Chestionar consultare Strategie de Dezvoltare Regională Bucureşti Ilfov 2014-2020 – direcţii strategice.
- Chestionar consultare Strategie de Dezvoltare Regională Bucureşti Ilfov 2014-2020 pe mai multe componente: social, (forţa de muncă, educaţia, sănătatea, incluziunea socială şi combaterea sărăciei), competitivitate, (competitivitatea şi eficienţa energetică, dezvoltarea rurală, agricultură, pescuit, turism, cultură, patrimoniu cultural, comunicaţii şi tehnologie informaţională, cercetare – dezvoltare - inovare) transport, mediu şi schimbări climatice.

In urma dezbaterilor a rezultat ca notă generală, ca orientările strategice propuse sunt îmbrăţişate de către toţi partenerii.

O serie de chestionare au fost completate chiar în timpul dezbaterilor. Alţii s-au angajat să le transmită pe e-mail. De asemenea atât chestionarele cat şi ultima variantă a strategiei de dezvoltare regională au fost postate pe site-ul Agenţiei www.adrbi.ro. Totodată au fost transmise tuturor membrilor grupurilor de lucru minutele reuniunilor, varianta de strategie supusă dezbaterii cât şi chestionarele.

In cadrul procesului de consultări parteneriale au fost identificate intenţiile investiţionale ale autorităţilor publice locale din regiune, care au fost consemnate în fişe de proiect, constituind astfel portofoliul de proiecte regionale.

Întregul proces consultativ a constat în 15 întâlniri la care au participat un număr de cca. 250 reprezentanţi ai autorităţilor publice locale, societăţii civile şi mediului de afaceri, institutelor de cercetare, sistemului de învăţământ, sistemului socio-medical, etc.

CAPITOLUL 2. PROFILUL SOCIO-ECONOMIC AL REGIUNII

Analiza privind profilul socio-economic al regiunii îşi propune radiografierea situaţiei regiunii Bucureşti-Ilfov pe principalele sale componente, definirea evoluţiei calităţii indicatorilor prestabiliţi, precum şi sublinierea tendinţelor acestora în perioada 2005-2011. De asemenea se doreşte evidenţierea diferenţelor semnificative între aspectele economice, sociale, de mediu, etc, înregistrate în regiunea Bucureşti-Ilfov şi alte aglomerări urbane din Europa sau regiuni de dezvoltare, încercând a se determina poziţia pe care o ocupă regiunea în acest context, definirea cauzelor şi a activităţilor responsabile pentru starea actuală a factorilor socio-economici.

2.1. LOCALIZARE GEOGRAFICĂ

Regiunea Bucureşti-Ilfov, constituită din municipiul Bucureşti – capitala României – şi judeţul Ilfov, este situată în sudul ţării, în partea centrală a Câmpiei Române. Suprafaţa totală a Regiunii Bucureşti-Ilfov este de 1.821 km^2, din care 13,1% reprezintă teritoriul administrativ al Municipiului Bucureşti şi 86,9% al judeţului Ilfov. Cele două entităţi care alcătuiesc regiunea sunt totodată şi cele mai mici unităţi de nivel judeţean ale României din punct de vedere al întinderii, ceea ce determina ca regiunea Bucureşti Ilfov să fie cea mai mică regiune de dezvoltare din România. Regiunea Bucureşti Ilfov se învecinează cu 5 din cele 7 judeţe aparţinând regiunii Sud Muntenia (Dâmboviţa, Prahova, Ialomiţa, Călăraşi şi Giurgiu), neavând raporturi de vecinătate cu alte regiuni din România.

Capitala României, Bucureşti, se află la 390 km distanţă de Sofia, 630 km distanţă de Belgrad şi 900 km distanţă de Budapesta, acestea fiind cele mai apropiate capitale din Uniunea Europeana de Bucureşti. Regiunea Bucureşti-Ilfov nu se află şi nu are în componenta sa judeţe care să fie dispuse de-a lungul graniţelor României motiv pentru care nu deţine relaţii transfrontaliere şi transnaţionale cu alte regiuni din Uniunea Europeană.

Fig. nr. 1. Localizarea geografica regiunii Bucureşti Ilfov

2.2. CADRUL NATURAL

Regiunea Bucureşti – Ilfov este situată în sudul ţării, la 44°25'50" latitudine nordică şi 26°05'50" longitudine estică. Teritoriul regiunii se situează în Câmpia Română şi se suprapune în întregime unor subunităţi ale acesteia: Câmpia Snagovului, Câmpia Moviliţei, Câmpia Bucureştiului, Câmpia Câlnicului şi Lunca Argeş – Sabar
Municipiul Bucureşti are o formă circulară cu axe măsurând 24 km la nord-sud şi 22 km est-vest şi este situat în câmpia Vlăsiei la 54-90 m altitudine, pe râurile Dâmboviţa şi Colentina. Judeţul Ilfov este situat Câmpia Snagovului cu altitudini absolute de 80-110 m (98.9 m Mogoşoaia; 85,8 m Tunari; 103,7 m Corbeanca) şi o uşoară înclinare spre sud-est. Este străbătut pe direcţia NV-SE de unele râuri precum Cociovaliştea, Vlăsia, Ialomiţa şi de lacul Snagov rezultat prin bararea zonei de vărsare a râului Snagov în Ialomiţa de către aluviunile acestuia.

Câmpia Bucureştiului are un aspect plan, prezentând o înclinare uşoară spre SE şi se situează la altitudini absolute variind între 96,3 m la Chiajna şi 54,5 m în valea Dâmboviţei, la Popeşti-Leordeni. Singurele văi care o fragmentează pe direcţia NV-SE sunt cele ale Dâmboviţei şi Colentinei, adâncimea acestora înregistrând 15-20 m.
Altitudinea medie este de +85 mdMN, extremele fiind înregistrate la sud de satul Cernica (+48,8 mdMN) respectiv la vest de satul Domneşti (+98,5 mdMN).
Principalele forme de relief care pot fi evidenţiate în cadrul regiunii sunt:
- câmpiile largi de 4-8 km. care sunt formele cele mai înalte (max. 100 m);
- culoarele de vale cu albii minore şi terase joase;
- văiugile înguste şi puţin adâncite, multe transformate în şiraguri de lacuri;
- microrelieful de crovuri; albii părăsite, etc.

Relieful relativ monoton, cu energie, fragmentare şi pante reduse nu favorizează dezvoltarea de procese de degradare a terenurilor. Cu toate acestea, există fenomene naturale cu grad de risc excesul de umiditate, băltirile, pluviodenudarea, şiroirile, eroziunile de maluri şi inundaţiile - care trebuie combătute prin lucrări specifice.

În arealul municipiului Bucureşti, din cauza densităţii mari a construcţiilor şi amenajărilor urbanistice, valorile hipsometrice ale reliefului sunt atenuate, distingându-se greu aspectele microreliefului. Valea Dâmboviţei, ce trece prin centrul oraşului, străbătându-l pe direcţia NV-SE, are o luncă largă de cca. 22 km lungime cu lăţimea maximă de 2,5 km. Valea Colentinei este mai îngustă şi are un coeficient de sinuozitate mai ridicat; la Străuleşti sau la Herăstrău atinge o lăţime de 1-1,5 km. Înclinarea să uşoară în profil longitudinal favorizează crearea de-a lungul ei a unei salbe de lacuri (Străuleşti, Mogoşoaia, Băneasa, Herăstrău, Floreasca, Tei, Cernica, Pantelimon) ce conferă un caracter pitoresc unei importante zone a municipiului.
Din punct de vedere *hidrografic* regiunea Bucureşti Ilfov este situată în bazinul hidrografic Argeş, care este un afluent important al Dunării. Aceasta poziţionare poate crea premisa amenajării cursurilor inferioare ale râurilor Argeş şi Dâmboviţa pentru a deveni canale navigabile, situaţie care ar determina conectarea regiunii şi implicit a municipiului Bucureşti la marile coridoare de transport pe cai navigabile interioare. (a se vedea secţiunea „Căi de comunicaţie şi transport). Principalele cursuri de apă din regiune au o lungime totală de cca. 445 km şi sunt alcătuite din râurile: Dâmboviţa pe un tronson de 66 km (Joiţa – Budeşti), din care 16,8 km în Bucureşti (10,8 km fiind regularizaţi); Valea Colentina – pe un tronson de 52 km (Bolovani - Cernica), din care 26,3 km în Bucureşti; Ilfov - 11,7 km; Valea Snagov - 51,7 km; Valea Sticlăriei -13 km;Valea Crevedia - 29,5 km;Valea Vlăsia - 30,6 km; Valea Cociovaliştea - 38,5 km;Valea Moştiştea - 12 km;Valea Pasărea - 42 km;Valea Câlnău - 9,8 km;Valea Mamina - 38 km; Valea Şindriliţa - 9,5 km;Valea Saulei - 6 km;Valea Baranga - 28 km.

Clima regiunii este temperat continentală, cu nuanţe excesive - veri fierbinţi şi ierni geroase – datorită mai ales maselor de aer estice predominante. Influenţa maselor de aer din vest şi sud explică existenţa toamnelor lungi şi călduroase, a unor zile de iarna blânde sau a unor primăveri timpuri. Este important de semnalat faptul că regimul temperaturii aerului este diferit în zona propriu-zisă a municipiului Bucureşti faţă de restul teritoriului. Este specifica încălzirea suplimentară a interiorului municipiului datorită arderii combustibililor în regim industrial şi casnic a radiaţiei exercitate de suprafeţele acoperite cu asfalt, pavaj de piatra, sau beton, precum şi de numeroasele construcţii.

Astfel se constată că valorile temperaturii medii anuale cresc de la 10,5^{0}C în extremitatea nordică a judeţului Ilfov, la mai mult de 12^{0}C în centrul municipiului. Vara diferenţele termice între municipiu şi împrejurimi ajung până la aproximativ 2^{0}C, disconfortul termic în centrul capitalei pe timp de vara fiind tot mai accentuat în ultimii ani.
Bucureştiul se caracterizează de altfel printr-o temperatură medie anuală pe ultimii 90 de ani de +11,5^{0}C şi prin amplitudini anuale de peste 25^0– 26^0 C, valori dintre cele mai mari pe întreaga ţară. Temperatura minimă absolută înregistrată în ultimii 60 de ani a fost de -30,0^{0}C (în 1942), iar cea maximă absolută de +41.1^0 C (în 1945) (înregistrări ale staţiilor de la Filaret şi Băneasa).
Umiditatea relativă a aerului are valori medii anuale de 74%, acest fapt provocând ceaţa de "evapotranspiraţie" timp de 40-50 de zile pe an. Vara umiditatea scade la valori de 28-30%, favorizând fenomenul de secetă.
Cantităţile medii de precipitaţii anuale sunt cuprinse intre 550-600 mm., valorile crescând treptat pe direcţiile NV, V şi SV şi descrescând treptat către E-SE la valori de sub 550 mm.
În regiune direcţiile dominante ale vântului sunt cele din sectorul NE şi NNE cu frecvenţe de apariţie de 14,4% şi respectiv de 11,5 urmate de cele de VSV cu frecvenţe anuale de apariţie de 9,5-10,5%. Vântul cu viteze între 6-12 m/s se semnalează în special iarna şi în sezonul de tranziţie (toamna şi primăvara). Vitezele mari de peste 13 m/s sunt specifice anotimpului rece şi au frecvenţă scăzută.
Influenţa maselor de aer din vest şi sud explică existenţa toamnelor lungi şi călduroase, a unor zile de iarnă blânde sau a unor primăveri timpurii. Regimul temperaturii aerului se diferenţiază, în ansamblul său, în zona propriu-zisă a municipiului Bucureşti şi pentru arealele din judeţul Ilfov.

Regiunea Bucureşti-Ilfov se distinge printr-o diversitate biologică ridicată, existând specii de floră şi faună protejate, precum şi diferite tipuri de habitate naturale. Pe teritoriul judeţului Ilfov, există diverse tipuri de habitate naturale : întinderi de lotus indian aclimatizat (caracteristic Lacului Snagov), alături de alte specii de nuferi: nufărul alb (Nymphea alba) şi nufărul galben (Nuphar luteum), lacuri distrofice şi iazuri (in apropierea localităţilor Buftea, Mogoşoaia, Chitila, Cernica, Grădiştea, Snagov, Balta Neagră, etc.), zone de pădure şi zone umede. În lipsa unui studiu ştiinţific privind flora şi fauna din Municipiul Bucureşti, nu se cunoaşte cu precizie numărul speciilor, dar conform APM Bucureşti şi Ilfov plante sălbatice se întâlnesc în special la periferie, pe terenurile cu destinaţie agricolă.

În judeţul Ilfov se regăsesc 2 arii naturale protejate de interes naţional, 2 situri de importanta comunitara (SCI Natura 2000) şi 3 situri de importanţă avifaunistică (SPA Natura 2000), Lacul - Pădurea Cernica precum Zona Scroviştea fiind declarate atât SCI cat şi SPA:(a se vedea secţiunea Biodiversitate din Capitolul Mediu)

Sursa: Raport privind starea factorilor de mediu din regiunea 8 Bucureşti Ilfov (2011)

2.3. STRUCTURA SISTEMULUI DE AŞEZĂRI

Reţeaua de localităţi a Regiunii Bucureşti-Ilfov era constituită în anul 2011 din 9 oraşe, 32 comune şi 91 sate. Dintre cele 9 oraşe doar unul singur are rang de municipiu (Bucureşti).

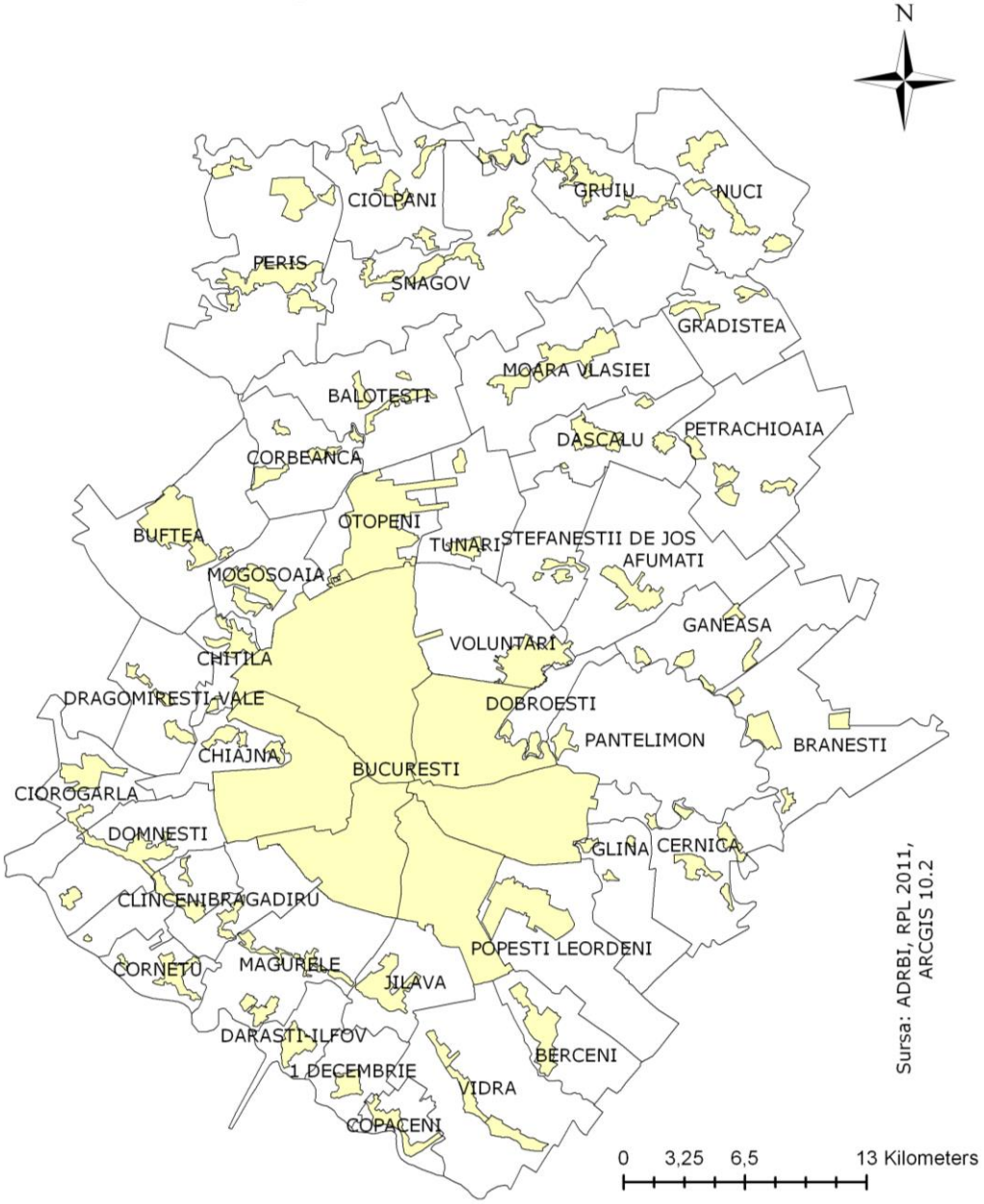

Fig. 2: Reţeaua de localităţi din regiunea Bucureşti Ilfov

Tabelul 1. Structura administrativ-teritorială a regiunii Bucureşti-Ilfov, 2011

	Regiunea Bucureşti-Ilfov	Municipiul Bucureşti	Judeţul Ilfov
Suprafaţa totală km^2	1.821	238	1.583
Numărul oraşelor şi al municipiilor	9	1	8
din care: municipii	1	1	-
Numărul comunelor	32	-	32
Numărul satelor	91	-	91

Sursa: Anuarul statistic al României

Potrivit datelor statistice de la Recensământul Populaţiei 2011, populaţia Regiunii era de 2.272.163 locuitori, cu menţiunea că, în contextul existenţei unor oportunităţi economico-sociale deosebite, numărul real al populaţiei care locuieşte în regiune este, în realitate, mai ridicat decât cel înregistrat oficial. Regiunea Bucureşti-Ilfov se remarca prin gradul cel mai ridicat de urbanizare pe ansamblul ţării, 92,2%. Municipiul Bucureşti, capitala ţării, este cea mai mare aglomerare urbană din România, populaţia să fiind în urma Recensământului populaţiei din 2011 de 1.883.425 (o densitate de aproximativ 8.160 locuitori/km^2), ceea ce reprezintă circa 9% din populaţia totală a României şi peste 17% din populaţia urbană a ţarii. Municipiul Bucureşti este urmat, în cadrul Regiunii, de Buftea (circa 20.000 locuitori) şi Otopeni (peste 10.000 locuitori). Populaţia rurală a regiunii este localizată exclusiv în Judeţul Ilfov, însumând de 221.710 de persoane la recensământul din 2011, respectiv 57% din populaţia totală a judeţului Ilfov.

Municipiul Bucureşti este împărţit în şase sectoare, fiecare conţinând un număr de cartiere. În prezent, fiecare dintre cele şase sectoare administrative este condus de o primărie proprie şi reprezentatat de un consiliu local. Sectoarele sunt dispuse radial şi numerotate în sensul acelor de ceasornic, astfel încât fiecare să aibă în administraţie o parte a centrului Bucureştiului. Cea mai mare populaţiei se întâlneşte în sectorul 3 (385439 locuitori, 21%), iar cea mai mică în sectorul 1 (225453 locuitori, 12%), care este şi cel mai întins ca suprafaţă.

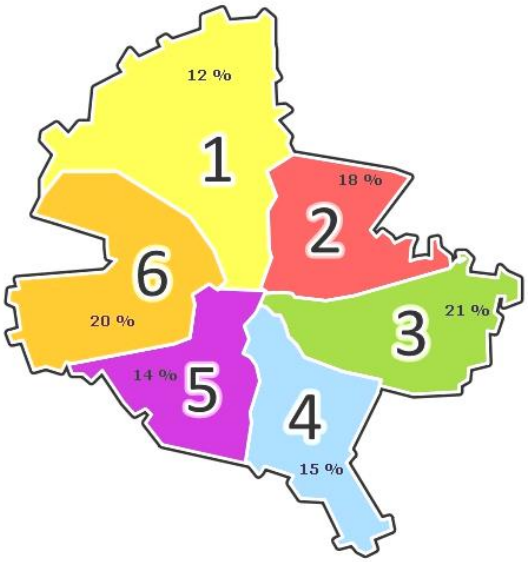

Fig. 3. Distribuţia populaţiei pe sectoare în municipiul Bucureşti, după RPL 2011

Privite în dinamică, datele indică o creştere mai rapidă, după anul 2006, a populaţiei din Judeţul Ilfov, generată mai ales de relocarea unor activităţi dinspre Municipiul Bucureşti.
Peste 53% din populaţia regiunii este de sex feminin – 1.211.043 de persoane la 1 iulie 2011, aceeaşi proporţie înregistrându-se, practic, şi în Judeţul Ilfov.

Este demnă de menţionat, sub aspectul structurii populaţiei pe grupe de vârstă ponderea ridicată – 68,47% la recensământul din 2011 – a populaţiei în vârstă de 20-64 ani, care asigura majoritatea covârşitoare a populaţiei active.
În acelaşi context, atrage atenţia că în regiunea Bucureşti – Ilfov migraţia internă a determinat un sold migratoriu pozitiv, numărul persoanelor sosite prin schimbarea domiciliului fiind constant mare respectiv aproape 7.777 în anul 2011.

Nr. crt	Oraş	Suprafaţa (kmp)	Locuitori RPL 2011	Componenţa
1	Voluntari	37	42.944	Voluntari
2	Pantelimon	69	25.596	Pantelimon
3	Buftea	55	22.178	Buftea, Buciumeni
4	Popeşti- Leordeni	56	21.895	Popeşti-Leordeni
5	Bragadiru	22	15.329	Bragadiru
6	Chitila	13	14.184	Chitila, Rudeni
7	Otopeni	32	13.861	Otopeni, Odăile
8	Măgurele	45	11.041	Măgurele, Aluniş, Dumitrana, Pruni, Vârteju

Tabelul 2. Oraşele judeţului Ilfov

Sursa: Consiliul judeţean Ilfov http://www.cjilfov.ro/site/organizare, RPL 2011

Oraşul Bragadiru se află situat în partea de vest a judeţului Ilfov, la 8 km de Municipiul Bucureşti, pe DN 6 Bucureşti-Alexandria şi se întinde pe o suprafaţă de 2.179 ha. În prezent numărul total al populaţiei oraşului este de peste 10.000 locuitori

Profilul ocupaţional al populaţiei active este cel al unei aşezări urbane cu profil industrial şi servicii. Încă din anul 1882, localitatea a beneficiat de o industrializare puternică, aici fiind construita Fabrica de Spirt Bragadiru care, începând cu anul 1898, exporta în ţări ca: Italia, Turcia, Germania, Egipt, Bulgaria. În prezent funcţionează în oraş o serie de societăţi comerciale de interes naţional, societăţi producătoare de tâmplărie din PVC şi aluminiu, producătoare de mobilier, producătoare de medicamente, producătoare de băuturi răcoritoare, producătoare de dulciuri, etc

Oraşul Buftea este situat în Câmpia Vlăsiei, în partea de nord-vest a judeţului Ilfov, la 20 km nord de Bucureşti. De la nord la sud este străbătut de râul Colentina şi este înconjurat de păduri ramase mărturie a vechilor Codrii ai Vlăsiei. Oraşul Buftea este compus din următoarele cartiere: Centru, Studio, Bucoveni, Atârnaţi, Buciumeni, Oţetărie şi Săbăreni-Gară. La recensământul din anul 2011, populaţia localităţii era de 22.178 de locuitori. Prin Buftea trec două drumuri naţionale DN1A Bucureşti-Ploieşti şi DN7 Bucureşti-Piteşti. De asemenea, în Buftea sunt două staţii C.F.R. (Buftea, Săbăreni). În oraşul Buftea îşi desfăşoară activitatea circa 600 de societăţi comerciale, din care unele cu capital străin sau mixt. Pe raza localităţii funcţionează capacităţi de producţie şi servicii din care enumerăm: industria cinematografică, industria alimentară, industria de mase plastice, ambalaje metalice şi cartonaj, materiale de construcţii, construcţii, confecţii metalice, confecţii fibră sticla, precum şi parcuri logistice, showroom-uri şi reprezentanţe auto

Oraşul Chitila este unitate o teritorial-administrativă în componenţă judeţului Ilfov. Este situat pe drumul naţional nr.7 (D.N.7) fiind străbătut de această sosea pe o distanţă de 3 km. Teritoriul aşezării a făcut parte din moşiile familiilor Brâncoveanu (din anul 1681) şi apoi Bibescu. Că sat, Chitila a făcut parte în anul 1892 din comună Bucoveni, judeţul Ilfov. Populaţia era atunci de 446 persoane (221 bărbaţi şi 225 femei). Numele aşezării vine de la porţiunea pe care se întindea comună şi unde în Codrii Vlăsiei există locul de refugiu şi de "chiteala" (de la verbul "a se chiti") a răzvrătiţilor împotriva stăpânirii de atunci." Chiteala" s-a transformat în Chitila, nume pe care oraşul îl poartă şi astăzi. Oraşul Chitila este situat la 9 km nord-vest de centrul Municipiului Bucureşti. Oraşul se învecinează la est cu municipiul Bucureşti, la nord cu localitatea Mogoşoaia, la sud cu localităţile Dragomireşti-Vale şi Chiajna iar la nord-vest cu oraşul Buftea şi pădurea Râioasa. Economia oraşului Chitila este preponderent industriala şi logistica, în prezent pe teritoriul localităţii îşi desfăşoară activitatea următoarele companii

Oraşul Măgurele se învecinează la est cu comună Jilavă, la sud-est cu comună Dascălu, la vest cu oraşul Bragadiru, la sud-vest cu comună Cornetu.
Relieful aşezării este uşor înclinat nord-est – sud-vest, cu văi puţin adânci ce străbat oraşul pe direcţia vest-est. Predomina zona de câmpie (90%).
Teritoriul se află la o altitudine cuprinsă între 65-80 metri. Oraşul Măgurele deţine 500 ha teren intravilan, 3.327 ha teren arabil, 104 ha păşuni, 266 ha izlaz şi 504 ha pădure.
În oraşul Măgurele îşi desfăşoară activitatea 160 de agenţi economici: 120 industriali, 5 agricoli, 10 prelucrare, 10 servicii, 15 comerţ.
În centrul oraşului îşi au sediul 9 institute de cercetare-producţie, preponderent în domeniul fizicii, precum şi 2 farmacii, 9 cabinete medicale individuale, o staţie de salvare, un centru comercial şi un hotel cu restaurant. Peste 65% din populaţia activă se ocupă de grădinărit, astfel că sunt peste 650 ha cultivate cu legume, 15 ha cu flori, 650 ha cu grâu, 1.150 ha porumb şi 380 ha cu plante de nutreţ. Culturile se efectuează atât în terenul arabil pe parcele mici cât şi în curţile gospodăriilor. La ultimul recensământ au rezultat 11.041 locuitori din care 5.3858 bărbaţi. Facultatea de Fizică a Universităţii Bucureşti funcţionează în oraş cu un efectiv de circa 1.000 studenţi.

Oraşul Otopeni este situat în zona limitrofă de nord a Capitalei României pe drumul naţional nr.1 (D.N.1). Din punct de vedere administrativ-teritorial este situat în judeţul Ilfov ocupând o suprafaţă de 31,52 km pătraţi. Oraşul Otopeni se învecinează la vest cu comuna Mogoşoaia, la nord cu calea ferată Bucureşti-Urziceni, care reprezintă hotarul dintre oraş şi comunele Corbeanca şi Baloteşti, la est cu comuna Tunari, la sud cu linia de centură a Bucureştilor, care îl separă de cartierul Băneasa din sectorul 1 al Capitalei.
Oraşul Otopeni a cunoscut o permanentă dezvoltare economică, socială şi culturală datorită aşezării sale în imediata apropiere a Capitalei României, precum şi a existenţei pe teritoriul său a Aeroportului Internaţional Henri Coandă, cel mai mare aeroport din România.
În oraşul Otopeni îşi au sediul companii româneşti şi străine de renume: lanţuri de magazine en-gros şi retail, showroomuri auto, companii IT, sedii de bănci, companii energetice, companii petroliere.

Oraşul Pantelimon este o unitate teritorial-administrativă în componenţă judeţului Ilfov, situată în partea de est a Municipiului Bucureşti, având o poziţie favorabilă fiind limitrofă Capitalei. Prima atestare documentară datează din jurul anului 1660.
Oraşul se întinde pe o suprafaţă de 6.716 ha din care suprafaţa agricolă este de 2.564 ha. Populaţia conform datelor ultimului recensământului este de 25.596 locuitori.
Pe raza oraşului Pantelimon există Biserica Sfântul Nicolae, cu hramul Sfântului Pantelimon şi Mănăstirea Cernica unde se găsesc moaştele Sfântului Calinic.
Asistenţa medicală este asigurată de două dispensare (adulţi şi copii), în care-şi desfăşoară activitatea 8 cadre medicale cu studii superioare şi 9 cadre cu studii medii sanitare.
În oraşul Pantelimon îşi desfăşoară activitatea un număr de peste 300 societăţi (societăţi pe acţiuni, societăţi cu răspundere limitată şi asociaţii familiale) care asigură locuri de muncă la peste 60% dintre locuitorii oraşului.
Printre întreprinderile de interes naţional de pe teritoriul oraşului se afla: Institutul de Cercetări, Tehnologii şi Proiectare – producţie pentru industria anorganică şi metale neferoase rare, Institutul pentru Controlul Medicamentelor, fabrici de ciocolata etc. De asemenea funcţionează depozite pe diferite profile (metalurgie, materiale de construcţie, etc.)

Oraşul Popeşti-Leordeni este situat pe drumul naţional 4 (D.N.4) Bucureşti - Olteniţa, chiar la ieşirea din Bucureşti. De centrul Capitalei îl despart numai 9 km, acest lucru putând fi considerat avantajul major al oraşului. Prin unirea satelor Leordeni cu Popeşti-Români şi Conduratu, efectuată la 1873, s-a născut localitatea Popeşti-Leordeni. Suprafaţa oraşului este de 5.580 ha. Suprafaţa de intravilan este de 970 ha, în timp ce extravilanul ocupa 4.610 ha. Populaţia oraşului este de 21.895 locuitori (10.619 persoane de sex masculin şi 11.276 persoane de sex feminin) - conform datelor de la ultimul recensământ - de religie catolică şi ortodoxă.
Oraşul s-a format din trei sate, a căror toponimie se regăseşte în numele boierilor care au trăit prin aceste locuri cu secole în urmă: Popeşti-Conduratu sau Pavlicheni, Popeşti Români şi Leordeni. Pretutindeni în lume centrele industriale, comerciale se găsesc spre periferia marilor centre urbane, de aceea, terenurile aparţinând oraşului Popeşti-Leordeni constituie un loc ideal pentru dezvoltarea unor afaceri de dimensiuni importante.

Oraşul Voluntari se afla în Câmpia Vlăsiei în partea de nord-est a Municipiului Bucureşti, între două cursuri de apă, Colentina şi Pasărea. De-a lungul acestor râuri s-au format câteva din cele mai vechi localităţi din acesta parte a ţării: pe valea Colentinei: Plumbuita, Fundeni şi Colentina, iar pe valea râului Pasărea: Tunari, Ştefăneşti şi Afumaţi.
Cea mai mare parte a acestui teritoriu făcea parte din vestiţii Codri ai Vlăsiei. Din suprafaţa acoperită odinioară cu păduri au rămas câteva fragmente dense aşa cum sunt actualele păduri Tunari, Andronache, Pasărea.
Este o unitate teritorial-administrativă din judeţul Ilfov şi integrează în componenţa sa teritorială două cartiere distincte că localizare geografică, dar unitare din punct de vedere al concepţiei administrative: Voluntari şi Pipera.
Satul Pipera a apărut în urmă cu aproximativ 200 de ani pe teritoriul moşierilor Ion Boamba şi Mircea Călinescu. Denumirea se bănuieşte că ar avea la origine existenţa unor plantaţii de ardei iute. Numele oraşului Voluntari se pare că provine de la ardelenii care în anii 1916-1918 au trecut munţii pentru a participa la luptă naţională de eliberare de sub jugul habsburgic. Oraşul Voluntari se întinde pe o suprafaţă de 3740,460 ha.
În ultima perioadă s-a înregistrat o creştere semnificativă a populaţiei stabile datorată nu atât sporului natural cât sporului migrator.
Acesta este explicabil prin creşterea atractivităţii oraşului şi prin tendinţa generală de migrare din Municipiul Bucureşti spre zonele periurbane. Astfel dacă în anul 2002 oraşul Voluntari număra 29.995 în anul 2011 populaţia din localitate era de 42.944 de locuitori. Principalele funcţii ale oraşului sunt: comercială, deservire şi social-culturală.

Din cele 32 de comune din judeţul Ilfov, doar 4 dintre acestea depăşesc 10.000 de locuitori, cea mai mare comuna din punct de vedere al populaţiei fiind Chiajna care deţine şi primul loc în privinţa densităţii populaţiei (cca. 891 locuitor/kmp). La polul opus se afla comuna Dărăşti Ilfov care are o populaţiei de cca. 3.000 de locuitori şi o densitate de cca. 200 locuitori /kmp. Comuna cu cea mai mare suprafaţa din judeţ este Snagov iar suprafaţa cea mai mică o înregistrează Dobroeşti, care însă are o densitate a populaţiei apropiata de cea a comunei Chiajna. (cca. 847 loc/kmp). De altfel, majoritatea comunelor care se află în imediata apropiere a municipiului Bucureşti au o densitate a populaţiei mai ridicată decât celelalte comune din judeţul Ilfov.

Tabelul 3. Comunele judeţului Ilfov

Nr	Comuna	Suprafaţa [kmp]	Locuitori	Sate componente
1	Chiajna	16	14259	Chiajna, Dudu, Roşu
2	Jilava	27	12223	Jilava
3	Cernica	39	10886	Cernica, Bălăceanca, Căldăraru, Poşta, Tânganu
4	Brăneşti	53	10367	Brăneşti, Islaz, Pasarea, Vadul Anei
5	Vidra	70	9516	Vidra, Creţeşti, Sinteşti
6	Dobroieşti	11	9325	Dobroieşti
7	Domneşti	38	8682	Domneşti
8	Glina	29	8592	Glina, Căţelu, Manolache
9	Baloteşti	51	8314	Baloteşti, Dumbrăveni, Săftica,
10	Afumaţi	63	7919	Afumaţi
11	1 Decembrie	15	7817	1 Decembrie
12	Mogoşoaia	26	7625	Mogoşoaia
13	Periş	78	7557	Periş
14	Gruiu	66	7412	Gruiu, Lipia, Şanţu, Floreşti, Siliştea Snagovului
15	Snagov	91	7272	Snagov, Ciofliceni, Ghermăneşti, Tâncăbeşti, Vlădiceasca
16	Corbeanca	30	7072	Corbeanca, Mechea, Ostrat, Orac, Petreşti, Tămaşi
17	Clinceni	24	6808	Clinceni, Olteni, Ordoreanu
18	Moara Vlăsiei	63	6307	Moara Vlăsiei, Căciulaţi
19	Ciorogârla	35	6188	Ciorogârla, Dârvari
20	Cornetu	15	6324	Cornetu
21	Berceni	27	5942	Berceni
22	Ştefăneştii de Jos	29	5775	Ştefăneştii de Jos, Ştefăneştii de Sus Creţuleasca
23	Tunari	32	5336	Tunari, Dimieni
24	Dragomireşti Vale	31	5243	Dragomireşti Vale, Dragomireşti Deal, Zurbaua
25	Găneasa	46	4963	Găneasa, Cozieni, Moara Domnească, Piteasca, Şindriliţa
26	Ciolpani	42	4811	Ciolpani, Izvorani, Luparia, Piscu
27	Petrăchioaia	57	3498	Petrăchioaia
28	Grădiştea	33	3268	Grădiştea Sitaru
29	Dascălu	36	3154	Dascălu
30	Copăceni	14	3131	Copăceni
31	Nuci	52	3098	Nuci, Balta Neagră, Merii Petchii, Micşuneştii Mari Micşuneşti Moară
32	Dărăşti-If	15	3026	Dărăşti

Sursa: Consiliul Judeţean Ilfov http://www.cjilfov.ro/site/organizare, RPL 2011

Forme de asociere şi parteneriat între localităţi

In regiunea Bucureşti Ilfov exista o serie de forme de asociere şi parteneriat intre localităţi printre care grupuri de acţiune locală, asociaţii de dezvoltare intercomunitară precum şi un proiect privind înfiinţarea unei zone metropolitane în jurul municipiului Bucureşti. În regiunea Bucureşti Ilfov nu exista poli de creştere şi poli de dezvoltare urbană aşa cum sunt definiţi în HG 1149/ 2008 pentru desemnarea polilor de creştere şi a polilor de dezvoltare urbană în care se realizează cu prioritate investiţii din programele cu finanţare comunitară şi naţională

Grupuri de acţiune locală

Conform Programului Naţional de Dezvoltare Rurală 2007-2013, la sfârşitul anului 2013 doar 4 comune din judeţul Ilfov s-au asociat în grupuri de acţiune locală cu comune din judeţele aparţinând regiunii Sud-Muntenia:

GAL Berceni-Varasti-Colibasi (www.galbvc.ro)
Judeţul Ilfov: comuna Berceni
Judeţul Giurgiu: comunele Varsati şi Colibasi

Asociaţia Ialomiţa Vest (www.il-vestgal.ro)
Judeţul Ilfov: comuna Găneasa
Judeţul Ialomiţa: comunele Alexeni, Axintele, Barbulesti, Barcanesti, Boranesti, Cosereni, Garbovi, Ion Roata, Manasia, Movilita, Sinesti, Valea Macrisului (www.il-vestgal.ro)

Asociaţia Grupul de Actiune Locală Calarasi Vest (www.galcalarasivest.ro)
Judeţul Ilfov : comunele Brăneşti şi Cernica,
Judeţul Calarasi: comunele Belciugatele, Fundeni, Frumuşani, Drăgoeşti, Roşiori şi orasul Fundulea

Asociaţii de dezvoltare intercomunitară
In regiunea Bucureşti Ilfov sunt constituite şi îşi desfăşoară activitatea cinci asociaţii de dezvoltare comunitară:

ADIA-Ilfov, care s-a constituit în scopul reglementarii, înfiinţării, organizării, finanţării, exploatării, monitorizării şi gestionarii în comun a serviciului de alimentare cu apa şi de canalizare pe raza de competenţă a unităţilor administrativ-teritoriale membre. În 2013 membrii ADIA-Ilfov sunt: Judeţul Ilfov prin Consiliul Judeţean Ilfov, oraşele Bragadiru, Pantelimon şi comunele Brăneşti, Cernica, Cornetu, Ciorogârla, Domneşti, Dobroiesti, Baloteşti, Tunari, Glina, Ciolpani, Dragomireşti prin Consiliile Locale aferente.

ADIBI, care s-a constituit pentru realizarea în comun a unor proiecte de dezvoltare de interes zonal sau regional ori furnizarea în comun a unor servicii publice în regiunea Bucureşti Ilfov cf Legii 215/2001 actualizată. ADIBI este constituită din municipiul Bucureşti prin Consiliul General al Capitalei şi Judeţul Ilfov prin Consiliul Judeţean Ilfov.

Asociaţia de dezvoltare intercomunitară EURO-APA este persoană juridică de drept privat, cu statut de utilitate publică, constituita în scopul reglementării, înfiinţării, organizării, coordonării, finanţării, exploatării, monitorizării şi gestionării în comun a serviciului de alimentare cu apă şi de canalizare pe raza de competenţă a unităţilor administrativ-teritoriale membre - inclusiv exploatarea în comun a sistemelor de utilităţi publice aferente serviciului, precum şi realizarea în comun a unor proiecte de investiţii publice de interes zonal sau regional, destinate înfiinţării, modernizării şi/sau dezvoltării, după caz, a sistemelor de utilităţi publice aferente Serviciului, pe baza strategiei de dezvoltare a Serviciului.

ADI - ECOSAL Ilfov - Asociația de Dezvoltare Intercomunitară de utilitati publice pentru serviciul de salubrizare - ECOSAL Ilfov, care s-a constituit in vederea infinţării, organizării, reglementării, finanţarii, exploatării, moitorizării si gestionării in comun a serviciilor de utilitati publice pe raza de competenţă a unitaţilor administrativ teritoriale membre, precum şi realizarea în co mun a unor proiecte de investiţii pub lice de interes zonal sau regional destinate înfiinţării, modernizării şi/sau dezvoltării, după caz, a sistemelor de utilităţi publice aferente acestor servicii.

Asociaţia de Transport Metropolitan Bucuresti – ATMB care s-a constituit in vederea imbunătăţirii infrastructurii de transport din regiunea Bucureşti-Ilfov, prin asocierea Primariei Capitalei, reprezentanti ai Consiliului Judetean Ilfov si ai primariilor interesate de pe raza judetului.

2.4. STRUCTURA SOCIO–DEMOGRAFICĂ A POPULAŢIEI

2.4.1. Evoluţia populaţiei şi potenţialul demografic

2.4.1.1. Numărul şi structura populaţiei pe sexe, medii, naţionalităţi şi etnii

Regiunea Bucureşti-Ifov este cea mai dens populată regiune a României, având o populaţie de peste 2.000.000 locuitori (cu o densitate de aproximativ 1200 locuitori pe km²), fapt ce o încadrează în categoria regiunilor NUTS 2, asimilate regiunilor cu un prag demografic situat între 800.000 şi 3.000.000 milioane de locuitori.

Tabel nr. 4. Evoluţia populaţiei stabile pe sexe, medii, regiuni de dezvoltare şi judeţe

Sex	Mediu	Regiune	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Total	Total	România	21658528	21610213	21565119	21528627	21498616	21462186	21413815
		Regiunea B-I	2209768	2215701	2232162	2242002	2253093	2261698	2267419
		Ilfov	12.8	12.9	13.1	13.3	13.7	14.0	14.6
		Bucureşti	87.2	87.1	86.9	86.7	86.3	86.0	85.4
	Urban	România	11901033	11926178	11914343	11872270	11835100	11818670	11778195
		Regiunea B-I	2001198	2049688	2063204	2070257	2075477	2080013	2079881
		Ilfov	3.7	5.8	5.9	6.1	6.3	6.5	6.8
		Bucureşti	96.3	94.2	94.1	93.9	93.7	93.5	93.2
	Rural	România	9757495	9684035	9650776	9656357	9663516	9643516	9635620
		Regiunea B-I	208570	166013	168958	171745	177616	181685	187538
		Ilfov	100	100	100	100	100	100	100
Masculin	Total	România	10561710	10535140	10511076	10490913	10472812	10451093	10423518
		Regiunea B-I	1034773	1037535	1045444	1051757	1057908	1061978	1064441
		Ilfov	13.3	13.4	13.6	13.8	14.2	14.5	15.1
		Bucureşti	86.7	86.6	86.4	86.2	85.8	85.5	84.9
	Urban	România	5704196	5713692	5702935	5679463	5656223	5644268	5617660
		Regiunea B-I	933165	956697	963146	968139	971401	973525	973122
		Ilfov	3.9	6.1	6.2	6.3	6.6	6.8	7.1
		Bucureşti	96.1	93.9	93.8	93.7	93.4	93.2	92.9
	Rural	România	4857514	4821448	4808141	4811450	4816589	4806825	4805858
		Regiunea B-I	101608	80838	82298	83618	86507	88453	91319
		Ilfov	100	100	100	100	100	100	100
Feminin	Total	România	11096818	11075073	11054043	11037714	11025804	11011093	10990297
		Regiunea B-I	1174995	1178166	1186718	1190245	1195185	1199720	1202978
		Ilfov	12.3	12.4	12.6	12.9	13.3	13.6	14.1
		Bucureşti	87.7	87.6	87.4	87.1	86.7	86.4	85.9
	Urban	România	6196837	6212486	6211408	6192807	6178877	6174402	6160535
		Regiunea B-I	1068033	1092991	1100058	1102118	1104076	1106488	1106759
		Ilfov	3.5	5.6	5.7	5.9	6.1	6.3	6.6
		Bucureşti	96.5	94.4	94.3	94.1	93.9	93.7	93.4
	Rural	România	4899981	4862587	4842635	4844907	4846927	4836691	4829762
		Regiunea B-I	106962	85175	86660	88127	91109	93232	96219
		Ilfov	100	100	100	100	100	100	100

**Sursa: INSSE: www.insse.ro*

În perioada analizată, 2005-2011, regiunea şi-a sporit numărul de locuitori, de la 2.209.768 persoane în anul 2005, la 2.267.419 în anul 2011, în valori procentuale creşterea fiind de 2,6%. În cazul împărţirii populaţiei regiunii pe **medii de rezidenţă,** se poate constata că aproximativ 90% din total se află în mediul urban, restul de 10% regăsindu-se în mediul rural. În valori brute, populaţia din mediul urban de la nivelul regiunii a crescut de la 2.001.198 persoane în anul 2005, la 2.079.881 persoane în anul 2011 (din acest total între 93-96% se concentrează în Municipiul Bucureşti, restul de 3-6% în judeţul Ilfov).

Populaţia regiunii din mediul rural însuma în anul 2011, un număr de 187.538 persoane, în scădere cu 11% faţă de anul 2005 (208.570 persoane) şi se concentrează în proporţie de 100% în judeţul Ilfov. **Structura pe sexe a populaţiei** în regiunea Bucureşti Ilfov evidenţiază o pondere de gen aproape echilibrată, 47% din populaţia totală a regiunii fiind de sex masculin, iar 53% de sex feminin.
În cazul **împărţirii pe grupe de vârstă la nivel naţional**, se poate observa că în proporţie de peste 69% populaţia se încadrează în grupa de vârstă 15-64 ani, cu o uşoară scădere în anul 2011, de aproximativ 0.75%. Procentul aferent grupei de vârstă 0-14 ani se situează în jurul valorii de 15%, în scădere între anii 2005-2011 cu aproape 5%. Grupa de vârstă de peste 64 ani creşte uşor între anii 2005-2011 cu 0,11%, iar ca pondere în totalul naţional, această grupă de vârstă însumează în jur de 15%.

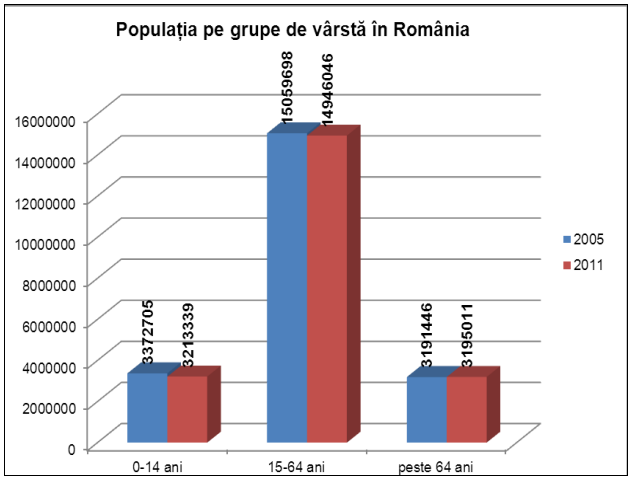

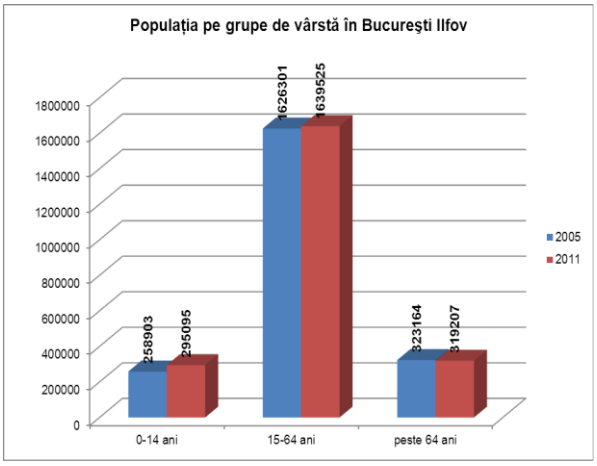

Fig. 4. Populaţia pe grupe de vârstă la nivel naţional şi regional, prelucrat după www.insse.ro

La nivelul regiunii Bucureşti Ilfov, populaţia încadrată în grupa de vârstă 0-14 ani prezintă o traiectorie ascendentă, crescând cu 14% între anii 2005-2011 şi acoperind un procent de 12% din totalul populaţiei regionale. Numărul populaţiei cu vârsta cuprinsă între 15-64 ani a crescut în perioada analizată cu aproape 1% şi acoperă un procent de peste 73% din totalul populaţiei regionale. Populaţia din grupa de vârstă 64 de ani şi peste, îşi diminuează numărul cu aproape 1,2% între anii 2005-2011 şi acoperă un procent de aproape 15% din totalul populaţiei din regiune. Fenomenul îmbătrânirii populaţiei la nivel naţional, se evidenţiază pe toată perioada analizată, numărul persoanelor cu vârsta cuprinsă între 0-14 ani fiind în scădere, la fel şi numărul persoanelor din categoria populaţiei active (15-64 ani), în timp ce numărul persoanelor cu vârstă de peste 64 ani este în creştere.

În ceea ce priveşte **structura etnică a regiunii Bucureşti Ilfov**, în conformitate cu rezultatele recensământului din anul 2011, 86,3% din totalul populaţiei regiunii s-a declarat de etnie română. Recensământul a luat in considerare doar pe cei care s-au declarat de o anumită etnie şi cei cu acte de identitate. Următoarea etnie care se remarcă prin ponderea importantă în totalul populaţiei regiunii este cea romă, declarandu-se astfel 1,74% din populaţia totală, in realitate procentul fiind mult mai ridicat datorită inxistenţei actelor de identitate

Celelalte 3 etnii cu ponderi importante în regiune sunt: maghiară (0,16% din totalul regional), turcă (0,13% din totalul regional) şi chineză (0,08% din totalul regional). Celelalte minorităţi etnice au o pondere mică, de sub 0,05% din total, dar per ansamblu, împreună cu persoanele care au refuzat să îşi declare etnia de care aparţin, însumează 11,59% din totalul regional.

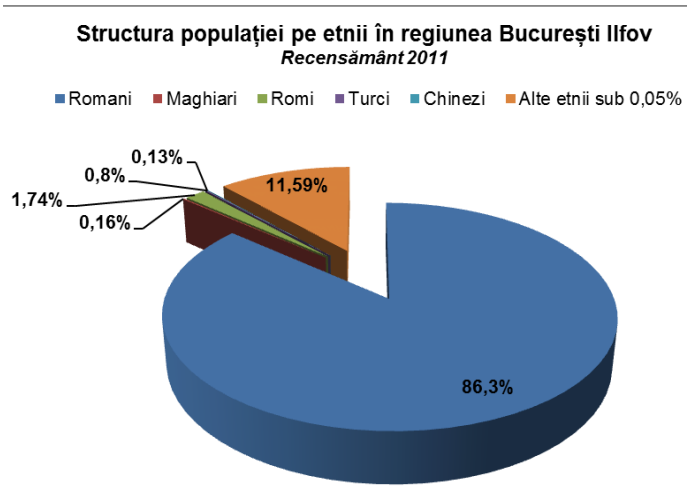

Fig. 5. Structura populaţiei pe etnii în regiunea Bucureşti-Ilfov, www.recensamantRomânia.ro

Comunităţi de romi

Conform Recensământului Populaţiei şi locuinţelor din 2011, din totalul populaţiei stabile din România, cca. 3.09% s-au declarat romi (cca. 620.000). Regiunea de dezvoltare cu cea mai mare pondere a populaţiei roma raportata la populaţia stabila este regiunea Centru (cca. 4,71%), judeţul Mureş înregistrând cel mai mare număr de romi dintre toate judeţele ţării (cca. 46.000 locuitori). De asemenea o pondere peste media naţională se regăseşte în regiunile Nord Vest şi Sud Muntenia. La polul opus se află regiunea Nord Est unde se constatată o pondere de 1,67%. Conform aceleaşi surse, în regiunea Bucureşti Ilfov, se constată ca doar 1,67% din populaţia stabilă s-a declarat ca aparţinând comunităţilor roma, aceasta situaţie poziţionând regiunea pe penultima poziţie ca pondere din populaţia stabilă şi pe ultima poziţie ca număr total de romi (cca. 40.000 locuitori).

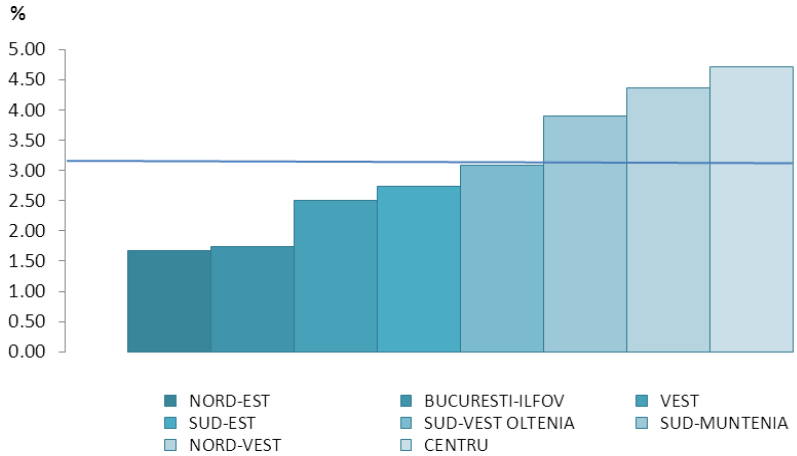

Fig. 6. Ponderea populaţiei roma din totalul populaţiei stabile pe regiuni, RPL 2011

În cadrul regiunii se constată disparităţi atât între judeţul Ilfov (4.02%) şi municipiul Bucureşti (1.27%) cât şi la nivelul sectoarelor şi unităţilor administrativ teritoriale din judeţul Ilfov. Faţă de recensământul populaţiei şi locuinţelor din anul 2002, în 2011 se constată o uşoară creştere a ponderii populaţiei roma în judeţul Ilfov şi o uşoară scădere în municipiul Bucureşti.

La nivel regiunii, în ultimii 10 ani populaţia aparţinând comunităţii roma a crescut cu cca. 1300 de persoane. În judeţul Ilfov numărul de romi a crescut cu cca. 4600 de persoane iar în municipiul Bucureşti acesta a scăzut cu cca. 3300 de persoane. Conform RPL 2011, **la nivelul municipiului Bucureşti**, cea mai mare comunitate de romi se întâlneşte în sectorul 5 cu cca. 7000 de romi declaraţi (2.57% din populaţia stabilă), urmată de sectorul 2 cu cca. 5.600 de romi (1.63%). În sectorul 6 se regăseşte cea mai mică comunitate de romi de aproximativ 1700 persoane (0,48%).
In judeţul Ilfov, **în mediul urban**, cele mai mici comunităţi de romi se regăsesc în oraşele Otopeni şi Popeşti Leordeni (sub 1%) iar cele mai mari comunităţi se întâlnesc în oraşele Buftea (6.81% -1.511 persoane) şi Pantelimon (5.02% - 1285 persoane).

In mediul rural din judeţul Ilfov, comunităţi mari de romi se întâlnesc în comunele Găneasa (23.17% - 1.150 persoane), Glina (19.36% - 1.663 persoane), Stefaneştii de Jos (15.53% - 897 persoane), Vidra (12.36% -1.176 persoane), Jilava (12.3% - 1.504 persoane) Cernica (11.46% - 1.276 persoane). Cele mai mici comunităţi de romi din judeţul Ilfov se întâlnesc în comunele Gruiu, Snagov, Dragomireşti Vale, Periş, Brăneşti.

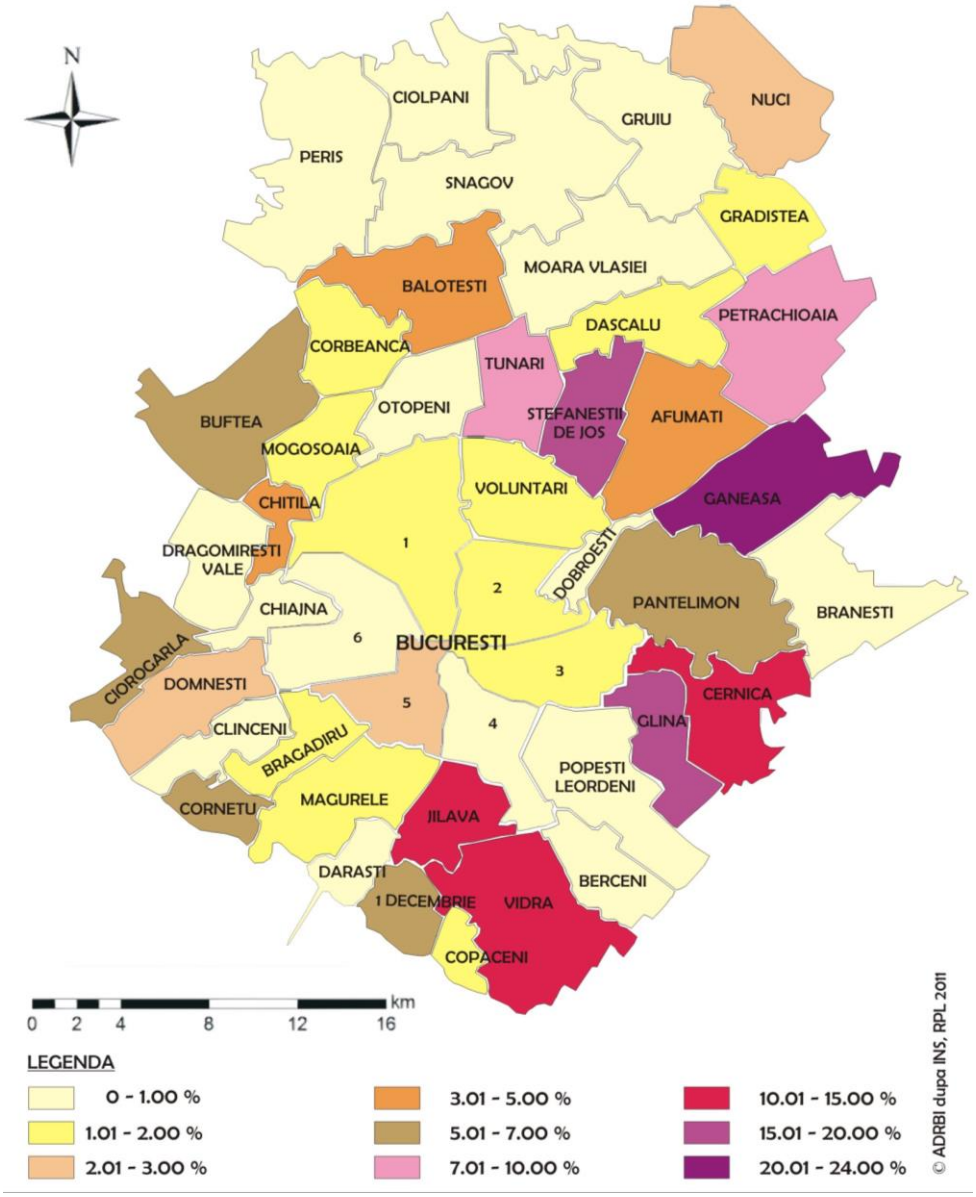

Fig. 7. Ponderea populaţiei roma din totalul populaţiei stabile din regiune, pe localităţi/sectoare
Sursa:ADRBI, prelucrare după Recensământul Populaţiei şi locuinţelor 2011

2.4.1.2. Densitatea populaţiei

Populaţia regiunii este distribuită invers proporţional cu dimensiunea celor două entităţi administrative. Populaţia municipiul Bucureşti, cea mai mare aglomerare urbană din România (cu o densitate de peste 8000 locuitori/km²), acoperă aproximativ 85% din populaţia regiunii, iar populaţia judeţului Ilfov restul de 15% din total.

Tabelul nr. 5. Evoluţia densităţii populaţiei regionale şi naţionale (locuitori /kmp)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
România	90.85	90.65	90.46	90.31	90.18	90.03	89.83
Regiunea B-I	1220.19	1223.47	1232.56	1237.99	1244.12	1248.87	1252.03
Ilfov	178.34	180.23	184.26	188.26	195.03	200.41	208.46
Bucureşti	8453.72	8466.62	8510.90	8526.23	8527.93	8528.29	8497.46

** Calcule bazate pe datele oficiale publicate în INSSE*

2.4.1.3. Durata medie a vieţii, rata medie de creştere, mortalitatea infantilă

Durata medie a vieţii (speranţa de viaţă) a populaţiei din Regiunea Bucureşti Ilfov în 2011 a fost de 75,55 ani (71,94 ani – masculin şi 78,92 ani – feminin), în creştere cu aproximativ 2 ani, faţă de valoarea înregistrată în anul 2005, 73,84 ani (70,21 ani - masculin şi 77,24 ani – feminin). În cazul analizei indicatorului pe medii de rezidenţă, putem constata că diferenţele se menţin semnificative pe toată perioada analizată 2005-2011 şi prezintă o tendinţă de creştere. În mediul urban durata medie de viaţă a crescut de la 74,06 ani în anul 2005, la 75,77 ani în anul 2011. În mediul rural creşterea fiind de aproximativ 1 an, de la 72,08 ani în anul 2005, la 73,19 în anul 2011. (a se vedea Anexa 1)
La nivel judeţean, cea mai mare speranţă de viaţă se înregistrează în municipiul Bucureşti, în perioada analizată remarcându-se o traiectorie ascendentă, de la 74,14 ani în anul 2005, la 75,89 ani în anul 2011. Judeţul Ilfov prezintă o creştere a speranţei de viaţă, de la 71,89 ani în anul 2005, la 73,51 ani în anul 2011.

Per ansamblu, durata medie de viată la nivelul regiunii a crescut în ultimii ani în ambele medii rezidenţiale atât pentru bărbaţi cât şi pentru femei şi se poziţionează peste media naţională pe întreaga perioadă de referinţă.

Tabel nr. 6. Rata mortalităţii infantile la nivel naţional şi regional

Medii de rezidenta	Regiuni	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
		UM: Decedaţi sub 1 an la 1000 născuţi vii						
Total	România	15	13,9	12	11	10,1	9,8	9,4
	Regiunea B-I	9,5	9,3	7,2	7	6,4	6	5,7
	Ilfov	9,5	13,6	8	10	8,4	9,1	8,9
	Bucureşti	9,4	8,6	7,1	6,4	6	5,4	5,1
Urban	România	12,4	11,2	10,2	8,5	8,1	7,7	7,5
	Regiunea B-I	9,5	8,7	7,2	6,9	6,1	5,8	5,3
	Ilfov	10,3	11,2	8,4	13,8	7,1	10,8	7,7
	Bucureşti	9,4	8,6	7,1	6,4	6	5,4	5,1
Rural	România	17,9	17,1	14,1	14	12,6	12,3	11,8
	Regiunea B-I	9,3	15,4	7,7	7,1	9,4	7,8	9,8
	Ilfov	9,3	15,4	7,7	7,1	9,4	7,8	9,8

Sursa: INSSE: www.insse.ro

Rata mortalităţii infantile, la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov, prezintă un trend descrescător pe întreg intervalul studiat, diminuându-şi valoarea de la 9,5‰ în anul 2005, la 5,7‰ în anul 2011. În cazul analizei pe medii de rezidenţă, se observă că în mediul rural mortalitatea infantilă o depăşeşte pe cea înregistrată în mediu urban, cu aproape 3,5‰ în anul 2011. La nivel judeţean, mortalitatea este mai mare în judeţul Ilfov decât în municipiul Bucureşti, dar în ambele cazuri se situează sub media naţională cu până la 5‰ în anul 2005 şi cu până 4,3‰ în cazul Bucureştiului în anul 2011.

Rata de dependenţă demografică

Potrivit definiţiei Institutului Naţional de Statistică, rata de dependenţă demografică reprezintă totalitatea populaţiei cu vârstă cuprinsă între 0-14 ani şi populaţia cu vârstă de 64 de ani şi peste, raportată la totalitatea populaţiei în vârstă de 15-64 ani. La nivelul regiunii Bucureşti Ilfov, "povara economică" a populaţiei în vârstă de muncă (15-64 ani) este de 37% în anul 2011 şi se situează atât sub media naţională (43%) cât şi sub media Uniunii Europene (49%).

2.4.1.4. Mişcarea naturală a populaţiei

Indicatorul care sintetizează mişcarea naturală a populaţiei este sporul natural, calculat ca diferenţă între numărul născuţilor vii şi numărul deceselor dintr-o perioadă de referinţă.

Tabelul 7. Evoluţia sporului natural al populaţiei la nivel naţional, regional şi judeţean

Medii de rezidenta	UM: nr. persoane	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Total	România	-41081	-38611	-37237	-31302	-34825	-47524	-55197
	Regiunea B-I	-3951	-2896	-2493	-233	913	132	-2010
	Ilfov	-417	-302	-104	203	402	257	13
	Bucureşti	-3534	-2594	-2389	-436	511	-125	-2023
Urban	România	971	3093	1805	7166	5696	219	-7981
	Regiunea B-I	-3498	-2512	-2164	-97	1063	274	-1800
	Ilfov	36	82	225	339	552	399	223
	Bucureşti	-3534	-2594	-2389	-436	511	-125	-2023
Rural	România	-42052	-41704	-39042	-38468	-40521	-47743	-47216
	Regiunea B-I	-453	-384	-329	-136	-150	-142	-210
	Ilfov	-453	-384	-329	-136	-150	-142	-210

Sursa: INSSE: www.insse.ro

La nivelul regiunii Bucureşti Ilfov, sporul natural a fost unul preponderent negativ pe toată perioada analizată, dar în creştere, de la - 3951 persoane în anul 2005, la - 2010 persoane în anul 2011. Perioada aferentă debutului crizei economice mondiale, perioada anilor 2008-2009, surprinde o evoluţie pozitivă a sporului natural, în anul 2009 numărul născuţilor vii devansând numărul deceselor cu 913 persoane.

În cazul analizei pe medii de rezidenţă, putem observa că în **mediul urban** sporul natural are o evoluţie pozitivă pe parcursul anilor 2005-2009. În anul 2009 înregistrându-se valoarea cea mai favorabilă, numărul născuţilor vii depăşind numărul decedaţilor cu 1063 persoane. Între anii 2009-2011, sporul natural devine negativ, în anul 2011 numărul nou născuţilor fiind depăşit de cel al deceselor cu 1800 persoane.

Mediul rural, la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov, prezintă o evoluţie oscilantă a sporului natural, dar negativă pe toata perioada supusă analizei. În anul 2005, sporul natural în mediul rural era de -453 persoane, în creştere până la -210 persoane în anul 2011.

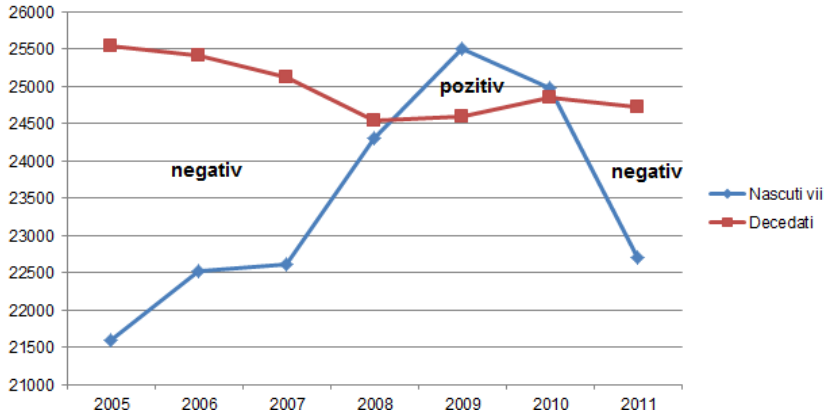

Fig. 8. Sporul natural în regiunea Bucureşti-Ilfov, după www.insse.ro

2.4.1.5. Mişcarea migratorie a populaţiei

Mişcarea internă a populaţiei se transpune în doi indicatori statistici şi anume: soldul schimbărilor de domiciliu şi soldul schimbărilor de reşedinţă.
În ceea ce priveşte soldul schimbărilor de domiciliu la nivelul regiunii Bucureşti-Ilfov, acesta este pozitiv pe toata perioada analizată, dar în creştere de la 4796 persoane în anul 2005, la 7777 persoane în anul 2011. Apogeul schimbărilor de domiciliu fiind atins în anul 2010, când valoarea brută a atins valoarea de 10437 persoane ce şi-au stabilit domiciliul în regiune.

Această evoluţie pozitivă se datorează stabilirii în judeţul Ilfov a unui număr mai mare de locuitori. Spre exemplu în anul 2011, în judeţ s-au stabilit cu 9724 persoane mai mult decât numărul celor plecaţi, iar în Bucureşti numărul celor stabiliţi a fost depăşit cu 1974 de numărul celor care au părăsit locaţia de domiciliu.
În cazul repartizării pe medii de rezidenţă, atât în anul 2010 cât şi în anul 2011, se poate observa că persoanele ce şi-au schimbat domiciliu la nivelul regiunii, preferă în proporţie de aproximativ 60% mediul rural.

Tabelul 8. Soldul schimbărilor de domiciliu - migraţia interna a populaţiei în regiune

Medii de rezidenta/regiune/judeţe		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Total	**Regiunea B-I**	4796	10269	5487	6994	7205	10437	7777
	Ilfov	3552	5583	5874	9579	8361	12634	9724
	Bucureşti	1244	4686	-387	-2585	-1156	-2197	-1947
Urban	**Regiunea B-I**	2936	7606	2501	1548	2876	4264	2796
	Ilfov	1692	2920	2888	4133	4032	6461	4743
	Bucureşti	1244	4686	-387	-2585	-1156	-2197	-1947
Rural	**Regiunea B-I**	1860	2663	2986	5446	4329	6173	4981
	Ilfov	1860	2663	2986	5446	4329	6173	4981

Sursa: www.insse.ro

În ceea ce priveşte migraţia flotantă (schimbarea de reşedinţă), la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov soldul acesteia este pozitiv şi prezintă o traiectorie ascendentă pe aproape toată perioada analizată, excepţie făcând scăderea cu aproape 24% din anul 2011.

Tabelul 9. Soldul schimbărilor de reşedinţă - migraţia flotantă în regiune

Medii de rezidenta/Judeţe		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Total	**Regiunea B-I**	11825	16655	23087	26453	27719	26490	20279
	Ilfov	-242	-393	664	1147	1985	1618	1336
	Bucureşti	12067	17048	22423	25306	25734	24872	18943
Urban	**Regiunea B-I**	12050	16850	22619	25876	26593	25500	19508
	Ilfov	-17	-198	196	570	859	628	565
	Bucureşti	12067	17048	22423	25306	25734	24872	18943
Rural	**Regiunea B-I**	-225	-195	468	577	1126	990	771
	Ilfov	-225	-195	468	577	1126	990	771

Sursa: www.insse.ro

Soldul schimbărilor de reşedinţă la nivel regional creşte de la 11.825 persoane pe plus în anul 2005, la 20.279 persoane în anul 2011. Această evoluţie pozitivă este datorată soldului pozitiv înregistrat la nivelul municipiului Bucureşti, 12.067 persoane în anul 2005, respectiv 18.943 în anul 2011. Apogeul acestui indicator a fost atins în anul 2009, în valoare brută soldul schimbărilor de reşedinţă măsurând 27.719 persoane în plus. Privind datele statistice prin prisma repartizării pe medii de rezidenţă se poate constata că majoritatea persoanelor ce şi-au schimbat reşedinţa la nivel de regiune au preferat mediul urban, în proporţie de aproximativ 95%.

La nivelul regiunii Bucureşti-Ilfov migraţia externă prezintă un sold pozitiv, numărul persoanelor imigrante depăşind în mod constant numărul persoanelor emigrante. Conform datelor statistice prezentate de INS **numărul emigranţilor** la nivel regional prezintă o traiectorie oscilantă, per total crescând cu aproape 240%, de la 1808 persoane emigrante în anul 2005, la 6106 persoane în anul 2011. În cazul **persoanelor imigrante**, în anul 2005 acestea însumau 2065 persoane, în creştere până la un maxim de 6.984 persoane în anul 2011.

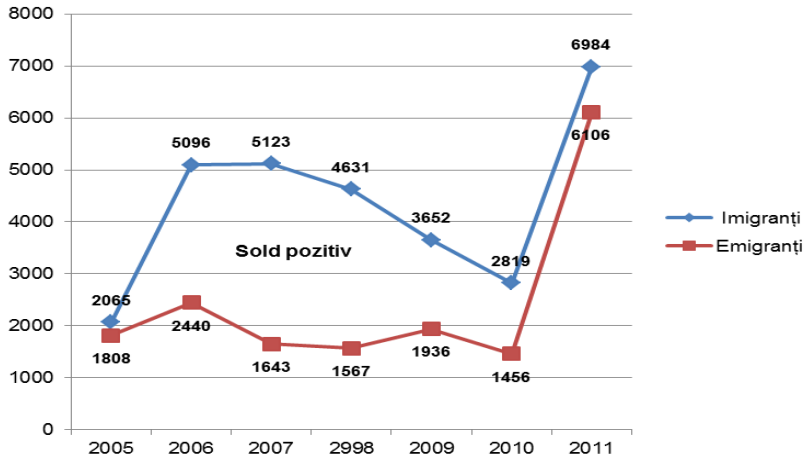

Fig. .9 Migraţia externă a populaţiei din regiune, după INS

Împărţirea numărului total de imigranţi şi emigranţi pe judeţe, relevă faptul că soldul pozitiv de la nivel regional se datorează valorilor înregistrate în municipiul Bucureşti. Aici numărul de emigranţi a crescut, de asemenea, cu aproape 240%, de la 1791 persoane emigrante în anul 2005, la 6034 persoane în anul 2011.

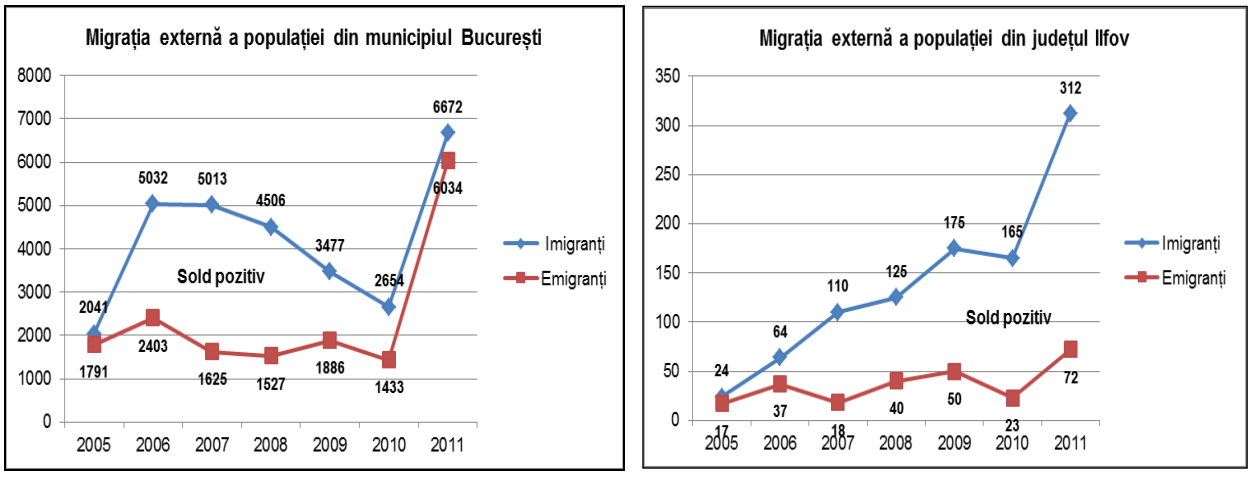

Fig. 10 Migraţia externa a populaţiei din Bucureşti şi Judeţul Ilfov, Sursa: INSSE: www.insse.ro

Numărul de imigranţi la nivelul municipiului Bucureşti s-a situat pe toată perioada analizată peste numărul emigranţilor, acesta crescând de la 2041 persoane în anul 2005, la 6672 persoane în anul 2011. În cazul judeţului Ilfov, soldul pozitiv se menţine, numărul de imigranţi depăşind în mod continuu numărul de emigranţi.

2.4.2 Resurse umane

2.4.2.1. Nivelul de instruire

Dintre toate regiunile ţării, în anul 2011, regiunea Bucureşti - Ilfov are cea mai mare pondere a populaţiei absolvente de învăţământ superior, respectiv de 31,4% mai mare decât media UE (26.8%) acest lucru fiind de înţeles pentru că municipiul Bucureşti atrage studenţi din toată ţara. Regiunea Bucureşti – Ilfov are cel mai mic procent al absolvenţilor cu nivel scăzut de educaţie, respectiv de 11,6% pentru că majoritatea elevilor continuă studiile.

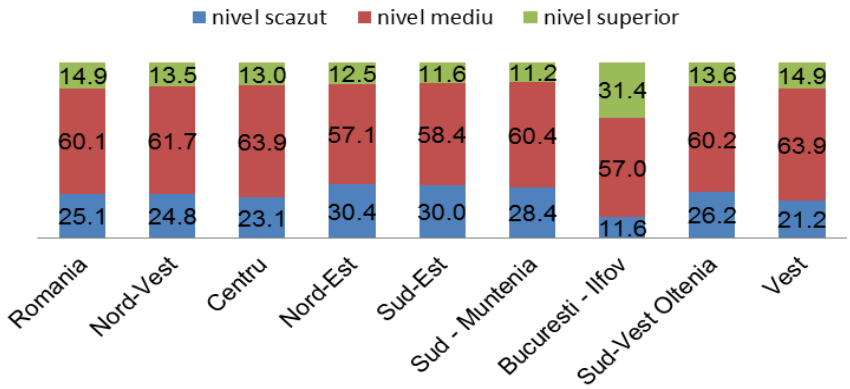

Fig. 11. Nivelul de instruire al populaţiei cu vârstă cuprinsă intre 25-64 ani în 2011, după Eurostat

La nivel naţional, ponderea absolvenţilor de învăţământ superior în populaţia cu vârste intre 30-34 ani a crescut constant în perioada 2008-2011 de la 16% la 20.4% în anul 2011, valoare care este însă cu mult sub media europeană pentru acelaşi an (34.6%). În regiunea Bucureşti Ilfov ponderea absolvenţilor de învăţământ superior în populaţia cu vârste intre 30-34 ani înregistrează valori peste media europeană pe toată perioada de analiză.

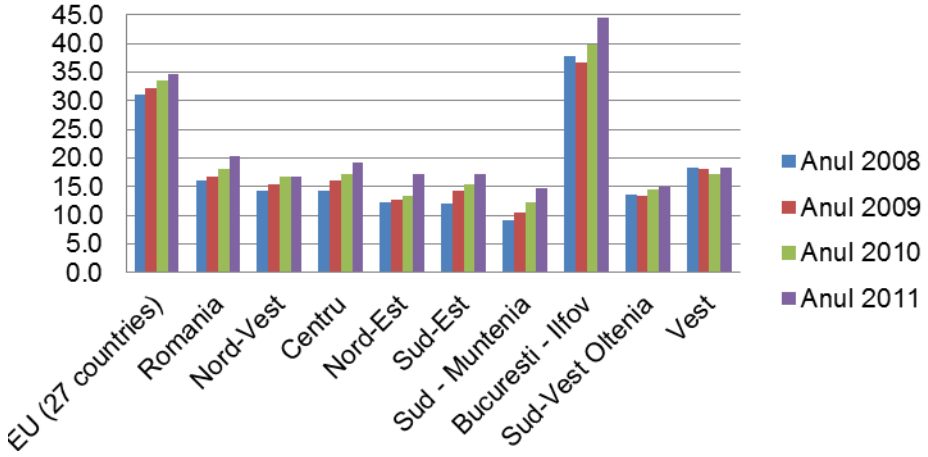

Fig. 12. Ponderea absolvenţilor de învăţământ superior din totalul populaţiei 30-34 ani, după Eurostat

In anul 2011, în regiunea Bucureşti Ilfov valoarea ponderii absolvenţilor de învăţământ superior din totalul populaţiei în vârstă de 30-34 ani înregistrează o valoare peste ţinta Europa 2020 (40%)

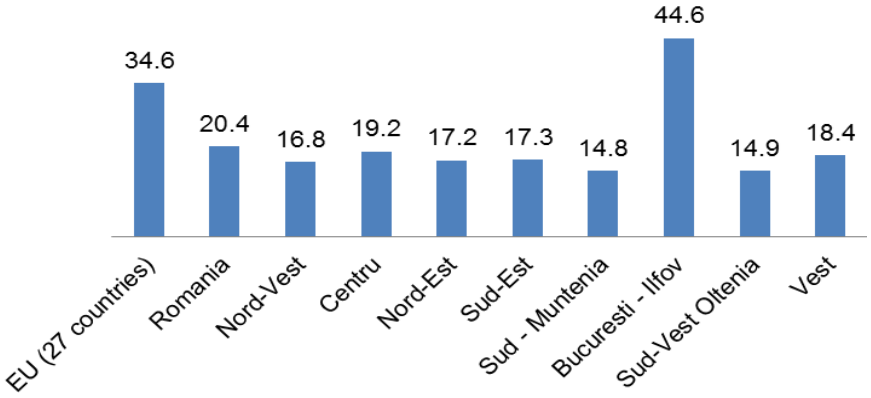

Fig. 13. Populaţia cu vârstă cuprinsa intre 30-34 ani cu educaţie superioară în 2011, după Eurostat

In ceea ce priveşte **învăţarea pe tot parcursul vieţii**, analiza datelor statistice Eurostat indica faptul ca România se situează mult sub valorile mediei europene (8,9%). **Rata de participare a adulţilor cu vârste intre 25-64 ani la educaţie şi formare** arata ca doar 1.6% din forţa de muncă a participat la programe de educaţie şi formare în anul 2011. Această pondere a cunoscut la nivel naţional o uşoară creştere în anii 2008-2011 de 0,1 puncte procentuale. La nivel regional în anul 2011, ponderea cea mai mare este înregistrată în regiunea Nord-Vest (2%) la polul opus situându-se regiunea Sud-Vest Oltenia (0,8%)
In regiunea Bucureşti-Ilfov valoarea ratei de participare a adulţilor la educaţie şi formare înregistrează în intervalul 2008-2011 valori uşor peste media naţională, aliniindu-se tendinţei naţionale de creştere de doar 0.1 puncte procentuale. În 2011 în regiunea Bucureşti-Ilfov 1,9% dintre adulţi au participat la educaţie şi formare, procent identic cu cel înregistrat în regiunea Nord-Est.

Populaţia şcolară

In perioada 2005-2011 populaţia şcolară din regiunea Bucureşti-Ilfov înregistrează cea mai mare scădere, respectiv 18% comparativ cu regiunile Nord-Vest, Centru şi Sud-Est unde se înregistrează valori superioare mediei naţionale, respectiv 10%. Totuşi din graficul de mai jos se observa fluctuaţii importante ale numărului de elevi în anii 2007 şi 2008 în cazul regiunii Bucureşti-Ilfov, comparativ cu celelalte regiuni unde evoluţia este relativ constantă cu excepţia regiunii Centru. Ponderea populaţiei şcolare din populaţia totala a regiunii avea în anul 2011 valoare de 20%.

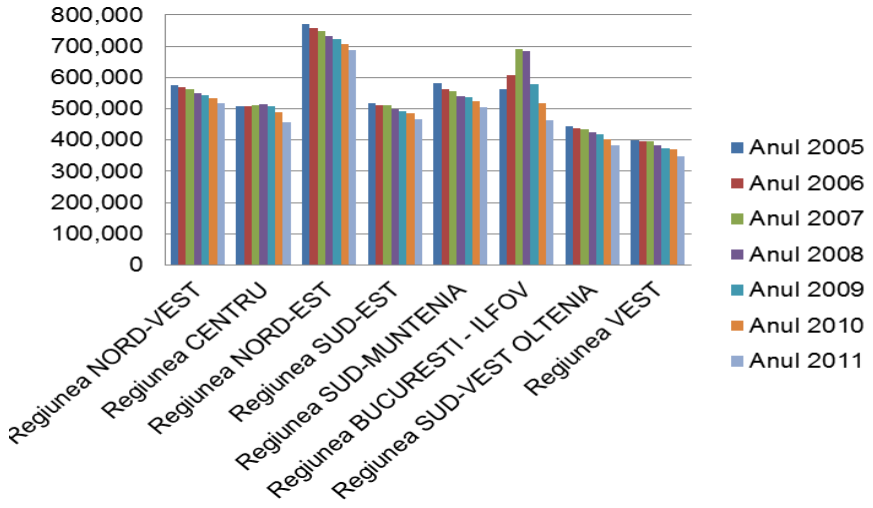

Fig. 14 Evoluţia populaţiei şcolare la nivel regional, după INS, Baza de date TEMPO

La nivel naţional populaţia şcolară a înregistrat o valoare de 4360831 în anul 2005 ce scade până în anul 2011 când numărul elevilor ajunge la 3823515, respectiv cu 12%. Dinamica populaţiei şcolare la nivel regional în perioada 2005-2011, indică scăderi majore de efective în învăţământul superior de la 253.247 studenţi în anul 2005 la 166.853 studenţi în anul 2011 (34%).

Cu toate acestea, în anul 2011 numărul studenţilor din regiunea Bucureşti Ilfov avea cea mai mare pondere în cifra naţională, respectiv 31%. Din analiza datelor statistice se poate observa ca în perioada 2005-2011 numărul total de **studenţi** din regiunea Bucureşti-Ilfov a fost puternic influenţat de Evoluţia studenţilor înscrişi în învăţământul privat superior.

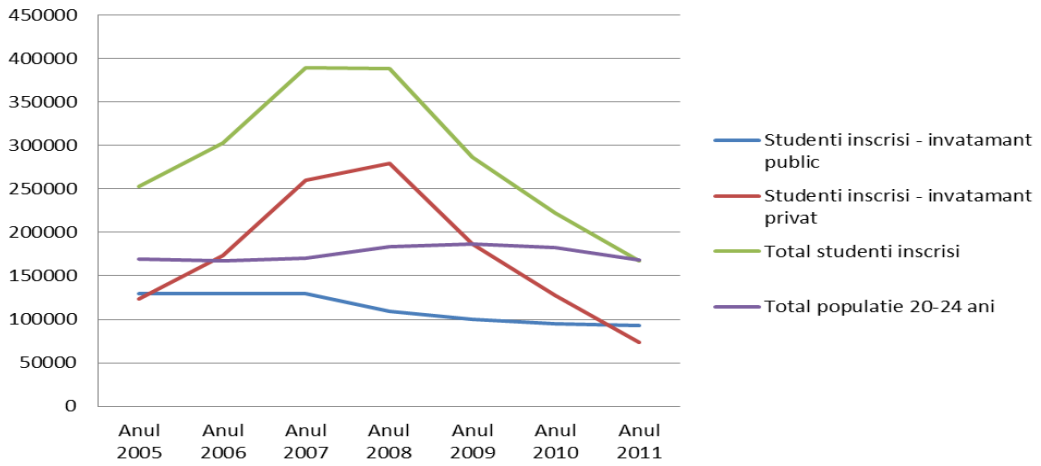

Fig. 15 Evoluţia numărului de studenţi în regiunea Bucureşti Ilfov, după INS baza de date Tempo

Daca în anul 2005 numărul de studenţi înscrişi în învăţământul privat era apropiat de numărul studenţilor înscrişi în învăţământul public, pe fondul creşterii economice, în perioada 2005-2008 învăţământul privat înregistrează o dezvoltare semnificativa, numărul studenţilor înscrişi ajungând în anul de vârf 2008 să fie de aproape 3 ori mai mare decât numărul de studenţi înscrişi în învăţământul public din regiune. Odată cu apariţia crizei economice, învăţământul superior privat se prăbuşeşte, numărul studenţilor ajungând să înregistreze în anul 2011 valori mai mici decât în anul 2008 cu 74% şi fata de anul 2005 cu 40%.

Învăţământul superior public cunoaşte în perioada de analiză 2005-2011 o evoluţie descrescătoare, numărul studenţilor înscrişi înregistrând o scădere cu 29% în anul 2011 faţă de anul 2005.

Totuşi se observă că raportat la numărul populaţiei cu vârstă cuprinsa intre 20-24 ani, în perioada 2005-2011 în regiunea Bucureşti Ilfov numărul studenţilor a fost mai mare decât populaţia regiunii cu vârstă 20-24 ani cu excepţia anului 2011 când ponderea studenţilor în populaţia grupei de vârstă înregistra valoarea de 99%. Având în vedere cele exprimate mai sus se poate afirma ca regiunea Bucureşti Ilfov rămâne în continuare cel mai important centru universitar din ţară.

Tabel 10. Evoluţia ponderii studenţilor în populaţia grupei de vârstă 20-24 din regiune

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Total studenţi înscrişi	253247	302248	389769	388397	285971	222287	166853
Total populaţiei 20-24 ani	169456	167613	170590	183768	186537	182441	168431
Pondere	149%	180%	228%	211%	153%	122%	99%

Sursa: INS baza de date Tempo

Distribuţia populaţiei şcolare pe tipuri de educaţie

Populaţia şcolara din învăţământul preşcolar în perioada 2005-2011 în regiunea Bucureşti-Ilfov înregistrează cea mai mare creştere, respectiv 42%, comparativ cu regiunea Sud-Vest Oltenia care se afla pe ultimul loc şi în care unde este înregistrată o scădere de 7% în perioada de analiză. La nivel naţional populaţia preşcolară a înregistrat o valoare de 648338 de elevi în anul 2005, valoare ce creste până în anul 2011 când numărul copiilor ajunge la 673641 (+4%).

Numărul elevilor înscrişi în *învăţământul primar şi gimnazial* în regiunea Bucureşti Ilfov în perioada 2005-2001 cunoaşte cea mai mică scădere (4%) comparativ cu regiunea Sud Vest Oltenia unde se înregistrează o scădere a numărului de elevi cu 20% în perioada analizată. Ponderea elevilor înscrişi în învăţământul primar şi gimnazial în anul 2011 în regiunea Bucureşti Ilfov era 6.2% din populaţia totală a regiunii. La nivel naţional populaţia şcolară din învăţământul primar şi gimnazial înregistrează în perioada 2005-2011 o scădere constantă de la 1900561 persoane în 2005 la 1629406 persoane în 2011.
In cazul regiunii Bucureşti Ilfov o alta scădere importantă a numărului de elevi se înregistrează în *învăţământul secundar ciclul 2* (liceal şi profesional). În intervalul 2005-2011 regiunea Bucureşti Ilfov este singura regiune în care numărul liceenilor a scăzut de la 94939 elevi în anul 2005 la 88471 elevi în 2011.

In perioada 2005-20011 în ceea ce priveşte numărul elevilor înscrişi în *învăţământul profesional* se constată o scădere din ce în ce mai accentuată a populaţiei şcolare respectiv 94%. Analiza învăţământului profesional în condiţiile adoptării Strategiei Europa 2020 trebuie să joace un rol hotărâtor în dezvoltarea unei societăţi informaţionale bazate pe comunicare şi înţelegerea interesului fiecărui participant la acest proces. În acest context trebuie depuse toate eforturile pentru un învăţământ profesional de calitate care să fie dezvoltat în condiţiile implicării partenerilor sociali la adoptarea deciziilor în acest segment.

Distribuţia populaţiei şcolare în regiunea Bucureşti Ilfov

Din analiza tabelului de mai jos se poate observa ca în anul 2011 judeţul Ilfov contribuie la alcătuirea numărului populaţiei şcolare din regiune cu cca. 10%.
Referitor la împărţirea populaţiei şcolare pe medii de rezidenţă, judeţul Ilfov contribuie la alcătuirea populaţiei şcolare din mediul urban cu cca. 4%.

Tabel 11. Populaţia şcolară la nivel intraregional pe tip de educaţie în anul 2011

Regiune /judeţ	Total	Nivel de educaţie				
		Preşcolar	Primar şi gimnazial (inclusiv învăţământul special)	Secundar ciclul 2 (liceal şi profesional)	Post liceal	Superior
Regiunea B-I	463.699	59.959	139.007	89.727	8.153	166.853
Bucureşti	420.561	50.561	114.415	80.867	8.051	166.667
Ilfov	43.138	9.398	24.592	8.860	102	186

Sursa: INS, Baza de date TEMPO

Gradul de cuprindere în învăţământ

Gradul de cuprindere reprezintă procentajul elevilor de o anumită vârstă cuprinşi în sistemul de educaţie, indiferent de nivelul de educaţie, din totalul populaţiei de aceeaşi vârstă elevilor de o anumită vârstă cuprinşi în sistemul de educaţie, indiferent de nivelul de educaţie, din totalul populaţiei de aceeaşi vârstă.

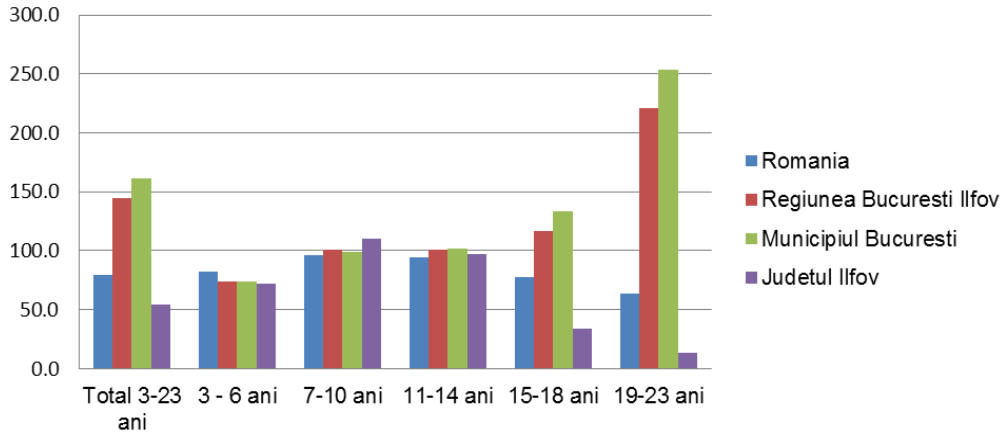

Fig. 16. Gradul de cuprindere în învăţământ în anul 2007-2008, PRAI Bucureşti Ilfov 2009-2013

Conform PRAI Bucureşti Ilfov 2009-2013 (ce are date disponibile doar până în anul şcolar 2007/2008) gradul de cuprindere în educaţie în regiunea Bucureşti - Ilfov se situează peste cele calculate la nivel naţional, pentru toate grupele de vârstă, cu decalaje foarte mari pe cele două componente ale regiunii.

De exemplu, pentru grupa 15-18 ani, gradul de cuprindere în educaţie în municipiul Bucureşti este de 133,8%, iar în judeţul Ilfov este de 33,9%. Un lucru deosebit îl reprezintă gradul de cuprindere pentru grupa 19-23 ani, unde la nivelul regiunii acesta are valoarea de 221,3%, iar la nivelul capitalei este de 253,3%

Gradul de cuprindere în învăţământ (Rata specifică de cuprindere pe vârste) este pentru regiunea Bucureşti – Ilfov de 144% pentru grupele de vârstă 3-23 de ani, faţă de cel înregistrat la nivel naţional de 79,7%, de menţionat fiind cel corespunzător grupei de vârstă 19-23 de ani de 221,3% în anul şcolar 2007-2008.

La nivelul anului 2011 doar 2% dintre copii cu vârste între 0-3 ani din România erau incadrati in invatamantul anteprescolar (crese), majoritatea covârșitoare a copiilor de până în 3 ani beneficiind de îngrijire și educare în familie sau în unități de învățământ preșcolar *Sursa: Analiza de nevoi privind educaţia si formarea profesională din Romania-MEN.*

La nivelul regiunii Bucuresti-Ilfov in anul 2011 erau inscrişi in invăţamântul antepreşcolar public (crese**:** 0-3 ani) 3070 copii din care 3036 copii in Bucuresti. In judeţul Ilfov singura localitate cu creşă publică este orasul Buftea unde erau inscrişi 34 copii. Nici o alta localitate din judetul Ilfov nu dispune de infrastructura de educaţie antepreşcolară. In contextul in care in Bucureşti se nasc anual cca 19.000 de copii, gradul cuprinderii in învăţamântul antepreşcolar este de cca 5% iar in judeţul Ilfov acest procent este mult mai mic. (*Sursa: INS-Baza de date TEMPO)*

Conform PRAI Bucureşti Ilfov 2009-2013 (ce are date disponibile doar până în anul şcolar 2007/2008) gradul de cuprindere în educaţie in sistemul public în regiunea Bucureşti - Ilfov (rata specifică de cuprindere pe vârste) se situează peste cel naţional, pentru toate grupele de vârstă, cu exceptia grupei de varsta 3-6 ani (invatamant prescolar)

La nivel regional cel mai mic grad de cuprindere in invăţamânt se regăseşte la grupa de vârsta 3-6 ani 73,8%. (sub media naţională de 81,8%) şi cel mai mare grad de cuprindere la grupa de 19-23 de ani 221,3%. (mult peste media naţională de 63,8 %)

Se remarcă insă decalaje mari la nivel intraregional, pentru gradul de cuprindere in invaţământul pentru trei grupe de vârstă, in sensul ca judeţul Ilfov inregistrează valori sub media regională şi natională, astfel:

- Grupa de vârstă 3-6 ani (preşcolar) - 71,6% judeţul Ilfov faţă de 81,8 % la nivel naţional
- Grupa de vârstă 15-18 ani (liceal) - 33,9% judetul Ilfov faţă de 77,4 % la nivel naţional
- Grupa de vârstă 19-23 ani (univ.) - 13,3% judeţul Ilfov fata de 63,8 % la nivel naţional

La nivel naţional acest indicator (rata specifică de cuprindere pe vârste 3-23 ani) a înregistrat o scădere de la 79,7% în 2007-2008 la 74,8% în 2011-2012, scăderea fiind suportată, în principal, de segmentul de vârstă 19-23 de ani. La nivel regional această tendinţă de scădere s-a păstrat, însă ea s-a realizat de la 144,4% în 2007-2008 la 103 % în 2011-2012, regiunea fiind în continuare atractivă pentru educaţie.
La nivelul municipiului Bucureşti scăderea s-a înregistrat de la 160,9 % în 2007-2008 la 113% în 2011-2012.

De remarcat este scăderea gradului de cuprindere în învăţământul superior, de la maximul înregistrat în 2007-2008 de 253,3% la 136,6% în anul 2011-2012. Şi în segmentul de vârstă 15-18 ani s-a înregistrat o creştere din anul şcolar 2005 – 2006 (107,1%) până în anul şcolar 2008-2009 (147,1%), după care a scăzut la 129,3% în anul 2011-2012 (*Sursa : PLAI Bucuresti 2013-2020)*

La nivelul judeţului Ilfov gradul de cuprindere a rămas în mare măsură constant. Conform datelor statistice (INS), rata netă globală de cuprindere în educaţie în judeţul Ilfov pentru anul şcolar 2011-2012 (46,5%) este foarte mică şi faţă de cea de la nivel regional (79,2%) şi cea de la nivel naţional (63,8%). Pierderile cele mai mari se înregistrează în învăţământul profesional şi tehnic, gradul de cuprindere fiind aici numai de 35,2%. *Sursa: PLAI Ilfov 2013-2020)*

Rata abandonului şcolar în învăţământul preuniversitar

Rata abandonului şcolar este un indicator important în cadrul politicilor de coeziune economică şi socială, în strânsă legătură cu accesul la educaţie şi pentru evaluarea gradului de retenţie a tinerilor în educaţie pe fiecare nivel (ISCED).

Comparativ cu nivelul naţional, analiza datelor statistice arată că rata abandonului şcolar în învăţământul primar din regiunea Bucureti Ilfov înregistrează valori peste media naţională, tendinţa fiind generată de catre Bucureşti. In privinţa învăţământului gimnazial, in judeţul Ilfov rata abandonului şcolar este mai mare decat la nivel naţional.

Conform PRAI 2008-2013, fenomenul de abandon şcolar este mai intens în unităţile de învăţământ din zonele locuite de populaţie săracă, zonele periferice, cartierele cu populaţie romă numeroasă, respectiv sectoarele 5 şi 2 cât şi în unele comune şi sate din Ilfov cu populaţie foarte săracă (Găneasa, Ciorogârla, Nuci, etc.), acesta având ca şi cauză situaţia materială precară a familiilor din care provin aceşti elevi cât şi a dezinteresului acestora pentru procesul de educaţie. Pe de altă parte, unele unităţi şcolare care sunt situate în zone defavorizate, eventual din cartiere mărginaşe, întâmpină probleme deosebite în iniţierea şi menţinerea legăturii cu comunitatea (fiind necesară intensificarea eforturilor făcute de şcoală pentru a-şi sprijini elevii în continuarea studiilor).

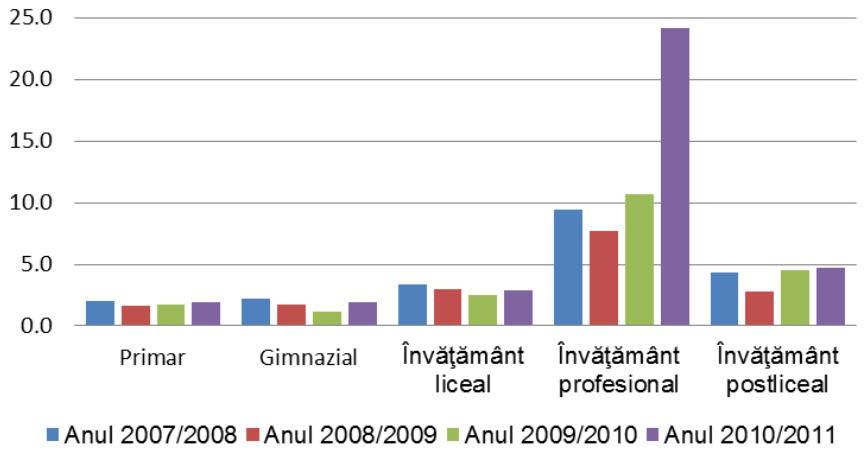

Fig. 17 Rata abandonului şcolar în regiunea Bucureşti Ilfov pe niveluri de educaţie în 2011 după INS

Nivelele de studiu cele mai afectate de abandonul şcolar în regiunea Bucureşti - Ilfov sunt învăţământul profesional (24,2%) şi învăţământul postliceal (4,7%). În perioada 2007-2011 la nivelul învăţământului primar şi gimnazial se constată reduceri ale ratei abandonului şcolar cu 0.2 puncte procentuale în învăţământul primar, respectiv 0.3 puncte procentuale în învăţământul gimnazial. Comparativ cu nivelul naţional, analiza datelor statistice arată că rata abandonului şcolar în învăţământul primar înregistrează valori cu mult peste media naţională.

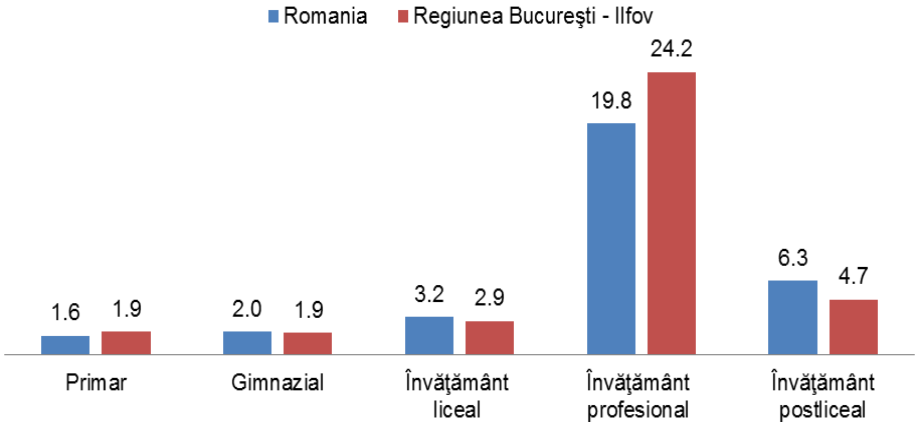

Fig. 18. Rata abandonului şcolar în anul 2011 pe niveluri de educaţie, după INS

La nivel intraregional, Evoluţia ratei abandonului şcolar în perioada 2007-2011 indică faptul că, pentru judeţul Ilfov, acesta indică valori mai mici decât cele din municipiul Bucureşti, la toate nivelurile de educaţie.

Rata de părăsire timpurie a sistemului de educaţie

Conform definiţiei Eurostat, indicatorul se referă la tinerii din grupa de vârstă 18-24 de ani care au părăsit sistemul de educaţie, cu doar învăţământul secundar inferior sau mai puţin (maxim ISCED 2) absolvit. Datele statistice ne indica la nivel naţional rate de părăsire timpurie a sistemului de educaţie mai mari decât media europeană.

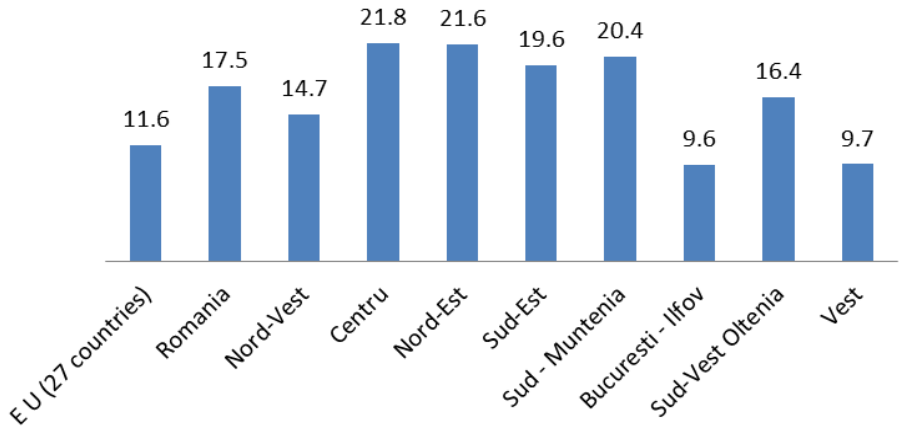

Fig. 19 . Rata de părăsire timpurie a sistemului de educaţie în 2011 la nivel regional, după INS

La nivel interregional, cele mai mari rate de părăsire timpurie a sistemului de educaţie înregistrate în anul 2011, se regăsesc în regiunile Centru (21,8%), Nord-Est (21,6%) iar cele mai mici în regiunile Vest şi Bucureşti-Ilfov (9,6%)

Personalul didactic

In regiunea Bucureşti Ilfov în perioada 2005-2011 numărul personalului didactic este în scădere, şi se încadrează în trendul naţional. Numărul personalului didactic a scăzut cu 13% în anul 2011 fata de 2005, regiunea Bucureşti Ilfov fiind urmată doar de regiunea Vest cu o scădere de 15% în intervalul 2005-2011.

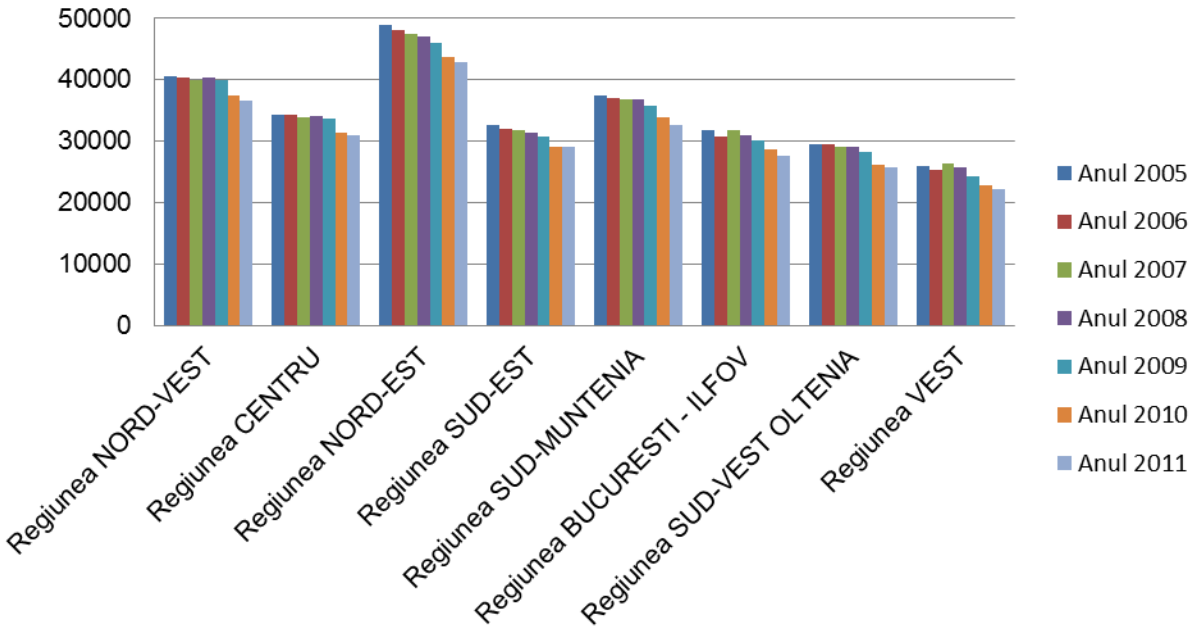

Fig. 20. Evoluţia resurselor umane la nivel interergional, după INS, Baza de date TEMPO

Personalul didactic înregistrat la nivel naţional însumează 281.034 persoane în anul 2005, în scădere până la 247487 persoane în anul 2011 (cca. -12%). Dinamica personalului didactic la nivel regional în perioada 2005 – 2011, indică o creştere a resurselor umane doar în învăţământul preşcolar de la 2673 persoane în 2005 la 3459 persoane în 2011 (29%). Scăderi majore de efective se înregistrează în restul tipurilor de învăţământ:
- în învăţământul postliceal de la 196 profesori în anul 2005 la 94 în anul 2011 (52%);
- în învăţământul liceal şi profesional 27%;
- în învăţământul superior 15%
- în învăţământul primar şi gimnazial 11%

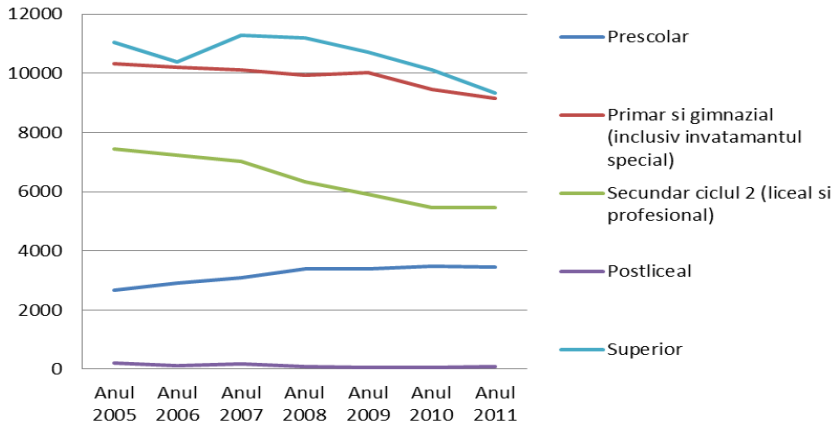

Fig. 21. Personalul didactic la nivel regional, pe tipuri de învăţământ, după INS, TEMPO

In anul 2011 numărul profesorilor din învăţământul superior are cea mai mare reprezentativitate în numărul total al resurselor umane din regiune 34%. Numărul profesorilor care predau în mediul rural în anul 2011 reprezintă doar 5% din numărul total al personalului didactic din regiune.

2.4.2.2. Structura şi dinamica resurselor de muncă

Regiunea Bucureşti Ilfov este cea mai importantă regiune de dezvoltare a României, prin prisma indicatorilor forţei de muncă, ponderea populaţiei active în totalul naţional fiind de aproximativ 12% în anul 2005 şi 14% în anul 2011.

Populaţia activă a regiunii Bucureşti-Ilfov a cunoscut o creştere în perioada analizată, 2005-2011, de 15%, de la 1087.9 mii persoane active , la 1248.9 mii persoane active.
Din acest total, *municipiul Bucureşti* are o contribuţie de peste 86%, în valori brute dispunând de un număr de 1.083,7 mii persoane active în anul 2011, în creştere cu 128.7 mii persoane (13%) faţă de anul 2005. *Judeţul Ilfov* contribuie cu aproximativ 14% din totalul populaţiei active din regiune, în valori fizice crescând de la 132.9 mii persoane în anul 2005, la 165.2 mii persoane în anul 2011.

În ceea ce priveşte **împărţirea pe sexe a populaţiei active civile** în regiune, populaţia feminină reprezintă în anul 2011 49% din total, iar populaţia masculină restul de 51%.
Numărul de persoane active de sex masculin a crescut cu 5%, de la 603.8 mii persoane în anul 2005, la 634.2 mii persoane în anul 2011, iar cel de sex feminin cu 27%, de la 484.1 mii persoane în anul 2005, până la 614,7 mii persoane active în anul 2011.

Contribuţiile municipiului Bucureşti şi ale judeţului Ilfov la formarea populaţiei active civile în regiune se păstrează şi în cazul împărţirii pe sexe, dar cu disparităţi evidente: numărul de persoane active de sex masculin, atât la nivelul regiunii Bucureşti-Ilfov, cât şi la nivel naţional, este mai mare, pe toată perioada analizată decât numărul de persoane active de sex feminin.

Tabel 12. Populaţia activă civilă pe sexe şi judeţe (mii persoane)

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Evoluţie 2005-2011 (%)
Total	România	8.913,4	8.929,8	9.093,7	9.150,4	9.120,1	8.998,3	8.826,5	-1%
	Bucureşti-Ilfov	1.087,9	1.155,5	1.232,1	1.302,1	1.250,4	1.244,1	1.248,9	+15%
	Ilfov	132,9	142,3	151,5	161,7	159,9	161,6	165,2	+24%
	Bucureşti	955	1.013,2	1.080,6	1.140,4	1.090,5	1.082,5	1.083,7	+13%
Masculin	România	4.728,9	4.728,3	4.845,4	4.919,2	4854	4781,8	4.645,5	-2%
	Bucureşti-Ilfov	603,8	622,1	641,4	683,4	652	626,1	634,2	+5%
	Ilfov	71	75,8	83,5	90,9	85,7	86,8	91,5	+29%
	Bucureşti	532,8	546,3	557,9	592,5	566,3	539,3	542,7	+2%
Feminin	România	4.184,5	4.201,5	4248,3	4.231,2	4.266,1	4.216,5	4181	-0.1%
	Bucureşti-Ilfov	484,1	533,4	590,7	618,7	598,4	618	614,7	+27%
	Ilfov	61,9	66,5	68	70,8	74,2	74,8	73,7	+19%
	Bucureşti	422,2	466,9	522,7	547,9	524,2	543,2	541	+28%

Sursa: INSSE: www.insse.ro

Rata de activitate a populaţiei din categoria de vârstă 15-64 ani la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov înregistrează o tendinţă ascendentă în perioada analizată, crescând de la 63.8% în anul 2005, la 68.5% în anul 2011 şi depăşeşte în mod constant valorile medii înregistrate la nivel naţional.

Tabel 13. Rata de activitate pe medii de rezidenţă şi sexe în regiunea Bucureşti Ilfov

Medii de rezidenta/Sex	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Evoluţie 2005 2011
România	62,4	63,7	63	62,9	63,1	63,6	63,3	+0,9
Regiunea B-I	63,8	66	65,1	65,5	66,5	67,4	68,5	+4,7
Urban	64,4	66,5	65,4	65,6	66,6	68,1	69,0	+4,6
Rural	57,7	60,1	60,3	63,5	64,6	59,7	62,7	+5,0
Regiunea B-I	63,8	66	65,1	65,5	66,5	67,4	68,5	+4,7
Masculin	71,4	73,2	73	74	74,2	74,7	75,9	+4,5
Feminin	56,9	59,6	57,8	57,7	59,3	60,7	61,7	+4,8

Sursa: INS, Baza de date Tempo

În cazul împărţirii pe **medii de rezidenţă**, conform datelor din tabelul de mai sus, se pot observa diferenţele existente între ratele de activitate din mediul urban şi cele din mediul rural. Rata de activitate în mediul urban este mai mare decât cea din mediul rural cu până la 7%, dar în ambele cazuri traiectoria este una ascendentă pe toată perioada analizată.

Rata de activitate împărţită pe sexe păstrează disparităţile evidenţiate la nivelul regiunii, rata de activitate a persoanelor de sex masculin fiind în mod constant mai mare decât cea a persoanelor de sex feminin.
În cazul persoanelor de sex masculin, rata de activitate creşte de la 71.4% în anul 2005, la 75.9% în anul 2011, cu aproximativ 14% mai mare decât cea a persoanelor de sex feminin. Rata de activitate în cazul femeilor a crescut de la 56.9% în anul 2005, la 59.6% în anul 2006 (maximul înregistrat în perioada analizată), a scăzut la 57.8% în 2007, apoi a crescut iar până la 61,7% în anul 2011.

2.4.2.3. Ocuparea resurselor de munca

Populaţia ocupată la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov are o tendinţă de creştere per ansamblu de aproximativ 10%, de la 962 mii persoane ocupate în anul 2005, la 1051 mii persoane în anul 2010, cu o scădere mică în anul 2007, de la 1023 mii persoane, la 1018 mii persoane. Ca pondere în populaţia ocupată totală a României, regiunea oscilează cu o contribuţie cuprinsă între 10.51% în anul 2005 şi 11.58% în anul 2011. (a se vedea Anexa 2)

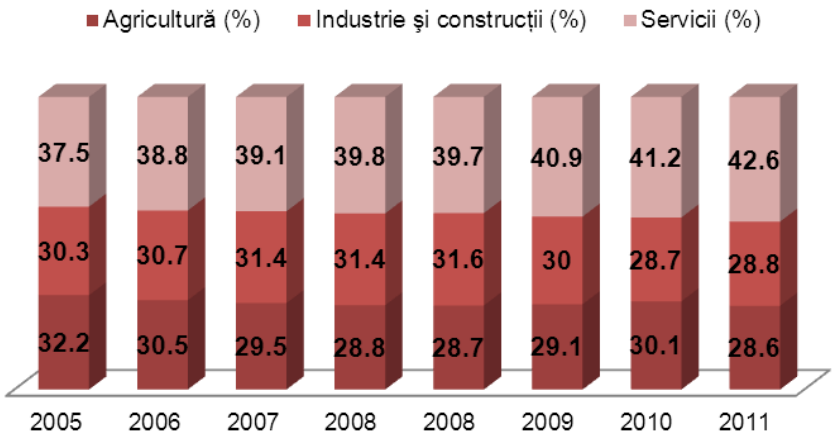

Fig. 22. Evoluţia ponderilor pe sectoare de activitate a populaţiei ocupate la nivel naţional, după INS - Repere economice şi sociale regionale: statistică teritorială 2010-2013

La nivelul României, împărţirea resurselor de muncă/**populaţiei ocupate pe sectoare de activitate** este relativ proporţională, spre exemplu în anul 2005 32.2% din persoanele ocupate se aflau în agricultură, 30.3% în industrie şi construcţii şi 37.5% în domeniul serviciilor. Pe parcursul perioadei analizate aceste procente s-au modificat uşor, sectorul serviciilor câştigând teren în faţa agriculturii (28.6% din persoanele ocupate lucrau în agricultură, 28,8% în industrie şi construcţii şi 42.6% în sectorul serviciilor).

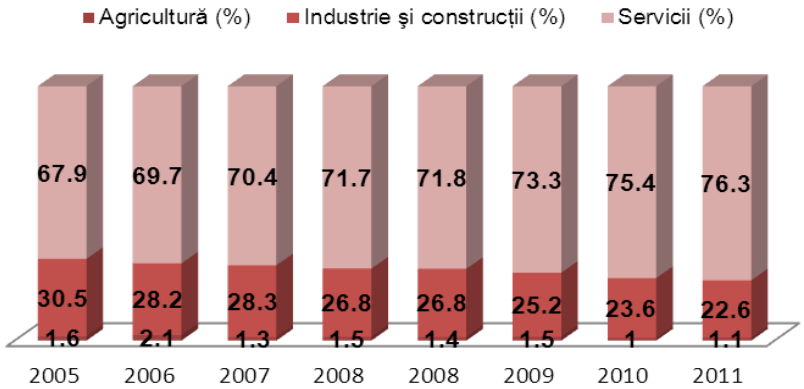

Fig. 23. Evoluţia ponderilor pe sectoare de activitate a populaţiei ocupate la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov , după INS - Repere economice şi sociale regionale: statistică teritorială 2010-2013

În cazul regiunii Bucureşti-Ilfov ponderea persoanelor ocupate în agricultură este de doar 1.1% în anul 2011, în scădere cu 0.5% faţă de nivelul din 2005. În industrie şi construcţii ponderea populaţiei ocupate scade de la 30.5% în anul 2005, la 22.6% în anul 2011. Sectorul serviciilor este stâlpul de rezistenţă în regiunea Bucureşti Ilfov, populaţia ocupată fiind de 67.9% în anul 2005, în creştere până la 76.3% în anul 2011. Prin urmare, se poate constata că situaţia regiunii este total diferită de cea naţionala, fiind vorba de o regiune de capitală cu un grad ridicat de urbanizare.

La nivel naţional, împărţirea pe sexe a populaţiei ocupate este următoarea: numărul de persoane ocupate de sex masculin creşte de la 5011 mii persoane în anul 2005 la 5026 mii persoane în anul 2011, iar numărul de persoane ocupate de sex feminin scade de la 4136 mii persoane în anul 2005, la 4112 mii persoane în anul 2011. În anul 2005 persoanele de sex masculin au lucrat în proporţie de 31.5% în agricultura, 34.9% în industrie şi construcţii şi 33.6% în servicii. În anul 2011, repartiţia persoanelor ocupate de sex masculin s-a modificat astfel: 27.3% lucrau în agricultură, 35.9% în industrie şi construcţii şi 36.8% în servicii.
Persoanele de sex feminin au fost ocupate: în agricultură în proporţie de 33% în anul 2005, în scădere până la 30.2% în anul 2011, în industrie şi construcţii în proporţie de 24.8% în anul 2005, în scădere până la 20.1% în anul 2011 şi în servicii în proporţie de 42.2% în anul 2005, în creştere până la 49.7% în anul 2011. (a se vedea Anexa 3)

În regiunea Bucureşti Ilfov împărţirea pe sexe a populaţiei ocupate verifică direcţia trasată de evoluţia la nivel naţional. Astfel, populaţia ocupată de sex masculin a crescut de la 510 mii persoane în anul 2005, la 558 mii persoane în anul 2011. Procentele pe sectoare de activitate fiind următoarele: 1.8% în agricultura în scădere până la 1,2% în anul 2011, 34.5% în industrie şi construcţii în anul 2005, în scădere până la 28,7% în anul 2011 şi 63.7% în servicii în anul 2005, în creştere până la 70,1% în anul 2011. Populaţia ocupată de sex feminin înregistrează valori mai mici decât cea de sex masculin, crescând totuşi de la 452 mii persoane în anul 2005, la 500 mii persoane în anul 2011. Din acest total, 1.3% din persoanele ocupate de sex feminin sunt în agricultură în anul 2005, în scădere până la 0.9% în anul 2011, 25.9% din persoanele ocupate sunt în industrie şi construcţii, în scădere până la 15.8% în anul 2011 şi 72.8% din persoanele ocupate de sex feminin se regăsesc în sectorul serviciilor în anul 2005, în creştere până la 83.3% în anul 2011.

Din punct de vedere a împărţirii pe **medii de rezidenţă, numărul de persoane ocupate** este mai mare în mediul urban decât în mediul rural. **La nivel naţional** populaţia ocupată din mediul urban prezintă valori cuprinse între 4889 mii persoane ocupate în anul 2005, în creştere până la 5072 mii persoane ocupate în anul 2011, iar la **nivelul regiunii Bucureşti Ilfov** valorile sunt cuprinse între 885 mii persoane ocupate în anul 2005, în creştere până la 977 mii persoane ocupate în anul 2011. În mediul rural, la nivel naţional, numărul persoanelor ocupate prezintă un trend descrescător, scăzând de la 4258 mii persoane în anul 2005, la 4066 mii persoane în anul 2011. La nivelul regiunii Bucureşti Ilfov trendul este unul crescător, numărul de persoane ocupate sporind de la 77 mii persoane în anul 2005, la 81 mii persoane în anul 2011. (a se vedea Anexa 4)

În regiunea Bucureşti Ilfov ponderea persoanelor ocupate din mediul urban, în agricultură este în scădere, de la 0.4% în anul 2005, la 0.2% în anul 2011. Ocuparea în sectoarele construcţiilor şi industriei din mediul urban scade de la 30.5% în anul 2005, la 21,9% în anul 2011, iar serviciile în mediul urban, câştigă teren prin creşterea procentului de persoane ocupate de la 69.1% în anul 2005, la 77.9% persoane ocupate în anul 2011.

În mediul rural repartizarea pe sectoare de activitate a persoanelor ocupate este diferită după cum urmează: ponderea persoanelor ocupate în agricultură a scăzut de la 15.6% în anul 2005, la 11.2% în anul 2011, în industrie şi construcţii, ponderea persoanelor ocupate creşte de la 30.4% în anul 2005, la 31,6% în anul 2011, iar în sectorul serviciilor ponderea persoanelor ocupate creşte de la 54% în anul 2005, la 57,2% în anul 2011.

Rata de ocupare la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov, calculată ca raport între populaţia ocupată şi populaţia totală cu vârstă cuprinsă între 15-64 ani, prezintă un trend crescător în perioada analizată, de la 59,4% în anul 2005, la 64,7% în anul 2011. Această valoare înregistrată în anul 2011 poziţionează regiunea cu cca. 6% peste valoarea înregistrată la nivel naţional şi uşor peste media UE 27 (64,1% în anul 2011).

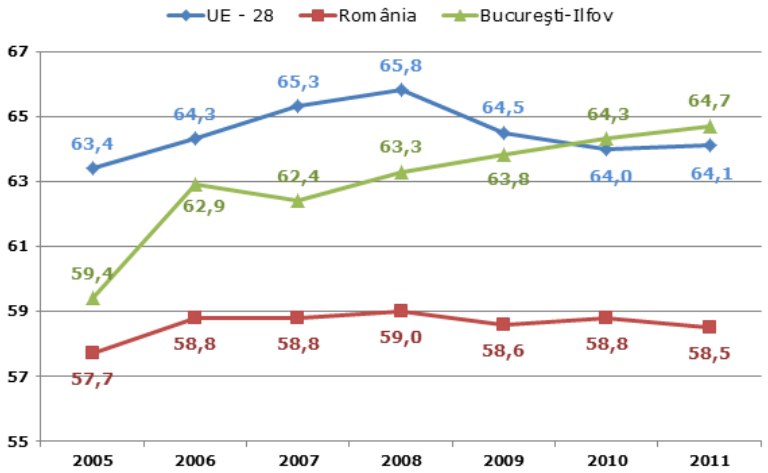

Fig. 24. Tendinţa ratei de ocupare la nivel naţional, regional şi european, după INS
**Sursa: INSSE: www.insse.ro si Eurostat – februarie 2014*

În ceea ce priveşte împărţirea **ratei de ocupare la nivelul Regiunii Bucureşti Ilfov pe grupe de vârstă** situaţia se prezintă astfel: în cazul persoanelor tinere (15-24 ani), rata de ocupare este mai mică decât media naţională (care oşcilează între 25.6% în anul 2005, în scădere până la 23.8% în anul 2011) şi are un trend preponderent crescător, de la 21.3% în anul 2005, la 23.4% în anul 2011. În cazul grupei de vârstă 25-54 ani, rata de ocupare este considerabil mai mare decât cea în cazul tinerilor şi depăşeşte constant media naţională cu un procent cuprins între 4.7% în anul 2005 şi 9.5% în anul 2011. Rata de ocupare în rândul persoanelor cu vârstă cuprinsă între 55-64 ani este în creştere în perioada analizată, de la 26.6% în anul 2005, la 32.2% în anul 2011, dar nu depăşeşte niciodată media naţională cuprinsă între 39.4% în 2005 şi 40% în 2011. (a se vedea Anexa 5)

Rata de ocupare a regiunii pe sexe prezintă disparităţi mari, pe toate categoriile de vârstă, procentul de ocupare al persoanelor de sex feminin fiind inferior celui de sex masculin. Spre exemplu, în categoria de vârstă 15-24 ani, diferenţele au valori cuprinse între minim 3.7% în anul 2005 şi maxim 4.8% în anul 2011.
Concluzionând asupra structurii populaţiei ocupate în regiunea Bucureşti Ilfov pe sexe şi medii de rezidenţă putem afirma că:

- Numărul total de persoane ocupate este în creştere în perioada analizată.
- Ponderea persoanelor ocupate în agricultura este mică, în comparaţie cu ponderea din sectorul serviciilor.
- Numărul persoanelor ocupate de sex masculin depăşeşte în mod constant numărul persoanelor ocupate de sex feminin.
- Numărul persoanelor ocupate este mai mare în mediul urban decât în cel rural, diferenţele constând în modalitatea de repartizare pe sectoare de activitate.

Rata şomajului pe categorii de vârstă, medii de rezidenţă şi sexe.

Numărul **şomerilor înregistraţi la nivel naţional** a avut o evoluţie pozitivă în perioada 2005-2007, scăzând cu 30%, echivalentul a 155.129 persoane. În perioada 2007-2009, numărul şomerilor creşte substanţial cu aproximativ 92%, de la 367.838 persoane în anul 2007, la 709.383 persoane fără loc de muncă în anul 2009. Între anii 2009-2011 numărul şomerilor a oscilat, per ansamblu scăzând cu aproximativ 40%, până la valoarea de 461.013 persoane fără loc de muncă.

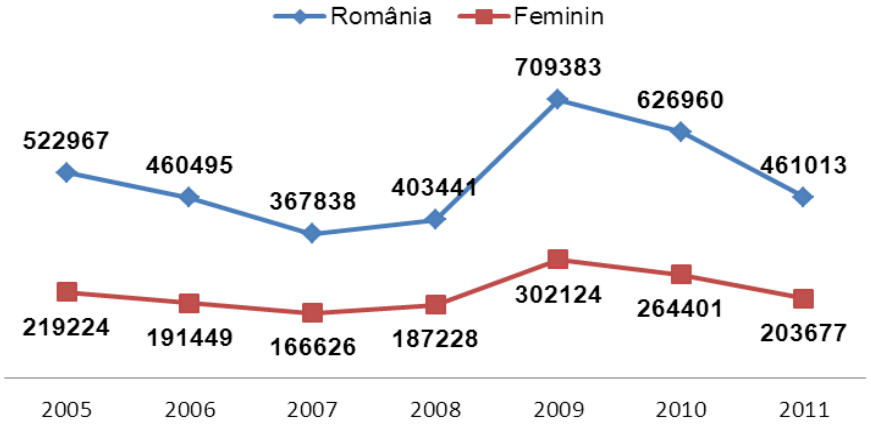

Fig. 25. Evoluţia la nivel naţional a numărului de şomeri înregistraţi şi de sex feminin , după INS

Numărul **femeilor şomere** înregistrate la nivel naţional de către Agenţia Naţionala pentru Ocuparea Forţei de Muncă a suferit acelaşi declin, în perioada 2005-2007 scăzând cu 52.598 persoane, de la 219.224 persoane în anul 2005, la 166.626 persoane în anul 2007. Între anii 2007-2009, numărul femeilor fără loc de muncă sporeşte considerabil, de la 166.626 persoane în 2007, la 302.124 persoane în 2009. Între anii 2009-2011, numărul femeilor fără loc de muncă scade cu 30%, până la 203.677 persoane. În numărul total al şomerilor înregistraţi, persoanele de gen masculin reprezintă majoritatea (58% în anul 2005, respectiv 55.8% în anul 2011).

La nivelul regiunii Bucureşti Ilfov**, numărul total de şomeri înregistraţi** prezintă o traiectorie oscilantă, scăzând pe ansamblul perioadei analizate cu aproape 6%, de la 25.789 persoane fără loc de muncă în anul 2005, la 24.396 persoane în anul 2011. Aceste valori reprezintă aproximativ 5% din numărul total de şomeri înregistraţi la nivel naţional. În ceea ce priveşte contribuţia judeţelor la formarea numărului total de şomeri din regiune **(distribuţia numărului de şomeri pe judeţe)**, se poate constata că în proporţie de peste 88% aceştia se regăsesc în municipiul Bucureşti, restul de 12% regăsindu-se în judeţul Ilfov.

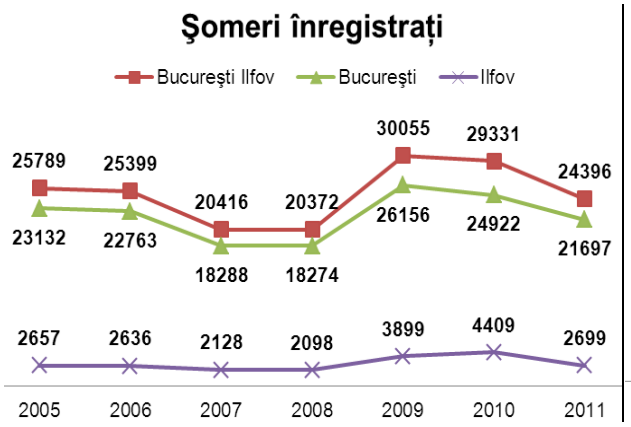

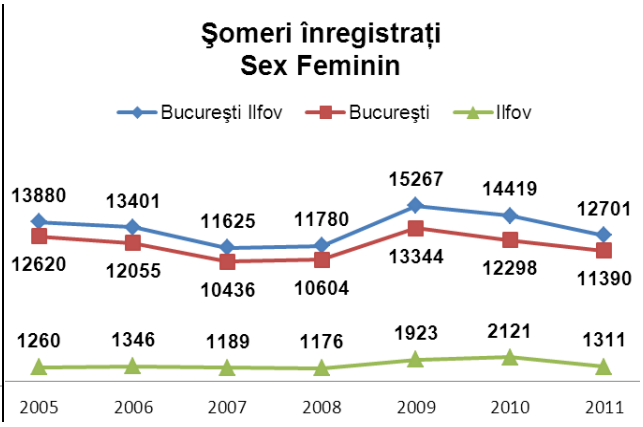

Fig. 26. Evoluţia la nivel intraregional a numărului de şomeri înregistraţi şi de sex feminin, după INS

În cazul împărţirii pe sexe, **numărul şomerilor de sex feminin** este în permanenţă mai mare în comparaţie cu numărul şomerilor de sex masculin, peste 52% din numărul total de şomeri din regiune fiind de gen feminin.
În cazul împărţirii **pe niveluri de educaţie** situaţia se prezintă astfel: în anul 2005 aproximativ 70% din numărul total de şomeri înregistraţi la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov se regăseau printre cei care au absolvit învăţământul primar, gimnazial şi profesional, 22% din total absolviseră liceul şi doar 8% se numărau printre cei cu studii universitare.

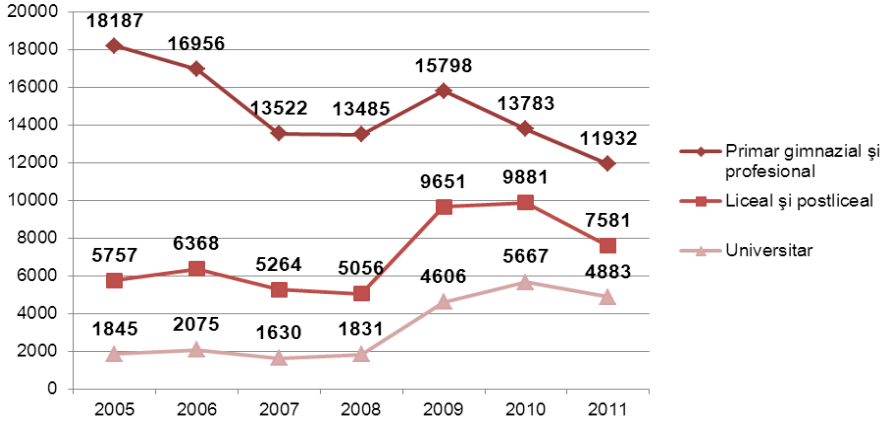

Fig. 27. Evoluţia numărului de şomeri înregistraţi pe niveluri de educaţie, după INS

În anul 2011, situaţia se schimbă considerabil, 49% din numărul total al şomerilor înregistraţi la nivel regional provenind din categoria celor cu studii primare, gimnaziale şi profesionale, 31% din categoria celor cu studii liceale sau postliceale şi 20% cu studii universitare.

Rata şomajului BIM (ponderea şomerilor definiţi conform criteriilor Biroului Internaţional al Muncii în populaţia activă) a înregistrat, **la nivel naţional,** o valoare de 7,7% în anul 2011, în creştere cu 0,2% faţă de valoarea înregistrată în anul 2005.
La nivelul regiunii Bucureşti Ilfov valorile sunt mai mici, dar în scădere, de la 6.9% în anul 2005 până la 5,4% în anul 2011. Minimul perioadei analizate înregistrându-se în anul 2008, la nivelul de 3.4%. Împărţirea ratei şomajului din regiunea Bucureşti Ilfov pe sexe evidenţiază faptul că rata şomajului în rândul persoanelor de sex masculin este în permanenţă mai mare faţă de cea a persoanelor de sex feminin. În perioada analizată, rata şomajului persoanelor de gen masculin scade cu 1,9%, de la 7,6% în anul 2005, la 5,7% în anul 2011, iar cea e persoanelor de gen feminin scade de la 6,2% în anul 2005 la 5,1% în anul 2011.

Tabel 14. Rata şomajului BIM la nivel naţional şi regional pe sexe

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Evoluţie 2005-2011 (%)
România	7,5	7,6	6,8	6,1	7,2	7,6	7,7	***+0,2***
Regiunea Bucureşti Ilfov, din care:	6,9	4,7	4,1	3,4	4	4,6	5,4	***-1,5***
Masculin	7,6	5	4,7	4,1	4,3	5,1	5,7	***-1,9***
Feminin	6,2	4,5	3,4	2,5	3,6	4	5,1	***-1,1***

**Sursa: INSSE: www.insse.ro*

În ceea ce priveşte împărţirea **pe categorii de vârstă**, **la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov** cele mai mari rate ale şomajului se înregistrează în grupa de vârstă 15-24 ani, cu

valori cuprinse între 23% (în anul 2005) şi 22,2% (în anul 2011), iar cele mai scăzute pentru grupa de vârstă 55-64 ani, cu valori între 5% (în anul 2005) şi 4,7% (în anul 2011).

Rata şomajului BIM pe grupe de vârstă şi medii de rezidenţă in regiune (%)
În cadrul grupei de vârstă **25-54 ani**, rata şomajului a înregistrat o evoluţie oscilantă, dar în scădere de la 5,4% în anul 2005, la 4,2% în anul 2011.
Rata şomajului BIM pentru **grupele de vârstă 15-24 şi 25-54 ani** este mai ridicată în mediul rural decât cea din mediul urban în perioada 2005-2009, dar în perioada 2010-2011 lucrurile se inversează. Pentru categoria de vârstă 55-64 ani rata şomajului pe medii de rezidenţă este mai ridicată în mediul urban decât cea din mediul rural în perioadele ce se suprapun cu creşterea/revenirea economică şi se inversează în perioadele marcate de instabilitate economică. (a se vedea Anexa 6)

Rata şomajului de lungă durată la nivelul regiunii Bucureşti-Ilfov prezintă o traiectorie descendentă între anii 2005-2010, scăzând cu 3,9%, de la 4,1% în anul 2005, la 0,2% în anul 2010. În anul 2011 crescând uşor până la 0,3%. (a se vedea Anexa 7)

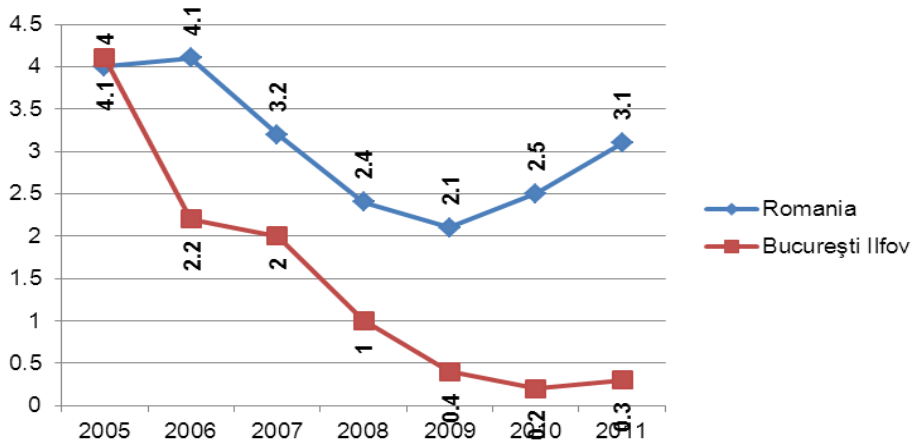

Fig. 28 Rata şomajului BIM de luna durata (12 luni şi peste), după INS – Anuarul statistic al României ediţia 2012

În cazul **împărţirii pe medii sexe**, se poate afirma că pe toata perioada analizată, rata şomajului de lungă durată a persoanelor de sex masculin a fost mai mare decât cea a persoanelor de sex feminin cu până la 1%, tendinţa verificându-se şi la nivel naţional.
Disparităţi întâlnim şi în cazul împărţirii **pe medii de rezidenţă**, unde spre deosebire de situaţia naţională, rata şomajului de lungă durată în regiunea Bucureşti-Ilfov este mai ridicată în mediul rural decât cea din mediul urban, dar în scădere pe toată perioada. (a se vedea Anexa 8)

Rata şomajului de lungă durată în rândul tinerilor (15-24 ani) la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov are o traiectorie oscilantă, dar descrescătoare de la 15.7% în anul 2005, la 3.3% în anul 2011. Rata cea mai mare se regăseşte în rândul persoanelor de sex masculin, dar în scădere de la 17.9% în 2005, la 3.9% în 2011. Singurul an în care rata şomerilor tineri de gen feminin a devansat-o pe cea a tinerilor de gen masculin a fost anul 2008.
Analizând această rată la nivelul mediilor de rezidenţă, constatăm că ea este mai mare în mediul rural, da cu valori în scădere de la 13.7% în 2005, la 4,2% în 2011. În mediul urban înregistrându-se valori cuprinse între 16% în 2005 în scădere până la 3.1% în anul 2011.

La nivel naţional proporţiile se păstrează cu o singură excepţie, rata şomajului de lungă durată în rândul tinerilor fiind mai mare în mediul urban (cu valori între 18.2% în 2005, în

creştere până la 20,8% în 2011), spre deosebire de cel rural unde rata este între 8.7% în 2005 şi 10.3% în 2011.
În urma analizezi numărului efectiv de şomeri şi a ratei şomajului pentru perioada 2005-2011 se evidenţiază următoarele trenduri:

- Numărul total de şomeri înregistrat atât la nivel naţional, cât şi la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov a urmat un trend descendent per ansamblu, doar în anul 2009 evidenţiindu-se o creştere substanţială.
- Există disparităţi mari pe sexe şi medii de rezidenţă a numărului de şomeri, implicit a ratelor şomajului.
- Numărul cel mai mare de şomeri se regăseşte în rândul persoanelor absolvente de învăţământ primar, gimnazial şi profesional
- Rata şomajului are nivelul cel mai ridicat în rândul grupei de vârstă 15-24 ani.
- Şomajul de lungă durată per total în regiunea Bucureşti Ilfov este cu mult mai mic decât media naţională.
- Rata şomajului de lungă durată în rândul tinerilor este mare, atât la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov cât şi la nivel naţional, dar în scădere uşoară, disparităţile pe sexe şi medii de rezidenţă păstrându-se evidente.

Locuri de muncă vacante

Numărul locurilor de muncă vacante la nivel naţional înregistrează o creştere de 25% în perioada 2005-2008, în valori brute crescând de la 73380 posturi disponibile, la 92222 locuri. În perioada 2009-2011, numărul acestora scade în mod drastic cu până la 72%, valoarea brută înregistrată în anul 2011 fiind de 26057 locuri de muncă disponibile.

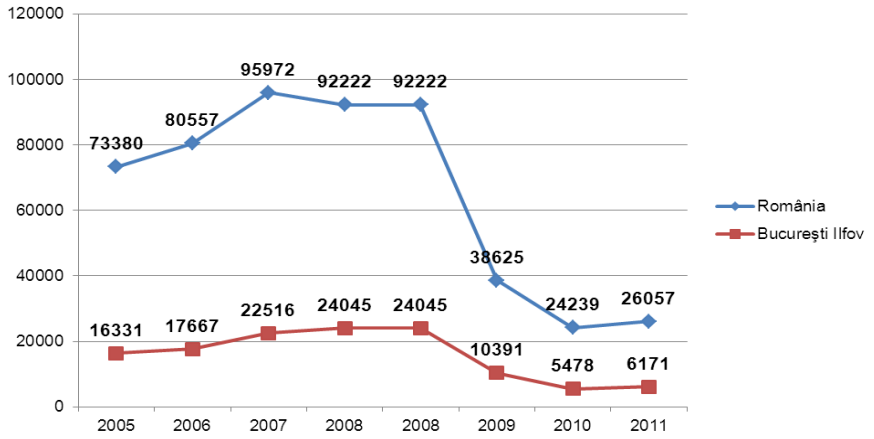

Fig. 29 Evoluţia numărului de locuri vacante la nivel naţional şi regional, după INS

Numărul locurilor de muncă vacante, (*posturi plătite, nou create, neocupate sau care vor deveni vacante*) la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov, a crescut în mod constant în perioada 2005-2008, de la 16331 posturi disponibile, la 24045 posturi, între anii 2008-2011 (anii post criză) scăzând cu 74%, până la valoarea de 6171 locuri vacante. Numărul total de locuri de muncă de la nivelul regiunii reprezintă 22,25% din totalul locurilor de muncă de la nivel naţional în anul 2005 şi 23,7% în anul 2011.

În ceea ce priveşte **numărul de locuri de muncă disponibile la nivelul regiunii Bucureşti-Ilfov pe tipuri de activităţi economice**, sectorul contributor net este cel al serviciilor, sector care prezintă o evoluţie ascendentă în perioada analizată, ponderea în totalul regional crescând cu 6,68%, de la 63,96% în anul 2005, la 70,64% în anul 2011. Sectorul cu cele mai puţine locuri de muncă disponibile este cel al agriculturii, ponderea acestuia scăzând de la 1,16% în anul 2005 la 0,76% în anul 2011. Sectorul construcţiilor prezintă scăderea cea mai drastică, de la 9,58% în 2005, la 1,91%.

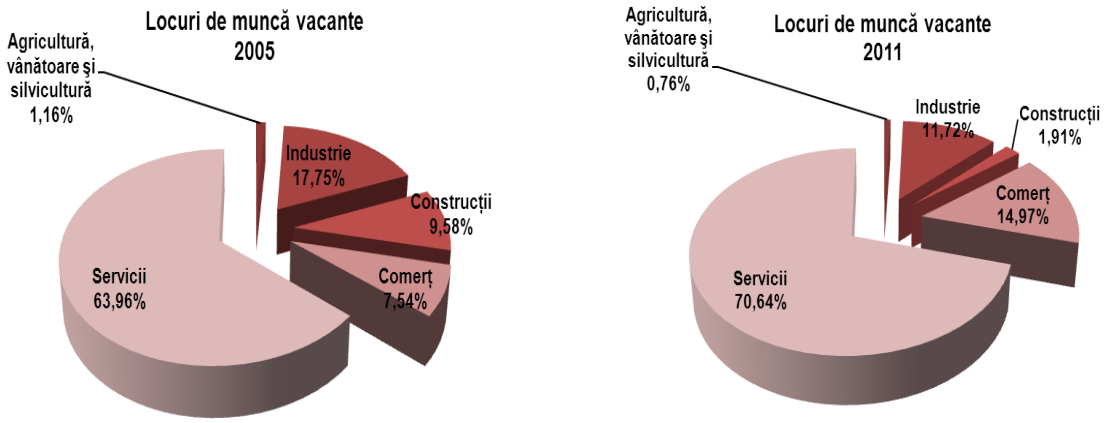

Fig. 30. Evoluţia numărului de locuri vacante la nivel regional pe sectoare de activitate, după INS

Numărul mediu de salariaţi

Numărul mediu de salariaţi la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov are o traiectorie ascendentă între anii 2005-2008, cf CAEN Rev.1, crescând cu 22%, de la 837.053 persoane în anul 2005, la 1.025.786 persoane în anul 2008. Între anii 2008-2011, cf. CAEN Rev. 2, traiectoria a devenit descendentă, numărul mediu de salariaţi înregistrând o scădere de aproape 12%, până la 911.534 persoane salariate.

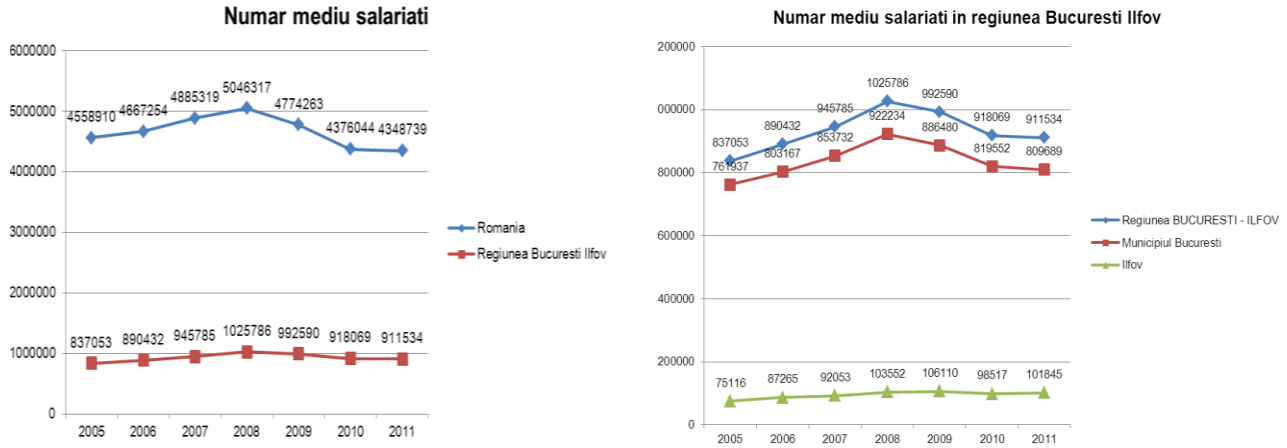

Fig. 31. Evoluţia numărului mediu de salariaţi la nivel naţional, regional şi intraregional, după INS

Raportat la nivelul naţional, regiunea are în anul 2005 o contribuţie de 18% din totalul numărului mediu de salariaţi, în creştere până la 20,9% în anul 2011.

Analizând contribuţia fiecărui judeţ la formarea numărului total de salariaţi din regiune se poate observa că în proporţie de peste 88%, municipiul Bucureşti este în poziţia contributoriului net, judeţul Ilfov având o contribuţie de 8,97% în anul 2005, în creştere până la 11,17% în anul 2011.

Din perspectiva analizei pe **sectoare ale economiei**, se poate observa că în regiunea Bucureşti Ilfov cel mai mare număr mediu de salariaţi se regăseşte în **sectorul terţiar**. Aici evoluţia este una ascendentă, crescând în valori brute de la 389.090 persoane în anul 2005, la 499.997 persoane în anul 2011. Ca şi pondere din totalul regional, acest sector acoperă 46,4% în anul 2005, în creştere până la 54,85% în anul 2011. (a se vedea Anexa 9)

Sectorul comerţului prezintă o evoluţie ascendentă per total, numărul mediu de salariaţi crescând cu 23%, de la 151.449 persoane în anul 2005, la 187.087 persoane în anul 2011.

Ca şi pondere în numărul mediu total al salariaţilor de la nivel regional, acest sector reprezintă 18% din numărul total, în creştere până la 20,52% în anul 2011.
Al treilea sector care se remarcă prin prisma acestui indicator, este cel **industrial**. Numărul mediu de salariaţi în acest domeniu prezintă o scădere de până la 29%, de la 185.555 persoane în anul 2005, la 133.353 persoane în anul 2011. Ponderea acestui sector în numărul mediu total de salariaţi de la nivel regional este de 22,17% în anul 2005, în scădere până la 14,63% în anul 2011.
În sectorul **construcţiilor,** numărul mediu de salariaţi scade cu 13%, de la 98.688 persoane în anul 2005, la 86.368 persoane în anul 2011. În valori procentuale faţă de valoarea totală de la nivel regional, acest lucru se poate traduce printr-o evoluţie descendentă, de la 11,79% în anul 2005, la 9,48% în anul 2011.
Agricultura este cel mai puţin reprezentativ sector al economiei în ceea ce priveşte numărul mediu de salariaţi, iar evoluţia prezentată între anii 2005-2011 este una descrescătoare. Numărul mediu al salariaţilor în acest sector scade cu peste 60%, de la 12.271 persoane în anul 2005, la 4.729 persoane în anul 2011. Ca şi pondere în totalul regional, acest sector are o pondere de 1,47% în anul 2005, în scădere până la 0,52% în anul 2011.

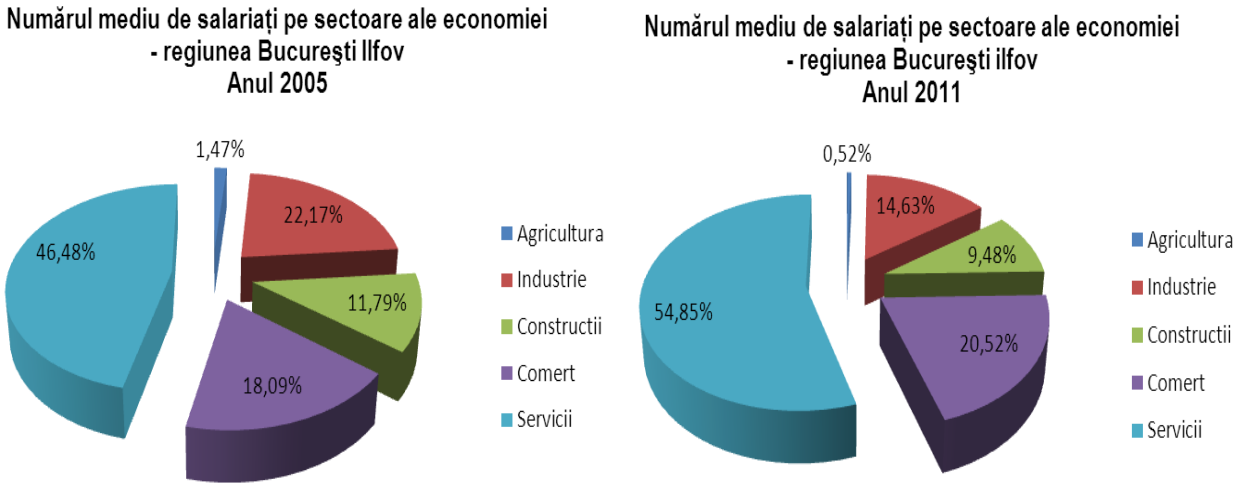

Fig. 32. Numărul mediu de salariaţi pe sectoare ale economiei în regiune Bucureşti-Ilfov, după INS

Împărţirea **numărului mediu de salariaţi pe sexe** la nivel naţional se prezintă astfel: numărul mediu de salariaţi de sex masculin este mai mare decât cel de sex feminin şi prezintă un trend descendent din 2005, de la 2413 mii persoane, la 2301 mii persoane în anul 2011. La nivelul regiunii Bucureşti Ilfov, regula se respectă, numărul salariaţilor de sex masculin fiind mai mare decât cel feminin, în creştere constantă de la 447 mii persoane în 2005, la 486 mii persoane în anul 2011. Numărul salariaţilor de sex feminin oscilează de la 390 mii persoane în 2005, la 426 mii persoane în 2011. Din aceste totaluri, Municipiul Bucureşti are o contribuţie de 408 mii persoane salariate de sex masculin, în 2005, în creştere până la 428 mii persoane în 2009 şi de 354 mii persoane salariate de sex feminin în 2005, în creştere până la 406 mii persoane în anul 2011. Judeţul Ilfov are o contribuţie de 39000i persoane salariate de sex masculin în 2005, în creştere până la 58000 persoane în 2011 şi de 36000 persoane salariate de sex feminin în 2005, în creştere până la 44000 persoane în anul 2011. (a se vedea Anexa 10)

Câştigul salarial nominal brut şi net lunar

Câştigul salarial mediu brut lunar[1] în Regiunea Bucureşti Ilfov are o evoluţie 100% ascendentă, prezentând o creştere de 120% în perioada analizată, de la 1291 lei în anul 2005, la 2865 lei în anul 2011.

În comparaţie cu nivelul salariului nominal brut lunar înregistrat la nivel naţional, cel de la nivelul regiunii depăşeşte în mod constant valorile naţionale cu până la 40%.

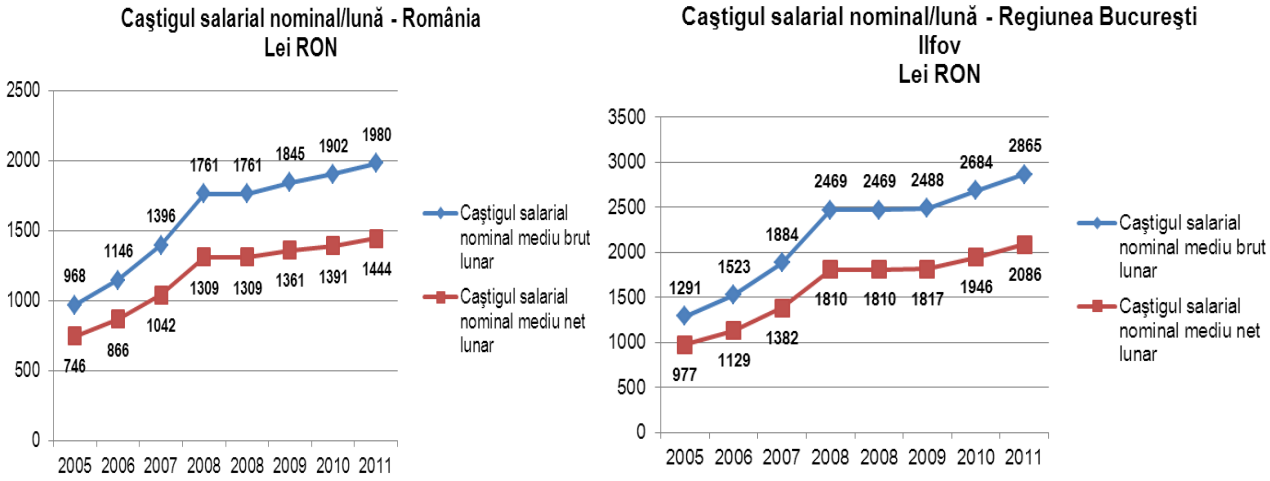

Fig. 33. Câştigul salarial nominal/luna la nivel naţional şi regional, după INS

Câştigul salarial nominal mediu net lunar[2] în Regiunea Bucureşti Ilfov sporeşte în perioada 2005-2011 cu 113%, de la 977 lei în anul 2005, la 2086 lei în anul 2001. Raportat la nivelul naţional, salariul nominal mediu brut regional se situează peste acesta cu până la 40%.

În ceea ce priveşte analiza salariilor medii brute şi nete lunare la nivelul judeţelor din regiune, se poate observa că municipiul Bucureşti prezintă un avans considerabil faţă de valorile judeţului Ilfov de până la 12-14%.

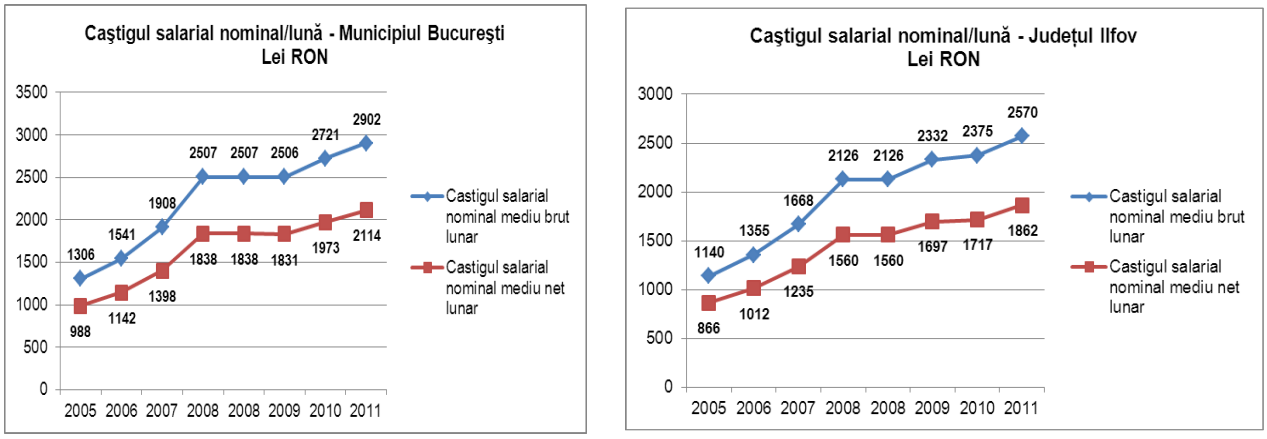

Fig. 34. Câştigul salarial nominal/luna la nivel intraregional, după INS

[1] Câştigul salarial nominal brut cuprinde salariile, respectiv drepturile în bani şi în natura cuvenite salariaţilor pentru munca efectiv prestata (inclusiv pentru timpul lucrat suplimentar).

[2] Câştigul salarial nominal net se obtine prin scăderea din câştigul salarial nominal brut a: impozitului, contribuţiei salariaţilor pentru asigurarile sociale de sănătate, contribuţiei individuale de asigurari sociale de stat şi a contribuţiei salariaţilor la bugetul asigurarilor pentru şomaj.

Astfel, traiectoria salariului nominal mediu brut în municipiul Bucureşti este una crescătoare per total (singura scădere, de până la 0,3%, a fost înregistrată între anii 2008-2009), valoarea din anul 2005, de 1306 lei, fiind cu 120% mai mică decât valoarea atinsă în anul 2011, de 2902 lei.
Nivelul salariului nominal net prezintă aceiaşi evoluţie, crescând în perioada analizei cu 113%, de la 988 lei în anul 2005 la 2114 lei în anul 2011.
La nivelul judeţului Ilfov, salariul mediu brut a crescut cu 125%, de la 1140 lei în anul 2005, la 2570 lei în anul 2011, iar salariu net de la 866 lei în anul 2005, la 1862 lei în anul 2011 (creştere de 115%).

Din analiza **câştigului salarial nominal mediu net lunar pe activităţi ale economiei**, la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov, putem observa că industria, mai exact industria extractivă, înregistrează cea mai ridicată valoare, în perioada 2005-2011 prezentând o creştere de 119%, de la 2368 lei, la 5209 lei.
Celelalte domenii care înregistrează un câştig salarial nominal net superior valorii medii înregistrate la nivel regional se afla sub umbrela sectorului terţiar (ex. salariul nominal în domeniul intermedierilor financiare prezintă o creştere de 65%, de la 2820 lei în anul 2005, la 4668 lei în anul 2011).
Cele mai mici valori ale câştigului salarial nominal mediu s-au înregistrat în agricultură (551 lei în anul 2005, în creştere cu 140%, până la 1337 lei în anul 2011) şi serviciile hoteliere/restaurante (582 lei în anul 2005, în creştere cu 102%, până la 1179 lei în anul 2011) (a se vedea Anexa 11)

Veniturile şi cheltuielile totale ale principalelor categorii de gospodării
Veniturile totale lunare pe persoană la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov prezintă o creştere de 103% în perioada analizată, de la 578,21 lei în anul 2005 la 1175,43 lei în anul 2011. În ceea ce priveşte **nivelul veniturilor pe categorii de gospodării**, cel mai mare nivel este întâlnit în cazul salariaţilor. Aici veniturile totale au crescut cu 100,9%, de la 669,09 lei în anul 2005 la 1344,38 lei în anul 2011. Veniturile cele mai mici sunt întâlnite în cazul agricultorilor, dar şi aici sunt în creştere, de la 284,12 lei în anul 2005, la 418,85 lei în anul 2011.

Cheltuielile totale lunare pe persoană la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov prezintă o traiectorie de asemenea ascendentă, în perioada analizată crescând cu peste 90%, de la 523,35 lei în anul 2005 la 1000,72 lei în anul 2011.

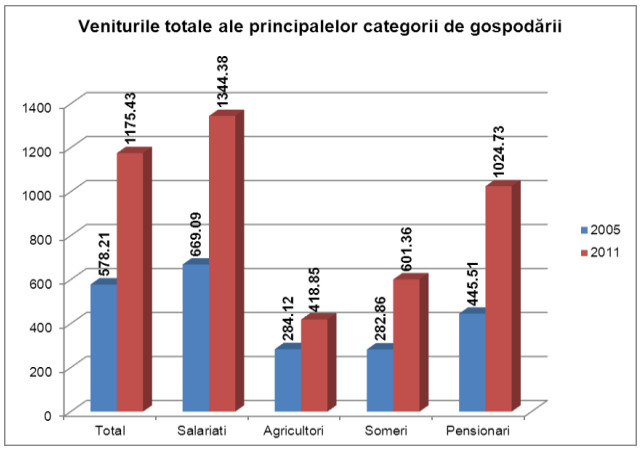

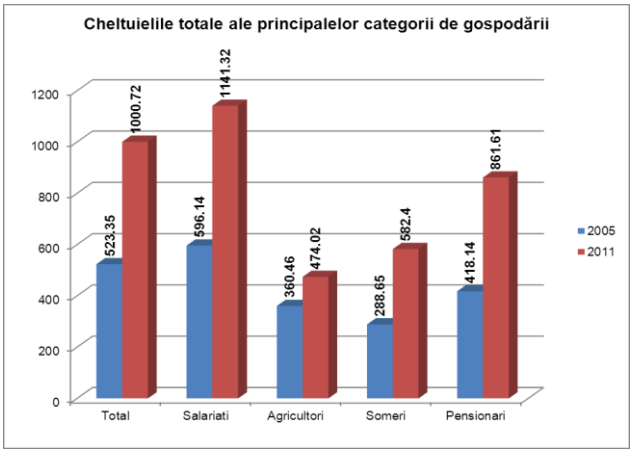

Fig. 35. Nivelul veniturilor şi cheltuielilor pe categorii de gospodării în regiunea Bucureşti Ilfov, după Anuarul statistic al Regiunii Bucureşti Ilfov 2012

În ceea ce priveşte **nivelul cheltuielilor pe categorii de gospodării**, cel mai mare nivel este întâlnit tot în cazul salariaţilor. Aici cheltuielile au crescut cu 91%, de la 596,14 lei în anul 2005 la 1141,32 lei în anul 2011. Cele mai mici niveluri ale cheltuielilor totale se întâlnesc la şomeri în anul 2005 (288,65 lei pe persoana) şi la agricultori în anul 2011 (474,02 lei pe persoană).

2.4.2.4 Nivel de trai, grad de sărăcie, zone urbane marginalizate

Preocuparea majoră a Uniunii Europene pentru promovarea în statele membre a incluziunii sociale şi-a găsit materializarea prin elaborarea unei strategii integrate, denumită EUROPA 2020. Prin această strategie s-a fixat drept ţintă eliminarea riscului de sărăcie, pe ansamblul Uniunii, pentru cel puţin 20 de milioane de persoane, până în anul 2020.
Ca instrument statistic de monitorizare şi caracterizare a procesului s-a propus un indicator complex al riscului de sărăcie sau excluziunii sociale (AROPE)[3] care să aibă în vedere natura multidimensională a sărăciei. Prin definiţie, o persoană este în risc de sărăcie sau excluziune socială dacă se află în cel puţin una din următoarele situaţii:

- se află sub pragul sărăciei (de 60% din venitul median disponibil pe adult - echivalent);
- este în stare de deprivare materială severă;
- trăieşte într-o gospodărie cu intensitate foarte redusă a muncii.

Regiunea Bucureşti Ilfov se situează sub ponderea naţională privind persoanele aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, dar prezintă o traiectorie oscilantă pe perioada analizată, scăzând per ansamblu, de la 35,1% în anul 2007, la 28,4% în anul 2011. În anul 2009 ponderea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială creşte cu 5,7%, pe seama turbulenţelor generate de criza economică mondială.
La nivel naţional, aceasta pondere se găseşte într-o continuă scădere, de aproape 5,5%, între anii 2007 – 2011. În anul 2011 regiunea Bucureşti Ilfov reuşeşte să reducă substanţial decalajul faţă de media europeană care se situează în jurul valorii de aproximativ 24%.

Sărăcia este situaţia în care se află acei oameni ale căror venituri sunt atât de scăzute încât le este imposibilă atingerea unui standard de viaţă considerat ca fiind acceptabil în societatea în care trăiesc, care se confruntă cu dezavantaje multiple legate de şomaj, venituri mici, condiţii de locuit precare, îngrijirea inadecvată a sănătăţii şi bariere în accesul la învăţământ, cultură, sport şi petrecerea timpului liber.

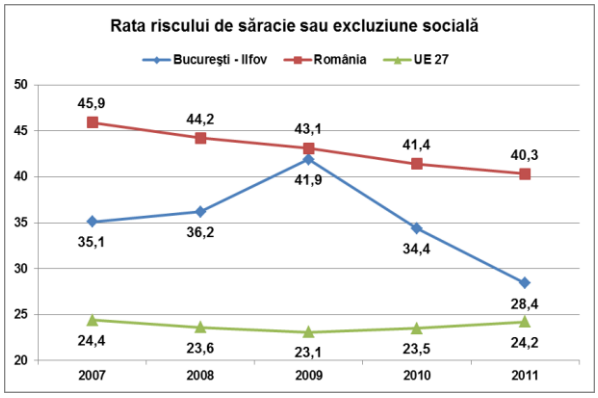

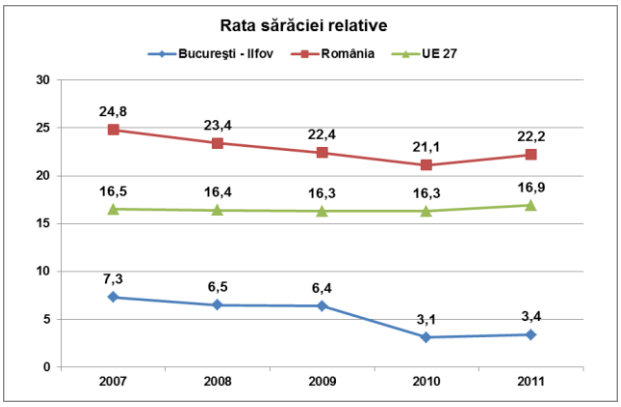

Fig. 36. Rata riscului de excluziune sociala şi a sărăciei relative, după Eurostat (feb.2014)

[3] AROPE este un indicator compozit adoptat la nivelul Uniunii Europene în cadrul Programului Europa 2020, de promovare a incluziunii sociale şi reducere a sărăciei, reprezentând ponderea în total populaţie a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială.

Conform definiţiei INS, **rata sărăciei relative** reprezintă ponderea persoanelor sărace (care au un venit disponibil pe adult-echivalent mai mic decât pragul stabilit la nivelul de 60% din mediana veniturilor disponibile) în totalul populaţiei.

Astfel, ponderea persoanelor sărace în totalul populaţiei regiunii Bucureşti Ilfov prezintă o evoluţie pozitivă, scăzând cu 3,9% în perioada analizată, de la 7,3% în anul 2005 la 3,4% în anul 2011. Rata sărăciei relative de la nivel regional se află atât sub media naţională (care oscilează între 24,8% în 2005 şi 22,2% în anul 2011) cât şi sub media UE ce oscilează în jurul valorii de 16% pe toată perioada analizată.

Amploarea stării de sărăcie poate fi mai bine relevată dacă se analizează, complementar sărăciei monetare, aspectele de deprivare materială, în capacitatea unor persoane de a-şi asigura condiţii de viaţă normale pentru actualul stadiu de dezvoltare a societăţii. Lipsa unor bunuri materiale se datorează în principal insuficienţei resurselor financiare.
Totuşi trebuie spus că deprivarea materială poate fi indusă şi de alţi factori non-monetari, care ţin de trăsăturile caracteristice ale persoanelor (sex, vârstă, nivel de instruire, sănătate, statut ocupaţional etc.) sau ale cadrului socio-economic în care trăiesc persoanele respective (mediu de rezidenţă, nivel general de dezvoltare al comunităţii, piaţa muncii, etc.).

Pentru caracterizarea statistică a situaţiilor de deprivare materială se utilizează un sistem de indicatori constituit din 3 dimensiuni distincte denumite „dimensiuni ale incluziunii sociale" şi anume:

- deprivarea materială din punct de vedere economic, care se referă la situaţia economică a gospodăriei;
- deprivarea materială din punct de vedere al înzestrării cu bunuri de folosinţă îndelungată - cu referire la lipsa din dotarea gospodăriilor a unor bunuri de folosinţă îndelungată;
- deprivarea materială din punct de vedere al calităţii necorespunzătoare a condiţiilor de locuit, cuprinzând câteva caracteristici ale locuinţei care influenţează calitatea vieţii.

Sursa: Dimensiuni ale incluziunii sociale în România în anul 2011, INS 2012

Persoanele care declară că sunt afectate de una sau mai multe din elementele componente ale acestor dimensiuni, sunt considerate deprivate material din punct de vedere economic, al înzestrării cu bunuri de folosinţă îndelungată sau al condiţiilor de locuit.

Rata deprivării materiale severe reprezintă ponderea în total populaţie a persoanelor în stare de deprivare materială severă, adică a persoanelor în vârstă de 18 ani şi peste care, datorită lipsei resurselor financiare, nu îşi pot permite cel puţin patru dintre următoarele situaţii (conform INS) :

- achitarea la timp, fără restanţe, a unor utilităţi şi a altor obligaţii curente;
- plata unei vacanţe de o săptămână pe an, departe de casă;
- consumul de carne, pui, peşte cel puţin o dată la doua zile;
- posibilitatea de a face faţă, cu resursele proprii, unor cheltuieli neprevăzute (echivalente cu 1/12 din valoarea pragului naţional de sărăcie):
- deţinerea unui telefon fix sau mobil;
- deţinerea unui televizor color;
- deţinerea unei maşini de spălat;
- deţinerea unui autoturism personal;
- asigurarea plăţii unei încălziri adecvate a locuinţei.

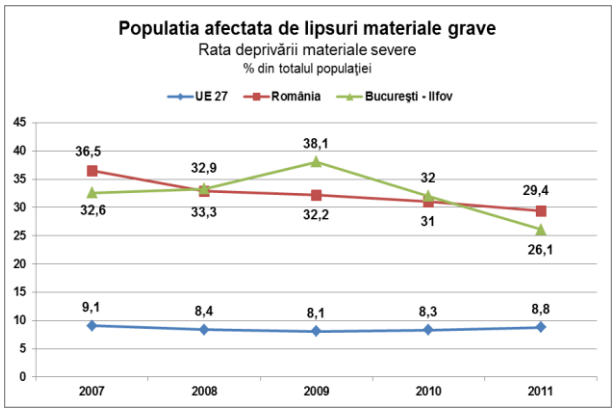

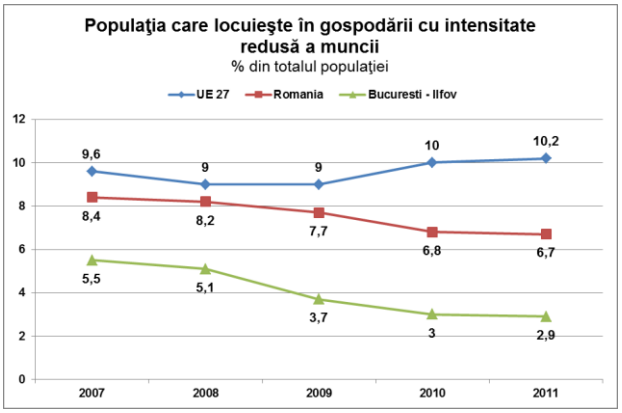

Fig. 37. Populaţia afectata de lipsuri materiale grave şi care locuieşte în gospodării cu intensitate redusa a muncii, Sursa: Eurostat – februarie 2014

La nivelul regiunii Bucureşti Ilfov, ponderea persoanelor cu lipsuri materiale grave, creşte în perioada 2007 – 2009, de la 32,6% din totalul populaţiei la 38,1% în anul 2009, depăşind media naţională, 3 ani consecutivi, cu până la 6%. În perioada post criză, 2009 – 2011, acest indicator scade până la 26,1%, poziţionându-se sub valoarea mediei naţionale de 29,4%. În ceea ce priveşte comparaţia cu media UE, valorile înregistrate la nivel regional cu privire la acest indicator sunt cu peste 17% mai ridicate, decalajul fiind unul considerabil şi va necesita o atenţie sporită în următoarea perioadă de programare.

Persoane care locuiesc în gospodării cu **intensitate redusă a muncii** – acest indicator descrie situaţia persoanelor care locuiesc în gospodării în care nicio persoană nu lucrează (sau gospodăriile în care adulţii în vârstă aptă de muncă desfăşoară activităţi reprezentând mai puţin de 20% din potenţialul lor de muncă din ultimul an), însă care nu trăiesc neapărat dintr-un venit foarte scăzut.

Conform datelor statistice prezente în tabelul de mai sus, acest indicator se află în scădere neîntreruptă atât la nivel naţional (de la 8,4% în 2007, la 6,7% în 2011) cât şi la nivel regional, de la 5,5% în 2007, la 2,9% în 2011, valori cu mult mai mici decât cele de la nivel naţional. Contrar tendinţelor regionale, la nivel european acest indicator este în creştere şi se situează cu până la 7,3% mai mare în anul 2011.

Potrivit politicilor de incluziune socială a Uniunii Europene un loc de muncă rămâne cea mai bună protecţie împotriva sărăciei şi a excluziunii.

Concluzii:
In regiunea Bucureşti Ilfov, cei trei indicatori ce măsoară gradul de sărăcie sunt aproape în totalitate sub media naţională pe toata perioada analizată.
Indicatorul care nu a fost afectat de apariţia crizei economice şi a prezentat o scădere neîntreruptă, la nivel regional, este cel al populaţiei care locuieşte în gospodării cu intensitate redusă a muncii, ceilalţi doi indicatori prezentând o traiectorie oscilantă în concordanţă cu evoluţiile economice.

2.4.2.5 Zone Urbane Marginalizate

Conform studiului „Elaborarea de Strategii Integrate pentru Comunităţi Marginalizate Urbane – Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate În România" realizat de Banca Mondială şi Ministerul Dezvoltării Regionale şi Administraţiei Publice, marginalizarea urbană se manifestă sub forma „pungilor de sărăcie/deprivare" din zonele urbane.
Acest studiu prezintă tipologiile comunităţilor dezavantajate urbane şi hărţi detaliate ale zonelor urbane marginalizate din România întocmite pe baza rezultatelor cercetări cantitative şi calitative, la nivel naţional şi regional.

Tabel nr. 15. Tipologia Zonelor Urbane Din România

Tipologie		Criteriu		
		Capital Uman scăzut	Grad de Ocupare scăzut	Condiţii de locuit precare
1	Zone dezavantajate prin prisma condiţiilor de **locuit**	Variază	Nu	Da
2	Zone dezavantajate prin prisma gradului de **ocupare al forţei de muncă**	Nu	Da	Variază
3	Zone dezavantajate prin prisma nivelului **capitalului uman**	Da	Variază	Nu
4	Zone marginalizate urbane	Da	Da	Da
5	Zone care **NU** sunt dezavantajate	Nu	Nu	Nu
6	Alte tipuri de zone urbane	-	-	-

**Sursa: Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate În România, Banca Mondială, 2013*

Indicatorii care au stat la baza pe baza definitivării criteriilor de încadrare a zonelor urbane din România au fost: capitalul uman, gradul de ocupare formală al forţei de muncă şi condiţiile de locuire.

O zonă este considerată dezavantajată prin prisma nivelului capitalului uman daca ea are o concentraţie relativ mare a cel puţin două din următoarele grupuri: populaţia cu nivel scăzut de educaţie aptă de muncă, copii, şi persoane cu dizabilităţi, boli cronice sau alte afecţiuni. O "concentraţie mare" înseamnă că ponderea grupului respectiv în populaţia totală relevantă a sectorului de recensământ este printre cele mai mari 20% ponderi ale tuturor sectoarelor urbane de recensământ la nivel naţional.

O zonă are un nivel redus al gradului de ocupare formal al forţei de muncă dacă ponderea populaţiei aptă de muncă, fără un loc de muncă formal şi neîncadrată în sistemul de învăţământ este printre cele mai mari 20% ponderi ale tuturor sectoarelor urbane de recensământ la nivel naţional.
O zonă se consideră că prezintă condiţii precare de locuit dacă oamenii trăiesc în gospodării supraaglomerate, fără curent electric şi cu un grad scăzut de securitate.

Multe zone urbane nu sunt deprivate doar prin prisma unui singur criteriu ci pe doua sau trei dintre ele. Conform studiului Băncii Mondiale, în România există 4 tipuri de zone urbane dezavantajate.

Tipul 1 - Zone dezavantajate cu privire la locuinţe. Primul tip de zone urbane dezavantajate se referă la cartierele în care o parte semnificativă a rezidenţilor trăiesc în condiţii de locuire inadecvate , chiar dacă mulţi dintre ei au un loc de muncă oficial. Nivelul de educaţie al locuitori în acest tip de zonă dezavantajată variază. Ele includ părţi de oraşe, care sunt slab dotate cu infrastructură de locuit şi cartiere vechi de case situate la periferia oraşului, ce au o conectivitate redusa la serviciile de utilitate publică şi drumuri nemodernizate. Acest tip de zonă include, de asemenea, grupuri de blocuri de apartamente sau case deţinute de locuitori, construite în principal la începuturile anilor '60 - '70 şi care sunt într-o condiţie proastă, iar locuitorii nu îşi pot permite investiţii de modernizare şi renovare. Aceste zone sunt destul de eterogene în termeni de populaţie.
Casele pot fi deţinute de către persoane în vârstă, printre care se regăseşte un procent ridicat de persoane cu boli cronice sau alte condiţii precare de sănătate. Această categorie include, de asemenea, zone cu mulţi "chiriaşi tineri bine educaţi", dar care nu îşi pot permite să-şi cumpere o casa (exemplu: Bucureşti, marile centre universitare). O zonă catalogată drept o "zonă defavorizată cu privire la locuinţe " este, prin urmare, un sector de recensământ, care are condiţii precare de locuit, dar care nu are un nivel scăzut de ocupare al forţei de muncă iar nivelul capitalului uman este unul variabil.

Tipul 2 - Zona dezavantajată cu privire la ocuparea forţei de muncă reprezintă prin definiţie un sector de recensământ cu o relativă mare concentraţie de rezidenţi, care nu au un deficit de capital uman, dar care nu reuşesc să-şi găsească un loc de muncă într-un sector formal, indiferent de condiţiile lor de locuit (calitatea locuinţelor variază şi nu defineşte zona). Acest tip de zonă dezavantajată se referă la fostele mari zone industriale din era comunistă. Locuitorii erau calificaţi, aveau calificări educaţionale de la mediu la bune. Cu toate acestea după 1990, multe dintre aceste industrii au fost închise, iar ei nu au mai reuşit să se încadreze pe piaţa muncii.

Tipul 3 - Zonele dezavantajate cu privire la capitalul uman includ populaţia cu un nivel redus de educaţie formală, cu niveluri diferite de ocupare, dar care au condiţii de locuit corecte, specifice zonelor urbane din România. Aceste zone urbane sunt locuite de oameni care tind să fie necalificaţi şi care sunt angajaţi în agricultură, construcţii sau a alte activităţi informale. Nivelul de ocupare formală în aceste zone este de obicei scăzută, dar spre deosebire de zonele de tip 2, acest lucru este cauzat de deficitul de capital uman. Prin urmare, intervenţiile de aici ar trebui să se concentreze pe formarea forţei de muncă.

Tipul 4 - Zonele urbane marginalizate sunt acele zone grav defavorizate, care cumulează un nivel scăzut al capitalul uman, cu un grad de ocupare al forţei de muncă formală de asemenea scăzut şi cu locuinţe inadecvate. Ele constau adesea în acele zone sărace, izolate social, din interiorul municipiilor şi oraşelor, care nu sunt întotdeauna bine reflectate în indicatorii statistici de sărăcie la nivel de localitate sau judeţ.
Acestea sunt de multe ori denumite "pungi" de excluziune socială şi au: o concentraţie mare de persoane cu capital uman scăzut (educaţie minimă, sănătate precară şi/sau un mare număr de copii), un grad de ocupare formală scăzut şi condiţii precare de locuit .
Aceste comunităţi urbane marginalizate sunt descrise de către ceilalţi rezidenţi din mediul urban ca " focare de infecţie " şi tind să fie ignorate de experţi de îngrijire a sănătăţii.
Aceste zone au de multe ori scoli segregate, în care doar copiii din gospodăriile sărace merg, mai exact cei care trăiesc în blocuri de o calitate slaba sau în cartierele sărace ce sunt adesea marcate de teamă şi infracţiuni minore. Stigmatizarea puternică asociată acestor tipuri de locuri, împreună cu lipsa sau slaba calitate a serviciilor de bază (educaţie, sănătate, infrastructura) reduc drastic şansele populaţiei de a scăpa de sărăcie. Cercetarea calitativă a confirmat faptul că aceste zone sunt zonele cele mai potrivite pentru intervenţiile de tip CLLD ce se vor pune în aplicare în următoarea perioadă de programare 2014-2020.

La nivel naţional, ponderea populaţiei urbane care NU locuieşte într-o zonă dezavantajată sau marginalizată este de 67,8%, restul de 33,2% regăsindu-se în cele 4 tipuri de zone dezavantajate identificate.

La nivelul regiunii Bucureşti Ilfov, 78,9% din populaţia totala urbană **nu** se regăseşte intr-o zona dezavantajată, 7,9% se află în zone dezavantajate din punct de vedere al condiţiilor de locuit (cea mai mare pondere înregistrată la nivel regional faţă de celelalte regiuni ale ţării), 1,7% din populaţia totala urbană se regăseşte în zone dezavantajate prin prisma gradului de ocupare al forţei de muncă, 7,7% din populaţia totală urbană trăieşte în zone dezavantajate prin prisma nivelului capitalului uman şi **1,2% din populaţia totală urbană a regiunii se află într-o zonă urbana marginalizată.**

Tabel nr. 16. Distribuţia populaţiei urbane pe regiuni şi localizarea în zone urbane dezavantajate

Indicator	% din populaţia totala urbana aflata în ZONE DEZAVANTAJATE cu privire la locuinţe	% din populaţia totala urbana aflata în ZONE DEZAVANTAJATE cu privire la OCUPAREA FORTEI DE MUNCA	% din populaţia totala urbana aflata în ZONE DEZAVANTAJATE cu privire la CAPITALUL UMAN	% din populaţia totala urbana aflata în ZONE MARGINALIZATE	% din populaţia totala urbana aflata în ZONE NEDEZAVANTAJATE sau MARGINALIZATE	% din populaţia totala urbana aflata în alte tipuri de zone urbane	TOTAL Urban (%)
POPULAŢIEI URBANA TOTALA	**5,2**	**9,9**	**11,7**	**3,2**	**67,8**	**2,3**	**100**
Nord Est	5,7	12,5	14,8	4,3	59,6	3,1	100
Sud Est	4,2	16,4	11,1	4,2	62,4	1,6	100
Sud Muntenia	2,9	13,8	13,1	2,9	65,9	1,4	100
Sud Vest Oltenia	2,2	20,4	10,6	2,5	62,8	1,5	100
Vest	5,4	9,4	14,8	3,7	63,8	2,9	100
Nord Vest	5,7	4,9	13,3	3,1	70,2	2,8	100
Centru	5	7,2	10,3	4,3	71,2	2	100
Bucureşti Ilfov	**7,9**	**1,7**	**7,7**	**1,2**	**78,9**	**2,7**	**100**

**Sursa: Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate În România, Banca Mondiala, 2013*

Per ansamblu diferenţele regionale sunt mici: ponderea populaţiei urbane care NU trăieşte în zone urbane marginalizate sau dezavantajate variază între 60% în Nord-Est şi 79% în regiunea Bucureşti-Ilfov. Ponderea populaţiei urbane care trăieşte în zone marginalizate este de 4,3%, în regiunile Nord-Est şi Centru, 4,2% în Sud-Est şi 3,7% în Vest, în timp ce celelalte regiuni au rate de marginalizare egale sau mai mici decât media naţională de 3,2%.

Tabel nr. 17. Distribuţia populaţiei urbane în zone dezavantajate la nivel intraregional

Regiune	Judeţ	Oraş	Populaţia rezidenta	% din populaţia totala urbana aflata în ZONE NEDEZAVANTAJATE sau MARGINALIZATE	% din populaţia totala urbana aflata în ZONE DEZAVANTAJATE cu privire la locuinţe	%din populaţia totala urbana aflata în ZONE DEZAVANTAJATE cu privire la OCUPAREA FORTEI DE MUNCA	% din populaţia totala urbana aflata în ZONE DEZAVANTAJATE cu privire la CAPITALUL UMAN	% din populaţia totala urbana aflata în ZONE MARGINALIZATE	% din populaţia totala urbana care se afla în zone cu instituţii sau cu mai puţin de 50 de persoane
B-IF			2050453	78,87	7,86	1,72	7,73	1,16	2,67
B-IF	B	BUCUREŞTI	1883425	80,73	7,82	1,21	6,64	0,79	2,82
B-IF	B	SECTOR 1	225453	79,38	5,39	0,8	8,04	0,89	5,5
B-IF	B	SECTOR 2	345370	81,81	7,23	1,69	6,34	0,69	2,24
B-IF	B	SECTOR 3	385439	82,43	8,09	2,13	5,56	0,93	0,87
B-IF	B	SECTOR 4	287828	86,56	7,39	0,74	3,62	0,45	1,25
B-IF	B	SECTOR 5	271575	70,13	8,52	1,31	16,42	1,63	1,98
B-IF	B	SECTOR 6	367760	82,05	9,38	0,32	2,32	0,33	5,59
B-IF	IF		167028	57,85	8,34	7,49	20,02	5,28	1,01
B-IF	IF	BRAGDIRU	15329	69,64	3,55	3,73	20,08	2,96	0,04
B-IF	IF	BUFTEA	22178	34,83	15,11	24,79	12,2	12,88	0,18
B-IF	IF	CHITILA	14184	54,29	10,92	4,39	16,5	13,52	0,37
B-IF	IF	MĂGURELE	11041	50,61	12,66	5,73	15,42	11,55	4,03
B-IF	IF	OTOPENI	13861	88,38	4,41	0	7,16	0	0,05
B-IF	IF	PANTELIMON	25596	41,78	5,28	8,2	41,63	2,36	0,75
B-IF	IF	POPEŞTI LEORDENI	21895	81	6,96	0	9,7	1,99	0,35
B-IF	IF	VOLUNTARI	42944	56,51	8,39	7,2	22,92	2,97	2,02

**Sursa: Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate În România, Banca Mondiala, 2013*

În ceea ce priveşte distribuţia populaţiei urbane la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov pe categorii de zone dezavantajate se poate observa că municipiul Bucureşti are ponderea cea mai mare a populaţiei care NU trăieşte intr-o zonă dezavantajată şi anume 80,73% (sectorul cu ponderea cea mai mare fiind Sectorul 4 – 86,56%), la nivelul judeţului Ilfov ponderea fiind de 57,85% (oraşul cu cea mai mică pondere a persoanelor care NU trăiesc într-o zonă dezavantajată fiind oraşul Buftea).

În ceea ce priveşte populaţia care trăieşte în zone marginalizate se poate observa că la nivelul municipiului Bucureşti 0,79% din populaţia totala urbană a oraşului se regăseşte intr-o astfel de zonă, iar în judeţul Ilfov, 5,28% (oraşul cu cea mai mare pondere a populaţiei marginalizate fiind oraşul Chitila).
Hărţile regionale detaliate care prezintă, pentru fiecare oraş/sector din regiune, proporţia populaţiei urbane care trăieşte în diferite zone urbane dezavantajate sau marginalizate se regăsesc la secţiunea de Anexe.(a se vedea Anexa 12)

2.5. INFRASTRUCTURĂ

2.5.1. Infrastructura de comunicaţii şi transport (reţea, densitate, calitate, TEN-T)

2.5.1.1. Poziţionare, accesibilitate şi conectivitate la reţeaua TEN-T

Transportul este vital pentru economia europeană, iar fără conexiuni bune Europa nu se va dezvolta şi nici nu va prospera. Noua politică europeană privind infrastructurile va crea o reţea de transport europeană solidă, extinsă în 28 de state membre, conectată la ţările vecine şi la restul lumii, menită să promoveze creşterea economică şi competitivitatea. Reţeaua va conecta estul cu vestul şi va înlocui mozaicul de transporturi actual cu o reţea veritabil europeană. **Reţeaua Trans-Europeană de transport (TEN-T)** joacă un rol crucial în asigurarea libertăţii de mişcare a pasagerilor şi bunurilor în Uniunea Europeană. Aceasta include toate modurile de transport şi suportă aproximativ jumătate din traficul de pasageri şi marfă. Reţeaua Trans-Europenă de Transport reprezintă un factor major pentru stimularea competitivităţii economice şi dezvoltării durabile a Uniunii Europene care contribuie la implementarea şi dezvoltarea Pieţei Interne, precum şi la creşterea coeziunii economice şi sociale. Dezvoltarea TEN-T presupune interconectarea şi interoperabilitatea reţelelor naţionale de transport precum şi accesul la acestea.

Fig. 38 Reţeaua Trans-Europeană de transport (TEN-T)

Reţeaua primară TEN-T multimodală cu coridoarele reţelei primare vor contribui puternic la coeziunea europeană şi la consolidarea pieţei interne. O economie mai competitivă va creşte nivelul ocupării forţei de muncă. Intensificarea multimodalităţii la nivelul unei infrastructuri îmbunătăţite care cuprinde căi ferate, căi navigabile interioare şi căi maritime în cadrul TEN-T multimodale, precum şi tehnologiile inovatoare în domeniul transporturilor, vor induce o transformare modală, vor reduce congestionarea traficului rutier, emisiile de gaze cu efect de seră şi de gaze poluante şi vor creşte nivelul de siguranţă şi securitate al transporturilor.
România este traversata de către 2 coridoare ale reţelei primare (centrale) şi anume Coridorul Orient/Mediterana de Est şi Coridorul Rin – Dunăre care include şi regiunea Bucureşti Ilfov:

- Coridorul Orient/Mediterana de Est conectează porturile germane Bremen, Hamburg şi Rostock prin Republica Cehă şi Slovacia, cu o ramificaţie prin Austria, mai departe prin Ungaria, prin portul românesc Constanţa, portul bulgar Burgas, cu o legătură către Turcia, până la porturile greceşti Salonic şi Piure, cu o legătură prin „Autostrada Mării" spre Cipru. El cuprinde căi ferate, căi rutiere, aeroporturi, porturi, terminale feroviar-rutiere şi căile navigabile interioare ale râului Elba. Principalul sector cu trafic îngreunat este calea ferată Timişoara – Craiova - Sofia

- Coridorul Rin – Dunăre, conectează Strasbourg şi Mannheim prin intermediul a două axe paralele din sudul Germaniei, una de-a lungul râului Main şi al Dunării, iar cealaltă prin Stuttgart şi München, cu o ramificaţie spre Praga şi Zilina, până la frontiera slovaco-ucraineană, prin Austria, Slovacia şi Ungaria, până la porturile româneşti Constanţa şi Galaţi. El cuprinde căi ferate, căi rutiere, aeroporturi, porturi, terminale feroviar-rutiere şi sistemul de căi navigabile interioare ale râului Main, canalul Main-Dunăre, întregul curs al Dunării în aval de Kelheim şi râul Sava. Proiectele principale elimină sectoarele cu trafic îngreunat de-a lungul căilor navigabile interioare şi al căilor ferate Stuttgart – Ulm şi München – Freilassing

Noua reţea primară TEN-T va fi susţinută de o reţea cuprinzătoare de rute, care vor fi conectate la reţeaua primară la nivel regional şi naţional. Scopul este de a asigura faptul că, progresiv, pe întreg teritoriul UE, TEN-T va contribui la creşterea pieţei interne, la consolidarea coeziunii teritoriale, economice şi sociale şi la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. Luată în ansamblu, noua reţea de transport va oferi trafic mai sigur şi mai puţin congestionat, călătorii mai comode şi mai rapide, precum şi un impact mai mic asupra climei

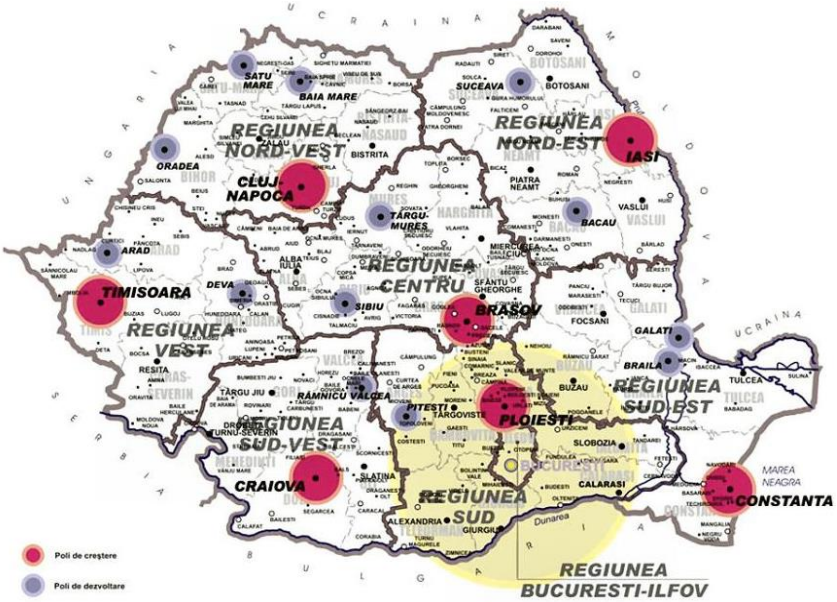

Fig. 39. Poziţionarea Regiunii Bucureşti Ilfov în raport cu polii de creştere şi de dezvoltare

Din punct de vedere al poziţionării naţionale, intre Municipiului Bucureşti (regiunea Bucureşti Ilfov) şi cei 7 poli de creştere plus cei 13 poli de dezvoltare urbana din România exista cai de acces rutiere şi feroviare. Polii de creştere Ploieşti (Regiunea Sud-Muntenia), şi Constanta (regiunea Sud-Est) precum şi polul de dezvoltare Piteşti (regiunea Sud-Muntenia) sunt cei mai apropiaţi de municipiul Bucureşti, intre acestea existând căi directe de transport rutiere şi feroviare.

Datorită poziţionării municipiului Bucureşti de-a lungul coridorului Rin Dunăre şi a 4 drumuri europene, exista premisa unei bune accesibilităţi a regiunii fata de principalele capitale europene. Cu toate acestea, nivelul de accesibilitate al regiunii este redus fata de cel întâlnit în UE, întrucât multe din sectoarele de cale ferata şi drumuri rutiere care fac parte din

coridorul Rin-Dunăre nu întrunesc standardele necesare pentru deplasarea în condiţii de siguranţă cu viteze ridicate. Astfel, conform studiilor ESPON din 2009 (Territorial Observation No. 2), indicele de accesibilitate al regiunii Bucureşti Ilfov pe cai ferate este de 48, iar indicele de accesibilitate drumuri rutiere este de 55 (UE27=100)

2.5.1.2. Cai de comunicaţie şi transport rutiere. Conectivitate la reţeaua TEN-T

Regiunea Bucureşti-Ilfov este străbătută de cea mai densă reţea de drumuri publice, străzi orăşeneşti şi comunale dintre toate regiunile României, situaţie care se datorează unor factori cumulativi: suprafaţa mică a regiunii, gradul mare de urbanizare a regiunii datorat municipiului Bucureşti, numărul mare de drumuri publice care au ca punct de plecare municipiul Bucureşti.
Dinspre Municipiul Bucureşti se îndreaptă radial către celelalte regiuni de dezvoltare ale României o reţea de drumuri publice formată din 3 autostrăzi, 8 drumuri naţionale şi 1 drum judeţean (DJ 401).

Tabel 18. Reţeaua de drumuri care străbate regiunea Bucureşti Ilfov

Denumire drum (naţional, european, TEN-T)			Lungime (km) in Bucureşti	Lungime(km) in jud. Ilfov	Destinaţie
A 1	E 81	**Centrală**	10,6	10,4	Limita jud. Giurgiu
A 2	E 81	**Centrală**	0,5	29,8	Limita jud. Calarasi
A 3	-	**-**	0	28,9 km	Limita jud. Prahova
DN 1	E 60	**Centrală**	12	27,2	Limita jud. Prahova
DN 1A	-	**-**	12,3	9,4	Limita jud. Dâmboviţa
DN 2	E60/E85	**Globală**	7,8	18,4	Limita jud. Ialomiţa
DN 3	-	**-**	7,9	17	Limita jud. Calarasi
DN 4	-	**-**	7,5	12,6	Limita jud. Calarasi
DN 5	E70/E85	**Centrală**	7,6	6,1	Limita jud. Giurgiu
DN 6	E70	**Centrală**	8,5	12	Limita jud. Giurgiu
DN 7	-	**-**	11,2	11,2	Limita jud. Dâmboviţa
DN CB	-	**Centrală**	0	72	Centura Bucureşti

Sursa: PAAR Ilfov 2011, www.isuilfov.ro, CNADR, TEN-T Network http://ec.europa.eu/transport/infrastructure/tentec/tentec-portal/map/maps.html

Aşa cum se observă din tabelul anterior, o parte din drumurile publice care străbat regiunea Bucureşti–Ilfov sunt parte componentă a reţelei europene de transport TEN-T, care fac conexiunea cu celelalte regiuni ale Europei. Regiunea Bucureşti Ilfov este străbătută de reţeaua de drumuri TEN-T centrală (A1, A2, DN1, DN5 şi DN 6, DN Centura Bucureşti) şi TEN-T globală (DN2). Din punct de vedere al accesibilităţii populaţiei din regiune la reţeaua de transport rutiera TEN-T, se constată ca din totalul 40 de comune şi oraşe din judeţul Ilfov 25 sunt străbătute de drumuri publice aparţinând reţelei TEN-T centrală si globală, conectivitatea celorlalte 15 fiind asigurată de drumurile judeţene.

Astfel, 26 de UAT-uri din judeţul Ilfov sunt considerate ca prezintă **conectivitate primară** la reţeaua rutiera TEN-T centrală şi globală iar 14 UAT-uri din Ilfov prezintă **conectivitate secundară** la reţeaua rutiera TEN-T. Municipiul Bucureşti prezintă conectivitate primară la reţeaua TEN-T.
In judeţul Ilfov, cele 14 comune care prezintă conectivitate secundară la reţeaua rutieră TEN-T, sunt conectate la TEN-T prin drumuri judeţene cu distanţe de sub 10 km până la cel mai apropiat punct de pe reţeaua TEN-T, asigurându-se astfel o accesibilitate ridicată. Singurele comune din judeţul Ilfov care sunt situate la mai mult de 10 km fata de cel mai apropiat drum rutier TEN-T sunt Nuci şi Gruiu, însă aceste au avantajul de a fi poziţionate la mai puţin de 10 km de autostrada A3, conexiunea fiind asigurată prin DJ 101.

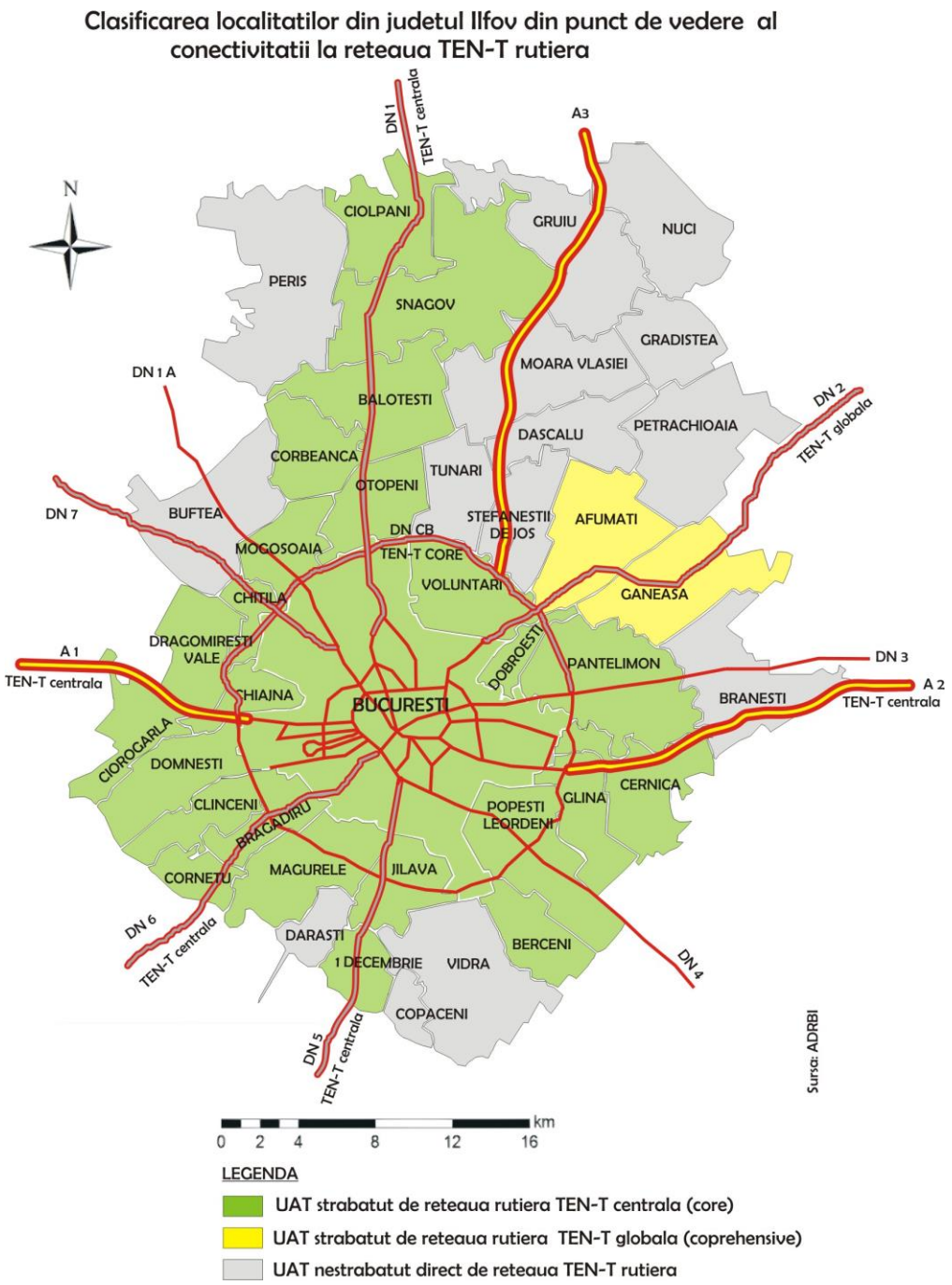

Fig. 40. Conectivitatea pe localităţi a judeţului Ilfov, la reţeaua TEN-T rutieră
sursa: ADRBI, http://tentea.ec.europa.eu/en/ten-t_projects/map_library/overview_maps_02.htm
http://ec.europa.eu/transport/infrastructure/tentec/tentec-portal/map/maps.html

Singurul oraş din regiunea Bucureşti Ilfov care prezintă conectivitate secundară la reţeaua rutieră TEN-T este Buftea, însă datorită faptului ca este situat la mai puţin de 10 km distanţă fata de cel mai apropiat drum TEN-T precum şi faptul că este străbătut de un drum naţional, gradul de accesibilitate al populaţiei este ridicat.

Judeţul Ilfov este străbătut de o reţea de 24 de drumuri judeţene care asigură conectivitatea populaţiei din regiune la reţeaua de drumuri naţionale, europene şi autostrăzi.

Conform Retelei TEN-T de pe site-ul Comisiei Europene, drumurile naţionale care aparţin reţelei TEN-T centrală sunt DN 1, DN 5, DN 6, A1 şi A2 iar DN 2 aparţine reţelei TEN-T globală.

Conform MPGT insă, Autostrada A3 pe segmentul Bucureşti-Ploieşti este considerată că aparţine reţelei TEN-T centrale şi nu DN1. *Sursa: Variantă finală revizuită a Raportului privind Master Planul pe termen scurt, mediu şi lung, partea 1 (versiune iulie 2015, aprobată de către CE), pagina 132 –Analiza AECOM*

Drumurile comunale şi orăşeneşti completează reţeaua de drumuri din regiunea Bucureşti Ilfov. Cele mai lungi drumuri judeţene care străbat regiunea sunt DJ 101B, DJ 101 şi DJ 100, celelalte 21 drumuri judeţene având sub 30 km lungime în secţiunile care traversează judeţul Ilfov. Drumurile judeţene din regiune care asigură conectivitatea secundară la reţeaua TEN-T sunt: DJ 100, DJ 101, DJ 101B, DJ 101C, DJ 101M, DJ 101N, DJ 181, DJ 200, D 200A, DJ 200B, DJ 300, DJ 301, DJ 301A, DJ 401, DJ 401A, DJ 401D, DJ 601, DJ 601A, DJ 602, DJ 602A.

Tabel 19. Reţeaua de drumuri judeţene care străbate regiunea Bucureşti Ilfov

Denumire	Lungime (km)	Traseu - origine-destinaţie	Conectivitate la TEN-T
DJ 100	34,3	Otopeni-Tunari-Afumati-Ganeasa-Cozieni-Pasarea-Branesti	**DN 1 /A3**
DJ 101	36,6	Buftea-Tamasi-Corbeanca-Balotesti-Gradistea-Sitaru	**DN 1/A3**
DJ 101 A	10,7	Corbeanca-Ostratu-Peris- Jud Prahova	**-**
DJ 101 B	37,4	Peris-Tancabesti-Snagov-Gruiu-Nuci-Merii Petchii	**DN 1/A3**
DJ 101 C	17,2	Ciolpani–Silistea Snagovului-Santu Floresti-Gruiu-Lipia	**DN 1/A3**
DJ 101 D	3,5	DJ 101D - Căciulaţi (DJ 101) - DC 6	**-**
DJ 101 J	1,5	Sitaru-Manastirea Sf Nicolae Balamucea	**-**
DJ 101 M	4,6	DN1-Lacul Snagov	**DN 1**
DJ 101 N	3,1	Ciolpani-Izvorani	**DN 1**
DJ 110 H	3,7	DJ 101C-Silistea Snagovului	**-**
DJ 110 J	2,1	Bariera Gruiu-SNCFR	**-**
DJ 111	10	Snagov Palat (DJ 110H)-Baza veche-Izvorani (DJ 101 N)	**-**
DJ 143	4,98	Dragomireşti Deal - limită jud.Giurgiu	**-**
DJ 179	9,47	Peris- Balteni -Burias	**-**
DJ 181	3,5	DN 1- Manastirea Tiganesti	**DN 1**
DJ 184	16	Dascalu – Moara Vlasiei - Ghermanesti	**-**
DJ 200	21	Voluntari-Stefanesti-Dascalu-Gagu-Gradistea (DJ 101)	**DNCB**
DJ 200 A	8	Afumati (DN 2) – Petrachiaoia (DJ 402)	**DN 2**
DJ 200 B	23,8	Bucureşti-Voluntari-Tunari-Dimieni-Balotesti-Saftica	**DN1, DNCB**
DJ 300	13,2	Pantelimon-Moara Domneasca–Ganeasa-Sindrilita	**DN2**
DJ 301	13	Pantelimon (DN3)-Cernica-Tanganu	**DNCB**
DJ 301 A	9,2	Catelu (DJ 100 A)-Glina-Balaceanca-Posta	**DNCB**
DJ 301 B	4,5	DN 3 - Manastirea Pustnicu	
DJ 400	4,5	Măgurele [Alunisu] (DJ 401 A) - Dărăşti Ilfov	**-**
DJ 401	12.48	Bucureşti (DN 4) – Berceni -Limita jud Giurgiu	**DNCB**
DJ 401 A	32.35	Vidra-Sintesti-Jilava-Măgurele-Bragadiru-Domnesti-Darvari	**DN 5, DN 6**
DJ 401 D	14,36	Darasti Ilfov- Cretesti	**DN 5**
DJ 402	11,4	Maineasa-Petrachioaia-Vanatori-Gagu (DJ 200)	**-**
DJ 601	7	Ciorogârla (A1)–Limita jud Giurgiu	**A 1**
DJ 601 A	11,5	Bucureşti-Chiajna-Dragomiresti Deal-Limita jud Giurgiu	**DNCB**
DJ 602	26,4	Bucureşti-Domnesti-Ciorogarla-Jud Giurgiu–Sabareni-Buftea	**DNCB**
DJ 602 A	4	Buftea – Limita jud Dâmboviţa	**-**

Sursa Prelucrare după PAAR Ilfov 2011 şi CJ Ilfov www.isuilfov.ro www.cji.ro

Densitatea şi starea drumurilor din regiunea Bucureşti Ilfov

La nivel naţional în perioada 2005-2011 lungimea drumurilor publice (naţionale, judeţene, comunale) a crescut cu 3799 de km (cca. 4,7%) ajungând în anul 2011 la **83703 km**. Cu excepţia regiunii Bucureşti Ilfov, în toate regiunile de dezvoltare ale României lungimea drumurilor publice a crescut.

Aceasta dezvoltare a condus la creşterea la nivel naţional a densităţii drumurilor publice cu 1.6 puncte procentuale ajungându-se în anul 2011 la **35.1 km drumuri publice / 100 km^2.**

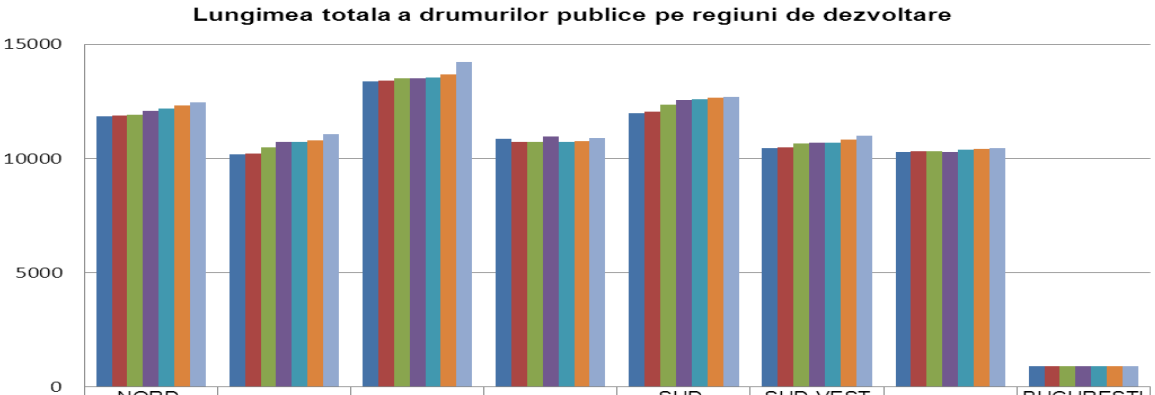

	NORD-VEST	CENTRU	NORD-EST	SUD-EST	SUD-MUNTENIA	SUD-VEST OLTENIA	VEST	BUCURESTI - ILFOV
2005	11855	10182	13387	10856	11982	10460	10292	890
2006	11884	10211	13411	10722	12051	10478	10305	890
2007	11927	10498	13524	10738	12360	10645	10311	890
2008	12084	10714	13502	10966	12574	10675	10288	890
2009	12183	10709	13531	10737	12582	10700	10381	890
2010	12322	10801	13672	10763	12672	10838	10428	890
2011	12459	11057	14239	10898	12707	11001	10452	890

Fig. nr. 41. **Lungimea drumurilor publice, pe regiuni de dezvoltare (km)**

Sursa: INS, Baza de date TEMPO – Cap. Transporturi cod TRN139A

Cu toate ca reţeaua de drumuri publice care străbate regiunea a rămas constantă, la nivelul anului 2011 în regiunea Bucureşti Ilfov se înregistrează cea mai mare densitate a drumurilor publice pe 100 kmp teritoriu dintre toate regiunile de dezvoltare (48,9 km/100 kmp), mult peste media naţională, judeţul Ilfov înregistrând cea mai mare valoare, cca. 49 km drumuri publice la 100 kmp. În anul 2005 la nivel naţional, din totalul drumurilor publice doar cca. **26%** erau modernizate, restul fiind nemodernizate (cu îmbrăcăminţi uşoare rutiere - 26%, pietruite - 32% , de pământ -15%). În perioada 2005-2011 situaţia s-a îmbunătăţit uşor, înregistrându-se în 2011 un procent de 32% de drumuri publice modernizate din totalul drumurilor publice existente în România, fiind astfel modernizaţi 5.643 km de drumuri publice.

Regiunea Bucureşti Ilfov este străbătută de doar cca. 1% din drumurile publice naţionale, datorita suprafeţei reduse a regiunii comparativ cu celelalte regiuni ale tarii. Spre deosebire însă de acestea, în regiunea Bucureşti Ilfov calitatea drumurilor este mult mai buna, lungimea drumurilor publice modernizate fiind în număr mult mai mare.

Pe categorii de drumuri publice, regiunea Bucureşti Ilfov este străbătută de 309 Km de drumuri naţionale, europene, autostrăzi (35%) şi de 581 km de drumuri judeţene şi comunale (65%). Drumurile publice naţionale, care străbat regiunea Bucureşti Ilfov sunt modernizate în proporţie de 100%.

Dacă în cazul primei categorii (drumuri naţionale, europene, autostrăzi) acestea sunt modernizate în totalitate, în cazul drumurilor judeţene şi comunale exista zone cu drumuri publice cu îmbrăcăminţi uşoare rutiere sau chiar pietruite şi de pământ.

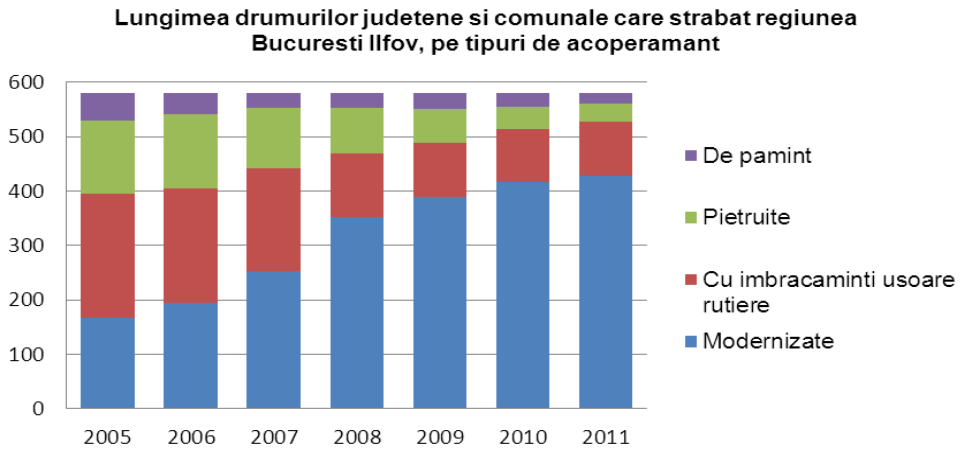

Fig. 42.. **Lungimea drumurilor judeţene şi comunale, pe tipuri de acoperământ (km)**
Sursa: INS, Baza de date TEMPO – Cap. Transporturi cod TRN139A

In perioada 2005-2011 în judeţul Ilfov s-au modernizat cca. 261 km de drumuri judeţene şi comunale, atingându-se în anul 2011 o valoare de 2,5 ori mai mare a numărului de km de drumuri publice (DJ+DC) modernizate faţă de anul 2005. La nivelul anului 2011 din **totalul drumurilor judeţene şi comunale** din Judeţul Ilfov (581 km), 74% sunt modernizate (429 km), 17% sunt cu îmbrăcăminţi uşoare rutiere şi 9% sunt nemodernizate/pietruite/de pământ (cca. 52 km)
Spre deosebire de regiunea Bucureşti Ilfov care înregistrează procente mari de drumuri publice modernizate raportate la lungimea totala a drumurilor publice, celelalte regiuni de dezvoltare din România înregistrează valori mult mai mici (cca. 30 - 35%), regiunile cu cel mai mic procent de drumuri publice modernizate fiind Sud Est cu cca. 24% şi Nord Est cu 28% (in anul 2011).

2.5.1.3. Cai de comunicaţie şi transport feroviare. Conectivitate la reţeaua TEN-T

Conform clasificării naţionale, regiunea Bucureşti Ilfov este străbătută de 6 din cele 9 magistrale feroviare principale care străbat România (300, 500, 700, 800, 900, 1000) si 4 linii feroviare secundare (801, 901, 902, 904). O parte din aceasta reţea este considerată parte componenta a reţelei TEN-T. Dintre magistralele feroviare care străbat regiunea Bucureşti Ilfov, 4 sunt considerate ca rute aparţinând reţelei **TEN-T centrală (core)** (300, 800, 900, 902, 1000) şi o rută aparţinând reţelei **TEN-T globală (comprehensive)** (901). O importantă cale ferată care aparţine reţelei TEN-T de baza este inelul feroviar din jurul Bucureştiului care deşi este interoperabil însă nu este utilizat pentru transportul de călători si marfă.
Conform HG 643/2011 pentru aprobarea Condiţiilor de închiriere de către "C.F.R." - S.A. a unor părţi ale infrastructurii feroviare neinteroperabile, la nivelul regiunii Bucuresti exista o serie de secţii de circulaţie care alcatuiesc **infrastructura feroviara interoperabilă:** Bucuresti Nord-Buc.Basarab-Buc.Grivita-Ploiesti Vest, Chitila-Titu, Bucuresti Nord-Videle, Bucuresti Progresu-Giurgiu Nord, Bucuresti Nord-Lehliu,Buftea-Mogosoaia-Pasarea,Bucuresti Obor-Pantelimon, Pajura-Urziceni, Voluntari-Buc.Sud-Berceni-Jilava, Jilava-Chiajna, Chiajna-Chitila, Complex Bucuresti Triaj şi o serie de secţii de circulaţie care alcatuiesc **infrastructura feroviara neinteroperabilă:** Bucuresti Sud Calatori-Titan Sud, Bucuresti Sud Calatori-Oltenita, Caciulati-Snagov Plaje.

La nivel intraregional, din cele 41 de unităţi administrativ teritoriale: 13 UAT sunt străbătute de cale ferată aparţinând reţelei TEN-T centrală si globală (cu staţii CFR operaţionale), 8 UAT-uri sunt străbătute de cale ferată naţională (cu staţii CFR operationale), iar 20 UAT nu sunt străbătute de cale ferată.
In regiunea Bucureşti Ilfov exista 21 de staţii de cale ferată operaţionale, cele mai importante fiind Gara de Nord, Basarab, Titan Sus, Obor, Basarab, noduri terminale care se afla pe raza municipiului Bucureşti. Celelalte staţii CFR din regiune sunt staţii de tranzit care deservesc atât traficului de calatori cat şi traficului de marfa.

Bucureşti Nord este cea mai mare staţie feroviară a României, situată în municipiul Bucureşti. Din această gară pleacă şi sosesc zilnic cca. 220 de trenuri (numărul acesta este mai mare iarna şi vara când se pun în circulaţie trenuri suplimentare spre litoral şi Valea Prahovei). Gara serveşte trenurilor Căilor Ferate Române şi celor ale companiilor feroviare internaţionale. Bucureşti Nord este capătul liniei şi are un număr de opt peroane şi paisprezece linii. Din Gara de Nord se poate ajunge direct la Aeroportul Internaţional Henri Coandă, cu trenul operat de compania CFR Călători. Gara este deservită de diverse rute de autobuze, troleibuze, tramvaie, o linie Expres (780) care face legătura cu aeroportul internaţional Henri Coandă şi de o staţie de metrou, aflată pe magistralele M1 şi M4.
Gara Basarab este atât gară terminală cât şi gară de tranzit. Ea este servită direct de Metroul din Bucureşti, prin staţia Basarab (Linia M1 şi Linia M4). De asemenea, Gara Basarab are legătură cu terminalul multi-modal Pasaj Basarab fiind deservită şi de liniile de tramvai 1 şi 35, de troleibuzele 65, 86 şi 97 şi de autobuzele 105, 123, 133, 162, 178, 282 şi 780.
Gara Obor este servită direct de liniile de troleibuz nr. 69 şi 85 aparţinând RATB, precum şi de imediata apropiere a liniei de Metrou M1 staţiile Piaţa Iancului sau Obor. Din aceasta gară pleacă şi sosesc zilnic către şi dinspre Feteşti 11 trenuri Regio CFR. *(sursa: www.ratb.ro, www.infofer.ro)*

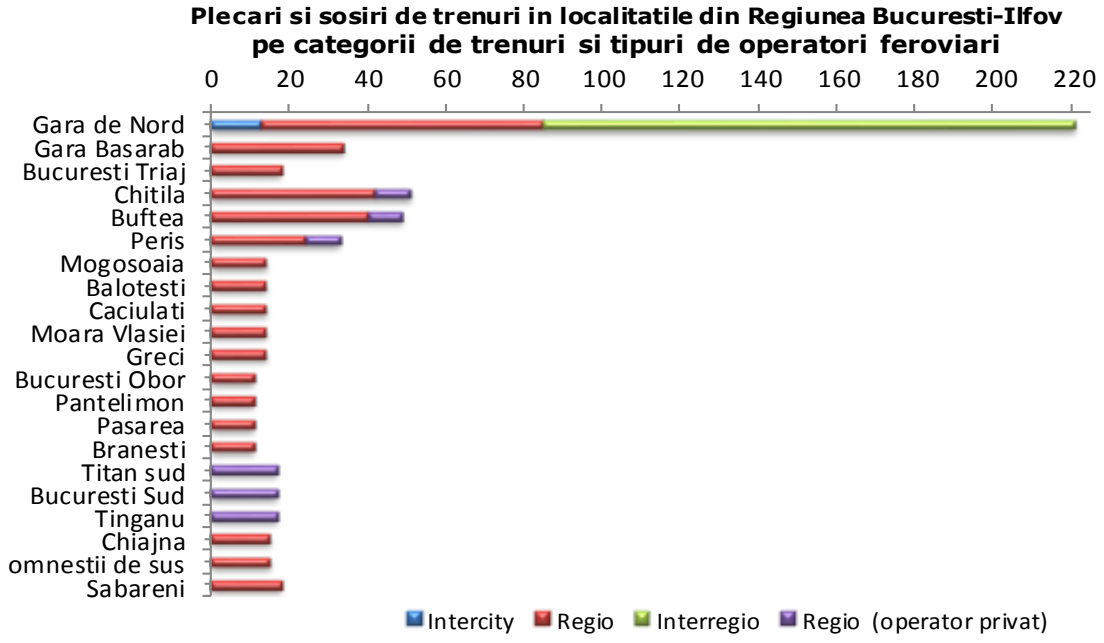

Fig. 43. Plecări şi sosiri de trenuri în localităţile din regiune, pe categorii de trenuri şi tipuri de operatori feroviari, Sursa: prelucrare după www.infofer.ro şi http://statiicfr.cfrcalatori.ro/vizualizarestatiicf/ ,

In **judeţul Ilfov** cele mai importante staţii de cale ferata sunt cele din comunele Chitila, Buftea şi Periş, toate aflându-se pe ruta Bucureşti–Ploieşti, aparţinând reţelei TEN-T centrală. În aceste gări de tranzit opresc zilnic 24-42 trenuri Regio CFR şi 9 trenuri Regio aparţinând operatorilor privaţi. Doar în staţiile CFR din comunele Chitila şi Periş există staţii de transport în comun la ieşirea din gară şi operatori de transport privaţi care să preia fluxul de călători.

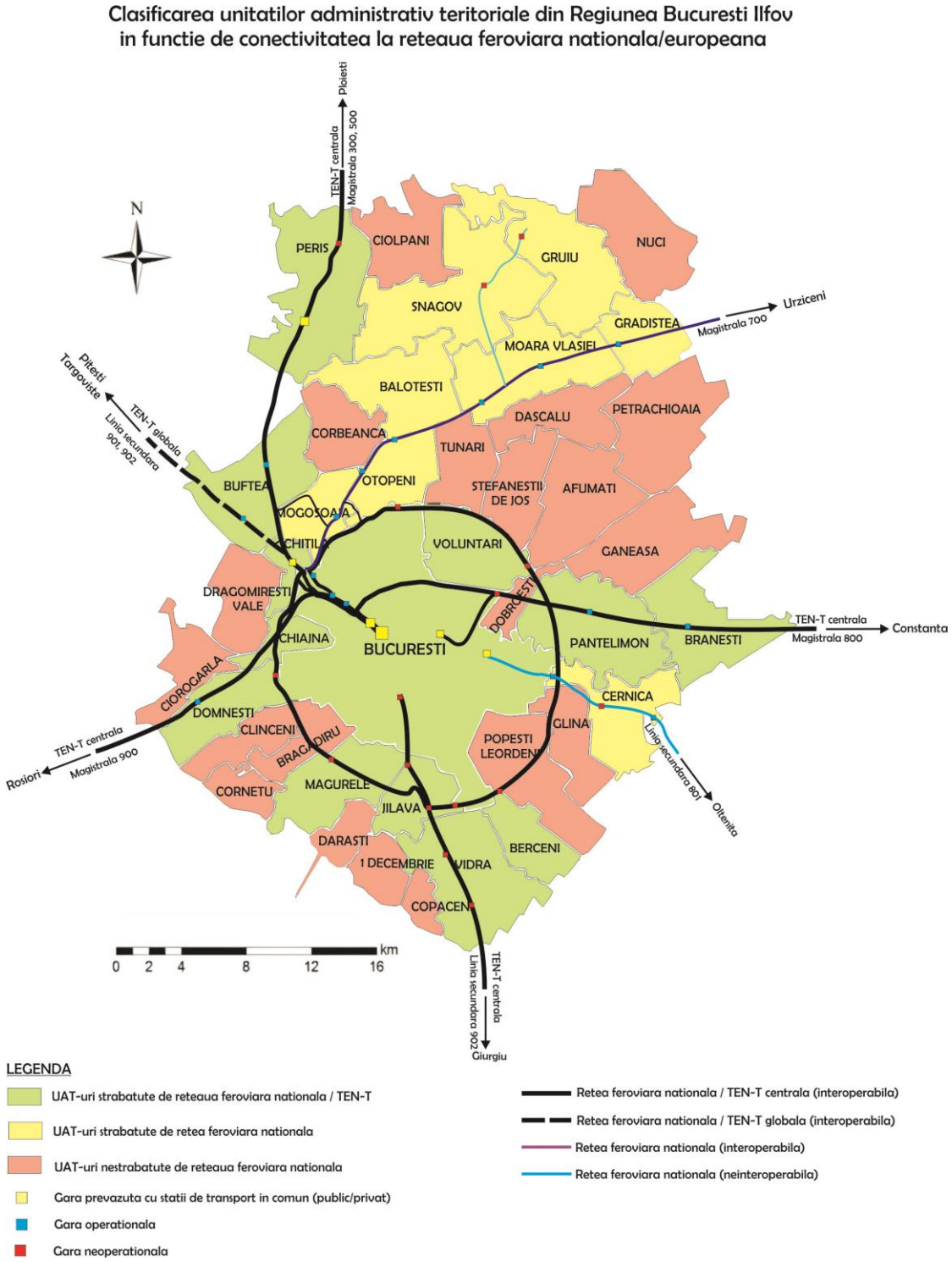

Fig. 44. Conectivitatea regiunii la reţeaua feroviara TEN-T şi naţionala

Sursa: ADRBI, prelucrare după http://www.infofer.ro/Trs.asp, http://statiicfr.cfrcalatori.ro/vizualizarestatiicf/

Se constată astfel ca cca. o treime din unităţile administrativ teritoriale din regiunea Bucureşti Ilfov sunt conectate prin staţii CFR la reţeaua de cai ferate naţionale (din care 7 UAT-uri la reţeaua TEN-T de baza). Oraşele Chitila, Buftea, Pantelimon şi comunele Chiajna, Periş, Domneşti, Brăneşti prezintă o conectivitate primară la feroviară reţeaua TEN-T centrală şi globală. Conectivitatea secundară este asigurată de Magistrala CFR 700 care traversează localităţile Mogoşoaia, Otopeni, Baloteşti, Moara Vlăsiei, Grădiştea şi care se leagă de reţeaua TEN-T de baza în staţiile Basarab şi Gara de Nord din municipiul Bucureşti, care prezintă principala conectivitate la reţeaua feroviară TEN-T centrală şi globală.

Densitatea şi starea cailor ferate în exploatare

La nivelul anului 2011 regiunea Bucureşti Ilfov este străbătută de o reţea de cai ferate în exploatare de 279 km reprezentând 2,6% din totalul cailor ferate din România. Dacă la nivel naţional **proporţia cailor ferate electrificate** din totalul cailor ferate existente este de cca. **37%** în regiunea Bucureşti Ilfov aceasta proporţie este cca. 93%.

Densitatea liniilor de cai ferate pe 1000 km^2 teritoriu în regiunea Bucureşti Ilfov este de cca. 3 ori mai mare decât media naţională iar în municipiul Bucureşti se înregistrează o densitate de cca. 9 ori mai mare decât media naţională (416 km de cai ferate la 1000 km$^{2)}$. Spre deosebire de Regiunea Bucureşti Ilfov, în celelalte regiuni de dezvoltare se constată că densitatea liniilor de cale ferata pe 1000 km^2 se situează aproape de media naţională, doar regiunile Centru, Sud Muntenia şi Sud Vest Oltenia situându-se sub acest prag.

Tabel 20. Liniile de cale ferata în exploatare în profil teritorial în anul 2011 (km)

Regiunea/ Judeţul	Total linii ferate	Din care, electrificate	Linii cu ecartament normal **)			Densitate linii/ 1000kmp
			Total	Cu o cale	Cu două căi	
România	10785	4020	10645	7736	2909	45.2
Regiune B-I	**279**	**259**	**279**	**142**	**137**	**153.2**
Ilfov	**180**	**180**	**180**	**71**	**109**	**113.7**
Bucureşti	**99**	**79**	**99**	**71**	**28**	**416.0**
Nord – Vest*)	1668	312	1586	1342	244	48.8
Centru	1336	669	1335	1015	320	39.2
Nord - Est	1620	663	1589	1049	540	44.0
Sud - Est	1749	522	1723	1233	490	48.9
Sud - Muntenia	1251	439	1251	636	615	36.3
Sud - Vest	988	507	988	740	248	33.8
Vest	1894	649	1894	1579	315	59.1

**Inclusiv liniile cu ecartament îngust. **) Linii la care distanţa între şine este de 1435 mm.*

*Sursa: INS, Baza de date TEMPO – Cap. statistica Economica – **Transporturi** https://statistici.insse.ro/shop/?lang=ro*

In regiunea Bucureşti Ilfov exista doar linii ferate cu ecartament normal spre deosebire de Regiunile Nord Vest (graniţa cu Ucraina), Nord Est (graniţa cu Republica Moldova) şi Sud Muntenia (graniţa cu Bulgaria) unde există şi linii de cai ferate cu ecartament larg care însumează doar cca. 1% din totalul liniilor de cale ferate existente în România. Din totalul liniilor de cale ferata cu ecartament normal (180 km) care străbat judeţul Ilfov cca. 40% este reprezentat de linii cu o singură cale iar 60% de linii ferate cu doua cai. În municipiul Bucureşti ponderea cailor ferate cu o singură cale este de 71% şi de doar 29% a liniilor ferate cu doi cai. Regiunile de dezvoltare în care exista cel mai mic grad de electrificare al cailor ferate cu ecartament normal sunt Nord Vest (18%), Sud Est (30%) şi Vest (34%)

2.5.1.4. Cai de comunicaţie şi transport aeriene

La nivelul anului 2009 în România existau 15 aeroporturi, dintre care 4 în Regiunea Nord Vest, 3 în regiunea Nord Est, 2 în Regiunea Centru, 2 în regiunea Sud Est, 2 în Regiunea Bucureşti Ilfov, 1 în Regiunea Vest şi 1 în Regiunea Sud Vest Oltenia, singura regiune fără aeroport fiind Sud Muntenia. Aeroportul Aurel Vlaicu (Băneasa), cel mai vechi din România şi al doilea ca mărime din ţară, situat la doar 9 kilometri de centrul Bucureştiului şi inaugurat în 1920, deşi a devenit în ultimii ani cel mai important hub pentru zborurile low-cost, a fost închis la sfârşitul anului 2011. Cursele low-cost au fost mutate pe Aeroportul Internaţional Henri Coandă din Otopeni.

Aeroportul Internaţional Henri Coandă din Otopeni este singurul aeroport din România ce aparţine reţelei centrale TEN-T aeriene, fiind cel mai important aeroport din ţară.

Accesul către Aeroportul Internaţional Henri Coandă se face prin intermediul a doua moduri de transport: feroviar şi rutier. Din Gara de Nord (Bucureşti) se poate ajunge direct la Aeroportul Internaţional Henri Coandă, cu trenul operat de compania CFR Călători până la staţia P.O. Aeroport H. apoi transfer cu microbuzul aparţinând aceleaşi companii.

Accesul către Aeroportul "H. Coandă" cu transportul public de suprafaţă aparţinând RATB se realizează prin intermediul a doua linii de autobuze expres, una având punct terminal la Gara Basarab cu acces la Gara de Nord (783) şi celalalt la Piaţa Unirii (780). Timpul de deplasare din Bucureşti către Aeroportul Henri Coandă variază intre 25-30 minute (tren) şi 40-60 minute cu autobuzele expres RATB, in condiţii de trafic in afara orelor de vârf.

2.5.1.5. Căi de comunicaţie şi transport pe cai navigabile

Fluviul Dunărea este un important coridor de transport pe cai navigabile interioare ce aparţine reţelei de transport TEN-T centrale. Fluviul Dunărea străbate Europa transversal de la Marea Nordului la Rotterdam la Marea Neagră din România. Acest coridor este unul dintre cele mai lungi din reţeaua transeuropeană de transport şi traversează deopotrivă ţări membre UE precum şi state non-membre. Bazinul fluviului Dunărea are un mare potenţial de navigaţie interioară durabilă, iar poziţia fluviului este centrală. Aceasta necesită îmbunătăţiri în ceea ce priveşte managementul, echiparea şi disponibilitatea personalului calificat. Capacitatea fizică a Dunării şi a afluenţilor săi ar trebui îmbunătăţită, iar blocajele existente, înlăturate, pentru a se asigura un nivel adecvat de navigabilitate.

Volumul de marfă transportată pe Dunăre reprezintă numai 10-20% din cel transportat pe Rin. Deoarece transportul pe căi navigabile interioare are importante beneficii de mediu şi eficienta, potenţialul său trebuie exploatat în mod durabil. Sunt în mod special necesare o mai mare intermodalitate, o mai bună interconectare cu alte bazine fluviale, precum şi modernizarea şi extinderea infrastructurii în nodurile de transport, cum ar fi porturile interioare. Sunt necesare acţiuni concrete pentru a exploata pe deplin potenţialul pieţei de navigaţie interioară şi de a face utilizarea să mai atractiv. Având în vedere că navigaţia interioară este în mare parte un mod de transport internaţional, sunt necesare acţiuni la nivel naţional şi european.

Regiunea Bucureşti Ilfov alături de celelalte regiuni de dezvoltare ale României fac parte din macroregiunea Dunării care este o zonă funcţională definită de bazinul fluvial al Dunării. Capitala României şi implicit regiunea Bucureşti Ilfov se află în imediata vecinătate a coridorului de transport fluvial Dunărea (cca. 50-60 km) ceea ce–l face atractiv pentru dezvoltarea unui transport de călători şi marfă pe căi navigabile interioare.

Pentru amenajarea cursului inferior al râului Dâmboviţa a fost emis Decretul 292 din 28 decembrie 1987. Amenajarea a fost prevăzută începând de la podul Vitan până la confluenţa cu râul Argeş la Budeşti, pe o lungime de 38,9 km. Intre podul Vitan şi podul de pe şoseaua de centură a Capitalei, pe o lungime de cca.7,4 km râul Dâmboviţa urma să fie amenajat pentru navigaţie de agrement.

În continuare, de la acest pod până la confluenţa cu râul Argeş, cursul râului urma să fie amenajat pentru navigaţie cu barje, pe o lungime de cca.31,5 km. Lucrările de execuţie pe acest tronson al râului Dâmboviţa au început în anul 1988. Ca şi în cazul amenajărilor de pe râul Argeş, lucrările pentru navigabilizarea cursului inferior al râului Dâmboviţa au fost realizate pe baza proiectelor şi detaliilor elaborate pe obiecte şi categorii de lucrări, cu soluţii constructive avizate în prealabil de către IGSIC

*Canalul a fost proiectat să aibă o lungime de **73 km** pe Argeş şi 31 km pe Dâmboviţa, adâncimea minimă a apei de 4,5 m, diferenţa de nivel de 53 m (10 m deasupra nivelului mării la Olteniţa şi 63m la Bucureşti). Planul include patru ecluze şi trei porturi, două la Bucureşti (lângă comuna 1 Decembrie - pe Argeş şi la Glina - pe râul Dâmboviţa) şi altul la Olteniţa*

Fig. 45. Amenajări hidrotehnice potenţiale pe râurile Argeş şi Dâmboviţa. Sursa: www.rowater.ro

Obiectivele acestui proiect sunt următoarele:

Legarea Municipiului Bucureşti cu fluviul Dunărea, respectiv cu Coridorul Transeuropean de Transport nr. VII printr-o cale navigabilă având capacitatea de transport de peste 24 milioane tone/an, se obţine:

- Racordarea capitalei ţării la principala arteră de navigaţie transeuropeană, ceea ce permite legătura directă a Bucureştiului cu alte capitale şi mari centre orăşeneşti europene precum: Belgrad, Budapesta, Bratislava, Viena, Frankfurt, Duisburg, Rotterdam etc.;
- Accesul direct la portul maritim Constanţa, iar prin canalul Rhin – Main – Dunăre la reţeaua europeană de căi navigabile;
- Cale de transport de mare capacitate mai nepoluantă decât transportul feroviar şi cu mult mai puţin poluantă decât transportul rutier.
- Punerea sub control şi tranzitarea debitelor de viitură cu valori de calcul de cca.1.300 m3/s aval de acumularea Mihăileşti – Cornetu, de cca.1.320 m3/s aval confluenţa cu Neajlov la Gostinati şi de 1.700 m3/s aval de confluenţa cu Dâmboviţa la Budeşti. Drept urmare, la viituri cu debite mai mari de 5% (cca.600 m3/s) sunt apărate de

inundaţii un număr de 11 localităţi, cca.9.797 gospodării individuale şi 20.000 ha teren, 378 km de drumuri, 5 km cale ferată şi 126 obiective socio-economice.

- Posibilitatea alimentării cu apă a localităţilor limitrofe şi asigurarea apei necesare pentru irigarea în perspectivă a unor suprafeţe de teren agricol însumând până la 150 mii ha.
- Producerea a cca.120 GWh/an energie electrică regenerabilă în hidrocentralele din nodurile hidrotehnice ale amenajărilor.
- Posibilitatea unor amenajări pentru piscicultură pe o suprafaţă de cca.1.250 ha.
- Dezvoltarea agrementului şi turismului în zonă.
- Influenţe ecologice favorabile privind microclimatul, dat fiind realizarea unui luciu de apă de aproape 4000 ha într-o zonă cu deficit de precipitaţii.
- Intrarea în funcţiune la întreaga capacitate a staţiei de epurare a oraşului Bucureşti, astfel ca în râul Dâmboviţa, ca şi în râul Argeş, să fie deversată numai apă epurată mecanic şi biologic.

Sursa: Studiu de Evaluare adecvata a proiectului „Amenajarea râurilor Argeş şi Dâmboviţa pentru navigaţie şi alte folosinţe" Proiectant:SC IPTANA SA Elaborator: S.C. Mediu Research S.R.L., 2011

2.5.1.6. Cai de comunicaţie alternative. Trasee pentru biciclişti

Conform Organizaţiei pentru Promovarea Transportului Alternativ în România (OPTAR) din datele furnizate de către Administraţia străzilor Bucureşti, la nivelul anului 2011 în Municipiul Bucureşti existau 10 piste amenajate pentru circulaţia bicicletelor. Acestea au o lungime de aproximativ **44.65 km** dintre care **32,76 km** cu o bandă şi un singur sens de circulaţie şi 11.89 km cu dublu sens de circulaţie. În procente, cifrele ar arata astfel: 26,63% – piste duble, cu circulaţie în ambele sensuri si 73,37% – piste cu o bandă şi un singur sens de circulaţie *Sursa: http://optar.ro/analiza-pistele-pentru-biciclete-din-Bucureşti.html*

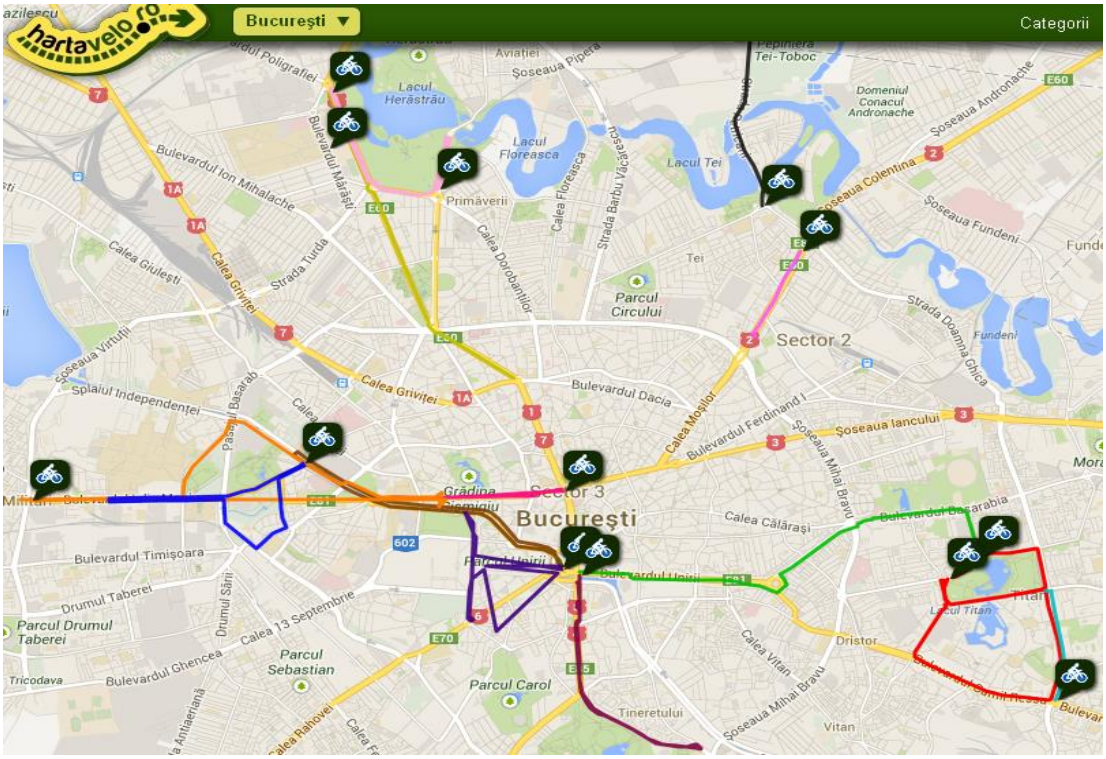

Fig. 46. Harta pistelor de bicicleta în Bucureşti, Sursa: www.hartavelo.ro

Lista pistelor pentru biciclişti finalizate la nivelul anului 2011 sunt Piaţa Constituţiei – Piaţa Muncii, Piaţa Unirii – Piaţa Sudului, Bd-ul. Constantin Prezan – Bd. Aviatorilor, Parcul Herăstrău – Piaţa Victoriei, Piaţa Muncii – parcul IOR, Politehnica – Splaiul Independentei, Piaţa Operei –Universitate, Piaţa Operei – Piaţa Unirii, Parc IOR, Parc Titan.
Conform aceleaşi surse în luna iulie 2013, în urma unei petiţii adresată Direcţiei Generale a Poliţiei Bucureşti – Brigada Rutieră, în vederea identificării stării actuale a pistelor de biciclete , se constată ca în Bucureşti mai exista doar doua bulevarde cu piste de biciclete autorizate şi funcţionale - **Bd. Aviatorilor şi Str. Constantin Prezan (zona Aviatorilor - Arcul de Triumf).** Restul pistelor de biciclete au fost desfiinţate sau interzise de către Brigada Rutieră de Poliţie, având instalate indicatoarele rutiere "Accesul interzis bicicletelor"
Sursa: www.optar.ro (Adresa DGP Bucureşti nr. 1335285/23.07.2013)
http://optar.ro/wp-content/uploads/2013/07/Situatia-Pistelor-pentru-biciclete-23iul20132.pdf

2.5.1.7. Străzi locale

În perioada 2005-2011, la nivel naţional s-au construit 2150 km noi de străzi orăşeneşti (o creştere de cca. 8% a lungimii totale) şi s-au modernizat 2470 km, ponderea celor modernizate din totalul străzilor, crescând de la 58% (in 2005) la 62% (in 2011).
La nivelul regiunii Bucureşti Ilfov în aceeaşi perioadă s-au construit **327 km** de străzi orăşeneşti (52 de km în judeţul Ilfov şi 115 km în municipiul Bucureşti) şi s-au modernizat **286 km** de străzi orăşeneşti (112 km în Judeţul Ilfov şi 215 km în municipiul Bucureşti).
La nivelul anului 2011 densitatea naţională de străzi orăşeneşti pe kilometru pătrat este de 0,11 km strada / kmp, în regiunea Bucureşti Ilfov este de cca. 1,5 km strada / kmp, în judeţul Ilfov este de 0,5 km strada / kmp iar în municipiul Bucureşti este de cca. 8,5 km / kmp. În *regiunea Bucureşti Ilfov se regăsesc ca 10% din totalul străzilor orăşeneşti din România, o pondere mare, luând in considerare suprafaţa mică a regiunii şi numărul mic de oraşe. Aceasta pondere este generată de suprafaţa mare a municipiului Bucureşti*

Tabel 21. Lungimea şi starea străzilor orăşeneşti în perioada 2005-2011

An	Străzi orăşeneşti (in intravilan)	România (238.391 km²)	Regiunea Bucureşti Ilfov (1.811 km²)	Judeţul Ilfov (1.583 km²)	Municipiul Bucureşti (228 km²)
2005	Total	25696	2514	693	1821
	Din care modernizate	14943	**1095**	242	853
2006	Total	26065	2492	671	1821
	Din care modernizate	15314	**1132**	232	900
2007	Total	26168	2547	726	1821
	Din care modernizate	15757	**1245**	290	955
2008	Total	26309	2545	724	1821
	Din care modernizate	16157	**1279**	262	1017
2009	Total	26606	2534	713	1821
	Din care modernizate	16536	**1314**	276	1038
2010	Total	27005	2681	745	1936
	Din care modernizate	16911	**1381**	323	1058
2011	Total	27846	2720	784	1936
	Din care modernizate	17413	**1422**	354	1068

Sursa: INS, Baza de date TEMPO – Cap. Utilitatea publica de interes local, GOS104B, GOS105A

In regiunea Bucureşti Ilfov ponderea străzilor modernizate faţă de totalul străzilor a crescut de la 43% (in 2005) la 52% (2011), pondere sub media naţională.

In municipiul Bucureşti ponderea străzilor modernizate fata de totalul străzilor a crescut de la 47% (2005) la 55% (2011), situându-se sub media naţională. În judeţul Ilfov ponderea străzilor modernizate fata de totalul străzilor a crescut de la 35% (in 2005) **la 45% (2011)**, situându-se de asemenea sub media naţională. Aceasta situaţie poate crea timpi de deplasare mai mari care pot reduce accesibilitatea şi mobilitatea populaţiei.

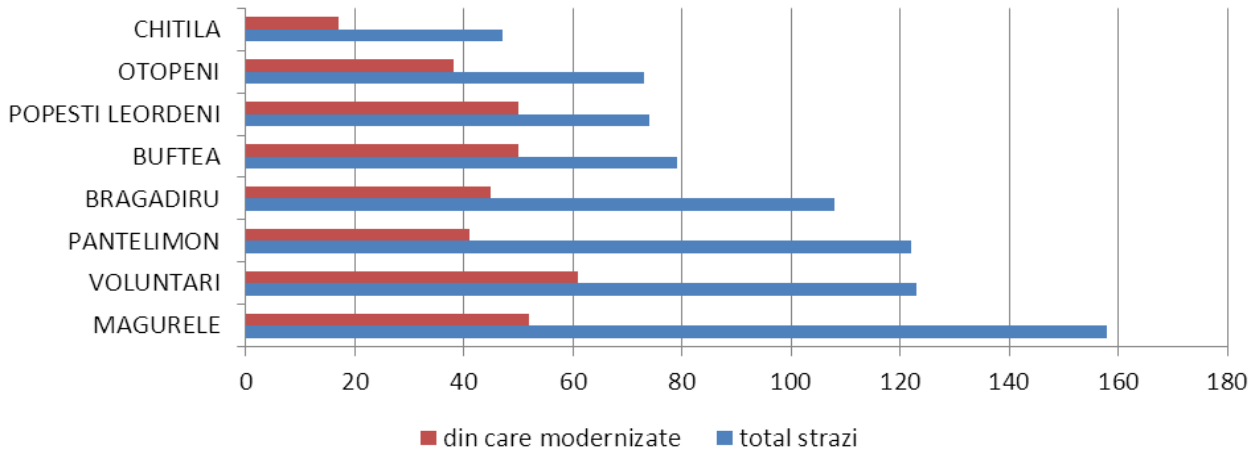

Fig. 47. Lungimea străzilor orăşeneşti din Judeţul Ilfov pe oraşe, categorii de calitate, 2011
Sursa: INS, Baza de date TEMPO

In cazul judeţului Ilfov se constată ca cele mai multe străzi orăşeneşti modernizate se întâlnesc în oraşele Popeşti Leordeni (68%), Buftea (63%), Otopeni (52%), Voluntari (50%), la polul opus situându-se oraşul Măgurele care deşi deţine cea mai mare lungime a străzilor orăşeneşti dintre toate oraşele, ponderea celor modernizate este de doar cca. 33%

2.5.1.8. Transport de pasageri şi mărfuri pe moduri de transport

Transport rutier interregional de mărfuri

In perioada 2009-2011 transportul rutier de mărfuri a scăzut ca intensitate, înregistrând în anul 2011 o valoare cu cca. 40% mai mică decât cea din 2009. Dacă la nivel naţional mărfurile transportate au suferit un declin de cca. 42%, la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov scăderea a fost de doar 30% la mărfurile încărcate. Mărfurile încărcate în regiunea Bucureşti Ilfov au reprezentat în anul 2009 cca. 9% din totalul mărfurilor transportate la nivel naţional, iar în anul 2011 cca. 10%.

Tabel 22. Transportul rutier de mărfuri intra şi interregional, pe regiuni de încărcare şi descărcare

Anul	Total mărfuri descărcate în regiuni (mii tone)								Total mărfuri încărcate în reg. B-I	Total mărfuri transportate naţional
	Nord Vest	Centru	Nord Est	Sud Est	Sud	Sud Vest	Vest	**Bucureşti Ilfov (intraregional)**		
2009	677	376	400	1524	2361	474	369	**18445**	24626	283272
2010	629	298	303	1036	2090	381	326	**15869**	20932	163962
2011	590	362	279	706	1782	246	324	**12655**	16944	171578

Sursa: INS: Transportul de pasageri şi mărfuri pe moduri de transport anul 2009, 2010, 2011

Din totalul **mărfurilor încărcate** în regiunea Bucureşti Ilfov cca. trei sferturi îl constituie **transportul intraregional** (*mărfuri încărcate şi descărcate în interiorul regiunii*) şi doar un sfert este descărcat în celelalte regiuni de dezvoltare ale ţării, regiunea Sud Muntenia ocupând primul loc în topul descărcărilor (cca. 10%) iar regiunea Centru ultimul loc (cca. 1,5%)

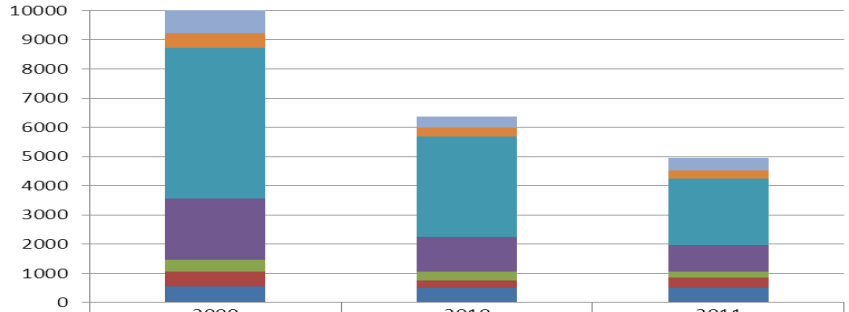

	2009	2010	2011
Vest	762	372	451
Sud Vest Oltenia	527	309	264
Sud Muntenia	5140	3434	2281
Sud Est	2109	1196	908
Nord Est	402	298	209
Centru	495	269	361
Nord Vest	566	496	492

Fig. 48. Mărfuri descărcate în regiunea Bucureşti Ilfov din alte regiuni (mii tone)
Sursa: INS - Transportul de pasageri şi mărfuri pe moduri de transport anul 2009,2010,2011

In perioada 2009-2011, transportul rutier de mărfuri **scade** în volum atât la nivel naţional cat şi la nivel regional, volumul de mărfuri descărcate în regiune în anul 2011 fiind la jumătatea nivelului din 2009.

In 2009 din totalul mărfurilor descărcate în regiunea Bucureşti Ilfov cca. 35% provin din cele 7 regiuni de dezvoltare (Sud Muntenia ocupând primul loc cu cca. 18%) restul provenind din transportul intraregional (încărcat şi descărcat în regiune). În anul 2011 doar 28% din mărfuri provin din celelalte regiuni, ceea ce determină creşterea ponderii transportului de mărfuri intraregional cu cca. 7%. Ponderea cea mai mare o deţine regiunea Sud-Muntenia, urmata de Sud-Est. *La nivelul regiunii Bucureşti Ilfov, în anul 2011 fata de anul 2009, se constata o scădere a activităţii în transportul rutier de mărfuri, fiind cu:*

- *7682 mii tone încărcate mai puţin*
- *10825 mii tone descărcate mai puţin*
- *5790 mii tone mai puţin transportate intraregional*

Transportul rutier interergional de calatori

Transporturile rutiere de calatori cu plecare din municipiul Bucureşti acoperă toată tara, existând peste 162 de destinaţii interne. La nivel naţional, se observă o deservire mai bună spre regiunile Nord Est, Sud Est, Sud Muntenia şi Sud-Vest Oltenia în detrimentul regiunilor Centru, Nord Vest şi Vest.

Acest situaţie se datorează unei dezvoltări mai bune în regiunile intracarpatice (Centru, Vest, Nord Vest) a infrastructurii aeriene şi a unui parc auto de automobile personale superior fată de regiunile Nord Est, Sud-Est, Sud Muntenia, Sud Vest Oltenia. Potenţialul de atracţie al capitalei este evidenţiat parţial prin aceste fluxuri rutiere, însă cu toate acestea, observăm că cele mai numeroase trasee se înregistrează preponderent spre Moldova.

Fig. 49. Transporturi rutier de persoane cu frecvenţa zilnică de plecare din Bucureşti

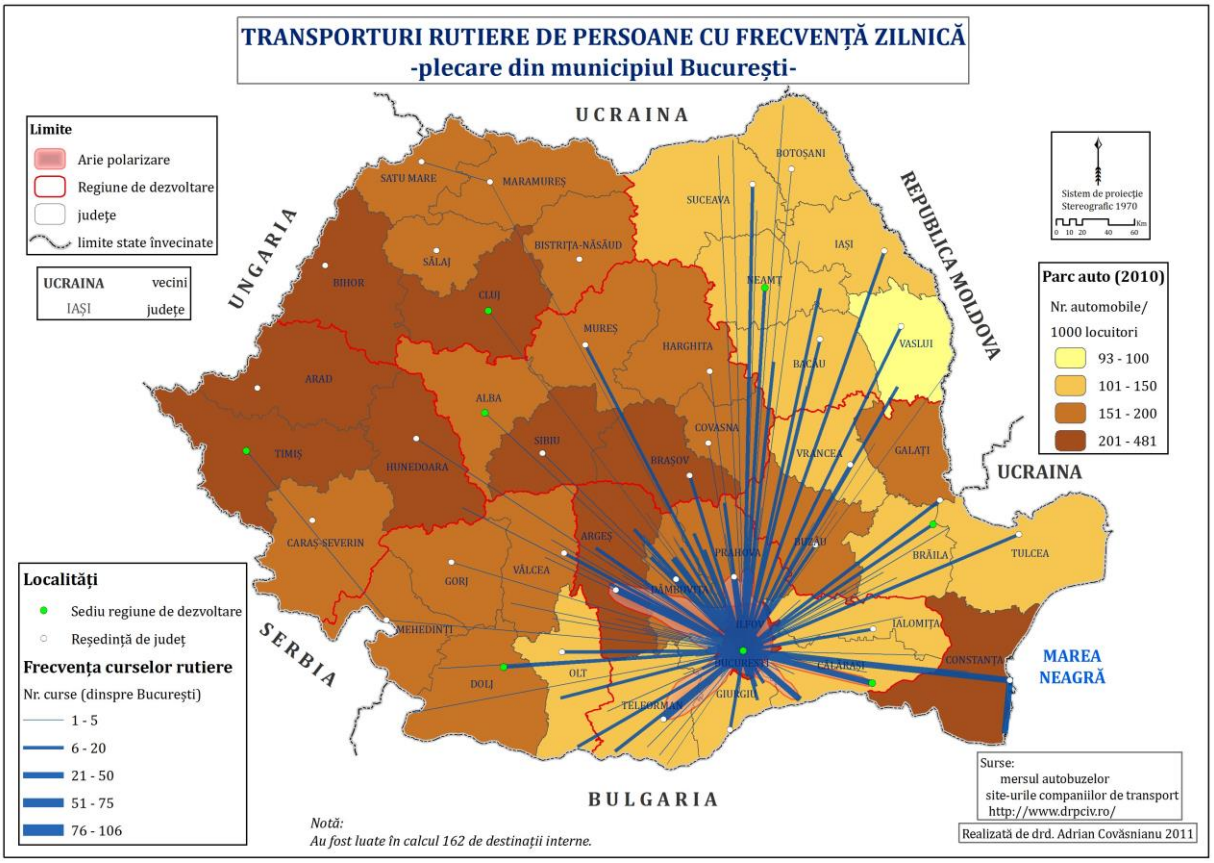

Sursa: Teza de doctorat „Regiunile de dezvoltare în România Europeana. Intre deziderat politic şi realitate teritoriala" Adrian Covasnianu, pag 136 [http://earth.unibuc.ro/download/regiunile-de-dezvoltare- în-România-europeana](http://earth.unibuc.ro/download/regiunile-de-dezvoltare-)

Curse frecvente (de peste 25 de transporturi zilnice) se înregistrează spre localităţile aflate în izocrona de 30-45 minute, aceste destinaţii alimentând capitala cu forţa de muncă. Se observă că prin importanţa să naţională, Bucureştiul depăşeşte cu mult arealul non-administrativ regional, atrăgând populaţia de pe întreg teritoriul naţional. **Sursa:** *Teza de doctorat „Regiunile de dezvoltare în România Europeana. Intre deziderat politic şi realitate teritoriala" Adrian Covasnianu, pag 136* [http://earth.unibuc.ro/download/regiunile-de-dezvoltare- în-România-europeana](http://earth.unibuc.ro/download/regiunile-de-dezvoltare-)

Transport feroviar interregional de mărfuri

La nivel naţional, în perioada 2009-2011 transportul feroviar de mărfuri a înregistrat o creştere de cca. 12%. În aceeaşi perioadă, regiunea Bucureşti-Ilfov prezintă o creştere de 17 ori a volumului de mărfuri încărcate şi transportate către alte regiuni de dezvoltare şi de cca. 9% a volumului de mărfuri încărcate în alte regiuni şi descărcate în regiunea Bucureşti Ilfov.

Daca la nivelul anului 2009, din totalul transportului feroviar de mărfuri la nivel naţional, doar 0,1% reprezintă mărfuri încărcate în regiunea Bucureşti Ilfov, în anul 2011 cca. 1,6% sunt mărfuri încărcate în regiunea Bucureşti Ilfov, o pondere comparativ destul de mică cu alte regiuni de dezvoltare (Sud-Est)

Tabel 23. Transportul feroviar naţional de mărfuri intra şi interregional (mii tone)

An	Total mărfuri transportate la nivel naţional	Total mărfuri încărcate în regiunea Bucureşti Ilfov şi descărcate în alte regiuni	Total mărfuri încărcate în alte regiuni şi descărcate în regiunea B-I	Transport intraregional (B.I.- B.I.)
2009	45168	49.1	1171.6	2.3
2010	45966.7	498.5	916	60
2011	52002.5	819.1	1273.9	74.8

Sursa: INS, Transportul de pasageri şi mărfuri pe moduri de transport anul 2009, 2010,2011

In anul 2009 din totalul mărfurilor încărcate în regiunea Bucureşti Ilfov, cca. 44% au fost transportate pe cale ferată şi descărcate în regiunea Sud Est, cca. 8% în Regiunea Sud Muntenia, 9% în regiunea Vest şi doar aproximativ 5% a fost descărcat în regiunea Bucureşti Ilfov (transport intraregional). În anul 2010, din totalul mărfurilor încărcate în regiunea Bucureşti Ilfov, cca. 37% au fost descărcate în regiunea Centru, cca. 18% în regiunea Sud Vest Oltenia, 14% în Regiunea Nord Est şi doar 12% a fost descărcat în regiunea Bucureşti Ilfov (transport intraregional).
In anul 2011 din totalul mărfurilor încărcate în regiunea Bucureşti Ilfov, cca. 29% au fost descărcate în regiunea Centru, 26% în regiunea Nord-Est, şi cca. 21% în regiunea Sud-Vest Oltenia. Se observă ponderea ridicata a regiunilor Centru şi Nord Est ca zone de descărcare a mărfurilor încărcate în regiunea Bucureşti Ilfov

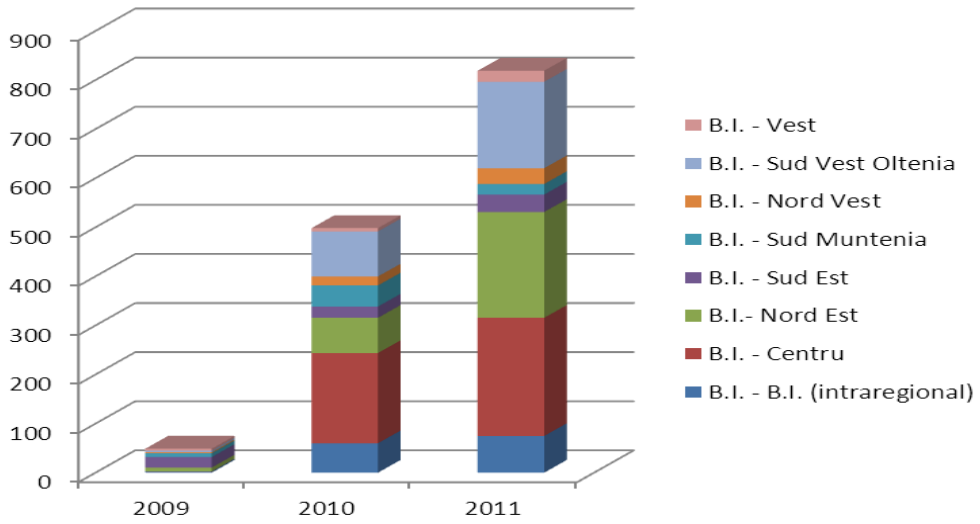

Fig. nr. 50. Mărfuri încărcate în regiunea Bucureşti Ilfov şi descărcate în alte regiuni (mii tone)
Sursa: INS, Transportul de pasageri şi mărfuri pe moduri de transport anul 2009, 2010,2011

In privinţa **mărfurilor încărcate** în alte regiuni şi **descărcate în regiunea Bucureşti Ilfov** se constata o scădere cu cca. 17% în anul 2010 fata de anul 2009, urmata de o creştere de cca. 40% în anul 2011 fata de anul 2010. În ansamblu creşterea a fost de cca. 9% intre anul 2011 şi 2009. În anul 2009, din totalul mărfurilor descărcate în regiunea Bucureşti cca. 52% provin din regiunea Sud Est, cca. 27% din Regiunea Sud Muntenia, şi cca. 9% din regiunea Centru. În anul 2010, 42% din mărfurile descărcate în regiunea Bucureşti Ilfov provin din regiunea Sud Est, 14% din regiunea Sud Muntenia, cca. 14% din regiunea Nord Vest şi 13% din regiunea Sud Vest Oltenia.
In anul 2011 cca. 51% din mărfurile descărcate în regiunea Bucureşti-Ilfov provin din regiunea Sud-Est, 17% din regiunea Centru şi cca. 12% din regiunea Sud Muntenia.

Se poate concluziona faptul ca ponderea cea mai mare a mărfurilor descărcate în regiunea Bucureşti Ilfov provin din regiunile Sud-Est, Sud Muntenia şi Centru.

La nivelul regiunii Bucureşti Ilfov, în anul 2011 fata de anul 2009, se constată o creştere a volumului de mărfuri transportate pe cale ferata, fiind cu:

- *770 mii tone încărcate mai mult*
- *102 mii tone descărcate mai mult*
- *72.5 mii tone mai mult transportate intraregional*

Drumurile publice din regiune sunt utilizate pentru transportul de marfa **intraregional**, care reprezintă trei sferturi din totalul mărfurilor încărcate în regiunea Bucureşti Ilfov. **La nivel interergional**, deşi transportul rutier de marfa a scăzut în favoarea transportului feroviar de marfă, volumul de mărfuri transportate pe cale ferată este în continuare net inferior celui rutier. Mărfurile transportate (rutier şi feroviar) şi descărcate în regiunea Bucureşti Ilfov provin în special din regiunile Sud Muntenia, Sud-Est şi Centru.

Fig. nr. 51 Transportul feroviar naţional de mărfuri intra şi interregional pentru vagoane complete pe regiuni de încărcare şi descărcare (mii tone)

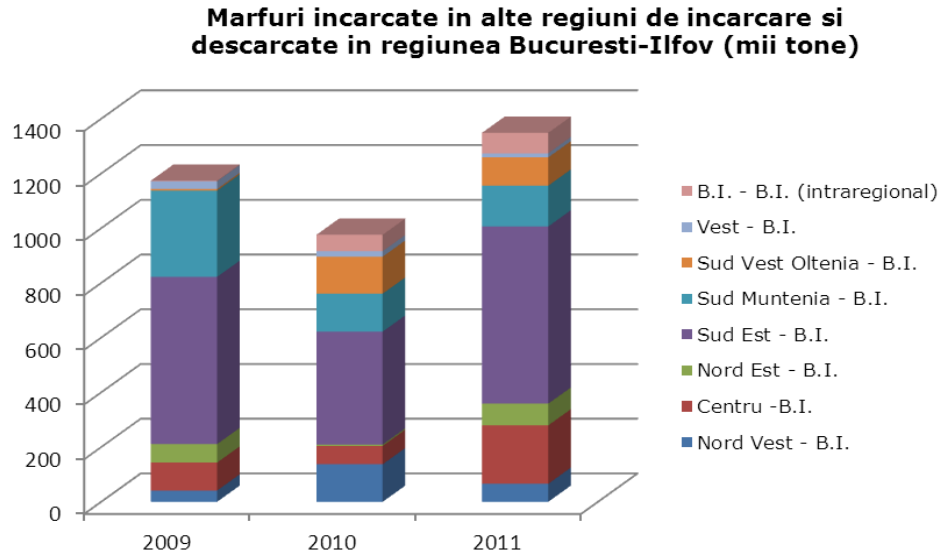

Fig. nr. 51. Mărfuri încărcate în alte regiuni îşi descărcate în regiunea Bucureşti Ilfov (mii tone)
Sursa: INS, Transportul de pasageri şi mărfuri pe moduri de transport anul 2009 şi 2010

Transport feroviar interregional de calatori

Cea mai mare staţie feroviară a României este situată în municipiul Bucureşti (Gara de Nord). Din această gară pleacă şi sosesc **zilnic cca. 220 de trenuri de calatori** (numărul acesta este mai mare iarna şi vara când se pun în circulaţie trenuri suplimentare spre litoral şi Valea Prahovei). Gara serveşte trenurilor Căilor Ferate Române şi celor ale companiilor feroviare internaţionale. Bucureşti Nord este capătul liniei şi are un număr de opt peroane şi paisprezece linii.

Din totalul de 220 de trenuri care pleacă şi sosesc zilnic în Bucureşti Nord cca. **două treimi** pleacă şi sosesc spre/dinspre cei 7 poli de creştere aparţinând celor 7 regiuni de dezvoltare, ponderea cea mai mare având-o trenurile de calatori din categoria InterRegio. Din analiza trenurilor zilnice de calatori care pleacă din Bucureşti Nord către cei 7 poli de creştere se constată că cele mai multe rute zilnice sunt către Ploieşti (Gările Sud+Vest), urmată de rutele către Braşov şi Constanţa, cele mai rare fiind cele către Craiova, Timişoara, Cluj şi Iaşi. Distanţa diferită faţă de Bucureşti a polilor de creştere determina frecvenţa circulaţiei trenurilor de calatori către aceste oraşe.

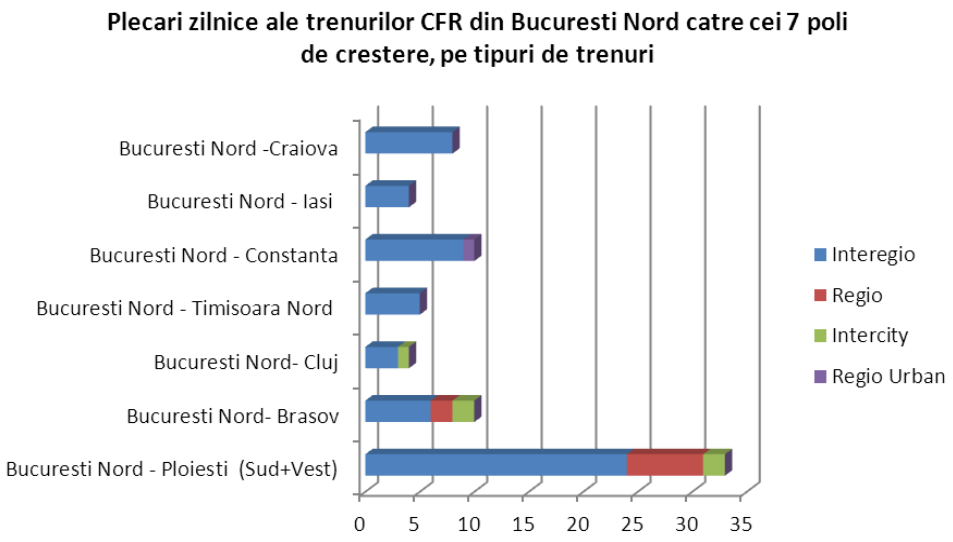

Fig. 52. Plecări zilnice ale trenurilor CFR din Bucureşti Nord către cei 7 poli de creştere, pe tipuri de trenuri. Sursa:prelucrare după www.infofer.ro

Se constată ca apropierea de Bucureşti a municipiului Ploieşti precum şi poziţionarea acestuia în cadrul reţelei feroviare TEN-T centrală determină ca ruta Bucureşti Ploieşti să fie cea mai circulată cale ferată din România cu trenuri de călători.

Transport aeroportuar de pasageri şi mărfuri

Conform datelor INS *"Transportul aeroportuar de pasageri şi mărfuri în anul 2009",* la nivel naţional ***traficul internaţional*** deţine ponderea principală atât în totalul traficului de pasageri, cât şi de mărfuri**.**

La nivel naţional, în anul 2009, traficul comercial **internaţional** de pasageri şi mărfuri al aeroporturilor deţine ponderea cea mai însemnată în **totalul** traficului de pasageri şi mărfuri astfel:

- traficul de pasageri: **86,4%** atât la pasageri îmbarcaţi cât şi la pasageri debarcaţi;
- traficul de mărfuri (inclusiv poştă): **97,0%** la mărfuri încărcate şi **98,7%** la mărfuri descărcate

In anul 2009, activitatea aeroporturilor care au înregistrat cele mai mari ponderi în ceea ce priveşte traficul de pasageri şi mărfuri raportat la total se prezintă astfel:

- **Aeroportul Internaţional Henri Coandă Bucureşti** cu **49%** din totalul pasagerilor transportaţi la nivel naţional şi 86,5% din totalul mărfurilor transportate la nivel naţional
- **Aeroportul Internaţional Aurel Vlaicu** înregistrează **22%** din totalul pasagerilor transportaţi la nivel naţional şi 4**%** din totalul mărfurilor transportate la nivel naţional
- **Aeroportul Internaţional Traian Vuia Timişoara** cu **11%** din totalul pasagerilor transportaţi la nivel naţional şi cca. 5% din totalul mărfurilor transportate la nivel naţional
- **Aeroportul Internaţional Cluj-Napoca** înregistrează **9%** din totalul pasagerilor transportaţi la nivel naţional şi cca. 2% din totalul mărfurilor transportate la nivel naţional .

Numărul de pasageri îmbarcaţi/debarcaţi reprezintă toţi pasagerii a căror călătorie începe sau se termină pe aeroportul declarant. Sunt incluşi pasagerii în corespondenţă (care îşi continuă călătoria cu o altă cursă), dar nu se cuprind pasagerii în tranzit direct.

Tabel 24. Transportul aeroportuar, intern şi internaţional, pe aeroporturile regiunii Bucureşti Ilfov la nivelul anului 2009

Transport aeroportuar intern şi internaţional, pe aeroporturi (pasageri îmbarcaţi, debarcaţi), (mărfuri încărcate, descărcate, inclusiv posta)	**Transport de pasageri** (număr pasageri îmbarcaţi + debarcaţi)	**Transport de mărfuri** (tone mărfuri încărcate şi descărcate)
TOTAL TRANSPORT ROMÂNIA	**9092853**	**24499**
Transport internaţional	7858297	24023
Transport intern	1234556	476
Regiunea Bucureşti Ilfov		
Total Transport	**6453902**	**22174**
Transport internaţional	5931951	22007
Transport intern	521951	167
Aeroportul Internaţional H. Coandă Bucureşti		
Total Transport	**4480606**	**21184**
Transport internaţional	3985055	21038
Transport intern	495551	146
Aeroportul Internaţional A. Vlaicu Băneasa		
Total Transport	**1973296**	**990**
Transport internaţional	1946896	969
Transport intern	26400	21

Sursa: INS, Transportul aeroportuar de pasageri şi mărfuri, 2009

Mărfuri (inclusiv poştă) încărcate/descărcate cuprind toate mărfurile (corespondenţa) încărcate/descărcate pe aeroportul declarant, exclusiv proviziile şi bagajele pasagerilor, inclusiv valiza diplomatică şi coletele expres, dar exclusiv bagajele pasagerilor.
Din tabelul de mai sus se constată ca la nivelul anului 2009, regiunile de dezvoltare care au înregistrat cele mai mari ponderi în ceea ce priveşte traficul de pasageri şi mărfuri intern şi internaţional, raportat la total, sunt:

- **Bucureşti Ilfov**: transport pasageri **- cca. 71% ,** transport mărfuri **– cca. 90,5%,**
- **Vest**: transport pasageri - cca. **11%** , transport mărfuri – cca. **7%**
- **Nord Vest:** transport pasageri - cca. **10%** , transport mărfuri – cca. **1,5%**
- **Nord Est:** transport pasageri - cca. **4%** , transport mărfuri – cca. **0,2%**

După destinaţia zborului în **trafic intern**, activitatea principalelor aeroporturi se prezintă astfel:

- *Aeroportul Internaţional Henri Coandă Bucureşti* a realizat 28,3% în numărul total de zboruri, 40,4% în numărul total de pasageri îmbarcaţi şi 48,5% în total tone mărfuri încărcate;
- *Aeroportul Internaţional Traian Vuia Timişoara* cu 15,4% în numărul total de zboruri, 20,2% în numărul total de pasageri îmbarcaţi şi 17,4% în total tone mărfuri (inclusiv poştă) încărcate,
- *Aeroportul Internaţional Cluj-Napoca* înregistrează 9,4% în numărul total de zboruri, 12,9% în numărul total de pasageri îmbarcaţi şi 12,9% în total tone mărfuri (inclusiv poştă) încărcate,
- *Aeroportul Iaşi* cu 8,0% în numărul total de zboruri, 8,6% în numărul total de pasageri îmbarcaţi şi 6,1% în total tone mărfuri (inclusiv poştă) încărcate ş.a.

Conform INS *"Transportul aeroportuar de pasageri şi mărfuri în anul 2009"* la nivelul anului 2009 cei 249551 de pasageri îmbarcaţi pe Aeroportul Internaţional Henri Coandă Bucureşti în curse regulate interne au avut ca principale destinaţii interne, aeroporturile:

- Timişoara , Regiunea Vest - 31%
- Iaşi, Regiunea Nord Est - 27%
- Cluj Napoca, Regiunea Nord Vest - 17%
- Oradea, Regiunea Nord Vest 6%

La nivelul anului 2009 cei 15372 de pasageri îmbarcaţi pe Aeroportul Internaţional Băneasa (Ilfov) în curse regulate au avut ca principale destinaţii interne, aeroporturile:

- Arad, Regiunea Vest - 37%
- Cluj Napoca, Regiunea Nord Vest - 31%
- Sibiu, Regiunea Nord Vest 26%

La nivel european, conform datelor Eurostat, în anul 2009 Regiunea Bucureşti Ilfov se afla pe locul 49 din 272 (NUTS 2) în privinţa transportului aerian de pasageri, pe primele locuri aflându-se regiuni de capitala din Franţa, Marea Britanie, Spania, Olanda, însă peste media europeana pe regiuni de dezvoltare (3800 mii pasageri). Regiunea care înregistrează cel mai mare volum de **pasageri transportaţi** este regiunea de capitala **Ile de France** (Paris, Franţa) care transporta de 13 ori mai mulţi pasageri decât regiunea Bucureşti Ilfov (Aeroporturile Internaţionale Henri Coandă şi Aurel Vlaicu), urmată de regiunea de capitală Outer London (Londra , Marea Britanie) care transporta de 10 ori mai mulţi pasageri decât regiunea Bucureşti Ilfov.

In privinţa **transportului aeroportuar de mărfuri,** regiunea Bucureşti Ilfov se situează pe locul 58, transportând de 85 ori mai puţine mărfuri decât regiunea Darmstadt-Frankfurt (Germania) aflata pe locul 1, de 61 ori mai puţin decât Regiunea de capitala Londra, sau de 57 ori mai puţin decât Regiunea Ile de France (Paris)

Sursa Eurostat

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/region_cities/regional_statistics/data/database

Tabel 25. Transport aeroportuar intern şi internaţional, pe regiuni de dezvoltare (pasageri îmbarcaţi, debarcaţi), (mărfuri încărcate, descărcate (inclusiv poşta))

Transport aeroportuar intern şi internaţional, pe regiuni	Transport de pasageri (nr. pasageri îmbarcaţi + debarcaţi)	Transport de mărfuri (tone mărfuri încărcate şi descărcate)
Nord Vest	929491	386
Centru	238111	10
Nord Est	365921	58
Sud Est	69517	102
Vest	1021879	1735
Sud Vest Oltenia	14032	34
Bucureşti Ilfov (Henri Coandă + Băneasa)	6453902	22174
TOTAL ROMÂNIA	9092853	24499

Sursa: INS, Transportul aeroportuar de pasageri şi mărfuri, 2009 şi 2010

2.5.1.9. Transport de pasageri public şi privat, local şi intraregional

La nivel naţional, în perioada 2007-2011 ***lungimea liniei simple de tramvai*** *s-a diminuat* cu cca. 7% (59 km), *iar lungimea liniei de troleibuz* s-a diminuat cu cca. 42% (285,8 km). În contrast cu tendinţa naţională, în aceiaşi perioadă, în regiunea Bucureşti Ilfov se constată *o creştere/dezvoltare* a lungimii liniei simple de troleibuze cu cca. 6% (8.9 km), a lungimii liniei simple de tramvai cu cca. 7% (23.3 km) şi a lungimii liniei de metrou cu cca. 6% (8.4 Km) atingându-se în 2011 lungimea de 162.4 km***.*** *În regiunea Bucureşti Ilfov reţele de transport public local electric se întâlnesc doar în municipiul Bucureşti, ponderea regiunii în contextul naţional fiind generată doar de municipiul Bucureşti****.***

Tendinţa naţională de reducere a lungimii liniei simple de tramvai şi de troleibuz în contrast cu dezvoltarea reţelelor de transport public în municipiul Bucureşti au condus la creşterea ponderii lungimii reţelei din Bucureşti raportata la totalul naţional. Astfel, la nivelul anului 2011, atât lungimea liniei simple de tramvai cat şi cea de troleibuz din municipiul Bucureşti însumează cca. 41% din totalul naţional, fiind urmate de regiunea Vest (22% tramvaie, 15% troleibuze) şi de regiunea Sud Est (14% tramvaie) şi Regiunea Nord Vest (13% troleibuze)

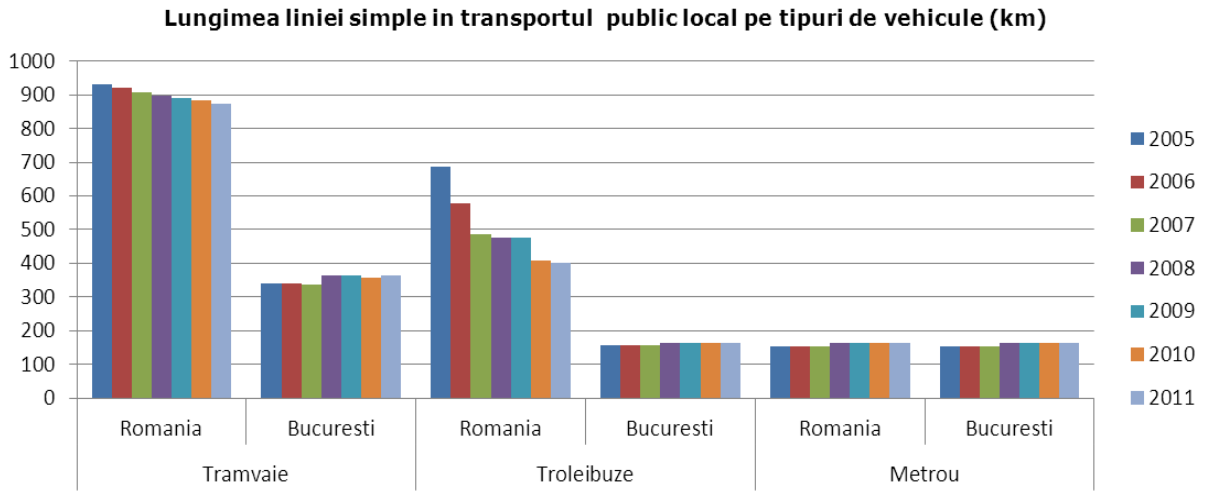

Fig. 53. Infrastructura de transport public de pasageri, pe moduri de transport în perioada 2005-2011. Lungimea liniei simple în transportul public local, pe tipuri de vehicule (km)
Sursa: INS. Seria de date TEMPO cod GOS115B

In privinţa **mijloacelor de transport în comun**, se constată la nivel naţional o tendinţa negativa a numărului de mijloace de transport în comun în perioada 2005-2011, astfel :

- in 2011 numărul de vagoane de tramvaie **a scăzut** cu cca. 19% fata de 2005 (315 unităţi) cu o uşoară creştere în anul 2008.
- in 2011 numărul de troleibuze **a scăzut** cu cca. 21% fata de 2005 (162 unităţi)
- in 2011 numărul de autobuze **a scăzut** cu cca. 16% fata de 2007 (1014 unităţi),
- numărul de vagoane de metrou **a scăzut** constant, fiind în anul 2011 cu cca. 10% mai puţine decât în 2005 (60 unităţi).

In regiunea Bucureşti Ilfov, în perioada 2005-2011, se remarcă o scădere a numărului de tramvaie (-5% reprezentând 25 tramvaie) şi de troleibuze (- 21% reprezentând 162 troleibuze), precum şi o creştere a numărului de autobuze (+8% reprezentând 101 autobuze).

Ca pondere naţională, la nivelul anului 2011, în regiunea Bucureşti Ilfov existau cca. 38% din totalul tramvaielor inventariate din România, 26% din autobuze şi troleibuze şi cca. 48% din totalul troleibuzelor.

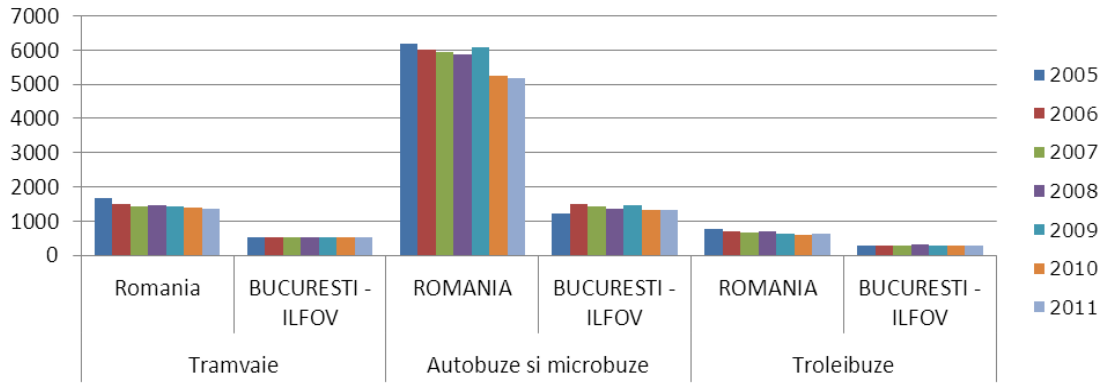

Fig. 54. Numărul vehiculelor în inventar pentru transportul public de pasager, pe tipuri de vehicule. Sursa: INS, Seria de date TEMPO cod GOS112C

La nivel naţional pasagerii care **au folosit ca mijloc de transport tramvaiul**, au fost cu 23% mai putini în anul 2011 decât de 2005, înregistrându-se totuşi o uşoară creştere în 2008. În aceeaşi perioadă, în regiunea Bucureşti Ilfov se constată ca transportul în comun cu tramvaiul a înregistrat o tendinţă negativă de cca. 21%, încadrându-se astfel în tendinţa naţională negativă.

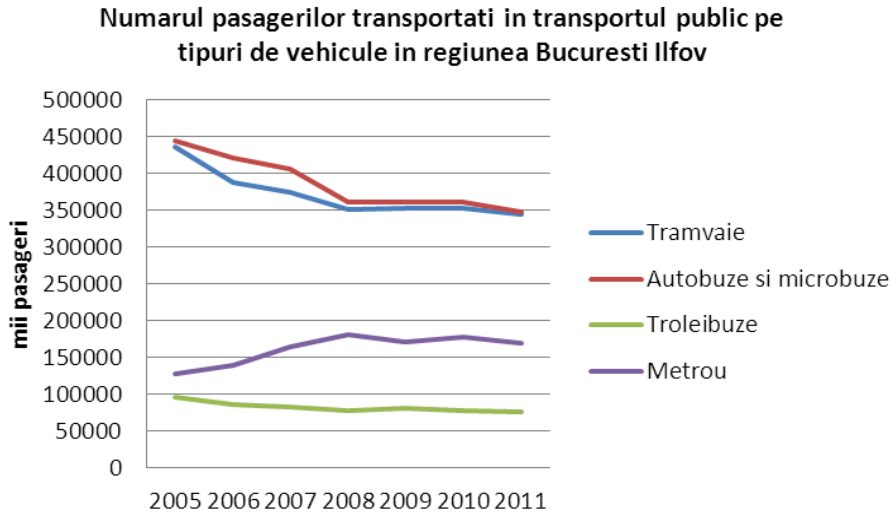

Fig. 55. Numărul pasagerilor transportaţi în transportul public pe tipuri de vehicule în regiunea Bucureşti Ilfov, Sursa: INS, Seria de date TEMPO cod GOS114B

La nivel naţional pasagerii care au folosit ca **mijloc de transport troleibuzul** au fost cu 27% mai putini în anul 2011 decât de 2005, înregistrându-se totuşi o uşoară creştere în 2007 şi 2009. Aceeaşi tendinţă negativă se întâlneşte şi în regiunea Bucureşti Ilfov (cca. 21%). Transportul de pasageri cu **metroul** a crescut în perioada 2005-2008 cu cca. 42%, ca apoi să scadă cu 6% în perioada 209-2011, atingându-se în 2011 o valoare cu 33% mai mare decât cea din 2005. La nivel naţional, numărul **pasagerilor transportaţi** cu **autobuzul** a crescut în perioada 2005-2011 cu cca. 1%, înregistrându-se un maxim în anul 2008 . La nivelul regiunii Bucureşti Ilfov în anul 2011 transportul de pasageri cu autobuzul a scăzut cu cca. **22%** fata de anul 2005.

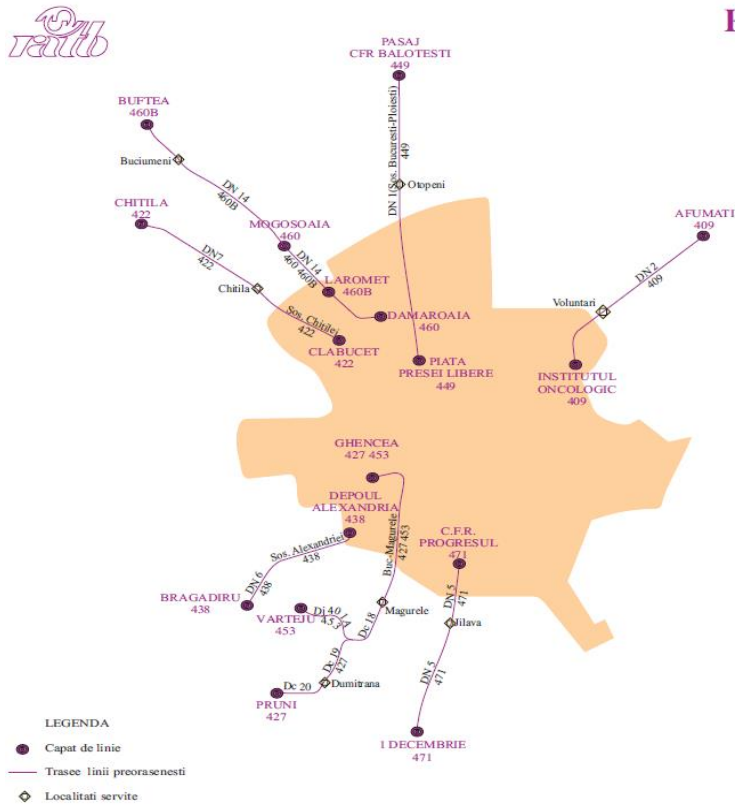

Fig. 56. Harta traseelor preorăşeneşti deservite de către RATB în judeţul Ilfov, *Sursa:www.ratb.ro, accesat 13.12.2013*

Activitatea de exploatare şi siguranţa circulaţiei RATB.

Activitatea principală a Regiei Autonome de Transport Bucureşti constă în asigurarea transportului public de persoane în Municipiul Bucureşti şi Judeţul Ilfov pe 150 trasee (26 linii tramvaie, 18 troleibuze şi 106 autobuze, din care 9 linii preorăşeneşti, şi 2 trasee autobuze expres către Aeroportul Otopeni), cu un parc circulant de cca. 1300 vehicule. Traseele preorăşeneşti deservesc următoarele comune şi oraşe: Chitila, Buftea, Otopeni, Voluntari, Bragadiru, Măgurele**,** Mogoşoaia, Baloteşti, Afumaţi, Jilava, 1 Decembrie). Se constată ca doar cca. un sfert din comunele şi oraşele din judeţul Ilfov sunt deservite de transportul public din Bucureşti, o pondere insuficientă, avându-se în vedere gradul ridicat de mobilitate al populaţiei din Ilfov către Bucureşti.

Anul 2010 s-a remarcat printr-o reconfigurare a transportului public de persoane în judeţul Ilfov. În iunie 2010, în urma sistării Protocolului de transport public de persoane încheiat intre Primăria Municipiului Bucureşti şi localităţi din jud. Ilfov, 51 linii preorăşeneşti au fost desfiinţate. Însă, trei luni mai târziu au fost reînfiinţate 10 trasee pentru care s-au încheiat contracte intre Regia Autonomă de Transport Bucureşti şi primării din localităţi ale judeţului. De asemenea, s-au extins unele trasee de transport public spre marile centre comerciale şi rezidenţiale (Cartier Brâncuşi, Cartier Pucheni Teius)

Calea de rulare pentru tramvaie (334,7 kilometri cale simplă) era modernizata în proporţie de cca. 53,3%, iar piesele de cale existente (macazuri, încrucişări) sunt modernizate în proporţie de 58,44%. Reţeaua electrică aeriană de contact pentru tramvai însumează cca. 359,605 km cale simplă, din care sunt modernizaţi cca. 53,69% (194,779 km). În privinţa reţelei electrice aeriene de contact pentru troleibuz, numai 11,17% este modernizată (19,34 km.c.s din 164,71 km.c.s). Ponderea cablurilor subterane de alimentare cu energie electrică de 0,8kV modernizate este de 56,24% iar doar 55,26% din substaţiile de transformare-redresare sunt modernizate (21 din 38).

Parcul auto din dotarea R.A.T.B. are un grad de uzură medie după cum urmează: 80,69% la tramvaie, 87,29% la troleibuze şi 71,00% la autobuze. În privinţa gradului de uzură şi al defecţiunilor apărute, se constată că în cazul tramvaielor, ponderea cea mai mare a defectelor o deţine sistemul de frânare, urmata de ansamblul uşi şi instalaţia de joasă tensiune. În cazul troleibuzelor ponderi mari de defecte sunt deţinute de instalaţia de forţă şi ansamblul priză curent. În cazul autobuzelor, cele mai multe defecte s-au înregistrat la sistemul de frânare, ansamblul caroserie şi ansamblul roţi. Un alt factor care contribuie la apariţia defectelor îl constituie lipsa de fiabilitate a unor repere şi subansambluri multe din acestea nemaifiind în termen de garanţie: boghiuri motoare, federe, solenoizii, electromagneţi.

In perioada 2010-2012, din cauza fondurilor limitate alocate Regiei Autonome de Transport Bucureşti, nu s-au achiziţionat vehicule noi, iar procesul de înnoire a parcului a fost continuat doar prin fabricarea la uzina proprie a 9 tramvaie Bucur LF podea parţial coborâtă (din care 4 în 2010 şi 5 în 2012) şi modernizarea a 6 tramvaie (4 marca V3A şi 2 V3A-CHPPC) în anul 2010

Întreţinerea vehiculelor de transport public se realizează în 20 unităţi de exploatare: 8 depouri de tramvaie, 3 depouri de troleibuze, 1 depou de tramvaie + troleibuze şi 8 autobaze, acestea necesitând de asemenea lucrări de reabilitare şi modernizare.

Calitatea infrastructurii de transport influenţează în mod direct calitatea serviciului prestat de operatorul de transport şi este corelată pe de o parte cu costurile de exploatare, iar pe de altă parte cu performantele privind serviciul de transport public, siguranţa circulaţiei şi nu în ultimul rând calitatea mediului. Asigurarea capacităţii de transport necesară pentru creşterea atractivităţii transportului public de persoane şi oferirea unui grad al călătoriei apropiat de nivelul european necesita o serie de masuri:

- Înnoirea şi modernizarea parcului circulant existent şi a vehicule pentru întreţinere şi exploatare
- Modernizarea infrastructurii reţelei de transport R.A.T.B.:
- Reducerea consumului de energie termică şi protecţia mediului:
- Creşterea securităţii şi siguranţa circulaţiei de transport (sistem de semnalizare tramvaie în pasaje, sisteme IT&C, etc)
- Creşterea nivelului de integrare între operatorii de transport
- Reducerea nivelului de zgomot şi de poluare a atmosferei rezultat în urma utilizării mijloacelor de transport ale R.A.T.B.
- Remodelarea reţelei de transport şi reducerea costurilor de exploatare
- Modernizarea sistemului de furnizare a informaţiilor în staţii:

Sursa: Raport de activitate RATB 2010,2011,2012 http://www.ratb.ro/raport_activitate.php

Se constată, astfel ca doar cca. un sfert din unităţile administrativ teritoriale din judeţul Ilfov sunt deservite de către operatorul de transport public RATB. Pentru restul localităţilor, transportul în interiorul judeţului Ilfov şi înspre/dinspre Bucureşti, este efectuat de operatori privaţi.

Operatorii privaţi operează inclusiv pe liniile preorăşeneşti pe care circulă RATB. Gradul de acoperire al operatorilor privaţi este reprezentat în figura următoare. Se constată că toate oraşele şi comunele sunt deservite de operatori de transport de persoane, cu excepţia unor sate.

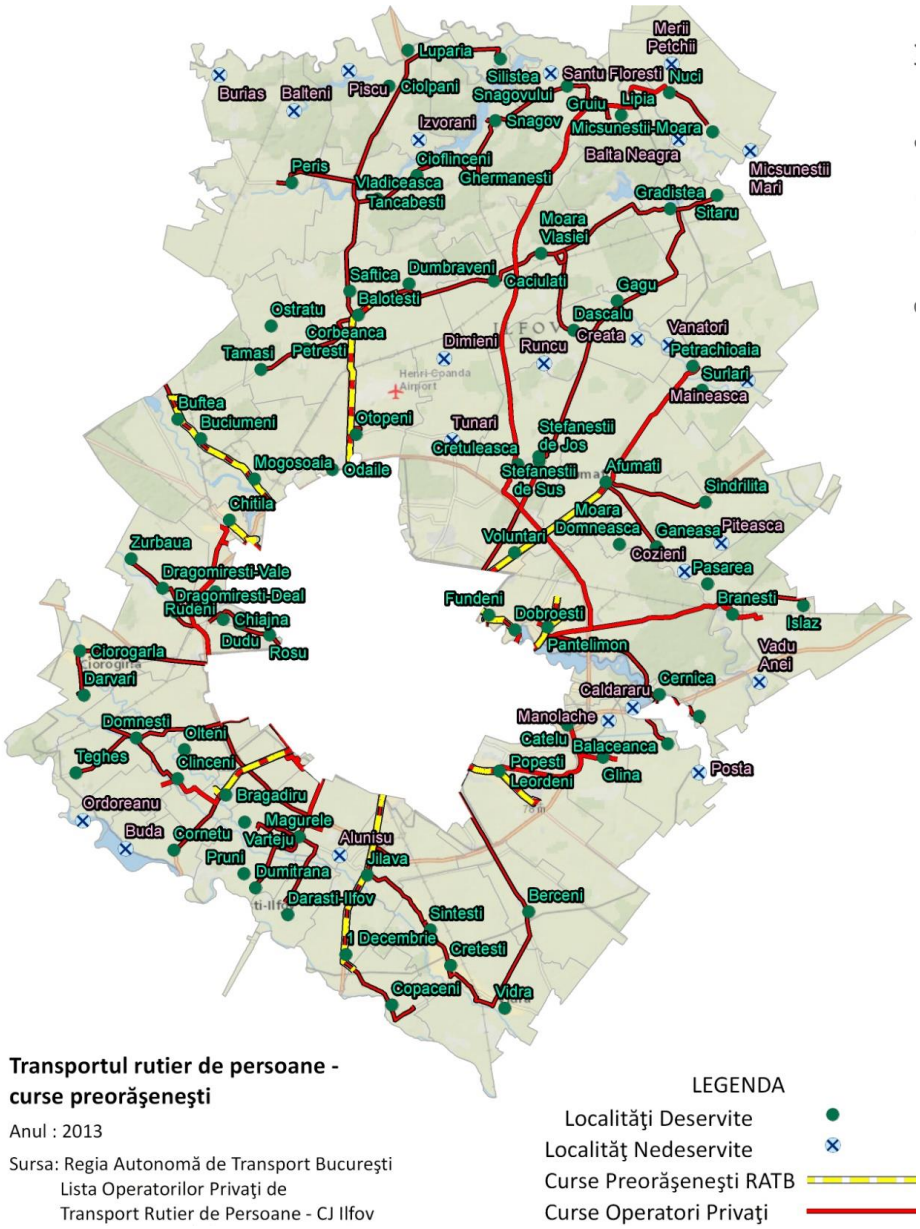

Fig. 57. Transportul public şi privat de pasageri din judeţul Ilfov
Sursa: Strategia de dezvoltare a judeţului Ilfov. Orizont 2020. Gea Strategy Consulting. Pag 96

Conform Anuarului statistic Eurostat pentru Transport din 2011 (date din 2009), regiunea Bucureşti Ilfov **are cel mai număr de vehicule pentru transport în comun raportat la populaţiei** dintre toate regiunile de capitala ale UE 27 + Turcia, Elveţia, Norvegia, Croaţia, Liechtenstein, şi anume 4.9 vehicule transport în comun la 1.000 locuitori.

Contrar tendinţei negative de utilizare a transportului în comun, atât la nivel naţional cat şi regional, numărul de autoturisme înmatriculate în circulaţie a crescut în perioada 2005-2011 atât la nivelul tuturor regiunilor de dezvoltare cât şi a regiunii Bucureşti Ilfov. Daca la nivel naţional creşterea a fost de cca. 29% (aprox 1 milion de unităţi), la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov aceasta creştere a fost de cca. 39% (cca. 275.000 de unităţi), inregistrand o uşoară temperare începând cu anul 2009. La nivel naţional numărul autoturismelor înmatriculate în circulaţie aparţinând persoanelor fizice respecta tendinţa naţională de creştere, însă în cazul regiunii Bucureşti Ilfov tendinţa uşor negativă începând cu 2009 nu se respectă, numărul fiind în creştere.

Ca pondere, autoturismele înmatriculate în circulaţie aparţinând persoanelor fizice din regiunea Bucureşti Ilfov la nivelul anului 2011 reprezintă cca. 61% din totalul autoturismelor înmatriculate în regiune, mult mai puţin decât ponderea autoturismelor înmatriculate în circulaţie aparţinând persoanelor fizice la nivel naţional (cca. 82%).

Aceasta situaţie de la nivel regional se traduce atât printr-o activitatea economică mai pronunţată care a determinat existenţa a unui număr mult mai mare de autovehicule înmatriculate în circulaţie aparţinând persoanelor juridice cât şi a faptului ca majoritatea companiilor de leasing auto se află în regiunea Bucureşti Ilfov.

Conform Anuarului statistic Eurostat pentru Transport din 2011 (date din 2009), regiunea Bucureşti-Ilfov se situează pe locul 22 din 31 **la rata motorizării (număr de autovehicule/1000 locuitori)** dintre toate regiunile de capitala (UE 27 + Turcia, Elveţia, Norvegia, Croaţia, Liechtenstein), şi anume *465 autovehicule la 1.000 locuitori*, înaintea regiunilor de capitală ale Slovaciei, Bulgariei, Irlandei, Estonei, Ungariei. Pe primele locuri se situează regiunile de capitală din Olanda, Liechtenstein, Italia, Luxemburg

2.5.1.10. Zone cu acces dificil la reţeaua de căi de comunicaţii şi transport

In regiunea Bucureşti Ilfov se poate considera *ca nu exista zone/localităţi cu acces dificil la reţeaua de cai de comunicaţie şi transport.* Aceasta situaţie este determinată de existenţa următorilor factori cumulativi privind infrastructura de transport din regiunea Bucureşti Ilfov:

- Localizarea tuturor localităţilor din regiune la mai puţin de 50 km fata de municipiul Bucureşti.
- Prezenţa celei mai dense reţele de drumuri publice dintre toate regiunile ţării
- Drumurile publice ce străbat regiunea sunt modernizate în proporţie foarte mare
- Prezenţa reţelei de transport TEN-T feroviară şi rutieră
- Conectivitate primară (26 UAT) şi secundară (15 UAT) la reţeaua TEN-T rutieră
- În o treime din UAT-urile din regiune exista staţii de CFR deschise circulaţiei
- Sistem de transport public şi privat funcţional în toată regiunea

Ca aspecte negative, enumeram faptul ca cca. jumătate din străzile orăşeneşti din regiune sunt nemodernizate si că nu exista infrastructură adecvată transportului nonmotorizat.

2.5.1.11. Zone cu circulaţie intensă care depăşeşte capacitatea de transport

Recensământul general al circulaţiei rutiere elaborat de Compania Naţională de Autostrăzi şi Drumuri Naţionale din România (CNADNR), 2010 **a arătat că DN1 este cel mai circulat drum din ţară**, având un trafic mediu zilnic anual de 53.260 vehicule (dintre care 48.130 autoturisme) pe tronsonul dintre *Şoseaua de Centură şi Aeroportul Otopeni.*
De asemenea, tronsonul DN1, sos. Bucureşti Ploieşti–Şoseaua de Centură este la fel de circulat, traficul mediu zilnic anual fiind de 54.134 vehicule (dintre care 48.980 autoturisme). Pe locul 2 în topul celor mai aglomerate drumuri din România se află autostrada **A1**, având un trafic mediu zilnic anual de 45.681 vehicule pe tronsonul Bucureşti - DJ 401A. **DN2** se află pe locul 3, cu un trafic mediu zilnic anual de 42.742 vehicule (dintre care 33.660 autoturisme), pe tronsonul Bucureşti–Şoseaua de Centură. Restul drumurilor naţionale care tranzitează regiunea Bucureşti Ilfov şi care au două benzi/sens, sau o bandă/sens (DN4, DN1A) înregistrează valori mai mici ale traficului, dar se situează totuşi pe primele locuri din ţară.

Valorile înregistrate pe tronsonul Bucureşti–Şoseaua de Centură sunt următoarele: **DN6** - 25.546 vehicule (dintre care 19.498 autoturisme), **DN7** – 24.705 vehicule (dintre care 14.549 autoturisme), **DN5** – 17.441 vehicule (dintre care 12.099 autoturisme), DN4 – 17.158 vehicule (dintre care 12.641 autoturisme), **DN3** - 17.104 vehicule (dintre care 11.987 autoturisme), **DN1A** – 16.028 vehicule (dintre care 10.570 autoturisme).

Şoseaua de Centură, cu o lungime de 71,89 km, are în cea mai mare parte o singură bandă/sens iar pe anumite tronsoane, care au fost modernizate (cca.20 km), are două benzi/sens. Traficul mediu zilnic anual (reprezentând numărul mediu de vehicule care trece pe un tronson de drum sau stradă intr-o zi) indică valori cuprinse între 9.021 şi 20.716 vehicule, pe diverse tronsoane ale drumului, numărul autovehiculelor fiind mai mic de jumătate, predominând tirurile şi autocamioanele.

Drumurile judeţene care străbat regiunea şi au cu valori de trafic mai mari decât media traficului (pe drumurile judeţene) sunt: DJ200B (10.207 vehicule), DJ101 (7.140 vehicule), DJ301 (7.352 vehicule) DJ601 (6.963 vehicule), DJ602 (6.484 vehicule), DJ601A (5.444 vehicule) influenţând accesibilitatea în localităţile Tunari, Baloteşti, Corbeanca, Moara Vlăsiei, Cernica, Dragomireşti Deal, Domneşti, Ciorogârla.

Sursa: Strategia de dezvoltare a judeţului Ilfov. Orizont 2020. Gea Strategy Consulting. Pag 77,83

Conform datelor oficiale, la nivel naţional au fost inventariate 138 puncte negre, în care s-au înregistrat un număr de 1517 accidente grave, soldate cu decesul a 569 persoane şi rănirea gravă a altor 1369. Inventarierea a fost făcută pe baza analizelor de risc rutier efectuate în perioada 01.012007-15.03.2012 de către Direcţia Rutieră din I.G.P.R. Punctul negru reprezintă un sector de drum cu lungimea de maximum 1 kilometru, pe care, într-o perioadă de 5 ani consecutivi, s-au înregistrat minimum 10 accidente grave de circulaţie, soldate cu cel puţin 10 persoane decedate sau rănite grav.

Din totalul punctelor negre un număr de 27 se regăsesc pe drumurile publice ce străbat regiunea Bucureşti Ilfov (cca. 20%) cele mai multe accidente înregistrând-se în Bragadiru şi în Afumaţi. Drumurile publice care deţin puncte negre pe tronsoanele care străbat regiunea Bucureşti Ilfov sunt: DN 1 (10 puncte negre), DN 2 (5 puncte negre), DN 3 (2 puncte negre), DN 4 (1 punct negru), DN 5 (3 puncte negre), DN 6 (5 puncte negre) şi A1 (1 punct negru). În perioada analizată pe aceste drumuri au avut loc 323 accidente grave, ceea ce reprezintă cca. 21% din totalul naţional.

Sursa: www.hartapunctelornegre.ro Programul naţional de creştere a siguranţei rutiere pe drumurile din România prin semnalizarea zonelor cu risc ridicat de accidente,

2.5.1.12. Proiecte de infrastructura rutieră finanţate prin POR 2007-2013 si preconizate a fi finantate prin POR 2014-2020

In regiunea Bucureşti Ilfov în perioada 2007-2013 au fost contractate 18 proiecte de infrastructură rutiera în valoare de 519.132.811 lei (117.450.862 euro), din care 5 sunt finalizate. Din totalul proiectelor, 11 au vizat reabilitarea infrastructurii rutiere judeţene iar 7 proiecte au vizat reabilitarea infrastructurii rutiere orăşeneşti. La nivel intraregional, se constata ca doar 1 proiect de infrastructură rutieră a fost implementat în municipiul Bucureşti, restul de 17 fiind implementate în judeţul Ilfov ale căror beneficiari sunt CJ Ilfov, CL Chitila, CL Măgurele, CL Voluntari. *Prin POR 2007- 2013 Axa 2. DMI 2.1 Infrastructura rutiera*, în regiunea Bucureşti Ilfov s-a finanţat modernizarea a **9 drumuri judeţene care însumează 112.02 km de sisteme rutiere**, din care 32.6 km au fost finalizaţi până în august 2013. Sistemele rutiere modernizate sunt reprezentate de porţiuni din DJ 100, DJ 101 şi DJ 301 B (32,6 km) iar cele în curs de modernizare sunt reprezentate de porţiuni din DJ 101B, DJ 101C, DJ 200, DJ 301, DJ 401D, DJ 602 (a se vedea anexa 13).

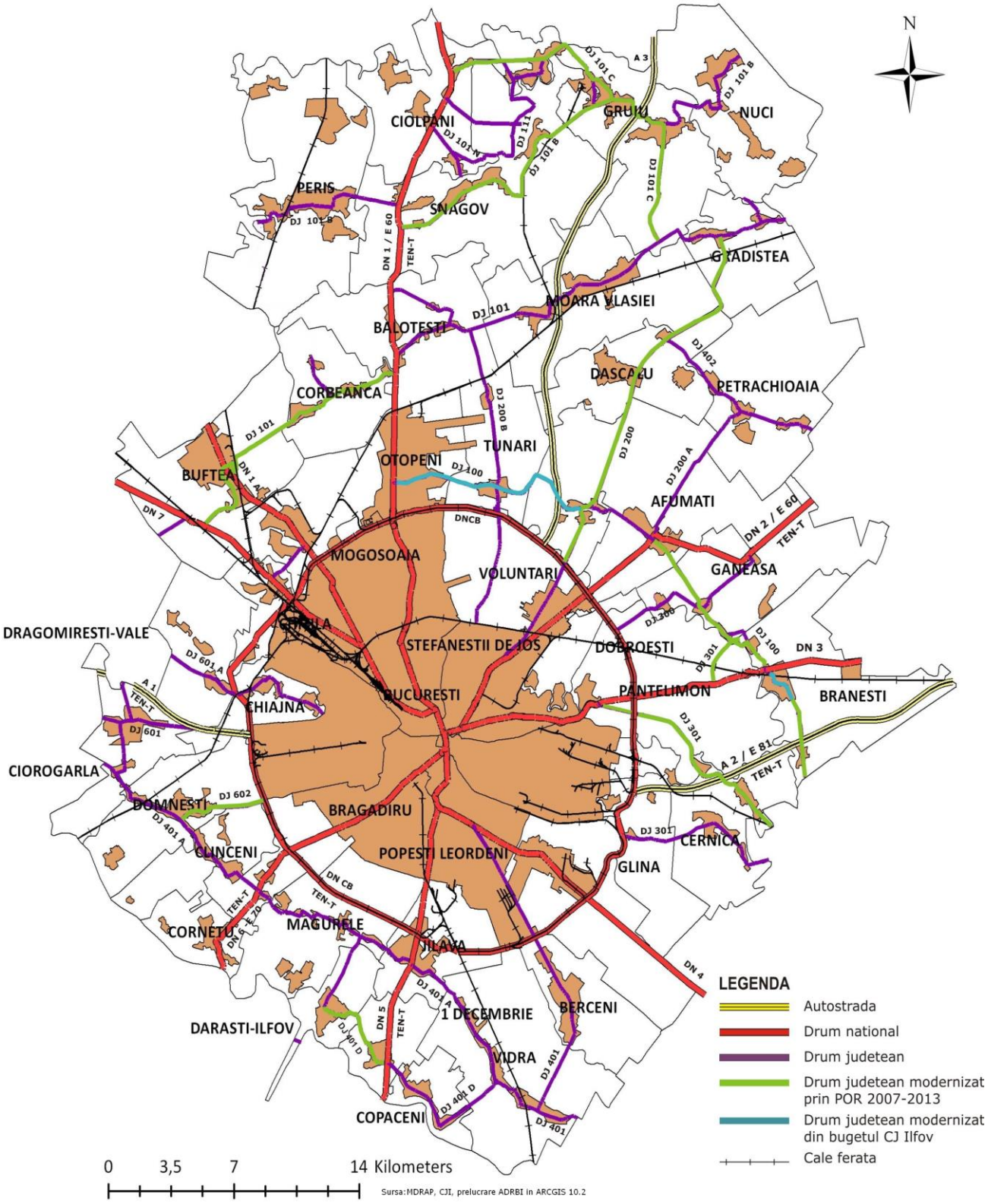

Fig. 58. Reţeaua de drumuri publice care străbat regiunea Bucureşti-Ilfov (autostrăzi, drumuri naţionale drumuri judeţene). Conectvitate secundara la reţeaua TEN-T. Proiecte de infrastructură rutieră finanţate prin POR 2007-2013 şi bugetul CJ Ilfov.
Sursa: CJ Ilfov, http://www.inforegio.ro/ro/, http://193.226.155.77/mdrt/ (accesat 27.08.2013)

In privinţa investitiilor preconizate pentru POR 2014-2020 in infrastructura judeţeană de transport acestea sunt: **DJ 101**, Baloteşti, km. 12+860 - limită judeţ Ialomiţa, km. 36+600, **DJ 401** Centură Bucureşti, km 6+520-limită judeţ Giurgiu, km. 21+ 750 si **DJ 602**, Domneşti, km. 9+975 – limită judeţ Giurgiu, km. 21+750 (a se vedea figura 59)
Cele trei sectoare de drum judeţean asigură conectivitate la reţeaua TEN-T şi sunt sinergice in sensul că se corelează cu cu alte drumuri finanțate in cadrul POR 2007-2014/ PNDI/ Buget CJ precum şi cu alte viitoare proiecte regionale, naţionale, sectoriale sau interregionale ce vizează infrastructura de transport (menţionate în MPGT şi TEN-T Network)
Aceste investiţi viitoare in regiunea BI sunt:

- Drum expres - Legătura A 3 - Aeroport Henri Coandă
- Drum expres - Modernizare Centura Sud București - 4 benzi
- Drum expres - București – Alexandria - Craiova
- Drum euro trans București - Giurgiu
- Autostrada Inel Bucuresti (A 0)
- Bucureşti – Ilfov Multimodal Hub (BIMH) – propunere de finantare prin TEN-T – Prioritatea 1 – Sisteme de transport multimodal – studii pregatitoare, cod 2013-RO-91042-S

Toate cele 3 drumuri judeţene (DJ 101, DJ 401 şi DJ 602) prezintă nereguli, precum capacitate portantă necorespunzătoare, fisuri longitudinale și transversale în partea carosabilă, tasări, cedări ale patului drumului, colmatarea șanțurilor, lipsa lucrărilor de întreținere specifice, sau lipsa unei semnalizări orizontale și/sau verticale adecvate

Este necesară aducerea in parametrii de functionare şi valorificare a capacităţii existente prin repararea si modernizarea infrastructurii, creşterea portanţei si vitezei de deplasare in vederea asigurarii interconectarii si interoperabilităţii intre rute şi moduri de transport diferite.

Modernizarea DJ-urilor va conduce la crearea unei conexiuni între infrastructura de transport pentru traficul pe distanțe lungi și cea pentru traficul local și regional, la asigurarea unui transport cu emisii reduse de gaze cu efect de seră, la interconectarea mai multor moduri de transport, eliminarea blocajelor și conectarea legăturilor absenţe prin infrastructuri noi.

1) DJ 101, Baloteşti, km. 12+860 - limită judeţ Ialomiţa, km. 36+600

Conectivitatea sectorului de drum la reţeaua TEN-T se realizează in comuna Moara Vlasiei prin conectarea la Autostrada A3 (TEN-T core). Prin POR 2007-2013" au fost modernizate DJ 101 pe segmentul Buftea-Corbeanca – DN1 (12 km) „Modernizare sistem rutier pe DJ 101, DN 1 - Buftea, km 0+ 000 - km 12 + 000" precum şi legatura cu DJ 200 si DJ 101C
Populația deservită este de 46450 locuitori pe tot DJ101 (in judetul Ilfov), din care 17200 locuitori pentru noul segment ce se doreste a fi construit.
Modernizarea DJ 101 creeaza premizele dezvoltării transportului intermodal prin asigurarea conectivităţii prin intermediul drumului judeţean (DJ 101) a zonelor cu potenţial economic, de gări si aerogari.

Traseul DJ 101 continuă in judetul Ialomita (regiunea Sud-Muntenia) si face legatura prin DN1D la DN 2 care apartine retelei TEN-T. Acest segment (inclusiv legatura Dridu- Movilita –DN2) este propus a fi modernizat prin POR 2014-2020 de catre Regiunea Sud-Muntenia (Traseul 3). In acest fel se asigură modernizarea intregului traseu DJ 101, care strabate transversal Judetele Ilfov si Ialomiţa si asigură conectivitatea populaţiei la reteaua TEN-T (A3 si DN2) şi la reţeaua de drumuri naţionale (DN 1 si DN1A)

2) DJ 401, Centură Bucureşti, km 6+520-limită judeţ Giurgiu, km. 21+ 750

DJ 401 facilitează interconectarea Centurii București cu E 85 și DN5A și prin conectarea cu DJ 401A și DJ 602, asigură accesul la Autostrada A2 printr-o variantă alternativă segmentului de sud al Centurii București.

DJ 602 pe segmentul Bucuresti/DNCB–Domnesti a fost modernizat prin POR 2007-2013

DJ 401 A pe segmentul Vidra – Domnești urmează a fi modernizat prin POR 2007-2013

DJ 401 deserveşte o populaţie de 12441 locuitori , Berceni (4222 locuitori) şi Vidra (8219 locuitori)

DJ 401 este singura arteră rutieră localizată în județul Ilfov ce conectează Centura București cu E 85 prin intermediul DN 4A, precum și cu Autostrada A1, prin intermediul DJ 401 A și DJ 602, reprezentând astfel o alternativă pentru segmentul de sud al Centurii București. În condițiile în care traficul rutier pe acest sector al Centurii București se desfășoară în condiții grele și, mai mult, sunt prevăzute lucrări de reabilitare a acesteia în perioada 2014 – 2020, modernizarea și reabilitarea DJ 401 devine o prioritate a Consiliului Județean Ilfov.

In prezent drumul are o calitate tehnică foarte redusă, atât fisurile întâlnite pe întreaga sa lungime, cât și dimensiunile și marcajele, necorespunzătoare unui sector de drum de o asemenea importanță, îngreunând accesul rutier al rezidenților și al agenților economici.

3) DJ 602, Domneşti, km. 9+975 – limită judeţ Giurgiu, km. 21+750,

DJ 602 se conecteaza la Autostrada A1 (TEN-T core) in comuna Cirogarla si la DNCB (TEN-T core) in Domnesti/limita Bucuresti

DJ 602 pe segmentul Bucuresti/DNCB–Domnesti a fost modernizat prin POR 2007-2013"

DJ 101 pe segmentul Buftea (DN7) - Corbeanca – DN1 (12 km) a fost modernizat prin POR 2007-2013" „Modernizare sistem rutier pe DJ 101, DN 1 - Buftea, km 0+ 000 - km 12 + 000"

DJ 401A pe segmentul Domnesti, Clinceni, Magurele, Glina, 1 Decembrie, Vidra este in curs de modernizare prin POR 2007-2013

Subsectorul serviciilor de transporturi terestre și depozitare este dominat de întreprinderile active în domeniul logistic. Cei mai mari jucători sunt situaţi la ieșirea din București, de-a lungul autostrăzii A1, în gruparea de parcuri logistice de pe teritoriul comunelor Dragomirești Vale, Chiajna, Domnesti, Ciorogarla

Orasul Buftea si comunele de pe traseul DJ 602 au inregistrat o dezvoltare economică şi urbanistică, dovadă fiind suprafaţă intravilană a acestora care a crescut considerabil in ultimii 6 ani (ex: in orasul Buftea suprafata intravilana s-a dublat).

Fenomenul de suburbanizare (procesul prin care o mare parte a populaţiei din București și-a mutat domiciliul către localităţile din jur) în contextul judeţului Ilfov s-a manifestat începând cu anul 2000, cu un maxim atins în anii 2008-2009 și a cuprins localităţile din imediata apropiere a Bucureștiului, în special orașele Voluntari, Popești-Leordeni, Pantelimon, Bragadiru și Chitila și comunele Chiajna, Domnești, Corbeanca și Tunari

Populaţia deservită este de 43722 locuitori, din care 37048 locuitori pe segmentul DJ602 care strabate judetul Ilfov) şi 6674 locuitori pe segmentul de DJ 602 din judetul Giurgiu (Sud Muntenia)

Se asigură modernizarea intregului traseu DJ 602, care strabate Judetele Ilfov si Giurgiu si precum şi conectivitatea populaţiei la reţeaua TEN-T (A1 si DNCB) şi la reţeaua de drumuri naţionale (DN 1A) iar prin intermediul celorlalte investiţii complementare (DJ 401A, DJ101) se asigură o continuitate in accesibilitatea şi la celelalte coridoare TEN-T (A3, DN2, DN5, DN 6)

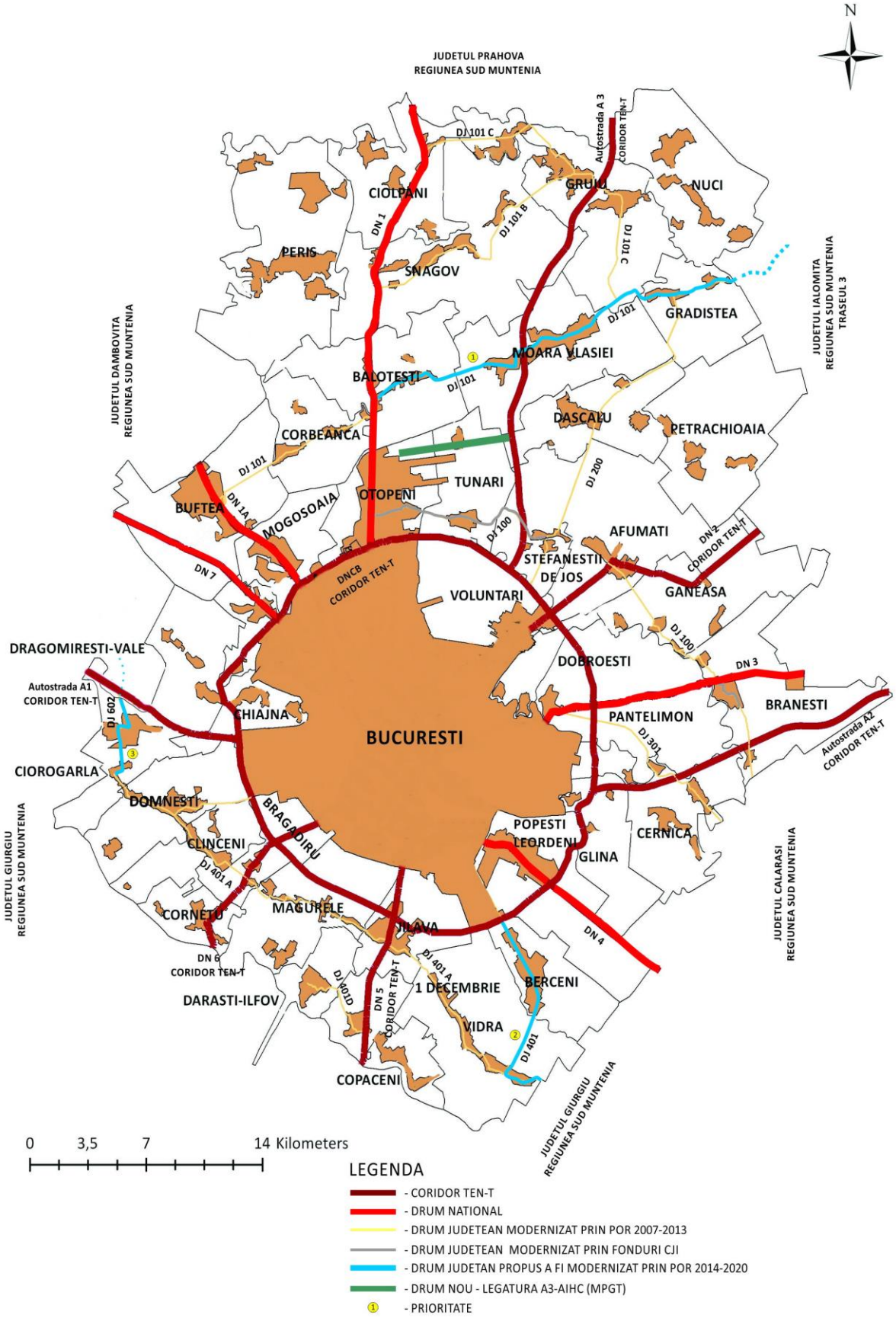

Figura 59. Infrastructura judeţeană de transport. Investiţii preconizate pentru POR 2014-2020

2.5.2. Infrastructura de utilitati publice

Activităţile privind utilitatea publică de interes local au o importantă dimensiune socială şi un rol esenţial în consolidarea dezvoltării durabile a localităţilor şi îmbunătăţire a condiţiilor de viaţă. Principalele obiective de dezvoltare a infrastructurii de utilităţi publice, în conformitate cu prevederile directivelor europene, sunt: alimentarea cu apă, canalizarea, alimentarea cu energie termică, alimentarea cu gaze naturale, alimentarea cu energie electrica, şi spatiile verzi.

2.5.2.1. Reţeaua de distribuţie apă potabilă, canalizare, apă menajeră

Aspectele privind reţelele de apa potabilă, canalizare, epurare din regiunea Bucureşti Ilfov sunt tratate în capitolul VI – Infrastructura de mediu. Reţeaua de distribuţie a apei potabile în Bucureşti este inelară şi se afla în administrarea S.C. APA NOVA BUCUREŞTI SA începând cu anul 2000. Reţeaua este compusă din: artere, conducte de serviciu, branşamente, vane, hidranţi. La nivelul anului 2011, conform datelor acesteia, în municipiul Bucureşti existau **1.731.350** de consumatori care beneficiau de serviciul de alimentare cu apă potabilă (conform declaraţiilor clienţilor). *http://www.apanovaBucureşti.ro/companie/cine-suntem/apa-nova-Bucureşti/ 23.08.2012*
Conform autorităţii Municipale de Reglementare a Serviciilor Publice volumul total de apă potabilă produsă a scăzut în perioada 2005-2011 cu cca. = 25% iar volumul de apă potabilă facturată a scăzut cu cca. 18%. Ponderea volumului de apă facturată din totalul apei produse a crescut în ultimii ani cu cca. 5% ajungând în anul 2011 la 57,86% ca randament al reţelei.

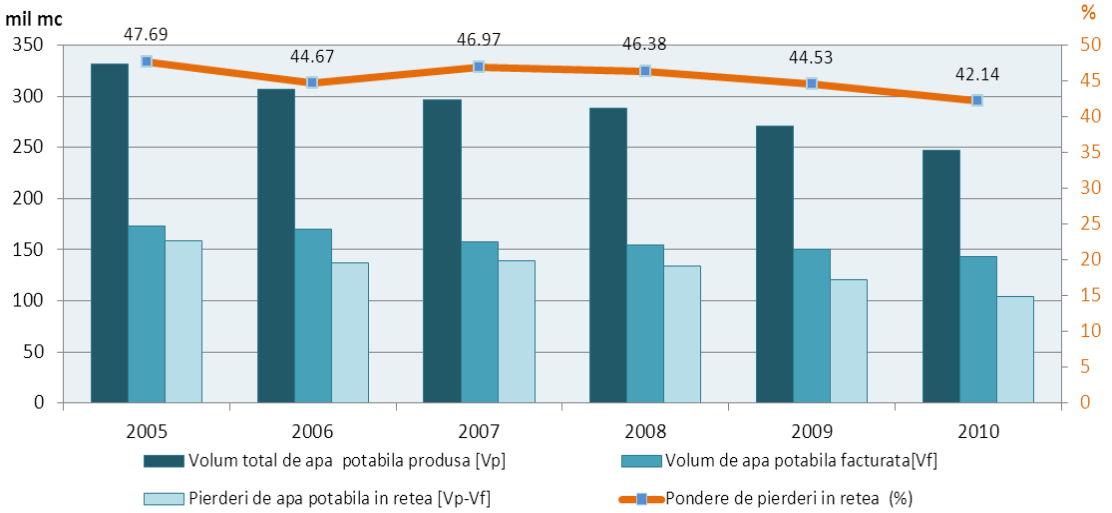

Fig. 60. Evoluţia nivelului de serviciu de alimentare cu apa în Bucureşti, sursa: Raport de activitate AMRSP 2010

Se constată astfel deşi **volumul pierderilor în reţea** a scăzut în ultimii ani cu câteva procente acesta este în continuare ridicat. (42.14% în anul 2011). Ţinându-se seama de faptul ca pentru anul 2010, valoarea obţinută se raportează încă la valoarea Standardului de bază (2001) care este de 51%, nu se poate pune problema unei neconformităţi datorată obţinerii valorii de 57,86 la data de 30.11.2010. data la care s-a făcut evaluarea informaţiilor pentru Raportul Anual.
Următoarea evaluare a Standardului este la sfârşitul anului 2015, când este necesar atingerea valorii de 67% fiind astfel nevoie de un ritm extrem de ridicat pentru creşterea randamentului reţelei (η) pentru asigurarea atingerii Obiectivului impus prin HCGMB nr.147/2006 (*Sursa: Raport de activitate AMRSP 2010)*

2.5.2.2. Reţeaua de distribuţie gaze naturale (uz casnic şi industrial).

Reţeaua de distribuţie a gazelor naturale de la nivel naţional s-a dezvoltat în perioada 2005-2011, lungimea totală a conductelor crescând cu cca. **37%** (8184 km), tendinţa care se manifesta şi în regiunea Bucureşti Ilfov unde se înregistrează o creştere a lungimii conductelor cu cca. **42%** (1122.2 km). Cea mai mare lungime a conductelor de distribuţie a gazelor se întâlneşte în regiunea Centru (pondere de cca. 22%) şi Sud Muntenia (pondere de 15%), regiunea Bucureşti Ilfov situându-se pe ultimul loc, cu o pondere de cca. 10% din totalul naţional.

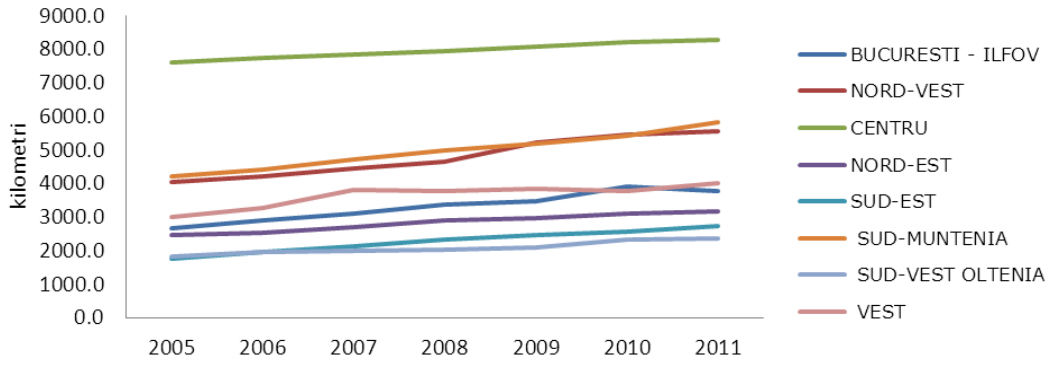

Fig. 61. Lungimea totala a conductelor de distribuire a gazelor naturale la nivel interregional
Sursa: INS, Baza de date TEMPO – Cap. Utilitatea publica de interes local GOS116B

La nivel intraregional cea mai mare dezvoltare s-a înregistrat în judeţul Ilfov (cca. 230% , 1.045 km). În municipiul Bucureşti s-au realizat investiţii începând cu 2005 care au condus la o creştere a lungimii totale a conductelor de gaze cu cca. 12% reprezentând 228 km până în anul 2010. În anul 2011 insă, aceasta lungime a scăzut cu 150 km, reprezentând o scădere de cca. 7% fata de anul anterior (*Sursa: INS, seria de date TEMPO, GOS116A*)
In contextul în care în perioada 2005-2011 reţeaua de distribuţie a gazelor naturale s-a extins, a crescut numărul localităţilor cu acces la aceste servicii: 24 de noi localităţi urbane şi 110 de noi localităţi rurale în care se distribuie gaze naturale (la nivel naţional) din care 11 noi comune în regiunea Bucureşti Ilfov.
La nivelul anului 2011 toate oraşele din judeţul Ilfov beneficiază de reţea de distribuţie a gazelor naturale, iar la nivel rural doar în *3 comune din 32 nu exista a*cest tip infrastructură: Dărăşti, Nuci, şi Petrăchioaia.

Fig. nr. 62.Volumul gazelor naturale distribuite, după destinaţie la nivel regional (mii mc)
Sursa: INS, Baza de date TEMPO – Cap. Utilitatea publica de interes local - GOS118B

In perioada 2005 -2011 volumul de gaze naturale distribuite la nivel naţional a înregistrat o tendinţa de scădere, cu excepţia anului 2007 când s-a înregistrat o creştere, însă sub pragul de referinţă din anul 2005. Tendinţa preponderent negativă înregistrată la nivel naţional a generat în 2011 un volum de gaze distribuit cu cca. **21%** mai mic fata de anul 2005. În 2011, din totalul naţional în regiunea Bucureşti Ilfov au fost distribuite cca. 27%, în Centru cca. 19%, şi în Sud-Est cca. 16%, în restul regiunilor fiind înregistrate ponderi sub 10%. La nivel naţional în perioada 2005-2011, volumul de gaze distribuit consumatorilor în **scop casnic** a crescut de la cca. 22% în anul 2005 la cca. 29% în anul 2011. Ca particularitate, la nivelul anului 2011, în regiunea Nord Vest cca. 52% din totalul volumului de gaze distribuit este destinat consumului casnic, iar în regiunea Bucureşti doar cca. 19% este distribuit consumului casnic.
La nivelul municipiului Bucureşti în perioada 2005-2011 volumul de gaze naturale distribuite a înregistrat fluctuaţii, valoarea cea mai mare atingându-se în anul 2008 (+8% fata de 2005). Valoare înregistrată în 2011 este cu 14% mai mica decât cea înregistrată în anul 2005. La nivelul regiunii Bucureşti Ilfov cca. 92% este distribuit în municipiul Bucureşti. Ca destinaţie de utilizare, se constatata ca gazele naturale destinate în scop casnic au cunoscut o uşoară scădere de cca. 5% în perioada 2005-2009 urmata în anii următori de o creştere de cca. 4%, în anul 2011 înregistrându-se o valoare uşor sub cea din anul 2005.

Caracterul unic al municipiului Bucureşti este constituit de volumul mare de gaze naturale distribuite (cca. un sfert din totalul distribuit la nivel naţional), precum şi de ponderea extrem de mică a utilizării gazelor naturale în scop casnic (cca. 15% din totalul distribuit în Bucureşti). Contrar tendinţei naţionale şi regionale, în perioada 2005-2011, în judeţul Ilfov volumul de gaze distribuit consumatorilor a crescut constant ajungând în anul 2011 la o valoare **dublă** faţă de anul 2005 deşi consumul volumul de gaze distribuit consumatorilor a crescut în judeţul Ilfov, ponderea utilizării acestuia în scop casnic s-a menţinut relativ constant în perioada 2005-2008 la cca. 51%, pentru ca în perioada următoare să crească, ajungând în 2011 la cca. 61% din volumul total.

2.5.2.3. Reţeaua de distribuţie energia termică.

In perioada 2005 -2011 la nivel naţional energia termică distribuită a scăzut constant, an de an, atingând în 2011 cca. 66% din valoarea existentă în anul 2005. Aceasta tendinţa negativă se regăseşte în faptul ca numărul localităţilor în care se distribuie energie termică este în descreştere, în anul 2011 înregistrându-se cu 36 localităţi urbane mai puţine decât în 2005 in care e distribuie agent termic (cca. 75% fata de 2005) şi cu 17 localităţi rurale mai puţin decât în 2005 (cca. 35% fata de 2005)

Tabel 26. Energia termică distribuită în perioada 2005-2011 (in gigacalorii)

Regiuni, judeţe	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
România	18769715	16554310	14184830	13831289	13320450	12801073	12341232
Regiune B-I	6170306	5584754	5061974	4849964	4713530	4715167	4769623
Bucureşti	6166064	5575466	5060228	4848083	4711610	4713456	4761007
Judeţul Ilfov	4242	9288	1746	1881	1920	1711	8616
Buftea	4242	0	0	0	0	0	0
Chitila	0	7800	574	481	520	311	0
Măgurele	0	1488	1172	1400	1400	1400	447
Otopeni	0	0	0	0	0	0	8169

Sursa: INS, Baza de date TEMPO – Cap. Utilitatea publica de interes local –GOS109A

Regiunea Bucureşti Ilfov, păstrează tendinţa negativă înregistrată la nivel naţional în privinţa distribuţiei energiei termice, înregistrând în 2011 cca. 77% din valoarea existentă în 2005, descreşterea fiind mai mică decât cea naţionala.
Anual, cantitatea de energie termică distribuită în municipiul Bucureşti a scăzut, atingându-se în 2011 o valoare cu cca. un sfert mai mică fata de anul 2005 (in gigacalorii). La nivelul judeţului Ilfov se constată o creştere a valorii energiei termice distribuite în anul 2006 faţă de 2005 ca urmare a începerii distribuirii energiei termice în oraşele Chitila şi Măgurele, dar diminuată de încetarea furnizării energiei termice în oraşul Buftea. În perioada 2007-2010 insă, aceasta valoare a scăzut considerabil datorită reducerii distribuirii de energie termică în oraşul Chitila de cca. 20-25 ori. Începând cu anul 2011 se reîncepe distribuirea de energie termică în Otopeni, după 7 ani de absenţă, însă nu se mai distribuie energie termică în Buftea şi Chitila. Acestea conduc totuşi la o creştere considerabilă a energiei termice distribuite în judeţul Ilfov în anul 2011, mult peste nivelul din 2005.

Indicatori de performanţă pentru producerea, transportul şi distribuţia energiei termice în Bucureşti. Serviciul de producere a energiei termice în Bucureşti
RADET are în componenţa sa o centrală termică zonală CTZ (Casa Presei Libere) şi 49 de centrale termice de cvartal, din care 18 nu sunt modernizate. Randamentul cazanelor reprezintă energia termică aşa cum este contorizată la ieşirea din centrala termică, ca procent din energia combustibilului folosit (pierderi de energie termica). În cazul CTZ Casa Presei Libere randamentul cazanelor a fost de *87,82%* (faţă de 90% conform proiectului) iar în cazul centralelor termice de cvartal randamentul a fost de *83.9%.* CTZ Casa Presei Libere este echipată cu 4 cazane de apă fierbinte (CAF) de 5 Gcal/h puse în şi 2 cazane de apă fierbinte (CAF) moderne de 30 Gcal/h. În momentul de faţă se funcţionează doar cu CAF-urile de 30 Gcal/h. Din cauza uzurii avansate a reţelei de transport a energiei termice *pierderea de apă de adaos este de 20%.*

Serviciul de transport a energiei termice în Bucureşti
Din cauza faptului că *reţeaua de transport aferentă Centralei Termice Zonale Casa Presei* este înlocuită cu conductă preizolată în proporţie de 60%, există pierderi de energie termică şi de fluid acestea ajungând la *6,4%.* Pierderea de energie termică în reţeaua de transport (diferenţa procentuală intre energia termică intrată în reţeaua de transport şi cea înregistrată de contoarele de la intrarea în punctul termic) = ***6,4%*** .
Din cauza uzurii avansate a conductelor de la toate cele patru secţii de transport (Vest, Sud, Progresul, Grozăveşti) apar des avarii cu pierdere de agent termic, pierderile totale ajungând la *14% pe an*. Influenţa costurilor cu apa de adaos care trebuie introdusă în reţeaua de transport este destul de mare.
Secţia Transport Vest preia agentul termic de la CET Vest, care este proprietatea ELCEN şi de la CET Vest Energo. Lungimea totală a reţelei de transport a secţiei este de 26.389 m dintre care au fost înlocuiţi 2.013 m adică 7,6%.
Secţia Transport Sud preia agentul termic de la CET Sud şi CET Titan care sunt în proprietatea şi exploatarea ELCEN. Lungimea totală a reţelei de transport a secţiei este de 26.389 m dintre care au fost înlocuiţi 2.013 m adică 7,6%.
Secţia Transport Progresul preia agentul termic de la CET Progresul, care este proprietatea ELCEN. Lungimea totală a reţelei de transport în funcţiune a secţiei este de 206.048 m dintre care au fost înlocuiţi 19.062 m adică 9,25%.
Secţia Transport Grozăveşti preia agentul termic de la CET Grozăveşti, care este proprietatea ELCEN. Lungimea totală a reţelei de transport în funcţiune a secţiei este de 205.928 m dintre care au fost înlocuiţi 33.654 m adică 16,34%.

Serviciul de distribuţie a energiei termice în Bucureşti
Reţeaua secundară asigură furnizarea energiei termice produsă în centralele termice zonale şi din punctele termice pană la consumatorii finali. Sistemul de reţele este cvadritubular, compus din reţele nemodernizate, din conducte clasice cu izolaţie din vată minerală, pozate în canale subterane nevizitabile. Lungimea reţelelor secundare(de distribuţie) este de 853 km din care au fost modernizaţi în jur de *11%* prin înlocuire cu reţele preizolate.
RADET Bucureşti are în exploatare un număr de 1095 puncte termice în sistem centralizat, alimentate cu agent termic din CET-urile ELCEN (CET Sud, CET Vest, CET Progresul, CET Titan), CTZ Casa Presei Libere (RADET), CET Vest Energo, CET GRIRO şi deserveşte atât consumatorii urbani cât şi terţiari.
Starea actuală a sistemului de distribuţie aferentă punctelor termice este, în cea mai mare parte necorespunzătoare ca urmare a corodării conductelor şi tasării termoizolaţiei. Lucrările efectuate pană în prezent au constat doar din înlocuiri parţiale în zonele în care s-au constatat pierderi mari de fluid, doar în câteva zone intervenindu-se şi înlocuindu-se cu conducte preizolate pe circuitul de încălzire şi cu conductă de polipropilenă preizolată pe circuitul de apă caldă de consum în acelaşi timp întregindu-se circuitul de recirculare.
Pierderea de energie termică în reţeaua de distribuţie (diferenţa procentuală intre energia termică intrată în punctul termic şi cea înregistrată de contoarele de la branşamente) a fost de 12,26%
Conform Raportului de activitate al AMRSP pentru anul 2010 indicatorii de performanţă pentru serviciile de producere, transport şi distribuţie a energiei termice în Bucureşti au evidenţiat *pierderi totale de energie termică în reţea de cca. 30-40%*

2.5.2.4. Reţeaua de distribuţie energie electrică

Resursele de energie disponibile (cărbune, gaze naturale, produse petroliere, alte resurse) au înregistrat o uşoară scădere în perioada 2008-2010 generate în principal atât de scăderea producţiei de energie primară cât şi reducerea importurilor. Consumul final energetic indica o uşoară creştere în anul 2008 fata de anul 2007 datorita creşterilor înregistrate în transporturi şi la populaţiei. În anul 2009 se remarca o scădere fata de anul 2008 cu cca. 10% datorită scăderilor înregistrate în industrie, consumul final energetic din transporturi şi de la populaţiei păstrându-se relativ constant. În 2010 se constata o uşoară creştere fata de anul 2009 în consumul final energetic datorita creşteri.
Producţia de energie electrică la nivel naţional, nu înregistrează o tendinţă evidentă, în sensul ca de la an la an se constată diferenţe de cca. 2- 5% alternativ, în plus şi în minus fata de anul precedent. O situaţie excepţională se întâlneşte în anul 2009 când se inregsitrează o scădere de cca. 11% a producţiei de energie electrică faţă de anul 2008 (cca. 6940 milioane Kw mai puţin). Începând cu 2010 producţia de energie electrică înregistrează o uşoară creştere. Mai mult de 50% din toata energia electrică produsă la nivel naţional provine din centrale termoelectrice. În ultimii ani se constată o creştere o ponderii energiei electrice produse în centrale nuclear electrice şi eoliene în detrimentul primelor doua (termoelectrica şi hidroelectrica).

Sistemul de iluminat public din Bucureşti este alcătuit din reţeaua de distribuţie (firele îngropate), stâlpii de iluminat şi punctele luminoase (becurile de pe stâlpi). Acest sistem are mai mulţi proprietari: becurile aparţin Primăriei Capitalei, stâlpii aparţin Primăriei muncipiului Bucuresti şi ENEL, la fel şi reţeaua electrică.
In total, în Bucureşti sunt circa 120.000 de puncte luminoase. Dintre acestea 115.195 sunt gestionate de Primăria Capitalei prin Luxten Lighting Company SA. (operator de servicii comunitare de iluminat public acreditat ANRSC). Din cei 92.017 de stâlpi, 47% aparţin ENEL, 41% aparţin municipalităţii, 11% RATB şi 1% Romtelecom.

In ceea ce priveşte reţeaua subterana din cei 3.766 km de cabluri, 67% aparţin ENEL, iar restul municipalităţii". Starea de uzură a stâlpilor cat şi a reţelelor aparţinând ENEL este avansată, investiţiile ENEL în sistemul de iluminat public în ultimii 20 de ani au fost minime precum şi faptul ca majoritatea echipamentelor aparţinând ENEL sunt amortizate în proporţie de 100%

Sursa: Analiza Hotnews din 15.10.2012, http://www.hotnews.ro/stiri-administratie_locala-13419476-fotoreportaj-capitala-bezna-nu-sunt-iluminate-zeci-strazi-din-Bucureşti.htm

Iluminatul public din localităţile din judeţul Ilfov este gestionat atât de către autorităţile locale (acreditate ANRSC ca operatori de servicii comunitare) cat şi de societăţi comerciale, cum e în cazul oraşului Popeşti-Leordeni, comunei Gruiu. *Sursa:ANRSC*

2.5.2.5. Surse de energie convenţională şi alternativă

In regiunea Bucureşti Ilfov exista un singur producător de energie electrică şi termică din *surse neregenerabile* ce deţine 5 electrocentrale situate pe raza municipiului Bucureşti. S.C. Electrocentrale Bucureşti S.A. a fost înfiinţată în 2002, ca filială a S.C. Termoelectrica S.A., prin reorganizarea acestei societăţi comerciale. S.C. Electrocentrale Bucureşti S.A. are ca obiect principal de activitate p*roducerea şi vânzarea energiei electrice precum şi producerea, transportul, distribuţia, dispecerizarea şi vânzarea energiei termice*. În regiune exista doar câteva zăcăminte de dezvoltare-exploatare petroliera dar care nu deservesc producţiei de energie termică şi electrică în regiune. Combustibilul utilizat la producţia de energie electrică şi termică de către S.C. Electrocentrale Bucureşti S.A este reprezentat de către gazele naturale şi păcura care provin din alte regiuni de dezvoltare. S.C. Electrocentrale Bucureşti S.A. (ELCEN) este unul din producătorii cei mai semnificativi de energie electrică şi termică din România şi are în componenţă 3 sucursale cu un total de 7 centrale. Sucursala Electrocentrale Bucureşti cu cele 5 centrale, are o putere electrică instalata de 1108 MW, (cca. 10% din totalul naţional termoelectric) deţinând o pondere de cca. 55% din totalul puterii instalate deţinute a ELCEN.

Toate cele 5 electrocentrale de pe raza municipiului Bucureşti utilizează la producerea energiei electrice şi termice gazele şi păcura ca tip de combustibil. În anul 2009 SC Electrocentrale Bucureşti a produs cca. 6% din totalul energiei electrice produsă în termocentrale (*sursa INS şi ELCEN*)

Tabel nr. 27: Puterea electrică şi termică instalată a termocentralelor din regiune

ELCEN - Sucursala Electrocentrale Bucureşti	Anul instalării	Putere electrica instalata -MW-	Putere termica instalata -Gcal/h-
CET Bucureşti Sud	1965-1975	550	2300
CET Bucureşti Vest	1975	250	1020
CET Progresu	1988	200	450
CET Grozăveşti	1964	100	784
CET Titan	1965-1970	8	249
TOTAL		**1108**	**4803**

Sursa : ELCEN http://www.elcen.ro/

La nivelul anului 2009, din totalul de 30448 mil. Kwh produşi în termocentrale cca. 2029 mil. Kwh s-au produs în cele 5 sucursale Electrocentrale Bucureşti (ELCEN), ceea ce reprezintă o pondere de cca. 6% din totalul naţional produs în aceasta categorie. La nivelul celor 5 CET din Bucureşti mai mult de jumătate din energia electrică este produsă în CET Bucureşti Sud, care are şi cea mai mare putere electrică instalată (550MW).

Energia termică produsa este livrată distribuitorului RADET Bucureşti iar cea electrică este livrată Sistemului Energetic Naţional prin intermediul transformatoarelor de grup. O mare parte a echipamentelor energetice au atins limita duratei de viaţă, unele depăşind cele 200.000 ore de funcţionare normată, motiv pentru care sunt necesare investiţii majore.

Tabel nr. 28. Producţia de energie termică şi electrică în regiune în anul 2009 de către ELCEN

ELCEN - Sucursala Electrocentrale Bucureşti	Putere electrica produsa -milioane kWh -	Putere termica produsa -milioane Gcal-
CET Bucureşti Sud	1410	2,62
CET Bucureşti Vest	1,15	1,16
CET Progresu	362,35	0,97
CET Grozăveşti	245,18	0,06
CET Titan	10,25	0,06
TOTAL	**2028,93**	**4,87**

Sursa : ELCEN http://www.elcen.ro/

In perioada 2009-2011 S.C. Electrocentrale Bucureşti S.A a finalizat 3 obiective de investiţii în regiunea Bucureşti-Ilfov în valoare de 620281 mii lei care au vizat masuri de modernizare privind respectarea factorilor de mediu în conformitate cu legislaţia în vigoare:

- Extindere CET Bucureşti Vest cu unităţi moderne de cogenerare;
- Consolidarea coşului de fum nr. 1 de la CET Bucureşti Sud;
- Diminuarea zgomotelor produse la expandoarele de pornire din CET Bucureşti Sud pentru încadrarea în limita maximă de zgomot.

Energie regenerabilă: potenţial şi exploatare

Sursele regenerabile de energie devin din ce în ce mai populare în întreaga lume şi prin dezvoltarea sectorul energiilor alternative România are şanse să genereze energie electrică ecologică şi cu emisii reduse, precum şi o securitate energetică mai mare, putând astfel îndeplini cerinţele UE cu privire la producerea de energie din surse regenerabile. Ponderea fiecărei surse se va schimba în structura resurselor de energie. Energia provenită din surse regenerabile nu este în măsura să înlocuiască pe deplin energia produsă de centralele existente convenţionale, dar pot deveni un element important al sistemului energetic romanesc. Ponderea energiei regenerabile din totalul energiei consumate a crescut în perioada 2005-2011 cu aproape 5% ajungând în anul 2011 la 21,4%, mai puţin cu cca. 2% fata de anul 2010.

Aceasta pondere situează România pe o poziţie de top, înregistrând o valoare dublă faţă de media UE 27. În anul 2011 la nivelul UE 27 România se afla pe locul 7 în privinţa ponderii energiei regenerabile din totalul energiei consumate, fiind înaintea unor ţări ca Danemarca, Bulgaria, Marea Britanie. Pe primele locuri se afla tari membre ale Uniunii Europene ca Suedia, Lituania, Finlanda, toate fiind însă surclasate de Norvegia unde se remarca faptul ca mai mult de jumătate din energia consumata provine din surse regenerabile (65%).
România se afla în prezent în *topul celor mai atractive 15 tari din lume în* domeniul energiei din surse regenerabile (poziţia 10 pentru surse eoliene şi poziţia 24 pentru surse solare)
Sursa: Ernst&Young Renewable energy country attractiveness indices, 2013

În contextul în care în România se păstrează tendinţa pozitivă a creşterii ponderii energiei regenerabile din totalul energiei consumate, va fi posibilă atingerea şi chiar depăşirea ţintei stabilită prin obiectivele Europa 2020 şi anume 24% la nivelul anului 2020**.**

Energia solară este energia provenită de la soare sub forma radiaţiei . Tehnicile activ solare include folosirea panourilor fotovoltaice şi a captatorilor solar termici pentru exploatarea energiei. România se află în zona B europeană din punct de vedere al însoririi (1200 - 1600 kWh/mp pe an), între ţări cu o industrie solară puternică dar cu o însorire considerabil mai mică (Germania, Suedia, Danemarca - 2,4-3,4 kWh/m^2 zilnic) şi ţările Europei de sud (Portugalia, Spania, Italia, Grecia - 4,4 - 5,4 kWh/m^2 zilnic).
Sursa: TPA Hortwath Schonherr - Energia eoliana şi alte surse regenerabile de energie din România, 2013
Conform studiului întocmit de ICEMENERG în privinţa radiaţiei solare, ecartul lunar al valorilor de pe teritoriul României atinge valori maxime în luna iunie (1,49 kWh/mp/zi) şi valori minime în luna februarie (0,34 kWh/mp/zi). Conform aceleiaşi surse, având în vedere distribuţia fluxurilor medii anuale ale energiei solare incidente pe suprafaţa orizontală pe teritoriul României, au fost identificate cinci zone.

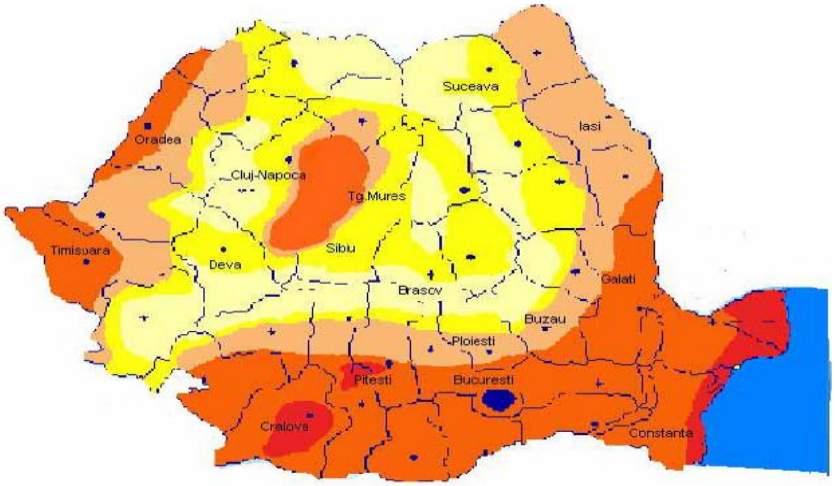

ZONA DE RADIATIE SOLARA	INTENSITATEA RADIATIEI SOLARE(kWh/m^2/an
I	>1350
II	1300-1350
III	1250-1300
IV	1200-1250
V	<1200

Fig. nr. 63. Harta solara a României (Sursa:ICEMENERG)

Cel mai ridicat potenţial acoperă Dobrogea şi o parte din Câmpia Română, unde intensitatea radiaţiei solare depăşeşte 1350 kWh/mp/an, urmată de Nordul Câmpiei Române, Podişul getic, Subacarpaţii Olteniei şi Munteniei şi o bună parte din Lunca Dunării, sudul şi centrul Podişului Moldovenesc, câmpia şi dealurile vestice şi vestul Podişului Transilvaniei, unde intensitatea radiaţiei este de 1300-1350 kWh/mp/an. În general mai mult de jumătate din teritoriul României beneficiază de un flux de energie mediu anual intre 1200 - 1300 kWh/mp. *Regiunea Bucureşti Ilfov* prezintă un potenţial al fluxurilor energetice de 1150-1250 kWh/mp/an *(Sursa: Studiu privind evaluarea potenţialului energetic actual al surselor regenerabile de energie în România(solar, vânt, biomasă, microhidro, geotermal), identificarea celor mai bune locaţii pentru dezvoltarea investiţiilor în producerea de energie electrică neconvenţională – Sinteza, Coordonator ICEMENERG, parteneri ICPE SA, ANM , UPB, ISPE SA, INL SA, IGR, OVM-ICCPET SA, ENERO*)

Capacitatea totală instalată în România la sfârşitul anului 2012 a fost de numai 41 MW, dintre care 25 MW au fost instalaţi în 2012. La nivelul anului 2012 în *regiunea Bucureşti Ilfov* se produce energie electrica din surse fotovoltaice (cca. 1 MW) în doua localităţi din judeţul Ilfov (Pantelimon 0,90678 MW, Săftica 0.074 MW), urmând a fi racordate la reţeaua electrică de distribuţie încă cca. 6MW. (Sursa:Transelectrica)

Fig. 64. Parcuri solare cu avize tehnice (ATR) şi contracte de racordare (CR) pe judeţe în MW *Sursa: TPA Hortwath Schonherr - Energia eoliana şi alte surse regenerabile de energie din România, prelucrare după Transelectrica 2013*

Judeţele cu cele mai multe cereri de racordare **(CR)** sunt Giurgiu, Ialomiţa şi Călăraşi (Sud Muntenia), Dolj şi Olt (Sud Vest Oltenia). Judeţele cu cele mai multe avize tehnice de racordare **(ATR)** sunt Giurgiu, Teleorman, Dâmboviţa, Calarasi din regiunea Sud Muntenia şi judeţul Satu Mare din Regiunea Nord Vest. In regiunea Bucureşti Ilfov centrale electrice fotovoltaice cu contract de racordare **(CR)** sunt localizate în Bucureşti 1,495MW, Periş 0,017 MW, Snagov 0,045 MW, Nuci, sat Merii-Petchii 7,038MW, Nuci 1,95 MW iar centrale electrice fotovoltaice cu aviz tehnic **ATR):** Vidra 0,35MW, Mogoşoaia 1,995 MW (Sursa:Transelectrica)

La sfârşitul anului 2012 **energia eoliana** acoperea 8% din necesarul de energie totală în UE în timp ce în România acest indicator a fost de aproximativ 5%. Deşi ponderea este inferioară mediei europene, acesta este un procent remarcabil, având în vedere faptul că în anul 2009 doar 0,1% din necesarul de energie a fost acoperit din surse de energie eoliană. *Sursa: TPA Hortwath Schonherr - Energia eoliana şi alte surse regenerabile de energie din România, prelucrare după Transelectrica 2013.*

In anul 2012, în regiunea Sud-Est existau cele mai multe avize tehnice şi cereri de racordare dintre toate regiunile, urmata de regiunea Nord Est şi de Sud Vest. În cadrul regiunii Sud-Est ponderea cea mai mare este determinată de parcurile eoliene din judeţele Constanta şi Tulcea iar în Nord Est de către parcurile eoliene din judeţele Vaslui, Iaşi şi Botoşani. La nivelul anului 2012 în regiunea Bucureşti Ilfov se produce energie electrică din surse eoliene (sub 1 MW) intr-o singură localitate din judeţul Ilfov: Baloteşti 0,005 +0,0814 MW. Nu există în regiunea alte ATR şi CR privind centralele eoliene *Sursa: TPA Hortwath Schonherr - Energia eoliană şi alte surse regenerabile de energie din România, prelucrare după Transelectrica 2013*

Biomasa reprezintă o resursă regenerabilă de energie care provine de la soare şi din deşeuri urbane, materie din plante şi deşeuri animale. Biomasa se poate regenera intr-o perioadă relativ scurtă de timp. Principalele metode de folosire a plantelor pentru uzul specific energetic sunt cultivarea plantelor pentru uzul energetic şi utilizarea deşeurilor din plante care sunt folosite în alte scopuri. Biomasa constituie pentru România, o sursa regenerabilă de energie, promiţătoare, atât din punct de vedere al potenţialului, cât şi, din punct de vedere al posibilităţilor de utilizare. Biomasa constituie pentru România o sursa regenerabilă de energie promiţătoare atât din punct de vedere al potenţialului cât şi din punct de vedere al posibilităţilor de utilizare.
Conform studiilor ICEMENERG privind distribuţia geografică a potenţialului energetic al biomasei în România care cuprinde distribuţia în teritoriu (pe judeţe şi regiuni de dezvoltare economica) a valorilor energetice (TerraJouli) preconizate a se obţine prin valorificarea energetica a biomasei vegetale cu potenţial energetic disponibil (TJ), se constată ca

- cele mai bogate judeţe, în resurse forestiere sunt: Suceava, Harghita, Neamţ, Bacău
- cele mai sărace judeţe în resurse forestiere sunt: Constanta, Teleorman, Galaţi
- cele mai bogate judeţe în resursă agricolă sunt: Timiş, Calarasi, Brăila
- cele mai sărace judeţe în resursă agricolă sunt: Harghita, Covasna, Braşov

Conform MADR, România are un potenţial de biomasa (7,6 mil. tone echivalent petrol pe an (tep/an) aproximativ 318 PJ*). În regiunea Bucureşti Ilfov* potenţialul energetic disponibil al biomasei este de 2554 TerraJouli (TJ), fiind generat în proporţie foarte mare de biomasa agricola (96,4%). Aceasta pondere este determinata de *suprafaţa forestieră foarte redusă* din judeţul Ilfov. Comparativ cu alte judeţe, judeţul Ilfov deţine un potenţial energetic al biomasei extrem de redus, fiind sub majoritatea judeţelor ţării cu excepţia judeţelor Harghita, Covasna, Braşov (regiunea Centru), Maramureş (regiunea Nord Vest)
Sursa: Studiu privind evaluarea potenţialului energetic actual al surselor regenerabile de energie în România(solar, vânt, biomasa, microhidro, geotermie), identificarea celor mai bune locaţii pentru dezvoltarea investiţilor în producerea de energie electrica neconvenţională – Sinteza, Coordonator ICEMENERG, parteneri ICPE SA , ANM , UPB , ISPE SA, INL SA, IGR , OVM-ICCPET SA, ENERO

Energia geotermală este prezentă în România prin 66 surse de apă geotermală şi anume: în Depresiunea Panonică (judeţ Arad – 12 surse energetice cu un debit de 90 l/s, judeţ Timiş – 37 surse energetice cu un debit total de 364 l/s), în Depresiunea Getică (judeţ Vâlcea – 3 surse cu un debit total de 43 l/s) şi Platforma Moesică (judeţ Ilfov – 14 surse cu un debit total de 312 l/s).
România dispune de un potenţial economic ridicat al surselor regenerabile de energie. În cadrul acestuia, resursele de energie geotermală, identificate prin foraje, constituie un potenţial anual de cca.10·106 GJ echivalent a 240000 tep, din care prin cele cca.96 de sonde aflate în exploatare se realizează un aport energetic anual de 3·106 GJ, corespunzător (ca echivalent în economia de energie) a 72000 tep. În România, se utilizează doar 1/3 din potenţialul existent, cauza principală fiind determinată de lipsa unui suport financiar corespunzător care să favorizeze dezvoltarea acestui sector energetic.
De menţionat, sursa de ape geotermale din Nordul Bucureştiului (la Otopeni) care este bogată în formaţiuni calcaroase de vârstă mezozoică. Temperatura măsurată la fundul sondelor este de circa 700C. Apa geotermală este folosită ca agent termic pentru încălzirea comunei Otopeni. După utilizare, apa este reintrodusă printr-o sondă de injecţie la acelaşi nivel de adâncime cu cel de extracţie.

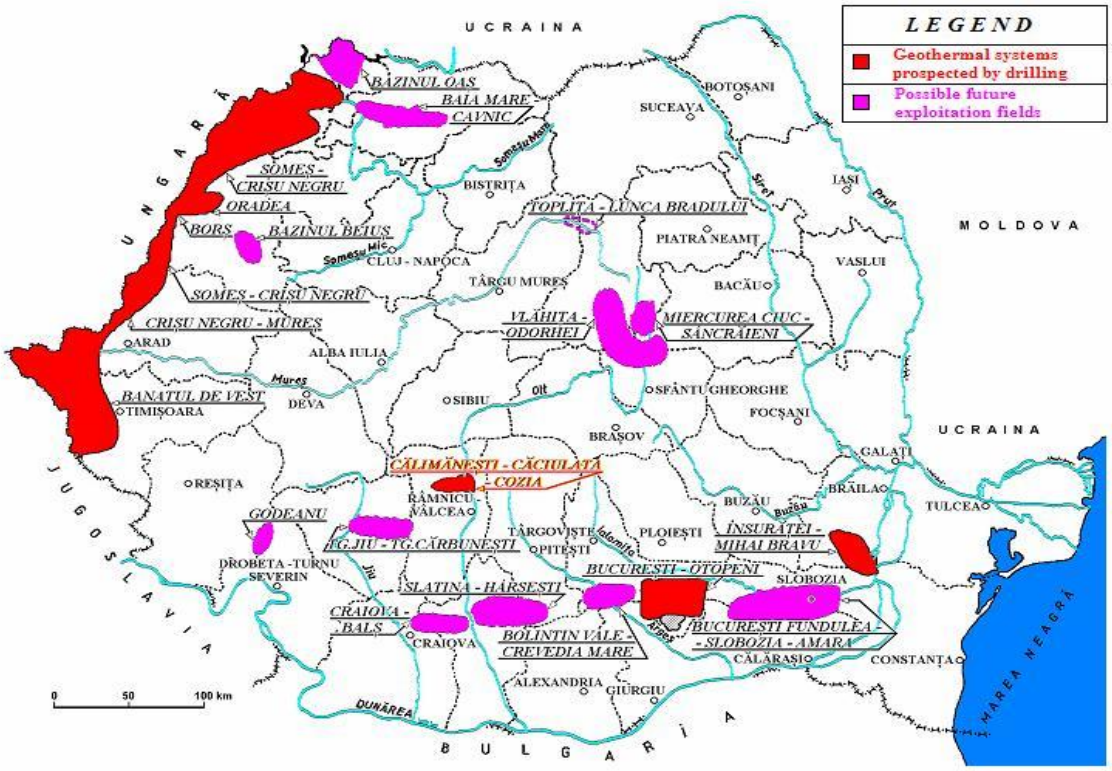

Fig. 65. Localizarea principalelor zone hidrogeotermale în România
Sursa: Institutul Geologic Roman

Principalii parametri tehnici ai sistemului geotermal din zona Nordul Bucureştiului sunt:

- Suprafaţa – 300 kmp
- Adâncimea – 1.9-2.6 km
- Sonde săpate -11
- Sonde active – 5
- Temperatura la talpa sondei – 60-80 grade Celsius
- Gradientul temperaturii – 28-34 grade Celsius/km
- Economia de combustibil convenţional – 1900 toe/an
- Total putere disponibila pentru sondele existente – 32MWt
- Rezerve exploatabile (pentru 20 ani) -310 Mw/zi

Sursa: Studiu privind evaluarea potenţialului energetic actual al surselor regenerabile de energie în România(solar, vânt, biomasa, microhidro, geotermie), identificarea celor mai bune locaţii pentru dezvoltarea investiţiilor în producerea de energie electrică neconvetională – Sinteza, Coordonator ICEMENERG, parteneri ICPE SA, ANM , UPB , ISPE SA, INL SA, IGR , OVM-ICCPET SA, ENERO

Se constata că suprafaţa unde exista potenţial geotermal din regiunea Bucureşti Ilfov este mare comparativ cu suprafaţa întregii regiuni (1811 kmp) însă utilizarea acestor ape este redusă, fiind utilizată o singură sursă având debitul de 14 l/s din care se folosesc cca. 50%. Rezultă utilizarea a numai 3% din debitul total disponibil în zonă. (*Sursa: Zaharia Carmen - Energia şi mediul, Editura Ecozone, ed II, 2006, pag 124)*

2.5.3. Infrastructura de telecomunicaţii

Sisteme de telefonie

Atât la nivel naţional cat şi la nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare se constată ca în perioada 2008-2009 numărul de conexiuni telefonice a crescut în medie cu cca. 4-5%, cea mai mare creştere având loc în regiunea Sud Muntenia (cca. 7%). În regiunea Bucureşti Ilfov se constată ca exista 22% din totalul conexiunilor telefonice naţionale.

Tabel 29. Numărul total de conexiuni telefonice pe regiuni de dezvoltare

Regiunea / Judeţul	2008	2009
România	**5035644**	**5292502**
Bucureşti Ilfov	**1125779**	**1173375**
Nord Vest	652619	687256
Centru	633484	670142
Nord Est	595715	626317
Sud Est	576116	598528
Sud Muntenia	519328	554475
Sud Vest Oltenia	408895	437291
Vest	523708	548649

Sursa: INS. Seria statistica de întreprinderi - Societatea informaţională 2009

Acces la internet

In perioada 2008-2011, la nivel naţional proporţia gospodăriilor dotate cu computer acasă a înregistrat o creştere de cca. 11,8% atingând în anul 2011 pragul de 46,8%. De asemenea şi proporţia gospodăriilor cu acces la internet acasă a crescut în aceasta perioadă cu cca. 16% atingând în 2011 o valoare de 43,3%. Tendinţa de creştere pentru ambii indicatori a fost mai pronunţată în perioada 2008-2009 (cca. 7% respectiv 8%), aceasta reducându-si amploarea în perioada 2009-2011. De asemenea toate regiunile de dezvoltare au înregistrat creşteri ale acestui indicator în perioada mai sus menţionată.

Tabel 30. Proporţia gospodăriilor dotate cu computer şi cu acces la internet de acasă, pe regiuni de dezvoltare în perioada 2008-2011 (% din total gospodării din fiecare regiune)

Regiune / An	2008		2009		2010		2011	
	PC acasă	Acces la internet acasă	PC acasă	Acces la internet acasă	PC acasă	Acces la internet acasă	PC acasă	Acces la internet acasă
Total	35	27,3	42,2	35,1	44,2	38,9	46,8	43,3
Bucureşti-Ilfov	50,7	45,7	60,2	57,6	65,6	61,9	68,8	65,2
Vest	34,5	28,7	47,4	41,6	49,7	44,4	51,1	49,5
Nord Vest	36,6	28,2	45,5	34,7	50	39,4	45	42,9
Nord Est	28,5	21,3	39	32,6	38,2	33,1	40	35,6
Centru	33,1	24,2	38,3	29,8	41.2	37,4	46	41,1
Sud Est	35,2	28,5	38	33,4	40	36	42,6	39,6
Sud Vest	33,8	25	37,8	28,6	35,6	32	44,2	38,4
Sud Muntenia	31,4	21,9	36	27,3	38,2	32,9	42,5	40,1

Sursa: INS, Accesul populaţiei la tehnologia informaţiilor şi comunicaţiilor anul 2008-2011

La nivelul regiunii Bucureşti Ilfov gospodăriile care s-au dotat în perioada 2008-2012 cu infrastructura TIC au fost în număr mult mai mare decât în alte regiuni de dezvoltare, generând o creştere de cca. 18% în cazul proporţiei gospodăriilor cu PC acasă şi de cca. 20% în cazul gospodăriilor cu acces la internet acasă. Se constată ca în regiunea Bucureşti Ilfov începând cu 2009 mai mult de jumătate din gospodării au acces la internet acasă şi deţin PC, aceasta pondere poziţionând regiunea peste media naţională.

La polul opus, regiunile de dezvoltare care deţin un procent redus al gospodăriilor cu PC acasă şi cu acces la internet acasă, sub media naţională, la nivelul anului 2010 sunt Nord Est. La nivel regional, singura care deţine valori peste media naţională în privinţa proporţiei gospodăriilor cu PC acasă şi acces la internet este regiunea Vest, celelalte situându-se sub media naţională, cele mai mici proporţii înregistrându-se în regiunea Nord Est.

Conform datelor Eurostat la nivelul anului 2008 regiunea Bucureşti Ilfov se afla pe locul 108 **în** privinţa proporţiei gospodăriilor cu acces la internet, pe primele 3 locuri situându-se regiuni din Olanda cu procente de cca. 90%. În anul 2010 Olanda s-a situat tot pe primele 3 poziţii prin regiunile Overijssel, Flevoland şi Drenthe cu procente de cca. 97-98% în timp ce regiunea Bucureşti Ilfov a urcat pe locul 65.
Sursa Eurostat http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/region_cities/regional_statistics/data/database

2.5.4. Infrastructura de sănătate. Personal medico-sanitar.

Caracteristici interregionale şi intraregionale privind unităţile sanitare
Unităţile sanitare reprezintă unităţile care asigură populaţiei asistenţa medicală curativă şi profilactică printr-o serie de unităţi sanitare din sectorul public şi privat, printre care spitale, policlinici, sanatorii, centre de diagnostic şi tratament, cabinete medicale de familie, cabinete stomatologice, cabinete medicale de specialitate, laboratoare medicale, creşe, farmacii, etc. Spitalele sunt unităţi sanitare (publice, publice cu secţii private sau private) cu paturi, de utilitate publica, cu personalitate juridica şi care furnizează servicii medicale persoanelor internate sau în ambulatoriu, participând la asigurarea stării de sănătate a populaţiei.

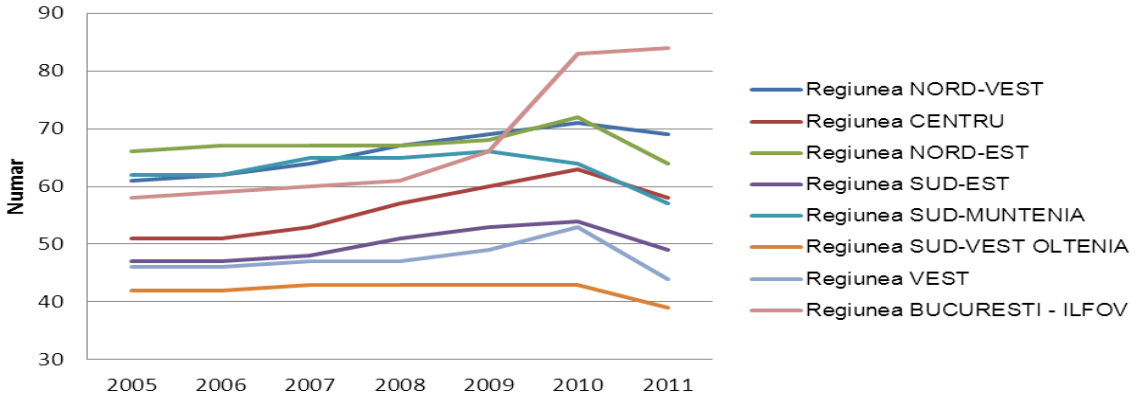

Fig. 66. Evoluţia numărului unităţilor sanitare spitaliceşti la nivel interregional, după INS, Baza de date TEMPO cod SAN101A

La nivel naţional, perioada 2005-2010 se defineşte printr-o dezvoltare constantă a reţelei de spitale, aceasta tendinţă încetând după 2010, când se remarca modificări importante în întreg sistemul sanitar.
Aceasta tendinţă este determinată de Evoluţia numărului de spitale din cele 7 regiuni de dezvoltare, cu excepţia regiunii Bucureşti Ilfov care înregistrează un trend ascendent în toata perioada 2005-2011.

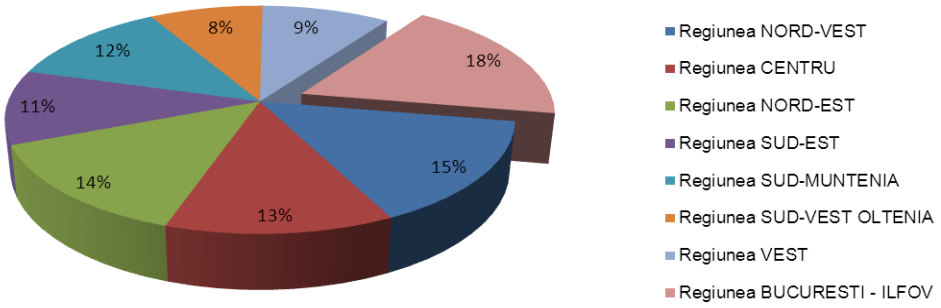

Fig. 67. Distribuţia pe regiuni a spitalelor în anul 2011, după INS, Baza de date TEMPO cod SAN101A

In regiunea Bucureşti Ilfov numărul de spitale a crescut în perioada analizata cu 26 de unităţi, reprezentând o creştere de 45%. Aceasta creştere a numărului de spitale din regiunea Bucureşti Ilfov este determinată doar de sectorul privat, sector care înregistrează o dezvoltare constantă în ultimii ani.
Daca la nivelul anului 2005 Regiunea Bucureşti Ilfov înregistra o pondere de 13% din totalul numărului de spitale din România situându-se pe locul 4 după regiunile Nord Est, Sud-Muntenia şi Nord Vest, în anul 2011 aceasta înregistrează o pondere de 18% din totalul naţional, urcând astfel pe primul loc, urmată de regiunile Nord-Vest şi Nord-Est.

Reţeaua de unităţi sanitare a înregistrat în perioada 2005-2011 o dezvoltare puternică la nivelul tuturor regiunilor de dezvoltare, cu preponderenţă în segmentul de activitate a policlinicilor, cabinetelor medicale de specialitate, laboratoarelor medicale şi farmaciilor. Celelalte componente ale reţelei de unităţi sanitare au înregistrat fluctuaţiei sau creşteri minore ale numărului de unităţi.

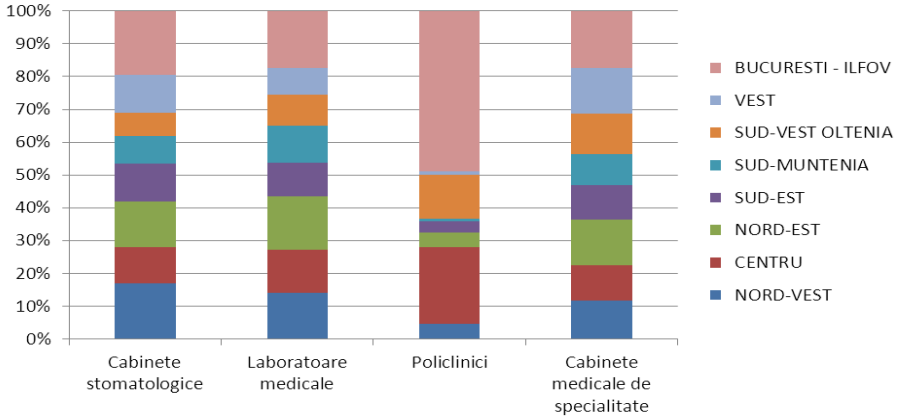

Fig. 68. Ponderea regională a unităţilor sanitare în 2011, după INS, Baza de date TEMPO cod SAN101A

In regiunea Bucureşti-Ilfov, în perioada 2005-2011 dezvoltarea cea mai amplă au înregistrat-o laboratoarele medicale (creştere de 1400%), cabinetele medicale de specialitate (creştere de cca. 90%), policlinicile (creştere de 56%) şi cabinetele stomatologice (creştere de 38%). Astfel în anul 2011 cele mai multe unităţi sanitare (policlinici, cabinete medicale de specialitate, laboratoare medicale şi farmacii) dintre toate regiunile de dezvoltare ale României se regăsesc în regiunea Bucureşti Ilfov fapt care se datorează tendinţei anuale de dezvoltare a segmentului privind furnizarea de servicii sanitare în aceasta regiune.

Din punct de vedere al **proprietăţii**, se remarcă o tendinţă de creştere a numărului de spitale private în municipiul Bucureşti începând cu anul 2009. Aceasta tendinţă se înregistrează şi în judeţul Ilfov însă la un nivel mai redus. Astfel, în Bucureşti numărul de spitale private a crescut de la o unitate în anul 2005 la 27 de unităţi în anul 2011 iar în judeţul Ilfov numărul de spitale a ajuns la 3 unităţi în anul 2011. *Sursa: INS, Baza de date TEMPO cod SAN101A*

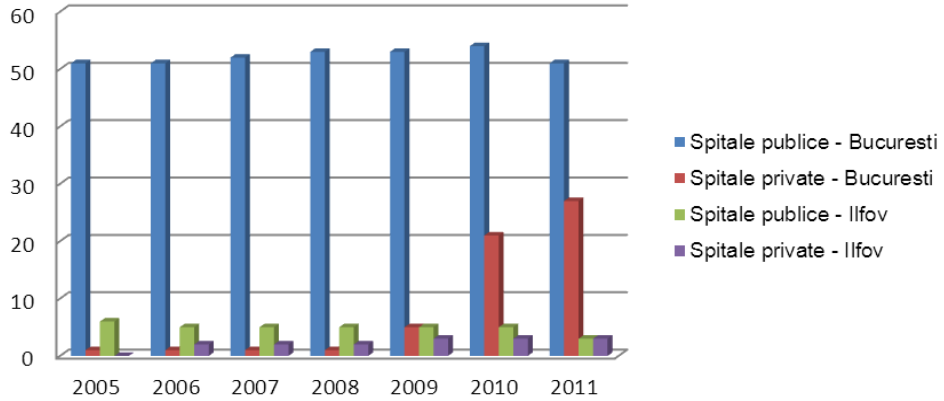

Fig. 69. Distribuţia intraregională a spitalelor pe titluri de proprietate, după INS, Baza de date TEMPO cod SAN101A

In privinţa spitalelor publice din Bucureşti, numărul acestora a rămas relativ constant înregistrându-se totuşi o uşoară creştere în perioada 2008-2010 cu 2 unităţi. În judeţul Ilfov insa, numărul spitalelor aflate în proprietate publică a scăzut cu 3 unităţi în perioada analizata.

Din punct de vedere al **distribuţiei teritoriale** (pe cele 6 sectoare), din cele 53 de spitale publice existente în municipiul Bucureşti, mai mult de jumătate dintre acestea sunt localizate în jumătatea nordică a capitalei, pe raza sectoarelor 1 şi 2 (14, respectiv 16 unităţi sanitare).

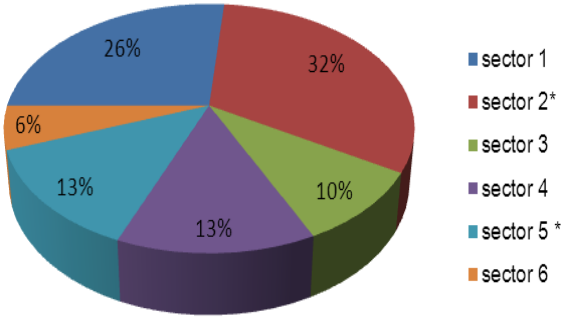

*Fig. 70. Ponderea distribuţiei pe sectoare a unităţilor sanitare publice (spitale) din municipiul Bucureşti, Sursa: DSPMB http://www.dspb.ro/asistentamedicala/unitatisubordonate.php (accesat 18 Martie 2013) * - inclusiv SABIF şi SCJ de Urgenta Ilfov , ** - inclusiv INCDDPSB "V. Babeş" şi INCDMI "Cantacuzino"*

Din punct de vedere al tipului de proprietate publică, unităţile sanitare publice de pe raza municipiului Bucureşti sunt subordonate Ministerului Sănătăţii (24 unităţi sanitare), Primăriei Municipiului Bucureşti (19 unităţi sanitare), Ministerului Transporturilor (2 unităţi), Ministerului Apărării Naţionale (2 unităţi sanitare), Ministerului Justiţiei (2 unităţi sanitare), Academiei Romane (1 unitate sanitară), Ministerului Afacerilor Interne (1 unitate sanitară), Direcţiei de sănătate Publica Bucureşti (1 unitate sanitara), Direcţiei de sănătate Publica Ilfov.

In judeţul Ilfov exista 3 spitale publice din care unul este situat în municipiul Bucureşti, unul în oraşul Buftea, iar al treilea în comuna Cernica, toate trei aflându-se în subordinea Consiliului Judeţean Ilfov, precum şi un Centru de asistenţă medico-social pentru bolnavi cronici situat în comuna Domneşti. În privinţa spitalelor private se constată că în judeţul Ilfov exista doar 5 astfel de unităţi sanitare localizate în oraşul Voluntari, oraşul Otopeni şi în comuna Corbeanca. (Sursa: DSP Ilfov http://www.aspilfov.ro/)

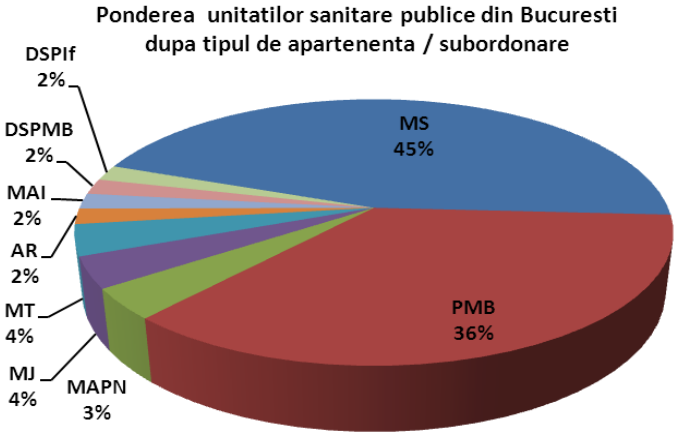

Fig. 71. Ponderea unităţilor sanitare publice din Bucureşti după tipul de apartenenţa.
După DSPMB http://www.dspb.ro/asistentamedicala/unitatisubordonate.php (accesat 18 Martie 2013)

Se constată astfel, ca din punct de vedere al distribuţiei teritoriale, pe raza sectorului 1 al municipiului Bucureşti exista cele mai multe unităţi sanitare din regiunea Bucureşti-Ilfov.
In privinţa gradului de furnizare a serviciilor medicale de bază, în toate localităţile urbane şi rurale din regiunea Bucureşti Ilfov exista cabinete medicale care furnizează populaţiei servicii medicale diverse (medicina de familie, medicina muncii, medicina dentara, etc)
Conform evidentei Direcţiei de Sănătate Publică Ilfov, la nivelul anului 2011 în judeţul Ilfov existau 339 de unităţi sanitare publice şi private (cabinete medicale individuale, centre medicale, cabinete medicale, etc), 3 spitale publice aflate în subordinea CJ Ilfov (localizate în Bucureşti, Cernica-Balaceanca, Buftea), 1 centru de asistenţă medico-socială pentru bolnavi cronici (Domneşti) si 5 spitale private (2 în comuna Voluntari, 1 în Corbeanca, şi 2 în Otopeni) şi 6 societăţi comerciale care furnizează îngrijiri medicale la domiciliu. Din punct de vedere al densităţii unităţilor sanitare raportate la populaţia localităţilor din judeţul Ilfov, se constata totuşi disparităţi în interiorul judeţului.

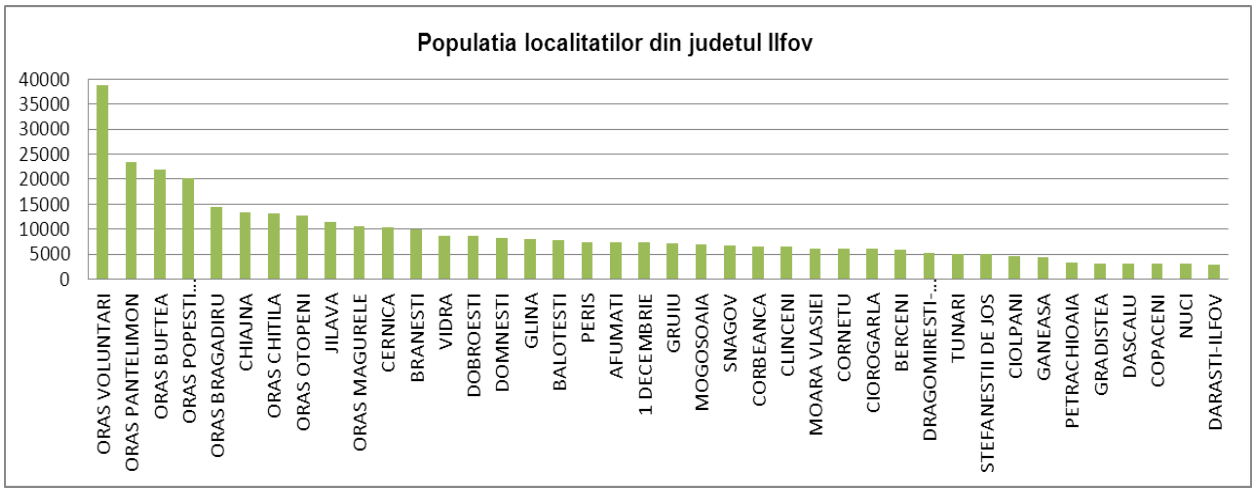

Fig. 72. Populaţia localităţilor din judeţul Ilfov, după RPL 2011 INS în judeţul Ilfov

Din punct de vedere al accesibilităţii populaţiei rurale din judeţul Ilfov la servicii medicale de baza, se constata ca exista o distribuţie neuniforma a unităţilor sanitare locale, existând în continuare comune în care există doar câte o unitate sanitară locală cum este cazul comunelor Dărăşti-Ilfov şi Brăneşti, în aceasta din urma existând doar o unitate sanitară la circa 10000 de locuitori.
La polul opus comunele Baloteşti, Snagov şi Chiajna dispun de o reţea de unităţi sanitare care oferă cetăţenilor servicii medicale de bază mult mai accesibile. În mediul urban din judeţul Ilfov, oraşul Otopeni dispune de cea mai variată şi mai mare reţea de unităţi sanitare iar oraşul Pantelimon se situează pe ultimul loc deţinând un număr de două ori mai mic de unităţi sanitare la o populaţiei dublă faţă de oraşul Otopeni.

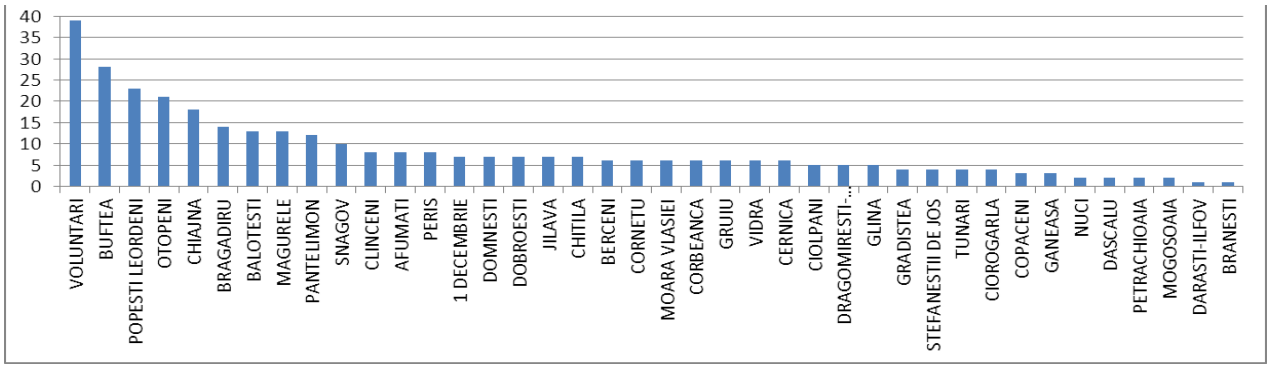

Fig. 73. Distribuţia pe localităţi a unităţilor sanitare din judeţul Ilfov,
Sursa: DSP Ilfov - http://dspilfov.ro/page.php?id=5&s1=9 (accesat 03.03.2013)

Caracteristici inter/intraregionale privind performanta spitalelor

Conform Ordinului Ministerului Sănătăţii 1408/2010 si Ordinului Ministerului Sănătăţii 323/2011 privind aprobarea criteriilor de clasificare a spitalelor în funcţie de competenţă, în România exista 461 de spitale evaluate (publice şi private) clasificate pe 5 categorii, categoria întâi reprezentând maximul de competenţă.

Tabel 31. Distribuţia spitalelor încadrate în clasele I şi II de performanta, pe regiuni de dezvoltare şi judeţe

Regiune	Judeţ	Categoria I			Categoria II				
		I plan conf	I M	Total I	II	II plan conf	II M	II M plan conf	Total II
Bucureşti Ilfov	Bucureşti	3	16	**19**	2	6	13	0	**21**
Nord-Vest	Cluj	1	3	**4**	0	2	4	0	**6**
	Bihor	0	0	**0**	2	2*	0	0	**4**
Vest	Timiş	1	1	**2**	0	1	3	0	**4**
	Arad	0	0	**0**	0	1	0	0	**1**
Nord Est	Iaşi	1	1	**2**	0	0	7	2	**9**
Sud-Est	Constanta	1	0	**1**	0	0	2	1	**3**
	Galaţi	0	0	**0**	0	1	1	0	**2**
Centru	Mureş	1	0	**1**	1	0	0	0	**1**
	Braşov	0	0	**0**	0	1	4	0	**5**
Sud-Vest	Craiova	0	0	**0**	0	1	0	3	**4**
Sud Muntenia	-	0	0	**0**	0	0	0	0	**0**
Total		**8**	**21**	**29**	**5**	**15**	**34**	**6**	**60**

* dintre care un spital în proprietate privata
Sursa: Ministerul Sănătăţii http://www.ms.ro/upload/CLASIFICAREA%20SPITALELOR-1.pdf

Clasificarea spitalelor s-a făcut pe 5 categorii astfel: în categoria V au fost incluse spitalele cu un nivel de competenţă limitat; în categoria IV au fost incluse spitalele cu un nivel de competenţă bazal; în categoria III au fost incluse spitalele de competenţă medie; în categoria II au fost incluse spitalele de competenţă înaltă, în această clasă există şi subcategoria II M pentru unităţile monoprofil; în categoria I au fost incluse spitalele cu un nivel de competenţă foarte înalt, în această clasă există şi subcategoria I M pentru unităţile monoprofil.

Din totalul de 461 spitale clasificate de către Ministerul Sănătăţii, cca. 14% din unităţile sanitare menţionate *sunt localizate în municipiul Bucureşti* (66 de spitale) Daca la nivel naţional, 58% dintre spitale se încadrează în cele mai slabe categorii (IV şi V), la nivelul regiunii Bucureşti-Ilfov, doar cca. 29% dintre spitalele clasificate de către Ministerul Sănătăţii se încadrează în aceste două categorii, constatându-se astfel ca în municipiul Bucureşti există cel mai mare număr de spitale dintre toate regiunile de dezvoltare, caracterizate prin criterii de performanţă predominant înalte.

Dintre spitalele din Bucureşti, 19 unităţi au fost încadrate în cea mai înaltă clasă de performanţă. Acestea cuprind 34 de secţii, având toate specializările acoperite, linii de gardă şi cabinete în ambulatoriu pentru toate secţiile, medici specialişti aferenţi fiecărei secţii în parte şi aparatură medicală performantă
Regiunea Bucureşti Ilfov prin municipiul Bucureşti se distinge faţă de celelalte 8 regiuni de dezvoltare atât prin calitate cat şi prin cantitate în ceea ce priveşte reţeaua de spitale clasificate de către Ministerul Sănătăţii, aici existând cel mai mare număr de spitale de categoria I şi II din România.

Conform listei publicate de Ministerul Sănătăţii cele mai performante spitale din Regiunea Bucureşti Ilfov sunt *Spitalul Clinic Universitar de Urgenţă Bucureşti (I plan conf.), Spitalul Clinic de Urgenţă Floreasca Bucureşti (I plan conf.) şi Spitalul Militar Central (I plan conf.).* Acestea au fost încadrate în clasa de competenţă foarte înaltă însă cu plan de conformare deoarece mai au de remediat unele deficienţe.

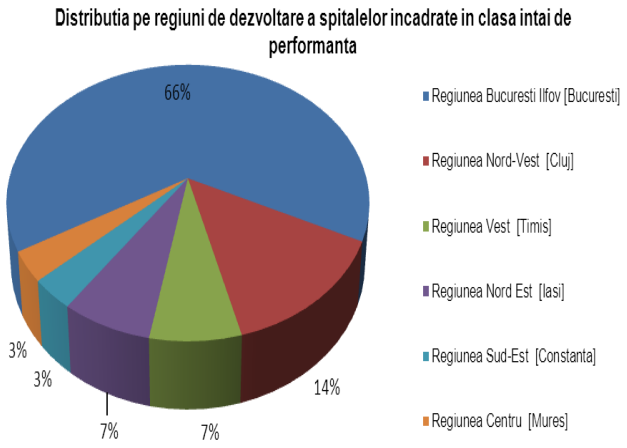

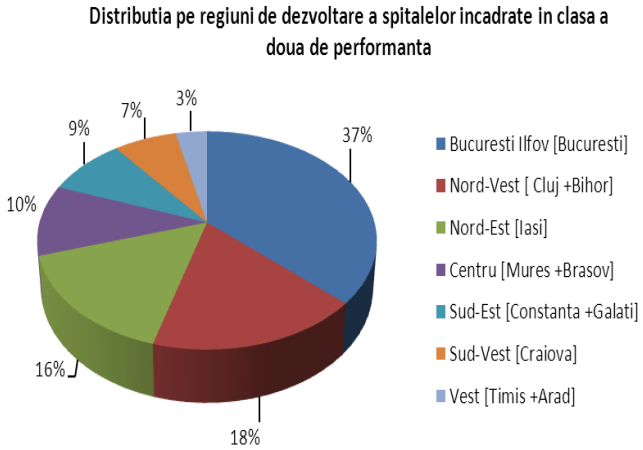

Fig. 74. Distribuţia spitalelor încadrate în clasele I şi II de performanta pe regiuni de dezvoltare
Sursa: calcule proprii după cf DSPMB www.dspb.ro/asistentamedicala/unitatisubordonate.php (acc 03.03.2013)

Regiunile Nord Est şi Sud Vest sunt singurele regiuni de dezvoltare care au concentrate spitalele de categoria I şi II intr-un sigur oraş, celelalte deţinând spitale performante în cate două judeţe (Centru, Nord Vest, Vest, Sud Est)
Cu excepţia regiunilor de dezvoltare Sud Vest şi Sud Muntenia în care nu există spitale care să se încadreze în categoria I de performanţă, toate celelalte 6 regiuni de dezvoltare deţin câte un spital încadrat în clasa I de performanţă. Singura regiune de dezvoltare care nu deţine nici un spital încadrat în clasa a II de performanţă este Regiunea Sud Muntenia.

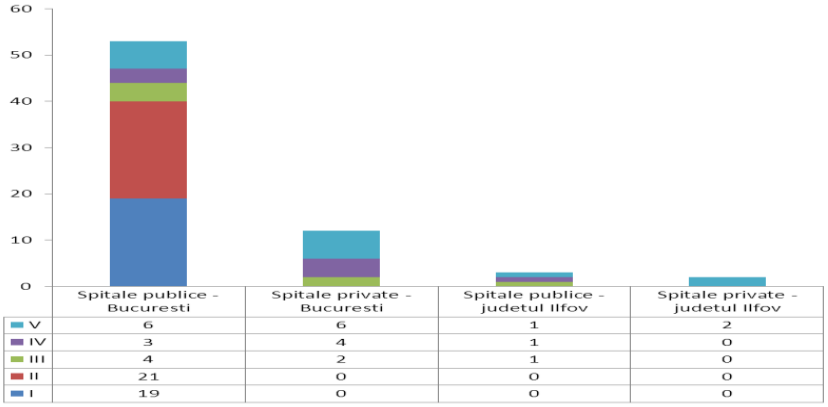

	Spitale publice - Bucuresti	Spitale private - Bucuresti	Spitale publice - judetul Ilfov	Spitale private - judetul Ilfov
V	6	6	1	2
IV	3	4	1	0
III	4	2	1	0
II	21	0	0	0
I	19	0	0	0

Fig. 75. Distribuţia judeţeana a spitalelor pe forme de proprietate şi criterii de performanţă
Sursa: Calcule proprii după datele DSPMB, www.dspb.ro/asistentamedicala/unitatisubordonate.php (accesat 03.03.2013- an de referinţă 2011)

In cadrul regiunii Bucureşti Ilfov, se diferenţiază ca lider municipiul Bucureşti, care deţine cea mai mare pondere de spitale publice clasificate. În funcţie de criteriile de performanţă se constatată că în judeţul Ilfov nu există spitale publice de clasa I şi II, municipiul Bucureşti deţinând toate spitalele publice de performanţă înaltă şi foarte înaltă. În privinţa spitalelor private, în municipiul Bucureşti exista doar spitale încadrate în clasele III-V iar în judeţul Ilfov doar spitale încadrate în clasa V.

Personalul medico-sanitar din regiunea Bucureşti Ilfov
Conform Institutului Naţional de statistică personalul medico-sanitar reprezintă totalitatea personalului medical de specialitate care activează în unităţi de ocrotire a Sănătăţii, de învăţământ medico-farmaceutic şi în unităţi de cercetare ştiinţifica în domeniul medical, atât în sectorul public cat şi în cel privat. Personalul sanitar este format din: personal sanitar cu pregătire medicală superioară, personal sanitar mediu, şi personal sanitar auxiliar.
La nivel naţional perioada 2005-2011 s-a remarcat printr-o creştere de cca. 10% a **numărului total de medici** (exclusiv stomatologi), situaţie întâlnită în toate regiunile de dezvoltare, cea mai amplă creştere întâlnindu-se în regiunile Vest (25%) şi Nord-Vest (cca. 23%). La polul opus se situează regiunea Bucureşti Ilfov care a înregistrat cea mai mică rata de creştere a numărului de medici (cca. 3%) după ce a atins un maxim în anul 2010, insă rămâne pe primul loc la numărul de medici dintre toate cele 8 regiuni de dezvoltare.

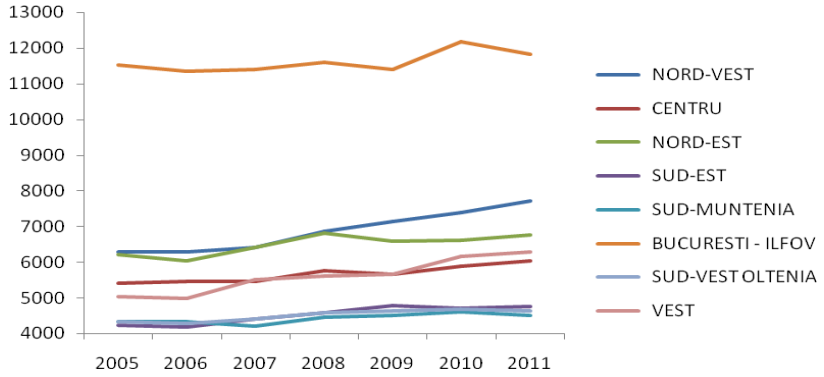

Fig. nr. 76. Evoluţia numărului de medici pe regiuni de dezvoltare (Sursa: INS)

Comparativ cu alte regiuni NUTS 2, la nivelul anului 2010 regiunea Bucureşti Ilfov se situează printre cele mai bune regiuni din Europa în privinţa numărului de medici raportaţi la 100.000 de locuitori (locul 16 din 197 cu 517,4 medici la 100.000 locuitori), având valori mai mici doar decât regiunile de capitala ca Atena (829 medici la 100.000 locuitori), Viena (664 medici la 100.000 locuitori), Praga (656 medici la 100.000 locuitori), Bratislava (643 medici la 100.000 locuitori), Lisabona (533 medici la 100.000 locuitori) şi Oslo (520 medici la 100.000 locuitori).

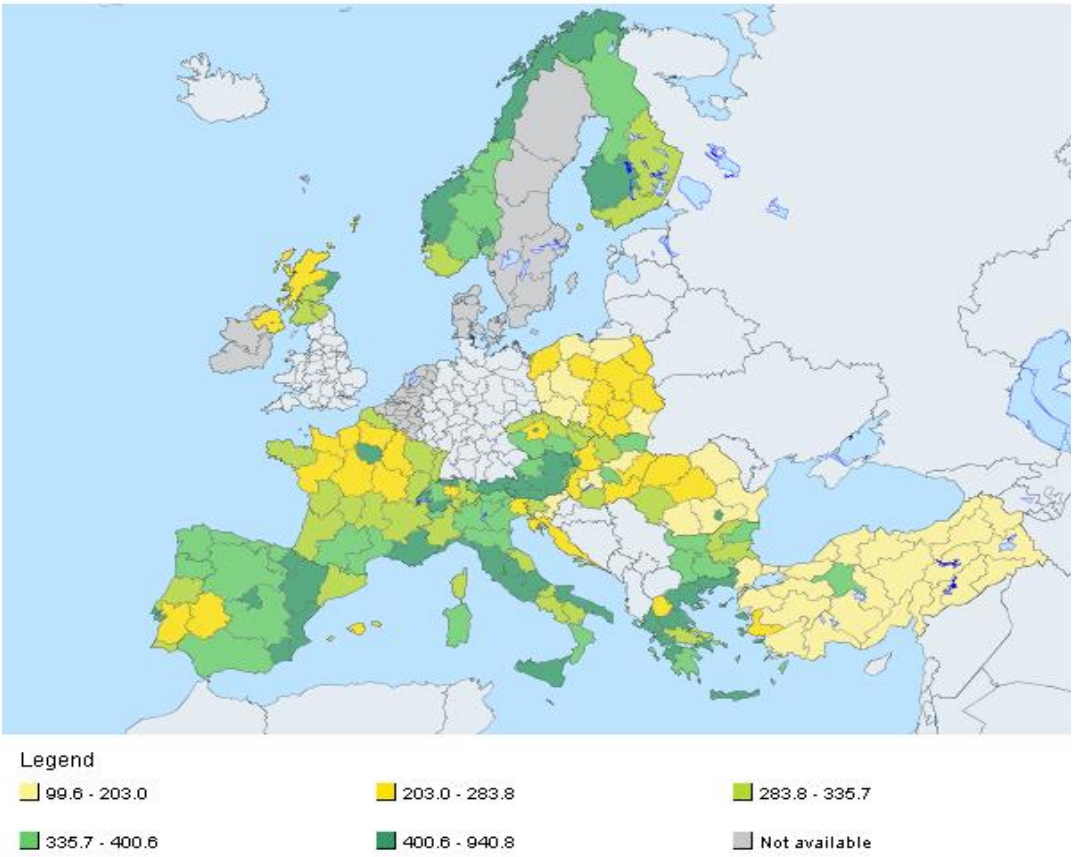

Fig. 77. Număr de medici la 100.000 de locuitori pe regiuni NUTS 2 în anul 2010, Sursa: EUROSTAT *http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/mapToolClosed.do?tab=map&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tgs00062&toolbox=legend*

In cazul **medicilor de familie** numărul acestora a crescut cu cca. 27% la nivel naţional în perioada 2005-2011, aceasta creştere fiind determinată în principal de creşterea numărului de medici de familie din regiunile Bucureşti Ilfov, Nord Vest şi Centru. Aceasta tendinţă de creştere este mai redusă începând cu anul 2011 când se înregistrează şi scăderi ale numărului de medici de familie fata de anul anterior în regiunile Sud Muntenia, Vest, Sud Est.

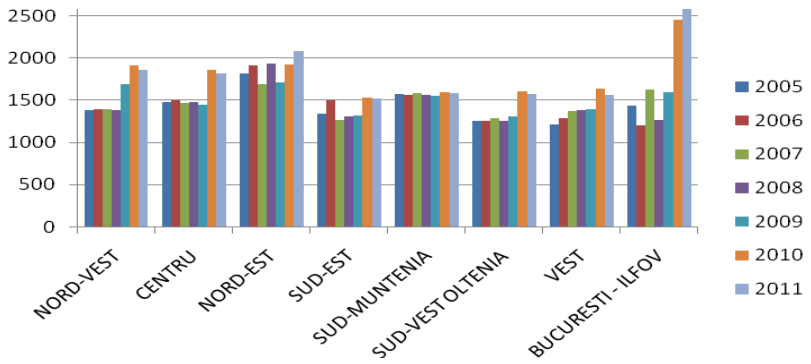

Fig. 87. Evoluţia numărului de medici de familie pe regiuni de dezvoltare (Sursa: INS)

Regiunea Bucureşti Ilfov a înregistrat în perioada 2005-2011 cea mai mare creştere a numărului de medici de familie dintre toate regiunile (80%), deţinând în anul 2011 primul loc din România cu o pondere de cca. 18% din totalul numărului de medici de familie.

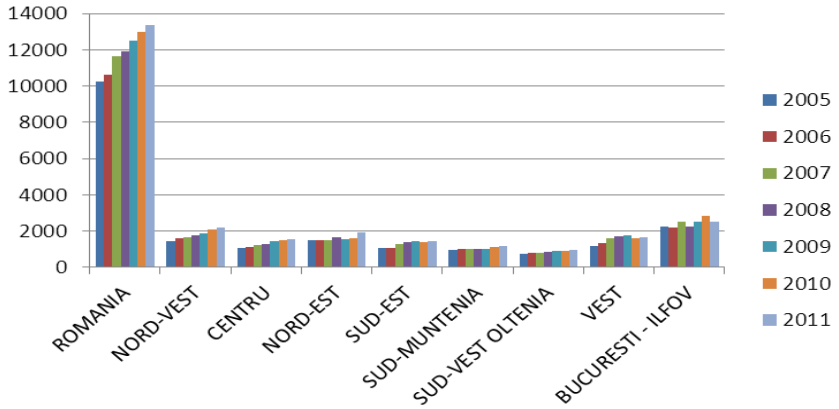

Fig. 79. Numărul de medici stomatologi pe regiuni de dezvoltare, după INS

Numărul de **medici stomatologi** a înregistrat la nivel naţional o creştere anuala constantă, atingând în anul 2011 o valoare cu 30% mai mare decât în anul 2005. Aceasta creştere s-a datorat în principal regiunilor Nord-Vest, Centru, Sud-Est, Sud Muntenia şi Sud-Vest Oltenia în care numărul de medici stomatologi a crescut constant, cea mai mare dezvoltare înregistrându-se în regiunea Nord Vest (52%). În regiunile Nord-Est, Vest şi Bucureşti Ilfov s-au înregistrat fluctuaţii ale numărului de medici stomatologi, dar sunt încadrate intr-o tendinţă generală de creştere. Regiunea Bucureşti Ilfov a înregistrat în perioada 2005-2011 cea mai mică amplitudine a creşterii numărului de medici stomatologi dintre toate regiunile de dezvoltare (10%), atingând un maxim în anul 2010.

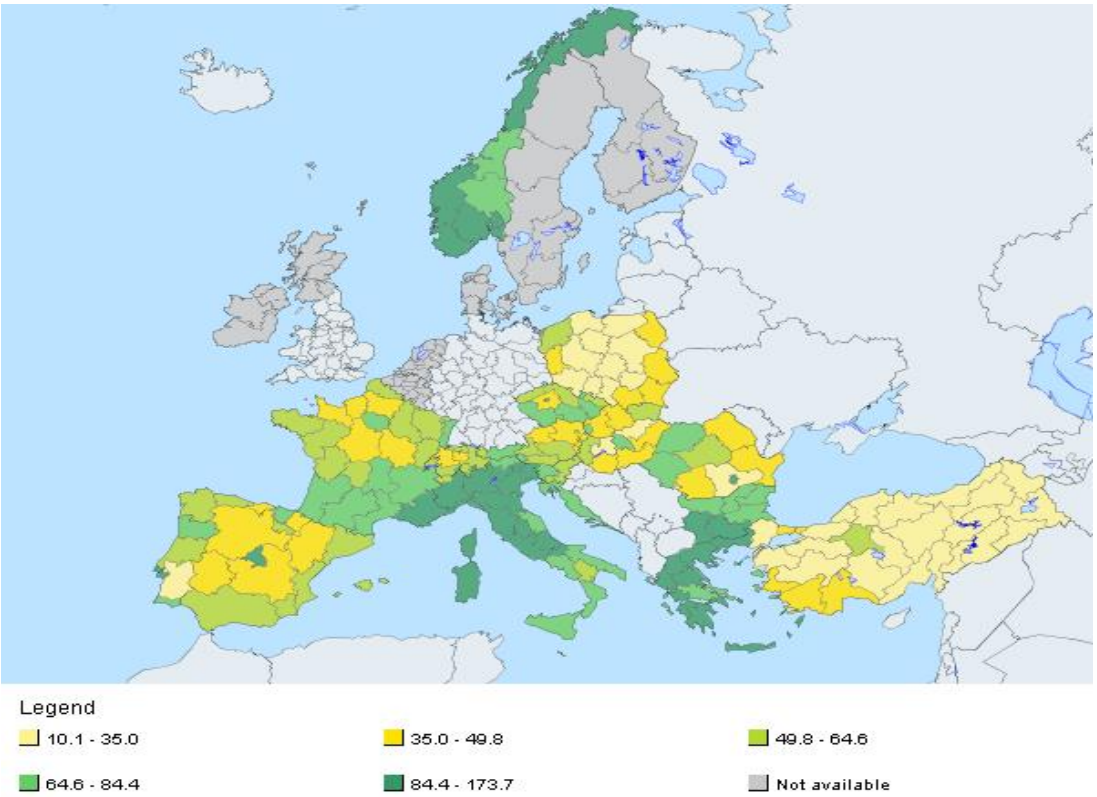

Fig. 80. Număr de medici stomatologi la 100.000 locuitori pe regiuni NUTS, după Eurostat
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/mapToolClosed.do?tab=map&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tgs00063&toolbox=legend

La nivel naţional, comparativ cu celelalte regiuni de dezvoltare, regiunea Bucureşti Ilfov se situează pe primul loc cu ponderea cea mai mare din totalul naţional, atât la numărul total de medici stomatologi (23% din total naţional) cat şi la numărul de medici stomatologi raportat la 100.000 de locuitori (124,5 stomatologi la 100.000 locuitori)
Comparativ cu alte regiuni de capitală din Uniunea Europeana în privinţa numărului de medici stomatologi la 100.000 locuitori, se constată ca regiunea Bucureşti Ilfov se situează pe locul 4 din 187, fiind depăşită doar de către regiunea de capitală Atena (173,7 medici stomatologi la 100.000 locuitori), regiunea Macedonia Centrala (130 medici stomatologi la 100.000 locuitori) şi de regiunea Liguria (140 medici stomatologi la 100.000 locuitori)

Personalul medico-sanitar reprezentat de **farmacişti** a înregistrat în perioada analizată o creştere anuală la nivelul tuturor celor 8 regiuni de dezvoltare, remarcându-se la finalul anului 2011 o valoare la nivel naţional cu cca. 57% mai mare decât cea înregistrată în anul 2005.

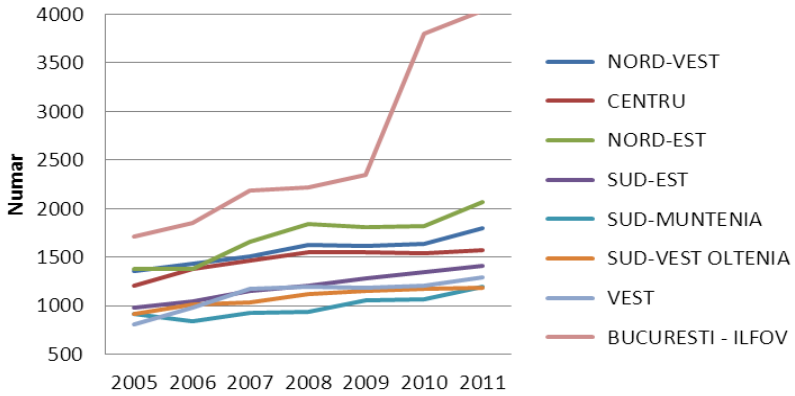

Fig. 81. Numărul de farmacişti la nivel interregional. (sursa: INS)

Regiunea Bucureşti Ilfov se identifică prin cea mai mare rata de creştere a numărului de farmacişti, astfel încât la nivelul anului 2011 se înregistrează un număr de cca. 2.3 ori mai mare decât cel înregistrat în anul 2005. Creşterea acestui tip de personal medico-sanitar cu 2325 de persoane se explică prin faptul ca în aceeaşi perioadă, reţeaua de farmacii a crescut cu 252 de unităţi în plus şi cu 188 de puncte farmaceutice în plus. Dacă la nivelul anului 2005 în regiunea Bucureşti-Ilfov se înregistrau în medie cca. 1,8 farmacişti la o farmacie/punct farmaceutic la nivelul anului 2011 valoarea a crescut la cca. 2,9 farmacişti la o farmacie/punct farmaceutic.

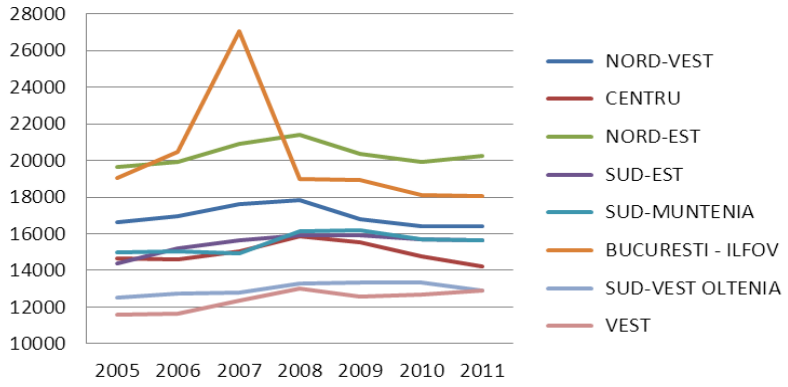

Fig. 82. Personal sanitar mediu la nivel interregional. (sursa: INS)

Personalul sanitar mediu a înregistrat la nivel naţional o creştere cu cca. 13.000 de angajaţi în perioada 2005-2007, urmata apoi de o scădere de cca. 10.000 de angajaţi până în anul 2011, astfel ca la nivelul perioadei analizate se constata o tendinţa generală de creştere de 2%. Aceasta tendinţă se remarca la nivelul tuturor regiunilor de dezvoltare cu excepţia regiunii Bucureşti-Ilfov care înregistrează cea mai mare creştere în perioada 2005 -2007 (de 8000 de angajaţi – cca. 42%) pentru ca apoi să scadă până în anul 2011 cu cca. 9000 de angajaţi atingând astfel un nivel inferior anului 2005. În toata perioada analizata regiunea Bucureşti Ilfov s-a situat pe locul doi la acest indicator, după regiunea Nord-Est, înregistrând în anul 2011 o pondere de 14% din totalul personalului sanitar mediu.

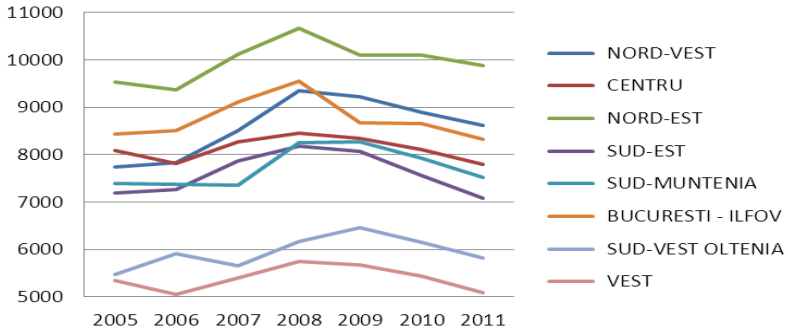

Fig. 83. Personal sanitar auxiliar pe regiuni de dezvoltare

Personalul sanitar auxiliar a înregistrat la nivel naţional în perioada 2005-2008 o creştere de cca. 12% urmata în perioada 2009-2011 de o scădere aproximativ egală cu cea de creştere, astfel ca la sfârşitul anului 2011 se înregistrau cu cca. 900 de persoane mai mult decât în anul 2005.

Acesta tendinţa de creştere-descreştere a personalului sanitar auxiliar se remarca la nivelul tuturor celor 8 regiuni de dezvoltare, cu menţiunea ca în regiunile Centru, Sud-Est, Vest şi Bucureşti-Ilfov rata de descreştere este mai mare decât cea de creştere, conducând la valori mai mici în anul 2011 fata de anul 2005.

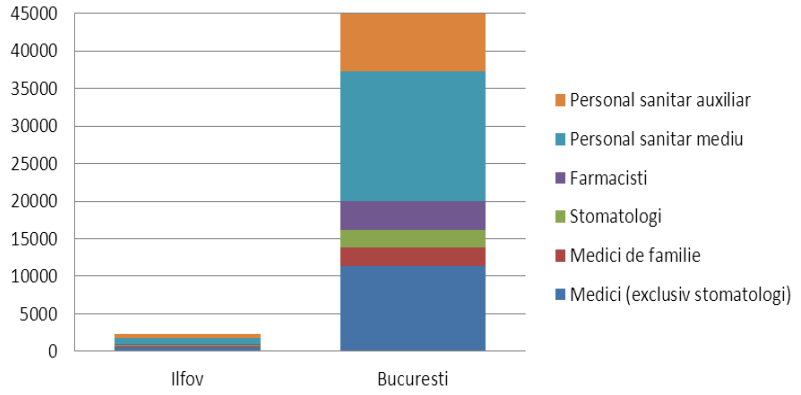

Fig. 84. Ponderea pe judeţe a categoriilor de personal medico-sanitar din regiune în anul 2011 (sursa: INS), Sursa: INS- Baza de date Tempo cod SAN104B

La nivel intraregional, la nivelul anului 2011, din totalul personalului medico-sanitar din regiunea Bucureşti Ilfov cca. 94-97% este localizat în municipiul Bucureşti. În privinţa ponderii fiecărei categorii de personal medico-sanitar la nivel judeţean se constată ca în judeţul Ilfov cea mai mare pondere o ocupa personalul sanitar mediu, urmat de personalul sanitar auxiliar şi medici (exclusiv stomatologi).
La nivelul municipiului Bucureşti cea mai mare pondere a personalului medico-sanitar o ocupa de asemenea personalul sanitar mediu (cca. 38%) urmată însă de personalul sanitar reprezentat de medici (cca. 25%) şi apoi de personalul sanitar auxiliar.

Din punct de vedere al **mediului de rezidenţă**, personalul medico-sanitar din regiunea Bucureşti Ilfov este preponderent urban datorita municipiului Bucureşti care concentrează mai mult de 98% din totalul personalului medico-sanitar din regiune.

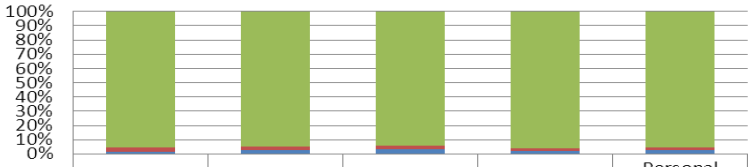

	Medici	Stomatologi	Medici de familie	Farmacisti	Personal sanitar mediu
Bucuresti (urban)	11323	2357	2463	3885	17206
Ilfov (urban)	314	75	67	62	369
Ilfov (rural)	189	60	84	86	460

Fig. 85. Ponderea pe medii de rezidenţă a personalului medico-sanitar din regiunea Bucureşti Ilfov în anul 2011, Sursa: Calcule proprii după INS- baza de date TEMPO cod SAN104B

La nivelul judeţului Ilfov personalul medico-sanitar care deţine o pondere mai mare în mediul rural decât în mediul urban este reprezentat de către medicii de familie, farmacişti şi de către personalul sanitar mediu

Paturi de spital
Atât la nivel naţional cat şi la nivelul celor 8 regiuni de dezvoltare, perioada 2005-2011 s-a evidenţiat prin scăderea numărului de paturi în spitale, cu preponderenţă după anul 2009, înregistrându-se în anul 2011 cu aproximativ 13.000 de unităţi mai puţin decât în anul 2005 (cca. 10%). Regiunea Bucureşti-Ilfov deţine ponderea cea mai mare dintre toate regiunile de dezvoltare în privinţa numărului de paturi în spitale (17% la nivelul anului 2011), urmată de regiunea Nord Est şi Centru.

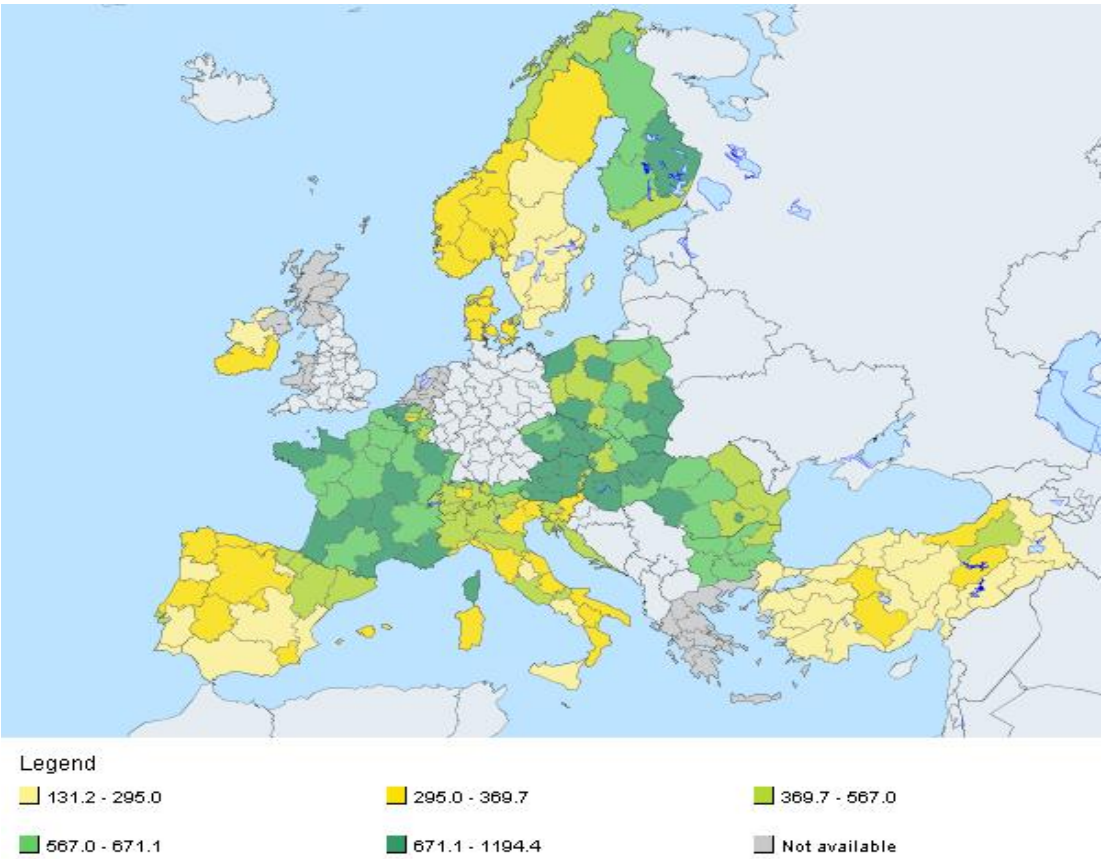

Fig. 86. Paturi disponibile în spitale la 100.000 locuitori pe regiuni NUTS 2 în anul 2010, după Eurostat http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/mapToolClosed.do?tab=map&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tgs00064&toolbox=legend

La nivelul regiunii Bucureşti Ilfov, numărul de paturi în spitale a cunoscut un trend descendent în perioada 2005-2007 urmând ca în perioada 2008-2011 acesta să cunoască creşteri şi descreşteri consecutive de cca. 200-300 de paturi, atingându-se în anul 2011 o valoare cu aprox 1000 de paturi mai puţin decât în anul 2005. La nivel intraregional, judeţul Ilfov deţine o pondere de doar 7-8% din totalul paturilor din spitale existente la nivelul întregii regiuni, Municipiul Bucureşti având ponderea majoritara. Din punct de vedere al mediului de rezidenţă, întrucât regiunea Bucureşti Ilfov este o regiune preponderent urbană, numărul paturilor din spitale din mediul urban deţin o pondere de peste 90%. În cazul judeţului Ilfov, cca. 54% din paturile din spitale existente sunt localizate mediul urban în cele 8 oraşe, restul de 46% fiind distribuit în cele 32 de comune din judeţ.
Comparativ cu alte regiuni de dezvoltare din UE 27, regiunea Bucureşti Ilfov se află pe locul 2 din 206 în ceea ce priveşte numărul de paturi de spital disponibile raportate la 100.000 de locuitori, (990 paturi/100.000 locuitori) fiind depăşită doar de o regiune din nordul Poloniei Zachodniopomorskie (1194 paturi la 100.000 locuitori)

2.5.5. Infrastructura de servicii sociale

Potrivit Registrului Electronic Unic al Serviciilor Sociale (http://www.mmuncii.ro/sas/index), la nivelul Municipiului Bucureşti şi judeţului Ilfov sunt acreditaţi 214 furnizori se servicii sociale, care oferă 691 servicii sociale
Din punct de vedere al proprietăţii din cei 214 furnizori de servicii sociale din regiune, 193 furnizori sunt privaţi şi 21 furnizori sunt publici. În profil intraregional, în Bucureşti din 197 Furnizori de servicii sociale , 183 furnizori sunt privaţi şi 14 furnizori sunt publici. În Ilfov din 17 furnizori de servicii sociale, 10 sunt furnizori privaţi şi 7 sunt furnizori publici

Din punct vedere teritorial, cei mai mulţi furnizori de servicii sociale sunt localizaţi în municipiul Bucureşti, în judeţul Ilfov regăsindu-se doar 17 furnizori (cca. 8%). În Bucureşti , în sectorul 1 se regăsesc cei mai mulţi furnizori de servicii sociale care ofere cele mai multe servicii suport. În judeţul Ilfov în doar 8 din 40 unităţi administrative teritoriale exista furnizori de servicii sociale, toate acestea fiind dispuse în imediata apropiere a municipiului Bucureşti. În oraşul Voluntari îşi desfăşoară activitatea 6 furnizori iar în Mogoşoaia 3 furnizori.

Tabel 32. Furnizori şi servicii sociale în regiunea Bucureşti Ilfov la nivel intraregional

Bucureşti	Furnizor	Nr. Servicii Social/ Infrastructuri sociale
Total Bucureşti	**197**	**613**
Sector 1	52	197
Sector 2	41	120
Sector 3	31	79
Sector 4	33	99
Sector 5	22	79
Sector 6	18	57
Total Ilfov	**17**	**40**
Brăneşti	1	1
Popeşti Leordeni	3	4
Domneşti	2	2
Mogoşoaia	3	4
Voluntari	6	20
Otopeni	1	2
Cornetu	1	5
Corbeanca	1	2

Sursa: http://www.mmuncii.ro/sas/index accesat nov 2013

Beneficiari ai serviciilor sociale. Copii protejaţi în sistemul rezidenţial

Scăderea semnificativă a numărului de copii aflaţi în servicii de tip rezidenţial publice şi private, a fost consecinţa aplicării politicii de dezinstituţionalizare a copiilor, fie prin reintegrarea lor în familia naturală sau extinsă, fie prin înlocuirea măsurii de protecţie de tip rezidenţial cu una de tip familial, fiind promovată ideea că dezvoltarea armonioasă din toate punctele de vedere (fizic, psihic, intelectual) a unui copil, ca şi posibilitatea integrării lui în societate sunt cel mai bine realizate în cadrul unei familii.

Tabel 33. Copii protejaţi în sistemul rezidenţial în anul 2011

Regiune/Judeţ	TOTAL	Copii în servicii de tip familial			Copii în servicii rezidenţiale publice	Copii în servicii rezidenţiale private
		la asistenţi maternali profesionişti	la rude până la gradul IV	la alte familii/ persoane		
România	63689	19476	17006	3967	19215	4025
Bucureşti Ilfov	4437	851	1026	240	1949	371
Bucureşti	3750	739	834	183	1717	277
Ilfov	687	112	192	57	232	94

**Sursa: Ministerului Muncii, Familiei şi Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice (anul 2011)*

În anul 2011, la nivel naţional erau 63.689 copii în sistemul de protecţie specială, din care: peste 60% în servicii de tip familial, 30% în servicii rezidenţiale publice şi aproximativ 7% în servicii rezidenţiale private.

Din acest total naţional al copiilor aflaţi în sistemul de protecţie specială, **regiunea Bucureşti Ilfov** acoperă un procent de 7%, echivalentul a 4437 copii (46% beneficiind de servicii de tip familial, 43% de servicii rezidenţiale publice şi 9% în servicii rezidenţiale private). Contribuţia municipiului Bucureşti este substanţială, majoritatea centrelor rezidenţiale regăsindu-se aici.

Tabel 34. Numărul de persoane cu dizabilităţi în anul 2011

Regiune/Judeţ	TOTAL	Din care femei:	Din total	
			Copii	Adulţi
România	689576	373197	60269	629307
Bucureşti Ilfov	64739	36200	4252	60487
Bucureşti	57091	32108	3556	53535
Ilfov	7648	4092	696	6952

**Sursa: Ministerului Muncii, Familiei şi Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice*

Persoane cu dizabilităţi

Numărul total naţional de persoane cu dizabilităţi în anul 2011 comunicat Direcţiei Generale Protecţia Persoanelor cu Dizabilităţi din cadrul Ministerului Muncii, Familiei şi Protecţiei Sociale, prin direcţiile generale de asistenţă socială şi protecţia copilului judeţene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti, a fost de 689.576 persoane.

Din acest total, peste 54% erau femei, echivalentul a 373.197 persoane, iar 60.296 copii (aproximativ 8,8% din totalul naţional).

În regiunea Bucureşti Ilfov, numărul de persoane cu dizabilităţi a fost de 64.739 în anul 2011, reprezentând aproximativ 10% din totalul naţional. Dintre acestea, 4252 erau minori.

.

Tabel 35. Copii cu dizabilităţi instituţionalizaţi/neinstituţionalizaţi în anul 2011

Regiune Judeţ	TOTAL	Din care:							
		In familie - neinstituţionalizate				Instituţionalizate			
		Total	din care femei:	Copii	Adulţi	Total	din care femei:	Copii	Adulţi
România	689576	672403	364511	60243	612160	17173	8686	26	17147
Regiune	64739	63925	35727	4252	59673	814	473	-	814
Bucureşti	57091	56535	31756	3556	52979	556	352	-	556
Ilfov	7648	7390	3971	696	6694	258	121	-	258

**Sursa: Ministerului Muncii, Familiei şi Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice*

Conform datelor statistice furnizate de către Ministerul Muncii, Familiei şi Protecţiei Sociale, la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov toţi copii cu dizabilităţi (4.252 persoane) se află în îngrijirea familiilor şi/sau trăiesc independent, deci sunt neinstituţionalizate, în instituţiile publice rezidenţiale de asistenţă socială existând doar persoane adulte cu dizabilităţi (persoane instituţionalizate).

Tabel 36. Persoane cu dizabilităţi încadrate în muncă

Regiune /Judeţ	TOTAL	Fizic	Somatic	Auditiv	Vizual	Mintal	Psihic	Asociat	HIV/SIDA	Boli rare	Sudocecitate
România	27.861	6.984	10.849	3.353	2.846	782	1.305	1.151	229	303	59
Regiune	4.320	826	1.828	474	497	112	299	192	61	25	6
Bucureşti	4072	786	1.745	427	466	102	272	190	59	20	5
Ilfov	248	40	83	47	31	10	27	2	2	5	1

**Sursa: Ministerului Muncii, Familiei şi Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice*

Numărul total de persoane cu dizabilităţi încadrate în muncă la nivel naţional a fost în anul 2011 de 27.861 persoane, ceea ce reprezintă doar 4% din numărul total de persoane cu dizabilităţi. La nivelul regiunii Bucureşti Ilfov, numărul total de persoane cu dizabilităţi încadrate în muncă a fost în anul 2011 de 4320 persoane, reprezentând aproximativ 7% din numărul total regional de persoane cu dizabilităţi. Din acest total de 4320 persoane cu dizabilităţi încadrate în muncă, 42% aveau dizabilităţi somatic, 19% fizic şi 11,5% vizual

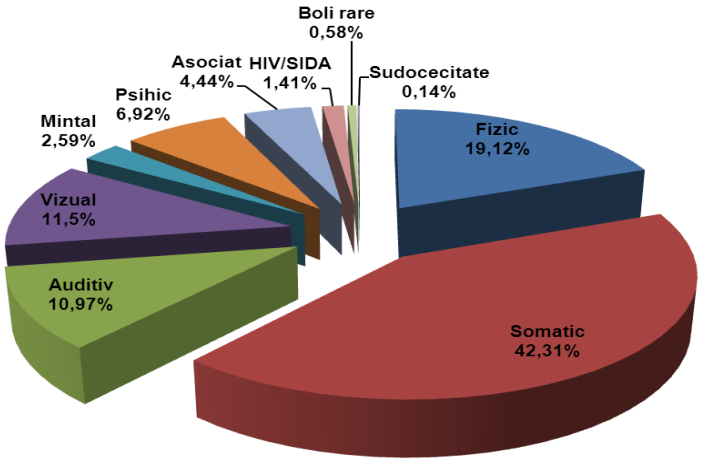

Fig. 87. Persoane cu dizabilităţi încadrate în muncă, pe categorii de dizabilităţi în 2011 la nivel regional
**Sursa: Ministerului Muncii, Familiei şi Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice*

Persoane vârstnice

Potrivit modelului de monitorizare a serviciilor sociale la nivelul Ministerul Muncii, Familiei, Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice, la nivelul anului 2013 există un număr de 181 cămine pentru persoane vârstnice înfiinţate de furnizori publici şi privaţi, cu o capacitate de 10.003 locuri (8.204 public şi 1.799 privat).

Din cele 181 cămine, 107 sunt în subordinea Consiliilor locale / DGASPC şi 74 înfiinţate de ONG/culte religioase. La nivelul municipiului Bucureşti şi judeţului Ilfov funcţionează 12 cămine pentru persoane vârstnice, cu o capacitate totală de 1.092 locuri, (a se vedea Anexa 14).

2.5.5. Infrastructura privind situaţiile de urgenţă

In **regiunea Bucureşti Ilfov** infrastructura pentru situaţii de urgenţă se află în competenţa Inspectoratului Judeţean pentru situaţii de Urgenta Ilfov "Codrii Vlăsiei" şi Inspectoratului pentru situaţii de Urgenţă Dealu Spirii al Municipiului Bucureşti.

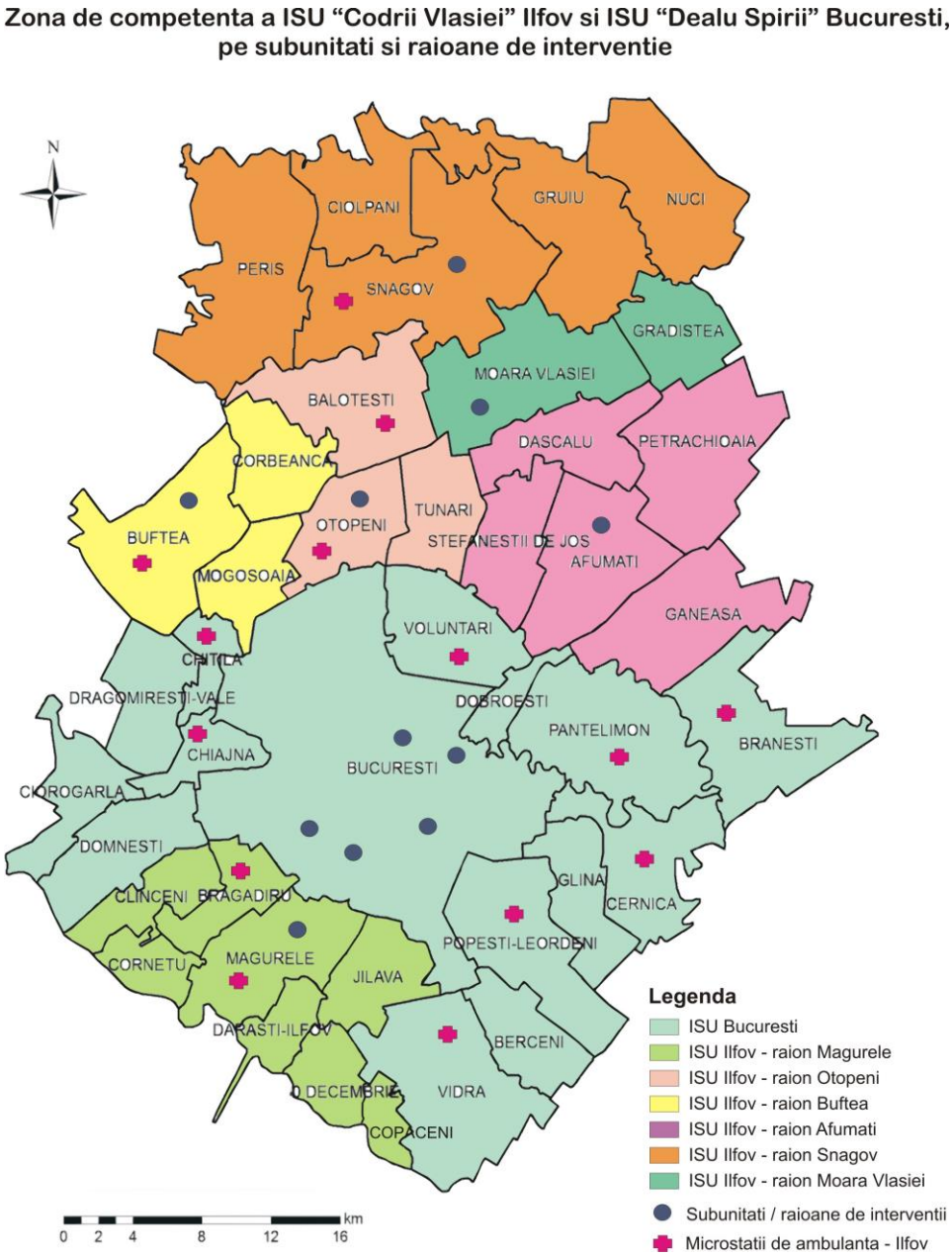

Fig. 88. Zona de competenta a IJSU Ilfov şi ISU Bucureşti.
Sursa: ADRBI, prelucrare proprie după PAAR Ilfov 2011

Zona de competenţă a **IJSU Ilfov** "Codrii Vlăsiei "este constituită de teritoriul administrativ al judeţului Ilfov şi este organizată pe 5 raioane de intervenţie, repartizate cate unei subunităţi de intervenţie, fiind acoperit doar cca. 65% din zona de competenta (cca. 238.000 locuitori), diferenţa (cca. 127.000 locuitori) fiind repartizata subunităţilor din cadrul ISU "Dealu Spirii" Bucureşti sau ISU Giurgiu pe principiul asigurării timpului de răspuns cel mai mic. Ca structuri de intervenţie, **ISUMB** deţine un Centru de pregătire al Pompierilor şi 5 grupuri de intervenţie ce însumează 17 detaşamente, 3 secţii şi 2 gărzi, acestea fiind distribuite pe raza tuturor celor 6 sectoare ale municipiului Bucureşti, cele mai multe situându-se în sectorul 3 (5 subunităţi). *Sursa: ISU Bucureşti* *http://isuBucureşti.ro*

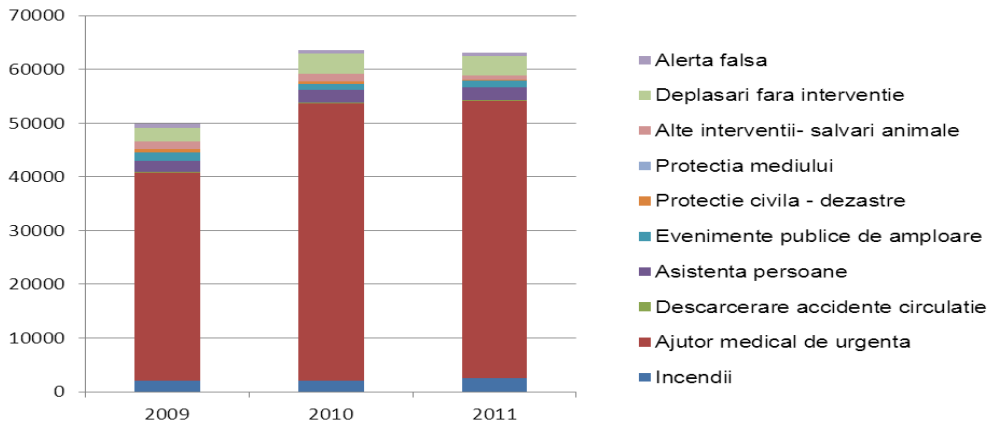

Fig. 89. Intervenţii înregistrate la ISUMB, pe categorii şi ani
Sursa: ADRBI, grafic conform datelor din adresa ISUMB 234687/2013

Din totalul intervenţiilor înregistrate la ISUMB în perioada 2009-2011, cca. 80% au fost reprezentate de intervenţii pentru oferirea de ajutor medical de urgenta, cca. 4% pentru oferirea de asistenţă pentru persoane, cca. 4% pentru incendii, şi cca. 5% au fost deplasări fără intervenţii. În perioada analizată se constată o creştere cu 25% a numărul de intervenţii în care a fost necesar ajutor medical de urgenta. De asemenea, se constata o creştere a numărului de intervenţii pentru incendii (+cca. 17%), pentru asistenţa persoanelor (+ cca. 22%), precum şi a deplasărilor fără intervenţie (+cca. 40%). Celelalte categorii de intervenţii înregistrate la ISUMB au cunoscut tendinţe de scădere a valorilor.
In perioada analizată frecvenţa zilnică a intervenţiilor la care a intervenit Inspectoratul pentru situaţii de Urgenta "Dealul Spirii" Bucureşti a înregistrat un maxim în anul 2010 când se constată o creştere de cca. 28% fata de anul precedent, anul 2011 remarcându-se printr-o uşoară scădere de cca. 1%.

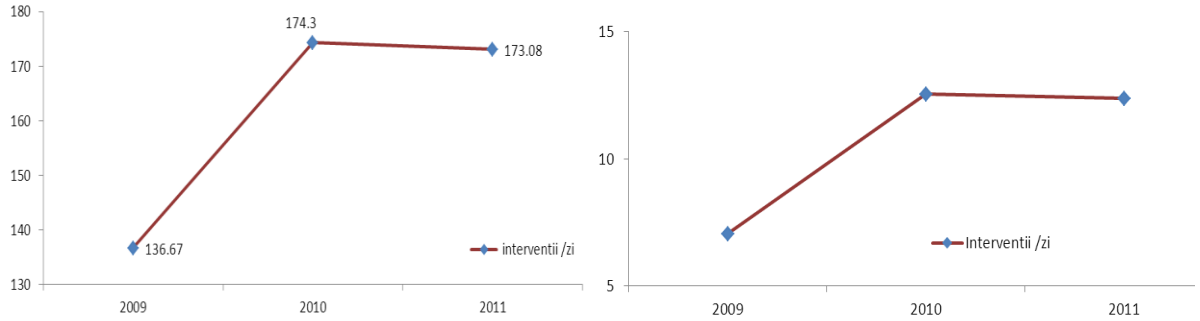

Fig. 90. Frecvenţa zilnică a intervenţiilor ISUMB şi ISJSU în perioada 2009-2011
Sursa: ADRBI, grafic conform adresei ISUMB 234687/2013si ISU Ilfov 1027905/2013

Ca **structuri de intervenţie IJSU Ilfov** deţine 5 subunităţi /raioane de intervenţie: Detaşamentul de pompieri Otopeni, Garda de intervenţie Afumaţi, Detaşamentul de pompieri Buftea, Garda de intervenţie Măgurele, Secţia de Pompieri Snagov şi 5 Servicii Voluntare pentru situaţii de urgenta (Voluntari, Periş, Nuci, Ciolpani, Vidra)
In perioada 2009-2011 numărul de situaţii de urgenta la care a intervenit **ISU "Codrii Vlăsiei " Ilfov** a fost în creştere, în anii 2010 şi 2011 înregistrându-se valori aproape duble fata de anul 2009. Din totalul intervenţiilor, la nivelul anului 2011, cca. 63% este reprezentat de intervenţii SMURD, 23% de incendii, 13% de către alte situaţii de urgenţă. Numărul intervenţiilor SMURD în perioada 2009-2011 a înregistrat o creştere ridicată, la nivelul anului 2011 înregistrându-se un număr de intervenţii de 3 ori mai mare decât cel înregistrat în anul 2009.

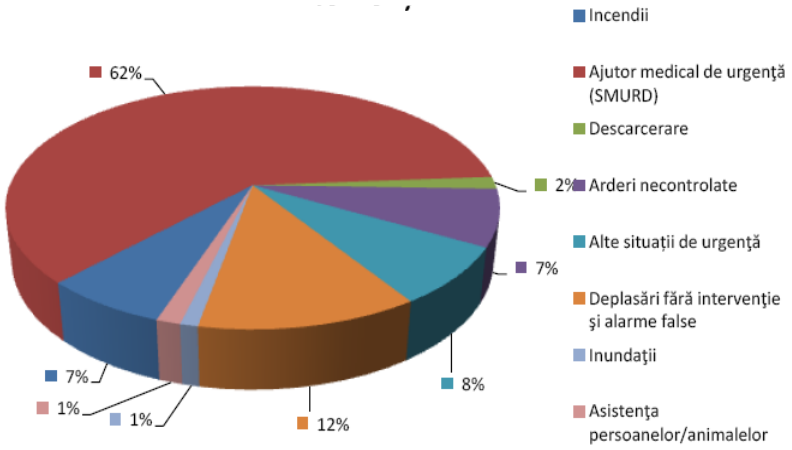

Fig. 91.Intervenţii în situaţii de urgenta, pe tipuri, anul 2010 – ISU Ilfov
Sursa: PAAR Ilfov 2011

La nivelul anului 2010, cele mai multe intervenţii în situaţii de urgenţă s-au înregistrat în oraşele Buftea (577 intervenţii), Otopeni (577 intervenţii), Voluntari (457 intervenţii) şi în comunele Mogoşoaia (301 intervenţii), Baloteşti (276 intervenţii). Cele mai puţine intervenţii s-au înregistrat în comunele Grădiştea şi Dascălu cu cate 5 intervenţii.

În anul 2010, în zona de competenţă a ISU Ilfov s-au produs un număr de 4598 situaţii de urgenţă la care au fost solicitate să intervină structurile profesioniste şi voluntare pentru situaţii de urgenţă, constatându-se că intervenţiile de tip ajutor medical de urgenţă deţin cea mai mare pondere din totalul intervenţiilor.

Media anuală în perioada 2007-2011, a timpului de răspuns în situaţii de urgenta generate de incendii variază intre 17-21 minute, fapt care situează ISU Ilfov peste media pe ţară. Timpul de răspuns pentru intervenţiile SMURD în mediul rural a rămas constant (13 minute) iar cel din mediul urban a crescut cu un minut în anul 2011 fata de anul 2010 ajungând la 9 minute.

In urma analizei situaţiei intervenţiilor de urgenţă din zona de competenţă a ISU Ilfov, factorii de risc identificaţi şi dotarea serviciilor de urgenţă profesioniste şi a serviciilor voluntare pentru situaţii de urgenţă, se poate trage concluzia ca, la nivelul judeţului Ilfov, încă există zone/localităţi care nu se încadrează în criteriile de performanta stabilite prin reglementările în vigoare (OMAI 360/2004) în special timpul de răspuns, cum ar fi sate din Cornetu, Domneşti, Ciorogârla, Dragomireşti Vale, Periş, Ciolpani, Nuci, Grădiştea, Petrachioaia, Brăneşti, Berceni, Vidra.

Tabel 38. Criterii de performanta pentru serviciile privind situaţiile de urgenţă - IJSU Ilfov

Criteriul de performanta	OMAI 360/2004	ISU ILFOV - prezent
Timp de alertare	1-3 minute	1-3 minute
Timp de răspuns în localităţi în care sunt dislocate permanent unităţi sau subunităţi	5-25 minute	5-15 minute
Timp de răspuns în localităţi în care nu se afla unităţi sau subunităţi	15-35 minute	10-75 minute
Raza raionului de intervenţie	15 km (medie) 30 km maxim	17 km (medie) 47 km (maxim)
Viteza medie de deplasare a autospecialelor	60 kmh	36 kmh

Sursa:PAAR Ilfov 2011

La sfârşitul anului 2012 ISU Ilfov a fost dotat cu 14 autospeciale şi echipamente de intervenţie în situaţii de urgenţă (din care 7 autospeciale de lucru cu apă şi spumă) ca urmare a finalizării proiectului finanţat pin POR 2007-2013, axa 3.3 îmbunătăţirea dotării cu echipamente a bazelor operaţionale pentru intervenţii în situaţii de urgenţă

La nivelul judeţului Ilfov ar trebui să existe intre 31-37 autospeciale de lucru cu apa şi spuma conform Ordinului MAI 360/2004. În prezent, la nivelul ISU Ilfov exista un număr de 14 autospeciale cu apă şi spumă operative, plus cele 5 aflate în dotarea serviciilor voluntare pentru situaţii de urgenta (SVSU). Se constata astfel un deficit de dotare cu autospeciale de cca. 40-50%. De asemenea, ISU Ilfov deţine 5 autospeciale cu durata de funcţionare normala depăşita de doua trei ori. Toate autospecialelele din dotarea SVSU au durata de funcţionare depăşita.

Analiza riscurilor generatoare de situaţii de urgenta în regiunea Bucureşti Ilfov
Conform *Planului Judeţean Ilfov de Analiza şi Acoperire a Riscurilor* (PAAR Ilfov 2011) riscurile generatoare de situaţii de urgenta sunt împărţite în 3 categorii (naturale, tehnologice şi biologice), fiecare categorie având tipuri de riscuri specifice:
Riscuri naturale: fenomene meteorologice periculoase - inundaţii, incendii de pădure, fenomene distructive de origine geologică – cutremure, alunecări de teren, avalanşe,
Riscuri tehnologice: accidente, (avarii, incendii şi explozii), poluare apei, prăbuşiri de construcţii, instalaţii sau amenajări, avarii la utilităţi publice, muniţie neexplodata
Riscuri biologice: îmbolnăvire în masă, epidemii, epizootii/zoonoze

<u>Riscuri naturale</u>
Fenomene meteo periculoase
Pericolul de inundaţie din judeţul Ilfov provine în principal de viiturile produse pe principalele râuri care traversează judeţul.
Pericolul de inundaţie a unor obiective din judeţul Ilfov provin în principal din:

- Viiturile de pe Râul Dâmboviţa cu debite mai mari de 300 m3/s;
- Viiturile de pe Râul Colentina cu debite mai mari de 40 m3/s;
- Viiturile de pe Râul Ilfov şi Ilfovăţ, când este depăşită capacitatea derivaţiei Bolovani;
- Viiturile de pe Râul Ialomiţa cu debite mai mari de 700 m3/s;
- Viiturile de pe Râul Argeş cu debite mai mari de 1600 m3/s;
- Viiturile de pe Râul Sabar cu debite de peste 100 m3/s până la confluenţa cu Râul Ciorogârla şi peste 400 m3/s după confluenţă;
- Ploi extraordinare căzute asupra judeţului.

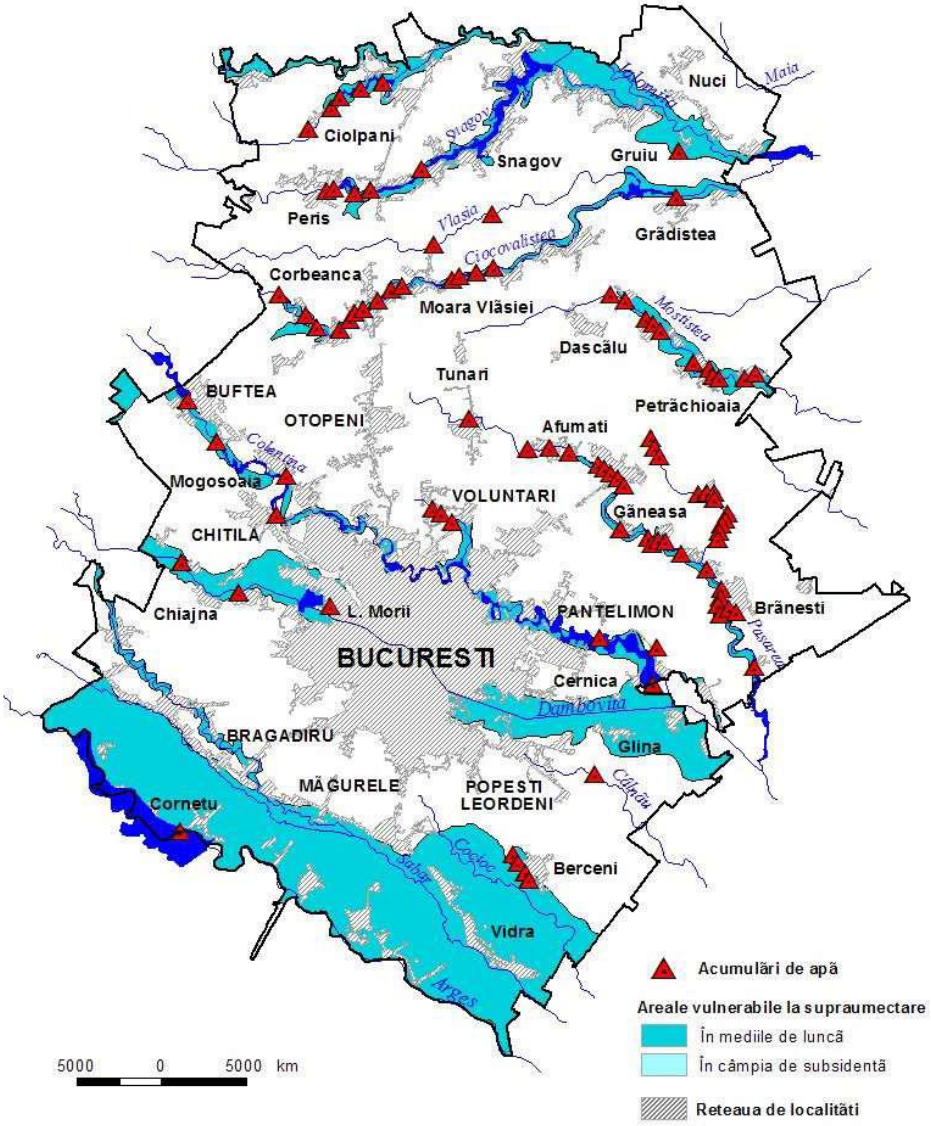

Fig. 92. Riscuri naturale în regiune. Areale vulnerabile la inundaţii
Sursa: PAAR Ilfov 2011, Anexa 22 – Harţi pe tipuri de risc

Fenomene distructive de origine geologică – cutremure

Suprafaţa pe care este extins judeţul Ilfov, şi implicit regiunea Bucureşti Ilfov, este afectată de 2 tipuri de cutremure: *intermediare,* adică cele care au focarul sub scoarţă, în mantaua superioară la 80-120 km adâncime şi *normale*, cu sediul în scoarţă, pe serie de falii, la adâncimi de 3-50 km. Primele sunt seisme ce eliberează o cantitate enormă de energie, fiind uneori distrugătoare, celelalte au o energie mai mică. Cutremurele intermediare au focarul în Carpaţii de Curbură în zona Vrancei, la limita nordică a plăcii Mării Negre şi central-dobrogene, a cărei frunte se scufundă pe un plan de peste 60º sub microplaca transilvană, care avansează curbura Carpaţilor peste prima.

Adâncimea focarelor de aici este de 90-180 km, iar cele mai frecvente se plasează la 130-150 km. Aceste cutremure îşi dirijează energia pe o elipsă alungită NE şi SV, uneori simetric, cum a fost cutremurul din 1940, alteori asimetric, ca în anul 1977, când, în mod deosebit, direcţia de propagare a fost spre SE afectând, cu mare putere inclusiv oraşul Craiova. Judeţul Ilfov se află cam la 160 km de regiunea epicentrală vrânceană. Cutremurele vrâncene sunt destul de frecvente, dar cele mai puternice se declanşează aproximativ la 50 de ani, distanţa în timp fiind însă în funcţie nu numai de energia acumulată, ci şi de alţi factori ce o pot elibera mai devreme sau mai târziu.

Alunecări de teren
În judeţul Ilfov nu există zone cu alunecări de teren

Avalanşe
În judeţul Ilfov nu există zone cu risc de avalanşă

<u>Riscuri tehnologice</u>
Industriale
Pe teritoriul judeţului Ilfov se află un număr semnificativ de operatori economici care desfăşoară activităţi care prezintă pericole de accidente sau accidente majore în care sunt implicate substanţe periculoase (conform HG 804/2007). În judeţul Ilfov îşi desfăşoară activitatea 16 operatori economici care prezintă **risc chimic**, dintre care 13 care se supun prevederilor HG 804/2007 şi 3 operatori economici care nu se supun prevederilor actului normativ. În judeţul Ilfov îşi desfăşoară activitatea 6 operatori economici care prezintă **risc radiologic.** În regiunea Bucureşti Ilfov în următoarele localităţi/zone exista obiective cu potenţial de risc chimic şi radiologic: Măgurele, Bucureşti Sector 5, Pantelimon, Jilava, comuna Chiajna, sat Roşu, sector 6 Bucureşti, Mogoşoaia, Domneşti Otopeni

B. De transport şi depozitare produse periculoase
Pe teritoriul judeţului Ilfov, riscul accidentelor de transport în care pot fi implicate substanţe periculoase este generat de *transporturile rutiere, feroviare şi aeriene*. Dintre acestea sursa cea mai mare de risc o prezintă transporturile rutiere. Creşterea accelerată a traficului rutier are drept consecinţă şi creşterea riscului de accidente grave în care pot fi implicate substanţe periculoase. Acest risc este dificil de cuantificat şi diminuat datorită faptului că zonele industriale sunt adesea înconjurate de zone locuite (este cazul mai ales în localităţile din preajma centurii Bucureştiului), transporturile de substanţe şi deşeuri periculoase executându-se de cele mai multe ori prin zonele dens populate (prin localităţi) în lipsa găsirii unor rute alternative. Monitorizarea transporturilor de substanţe şi deşeuri periculoase se face la nivelul Centrului Operaţional judeţean din cadrul ISU Ilfov.

În comparaţie cu anul 2009 când au fost monitorizate 2915 transporturi periculoase, în anul 2010 s-a constatat o scădere a numărului de transporturi periculoase care tranzitează judeţul cu 8% ajungând la 2690, ceea ce a necesitat un volum mult mai mare de muncă şi un număr mai mare de personal implicat, această creştere permanentă de-a lungul ultimilor ani nereflectându-se în dotarea cu resurse umane şi materiale la nivelul structurilor profesioniste / voluntare pentru situaţii de urgenţă.

C. Nucleare/radiologice
În partea de sud-sud-vest a municipiului Bucureşti, în oraşul Măgurele este dispusă Platforma de Fizică Măgurele. Platforma Măgurele cuprinde două amplasamente constituite în două grupuri:
- *amplasamentul grupului I*- I.F.I.N., în care desfăşoară activităţi nucleare I.F.I.N., dispus în afara oraşului Măgurele, la 1000 m est, în apropierea liniei de centură a municipiului Bucureşti.
- *amplasamentul grupului II*- I.F.I.N., în care îşi desfăşoară activitatea I.F.I.N. şi alte institute din compunerea acestuia; este dispus în centrul oraşului. În I.F.I.N. se desfăşoară activităţi nucleare autorizate în trei obiective nucleare şi 20 unităţi nucleare, 9 secţii, laboratoare, servicii de cercetare şi microproducţie).

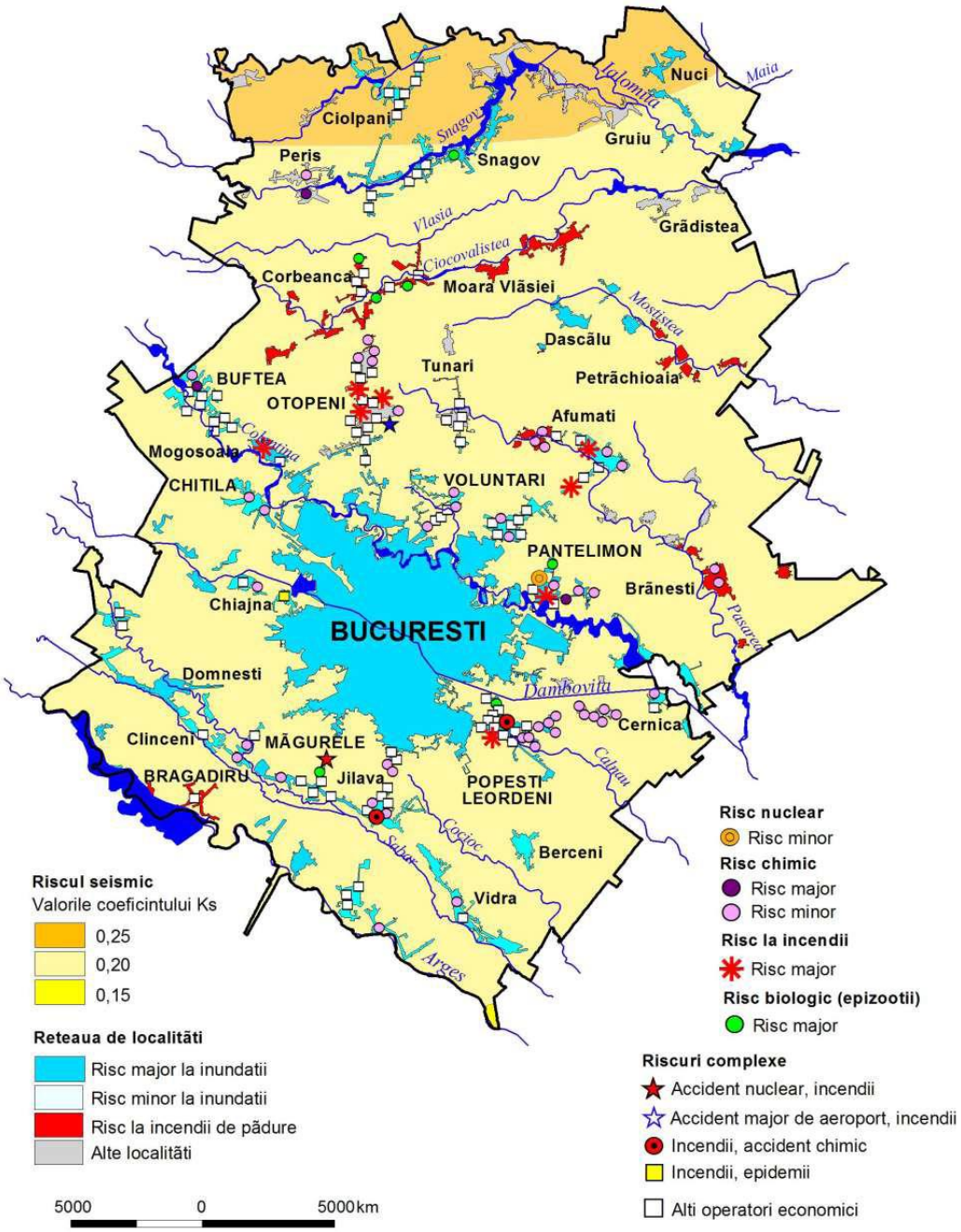

Fig. 93. Riscuri tehnologice, pe categorii, în regiunea Bucureşti Ilfov.
Sursa: PAAR Ilfov 2011, Anexa 22 – Harţi pe tipuri de risc

D. Prăbuşiri de construcţii, instalaţii sau amenajări

La nivelul judeţului Ilfov, riscul prăbuşirilor de construcţii, instalaţii sau amenajări este strâns legat de generat de riscul de cutremur. În urma mişcărilor seismice, pot apărea zone de fluidizări, surpări, fisurări, modificări ale scoarţei terestre, având ca rezultat modificarea consistenţei stratului de loess, ceea ce poate duce la afectarea fundaţiilor construcţiilor şi prăbuşirea acestora.

E. Poluare ape

In judeţul Ilfov exista 28 de puncte critice de unde pot proveni poluări accidentale a folosinţelor de apă din cadrul S.G.A. Ilfov–Bucureşti
(*Sursa: Anexa 8 PAAR Ilfov 2011: Lista folosinţelor de apă ce pot fi afectate de poluare)*

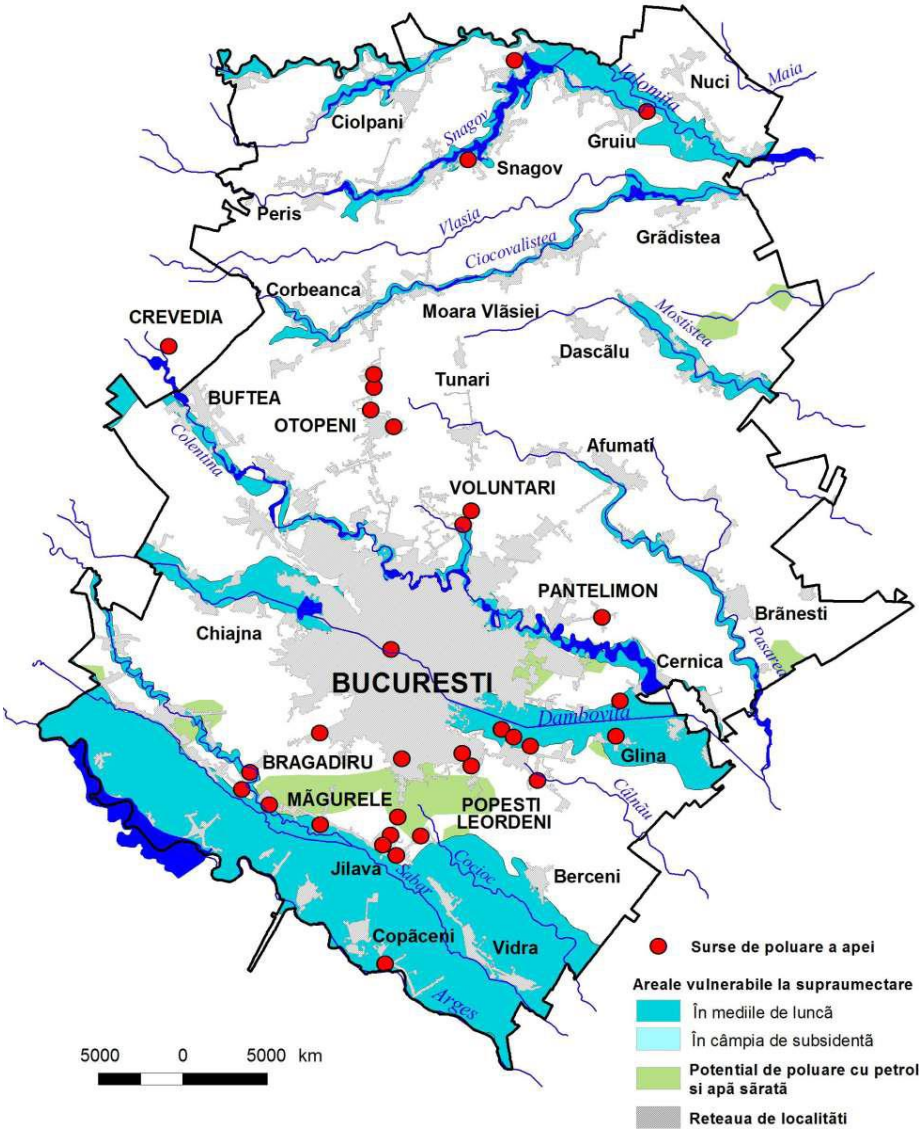

Fig. 94. Riscuri tehnologice de poluare a apei, în regiunea Bucureşti Ilfov.
Sursa: PAAR Ilfov 2011, Anexa 22 – Harţi pe tipuri de risc

F. Muniţie neexplodată

Existenţa acestor muniţii a căror descoperire se realizează, de regulă, ca urmare a unor lucrări agricole, industriale, silvice sau chiar prin spălarea naturală a unor terenuri, a provocat, acolo unde neştiinţa sau inconştienţa unor oameni a permis-o, numeroase victime omeneşti şi pagube materiale. Intervenţiile pirotehnice executate de specialiştii protecţiei civile pentru neutralizarea muniţiilor neexplodate, au reprezentat un grad ridicat de risc.

In judeţul Ilfov a fost descoperită muniţie neexplodata în pădurea Cernica, (1968 de proiectile de artilerie de diferite calibre, bombe de aruncător de 82 mm, o bombe de aviaţie de provenienţă germană de 56 kg şi a 1897 de elemente de muniţie), în municipiul Bucureşti (bombe de aviaţie), în comuna Chitila (bomba neexplodată de 250 kg), în comuna Jilava (55 de proiectile).

III. Riscuri biologice

În judeţul Ilfov nu sunt spitale de boli contagioase sau laboratoare de analize epidemiologice. Sursele potenţiale de izbucnire a unor epidemii/epizootii sunt, în principal, exploataţiile comerciale sau necomerciale de animale.

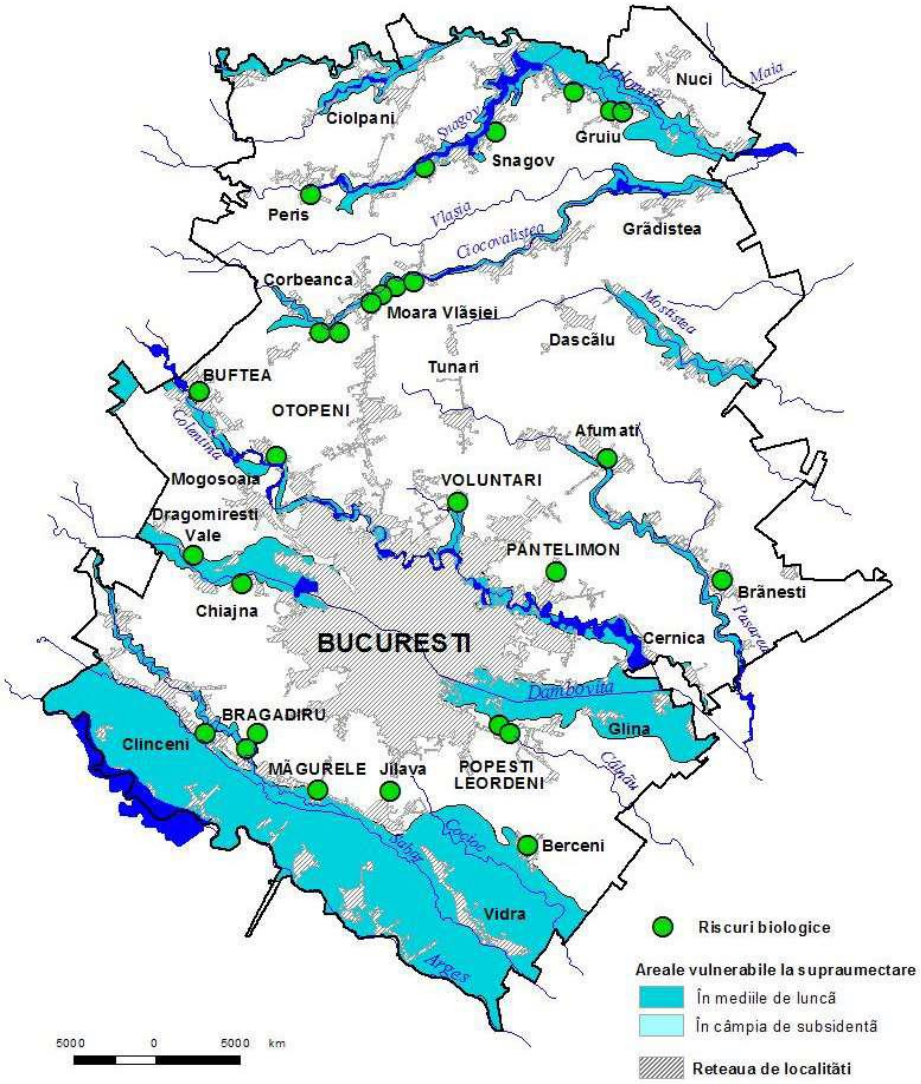

Fig. 95. Riscuri biologice de poluare a apei în regiunea Bucureşti Ilfov.
Sursa: PAAR Ilfov 2011, Anexa 22 – Harţi pe tipuri de risc

IV. Analiza riscului de incendiu

La nivelul judeţului Ilfov se regăsesc o serie de obiective de mare importanţă pentru Regiunea Bucureşti Ilfov cât şi pentru ţară, care prin activităţile desfăşurate comportă mai multe tipuri de riscuri (SC ROMPETROL GAS SRL, SC OMV PETROMSA- Agenţia Comercială Bucureşti Sud, SNGN ROMGAZ SA- suc. de înmagazinare subterană a gazelor naturale Ploieşti – Depozit Bălăceanca, SC ROMPETROL DOWNSTREAM SRL BUCUREŞTI - Depozit Mogoşoaia, Aeroportul Internaţional „Henri Coandă" din oraşul Otopeni), lucru ce impune dotarea şi asigurarea intervenţiei cu autospeciale performante, care prezintă caracteristici aparte faţă de autospecialele de uz general, (autospeciale dedicate pentru aeroporturi).

Dezvoltarea unor investiţii în special pe verticală (clădiri înalte, peste 30 m), implică folosirea pe timpul intervenţiilor a unor autospeciale adecvate lucrului la înălţime, cu tehnicitate ridicată, care să necesite un spaţiu de manevră cât mai mic.

In judeţul Ilfov exista 189 operatori economici care prezintă risc de incendiu, dintre care aproape jumătate din aceştia sunt situaţi în localităţile Otopeni (27 operatori), Voluntari (21), Chiajna (25), Afumaţi (19), Buftea (11) *Sura : Anexa 10 - Evidenţa operatorilor economici care prezintă risc de incendiu - PAAR Ilfov 2011*

Din punct de vedere al protecţiei civile, localităţile din judeţul Ilfov se clasifică în funcţie de riscurile specifice menţionate mai sus. Comunele din judeţul Ilfov cu cele mai multe tipuri de risc specific sunt oraşele Măgurele, Voluntari şi Pantelimon, la polul opus situându-se Oraşul Berceni şi comunele Dragomireşti-Vale, Tunari şi Dobroiesti. (conform figurii de mai jos)

Având în vedere încadrarea judeţului Ilfov în zona de risc ridicat la cutremur precum şi existenta altor tipuri de riscuri generatoare de situaţii de urgenta care impun în cazul unei intervenţii pentru salvarea oamenilor şi animalelor folosirea de autospeciale de descarcerare grea este necesara completarea tehnicii din dotare cu acest tip de echipamente.

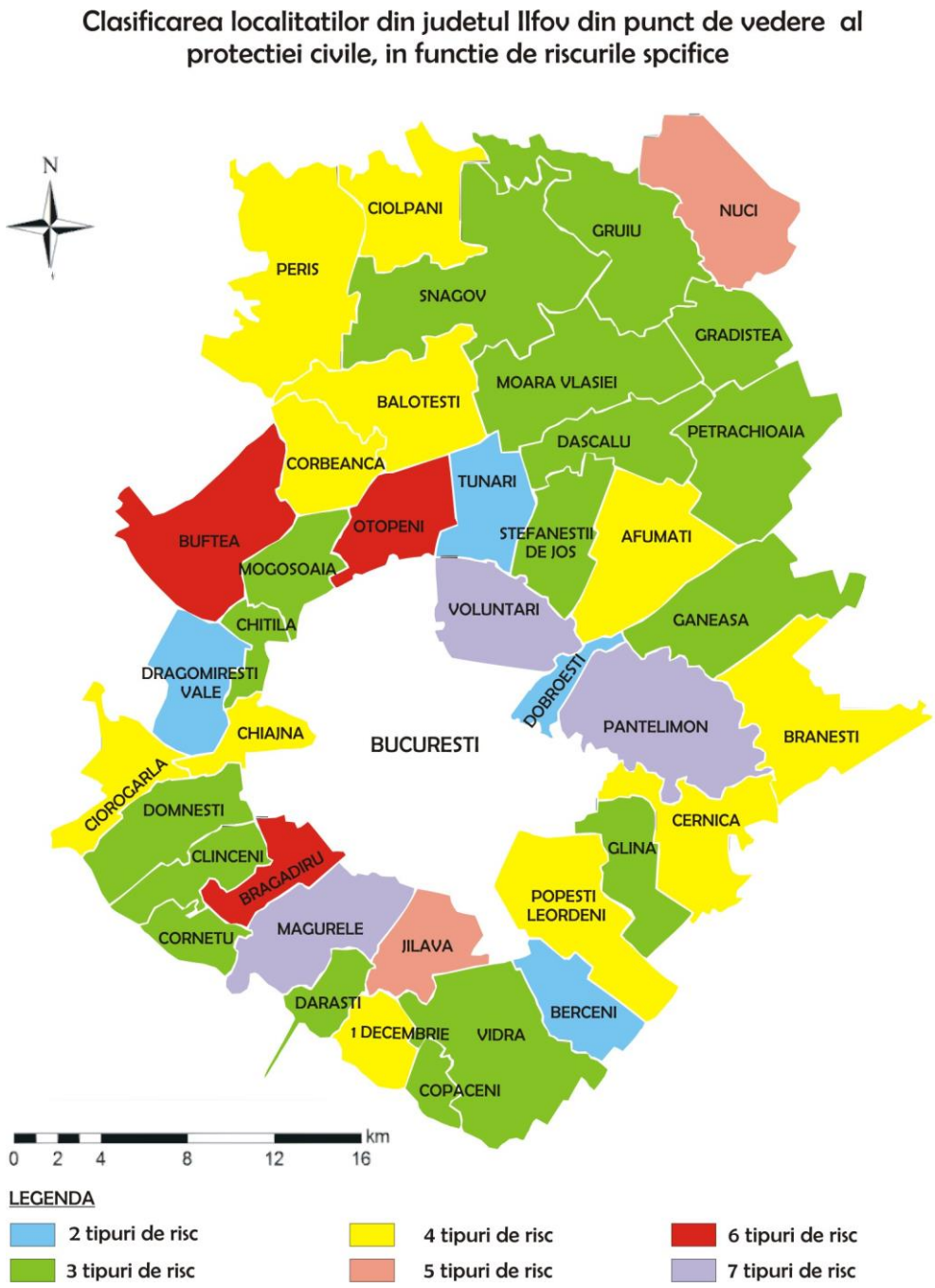

Fig. 96. Riscurile specifice d.p.d.v. al protecţiei civile în judeţul Ilfov, la nivel de UAT
Sursa: ADRBI, prelucrare după PAAR Ilfov 2011- Anexa 18

Având în vedere caracterul unicat al judeţului Ilfov (amplasare circulara în jurul capitalei, ritmul ridicat de dezvoltare demografica şi economica al regiunii, numărul foarte mare şi permanenta creştere al autovehiculelor de pe drumurile publice combinat cu lipsa dezvoltării corespunzătoare a infrastructurii de transport), coroborat cu existenta unui parc de autospeciale uzate moral şi îmbătrânite, face ca soluţia asigurării intervenţiei în urgenta I în localităţi de pe teritoriul judeţului Ilfov cu autospeciale şi echipaje aparţinând unor subunităţi dispuse în Bucureşti, să nu fie cea mai bună, timpul de răspuns în aceste cazuri fiind mult mai crescut.

Creşterea gradului de înzestrare cu tehnica de intervenţie moderna pe fiecare tip de risc identificat la nivelul zonei de competenta ISU Ilfov şi al densităţii subunităţilor de intervenţie/punctelor de lucru la nivelul judeţului Ilfov, în concordanta cu criteriile de performanta prevăzute de OMAI 360/2004, va duce la îmbunătăţirea accesului populaţiei din judeţul Ilfov la serviciile de siguranţa publica şi intervenţii în situaţii de urgenţă precum şi la îmbunătăţirea capacitaţii de răspuns la nivelul zonei de competenţă.

2.5.7. Infrastructura de educaţie

Prezenta analiză îşi propune prezentarea infrastructurii de învăţământ în regiunea Bucureşti Ilfov pe principalele sale componente: unităţi şcolare, elevi şi personal didactic.

Unităţile şcolare la nivelul regiunilor

La nivel naţional, numărul unităţilor şcolare cunoaşte o scădere de 39% în anul 2011 faţă de 2005. În perioada 2005-2011 numărului unităţilor şcolare în regiunea Bucureşti-Ilfov înregistrează cea mai mică scădere, respectiv 6%, comparativ cu regiunile Centru şi Vest unde sunt înregistrate valori sub media naţională.

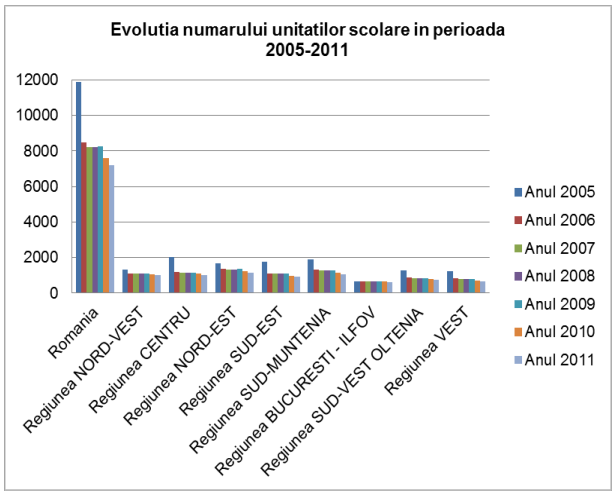

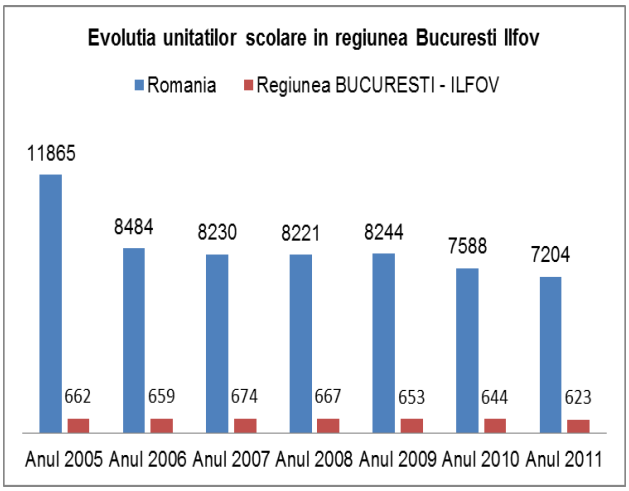

Fig. 97. Evoluţia numărului de unităţi şcolare la nivel interregional şi intraregional
Sursa: INS, Baza de date TEMPO

Cu toate acestea în anul 2011 în regiunea Bucureşti Ilfov numărul unităţilor şcolare are cea mai mică reprezentare în cifra naţională, respectiv 8,48%, spre deosebire de regiunea Nord-Est care are cea mai mare contribuţie în cifra naţională, respectiv 16,38%.

Unităţile şcolare pe tipuri de educaţie în regiunea Bucureşti Ilfov

Dinamica numărului unităţilor şcolare la nivel regional în perioada 2005 – 2011, indică scăderi în învăţământul primar preşcolar de la 252 în anul 2005 la 223 în anul 2011 şi în învăţământul primar şi gimnazial de la 244 în anul 2005 la 227 în anul 2011.

In perioada 2005-2011 numărul unităţilor şcolare din învăţământul preşcolar în regiunea Bucureşti Ilfov înregistrează cea mai mică scădere, respectiv 12%. La nivel naţional numărul unităţilor din învăţământul preşcolar a scăzut constant de la 3769 în anul 2005 la 1367 în anul 2011, respectiv 64%. În anul 2011 regiunea Bucureşti Ilfov contribuie la cifra naţională cu 16,31%.

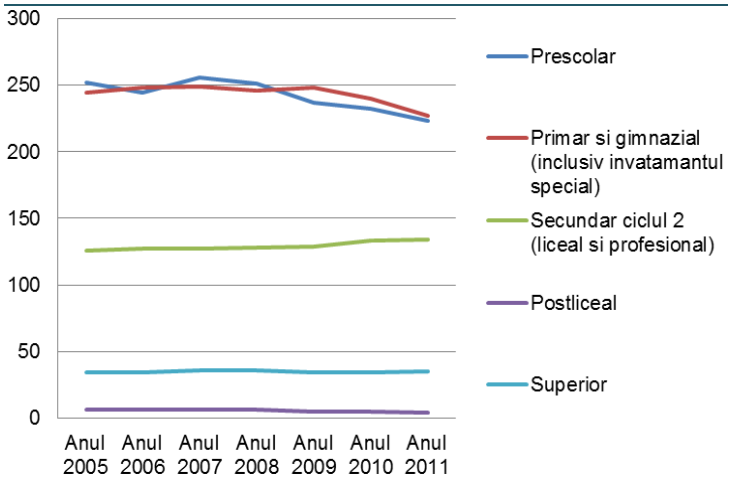

Fig. 98. Evoluţia numărului de unităţi şcolare din regiune, pe tipuri de educaţie
Sursa: INS, Baza de date TEMPO

Si la nivelul învăţământului primar şi gimnazial, în perioada analizată numărul unităţilor şcolare în regiunea Bucureşti Ilfov înregistrează cea mai mică scădere, respectiv 7%, comparativ cu regiunea Sud Est unde se înregistrează o scădere de 47%. Numărul unităţilor din învăţământul primar şi gimnazial la nivel naţional a scăzut constat de la 6411 în anul 2005 la 4022 în anul 2011, respectiv cu 37%. Cu toate acestea în anul 2011 regiunea Bucureşti Ilfov contribuie la cifra naţionala cu doar 5,65% comparativ cu regiunea Nord-Est care are o contribuţie la cifra naţionala de 17,65%.
In ceea ce priveşte ciclul 2 secundar datorita deciziei de a se desfiinţa şcolile de arta şi meserii, se poate observa pe de o parte o creştere constantă a numărului de licee de la 124 în anul 2005 la 134 în anul 2011 (8%) şi pe de alta parte dispariţia şcolilor de arte şi meserii.

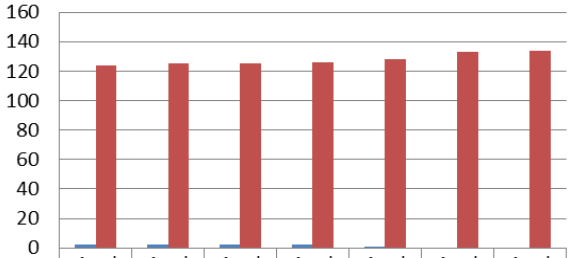

	Anul 2005	Anul 2006	Anul 2007	Anul 2008	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2011
scoli de arta si meserii	2	2	2	2	1	0	0
licee	124	125	125	126	128	133	134

Fig. 99. unităţi şcolare din învăţământul secundar ciclul 2 din regiune
Sursa: INS, Baza de date TEMPO

In cazul învăţământului superior, în regiunea Bucureşti Ilfov nu se înregistrează fluctuaţii semnificative ale numărului universităţilor în perioada 2005-2011. Regiunea Bucureşti Ilfov are cea mai importantă contribuţie în alcătuirea cifrei naţionale. În anul 2011 contribuţia a fost de 32,40%.

Distribuţia unităţilor şcolare în cadrul regiunii Bucureşti Ilfov
Datorita specificităţii regiunii Bucureşti Ilfov alcătuită doar din 2 unităţi administrativ teritoriale municipiul Bucureşti şi judeţul Ilfov, ponderea semnificativă a numărului unităţilor şcolare se înregistrează în Bucureşti, respectiv mediul urban.

Tabel 38. Numărul unităţilor şcolare din regiune, pe judeţe, medii şi tip de educaţie în 2011

Regiune/judet	Total		Nivel de educatie									
			Prescolar		Primar si gimnazial (inclusiv invatamantul special)		Secundar ciclul 2 (liceal si profesional)		Post liceal		Superior	
	Urban	Rural	Urban	Rural	Urban	Rural	Urban	Rural	Urban	Rural	Urban	Rural
Regiunea Bucuresti Ilfov	572	51	218	5	193	34	123	11	4	0	34	1
Municipiul Bucuresti	546		208		183		117		4		34	
Ilfov	26	51	10	5	10	34	6	11	0	0	0	1

sursa: INS, Baza de date TEMPO

2.5.8. Infrastructura de cercetare, dezvoltare, inovare

Conform autorităţii Naţionale de Cercetare Ştiinţifica (ANCS) sistemul CDI din România cuprinde unităţi şi instituţii de cercetare dezvoltare de drept public, operatori economici în sectorul privat şi clustere

Unităţile şi instituţiile de cercetare dezvoltare de drept public sunt**:**

- 46 de Institute Naţionale de Cercetare Dezvoltare (din care 65% în regiunea Bucureşti-Ilfov).
- 66 institute şi centre de cercetare ale Academiei Romane (52 de institute, 14 centre de cercetare).
- 56 universităţi publice acreditate.
- 96 institute, centre sau staţiuni de cercetare-dezvoltare organizate ca instituţii publice

La nivel naţional în anul 2011 exista 40 de clustere, din care 17,5% în regiunea Bucureşti Ilfov. Clusterele din regiunea Bucureşti Ilfov sunt în număr de 7 şi acoperă domenii precum: electronică, textile, industrie alimentară, inginerie electrică, industrie aerospaţială, mecatronică şi sisteme de automatizare:

- Elinclus innovative cluster - domeniul electronică
- Romanian textile concept cluster bucharest – domeniul textile - imbracaminte
- Ind agro pole bucharest - industria alimentara
- Romanian aerospace cluster Bucharest - industria aerospaţiala
- All electric pole - inginerie electrica
- Mecatrec regional cluster – domeniul mecatronică
- Sis-autom- int-pol Bucureşti - sisteme de automatizare integrate

In anul 2013 a început construcţia în Măgurele a ELI-NP, unul dintre cei trei piloni ai ELI - THE EXTREME LIGHT INFRASTRUCTURE, împreună cu centrele dedicate studiului surselor secundare (Dolni Brezany, lângă Praga) şi pulsurilor în atosecunde (Szeged).

Extreme Light Infrastructure (ELI) va fi un centru european şi internaţional pentru cercetări de cel mai înalt nivel în domeniul laserelor de putere ultra înaltă, interacţiunii laser-materie şi surselor secundare de radiaţie. Parte a misiunii ELI va consta în a pune în practica un transfer tehnologic eficient către IMM-uri şi firmele mari.

Astfel în prezent se află în derulare constituirea consorţiului (cluster) de firme interesate, sub autoritatea Consiliului Judeţean Ilfov care are ca obiective oferirea de asistenta logistica şi tehnico-ştiinţifica, de servicii de consultanta/asistenta pentru utilizarea tehnologiilor implicate şi ce vor fi dezvoltate la ELI-NP, privind:

- Facilitarea participării la proiecte comune de cercetare
- Utilizarea activităţii de cercetare aplicata ca serviciu specific
- Stabilirea cadrului contractual pentru cooperare tehnico-ştiinţifica, inclusiv utilizarea directa a echipamentelor şi tehnologiilor ELI-NP.
- Consultanţă specifică privind posibile soluţii tehnologice şi până la licenţiere.

Cercetarea de excelenţă: Universitatea Politehnica din Bucureşti este cea mai mare universitate tehnică din România şi lider în cercetarea ştiinţifică universitară din ţara noastră, fiind singura universitate din România care se află în toate domeniile de ierarhizare în categoria A.

Universitatea Politehnica Bucureşti deţine 40 de centre de cercetare, dintre care doar 3 au primit titlul de excelenta:

- Centrul de cercetare şi instruire în robotică, informatică industrială şi ingineria materialelor - CIMR. Centrul CIMR este centru de excelenţă din 2002.
- Centru de excelenţă magnetism tehnic şi aplicat – MAGNAT.
- Centrul de excelenţă în inginerie mecanică şi tribologie – CESIT.

Sursa: http://www.upb.ro/centre-cercetare.html

Activitatea de cercetare şi dezvoltare în regiunea Bucureşti – Ilfov

Din analiza datelor statistice, se constată ca există mari diferenţe intre regiuni, mare parte a activităţii de cercetare şi dezvoltare fiind concentrată în regiunea Bucureşti-Ilfov.

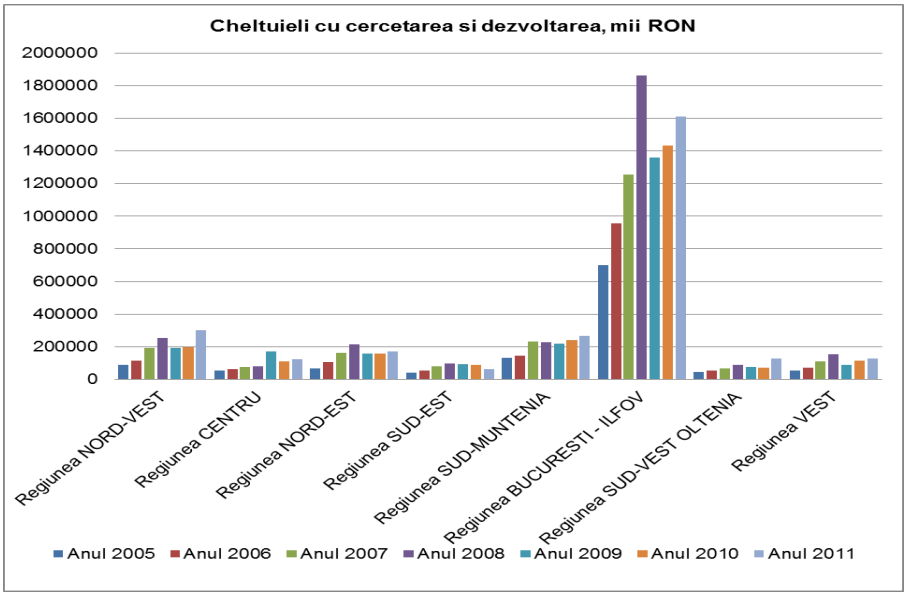

Fig. 100. Evoluţia cheltuielilor cu cercetarea şi dezvoltarea la nivel interregional (mii RON)
Sursa: INS, Anuarul statistic diverşi ani

Din analiza evoluţiei cheltuielilor cu cercetarea şi dezvoltarea şi distribuţia acestora intre regiuni în anul 2011, se poate afirma ca exista 3 poli ai activităţii de cercetare dezvoltare:

- Municipiul Bucureşti, în care sunt concentrate Institutele Naţionale de Cercetare Dezvoltare, institutele de cercetare din subordinea Academiei Romane, universităţi publice acreditate;
- Municipiul Cluj-Napoca/regiunea Nord-Vest, în care a avut loc o serie de investiţii străine în perioada 2007-2011;
- Municipiul Ploieşti/regiunea Sud-Muntenia, datorita industriei petroliere şi Universităţii de Petrol şi Gaze.

In cazul regiunii Bucureşti-Ilfov, în perioada 2005-2008 se observă o creştere constantă a cheltuielilor totale cu cercetarea şi dezvoltarea, creşterea cea mai mare înregistrându-se intre anii 2007-2008 (*48%*). În anul 2009, datorită influenţei crizei economice se înregistrează o scădere considerabilă, cu *27%* fata de anul 2008, cheltuielile cu cercetarea şi dezvoltarea rămânâd totuşi peste valoarea din 2007. În anii 2010-2011 se observa o uşoară recuperare a valorii cheltuielilor cu cercetarea şi dezvoltarea, valoare care în anul 2011 rămâne cu 14% mai mică fata de cea din 2008.

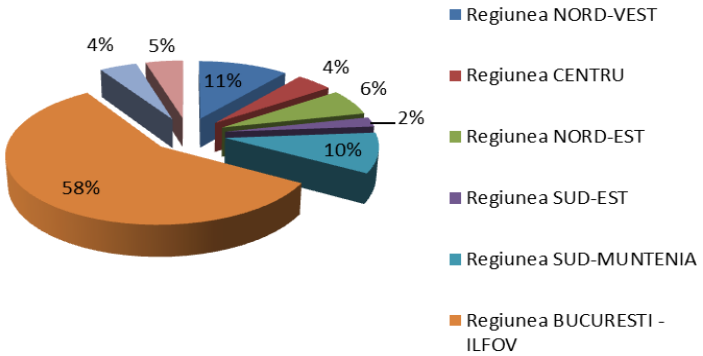

Fig. 101. Distribuţia cheltuielilor totale la nivel interregional, în 2011. Sursa: INS

Resursele umane din activitatea de cercetare şi dezvoltare

Evoluţia numărului de salariaţi din activitatea de cercetare şi dezvoltare în perioada 2005-2011 a urmat în bună măsură evoluţia cheltuielilor cu cercetarea şi dezvoltarea.

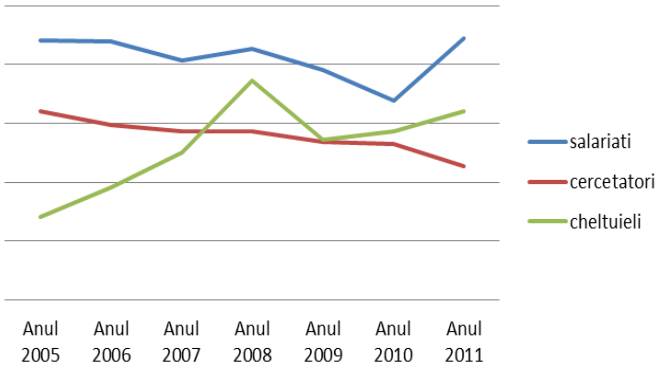

Fig. 102. Activitatea de cercetare dezvoltare în regiunea Bucureşti Ilfov. Sursa: INS

Se poate remarca totuşi o sporire mai accentuată din anul 2010 a numărului de salariaţi în raport cu cheltuielile. Acest lucru este explicabil prin faptul ca numărul de cercetători a înregistrat un declin constant care s-a accentuat în anul 2010. Creşterea cheltuielilor a determinat o sporire a numărului personalului auxiliar în detrimentul cercetătorilor.

Cererile de brevet de invenţie depuse de români

Evoluţia cererilor de brevet depuse de solicitanţi români în perioada 2005-2011 în cazul regiunii Bucureşti-Ilfov a urmat în mare măsura trendul naţional, regiunea Bucureşti-Ilfov influenţând în mod semnificativ cifra naţională.

In anul 2011 regiunea Bucureşti Ilfov a contribuit la alcătuirea cifrei naţionale cu 41%, fapt ce indică şi o orientare către inovaţie în cadrul regiunii.

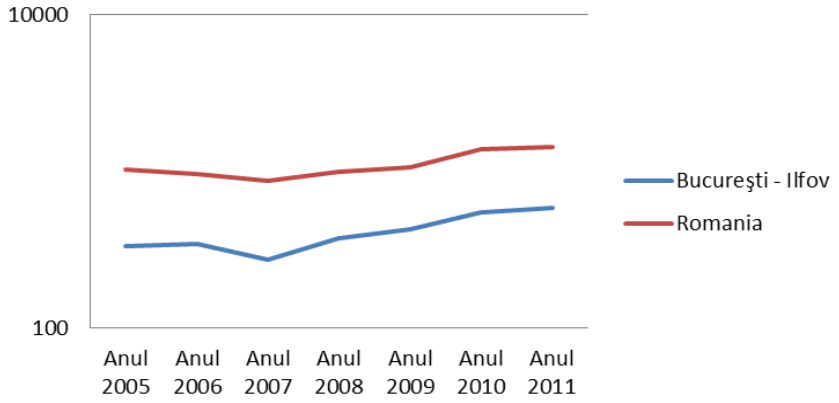

Fig. 103. Cererile de brevet de invenţie depuse de români .Sursa: INS, Anuarul statistic.

Inovarea în întreprinderi. Întreprinderi inovatoare şi non-inovatoare

Întreprinderile inovatoare reprezintă acele întreprinderile active care au lansat pe piaţă produse (bunuri sau servicii) noi sau semnificativ îmbunătăţite sau au introdus procese noi sau semnificativ îmbunătăţite, noi metode de organizare sau de marketing. Termenul acoperă toate tipurile de inovări, inovare de produs, de proces, de metode de organizare sau de metode de marketing, precum şi întreprinderile cu inovaţii nefinalizate sau abandonate.

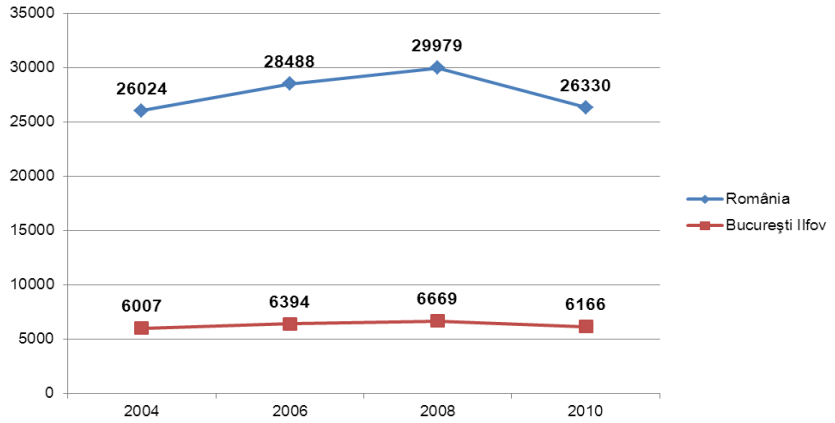

Fig. 104.Total întreprinderi inovatoare şi non-inovatoare la nivel naţional şi regional
Sursa: INSSE: www.insse.ro

La nivel naţional numărul total de întreprinderi active prezintă un trend ascendent, numărul acestora sporind cu 1,2%, de la 26.024 întreprinderi în anul 2004 la 29.979 întreprinderi în anul 2008. În anul 2010, numărul acestora scade cu 12% până la 26330 întreprinderi active, pe fondul turbulenţelor post criză economică din anul 2009.

Din acest total, regiunea Bucureşti Ilfov acoperă un procent de aproximativ 23% întreprinderi active pe întreaga perioadă analizată. La nivel regional numărul de întreprinderi active prezintă o uşoară creştere de 2,65%, de la 6007 întreprinderi active în anul 2004 la 6166 întreprinderi active în anul 2010. Din acest total regional, un procent de aproximativ 80% este reprezentat de acele întreprinderi inovatoare, care au lansat pe piaţă produse (bunuri sau servicii) noi sau semnificativ îmbunătăţite.

Numărul acestora prezintă o evoluţie negativă, pe perioada analizată scăzând cu 15%, de la 4862 întreprinderi inovatoare în anul 2004, la 4152 întreprinderi inovatoare în anul 2010.

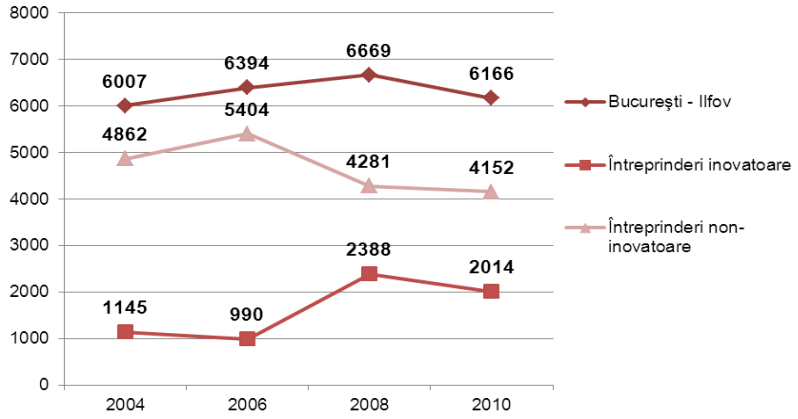

Fig. 105. Întreprinderi inovatoare şi non-inovatoare la nivel regional. Sursa: INSSE: www.insse.ro

Restul de 20% este reprezentat de întreprinderile non-inovatoare, întreprinderi care nu au avut activitate inovatoare în perioada analizată. Acestea prezintă un tren ascendent de aproximativ 75%, de la 1145 întreprinderi non-inovatoare în anul 2004 la 2014 întreprinderi non-inovatoare în anul 2010.

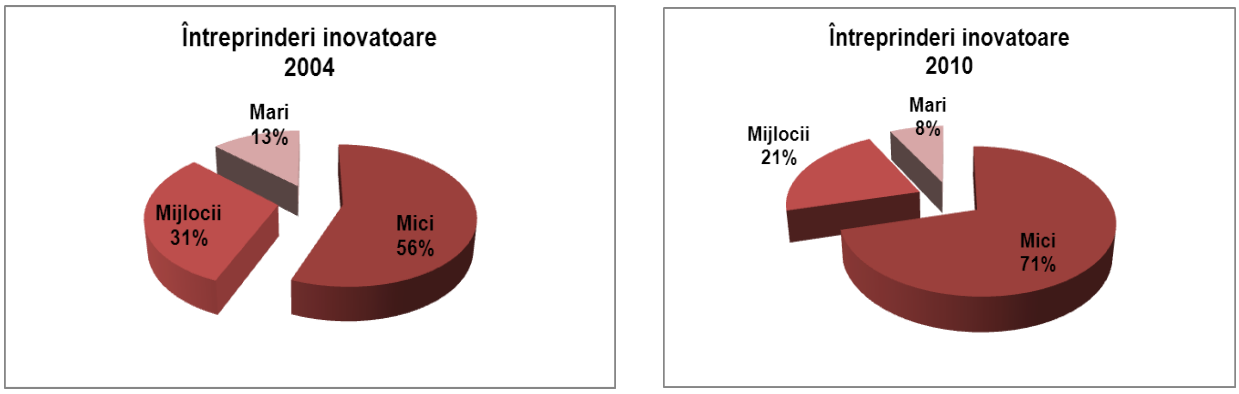

Fig. 106. Întreprinderi inovatoare la nivel regional, pe clase de mărime
Sursa: INSSE: www.insse.ro

În ceea ce priveşte împărţirea **întreprinderilor inovatoare pe clase de mărime** se constată că **la nivel regional**, în anul 2004, 56% dintre acestea se regăseau în categoria întreprinderilor mici. În anul 2010 ponderea lor a crescut considerabil până la 71% din totalul întreprinderilor inovatoare din regiune.

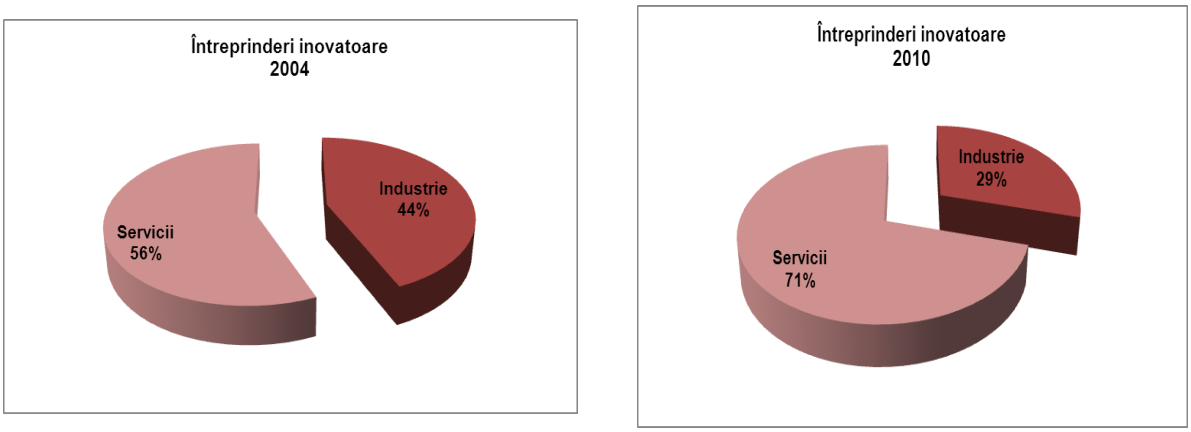

Fig. 107. Întreprinderi inovatoare la nivel regional, pe activităţi economice, Sursa: INSSE: www.insse.ro

În ceea ce priveşte împărţirea **întreprinderilor inovatoare pe activităţi economice** se constată că la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov**,** în anul 2004, 56% din numărul total de întreprinderi inovatoare se regăseau în sectorul terţiar, restul de 44% fiind în industrie. În anul 2010, ponderile suferă schimbări majore, sectorul serviciilor acoperind 71% din numărul total de întreprinderi inovatoare, 29% dintre acestea regăsindu-se în sectorul industrial.

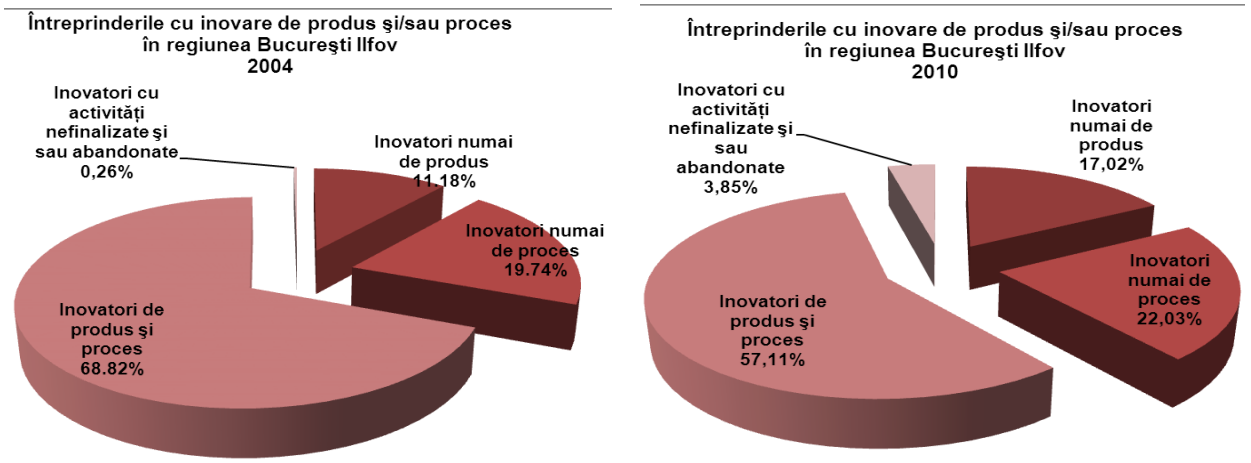

Fig. 108. Întreprinderi cu inovare de produs şi/sau proces la nivel regional
**Sursa: INSSE: www.insse.ro*

Activităţile inovatoare întreprinse în special pentru dezvoltarea şi/sau implementarea unor inovaţii de produs sau de proces includ achiziţia de utilaj, echipament, aparatură, clădiri, programe de calculator (software), licenţe, lucrări de inginerie şi de dezvoltare, activităţi de proiectare (design), formare profesională şi de introducere pe piaţă a inovaţiilor. De asemenea, se includ toate tipurile de activităţi de cercetare-dezvoltare.
În anul 2004, la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov, 68,82% din numărul total de întreprinderi au ales să inoveze atât în produse cât şi în procese, 19,74% au inovat doar în proces, 11,18% doar în produs, iar 0,26% au avut inovări nefinalizate/abandonate.

La nivelul anului 2010, procentul firmelor care au inovat atât în produse cât şi în servicii a scăzut cu 11,71%, până la valoarea de 57,11% din numărul total regional.
Ponderea întreprinderilor care au ales să inoveze doar în procese a crescut cu 2,29%, până la valoarea de 22,03%, iar cea a firmelor care au ales să inoveze în produse a crescut cu 5,84%, până la 17,02%. Întreprinderile care au inovări nefinalizate sau abandonate au sporit în regiune cu peste 3%, până la valoarea de 3,85% din totalul firmelor inovatoare din regiune.

Din punct de vedere al inovării în întreprinderi putem afirma că în regiunea Bucureşti Ilfov:
- Se regăsesc peste 23% din numărul total de întreprinderi inovative de la nivel naţional.
- Cele mai multe inovaţii se regăsesc în cadrul întreprinderilor mici.
- Sectorul terţiar este principalul domeniu în care firmele inovatoare se remarcă.
- Peste 50% din numărul total de firme aleg să inoveze atât în produse cât şi în procese.

Cheltuielile intramurale cu cercetarea-dezvoltarea

Conform Eurostat, în perioada 2008-2011 valoarea pe cap de locuitor în euro a cheltuielilor intramurale cu cercetarea a înregistrat în regiunea Bucureşti Ilfov valori de 5 ori mai mari decât cifra naţională, fapt care indică o tendinţă de specializare sporită la nivel regional în ceea ce priveşte activitatea de cercetare dezvoltare.

2.5.9. Fondul imobiliar existent

Caracteristicile fondului imobiliar după tipul de proprietate

In perioada 2005- 2011 la nivel naţional fondul de locuinţe s-a dezvoltat constant ajungând în anul 2011 să existe cu 266 mii de locuinţe mai mult decât în 2005 (cca. 3% mai mult). Dintre totalul locuinţelor cca. 97,7% sunt în proprietate privata, aceasta proporţie menţinându-se în tot acest interval de timp.

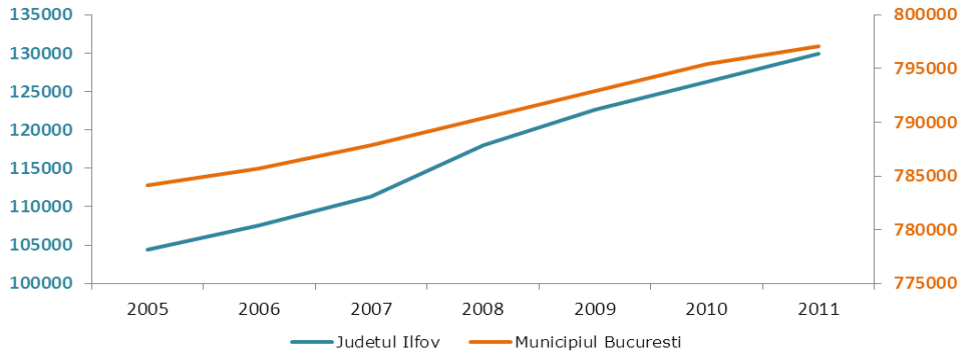

Fig. 109. Evoluţia numărului de locuinţe existente la sfârşitul anului , la nivel intraregional
Sursa: INS, Baza de date TEMPO – Cap. locuinţe https://statistici.insse.ro/shop/?lang=ro

La nivelul Municipiului Bucureşti, în perioada 2005-2011 numărul de locuinţe a crescut constant an de an, astfel ca în anul 2011 existau cu cca. 1,6% mai multe locuinţe decât în 2005 (cu 12918 locuinţe mai mult). Din totalul locuinţelor existente în municipiul Bucureşti cca. 97,9% sunt în proprietate privată. De menţionat este faptul ca în municipiul Bucureşti se afla cca. 9,4% din totalul locuinţelor de la nivel naţional. În judeţul Ilfov în perioada 2005-2011 numărul de locuinţe existente a crescut constant, astfel ca, în 2011 se înregistrează cu 24% mai multe locuinţe decât în anul 2005 (cu 25495 locuinţe mai mult). Din totalul locuinţelor existente în judeţul Ilfov, 88,4% sunt în proprietate privată, mai mult decât media naţională)

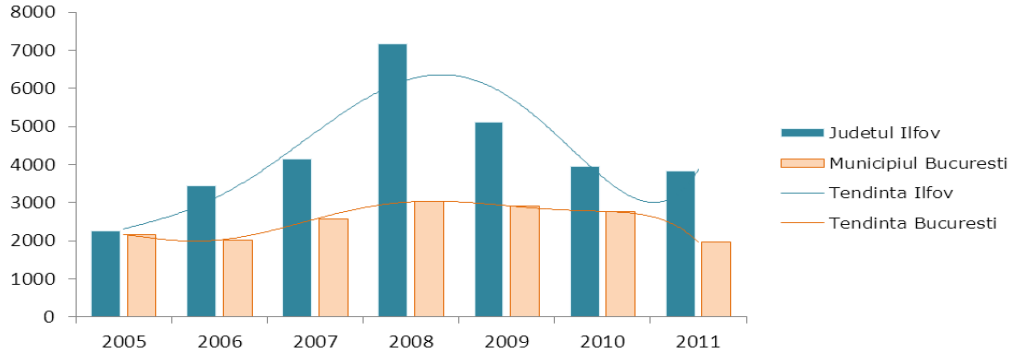

Fig. 110. locuinţe terminate în cursul anului în regiunea Bucureşti Ilfov
Sursa: INS, Baza de date TEMPO – Cap. locuinţe https://statistici.insse.ro/shop/?lang=ro

In perioada 2005-2008 la nivel naţional, **numărul de locuinţele terminate în cursul anului** (locuinţe construite noi) a înregistrat o creştere constantă, atingând un maxim în anul **2008** (dublu fata de anul 2005), după care pe fondul crizei economice, a scăzut treptat insa, peste valoarea din 2005, atingând în anul 2011 o valoare cu 40% mai mare decât în anul 2005.

Daca la nivelul municipiului Bucureşti se constată aceeaşi tendinţa pozitivă a numărului de locuinţelor noi terminate pentru perioada 2005-2008, începând cu 2008, tendinţa de descreştere este mult mai accentuată atingându-se în anul 2011 un prag inferior celui din 2005 (cca. 90%).

În judeţul Ilfov se constată ca în perioada 2005-2008 numărul de locuinţe terminate în cursul anului a înregistrat o tendinţă de creştere mai mare decât media naţională, înregistrându-se în anul 2008 de cca. 3 ori mai multe locuinţe terminate decât în anul 2005. În perioada 2008-2011 tendinţa de descreştere a numărului de locuinţe terminate a fost mai lenta, în anul 2011 înregistrându-se cu 70% mai mult decât în anul 2005. Daca la nivelul anului 2005 numărul de locuinţe terminate în cursul anului în judeţul Ilfov era aproximativ egal cu cel înregistrat în municipiul Ilfov, începând cu anul 2006 în judeţul Ilfov numărul de locuinţe noi terminate în cursul anului depăşeşte nivelul celui din municipiul Bucureşti, acesta fiind dublu la nivelul anului 2011. Se constată că judeţul Ilfov este mult mai atractiv decât municipiul Bucureşti din punct de vedere al dezvoltării imobiliare, situaţie confirmată şi de extinderea continuă a intravilanului din localităţile din judeţul Ilfov.

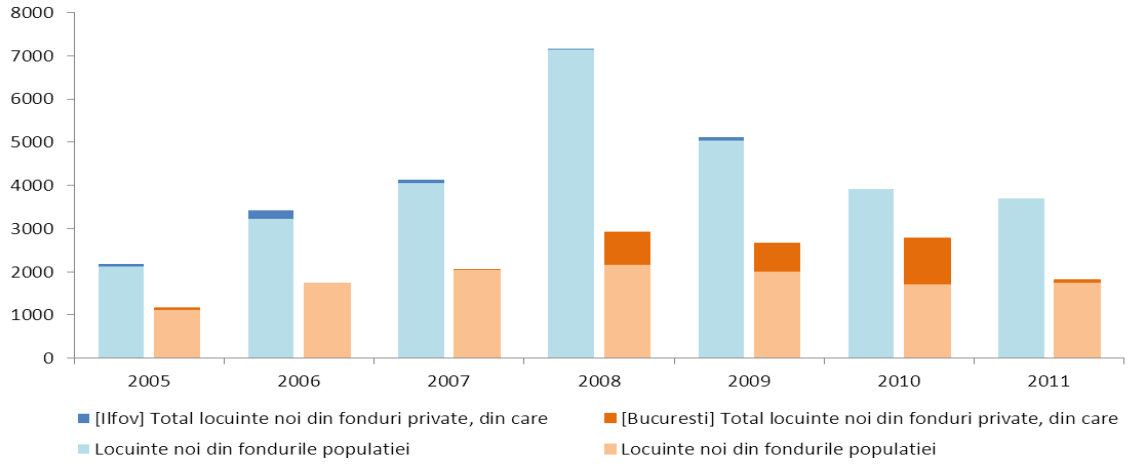

Fig. 111. Locuinţe terminate în cursul anului din fonduri private, în regiunea Bucureşti Ilfov
Sursa: INS, Baza de date TEMPO – Cap. locuinţe https://statistici.insse.ro/shop/?lang=ro

Din totalul locuinţelor terminate în cursul anului, la nivel naţional, **ponderea locuinţelor terminate din fonduri private** a crescut cu cca. 10% în perioada 2005-2011, atingându-se un procent de 95% în anul 2011. Aceeaşi tendinţă se remarcă şi cazul regiunii Bucureşti Ilfov. În România, din totalul locuinţelor terminate în cursul anului din fonduri private, **ponderea celor construite din fondurile populaţiei** au cunoscut o fluctuaţie, în sensul ca în perioada 2005-2008 a scăzut de la 98% la 92% iar în perioada 2008-2009 a crescut de la 92% la 97%.

La nivel regional se remarcă o diferenţă intre Bucureşti şi Ilfov în privinţa locuinţelor terminate din fondurile populaţiei ca fonduri private. În judeţul Ilfov, în toata perioada analizata, cca. 98% din totalul locuinţelor construite din fonduri private provin din fondurile populaţiei, ponderea dezvoltătorilor imobiliari privaţi fiind extrem de redusa. În cazul municipiului Bucureşti, se remarcă o dezvoltare a numărului de locuinţe terminate din fonduri private (altele decât cele ale populaţiei) doar în anii 2008-2010, anul 2011 aducând aceasta pondere la nivelul anilor 2005-2008, când majoritatea locuinţelor terminate sunt din surse private aparţinând populaţiei

Conform Analizei Ziarului Financiar efectuata la finalul anului 2011 cele mai multe proiecte de blocuri adresate populaţiei cu venituri medii, sunt ansamblurile Militari Residence (1.800 de unităţi), Confort City (1.680 de unităţi) şi Răsărit de Soare din Titan (988 de unităţi) fiind cele mai mari trei dezvoltări rezidenţiale finalizate până la acea data pe piaţa Capitalei. Doar o treime dintre cele mai mari ansambluri rezidenţiale din Bucureşti au fost construite în zone din care să se poată ajunge pe jos în mai puţin de zece minute până la o staţie de metrou. Staţiile de metrou în apropierea cărora au fost construite ansambluri rezidenţiale noi în ultimii ani sunt Dristor (InCity, New Town), Pipera (UpGround), Grozăveşti (Orhideea Gardens), Dimitrie Leonida (Monaco Towers), Titan (Armonia) sau Păcii (Ten Blocks).

Dezvoltatorii imobiliari au construit în ultimii ani mai multe proiecte în zone precum Colentina sau Băneasa, unde nu există în prezent acces la reţeaua de metrou a Capitalei.
În afara Capitalei cele mai mari ansambluri rezidenţiale noi sunt Cosmopolis în nord, în comuna Ştefăneşti, unde au fost finalizate 751 de apartamente şi vile, şi Green City în sud, proiectul de 620 vile din comuna 1 Decembrie. Pentru a locui în aceste ansambluri imobiliare este aproape obligatorie deţinerea unui autoturism personal, mai ales de către cei nevoiţi să facă zilnic "naveta" spre Bucureşti.
Sursa: Analiza Ziarul Financiar, 20.12.2011 http://www.zf.ro/proprietăţi/harta-celor-mai-mari-50-de-ansambluri-rezidentiale- în-ce-zone-din-Bucureşti-au-fost-construite-20-000-de-locuinţe-noi- în-ultimii-ani-9078767 accesat în 17.02.2014

La nivel national, 86% din suprafaţa construită este reprezentată de clădirile rezidenţiale, restul de 14% fiind reprezentată de clădiri nerezidenţiale, în care sunt incluse aici majoritatea clădirilor publice. Din cele 8,1 milioane de unităţi locative, locuinţele unifamiliale sunt dominante, reprezentând 61% din acestea. Spaţiile locative deţinute de stat reprezinţă un procent foarte mic din clădirile nerezidenţiale.
În ceea ce priveşte profilul de vechime, majoritatea clădirilor rezidenţiale au fost construite în a doua jumătate a secolului XX, evidenţiindu-se perioada 1961-1980. În această perioadă, marea majoritate a locuinţelor din România au fost construite fără să existe cerinţe termice specifice ale elementelor de construcţii care alcătuiesc anvelopa acestora. Astfel, din punct de vedere al consumului energetic, fondul imobiliar existent are încă un potenţial semnificativ pentru a fi adus la standarde ridicate în ceea ce priveşte performanţa energetică, evidenţiind astfel importanţa finantarilor privind renovarea clădirilor rezidenţiale si nerezidenţiale din România.
Sursa.. Strategia pentru mobilizarea investiţiilor în renovarea fondului de clădiri rezidenţiale şi comerciale, atât publice cât şi private, existente la nivel naţional – versiunea aprilie 2014

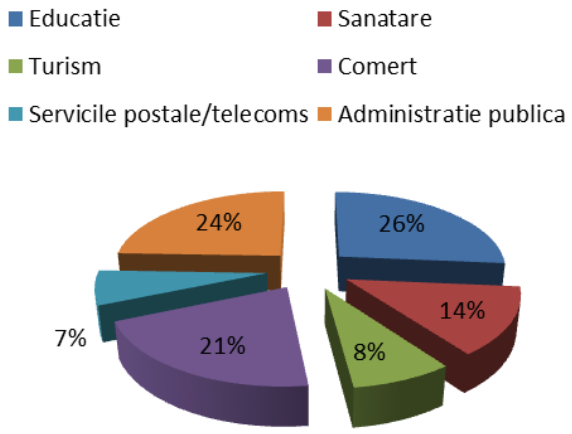

Fig 112. Distribuţia consumului final de energie în funcţie de tipul de clădire nerezidenţială (mii toe) (sursa: INCD URBAN-INCERC)

Spaţiile ocupate de administraţia publică, clădirile educaţionale şi cele comerciale determină împreună aproximativ 75% din consumul nerezidenţial de energie (fig 110), fiecare reprezentând 20-25% din total În ceea ce priveşte performanţele energetice. Clădirile din domeniul educaţiei (354 kWh/m^2 pe an) sunt cele mai mari consumatoare de energie, celelalte sectoare încadrându-se în intervalul 200-250 kWh/m^2 pe an. Marea majoritate a cladirilor publice aparţinând autorităţilor publice centrale sunt localizate in regiunea Bucuresti Ilfov.

Inventarul clădirilor încălzite și/sau răcite cu suprafețe utile de peste **500 mp**, deținute și ocupate de administrația publica centrală a fost relizat pe baza datelor/informatiilor transmise de administratia publică centrală - ministere, alte organe de specialitate aflate în

subordinea Guvernului ori a ministerelor sau autorităti administrative autonome - în aplicarea prevederilor OMDRAP nr. 3.466/06.12.2013 publicat în M. Of., p I, nr. 778/12.12.2013, care transpune prevederile art. 5 alin. (5) din Directiva 2012/27/UE privind eficienta energetică. *Conform acestuia au fost inventariate un numar de 2953 cladiri cu o suprafata utila totala de 6.739.167 mp si arie construita la sol de 2.726.453 mp*

2.6. MEDIU

Analiza privind factorii de mediu îşi propune radiografierea stării mediului în regiunea Bucureşti Ilfov pe principalele sale componente, definirea evoluţiei calităţii factorilor de mediu precum şi sublinierea tendinţelor acestora în perioada 2005-2011, evidenţierea diferenţelor semnificative între starea mediului din Bucureşti şi alte aglomerări urbane din Europa încercând a se determina poziţia pe care o ocupă capitala în acest context, definirea cauzelor, a activităţilor responsabile pentru starea actuală a factorilor de mediu, respectiv pentru producerea emisiilor poluante pe diverse componente ale mediului.

2.6.1. Infrastructura de mediu

Conform rezultatelor preliminare ale Recensământului Populaţiei şi al Locuinţelor din 2011, în municipiul Bucureşti cca. 96,8% din locuinţele convenţionale dispun de alimentare cu apa în locuinţa şi 96,6% dispun de instalaţii de canalizare în locuinţa (la o reţea publica sau în sistem propriu). În privinţa judeţului Ilfov, cca. 76,7% din locuinţele convenţionale dispun de alimentare cu apă în locuinţa şi 75,4% din locuinţele convenţionale dispun de instalaţii de canalizare în locuinţa. Deşi ca medie, Regiunea Bucureşti Ilfov se situează peste media naţională în privinţa accesului la infrastructura de mediu în locuinţele convenţionale: 66,7% (alimentare cu apa în locuinţa), respectiv 65,1% (instalaţii de canalizare în locuinţă), se constata totuşi disparităţi intraregionale destul de ample.

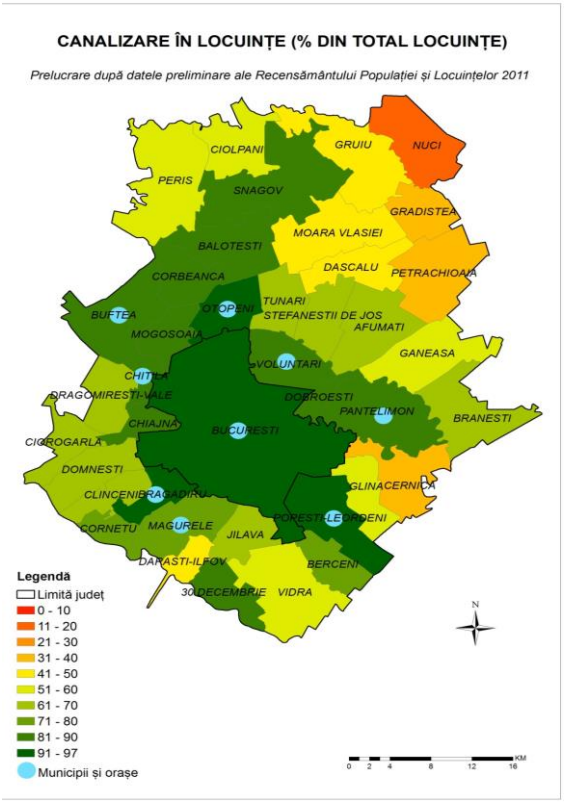

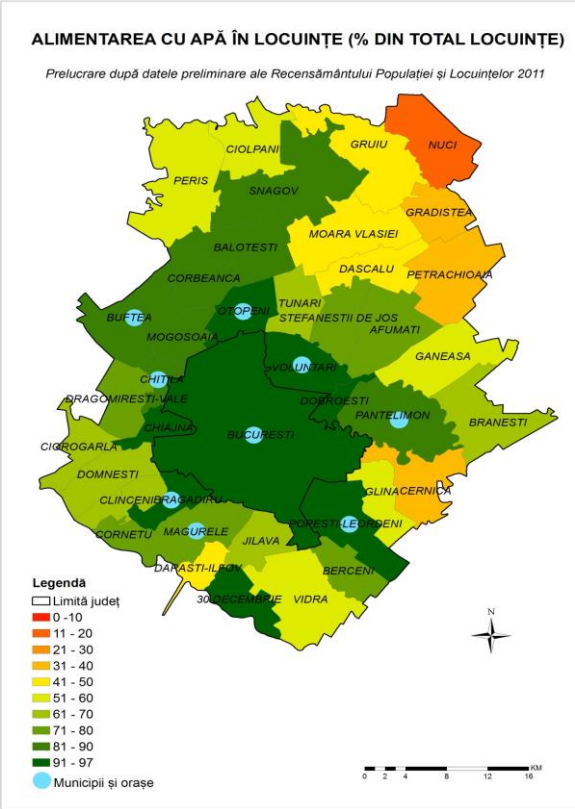

Fig. 113. Alimentarea cu apa şi canalizare în locuinţe (% din total locuinţe), prelucrare după RPL 2011, MDRAP

Daca la nivelul celor 8 oraşe din judeţul Ilfov se constată un grad de accesibilitate privind infrastructura de mediu de cca. 89,1% privind alimentarea cu apa în locuinţă şi 88,4% privind instalaţiile de canalizare în locuinţă, în mediul rural din judeţul Ilfov insa, se constată ca există comune care au un grad de accesibilitate la alimentare cu apa şi instalaţii de canalizare în locuinţă sub 40%: Grădiştea, Cernica, Petrachioaia, Nuci (cca. 15%)

Reţeaua de apă potabilă, canalizare, staţii de epurare

Apa folosită pentru producerea *apei potabile* distribuită în Bucureşti este captată din râurile Argeş şi Dâmboviţa şi tratată în trei uzine de tratare şi producţie a apei potabile:

1. **Uzina de la Arcuda** fondata în 1882, odată cu conceperea şi construirea sistemului de alimentare cu apa potabila şi canalizare în Bucureşti, are o capacitate de tratare de 750.000 m^3/zi apă potabilă în conformitate cu standardele româneşti şi europene în vigoare.
2**. Uzina de la Roşu,** construita acum 40 de ani, furnizează zilnic 300.000 m^3/zi de apă oraşului Bucureşti şi capacitatea să poată creşte, dacă e necesar, până la 520.000 m^3.
3. **Uzina de la Crivina** a fost proiectata la începutul anilor 1990 pentru o capacitate de 6 m^3/s. Capacitatea actuala de producţie este de 3 m^3/s, adică 259.200 m^3 pe zi.

(Sursa: Veolia Water Solutions & Techologies http://www.vws.ro)

Reţeaua de distribuţie a apei potabile în Bucureşti este inelară şi se află în administrarea S.C. APA NOVA Bucureşti SA începând cu anul 2000. Reţeaua este compusă din: artere, conducte de serviciu, branşamente, vane, hidranţi. La nivelul anului 2011, conform datelor acesteia, în municipiul Bucureşti existau **1.731.350** de consumatori care beneficiau de serviciul de alimentare cu apă potabilă (conform declaraţiilor clienţilor)

Sursa: http://www.apanovaBucureşti.ro/companie/cine-suntem/apa-nova-Bucureşti/ accesat 23 august 2012

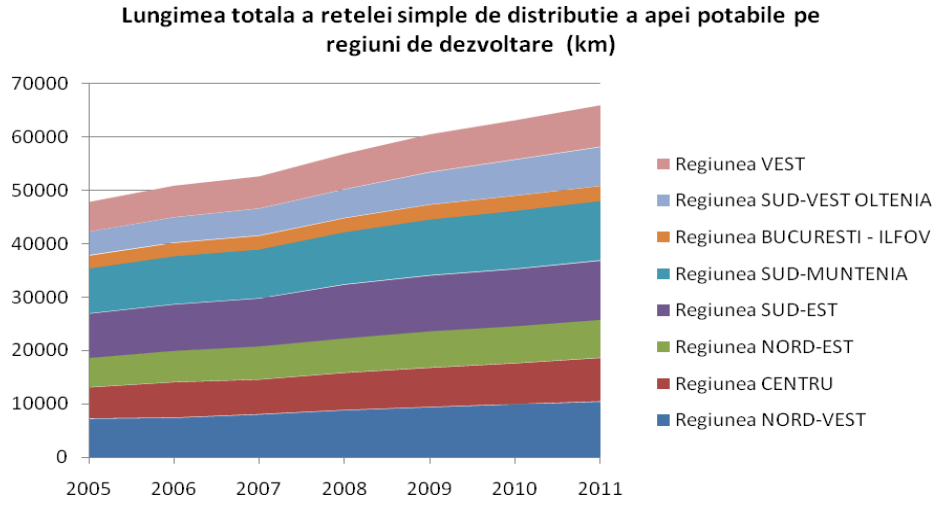

Fig. 114. Lungimea totala simpla a reţelei simple de distribuţie a apei potabile la nivel interregional, Sursa: INS, Baza de date TEMPO – Cap. Utilitatea publica de interes local

In perioada 2005-2011, la nivel naţional lungimea totală simplă a reţelei de distribuţie a apei potabile s-a dezvoltat cu cca. 37% (18123 km) în timp ce în Regiunea Bucureşti Ilfov cu doar cca. 18% (431 Km din care 368 km în judeţul Ilfov şi 63 km în municipiul Bucureşti). În anul 2011 în judeţul Ilfov lungimea reţelei simple de apa potabilă a crescut cu cca. 267% fata de nivelul anului 2005. Cea mai mare dezvoltare a reţelei s-a înregistrat în perioada 2008-2009.

In perioada 2005-2011 **cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor** la nivel naţional a scăzut treptat înregistrând în anul 2011 o valoare cu cca. 6% mai mică decât în anul 2005.

In contrast cu tendinţa naţională, în regiunea Bucureşti Ilfov cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor a crescut constant, înregistrând în anul 2011 o valoare cu cca. **50%** mai mult decât în anul 2005, tendinţa fiind determinată în totalitate de către municipiul Bucureşti care deţine o pondere de cca. 97% din totalul cantităţii de apa distribuită în regiune. Ca pondere, daca în anul 2005, în Municipiul Bucureşti se distribuia cca. 20% din totalul apei potabile din România, în anul 2011 se distribuia cca. 32% din totalul naţional.

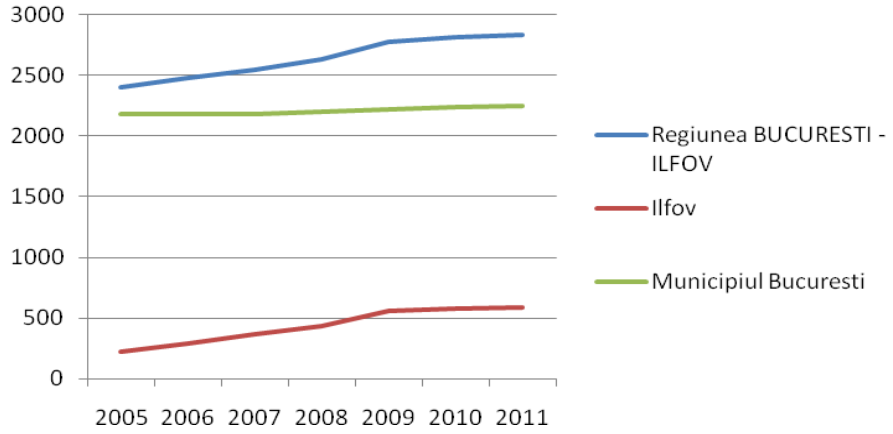

Fig. 115. Lungimea totala a reţelei simple de distribuţie a apei potabile la nivel intraregional (km)
Sursa: INS, Baza de date TEMPO – Cap. Utilitatea publica de interes local

La nivel naţional, **cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor pentru uz casnic** din totalul distribuit a crescut de la 58% (in 2005) la 67% (in 2008), rămânând relativ constantă până în 2011. În cazul regiunii Bucureşti Ilfov se constata ca utilizarea apei potabile în scopuri casnice se situează sub media naţională, chiar daca înregistrează o creştere de la 44% (in 2005) la 55% în anul 2011.

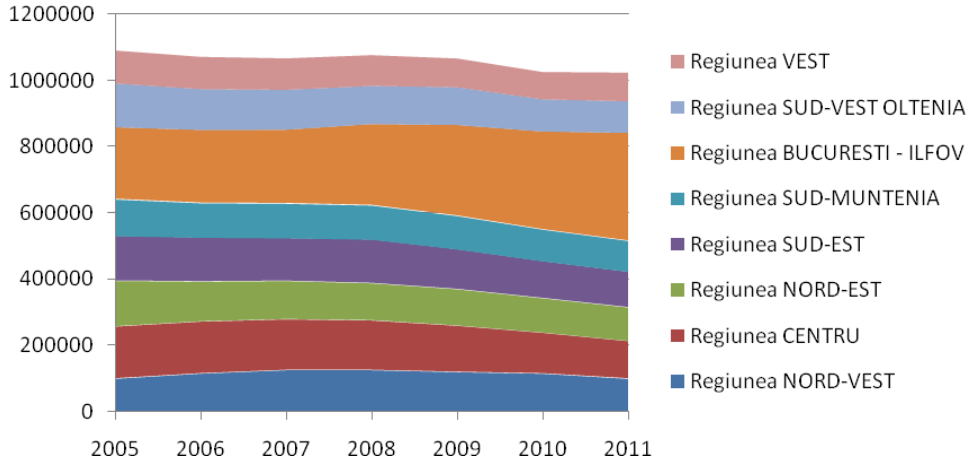

Fig. 116. Cantitatea de apa potabila distribuita consumatorilor pe ani şi regiuni (mii mc)
Sursa: INS, Baza de date TEMPO

Creşterea cantităţii de apă potabilă de la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov în perioada 2005-2011 se datorează creşterii cerinţei de apă potabilă utilizată în scopuri casnice, întrucât diferenţa totală de apă distribuită (de cca. 80.000 mii mc) dintre anul 2011 şi anul 2005 este aproape egală cu diferenţa de apă potabilă utilizată în scopuri casnice dintre anul 2011 şi anul 2005. Se poate concluziona ca în municipiul Bucureşti exista o cerinţă din ce în ce mai mare pentru apă potabilă utilizată în scopuri casnice. Aceasta se traduce şi prin faptul ca celelalte sectoare de activitate care sunt consumatoare de apa (industrie, agricultura-irigaţii, instituţii, etc) au scăzut ca intensitate în aceasta perioada (2007-2011).

In privinţa volumului total de apă potabilă pe cap de locuitor, la nivelul anului 2007, un român consumă 135.5 litri/zi, un englez cca. 150 litri/zi, un german cca. 127 litri/zi, iar un bucureştean 305 litri/zi.
Sursa: http://www.defra.gov.uk/environment/quality/water/conservation/domestic/ Department for environment food and rural affairs, accesat 30.09.2012

Conform Asociaţiei Internaţionale a Apei (*www.iwahq.org)*, nivelul consumului de apă în anul 2007 în Europa prezintă disparităţi foarte mari 120 – 400 litri/locuitor/zi. Se poate constata din cifrele rezultate ca în Regiunea Bucureşti Ilfov se înregistrează un volum distribuit de apă potabilă apropiat de maximul European, asta în condiţiile în care regiunea este în regim de capitala cu peste 85% populaţiei urbană.

In perioada 2005-2011 **reţeaua simplă a conductelor de canalizare** s-a dezvoltat constant, în sensul creşterii lungimii atât la nivel naţional (cca. 27% , 4989 km) cat şi la nivel regional (cu cca. 11%, 249 km) (Bucureşti – 60 km , judeţul Ilfov - 189 km)

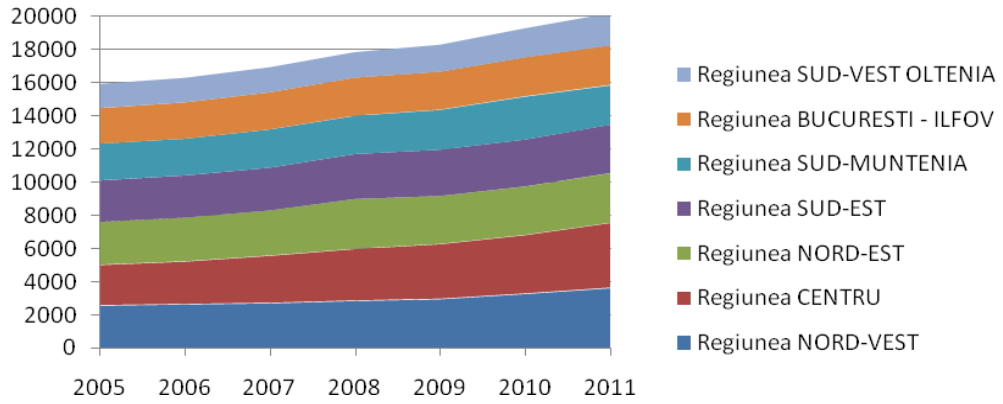

Fig. 117. Lungimea totala a conductelor de canalizare pe ani şi regiuni (km)
Sursa: INSTITUTUL NAŢIONAL DE STATISTICĂ, Baza de date TEMPO

Numărul localităţilor care beneficiază de retea de canalizare publică a crescut în perioada 2005-2011 la nivel naţional, cu 3 unităţi în mediul urban şi cu 166 în mediul rural, iar în regiunea Bucureşti Ilfov a crescut cu 6, numărul localităţilor în mediul rural. La nivelul anului 2011, toate oraşele din Regiunea Bucureşti Ilfov sunt racordate la reţeaua de canalizare iar la nivel rural doar 14 comune din 32 au acces la acest serviciu.

Aceasta dezvoltare a reţelei de apă potabilă şi canalizare din judeţul Ilfov se datorează şi implementării unor proiecte cu valoare de 326.431.438, în perioada 2007-2013, prin intermediul Axei Prioritare 1 POSMEDIU:

- Extinderea şi modernizarea sistemelor de alimentare cu apa şi canalizare în judeţul Ilfov;
- Reabilitare şi extindere surse de apa subterane staţii de tratare rezervoare de înmagazinare şi staţii de pompare – UAT 1 Bragadiru", UAT 2 „Cornetu", UAT 5 „Domneşti", UAT 6 „Ciorogârla", UAT 3 „Pantelimon", UAT 4 „Dobroiesti", UAT 7 „Brăneşti", UAT 8 „Cernica"; Reabilitare şi extindere staţii de epurare (Bragadiru, Domneşti, Brăneşti).

În perioada 2007- 2011 nu s-au înregistrat deficienţe în satisfacerea cerinţelor de apă din punct de vedere cantitativ în regiunea Bucureşti-Ilfov, oferta de apă menţinându-se în continuare ridicată, probleme remarcându-se doar în ceea ce priveşte păstrarea apelor într-o stare bună precum şi în corectarea calităţii apelor degradate.

Tratarea apelor uzate /Staţii de epurare

Staţia de Epurare a Apelor Uzate Glina (SEAU) a fost proiectata intre anii 1970 – 1980 de către ISLGC, iar lucrările de execuţie au avut loc în perioada 1980 – 1990 şi reluate intre anii 1993 – 1996 staţia a fost concepută pentru trei linii tehnologice: linia 1 de tratare, linia 2 de tratare, linia nămolului.

Tehnologia de epurare prevăzută iniţial era tehnologia clasica a anilor 1970 cu treapta mecanica şi treapta biologica, iar pentru tratarea nămolului era prevăzuta utilizarea de concentratoare de nămol, fermentarea în metantancuri şi uscarea prin deshidratare mecanica prin filtre presă. Fiecare linie tehnologică era proiectată pentru o capacitate de 7,5 – 15 mc/sec funcţie de gradul de diluţie în perioada ploilor. SEAU a fost declarata prioritate în cadrul Planului Naţional de Acţiune pentru Protecţia Mediului datorita poluării produse de apele reziduale ale Municipiului Bucureşti care reprezintă aproximativ 20-25% din poluarea totala produsa de România. *Sursa: Raport de activitate al AMRSP pe anul 2010*

În 2004, Comisia Europeana şi Guvernul României au decis să participe la co-finanţarea proiectului semnând un memorandum de finanţare pentru reabilitarea staţiei de Epurare a Apelor Uzate Bucureşti - Faza 1. Prima etapă de finanţare a staţiei de epurare Ape Uzate de la Glina a presupus fonduri nerambursabile ISPA acordate de către Comisia Europeană, împrumuturi obţinute de la Banca Europeană de investiţii şi Banca Europeană pentru Reconstrucţie şi Dezvoltare de către Primăria Municipiului Bucureşti şi garantate de Guvernul României. Proiectul ISPA pentru reabilitarea staţiei de epurare a Municipiului Bucureşti - Faza 1 prevede epurarea completă a cca. 38% din debitul estimat a fi colectat în reţeaua de canalizare orăşenească pe timp uscat şi epurarea parţială a debitului suplimentar, în caz de precipitaţii. Epurarea primară în linia 1 constă în trecerea apei uzate prin: grătare rare, pompare, grătare dese, deznisipare şi decantare primară. Staţia de Epurare Ape Uzate Glina a fost preluată în operare de către Apa Nova Bucureşti în 11 iulie 2011 iar în data de 17 mai 2011, Apa Nova Bucureşti a preluat în concesiune caseta colectoare de ape uzate de sub râul Dâmboviţa. Prin acest Act Adiţional, Apa Nova Bucureşti s-a angajat pentru întreţinerea şi modernizarea casetei, planul de modernizări presupunând amenajări pentru descărcarea casetei în râul Dâmboviţa şi în Staţia de Epurare Glina, decolmatarea casetei şi eliminarea punctelor de blocaj major din interiorul casetei. *Sursa: ApaNova http://www.apanovaBucureşti.ro/*

Conform Eurostat, Regiunea Bucureşti Ilfov s-a situat în perioada 2005-2009 pe **ultimul loc din România şi din Europa** în privinţa **accesului populaţiei la ape uzate epurate** (cca. 1%), o situaţie îngrijorătoare daca ne referim la faptul ca Municipiul Bucureşti este cel mai mare poluator al Dunării cu detergenţi, uree, cianuri, azot, etc în condiţiile în care toate apele uzate din Bucureşti erau evacuate fără o epurare prealabilă direct în râul Dâmboviţa, în aval de Capitală, în dreptul comunei Glina.

Sursa: Eurostat, http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=env_n2_pww&lang=en

La sfârşitul anului 2011 faza 1 a fost finalizată, iar staţia de epurare ape uzate Glina a devenit operaţională. Ca urmare a finalizării Etapei I, staţia de epurare a apelor uzate Bucureşti epurează mecanic întreagă cantitate de apa poluată pentru care a fost proiectată (10m3/s). Din acest volum, 5 m3/s vor fi epuraţi final, corespunzător descărcării în emisari naturali, conform reglementarilor în vigoare (epurare biologică şi terţiară).

Etapa II / Faza II a proiectului propusă spre finanţare din Fondul de Coeziune prin Programul Operaţional Sectorial de Mediu va include lucrări:

- reabilitarea Casetei de apă uzată – Dâmboviţa;
- extinderea Staţiei de epurare la un debit de 12 mc/s epurare completă;
- construirea unui incinerator pentru arderea nămolului rezultat în urma procesului tehnologic (aproximativ 400 t/zi).

2.6.2. Calitatea factorului de mediu aer

Evaluarea calităţii aerului înconjurător este reglementată prin *Legea 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător* ce transpune *Directiva 2008/50/CE* a Parlamentului European şi a Consiliului privind calitatea aerului înconjurător şi un aer mai curat pentru Europa şi Directiva 2004/107/CE a Parlamentului European şi a Consiliului privind arsenul, cadmiul, mercurul, nichelul, hidrocarburile aromatice policiclice în aerul înconjurător.
Concentrarea industrial - urbană a regiunii Bucureşti Ilfov cu larga să diversitate de activităţi antropice prezintă şi dezavantajele generate de poluarea habitatului ca efect secundar al acestor activităţi. Poluarea aerului în regiunea Bucureşti-Ilfov are un caracter specific datorită, în primul rând, poziţionării geografice, industriei şi traficului din Municipiul Bucureşti, judeţul Ilfov preluând prin dispersie emisiile din Bucureşti, iar în al doilea rând datorita existenţei unor surse multiple, înălţimi diferite ale surselor de poluare, precum şi a unei repartiţii neuniforme a acestor surse.
Începând cu anul 2004 în regiunea Bucureşti-Ilfov funcţionează reţeaua automată de monitorizare a calităţii aerului, reţea constituită din 8 staţii automate care fac parte din Reţeaua Naţională de Monitorizare a Calităţii Aerului (RNMCA). Staţiile sunt dotate cu analizoare automate ce măsoară continuu concentraţiile în aerul înconjurător ale următorilor poluanţi: dioxid de sulf (SO2), oxizi de azot (NO2, NOX), monoxid de carbon (CO), benzen (C6H6), ozon (O3), particule în suspensie (PM10 şi PM2,5). Acestora li se adaugă echipamente de laborator utilizate pentru măsurarea concentraţiilor de metale grele: plumb (Pb), cadmiu (Cd), arsen (As), nichel (Ni), din particule în suspensie (PM10) şi din depuneri. Aceste staţii de monitorizare sunt amplasate după cum urmează:

- Areal Zona Centrala (Bucureşti): **Cercul Militar** (trafic) şi **Mihai Bravu** (trafic)
- Areal Zona Periferica (Bucureşti): **Titan** (industriala), **Drumul Taberei** (industriala), **Berceni** (industriala), **Lacul Morii** (fond urban)
- Areal Zona Exterioara (Ilfov): **Baloteşti** (fond regional), **Măgurele** (fond suburban)

În continuare sunt prezentate date şi informaţii sintetice privind rezultatele monitorizării calităţii aerului în perioada 2005-2011, în regiunea Bucureşti Ilfov care ilustrează calitatea aerului în raport cu valorile limită, valorile ţintă, pragurile de alertă sau de informare stabilite în legislaţia specifică pentru fiecare poluant. Graficele sunt realizate pe baza măsurărilor efectuate în staţiile automate de monitorizare a calităţii aerului ce respectă obiectivele de calitate a datelor stabilite în Anexa nr.4 la Legea 104/2011 şi totodată fiind utilizate criteriile de agregare şi calculul parametrilor statistici, conform Anexei 3, B.1 şi D.2 din Legea nr. 104/2011.

Dioxidul de azot (NO2) şi oxizii de azot (NOx)
Oxizii de azot provin în principal din arderea combustibililor solizi, lichizi şi gazoşi în diferite instalaţii industriale, rezidenţiale, comerciale, instituţionale şi din transportul rutier. Oxizii de azot au efect eutrofizant asupra ecosistemelor şi efect de acidifiere asupra multor componente ale mediului, cum sunt solul, apele, ecosistemele terestre sau acvatice, dar şi construcţiile şi monumentele. NO2 este un gaz ce se transportă la lungă distanţă şi are un rol important în chimia atmosferei, inclusiv în formarea ozonului troposferic. Expunerea la dioxid de azot în concentraţii mari determină inflamaţii ale căilor respiratorii şi reduce funcţiile pulmonare, crescând riscul de afecţiuni respiratorii şi agravând astmul bronşic.
Concentraţiile de NO2 din aerul înconjurător se evaluează folosind *valoarea limită orară pentru protecţia sănătăţii umane (200μg/m3),* care nu trebuie depăşită mai mult de 18 ori/an şi *valoarea limită anuală pentru protecţia sănătăţii umane (40μg/m3).*

In perioada 2005-2011 la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov concentraţiile medii anuale de dioxid de azot în aerul înconjurător arată depăşiri ale valorii limită anuale pentru sănătatea umană (40µg/m3) la staţiile Cercul Militar, Mihai Bravu, şi Drumul Taberei (cu excepţia anilor 2009 şi 2010).

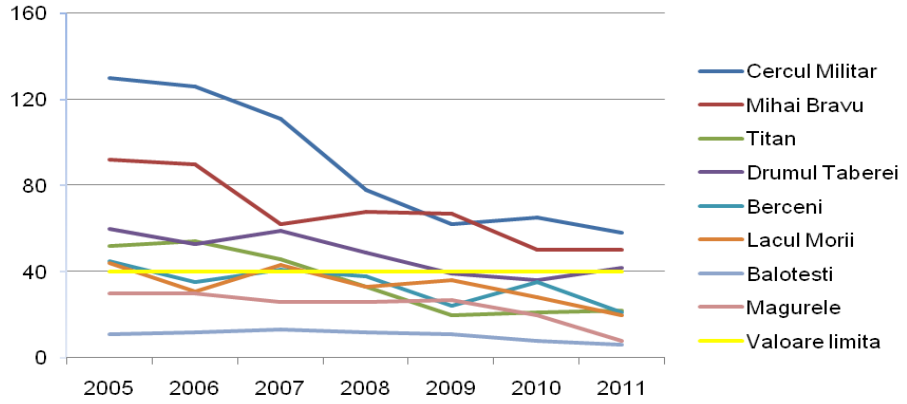

Fig. 118 Concentraţiile medii anuale de dioxid de azot în aerul înconjurător în regiunea Bucureşti Ilfov în perioada 2005-2011 (micrograme/metru cub) Sursa: Date calculate în conform informaţiilor prezentate în Rapoartele privind starea factorilor de mediu Bucureşti-Ilfov 2005-2011 http://arpmbuc.anpm.ro/ (date preliminare pentru anul 2011)*

Există o tendinţă generală de reducere a concentraţiei de dioxid de azot în regiunea Bucureşti-Ilfov în perioada 2005 – 2011. Cu toate aceste evoluţii pozitive, zonele Cercului Militar şi Mihai Bravu rămân în continuare cele mai poluate zone, concentraţia medie anuală fiind peste media anuala admisă în toata perioada analizată. În perioada 2005-2011 s-au înregistrat îmbunătăţiri ale concentraţiei de dioxid de azot la staţiile Titan, Berceni şi Lacul Morii care se situează sub media anuala maximă admisă începând cu anul 2008. În ceea ce priveşte judeţul Ilfov, concentraţia medie anuala înregistrată la cele doua staţii de monitorizare se află sub limita anuală maxim admisă în toata perioada analizata remarcându-se totodată o tendinţa generală de scădere.

Media anuală a concentraţiei de oxizi de azot înregistrată la fiecare staţie de monitorizare se bazează pe valorile orare înregistrate în fiecare zi a anului, un indicator al poluării aerului fiind valoarea limita orara de 200 µg/mc. În perioada 2005-2011 valoarea limită orară pentru protecţia sănătăţii umane (200 µg/mc) nu a fost depăşită mai mult de 18 ori într-un an calendaristic decât la staţiile Baloteşti şi Măgurele, restul staţiilor de monitorizare înregistrând depăşiri.

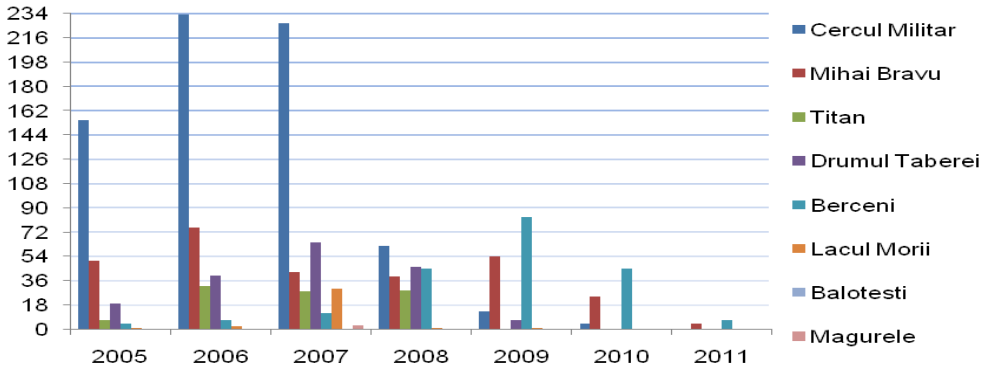

Fig. 119.Numărul depăşirilor valorii limita orare pentru protecţia sănătăţii umane pentru oxizii de azot în regiunea Bucureşti Ilfov (200 µg/mc, maxim 18 depăşiri /an) Sursa: Date calculate în conform informaţiilor prezentate în Rapoartele privind starea factorilor de mediu Bucureşti-Ilfov 2005-2011 http://arpmbuc.anpm.ro/ (date preliminare pentru anul 2011)*

In municipiul Bucureşti, la staţia Cercul Militar s-a înregistrat depăşirea valorii limită pentru protecţia sănătăţii umane de mai mult de 18 ori în perioada 2005-2008, anii 2006 şi 2007 înregistrând valori foarte ridicate. Începând cu 2009 nu se mai înregistrează depăşiri ale acestui indicator. La staţia Mihai Bravu este depăşita valoarea limită pentru protecţia sănătăţii umane de mai mult de 18 ori în toata perioada analizată, remarcându-se totuşi o tendinţa de scădere începând cu anul 2006. O situaţie atipică se întâlneşte la staţia Berceni care înregistrează o creştere a numărului de depăşiri ale valorii limita în perioada 2005-2009, însă începând cu anul 2010 aceasta tendinţă devine negativă. Şi celelalte staţii de monitorizare din regiunea Bucureşti Ilfov înregistrează depăşiri ale valorii limite orare de dioxid de azot: Titan (2006-2009), Drumul Taberei (2005-2008), Lacul Morii (2007), dar de mai puţine ori. Situaţii excepţionale s-au identificat la staţia Drumul Taberei unde s-a înregistrat depăşirea pragului de alertă (400 µg/mc) pentru dioxid de azot timp de 3 ore consecutive, în data de 11.03.2008 şi în data de 9 octombrie 2009. La staţiile de monitorizare din judeţul Ilfov nu s-au identificat depăşiri ale valorii limite orare decât la Măgurele în anul 2007 dar sub limita admisă. Comparativ cu alte capitale europene, municipiul Bucureşti a înregistrat an de an cele mai mari concentraţii de oxizi de azot staţiile de monitorizare Cercul Militar şi Mihai Bravu, depăşind în perioada 2005-2008 staţii de monitorizare din capitale europene ca Vilnius, Stockholm, Paris şi chiar Sofia atingând un maxim în anul 2007 când s-au înregistrat valori triple fata de Vilnius. Deşi municipiul Bucureşti înregistrează o tendinţa de scădere a concentraţiei de dioxid de azot din aerul înconjurător, acesta se regăseşte în continuare printre cele mai poluate capitale europene cu acest tip de poluant.

Sursa: Date calculate conform Bazei de date a calităţii aerului al Agenţiei Europene de Mediu (accesat pe 16.08.2012)-http://www.eea.europa.eu/themes/air/airbase/air-quality-statistics-at-reporting-stations

Dioxidul de sulf (SO_2)

Dioxidul de sulf este un gaz puternic reactiv, provenit în principal din arderea combustibililor fosili sulfuroşi (cărbuni, păcură) pentru producerea de energie electrică şi termică şi a combustibililor lichizi (motorină) în motoarele cu ardere internă ale autovehiculelor rutiere. Dioxidul de sulf poate afecta atât sănătatea oamenilor prin efecte asupra sistemului respirator cât şi mediul în general (ecosisteme, materiale, construcţii, monumente) prin efectul de acidifiere. Concentraţiile de SO2 din aerul înconjurător se evaluează folosind *valoarea limită orară pentru protecţia sănătăţii umane* (350µ*g/m3)* care nu trebuie depăşită mai mult de 24 ori/an, şi *valoarea limită zilnică pentru protecţia sănătăţii umane (125µg/m3)* care nu trebuie depăşită mai mult de 3 ori/an..

In perioada 2005-2011, în regiunea Bucureşti Ilfov, concentraţiile de dioxid de sulf se menţin mult sub valorile limită pentru protecţia sănătăţii umane atât în municipiul Bucureşti cat şi în judeţul Ilfov (cca. 1-4% din valoarea limita orara). Comparativ cu 2005, concentraţia medie anuală în municipiul Bucureşti a scăzut cu cca. 40% în anul 2010, iar în judeţul Ilfov cu cca. 55% atingând în 2010 la staţia Titan o valoare de 2.9 µg/mc (sub 1% din valoarea limita admisa). Depăşiri ale valorilor limită pentru protecţia sănătăţii umane au fost înregistrate în anul 2005 când concentraţia de SO2 a înregistrat 2 depăşiri ale valorii limita plus marja de toleranţă la staţia Cercul Militar, iar în 2006 s-au înregistrat o depăşire la staţia Cercul Militar şi 2 depăşiri la staţia Mihai Bravu. Concentraţia de SO2 nu a depăşit pragul de alertă la nici o staţie de monitorizare în perioada 2005-2011.

Deşi concentraţia anuală de dioxid de sulf în aerul înconjurător înregistrat la staţiile de monitorizare din municipiul Bucureşti se încadrează sub limita admisa, aceasta sunt în continuarea mai mari decât concentraţiile înregistrate la staţiile de monitorizare din Paris şi Vilnius (in perioada 2005 -2009) şi din Sofia în anul 2009.

Sursa: Date calculate conform Bazei de date a calităţii aerului al Agenţiei Europene de Mediu (accesat pe 16.08.2012) http://www.eea.europa.eu/themes/air/airbase/air-quality-statistics-at-reporting-stations

Monoxidul de carbon (CO)

Monoxidul de carbon este un gaz toxic ce afectează capacitatea organismului de a reţine oxigenul, în concentraţii foarte mari fiind letal. Provine din surse antropice sau naturale, care implică arderi incomplete ale oricărui tip de materie combustibilă, atât în instalaţii energetice, industriale, cât şi în instalaţii rezidenţiale (sobe, centrale termice individuale) şi mai ales din arderi în aer liber (arderea miriştilor, deşeurilor, incendii etc.). Concentraţiile de CO din aerul înconjurător se evaluează folosind *valoarea limită pentru protecţia sănătăţii umane* (10*mg/m3)*, calculată ca valoare maximă zilnică a mediilor pe 8 ore (medie mobilă).

Concentraţia medie anuala de monoxid de carbon (CO) s-a situat în perioada 2005-2011 sub valoarea limita de 10mg/mc, la toate staţiile de monitorizare din regiunea Bucureşti-Ilfov. In anul 2006 s-a înregistrat depăşirea valorii limita zilnică pentru concentraţia de monoxid de carbon în 6 zile la staţia Mihai Bravu iar în anul 2007 s-a înregistrat depăşirea valorii limită în 5 zile la staţia Mihai Bravu şi 3 zile la staţia Cercul Militar. Începând cu anul 2008 nu s-au mai înregistrat depăşiri ale valorilor limita pentru concentraţiile de monoxid de carbon monitorizate la cele 8 staţii de pe raza regiunii Bucureşti Ilfov, înregistrându-se totodată o tendinţă de scădere a acestei concentraţii în municipiul Bucureşti şi de creştere în Judeţul Ilfov.

Metale grele (plumb, cadmiu)

Metalele grele (toxice) provin din combustia cărbunilor, carburanţilor, deşeurilor menajere, etc. şi din anumite procedee industriale. Se găsesc în general sub forma de particule (cu excepţia mercurului care este gazos). Metalele se acumulează în organism şi provoacă efecte toxice de scurtă şi/sau lungă durată. În cazul expunerii la concentraţii ridicate ele pot afecta sistemul nervos, funcţiile renale, hepatice, respiratorii.

În perioada 2005-2011 la nivelul regiunii Bucureşti-Ilfov valorile concentraţiilor medii anuale de Pb s-au situat sub valoarea limită anuală pentru protecţia sănătăţii umane (0.5 µg/m3) însă se remarcă o uşoară tendinţă de creştere în ultimii ani. Începând cu anul 2008 se monitorizează şi valorile concentraţiilor medii anuale de Cadmiu (Cd) acestea situându-se sub valoarea limită anuală pentru protecţia sănătăţii umane (5 mg/m3) insă, la aproape toate staţiile s-a depăşit pragul superior de evaluare, fiind astfel necesară o atenţie ridicată.

Ozon troposferic (O_3)

Ozonul se găseşte în mod natural în concentraţii foarte mici în troposferă (atmosferă joasă). Spre deosebire de ozonul stratosferic, care protejează formele de viaţă împotriva acţiunii radiaţiilor ultraviolete, ozonul troposferic (cuprins între sol şi 8-10 km înălţime) este toxic, având o acţiune puternic iritantă asupra căilor respiratorii, ochilor şi are potenţial cancerigen. De asemenea, ozonul are efect nociv pentru vegetaţie, determinând inhibarea fotosintezei şi producerea de leziuni foliate, necroze. Ozonul este un poluant secundar deoarece, spre deosebire de alţi poluanţi, nu este emis direct de vreo sursă de emisie, ci se formează sub influenţa radiaţiilor ultraviolete, prin reacţii fotochimice în lanţ între o serie de poluanţi primari (precursori ai ozonului - NOx, compuşii organici volatili (COV), monoxidul de carbon). Precursorii ozonului provin atât din surse antropice (arderea combustibililor, traficul rutier, diferite activităţi industriale) cât şi din surse naturale (COV biogeni emişi de plante şi sol, în principal izoprenul emis de păduri; aceşti compuşi biogeni, dificil de cuantificat, pot contribui substanţial la formarea O3). O altă sursă naturală de ozon în atmosfera joasă este reprezentată de mici cantităţi de O3 din stratosferă care migrează ocazional, în anumite condiţii meteorologice, către suprafaţa pământului.

Formarea fotochimică a O3 depinde în principal de factorii meteorologici şi de concentraţiile de precursori, NOx şi COV. În atmosferă au loc reacţii în lanţ complexe, multe dintre acestea concurente, în care O3 se formează şi se consumă, astfel încât concentraţia O3 la un moment dat depinde de o multitudine de factori, precum raportul dintre NO şi NO2 din atmosferă, prezenţa compuşilor organici volatili necesari iniţierii reacţiilor, dar şi de factori meteorologici: temperaturi ridicate şi intensitatea crescută a luminii solare, care favorizează reacţiile de formare a O3, precipitaţii, care contribuie la scăderea concentraţiilor de O3 din aer.
Ca urmare, concentraţiile ozonului în atmosfera localităţilor urbane cu emisii ridicate de NOx sunt în general mai mici decât în zonele suburbane şi rurale, datorită consumului prin reacţia cu monoxidul de azot. Astfel se explică faptul că în zonele rurale unde traficul este redus şi emisiile din arderi mai scăzute, concentraţiile de ozon sunt în general mai mari decât în mediul urban.
Ca urmare a complexităţii proceselor fizico-chimice din atmosferă şi a strânsei lor dependenţe de condiţiile meteorologice, a variabilităţii spaţiale şi temporale a emisiilor de precursori, a creşterii transportului ozonului şi precursorilor săi la mare distanţă, inclusiv la scară inter-continentală în emisfera nordică, precum şi a variabilităţii schimburilor dintre stratosferă şi troposferă, concentraţiile de ozon în atmosfera joasă sunt foarte variabile în timp şi spaţiu, fiind totodată dificil de controlat.

Concentraţiile de ozon din aerul înconjurător se evaluează folosind *pragul de alertă (240 µg/m3* măsurat timp de 3 ore consecutiv*)* calculat ca medie a concentraţiilor orare, *pragul de informare (180µg/m3)* calculat ca medie a concentraţiilor orare şi *valoarea ţintă pentru protecţia sănătăţii umane* (*120* µ*g/m3)* calculată ca valoare maximă zilnică a mediilor pe 8 ore (medie mobilă), care nu trebuie depăşită de mai mult 25 ori/an.

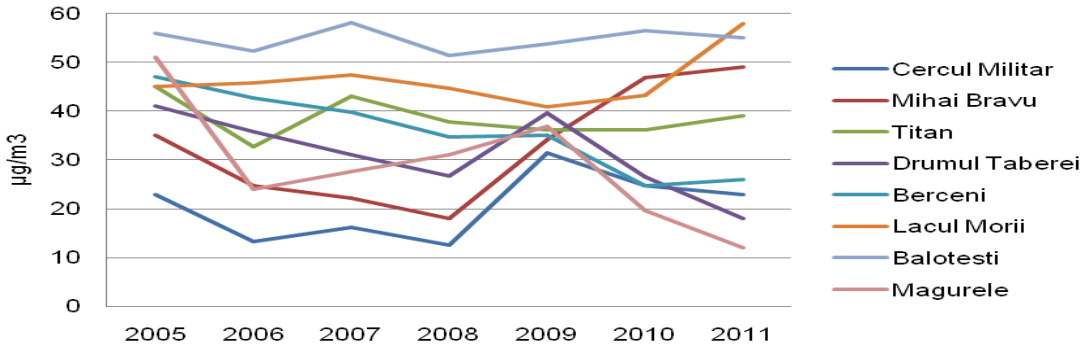

Fig. 120.Concentraţia medie anuala de ozon /8 ore în regiunea Bucureşti-Ilfov [lim max. 120 µg/mc]
Sursa: Raport privind starea factorilor de mediu Bucureşti Ilfov 2005-2011(date preliminarii)*

Concentraţia medie anuală de ozon s-a menţinut în perioada 2005-2011 sub valoarea limită admisă, variind în decursul perioadei la toate staţiile de monitorizare. Se remarca o tendinţă de scădere a acestei concentraţii începând cu anul 2009 la staţiile Măgurele, Berceni, Drumul Taberei precum şi o tendinţă de creştere a acestei concentraţii la staţiile Mihai Bravu, Titan, Lacul Morii
O situaţie particulară se întâlneşte la staţia de fond Baloteşti care înregistrează valori mai mari decât cele înregistrate în Bucureşti, o tendinţă de creştere a acestei concentraţii începând cu anul 2008 precum şi un număr mai ridicat de depăşiri ale valorii limita orare în perioada 2005-2009, atingând un maxim în 2007. Celelalte staţii de monitorizare din regiunea Bucureşti Ilfov nu înregistrează depăşiri considerabile în perioada mai sus menţionată.

In anul 2005 depăşirile valorii ţintă pentru ozon (120 µg/m3) s-au înregistrat în special în perioada februarie-aprilie, insă nu a fost depăşit pragul de informare (180 µg/m3) sau

pragul de alertă (240 µg/m3). În 2005 s-au înregistrat mai mult de 25 zile depăşire într-un an calendaristic la 6 din cele 8 staţii de monitorizare. În anul 2007 a fost depăşit o dată pragul de informare pentru concentraţia de ozon la staţia Drumul Taberei şi de 6 ori la staţia Baloteşti. În anul 2008 a fost depăşit într-o singură zi pragul de informare timp de 2 ore consecutiv, în data de 5.09.2008, la staţia Baloteşti. Valoarea maximă înregistrată a fost de 194.4 µg/m3. În anul 2009 a fost depăşit într-o singură zi pragul de informare (180 µg/m3), timp de 2 ore consecutiv, în data de 17.02.2009, la staţia Mihai Bravu.

Valoarea maximă înregistrată a fost de 189,6 µg/m3. În 2010 depăşirile valorii ţintă pentru ozon (120 µg/m3) s-au înregistrat în special în perioada de vară, însă nu a fost depăşit pragul de alertă (240 µg/m3 timp de 3 ore consecutiv). În anul 2011 s-au înregistrat depăşiri ale valorii ţinta (120 µg/m3, maxima zilnica a mediilor pe 8 ore) de 6 ori la staţia de monitorizare Lacul Morii şi de 2 ori la staţia Baloteşti. În anul 2010 şi 2011 nu a fost depăşit nici pragul de informare (180 µg/m3), valoarea maximă înregistrată fiind de 174,3 µg/m3, la staţia Baloteşti.

Particule în suspensie (PM_{10} şi $PM_{2.5}$)

Particulele în suspensie, din atmosferă, sunt poluanţi ce se transportă pe distanţe lungi, proveniţi din cauze naturale, ca de exemplu antrenarea particulelor de la suprafaţa solului de către vânt, erupţii vulcanice etc. sau din surse antropice precum: arderile din sectorul energetic, procesele de producţie (industria metalurgică, industria chimică etc.), şantierele de construcţii, transportul rutier, haldele şi depozitele de deşeuri industriale şi municipale, sisteme de încălzire individuale, îndeosebi cele care utilizează combustibili solizi etc. Natura acestor particule este foarte diversă. Astfel, ele pot conţine particule de carbon (funingine), metale grele (plumb, cadmiu, crom, mangan etc.), oxizi de fier, sulfaţi, dar şi alte noxe toxice, unele dintre acestea având efecte cancerigene.

Concentraţiile de *particule în suspensie cu diametrul mai mic de 10 microni* din aerul înconjurător se evaluează folosind valoarea limită zilnică, determinată gravimetric, (50µg/m3), care nu trebuie depăşită mai mult de 35 ori/an şi valoarea limită anuală determinată gravimetric (40µg/m3).

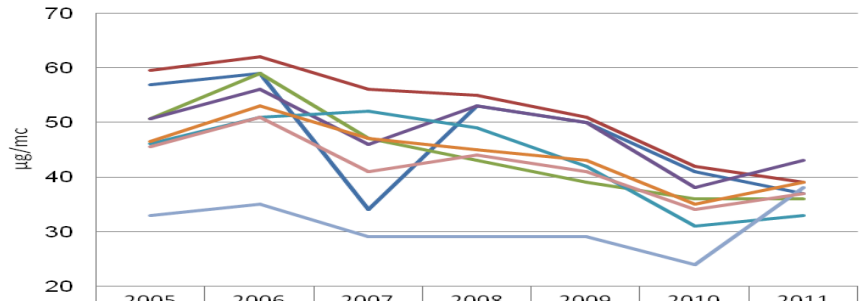

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Cercul Militar	57	59	34	53	50	41	37
Mihai Bravu	60	62	56	55	51	42	39
Titan	51	59	47	43	39	36	36
Drumul Taberei	51	56	46	53	50	38	43
Berceni	46	51	52	49	42	31	33
Lacul Morii	47	53	47	45	43	35	39
Balotesti	33	35	29	29	29	24	38
Magurele	46	51	41	44	41	34	37

Fig. 121. Particule în suspensie (PM_{10}) –concentraţii medii anuale în regiunea Bucureşti Ilfov
Sursa: Raport privind starea factorilor de mediu Bucureşti Ilfov 2005-2011 http://arpmbuc.anpm.ro/

Din analiza evoluţiei concentraţiei de particule în suspensie la nivelul regiunii Bucureşti-Ilfov, s-a constatat ca în perioada 2005-2010 concentraţia anuală de pulberi în suspensie (PM 10) s-a menţinut la un nivel foarte ridicat, înregistrând-se depăşiri ale valorii limita anuale pentru protecţia sănătăţii umane (40 µg/mc) la toate staţiile de monitorizare din municipiul Bucureşti, cu excepţia staţiei Cercul Militar în 2007, staţiei Titan în 2009 şi 2010, staţiei Berceni în 2010 şi staţiei Lacul Morii în 2010. Depăşiri ale valorii limită anuale pentru protecţia sănătăţii umane în anul 2011 s-a înregistrat doar la staţia Drumul Taberei, celelalte 7 staţii de monitorizare înregistrând concentraţii uşor sub limita admisa insa în creştere fata de anul 2010.
Zonele Cercul Militar şi Mihai Bravu din Bucureşti înregistrează în perioada 2005-2010 cea mai mare concentraţie de pulberi în suspensie din toata regiunea Bucureşti Ilfov, cu valori peste limita admisă, fiind astfel cele mai poluate zone urbane. Deşi se remarcă o tendinţă pozitivă de reducere a concentraţiei medii anuale la nivelul municipiului Bucureşti, media anuală se situează şi în 2011 uşor sub pragul valorii limite admise la 7 din 8 staţii de monitorizare. La nivelul judeţului Ilfov, staţia de monitorizare Măgurele a înregistrat depăşiri ale valorii limita în perioada 2005-2009, doar staţia Baloteşti înregistrând concentraţii medii anuale care se încadrează în limita maxima admisa. Nivelul concentraţiei de particule în suspensie înregistrat la staţia Baloteşti a crescut cu o treime în anul 2011 fata de anul 2010 situându-se puţin sub limita admisa.
Faţă de anii anteriori, se observă o scădere a concentraţiilor medii anuale de pulberi, însă nu suficient, înregistrându-se încă mai mult de 35 de zile cu depăşiri la aproape toate staţiile de monitorizare.

In privinţa **numărului de depăşiri** ale valorii limita zilnice (VL zilnica = 50 µg/mc, max. 35 depăşiri/an) se constată ca la toate staţiile de monitorizare din Bucureşti s-au înregistrat depăşiri ale acestui prag în toata perioada de analiza cu excepţia staţiei Baloteşti (2010) şi Cercul Militar (2011). Valori foarte mari s-au înregistrat la staţia Mihai Bravu în 2006-2008, unde aproximativ jumătate de an s-au înregistrat depăşiri ale valorii limita. La nivelul judeţului Ilfov, staţia Baloteşti se încadrează în limitele legale în toata perioada analizata în privinţa numărului de depăşiri pe an cu excepţia anului 2011. staţia de monitorizare Măgurele, înregistrează depăşiri ale acestui prag în toata perioada 2005-2011. Anul 2011 se remarcă printr-o creştere a numărului de depăşiri ale concentraţiei de PM_{10} la 6 din cele 8 staţii de monitorizare.

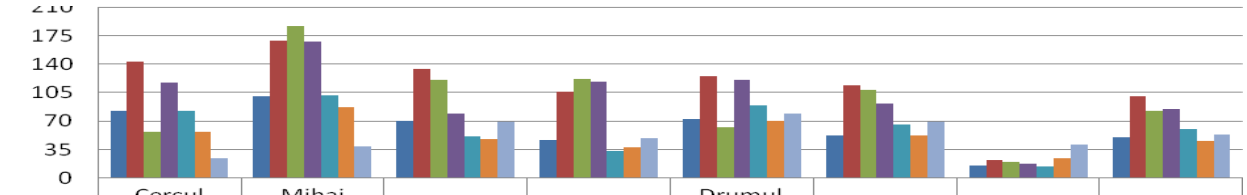

	Cercul Militar	Mihai Bravu	Titan	Berceni	Drumul Taberei	Lacul Morii	Balotesti	Magurele
2005	83	100	70	47	73	52	16	50
2006	143	169	134	106	125	114	22	101
2007	57	187	121	122	62	108	20	83
2008	117	167	79	118	121	92	18	85
2009	83	102	51	33	89	66	15	60
2010	57	87	48	38	70	52	25	46
2011	25	39	69	49	79	69	41	54

Fig. 122. Numărul depăşirilor valorii limita de PM_{10} la staţiile de monitorizare din regiune
Sursa: Date calculate în conform informaţiilor prezentate în Rapoartele privind starea factorilor de mediu Bucureşti Ilfov 2005-2011

Concentraţia medie anuala a pulberilor în suspensie (**PM_{10})** a Europei a fost în 2009 de **24.6 µg/mc** în scădere constanta fata de anii anteriori, cu o uşoară creştere în 2006 fata de 2007. *Sursa:http://acm.eionet.europa.eu/reports/docs/ETCACM_TP_2011_11_AQMaps2009.pdf European air quality maps of ozone and PM10 for 2009 and their uncertainty analysis (pag 19)*

Conform bazei de date a calităţii aerului a Agenţiei Europene de Mediu, în perioada 2005-2009, staţiile de monitorizare din municipiul Bucureşti înregistrează valori ridicate, mult peste valorile întâlnite în capitale ca Vilnius, Stockholm, Paris şi chiar Sofia. Analizând concentraţiile înregistrate la cele 8 staţii de monitorizare din municipiul Bucureşti la nivelul anului 2009 se constata o concentraţie medie anuala aproape dubla fata de media Europei
Sursa: Date calculate conform Raportului privind starea mediului Bucureşti Ilfov 2005-2009 şi Bazei de date a calităţii aerului al Agenţiei Europene de Mediu
http://www.eea.europa.eu/themes/air/airbase/air-quality-statistics-at-reporting-stations

In privinţa pulberilor în **suspensii fine (PM 2.5)** acestea se monitorizează începând cu anul 2009, înregistrându-se atât depăşiri ale concentraţiei medii anuale (30 µg/mc) cat şi depăşiri ale valorilor limita zilnice la staţiile Drumul Taberei (Bucureşti) şi Lacul Morii (Ilfov). În 2010 concentraţia de PM 2.5 s-a menţinut sub valoarea limita legala.

Datorită faptului ca în perioada 2005-2007 s-au înregistrat depăşiri ale valorii limită şi uneori a pragului de alertă a concentraţiei de oxizi de azot, particule în suspensie şi monoxid de carbon, a fost elaborat şi implementat Programul Integrat de Gestionare a Calităţii Aerului al Municipiului Bucureşti în scopul scăderii concentraţiei de poluanţi şi implicit îmbunătăţirea Sănătăţii şi a nivelului de trai a locuitorilor din Bucureşti. Acesta a dus în următorii ani la scăderea sub limită admisă doar a concentraţiei de monoxid de carbon, fiind necesare masuri mai clare pentru reducerea concentraţiei de oxizi de azot şi particule în suspensie.

Emisii de poluanţi atmosferici
România are obligaţia de a limita emisiile de poluanţi anuale de gaze cu efect de acidifere şi eutrofizare şi de precursori ai ozonului, sub valorile de *918 mii tone/an pentru dioxid de sulf (SO2)*, 437 mii tone/an pentru oxizi de azot (NOx), 523 mii tone/an pentru compuşi organici volatili nonmetanici (NMVOC) şi 210 mii tone/an pentru amoniac (NH3), valori ce reprezintă plafoanele naţionale de emisie. Plafoanele naţionale de emisie pentru dioxid de sulf, oxizi de azot, compuşi organici volatili şi amoniac, sunt cele prevăzute în Protocolul Convenţiei din 1979 asupra poluării atmosferice transfrontaliere pe distanţe lungi, referitor la reducerea acidifierii, eutrofizării şi nivelului de ozon troposferic, adoptat la Gothenburg, la 1 decembrie 1999, ratificat prin Legea nr. 271/2003 şi reprezintă cantitatea maximă de poluant ce poate fi emisă în atmosferă, la nivel naţional, în decursul unui an calendaristic.
România transmite anual *estimări ale emisiilor de poluanţi* atmosferici care cad sub incidenţa Directivei nr. 2001/81/CE privind plafoane naţionale de emisii pentru anumiţi poluanţi atmosferici (Directiva NEC) şi a protocoalelor Convenţiei asupra poluării atmosferice transfrontaliere pe distanţe lungi, încheiată la Geneva la 13 noiembrie 1979 (UNECE/CLRTAP).
În acest sens se întocmeşte anual inventarul naţional final de emisii de dioxid de sulf, oxizi de azot, compuşi organici volatili, amoniac, pulberi, metale grele şi poluanţi organici persistenţi elaborat pentru doi ani în urma anului curent, şi inventarul naţional preliminar de dioxid de sulf, oxizi de azot, compuşi organici volatili şi amoniac elaborat pentru anul anterior anului curent. Emisiile de poluanţi atmosferici aferente perioadei 2005-2010 au fost recalculate utilizând versiunea nouă a ghidului EMEP/EEA 2009 privind elaborarea inventarelor de emisii.

Evoluţia emisiilor de dioxid de sulf (SO2), oxizi de azot (NOX), compuşi organici volatili nonmetanici (NMVOC) şi amoniac (NH3) în perioada 2005-2010

Emisiile de SO2 au provenit în special de la instalaţii mari de ardere, industria de prelucrare şi din trafic, constatându-se o reducere de cca. 12 ori a cantităţii de dioxid de sulf emis în atmosfera în regiunea Bucureşti-Ilfov în ultimii 6 ani. Atât emisiile anuale de SO_2 de la nivel naţional cat şi la nivelul UE 27 au scăzut cu cca. 42% în 2010 fata de 2005. Emisiile de dioxid de sulf din Bucureşti s-au redus considerabil în doua etape şi anume în anii 2006 şi 2008, atingând în anul 2010 mai puţin de 10% din valoarea înregistrata în 2005.

Tabel 39. Emisii anuale de SO2 la nivel european, naţional şi regional

Emisii anuale de SO2 (t/an)	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Val. 2010 fata de 2005
Regiunea B-I	29572	10974	11178	2286	3347	2450	8,3%
România	642584	697431	577201	566204	459868	371976	58%
UE 27	7884379	7632923	7231993	5714721	4849815	4574478	58%

Sursa: Raport privind starea factorilor de mediu Bucureşti Ilfov 2005-2010
http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=env_air_emis&lang=en

Din analiza emisiilor de dioxid de sulf la nivel intraregional se constată faptul ca în regiunea Bucureşti-Ilfov tendinţa de diminuarea a emisiilor anuale de dioxid de sulf sunt impuse de către municipiul Bucureşti, care însumează cca. 99% din totalul emisiilor din regiune.

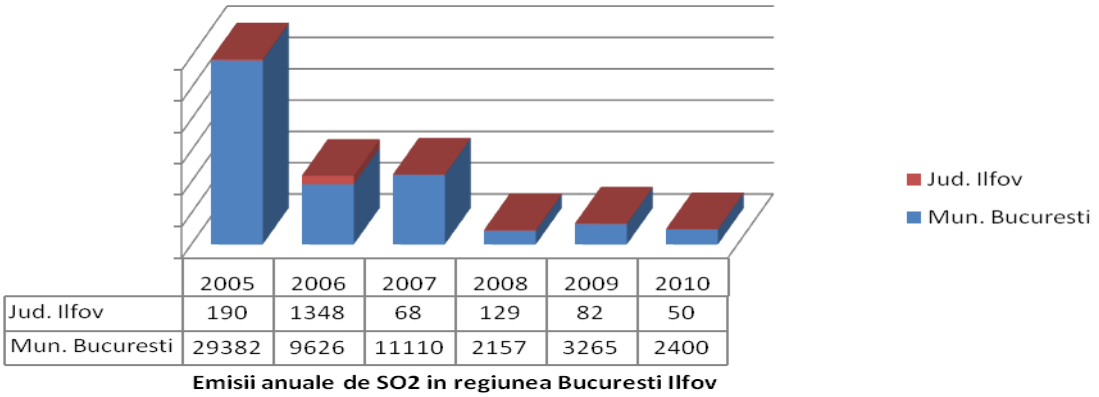

Fig. 123. Emisii anuale de dioxid de sulf în regiunea Bucureşti Ilfov, pe judeţe şi ani (tone/an)
Sursa: Date calculate în conform informaţiilor prezentate în Rapoartele privind starea factorilor de mediu Bucureşti Ilfov 2005-2011

In perioada 2005-2010, în regiunea Bucureşti Ilfov **emisiile de oxizi de azot (NOx)** au provenit în special de la transporturi, producţia de energie termică şi electrică, arderi în industrie, mediul rezidenţial şi comercial. În perioada 2005-2008 se observă o tendinţă de creştere a emisiilor de NOx în regiune, ca apoi din 2008 acestea să se reducă.

Tabel 40. Emisii anuale de oxizi de azot (NOx) la nivel european, naţional şi regional

Emisii anuale de NOx (t/an)	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Total Regiune	14481	19083	13049	21127	18109	17432
Total România	309056	309194	325543	287013	252029	272237
Total UE 27	11586826	11274807	11006275	10136461	9293454	9162264

Sursa: Raport privind starea factorilor de mediu Bucureşti Ilfov 2005-2010
http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=env_air_emis&lang=en

La nivel regional se înregistrează în 2010 un nivel al emisiilor de oxizi de azot mai mare cu 20% fata de 2005 în contrast cu tendinţa de scădere existenta la nivel naţional (-12%) şi la nivelul UE 27 (- 21%).

In profil intraregional se constată faptul ca deşi emisiile de oxizi de azot au scăzut mult în judeţul Ilfov începând cu anul 2006, cele din municipiul Bucureşti sunt cele care determină tendinţa întregii regiuni întrucât acestea au ponderea cea mai mare. Emisiile din municipiul Bucureşti au atins un maxim în 2008, urmate apoi de o scădere până în anul 2010, însă acestea sunt peste nivelul înregistrat în anul 2005.

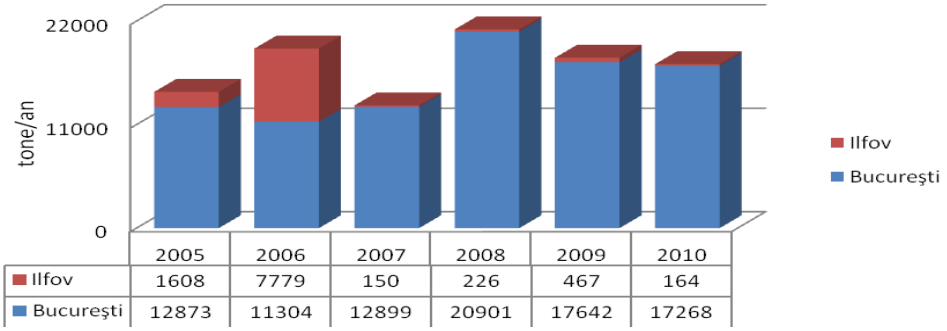

Fig. 124. Evoluţia emisiilor anuale de oxizi de azot în regiunea Bucureşti Ilfov, pe judeţe
Sursa: Raportul privind starea factorilor de mediu Bucureşti Ilfov 2005-2011

In perioada 2005-2010, în regiunea Bucureşti Ilfov **emisiile de amoniac (NH3)** au provenit în special de la activităţile zootehnice, ponderile cele mai importante în totalul naţional avându-le managementul dejecţiilor provenite din creşterea bovinelor, porcinelor, pasărilor şi epurarea apelor uzate. Aceste emisii înregistrează în regiunea Bucureşti Ilfov o tendinţa generală de creştere începând cu 2007. Exista o tendinţă generală de reducere a emisiilor de amoniac înregistrată la nivelul UE 27 remarcându-se valori cu cca. 6% mai mici în 2010 fata de nivelul anului 2005. În acelaşi sens, România înregistrează o scădere a emisiilor anuale de cca. 19% în 2010 fata de 2005, atingând un maxim în anul 2006.

Tabel 41. Emisii anuale de amoniac (NH3) la nivel european, naţional, regional şi judeţean

Emisii anuale de NH3 (t/an)	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Bucureşti	29	33.7	38.55	341.13	370.3	370,33
Ilfov	145,55	1195,64	617,18	555,91	645,32	678,2
Regiunea Bucureşti Ilfov	174,55	1229,34	655,73	897,04	1015,62	1048,53
Total România	198501	196747	203465	187210	187741	161305
Total UE 27	3801042	3795307	3799080	3704632	3663173	3590605

Sursa: Raport privind starea factorilor de mediu Bucureşti Ilfov 2005-2010 si
http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=env_air_emis&lang=en

Regiunea Bucureşti Ilfov *nu se încadrează în aceasta* tendinţă, emisiile de amoniac crescând atât în municipiul Bucureşti cat şi în judeţul Ilfov. La nivelul municipiului Bucureşti emisiile anuale de amoniac au crescut progresiv în perioada analizata atingând în 2010 o valoare de 12 ori mai mare decât cea din 2005. În judeţul Ilfov emisiile anuale de amoniac au crescut în 2010 de aproape 5 ori fata de nivelul anului 2005, la jumătate totuşi decât maximul înregistrat în anul 2006

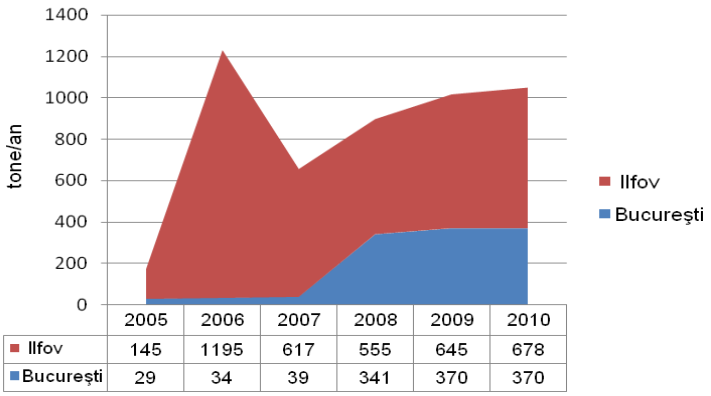

Fig. 125. Emisii anuale de amoniac în regiunea Bucureşti Ilfov, pe judeţe (tone/an)
Sursa: Raport privind starea factorilor de mediu Bucureşti Ilfov 2005-2010

Compuşi organici volatili nemetanici (NMVOC)

In cazul acestui tip de poluant emisiile anuale la nivel naţional înregistrează o uşoară creştere de 3-4% în perioada 2005-2010, atingând un maxim în 2008. În cadrul UE 27 se remarcă o tendinţă de scădere a emisiilor de COV cu 17% în anul 2010 fata de 2005. Regiunea Bucureşti - Ilfov înregistrează o scădere a emisiilor de COV de cca. 64% în 2010 fata de 2005.

Tabel 42. Emisii anuale de COV nemetanici la nivel european, naţional, regional şi judeţean

Emisii anuale de COV (t/an)	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Bucureşti	27772	16071	11478	15476	9153	9240
Ilfov	410	11732	1950	1901	1334	1061
Regiunea Bucureşti Ilfov	28182	27803	13428	17377	10487	10301
Total România	424813	434072	443608	465263	432688	445423
Total UE 27	8830607	8590708	8311611	7912908	7377591	7412004

Sursa: Raport privind starea factorilor de mediu Bucureşti Ilfov 2005-2010
http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=env_air_emis&lang=en

Evoluţia emisiilor de dioxid de carbon (CO2) şi dioxid de carbon echivalent

In regiunea Bucureşti-Ilfov emisiile de dioxid de carbon CO2 au crescut cu 34% în anul 2010 faţă de anul 2005 deşi tendinţa naţională şi europeană este de scădere a emisiilor de CO2. În privinţa ponderii pe care o ocupa regiunea Bucureşti Ilfov în raport cu totalul naţional se constată ca aceasta este de cca. 4-6%.

In profil intratergional ponderea cea mai mare o are municipiul Bucureşti care deţine peste 90% din emisiile de dioxid de carbon echivalent din regiunea Bucureşti Ilfov, imprimând totodată şi tendinţa de creştere a acestui indicator.

Tabel 43. Emisii anuale de CO2 echivalent la nivel european, naţional, regional şi judeţean

Emisii anuale de CO2 eq mii tone/an	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Mun. Bucureşti	4 999	4 206	4 739	7 096	7 469	7 278
Judeţul Ilfov	475,79	896,32	2237,49	1617,37	75,73	73,37
Regiunea Bucureşti-Ilfov	5474,79	5102,32	6976,49	8713,37	7544,73	7351,37
Total România	148889	152792	150245	146668	123382	121355
Total UE 27	5148712	5132293	5078976	4974387	4609880	4720878

Sursa: Raport privind starea factorilor de mediu Bucureşti Ilfov 2005-2010
http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=env_air_emis&lang=en

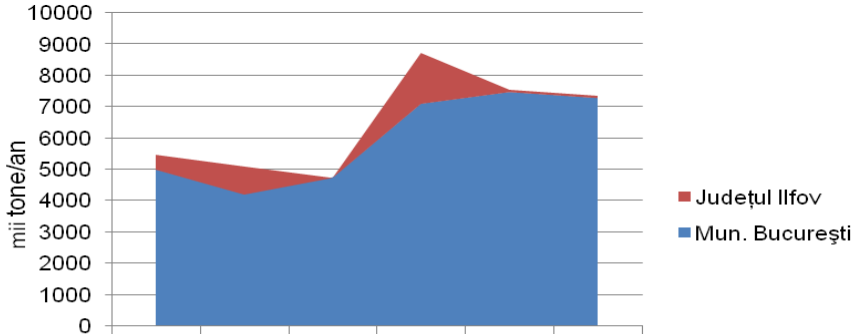

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Judeţul Ilfov	475	896	0	1617	75	73
Mun. Bucureşti	4999	4206	4739	7096	7469	7278

Fig. 126. Emisiile de CO2 echivalent din regiunea Bucureşti Ilfov, pe judeţe şi ani (mii tone/an)
Sursa: Raport privind starea factorilor de mediu Bucureşti Ilfov 2005-2010

Conform analizei privind evaluarea impactului asupra mediului a marilor oraşe ale Europei, efectuată la nivelul anului 2007 în 24 de capitale din Uniunea Europeana, s-a constatat ca oraşul Bucureşti se află pe locul 21 la emisiile de CO2/cap locuitor fiind depăşit doar de Praga, Tallin şi Sofia şi pe locul 23 la calitatea generală a aerului (concentraţia de NOx, PM10, SO2, O3), fiind depăşit doar de Sofia, pe primul loc aflându-se capitala Lituaniei, Vilnius. *[Sursa: European Green City Index, Siemens AG Corporate Communications and Government Affairs, Munich, Germany, 2009 Research by, Economist Intelligence Unit, London]*

Concluzii

Din analiza tendinţelor în evoluţia indicatorilor privind calitatea aerului în regiunea Bucureşti Ilfov în perioada 2005-2011 se constată:

- Menţinerea concentraţiei de dioxid de sulf, monoxid de carbon, metale grele, ozon troposferic sub valorile limita admise pentru protecţia Sănătăţii umane, fiind înregistrate doar câteva depăşiri ale valorilor limita orare.
- Tendinţa generală de reducere a concentraţiei de dioxid de azot însă zonele Cercului Militar, Mihai Bravu şi Drumul Taberei înregistrează concentraţii peste media admisă.
- Un număr ridicat al depăşirilor valorii limita orare pentru protecţia Sănătăţii umane pentru oxizi de azot
- Nivelul concentraţiilor de particule în suspensie este în continuare foarte ridicat în Bucureşti, unde s-au înregistrat depăşiri ale valorilor limită zilnice peste numărul permis şi ale valorii limită anuale la toate staţiile de monitorizare în toata perioada analizata, cu excepţia staţiei Baloteşti (2005-2011).
- Tendinţa generală de reducere a emisiilor de dioxid de sulf, compuşi organici volatili nemetanici.
- Tendinţa generală de creştere a emisiilor de dioxid de azot, amoniac, dioxid de carbon echivalent în contrast cu tendinţa naţională şi europeană

2.6.3. Calitatea factorului de mediu apă

Calitatea apelor dulci de suprafaţă

Apele dulci de suprafaţă reprezintă majoritatea rezervei de apă dulce lichidă. Apele de suprafaţă se clasifică în *ape* şi *ape curgătoare.* Calitatea apei dulci este influenţată de factori antropici şi naturali.

Directiva Cadru Apa defineşte în art.2 starea apelor de suprafaţă prin: starea ecologică şi starea chimică. Starea ecologică reprezintă structura şi funcţionarea ecosistemelor acvatice, fiind definită în conformitate cu prevederile anexei V a Directivei Cadru Apa, prin elementele de calitate biologice, elemente hidromorfologice şi fizico-chimice generale cu funcţie de suport pentru cele biologice, precum şi prin poluanţii specifici (sintetici şi nesintetici).
Conceptul promovat de Directiva Cadru Apa, privind starea apelor, are la bază o abordare nouă, integratoare, care diferă fundamental de abordările anterioare în domeniul calităţii apei în care elementele hidromorfologice nu erau considerate, iar preponderenţa revenea elementelor fizico-chimice.

Caracterizarea stării ecologice în conformitate cu cerinţele Directivei Cadru Apa (transpuse în legislaţia românească prin Legea nr.310/2004 care modifică şi completează Legea apelor nr.107/1996), se bazează pe un sistem de clasificare în 5 clase, respectiv: *foarte bună, bună, moderată, slabă şi proastă*,

Principalele cursuri de ape care traversează regiunea Bucureşti Ilfov, se află în gospodărirea Sistemului de Gospodărire a Apelor Ilfov-Bucureşti structura în subordinea Administraţiei Bazinale de Apă Argeş-Vedea (A.B.A. Argeş –Vedea)
În spaţiul hidrografic unde îşi desfăşoară activitatea SGA Ilfov-Bucureşti, cursurile principalele de apă au o lungime totală de cca. 445 km, alcătuită din râurile:

- Dâmboviţa pe un tronson de 66 km (Joiţa – Budeşti), din care 16,8 km în Bucureşti (10,8 km fiind regularizaţi)
- Valea Colentina – pe un tronson de 52 km (Bolovani - Cernica), din care 26,3 km în Bucureşti
- Ilfov - 11,7 km;
- Valea Snagov - 51,7 km;
- Valea Sticlăriei -13 km;
- Valea Crevedia - 29,5 km;
- Valea Vlăsia - 30,6 km;
- Valea Cociovaliştea - 38,5 km;
- Valea Moştiştea - 12 km;
- Valea Pasărea - 42 km;
- Valea Câlnău - 9,8 km;
- Valea Mamina - 38 km;
- Valea Şindriliţa - 9,5 km;
- Valea Saulei - 6 km;
- Valea Baranga - 28 km.

Evaluarea stării chimice a unui corp de apă se face pe baza substanţelor prioritare având în vedere prevederile Directivei privind standardele de calitate a mediului în domeniul apei (Directiva 2008/105/EC), transpusă în legislaţia românească prin HG 1038/2010. În cazul stării chimice clasificarea se face astfel: stare chimica buna (B), stare chimica proasta (P)

In perioada 2005-2010 râurile Argeş, Colentina, Ialomiţa şi Dâmboviţa în secţiunile care străbat regiunea Bucureşti Ilfov prezintă în general o calitate moderat-bună (clasa II-III), excepţie făcând râul Dâmboviţa în secţiunile din avalul municipiului Bucureşti (secţiunea Bălăceanca şi Budeşti) care se încadrează intr-o clasa de calitate proastă.

Tabel 44. Calitatea apei în secţiunile de supraveghere pe râurile din regiunea Bucureşti Ilfov monitorizate de laboratorul Serviciul de Gospodărire a Apelor Ilfov-Bucureşti

CURSURI DE APA	2005	2006	2007	2008	2009	2010
BAZINUL HIDROGRAFIC ARGEŞ						
Râul Argeş						
amonte priza Crivina (jud. Giurgiu)	**IV**	**III**	**II**	**III**	**III**	**II**
canal evacuare în Lacul Morii (jud. Ilfov)	**III**	**II**	**II**	**II**	**II**	**II**
post Hidrometric Budeşti (Jud. Calarasi)	**IV**	**III**	**II**	**II**	**III**	**III**
Râul Dâmboviţa						
Brezoaiele (jud. Giurgiu)	**III**	**II**	**II**	**III**	**III**	**III**
Arcuda – pod Joiţa (jud. Giurgiu)	**III**	**III**	**II**	**II**	**II**	**II**
Dragomireşti (amonte lacul Morii - jud. Ilfov)	**III**	**II**	**III**	**II**	**III**	**III**
Bălăceanca (Cernica - jud. Ilfov)	**V**	**V**	**V**	**V**	**V**	**V**
Post Hidrometric Budeşti (jud. Calarasi - confluenta Argeş)	**V**	**V**	**V**	**V**	**V**	**V**
râul Colentina **-** Colacu (jud. Dâmboviţa – amonte Bucureşti)	**III**	**III**	**II**	**III**	**III**	**II**
BAZINUL HIDROGRAFIC IALOMIŢA						
râu**l Ialomiţa** derivaţie Bilciuresti - Ghimpaţi (jud. Dâmboviţa)	**III**	**III**	**II**	**II**	**II**	**II**

Sursa : Raport privind starea factorilor de mediu 2005-2010 în regiunea Bucureşti Ilfov (Cap. APA)

Calitatea râului Dâmboviţa scade pe măsură ce traversează municipiul Bucureşti, prezentând în secţiunile din avalul capitalei dovezi de alterări majore ale valorilor elementelor biologice de calitate şi în care parţi mari din comunităţile biologice importante sunt absente.

In cadrul Sistemului Naţional de Supraveghere a Calităţii Apelor, pentru bazinele hidrografice ARGEŞ, IALOMIŢA şi MOŞTIŞTEA, S.G.A. Ilfov – Bucureşti monitorizează calitatea apelor în cadrul **apelor dulci stătătoare (lacuri naturale şi artificiale).** Conform datelor existente în raporturile privind factorii de mediu în perioada 2005-2010, secţiunea Apă se constată o înrăutăţire a calităţii apei în acumulările de pe râul Valea Pasarea.

Lacurile de acumulare de pe valea Şindriliţei au o calitate a apei slabă (prezintă dovezi de alterări majore ale valorilor elementelor biologice de calitate pentru tipul de corpuri de ape de suprafaţa). Celelalte acumulări de ape de pe diversele râuri care străbat regiunea Bucureşti Ilfov se încadrează în general în clasa de calitate moderata (III), valori mai bune (clasa II) înregistrându-se în acumularea Niculeşti de pe valea Snagovului (2005, 2009), Lacul Snagov (2006), acumularea Ciocăneşti de pe râul Colentina (2006-2009), Lacul Morii de pe râul Dâmboviţa (2005-2008).

Tabel 45. Calitatea apei în secţiunile de supraveghere pe acumulările de apă din regiunea Bucureşti Ilfov monitorizate de laboratorul Serviciul de Gospodărire a Apelor Ilfov-Bucureşti

Acumulări	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Acumulări de pe râul Colentina						
Ciocăneşti	III	II	II	II	II	IV
Buftea	III	III	III	III	III	III
Buciumeni	III	III	III	III	secat	secat
Fundeni (Bucureşti)	IV	III	III	III	III	III
Cernica	III	III	III	IV	III	IV
Acumulări râul Dâmboviţa						
Lacul Morii	II	II	II	II	III	III
Acumulări Valea Crevedia						
Crevedia	III	III	IV	III	III	IV
Acumulări Valea Pasarea						
Tunari I	V	IV	IV	IV	IV	IV
Cozieni	III	III	IV	IV	IV	IV
Brăneşti III	V	IV	III	IV	IV	IV
Fundeni II	III	III	IV	IV	IV	IV
Acumulări Valea Saulei						
Balta Roşie	IV	III	III	IV	III	IV
Acumulări Valea Şindrilitei - Piteasca III	IV	III	IV	IV	IV	IV
Acumulări Valea Snagovului						
Niculeşti	II	II	III	III	II	-
Tâncăbeşti	III	III	III	III	III	-
Lacul Snagov (5 secţiuni)	III	II	III	III	III	-
Lacul Căldăruşani (4 secţiuni)						
Secţiunea Coada Cociovalsitea	III	III	III	III	III	-
Secţiunea Coada Vlăsiei	III	IV	III	III	IV	-
Secţiunea AGVPS	III	IV	III	III	III	-
Secţiunea IMH	III	IV	III	III	III	-
Acumulări râu Moştiştea - Petrichioaia	III	III	III	III	III	-

Sursa : Raport privind starea factorilor de mediu 2005-2010 în regiunea Bucureşti Ilfov (Cap. APA)

Calitatea apelor subterane

Apele subterane constituie o resursă importantă datorită calităţii lor fizico-chimice şi biologice, dar fiind o resursă mai puţin văzută, evaluarea ei este dificilă. Evaluarea stării chimice a corpurilor de ape subterane se realizează conform Legii Apelor nr.107/1996 cu modificările şi completările ulterioare, H.G. nr.53/2009 privind protecţia apelor subterane împotriva poluării şi deteriorării şi a Ordinului Ministrului Mediului nr.137/2009 care stabileşte valorile de prag pentru corpurile de apă subterană. Pentru apele subterane, conform metodologiei preliminare de evaluare a stării chimice a corpurilor de apă subterane elaborată de INHGA Bucureşti, sunt stabilite următoarele stări de calitate: stare chimică bună, stare chimică local slabă şi stare slabă.

Importanţa ce se acordă apelor subterane derivă din cauza ponderii mari pe care o au folosinţele de apă din spaţiul hidrografic Bucureşti-Ilfov ce se alimentează din aceste surse (excepţie făcând doar alimentarea Capitalei, cel mai mare consumator de apă din România, din surse de apa de suprafaţă).

În cadrul acestei regiuni hidrogeologice se disting trei zone cunoscute sub numele de "strate de Frăţeşti", cea mai importantă formaţiune acviferă a ţării. Acestea sunt constituite din pietrişuri şi nisipuri cu intercalaţii de argile din cuaternarul inferior, aşezate peste formaţiuni

argiloase. În zona Bucureştiului cele trei strate de Frăţeşti A, B şi C sunt situate la adâncimile de 60 - 160 m în partea de sud a oraşului şi între 200 - 360 m în partea de nord. Au frecvent grosimi de 25 - 30 m şi sunt despărţite de două intercalaţii de argile şi argile nisipoase de cca. 20 m. "Nisipurile de Moştiştea" (Cuaternar - Pleistocen superior), cu o grosime totală cuprinsă în general între 15 şi 20 m. Granulometria este reprezentată prin nisipuri şi nisipuri cu elemente de pietriş. Uneori adâncimea acestor nisipuri coboară chiar până la 15 - 100 m. Pietrişurile de Colentina" (Cuaternar - Pleistocen superior) se dezvoltă între adâncimile de 10 - 15 m în funcţie de grosimea löessurilor care le acoperă şi sunt reprezentate prin nisipurile cu pietrişuri. Uneori aceste Pietrişuri de Colentina se situează şi la adâncimi mai mici, chiar şi la adâncimea de 5 - 10 m, funcţie de poziţia forajelor faţă de depresiunile care sunt foarte frecvente în zona respectivă. Pentru Câmpia Română (în care se încadrează şi B. H. Argeş, Bazinului Hidrografic Moştiştea, Bazinul Hidrografic Ialomiţa resursele totale de exploatare se estimează la cca. 120 mc/s, iar pentru Lunca Dunării la 30 mc/s. Cele mai frecvente sunt debitele exploatabile cu valori mai mari cuprinse între 7 - 8 l/s/foraj.

In urma monitorizării forajelor din reţeaua naţionala de observaţii, s-a constatat ca în perioada 2005-2010 mai mult de jumătate din forajele analizate din regiunea Bucureşti Ilfov au înregistrat depăşiri ale concentraţiei legale admise la diverşi poluanţi:

- In anul 2005 în urma analizării a 46 de foraje din reţeaua de observaţii s-au constatat depăşiri ale valorilor prag pentru nitraţi la 27 de foraje (mai mult de jumătate din foraje).
- In anii 2006 şi 2007 în urma analizării de foraje reprezentative din reţeaua de observaţii s-au constatat depăşiri ale valorilor prag pentru anumiţi poluanţi la 44 de foraje.
- În anul 2008 în urma analizării a 46 foraje reprezentative din reţeaua de observaţii s-au constatat depăşiri ale valorilor prag pentru poluanţi la 34 de foraje (cca. 74% din foraje).
- În anul 2009 în urma analizării a 11 foraje reprezentative din reţeaua de observaţii (4 corpuri de apa subterana) s-a constatat depăşirea valorilor prag la indicatorul plumb la un foraj (cca. 9%).
- In anul 2010 în urma analizării a 84 de foraje din reţeaua de observaţii (6 corpuri de ape subterane) s-au constatat depăşiri ale valorilor prag pentru anumiţi poluanţi (dioxid de azot, amoniac, fosfat, cloruri, sulfaţi, amoniu, azotiţi) la 25 de foraje (mai mult de 25% din foraje):

(Sursa: ARPM Bucureşti – Raport privind calitatea mediului în regiunea Bucureşti Ilfov(2005-2010, Ordinului nr. 137 din 26 / 02 / 2009 privind aprobarea valorilor de prag pentru corpurile de ape subterane din România)

Poluarea freaticului este cel mai adesea un fenomen aproape ireversibil având consecinţe importante asupra folosirii rezervei subterane la alimentarea cu apă în scop potabil, depoluarea surselor de apă din pânză freatică fiind un proces foarte anevoios.

Calitatea apei potabile

Asigurarea populaţiei cu apă potabilă de calitate şi în cantitate suficientă trebuie să fie una din direcţiile prioritare în politica şi acţiunile statului în domeniul sănătăţii. La nivelul reţelei de distribuţie a Municipiul Bucureşti, există în funcţie de volumul de apă produs şi dat spre consum, 49 puncte fixe de recoltare şi analizare a calităţii apei distribuite consumatorilor. Probele de apă recoltate în perioada 2005-2010 la staţiile de tratare şi la punctele fixe ale reţelei oraşului au demonstrat potabilitatea apei distribuite populaţiei de către SC APA NOVA BUCUREŞTI SA. Localităţile din cadrul jud. Ilfov se află în programul de dezvoltare a sistemelor centralizate de alimentare cu apă, întrucât acestea sunt departe de a satisface nevoile reale ale populaţiei.

Doar localităţile Buftea, Bragadiru, Chitila, Măgurele, Pantelimon, Popeşti-Leordeni şi Voluntari – în bazinul hidrografic Argeş, iar în bazinul hidrografic Ialomiţa - Snagov şi Baloteşti au un grad mai ridicat de satisfacere în alimentarea cu apă prin reţele de distribuţie a apei potabile a unui număr mai mare de locuitori. Sursa de alimentare este în toate situaţiile din subteran şi localităţile menţionate au gospodării de apă subordonate primăriilor localităţilor.
Sursa : Raport privind starea factorilor de mediu în 2010 în regiunea Bucureşti Ilfov

Calitatea apei de îmbăiere
Prin apa de îmbăiere se înţelege orice tip de apă de suprafaţă, curgătoare (râu, fluviu), sau stătătoare (lac) inclusiv apa marină, în care este permisă de către autorităţile locale îmbăierea, prin amenajarea acestor zone sau prin folosinţa unor zone neamenajate, dar utilizate în mod tradiţional de un număr mare de persoane. Apa din aceste zone pentru îmbăiere este monitorizată de către autorităţile locale autorizate, conform reglementărilor în vigoare.
Pe malul lacurilor din salba râului Colentina sunt amenajate zone de agrement ce dispun în majoritatea cazurilor de autorizaţii sanitare de funcţionare emise pentru activităţi de cazare, alimentaţie publică sau activităţi sportive şi de agrement, niciuna din ele **nefiind însă autorizată ca "ştrand" cu funcţiunea de îmbăiere,** deoarece probele de apă recoltate din râul Colentina nu s-au încadrat în parametrii prevăzuţi de HGR 459/2002.
Recoltările efectuate din apa râului Colentina la nivelul celor 7 puncte de recoltare din bazele de agrement cele mai reprezentative (Complexul de Agrement Griviţa II, Complexul Băneasa, Complexul de Agrement APA NOVA BUCUREŞTI, Complexul Floreasca, Complexul Sportiv RADET, Baza Sportivă "Cutezătorii", Complexul Sportiv Studenţesc "Tei") au fost toate necorespunzătoare d.p.d.v. fizico-chimic şi bacteriologic.
Pe teritoriul judeţului Ilfov **nu există zone naturale de îmbăiere** care să se încadreze în definiţiile din HGR nr. 459/2002. Zonele tradiţionale de îmbăiere localizate de-a lungul salbei de lacuri Colentina (aflate în dreptul localităţilor Buftea, Snagov, Mogoşoaia) nu sunt autorizate sanitar (nefiind amenajate) şi nu au intrat într-un program de monitorizare deoarece nu sunt frecventate de un număr mai mare de 150 persoane pe zi în timpul sezonului de îmbăiere.
Sursa : Raport privind starea factorilor de mediu în 2010 în regiunea Bucureşti Ilfov

2.6.4. Calitatea factorului de mediu sol

Solul este definit ca stratul de la suprafaţă scoarţei terestre. Este format din particule minerale, materii organice, apă, aer şi organisme vii. Este un sistem foarte dinamic care îndeplineşte multe funcţii şi este vital pentru activităţile umane şi pentru supravieţuirea ecosistemelor.

Repartiţia solurilor pe categorii de folosinţă
În judeţul Ilfov cele mai răspândite soluri din totalul suprafeţei agricole de la nivelul anului 2010 de 102.122 ha, o reprezintă argilosolurile, după care urmează molisolurile şi solurile neevoluate. Suprafaţa solurilor cu vegetaţie forestieră din judeţul Ilfov la nivelul anului 2010 totalizează 19.060 ha. Cele mai răspândite soluri sunt tot argilosolurile, celelalte clase fiind mai puţin reprezentate. Solurile predominante din judeţul Ilfov prezintă, în general, o vulnerabilitate scăzută la impactul multor agenţi poluanţi datorită capacităţii de tamponare bună.
Conform datelor statistice înregistrate de Institutul Naţional de statistica, în municipiul Bucureşti în perioada 2005-2011 suprafaţa agricolă, raportată la suprafaţa totală a scăzut de la 19% la 13% (cu cca. 1416 ha).

In cazul judeţului Ilfov în perioada 2005-2011 scăderea a fost tot de 6%, suprafaţa agricolă raportată la suprafaţa totală a judeţului atingând în anul 2011 un procent de 64% (o scădere cu cca. 8359 ha). Tendinţa de scădere a suprafeţei agricole se înregistrează la toate categoriilor de folosire, cu excepţia păşunilor în judeţul Ilfov care înregistrează o uşoară creştere

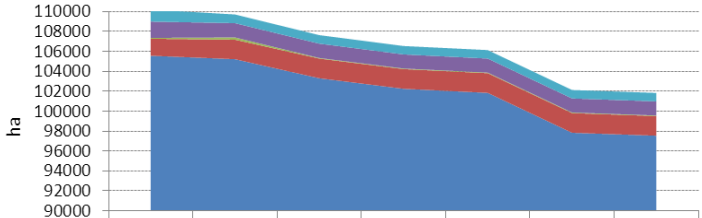

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Livezi si pepiniere pomicole	1204	871	854	847	847	847	847
Vii si pepiniere viticole	1633	1435	1433	1412	1412	1412	1412
Finete	84	226	58	58	58	58	58
Pasuni	1707	1957	1976	1973	1973	1973	1973
Arabila	105556	105209	103301	102245	101834	97832	97535

Fig. 127. Evoluţia repartiţiei terenurilor agricole pe tipuri de folosire în judeţul Ilfov
Sursa: INS, Seria de date Tempo, cod AGR101B

Din suprafaţa agricolă totală din judeţul Ilfov, la nivelul anului 2011 cca. 96% era reprezentat de teren arabil, 2% de păşuni, 1% de livezi şi pepiniere pomicole. La nivelul municipiului Bucureşti, 84% din suprafaţa agricola este reprezentata de teren arabil, 12% de păşuni şi cca. 4% de livezi

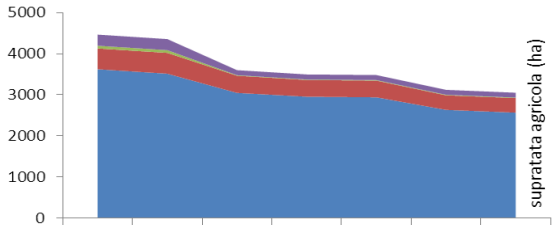

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Livezi si pepiniere pomicole (ha)	270	270	123	123	123	120	119
Vii si pepiniere viticole (ha)	66	66	12	12	12	12	12
Pasuni (ha)	506	506	418	406	406	355	355
Arabila (ha)	3622	3514	3047	2955	2940	2634	2566

Fig. 128. Evoluţia repartiţiei terenurilor agricole pe tipuri de folosire în municipiul Bucureşti
Sursa: INS, Seria de date Tempo, cod AGR101B

Repartiţia solurilor pe clase de calitate

Calitatea terenurilor agricole cuprinde atât fertilitatea solului, cât şi modul de manifestare a celorlalţi factori de mediu faţă de plante. Din acest punct de vedere, terenurile agricole se grupează în 5 clase de calitate, diferenţiate după nota de medie de bonitare (clasa I – 81-100 puncte. clasa a V-a – 1-20 puncte). Clasele de calitate ale terenurilor dau pretabilitatea acestora pentru folosinţele agricole.

Tabel 46. Repartiţia solurilor din Regiunea Bucureşti Ilfov pe clase de calitate şi tipuri în 2010

Nr. Crt.	Specific	U.M.	Clase de bonitate ale solurilor					
			I	II	III	IV	V	Total (ha)
1	Arabil	ha	4508	72994	23901	3873	4420	109696
2	Pajişti	ha	0	34	2077	281	45	2437
3	Vii	ha	148	1711	182	0	0	2041
4	Livezi	ha	0	1657	34	80	0	1771
Total pe clase		ha	4656	76396	26194	4234	4465	-

Sursa : Raport privind starea factorilor de mediu în 2010 în regiunea Bucureşti Ilfov preluare după Regia Naţionala a Pădurilor ROMSILVA

Numărul de puncte de bonitare se obţine printr-o operaţiune complexă de cunoaştere aprofundată a unui teren, exprimând favorabilitatea acestuia pentru cerinţele de existenţă ale unor plante de cultură date, în condiţii climatice normale şi în cadrul folosirii raţionale.

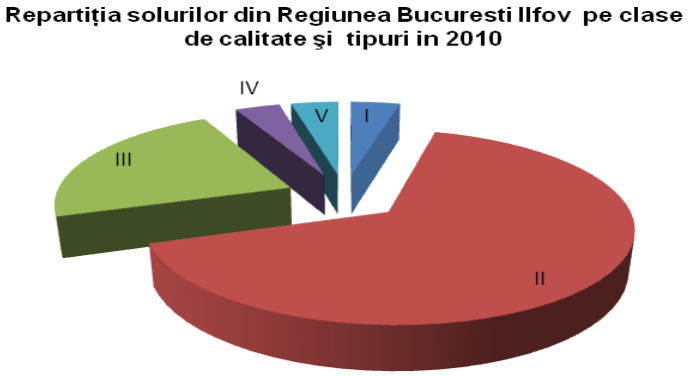

Fig. 129. Repartiţia totală pe clase de calitate a solurilor din Regiunea Bucureşti în 2010
Sursa : Raport privind starea factorilor de mediu în 2010 în regiunea Bucureşti Ilfov preluare după Regia Naţionala a Pădurilor ROMSILVA

Inventarierea executată de Institutul de Cercetări pentru Pedologie şi Agrochimie în colaborare cu alte unităţi de cercetare, pe circa 12 milioane ha de terenuri agricole la nivel naţional, a rezultat faptul că pentru aproximativ 7,5 milioane ha de teren arabil, calitatea solului este afectată, într-o măsură mai mică sau mai mare, de una sau mai multe restricţii Influenţele dăunătoare ale acestora se reflectă în deteriorarea caracteristicilor şi a funcţiilor solurilor, respectiv în capacitatea lor bioproductivă, dar, ceea ce este şi mai grav, în afectarea calităţii produselor agricole şi a securităţii alimentare, cu urmări serioase asupra calităţii vieţii omului. Aceste restricţii sunt determinate, fie de factori naturali (climă, formă de relief, caracteristici edafice etc.), fie de acţiuni antropice agricole şi industriale; în multe cazuri, factorii menţionaţi, pot acţiona împreună în sens negativ şi cu efect de scădere a calităţii solurilor şi chiar de anulare a funcţiilor acestora.

Factorii limitativi ai capacităţii productive care afectează suprafaţa terenurilor agricole şi implicit restricţii ale calităţii solurilor, sunt: secetă, exces periodic de umiditate în sol, eroziunea solului prin apă, alunecări de teren, eroziunea solului prin vânt, sărăturarea solului, din care cu alcalinitate ridicată, compactarea secundară a solului datorită lucrărilor necorespunzătoare, compactarea primară a solului, formarea crustei, aciditate puternică şi moderată, asigurarea slabă şi foarte slabă cu fosfor mobil, asigurarea slabă şi foarte slabă cu potasiu mobil, asigurarea slabă cu azot, carenţe de microelemente (zinc), poluarea fizico-chimică şi chimică a solului, acoperirea terenului cu deşeuri şi reziduuri solide

Circa 66% din solurile din regiunea Bucureşti-Ilfov din sunt terenuri cu *limitări sau restricţii slabe*, ridicând probleme relativ simple în folosire, în general de prevenire a unor procese sau fenomene de degradare (clasa a II a) şi cca. 22% sunt terenuri cu limitări sau restricţii moderate în sensul ca ridica probleme mai complicate de folosire, amenajare, ameliorare (clasa III) *Sursa : Raport privind starea factorilor de mediu în 2010 în regiunea Bucureşti Ilfov preluare după Regia Naţionala a Pădurilor ROMSILVA*

În contextul schimbărilor climatice, sunt necesare lucrări de reconstrucţie ecologica a solurilor, atât în cadrul zonelor critice care trebuie refăcute din punct de vedere ecologic, cât şi suprafeţele cu întindere mare, cum sunt cele care suferă de pe urma secetei, excesului de apă, eroziunii şi alunecărilor.

În cadrul lucrărilor de reconstrucţie ecologică a solurilor afectate de diferite procese, trebuie avute în vedere măsuri generale şi măsuri specifice solurilor agricole. Măsurile cu caracter general vor viza: aplicarea rezultatelor cercetării în domeniul ştiinţei solurilor şi al studiului ecosistemelor, reanalizarea structurii folosinţelor, stabilirea măsurilor de prevenire şi reducere a degradării solurilor, constituirea perimetrelor de ameliorare, continuarea monitorizării stării de calitate a solurilor.

Măsurile specifice privind solurile agricole au în vedere următoarele obiective generale, cuprinse în Planul Naţional de Acţiune pentru Protecţia Mediului: retehnologizarea amenajărilor de îmbunătăţiri funciare, refacerea stării fizice a solurilor prin afânarea adâncă, corectarea reacţiei solului, refacerea rezervei de materie organică, refacerea rezervei de elemente nutritive (în special de fosfor şi microelemente), prevenirea şi reducerea poluării chimice a solurilor cu metale grele, sulf, fluor, reziduuri petroliere, pesticide etc., prevenirea şi reducerea poluării solului cu deşeuri, reziduuri lichide şi nămoluri, precum şi modernizarea şi aplicarea tehnologiilor de reconstrucţie ecologică a solurilor distruse

Zone critice sub aspectul deteriorării solurilor

În Regiunea Bucureşti-Ilfov sursele de poluare ale solurilor sunt reprezentate de:

- depunerile uscate şi umede din atmosferă;
- depozitarea inadecvată de deşeuri şi reziduuri menajere şi industriale pe terenuri neamenajate corespunzător;
- deversarea de nămoluri, şlamuri şi apelor uzate pe terenuri agricole sau de altă natură;
- chimizarea în exces a terenurilor şi culturilor agricole;
- degradarea solului prin factori fizici a căror acţiune este favorizată de practici greşite (despăduriri, lipsa unor lucrări de consolidare şi apărare etc.);
- poluarea cu plumb specifică pentru zonele cu trafic auto intens.

În arealul ocupat de Municipiul Bucureşti solurile au fost puternic modificate antropic, tipurile naturale întâlnindu-se astăzi doar pe suprafeţe restrânse din unele parcuri şi din zonele periferice puţin influenţate de activităţile umane (zona forestieră nordică şi zona agricolă nord-vestică). Încărcarea solului cu elemente cum sunt metalele grele, sulful, etc. degradează însuşirile fizice, chimice şi biologice contribuind astfel la reducerea capacităţii productive a solurilor.

Dintre elementele chimice puternic poluante, plumbul este specific pentru zonele cu trafic auto intens. În legătura cu aceasta, în anul 1997, cercetările I.C.P.A. Bucureşti au stabilit conţinutul de Pb prezent în probele de sol recoltate din orizontul superficial al terenurilor situate în imediata vecinătate a arterelor de circulaţie cu un trafic intens sau mai puţin intens şi din incinta parcurilor din puncte în care solurile s-au păstrat în regim natural. Din aceste date rezultă clar că în punctele cu o circulaţie auto intensă conţinutul de Pb total din primii 5 cm ai solurilor depăşeşte de până la 3,6 ori valoarea limitei maxime admisibile a acestui element de sol (100 ppm).

Astfel de situaţii s-au înregistrat la probele recoltate din Piaţa Rosetti, Piaţa Nicolae Grigorescu, Piaţa Sudului sau Şos. Kiseleff. În aceste puncte, conţinut ridicat s-a înregistrat şi la probele de la adâncimea de 5 - 10 cm şi chiar la adâncimi mai mari. În aceste puncte s-a determinat un conţinut inferior valorii limită maximă admisă, dar mult mai mare decât valoarea medie a concentraţiei naturale de Pb total din sol (15 ppm). Gradul ridicat de încărcare cu Pb a solurilor dispuse de-a lungul arterelor de circulaţie este bine ilustrat şi de valorile conţinutului de Pb mobil, valori care întrec de până la 12 ori valoarea limitei maxime admisibile.

În contrast cu solurile situate de-a lungul străzilor şi bulevardelor, în solurile din parcuri care au evoluat în regim natural, conţinutul de Pb total se situează între 5 până la 16,2 ppm. Practic, în cea mai mare parte, aceste valori sunt mai mici decât conţinutul mediu general al plumbului total din soluri.
Solurile din Municipiului Bucureşti, puternic modificate antropic, au un conţinut foarte mare de Pb provenit în cea mai mare parte de la emisiile autovehiculelor din traficul rutier.

În municipiul Bucureşti există soluri poluate în vecinătatea platformelor industriale (CET – uri, Platformele Laromet, I.M.G.B., Vulcan, Faur s.a.), unele perimetre neputând fi localizate precis. Cauzele care au generat poluarea sunt emisiile de poluanţi industriali (metale grele, sulf, PCBs, suspensii, carbon sau NOX), precum şi fermele comercial intensive (pesticide, nitraţi, PCBs sau PHAs), aceste soluri fiind încărcate cu poluanţi în cantităţi variabile. Solurile predominante din judeţul Ilfov prezintă, în general, o vulnerabilitate relativ scăzută la impactul multor agenţi poluanţi datorită capacităţii de tamponare bună.

Zone vulnerabile la poluarea cu nitraţi
Raportat la nivelul întregii ţări, există un nr. de 1963 localităţi constituite în zone vulnerabile la poluarea cu nitraţi, dintre care 40 în regiunea Bucureşti Ilfov. În anul 2008 în judeţul Ilfov au fost identificate următoarele zone (comune) vulnerabile la poluarea cu nitraţi : Bragadiru, Buftea, Chitila, Măgurele, Otopeni, Pantelimon, Popeşti Leordeni, Voluntari, urmând ca până la finalul anului 2012 , Institutul Naţional de Cercetare-Dezvoltare pentru Pedologie, Agrochimie şi Protecţia Mediului - ICPA Bucureşti, împreună cu Administraţia Naţională "Apele Române", va revizui zonele vulnerabile la poluarea cu nitraţi din surse agricole, la nivel de cadastru agricol, şi va întocmi hărţile cu aceste zone.
Sursa datelor: Ordinul 1552/2008 – „Ordin pentru aprobarea listei localităţilor pe judeţe unde exista surse de nitraţi din activităţi agricole”

Inventarul siturilor contaminate
Procesul realizării inventarului siturilor contaminate a fost realizat de către Agenţia Regională de Mediu Bucureşti Ilfov şi a început în anul 2007, după apariţia legislaţiei în domeniu, a continuat în anul 2008, iar în anul 2009 s-a realizat baza de date on line ”Inventar naţional situri contaminate” şi „Lista cu siturile potenţial contaminate”. La nivelul regiunii Bucureşti Ilfov exista următoarele situri contaminate/posibil contaminate în urma activităţii din sectorul industrial sau afectate de reziduuri zootehnice. Din cei 7 agenţi economici 3 operatori economici deţin terenuri cu poluare istorica, dar nedovedita analitic.

Tabel 47. Inventarul solurilor contaminate în urma activităţii din sectorul industrial din judeţul Ilfov

Cod sit	Nume APM	Nume sit	Localitatea
RO8APMIF00004	APM Ilfov	IMNR	Pantelimon
RO8APMIF00007	APM Ilfov	SC ALUSET ROMÂNIA SRL	Pantelimon
RO8APMIF00003	APM Ilfov	SC APRIL INVESTIŢII SRL	Pantelimon
RO8APMIF00006	APM Ilfov	SC CRIMBO GAS 2000 SRL	Pantelimon
RO8APMIF00001	APM Ilfov	SC NEFERAL SA, Pantelimon	Pantelimon
RO8APMIF00002	APM Ilfov	SC PROTAN SA, Popeşti Leordeni	Popeşti Leordeni
RO8APMIF00005	APM Ilfov	SC ROSAL GRUP SRL	Pantelimon

Sursa: Planul Local de Acţiune pentru Mediu al judeţului Ilfov revizuit 2012

Informaţii privind inventarul siturilor contaminate/afectate de reziduuri zootehnice din judeţul Ilfov precum şi agenţii economici cu situri contaminate/ posibil contaminate din Bucureşti sunt menţionate în Anexa 15 şi Anexa 16.

2.6.5. Protectia naturii şi biodiversitatea

Starea fondului forestier în regiunea Bucureşti Ilfov

La finalul anului 2010 Direcţia Silvică Ilfov din cadrul Regiei Naţionale a Pădurilor - ROMSILVA, administrează o suprafaţă totală de 19.722 ha teren forestier proprietate publică a statului, din care în raza judeţului Ilfov o suprafaţă de 19.060 ha. Pe raza judeţului, o suprafaţă totală de 3564 ha reprezintă terenuri forestiere proprietate privată, 90 ha reprezentând păduri mânăstireşti şi restul reprezentând proprietatea privată a persoanelor fizice cărora li s-a reconstituit dreptul de proprietate în conformitate cu legile fondului funciar: Legea 18/1991, Legea 1/2000 cu modificările şi completările ulterioare, inclusiv cele aduse de Legea 247/2005.

Pădurile aflate în administrarea Direcţiei Silvice Ilfov sunt situate în zona de câmpie forestieră, principala formă de relief întâlnită fiind cea de câmpie plană şi în mică măsură, în luncile interioare ale râurilor (Argeş, Ialomiţa). Altitudinea medie la care sunt amplasate pădurile administrate de Direcţia Silvică Bucureşti este de 80 m. Suprafaţa totală de 19.060 ha teren cu destinaţie forestieră din raza judeţului Ilfov este repartizată pe categorii de folosinţă astfel :

- 18.295 ha categoria „pădure";
- 765 ha alte terenuri din fond forestier, respectiv terenuri destinate administraţiei silvice, terenuri care servesc cultura şi producţia silvică, terenuri afectate împăduririi (97ha).

Fondul forestier proprietate publică a statului din raza judeţului Ilfov este administrat prin cele 3 ocoale din subordinea Direcţiei Silvice Ilfov, astfel :

- 5.091 ha - Ocolul Silvic Bucureşti
- 9.609 ha - Ocolul Silvic Snagov
- 5.022 ha - Ocolul Silvic Brăneşti

Fondul forestier total de pe raza Municipiului Bucureşti este de 632 ha fiind amplasat exclusiv pe raza sectorului 1 din care: 395 ha păduri proprietatea statului aflate în administrarea Ocolului Silvic Bucureşti şi 237 ha păduri particulare aparţinând persoanelor particulare. Din totalul celor 632 ha fond forestier, 592 ha sunt ocupate de pădure, 40 ha fiind terenuri destinate administraţiei silvice. Pădurile administrate de Direcţia Silvică Ilfov sunt păduri încadrate în grupa I funcţională şi au de îndeplinit ca funcţie de protecţie cea corespunzătoare categoriei de agrement şi recreere

Evoluţia suprafeţelor cu destinaţie forestieră în judeţul Ilfov

In perioada 2007-2010 suprafaţa cu destinaţie forestieră în judeţul Ilfov a scăzut constant înregistrându-se în anul 2010 cu 1651 ha mai puţin decât în anul 2007(cca. 8%). Regiunea Bucureşti Ilfov se situează sub media pe ţară de 27% privind ponderea pădurilor din totalul suprafeţei regiunii teritoriale municipiul Bucureşti şi judeţul Ilfov numărându-se printre judeţele în care fondul forestier ocupa suprafeţe reduse (cca. 3%).

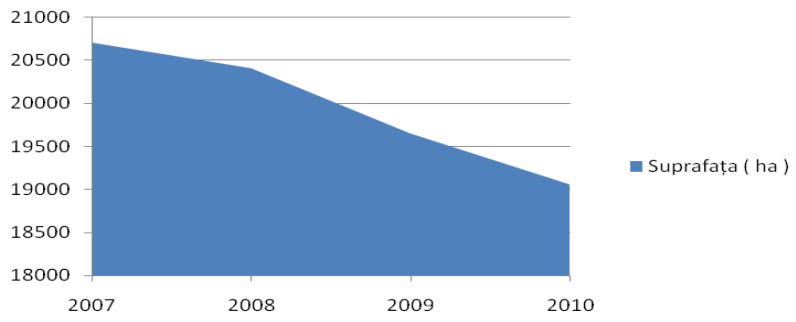

Fig. 130 Evoluţia suprafeţelor cu destinaţie forestiera din judeţul Ilfov
Sursa: Direcţia Silvica Ilfov 2010

Se impune necesitatea împăduririi tuturor terenurilor degradate care nu pot fi date în producţie, dar şi reînfiinţarea perdelelor silvice de protecţie a câmpurilor agricole, precum şi mărirea suprafeţei cu vegetaţie forestieră care să îndeplinească rolul de plămân verde al Municipiului Bucureşti.

Cele mai expuse fenomenelor de aridizare şi secetei sunt zonele din partea de S şi E a judeţului Ilfov şi partea de sud a Bucureştiului. De asemenea, în lunca Argeşului, ca urmare a amenajărilor privind canalul Argeş-Dunăre, a excavaţiilor şi balastierelor instalate, s-a ajuns la modificarea regimului hidric, apa freatică scăzând cu 10-20 cm, ceea ce a dus la dispariţia vegetaţiei din vecinătatea sa, fiind necesare lucrări de reconstrucţie ecologică deosebit de dificile.

Spatii verzi existente

Suprafaţa spatiilor verzi (ha) se refera la suprafaţa spatiilor verzi amenajate sub forma de parcuri, grădini publice sau scuaruri publice, terenurile bazelor şi amenajărilor sportive în cadrul perimetrelor construibile ale localităţilor. (INS)

La nivel naţional în perioada 2005-2011 suprafaţa spatiilor verzi a crescut cu 2353 hectare (cca. 11%). În aceasta tendinţă pozitivă se încadrează şi regiunea Bucureşti Ilfov care înregistrează în aceeaşi perioadă, o creştere a acestor suprafeţe cu cca. 13% (565 hectare). În municipiul Bucureşti suprafaţa spatiilor verzi a rămas constantă în perioada 2005-2009, crescând în anii 2010 şi 2011 cu cca. 9-10% (367 ha respectiv 302 ha)

In privinţa judeţului Ilfov în perioada 2005-2011, se constată o tendinţă de reducere a spatiilor verzi, înregistrându-se în anul 2011 o suprafaţă de spatii verzi cu jumătate mai puţin decât în 2005, singurele oraşe în care suprafeţele de spatii verzi au crescut fiind Măgurele şi Popeşti Leordeni (o creştere de cca. 10 ori).

Ca urmare a corelării suprafeţelor de spaţiu verde aferente localităţilor urbane din Regiunea Bucureşti Ilfov cu populaţia urbana stabila din municipiul Bucureşti şi din cele 8 oraşe ale judeţului Ilfov s-a constatat ca la nivelul anului 2011 în municipiul Bucureşti se înregistrează 24,8 mp mp spaţiu verde pe cap de locuitor, iar în mediul urban din judeţul Ilfov media este de 8,3 mp/loc, mult sub media europeana de 26 mp /locuitor.

Tabel 48. Suprafaţa spatiilor verzi în perioada 2005-2011 (in hectare)

Localităţi	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Total urban România	20098	20269	20724	21124	21232	22005	22451
Total urban Regiune	4365	4369	4367	4382	4393	4619	4921
Mun. BUCUREŞTI	4139	4139	4139	4139	4139	4506	4807
Judeţul ILFOV	226	230	228	243	254	113	114
Bragadiru	26	26	26	26	26	26	26
Buftea	157	157	157	157	157	10	10
Chitila	9	9	9	9	9	9	10
Măgurele	11	15	15	15	15	15	15
Otopeni	13	13	13	13	13	18	18
Pantelimon	3	3	1	1	1	1	1
Popeşti Leordeni	3	3	3	18	29	30	30
Voluntari	4	4	4	4	4	4	4

Sursa: INS, Baza de date TEMPO – Cap. Utilitatea publica de interes local

Conform cadastrului verde al municipiului Bucureşti, capitala are 23,21 metri pătraţi de spaţiu verde pe cap de locuitor, iar cea mai mare suprafaţă de spaţii verzi este în sectorul 1 - 77,19 mp/cap de locuitor. Până în 2013, cantitatea de spaţiu verde pe cap de locuitor, potrivit normelor Uniunii Europene, trebuie să ajungă la 26 mp. Cadastrul verde a presupus inventarierea tuturor arborilor şi a spaţiilor verzi de pe domeniul public. Au fost considerate spaţii verzi arborii, iarba şi cimitirele, parcuri, scuaruri, plantaţii de aliniament, etc.
Exista 1,7 mil. arbori, dintre care 194.000 în pădure; există 110 arbori ocrotiţi. Raportând datele enumerate la numărul de locuitori, reiese că media pe Bucureşti este de 0,88 arbori pe cap de locuitor, faţă de recomandarea Uniunii Europene de 3 arbori pe cap de locuitor. Cel mai aproape de această recomandare se află sectorul 1, cu 2,55 arbori pe cap de locuitor, la polul opus aflându-se sectorul 2 cu 0,55 arbori pe cap de locuitor

La nivelul anului 2011 singurul oraş din judeţul Ilfov care se apropie de media europeană este Bragadiru cu 25.7 mp/loc, restul oraşelor înregistrând valori alarmant de mici: Popeşti Leordeni 18.1 mp/loc, Măgurele 17,5 mp/loc, Otopeni 15,7 mp/loc, Chitila 6,9 mp/loc, Buftea 4,7 mp/loc (de cca. 16 ori mai puţin decât în anul 2009), Voluntari 1,1 mp /loc, Pantelimon 0,5 mp/loc

Biodiversitatea în regiunea Bucureşti-Ilfov

Regiunea Bucureşti-Ilfov se distinge printr-o diversitate biologică ridicată, existând specii de floră şi faună protejate, precum şi diferite tipuri de habitate naturale.
Judeţul Ilfov se distinge printr-o diversitate biologică ridicată, existând specii de floră şi faună protejate. Pe teritoriul judeţului există diverse tipuri de habitate naturale : întinderi de ape cu stuf, papură alături de specii de nuferi: nufărul alb (Nymphea alba) şi nufărul galben (Nuphar luteum), zone umede, zone de pădure şi terenuri agricole.
Fauna sălbatică din judeţul Ilfov este reprezentată de specii de mamifere şi reptile din care amintim: dihor (Putorius putorius), vidra (Lutra lutra), jder de copac (Martes martes), nevăstuica mică (Mustela nivalis), bizam (Ondrata zibethica), căprior (Capreolus capreolus), cerb lopătar (Dama dama), mistreţ (Sus scrofa), vulpe (Vulpes vulpes), iepure (Lepus europaeus), ţestoasa de apă (Emys orbicularis), guşter (Lacerta viridis), şopârla cenuşie (Lacerta agilis), şarpele de apă (Natrix tesselata), şarpele de casă (Natrix natrix) etc. De asemenea, există 19 specii de peşti identificaţi în lacurile locale, dintre care amintim: platica, babuşca, şalăul, roşioara, ţiparul (specie protejată), etc şi 4 specii de lilieci - Myotis daubentonii (liliacul de apă), Vespertilio murinus (liliacul bicolor), Nyctalus noctula (liliacul de amurg), Pipistrellus pipistrellus (liliacul pitic). Se întâlnesc în parcurile cu arbori scorburoşi, podurile de case, biserici, fisuri de stânci etc. Se remarcă existenţa a numeroase specii de păsări din care amintim: raţa cârâitoare (Anas querquedula), raţa mare (Anas platyrhyncos), raţa mică (Anas crecca), gârliţa (Anser albifrons), găinuşa de baltă (Gallinula chloropus), lişiţa (Fulica atra), etc.
Din punct de vedere ornitologic, Regiunea Bucureşti-Ilfov se remarcă prin existenţa următoarelor specii de păsări: raţa cârâitoare (Anas querquedula), raţa mare (Anas platyrhyncos), raţa mică (Anas crecca), gârliţa (Anser albifrons), găinuşa de baltă (Gallinula chloropus), lişiţa (Fulica atra), nagâţul (Vanellus vanellus), stârcul roşu (Ardea purpurea), cucul (Cucullus canorus), ciuful de pădure (Asio otus), striga (Tyto alba), cucuveaua (Athene noctua), ciuful de câmp (Asio flammeus), prigoria (Merops apiaster), drepneaua neagră (Apus apus), pupăza (Upupa epops), pescăraşul albastru (Alcedo atthis), gheonoaia sură (Picus canus), ciocănitoarea de grădină (Dendrocopos syriacus), ciocănitoarea de stejar (Dendrocopos medius), rândunica (Hirundo rustica), lăstunul de casă (Delichon urbica), lăstunul de mal (Riparia riparia), codobatura albă (Motacilla alba), sfrânciocul roşiatic (Lanius collurio), cormoranul (Phalacrocorax carbo), egreta (Egretta garzetta), etc.

În zona Lacului Căldăruşani cuibăresc sau tranzitează specii de avifaună comune, cât şi protejate sau strict protejate, cum ar fi: Cormoran mic (Phalacrocorax pygmeus), Stârc de noapte (Nycticorax nycticorax), Egreta mare (Egretta alba), Egreta mică (Egretta garzetta), Barza albă (Ciconia alba), Barza neagră (Ciconia nigra), Raţa mare (Anas platyrhynchos), Şorecar comun (Buteo buteo), Vânturelul roşu (Falco tinnunculus), Găinuşa de baltă (Gallinula chloropus), Pupăza (Upupa epops), Ciocănitoare pestriţă mare (Dendrocopos major), Stârc roşu (Ardea purpurea), Stârc galben (Ardeola ralloides) etc.

În lipsa unui studiu ştiinţific privind flora şi fauna din municipiul Bucureşti, nu se cunoaşte cu precizie numărul speciilor, dar plante sălbatice întâlnim în special la periferie, pe terenurile cu destinaţie agricolă.
Printre plantele cultivate în jurul blocurilor se numără: frasinul, catalpa, teiul, nucul, salcia, plopul, piersicul, cireşul, corcoduşul, viţa de vie, caprifoiul, iasomia, forstiţia, lemnul câinesc, Spirea, Hibiscus, dracila, trandafirul etc., o parte dintre acestea constituindu-se în adevărate garduri vii. În spaţiile dens construite sunt plantate şi acoperişurile cu viţă de vie, dar mult mai frecventă este îmbrăcarea zidurilor exterioare cu viţă de cultură sau sălbatică. Câteva dintre aceste plante sunt declarate monumente ale naturii: Aesculus hippocastanum (castanul roşu), Torreya nucifera (toreia) sau Sophora japonica (salcâm japonez) etc., fiind incluse pe lista arborilor ocrotiţi din Bucureşti.
Sub aspectul faunei, sunt întâlnite şi specii sălbatice care s-au adaptat mediului urban. Speciile de păsări sălbatice care pot fi admirate pe lacuri şi în parcuri sunt în număr de 89, din care 15 specii se regăsesc pe Anexa 3, 13 pe Anexa 4 B şi 5 pe Anexa 5 C (este permisă vânătoarea lor) din O.U.G. nr. 57/2007; din familia Picidae se întâlnesc 5 specii de ciocănitoare, din care 4 sunt protejate prin O.U.G. nr. 57/2007 – Anexa 3, iar Picus viridis se află şi pe anexa 4 B - specii care necesită o protecţie strictă.
Sursa: Raportul privind starea factorilor de mediu în judeţul Ilfov 2010

Arii naturale protejate de interes naţional
Ariile naturale protejate, conform O.U.G. nr. 57/2007, reprezintă zone terestre, acvatice si/sau subterane, cu perimetrul legal stabilit şi având un regim special de ocrotire şi conservare, în care exista specii de plante şi animale sălbatice, elemente şi formaţiuni biogeografice sau de alta natura, cu valoare ecologica, ştiinţifica sau culturala deosebita
Rezervaţii naturale - arii naturale protejate al căror scop este protecţia şi conservarea unor habitate şi specii naturale importante sub aspect floristic, faunistic, forestier, hidrologic, geologic, speologic, paleontologic, pedologic. În Regiunea Bucureşti Ilfov au fost declarate următoarele arii naturale protejate: Lacul Snagov (100 ha declarat prin Legea 5/2000), Pădurea Snagov (10 ha, declarată prin Legea 5/2000) şi zona naturală protejată Scroviştea (declarată prin H.G. nr.792/1990).
Aria naturală protejată Pădurea Snagov, a fost denumită rezervaţie naturalistică, geobotanică şi forestieră, având o suprafaţă de 10 ha. Pădurea Snagov este o arie protejată pentru conservarea unor arborete, cu destinaţie de cercetare ştiinţifică, cuprinzând elemente naturale cu valoare deosebită sub aspect dendrologic, oferind posibilitatea cercetării şi vizitării în scopuri educative. A fost desemnată arie naturală protejată datorită existenţei a 15 exemplare de Fagus sylvatica, specie care în mod obişnuit este caracteristică zonelor de deal.
Aria naturală protejata Lacul Snagov a fost desemnată rezervaţie naturală şi este considerată o zonă umedă importantă, având o suprafaţă de 100 ha. Snagovul, un liman fluvial al râului Ialomiţa, este cel mai important lac de agrement din jurul capitalei, fiind cel mai pitoresc dintre atracţiile turistice din zonă, a cărui frumuseţe este întregită de pădurile înconjurătoare. Suprafaţa lui este de 5,75 km2, lungimea de 16 km, iar adâncimea maximă de 9 m (cel mai adânc lac din Câmpia Română).

Reţeaua Natura 2000

Arii de protecţie specială avifaunistică (SPA) sunt acele arii naturale protejate ale căror scopuri sunt conservarea, menţinerea, şi acolo unde este cazul, readucerea într-o stare de conservare favorabila a speciilor de pasări şi a habitatelor specifice, desemnate pentru protecţia speciilor de pasări migratoare sălbatice.

Situri de importanta comunitara (SCI) reprezintă acele arii care, în regiunile biogeografice în care exista, contribuie semnificativ la menţinerea sau restaurarea la o stare de conservare favorabilă a habitatelor naturale.

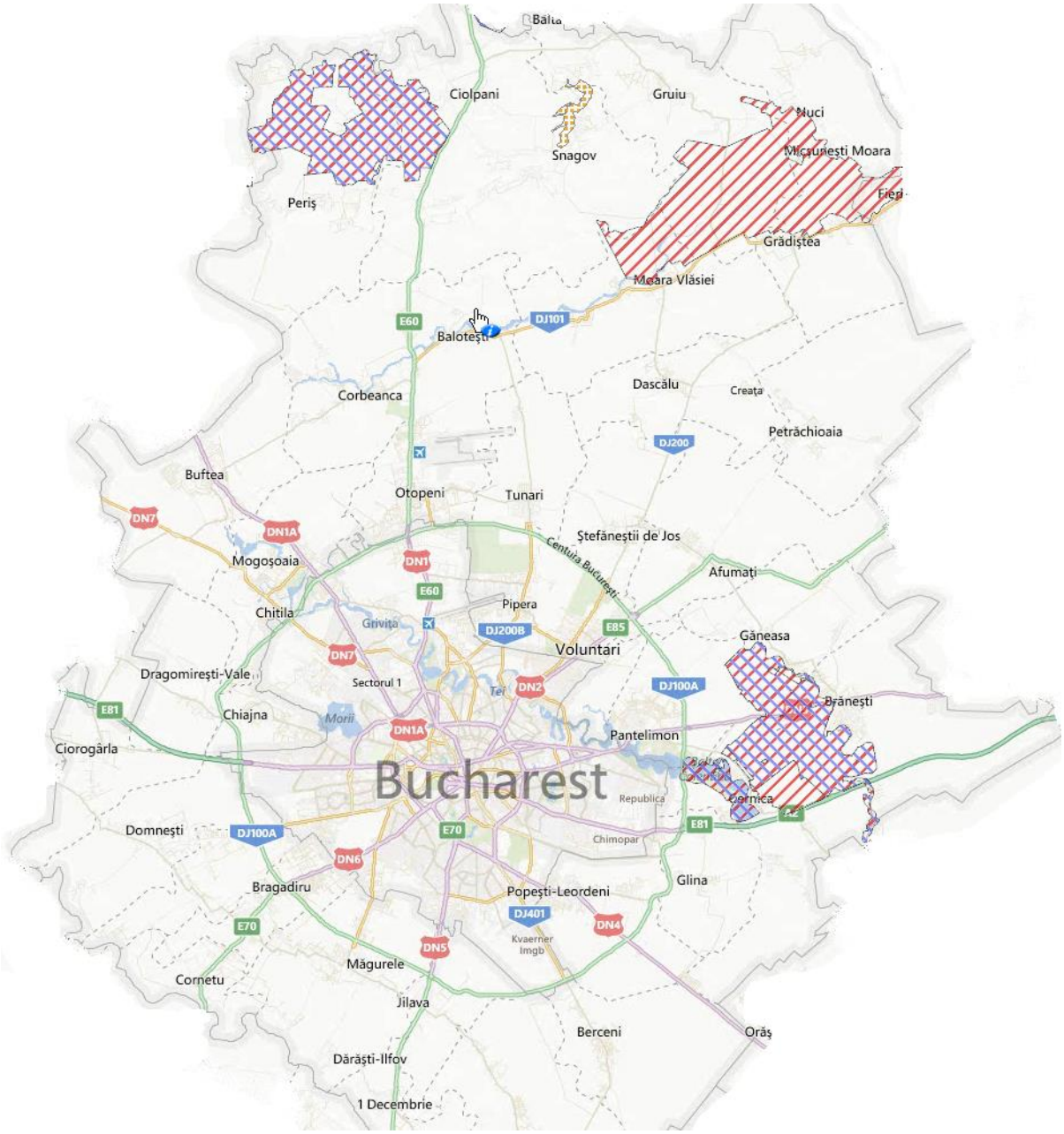

Fig. 131 Localizarea rezervaţiilor naturale şi a siturilor Natura 2000 în regiunea Bucureşti Ilfov
Sursa: http://natura2000.eea.europa.eu/# (Natura 2000 Viewer)

In municipiul Bucureşti nu exista situri Natura 2000. Pe raza judeţului Ilfov exista 2 situri de importanta comunitară (SCI) şi 3 situri de importanţă avifaunistică (SPA), Lacul - Pădurea Cernica precum Zona Scroviştea fiind declarate atât SCI cat şi SPA:

Situl Natura 2000 Grădiştea – Căldăruşani - Dridu a fost declarată arie de protecţie specială avifaunistică (ROSPA0044) prin Hotărârea de Guvern 1284/2007, având o suprafaţă de 6642.3 ha, făcând parte din regiunea biogeografică a continentului.
Situl Natura 2000 Scroviştea a fost declarat sit de importanta avifaunistică (ROSPA0140) şi sit de importanţă comunitară (ROSCI0224) şi se suprapune peste aria naturală protejată Scroviştea.
Situl Natura 2000 Lacul şi Pădurea Cernica a fost declarat sit de importanţă comunitară (ROSCI0122) şi sit de importanta avifaunistică (ROSPA0122).

2.6.6. Gospodărirea apelor. Infrastructuri specifice

Resursele de apă - amenajări pentru asigurarea necesarului de apă,
Resursele de apă reprezintă potenţialul hidrologic format din apele de suprafaţa şi subterane în regim natural şi amenajat, inventariate la începutul anului, din care se asigură alimentarea diverselor folosinţe. Teritoriul administrat de A.N. APELE ROMÂNE - D.A.A.V. - S.G.A. Ilfov - Bucureşti se află în Câmpia Română, ocupând partea de sud-est a ţării, pe teritoriile Municipiului Bucureşti şi ale judeţului Ilfov, precum şi o parte a judeţului Dâmboviţa.
Din punct de vedere hidrografic, teritoriul S.G.A. Ilfov - Bucureşti este cuprins în cadrul bazinelor hidrografice ale râurilor Argeş şi Ialomiţa, şi are în administrare teritoriul cuprins la sud între râul Argeş - mal stâng, la vest derivaţia de ape mari Brezoaiele şi derivaţia Bilciureşti – Ghimpaţi, până la râul Ialomiţa şi Balta Neagră în partea de nord, suprafaţa sa fiind de 865 kmp.
Lungimea reţelei hidrografice este de 522 km, din care 288 km în bazinul Argeş, 208 km în cel al râului Ialomiţa şi 12 km în bazinul Moştiştea; Teritoriul judeţului este străbătut de următoarele cursuri de apa : Dâmboviţa, Colentina, Ilfov, Calnau, Valea Saulei, Valea Pasarea, Şindrilita, Ialomiţa, Snagov, Gruiu, Valea Sticlăriei, Cociovalistea, Vlăsia, Moştiştea, Colceag şi Belciugatele. Spaţiul hidrografic ce revine S.G.A. Ilfov - Bucureşti, acoperind o suprafaţă de 446 km2, este străbătut de râurile: Sabar, Ciorogârla, Dâmboviţa, Colentina, Pasărea, componente ale bazinul hidrografic Argeş, iar în partea de nord spaţiul hidrografic aferent bazinul hidrografic Ialomiţa este străbătut de râurile: Sticlărie, Cociovaliştea, Snagov, Gruiu, Vlăsia, Maia, ce totalizează 208 km lungime.

Elemente caracteristice ale principalelor cursuri de apă care străbat teritoriul administrat de către SGA ILFOV-BUCUREŞTI sunt următoarele :

- Bazinul hidrografic. Argeş:
- Râul Dâmboviţa: 286 km (din care 40 km în jud. Ilfov)
- Râul Colentina : 350 km (din care 59 km în jud. Ilfov)
- Râul Sabar : 37 km (numai pe teritoriul jud. Ilfov)
- Bazinul hidrografic Ialomiţa:
- Râul Cociovaliştea: 40 km
- Râul Vlăsia: 32 km
- Râul Snagov: 46 km (din care 27 km în cadrul jud. Ilfov).
- Bazinul hidrografic Moştiştea:
- Râul Moştiştea: 98 km (din care 24 km în judeţul Ilfov).
- Sectorul Ogrezeni-Budeşti cu marea captare de la Crivina pentru alimentarea capitalei şi derivaţia spre Sabar pentru sistemul de irigaţii Jilava-Vidra-Frumuşani;
- Râul Dâmboviţa cu captarea pentru Bucureşti (Brezoaiele-Crivina).

Sistemul de derivaţii este realizat pentru suplimentarea debitelor la Staţia Tratare Arcuda, pe râul Colentina pentru industrie şi irigaţii în jud. Ilfov şi tranzitează debite din râurile Argeş şi Ialomiţa prin derivaţiile Bilciureşti-Ghimpaţi, Valea Voievozi şi Cocani-Dârza.

Elemente caracteristice ale principalelor lacuri de acumulare care sunt prezente pe teritoriul administrat de către SGA ILFOV-BUCUREŞTI sunt următoarele :

- *Bazinul hidrografic Argeş*

Pe râul Dâmboviţa a fost realizat în cadrul amenajării complexe, Lacul Morii (cu un volum de 19,4 mil. mc), precum şi 11 noduri hidrotehnice care creează 11 biefuri cu volumul total de 1,5 mil. mc. În schema de amenajare a râului Colentina a fost creată o salbă de lacuri, pe teritoriul SGA Ilfov-Bucureşti găsindu-se 15 lacuri de acumulare cu un volum total de cca. 41,7 mil. mc., din care cel mai important este lacul de acumulare Buftea. Din totalul de 15 lacuri, 9 se află în patrimoniul Primăriei Capitalei şi sunt administrate de ALPAB, iar celelalte 6 lacuri de către SGA Ilfov-Bucureşti.

- *Bazinul hidrografic Ialomiţa*

Cele mai importante lacuri sunt lacul Snagov cu volumul total de 32,2 mil. mc şi suprafaţa de 565 ha şi lacul Căldăruşani, cu un volum total de 21,0 mil. mc şi o suprafaţa de 325 ha. Pe celelalte râuri există iazuri piscicole, care în majoritate, sunt realizate prin bararea cursurilor de apă.

Amenajări pentru asigurarea necesarului de apă, amenajări agricultură (irigaţii, desecări, combaterea eroziunii solului);

Analiza comparativă, pe bazine hidrografice, în perioada 2008-2010, a volumelor de apă captate (suprafaţă şi subteran) şi restituite pe ansamblul folosinţelor de apă (inclusiv transferurile din alte bazine), a identificat o creştere a volumelor, datorită în principal creşterii numărului de folosinţe consumatoare de apă, mai ales a folosinţelor piscicole noi în bazinul hidrografic Moştiştea (cursul superior):

Tabel 49. Volume de apă captate (suprafaţă şi subteran) şi restituite pe ansamblul folosinţelor de apă

Bazin hidrografic	Volum captat (mil. mc)			Volum restituit (mil. mc)		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Argeş	40,802	44,623	61,607	368,550	393,175	441,197
Ialomiţa	12,061	10,960	14,059	8,889	8,231	10,923
Moştiştea	-	-	2,617	-	-	2,341
Total SGA	52,863	55,584	78,284	377,439	401,406	454,461

Având în vedere reducerea drastică a cerinţelor de apă faţă de anii 1980 -1990, datorită reducerii masive a ponderii ramurilor industriale, precum şi a agriculturii în structura economiei naţionale, ca ramuri mari consumatoare de apă, se poate spune că oferta de apă se menţine în continuare ridicată, probleme înregistrându-se doar în ceea ce priveşte păstrarea apelor într-o stare bună şi corectarea calităţii apelor degradate.

Situaţia existentă la nivelul anului 2010 la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov pentru folosinţele consumatoare de apă se prezintă astfel:

Bazinul Hidrografic Argeş:

- 1434 alimentări cu apă în scop potabil, industrial şi zootehnic, cu un volum captat de 42,122 mil. mc (transferul din BH Ialomiţa a fost 0) şi volum restituit de 414,081 mil. mc, creşterea numărului de alimentări fiind mai mare în jud. Ilfov.
- 52 sisteme de irigaţii cu suprafaţă amenajată de 17796 ha şi irigată efectiv în anul 2010 de 392 ha, volumul captat fiind de 0,463 mil. mc.
- 61 folosinţe piscicole (total iazuri şi alte amenajări piscicole) cu suprafaţă totală de 1344 ha, volumul total captat fiind de 19,021 mil. mc şi restituit de 17,116 mil. mc.

Bazinul Hidrografic Ialomiţa:

- 92 alimentări cu apă în scop potabil, industrial şi zootehnic cu un volum captat de 2,693 mil. mc şi un volum restituit de 0,793 mil. mc.
- 8 sisteme de irigaţii (mari, prin reorganizare şi locale) cu suprafaţă amenajată de 6618 ha şi irigată efectiv în anul 2010 de 24 ha, volumul captat fiind de 0,083 mil. mc.
- 37 folosinţe piscicole (total iazuri şi alte amenajări piscicole) cu suprafaţă totală de 585 ha, volumul total captat fiind de 11,025 mil. mc şi cel restituit de 9,923 mil. mc.

Bazinul Hidrografic Moştiştea:

- alimentări cu apă în scop potabil, industrial şi zootehnic cu un volum captat de 0,010 mil. mc şi un volum restituit de 0,008 mil. mc.
- 1 sistem de irigaţii (mare) cu suprafaţă amenajată de 12093 ha, dar fără irigaţii în anul 2010.
- 12 folosinţe piscicole (total iazuri şi alte amenajări piscicole) cu suprafaţă totală de 120 ha, volumul total captat fiind de 2,607 mil. mc şi cel restituit de 2,333 mil. mc.

Consumurile folosinţelor de apă nu au avut influenţă asupra debitelor surselor de apă de suprafaţă sau subterane. În regiunea Bucureşti Ilfov **nu exista zone deficitare în resurse de apa** toate folosinţele consumatoare de apă de pe teritoriul administrat de S.G.A. Ilfov-Bucureşti, fiind satisfăcute din punct de vedere cantitativ în perioada 2005-2011. Nu au existat situaţii de restricţii.

2.6.7. Riscuri tehnologice, surse de poluare

In perioada 2006-2010 au avut loc în regiunea Bucureşti Ilfov 8 poluări accidentale ale apei, 8 poluări accidentale ale solului şi 8 poluări accidentale ale aerului, aşa cum reiese din anexa 17. În regiunea Bucureşti Ilfov *exista riscuri tehnologice* determinate de avarii la conductele de transport ţiţei ce pot cauza poluări cu produse petroliere a apei şi solului, incendii şi autoaprinderi la depozitele de deşeuri ce pot genera depăşiri ale valorilor limită de scurtă durată sau a pragurilor de alertă asupra poluanţilor monoxid de carbon, dioxid de sulf, oxizi de azot, pulberi în suspensie, ozon

2.6.8. Gestionarea deşeurilor

Gestionarea deşeurilor reprezintă una din problemele cu care se confruntă în prezent România. Abordarea integrată în gestionarea deşeurilor se referă la activităţile de colectare, transport, tratare, valorificare şi eliminare a deşeurilor şi include construcţia instalaţiilor de eliminare a deşeurilor împreună cu măsuri de prevenire a producerii lor şi de reciclare, conforme cu ierarhia principiilor: prevenirea producerii de deşeuri şi a impactului negativ al acesteia, recuperarea deşeurilor prin reciclare, refolosire şi depozitare finală sigură a deşeurilor, acolo unde nu mai există posibilitatea recuperării. Deşeurile generează impact asupra mediului, manifestat prin poluarea: solului, aerului, apelor de supra-faţă şi a celor subterane. Depozitele de deşeuri se numără printre obiectivele recunoscute ca generatoare de impact şi risc pentru mediu şi sănătatea publică.
Începând cu anul 2007, Regiunea Bucureşti-Ilfov beneficiază de Planul Regional de Gestionare a Deşeurilor (PRGD Bucureşti-Ilfov), aprobat prin Ordinul de ministru 1364/aprilie 2007. În PRGD au fost reţinute obligaţiile de mediu asumate de România în perioada de preaderare prin termene de realizare şi ţinte de atins, toate, raportate la realităţile Regiunii. Pe baza PRGD a fost elaborat în anul 2007 Planul Judeţean de Gestionare a Deşeurilor pentru judeţul Ilfov aprobat de Consiliul Judeţean Ilfov prin Hotărârea nr. 59/22.04.2009

Tabel 50. Evaluarea stadiului implementării PRGD în regiunea Bucureşti Ilfov

Denumire Indicator cuantificabil	U.M.	2007	2008	2009	2010	2011
Rata de acoperire cu servicii de salubritate în mediu urban din Reg. Bucureşti-Ilfov	%	88,5	92,5	100	100	100
municipiul Bucureşti		100	100	100	100	100
judeţul Ilfov (8 oraşe)		77	85	100	100	100
Rata de acoperire cu servicii de salubritate în mediu rural din regiune	%	79,5	86,5	100	100	100
Număr locuitori care colectează separat deşeuri hârtie şi carton din regiune	Număr	310000	334000	367700	629890	1043403
municipiul Bucureşti		322000	338000	354000	601000	1007509
judeţul Ilfov		12000	13300	16800	28890	35894
Număr de locuitori care colectează separat deşeurile de plastic şi metal din regiune	Număr	365000	396500	438250	630675	1048605
municipiul Bucureşti		350000	380000	420000	601000	1007509
judeţul Ilfov		16000	16900	20250	29675	41096
Capacităţile staţiilor de sortare (pe tip de material sortat)	tone/an	550	11800	11800	26600	26600
municipiul Bucureşti		350	400	400	15000	15000
judeţul Ilfov		10800	11200	11400	11600	11600
Număr staţii de transfer	Număr	0	0	0	0	0
municipiul Bucureşti		0	0	0	0	0
judeţul Ilfov		0	0	0	0	0
Număr depozite neconforme care au sistat activitatea de depozitare (cf planificării)	Număr	10	10	12	0	0
municipiul Bucureşti		0	0	0	0	0
judeţul Ilfov		10	10	12	0	0
Număr spaţii de depozitare închise şi ecologizate în mediul rural	Număr	10	10	12	0	0
judeţul Ilfov		10	10	12	0	0
Depozite de deşeuri conforme regiunea Bucureşti-Ilfov	Număr	3			3	3
municipiul Bucureşti (depozit cu AIM)		1			1	1
judeţul Ilfov(depozite cu AIM)		2			2	2
Număr de puncte de colectare a deşeurilor periculoase municipale	Număr	0	0	proiect	0	nerealizat
municipiul Bucureşti		0	0	0	0	nerealizat
judeţul Ilfov		0	proiect	proiect	nerealiz	nerealizat
Cantitatea colectată de deşeuri periculoase municipale	tone/an				280	0
municipiul Bucureşti		0	0	0	0	0
judeţul Ilfov		376	390	249	280	0
Cantitatea colectată separat de deşeuri biodegradabile	tone/an	230	567		416918	43317
municipiul Bucureşti		0	300		411600	3871
judeţul Ilfov		230	267	248	5318	4598
Cantitatea colectată de deşeuri voluminoase	tone/an				195,73	1650
municipiul Bucureşti					53,73	1500
judeţul Ilfov		0	400	140	142	150
Cantitatea colectata separat de deşeuri din construcţii şi demolări	tone/an				64838	293963
municipiul Bucureşti			109232		43478	132003
judeţul Ilfov		24053	24501	24883	21360	161960
Cantitate de DEEE colectată de la gospodăriile particulare	tone/an	753,847	2156,5	8831,0	1321	6018
municipiul Bucureşti		72,847	321,53	4831	21	4028
judeţul Ilfov		681	1835	4000	1300	1990
Număr Vehicule Scoase din Uz colectate anual	număr				23737	11632
municipiul Bucureşti		2088	-	-	18637	8846
judeţul Ilfov		1429	1482	4129	5100	2786

Sursa: ARPMBI - Raportul privind factorii de mediu din regiunea Bucureşti Ilfov 2010

PRGD cuprinde o descriere a condiţiilor existente în domeniul gestionării deşeurilor, a măsurilor şi acţiunilor necesare pentru rezolvarea problemelor şi punctelor slabe în sistemul existent de gestionare a deşeurilor, a cerinţelor UE şi naţionale cât şi cele specifice regiunii, a etapelor necesare pentru respectarea acestor condiţii cât şi sistemul integrat de gestionare la nivel regional şi judeţean

In urma monitorizării indicatorilor stabiliţi prin PRGD Bucureşti Ilfov se constată ca în perioada 2007-2010 rata de acoperire cu servicii de salubritate din regiune a ajuns la 100% atât în mediul urban cat şi mediul rural. Numărul locuitorilor din regiune care colectează separat deşeuri de carton/hârtie, plastic şi metal din regiune a fost în continua creştere în perioada 2007-2011, ajungând la finalul anului 2010 la cca. 30% din populaţia întregii regiuni. De asemenea în regiunea Bucureşti Ilfov cantitatea colectată de deşeuri (pe diferite categorii) a înregistrat o tendinţă de creştere în perioada 2007-2011 în acelaşi sens cu creşterea capacitaţii staţiilor de sortare.

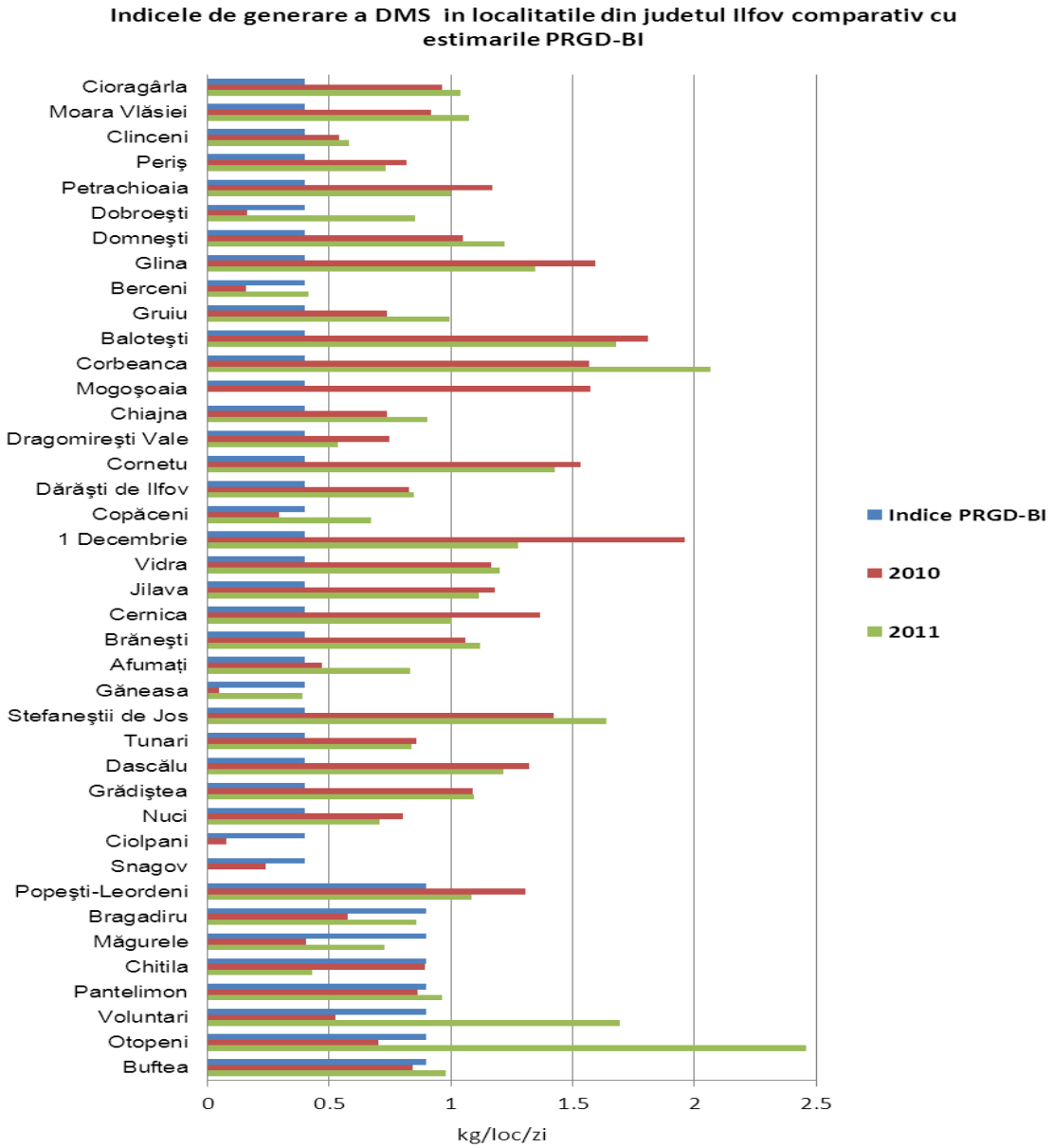

Fig. 132. Indicele de generare deşeuri menajere solide realizat în judeţul Ilfov în anii 2010, 2011, în comparaţie cu estimările PRGD Regiunea Bucureşti-Ifov Sursa: Raport de monitorizare PRGD regiunea Bucureşti Ilfov pentru anul 2011, DMS – deşeuri menajere solide

Gestionarea deşeurilor municipale presupune colectarea, transportul, valorificarea şi eliminarea acestora. Deşeurile municipale constituie o problemă de strictă actualitate, ţinând seama de pericolul potenţial pentru sănătate şi mediu, precum şi de faptul că deşeurile conţin o serie de materiale reciclabile a căror valorificare are drept scop economisirea de resurse naturale şi diminuarea consumurilor materiale şi energetice. Depozitarea deşeurilor menajere colectate de pe raza Municipiului Bucureşti şi judeţul Ilfov se face pe următoarele **amplasamente autorizate**. :

- Depozitul IRIDEX din Rudeni, Chitila;
- Depozitul VIDRA-Ecosud;
- Depozitul GLINA-Ecorec.

In perioada 2005-2011 **au fost închise spaţii de depozitare** neconforme aflate în următoarele localităţi: Mogoşoaia, Clinceni, Afumaţi, Domneşti, Dărăşti, Ciolpani, Periş, Găneasa, Gruiu, Dascălu, Vidra, Petrachioaia, Berceni, Dobroeşti, Jilava, Brăneşti, Grădiştea, 1 Decembrie, Măgurele Oraşul Buftea, Tunari, Ştefăneştii de Jos, Bragadiru, Cornetu, Pantelimon, Ciorogârla, Cernica

Pentru anii 2010 şi 2011 (ani în care cantităţile de deşeuri municipale au fost cântărite la depozitarea definitivă) APM Ilfov a calculat indicele de generare a deşeurilor menajere solide (DMS) pentru fiecare CL din Judeţul Ilfov exprimat în [kg/locuitor/zi].

Indicele de generare realizat pentru anii 2010 şi 2011, raportat la cantitatea totală de deşeuri menajere solide depozitate în judeţul Ilfov a fost: 2010=1,007 kg/loc/zi; 2011=1,050 kg/loc/zi.

Deşeurile municipale

Deşeurile municipale reprezintă totalitatea deşeurilor generate în mediul urban şi rural din gospodării, instituţii, unităţi comerciale, unităţi economice (deşeuri menajere şi asimilabile), deşeuri stradale colectate din spaţii publice, străzi, parcuri, spaţii verzi, precum şi deşeuri din construcţii şi demolări colectate de operatorii de salubrizare. Colectarea deşeurilor municipale este responsabilitatea municipalităţilor, direct (prin serviciile de specialitate din cadrul Consiliilor Locale) sau indirect (prin cedarea acestei responsabilităţi pe bază de contract, către firme specializate în servicii de salubrizare).

În Municipiul Bucureşti, în anul 2010, activitatea de colectare şi transport a deşeurilor municipale se realizează de către societăţile S.C. Rebu S.A. şi S.C. Compania Romprest Service - Bucureşti în sectorul 1, S.C. Supercom S.A. În sectorul 2, S.C. Rosal Group S.R.L. În sectorul 3, S.C. Rebu S.A. În sectoarele 4 şi 5, S.C. Urban S.A. În sectorul 6.

La nivelul anului 2010 *în toate localităţile din judeţul Ilfov există servicii de salubritate* (din cele 40 de Consilii Locale, în 8 serviciul de salubritate este asigurat de operatori economici ai Consiliului Local, iar în 32 Consilii Locale serviciul de salubritate este concesionat unor operatori economici de salubrizare, alţii decât cei creaţi de Consiliul Local).

În paralel cu depozitarea directă, o parte din deşeuri este supusă operaţiilor de sortare şi balotare, reducând considerabil cantitatea de deşeuri depozitată pe depozitele ecologice. De asemenea, marea parte din deşeurile biodegradabile sunt procesate în staţia de sortare aparţinând S.C. Urban S.A. din Bucureşti (capacitate de peste 20.000 t/an) şi trimise spre valorificare în instalaţiile de co-incinerare din ţară, fără a mai ajunge pe depozite.

Din datele autorităţii Naţionale pentru Protecţia Mediului se constată ca din totalul deşeurilor municipale colectate la nivel naţional în anul 2010 cca. 20% sunt colectate în regiunea Bucureşti Ilfov, remarcându-se faptul ca regiunea este cel mai mare generator de deşeuri din România. Din totalul deşeurilor municipale cca. 70% este reprezentat de deşeuri menajere şi asimilabile şi doar cca. 30% deşeuri sunt reprezentate de deşeuri provenite din servicii municipale şi din construcţii şi demolări.

Tabel 51. Deşeuri municipale colectate, pe principalele categorii de deşeuri, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2010 (- mii tone -)

Regiuni de dezvoltare	Total	Deşeuri menajere şi asimilabile	Deşeuri din servicii municipale	Deşeuri din construcţii şi demolări
Nord-Est	681,75	526,5	54,71	100,55
Sud-Est	895,14	711,86	160,18	23,1
Sud-Muntenia	586,69	452,69	83,65	50,34
Sud-Vest Oltenia	289,7	257,74	25,45	6,52
Vest	676,36	545,23	64,52	66,61
Nord-Vest	851,28	739,1	87,16	25,02
Centru	691,08	525,36	92,45	73,26
Bucureşti-Ilfov	1151,31	813,58	185,63	152,1
Total	**5823,31**	**4572,06**	**753,75**	**497,5**

Sursa: ANPM

La nivelul anului 2011, în regiunea Bucureşti Ilfov au fost în funcţiune:
2 instalaţii de incinerare/co-incinerare aparţinând la 2 operatori privaţi din industrie, care incinerează/co-incinerează propriile deşeuri periculoase dintre care 2 în regiunea Bucureşti Ilfov:

- S.C. Chimester BV. S.A. Bucureşti deţine o instalaţie de incinerare pentru ape chimice rezultate din procesul de sinteză a răşinilor sintetice, cu o capacitate nominală de 126 t/an;
- Compania Naţională „Imprimeria Naţională" S.A. Bucureşti, deţine o instalaţie de incinerare pentru hârtie şi carton, cu o capacitate nominală de 28 t/an.
- 1 instalaţie pentru incinerarea deşeurilor periculoase aparţinând operatorilor privaţi care incinerează pentru terţi aparţinând SC IRIDEX GROUP IMPORT EXPORT SRL, Bucureşti, cu o capacitate de incinerare 6000t/an;

2.6.9. Proiecte de investiţii finanţate prin POSMEDIU în regiune

POSMEDIU 2007-2013 Axa Prioritara 1:

- "Extinderea şi modernizarea sistemelor de alimentare cu apa şi canalizare în judeţul Ilfov'' a proiectului Reabilitare şi extindere surse de apa subterane staţii de tratare rezervoare de înmagazinare şi staţii de pompare– UAT 1 „Bragadiru", UAT 2 „Cornetu", UAT 5 „Domneşti", UAT 6 „Ciorogârla", UAT 3 Pantelimon", UAT 4 „Dobroeşti", UAT 7 „Brăneşti", UAT 8 „Cernica" - Reabilitare şi extindere staţii de epurare (Bragadiru. Domneşti. Brăneşti) în valoare de 326.431.438 lei.

POSMEDIU 2007-2013 - Axa Prioritară 4:

- Plan de management şi campanie de informare, educare şi conştientizare privind situl Natura 2000 Grădiştea-Căldăruşani-Dridu ROSPA 0044'' (valoare 1.769.343 lei)
- Aria naturală Snagov - Management adecvat prin revizuire Plan de management pe bază de studii ştiinţifice, informare şi conştientizare'' (valoare 1.440.192 lei)
- Plan de management integrat şi campanie de informare educare şi conştientizare pentru Situl Natura 2000 Scroviştea ROSCI0224 şi ROSPA0140 (valoare 1.362.616 lei)

2.7. ECONOMIA REGIUNII

Analiza de faţă îşi propune realizarea imaginii de ansamblu a economiei Regiunii Bucureşti-Ilfov, printr-o abordare pe trei nivele: regional, naţional şi european, pentru o perioadă de timp de 7 ani consecutivi, 2005-2011, perioadă ce surprinde atât faza de final a expansiunii activităţii economice cât şi debutul fazei de restrângere – declin economic.

2.7.1. Dinamica PIB/locuitor în context regional şi european

Context regional. Evoluţie PIB/locuitor regional

PIB-ul pe locuitor în regiunea Bucureşti-Ilfov a înregistrat o traiectorie ascendentă în perioada 2005-2008, crescând de la 29.572,6 lei pe locuitor în anul 2005, la 58.060,6 lei pe locuitor în anul 2008 (cf. CAEN Rev. 1). În anul 2009 acesta scade cu aproximativ 8%, până la 55.079,3 lei pe locuitor (cf. CAEN Rev. 2), dar în anul 2011, recuperează în totalitate declinul înregistrat între anii 2008-2009, crescând cu 19%, de la 55.079,3 lei în 2009 la 65.757,3 lei în anul 2011.

Tabel 52. Produsul intern brut (PIB) regional pe locuitor

	CAEN Rev.1				CAEN Rev. 2				Evoluţie 2005 2011
	2005	2006	2007	2008	2008	2009	2010	2011	
	UM: Lei RON/locuitor (începând cu 1995)				UM: Lei RON/locuitor (începând cu 2005)				%
România	13362,8	15967,6	19315,4	23934,6	23934,6	23341,4	24435,9	26099,9	+95%
Bucureşti - Ilfov	29572,6	35012,1	43037,3	58060,6	59680,2	55079,3	58137	65757,3	+122%
Bucureşti**	30509,4	35758,5	44179	60365,4	62283,5	57291,6	61068,3	69079,9	+126%
Ilfov**	23104,6	30514,4	34677	44402	44113,4	41928,2	40575,4	43762,3	+89%

**Sursa: INSSE: www.insse.ro – februarie 2014*
*** Sursa: Calcule ADRBI bazate pe datele oficiale publicate de INSSE*

Per ansamblul perioadei analizate 2005-2011, PIB-ul pe locuitor în Regiunea Bucureşti-Ilfov s-a dublat, crescând cu 122% faţă de valoarea înregistrată în anul 2005 şi depăşind în mod constant, cu peste 100%, valorile nominale înregistrate la nivel naţional (13.362,8 lei pe locuitor în anul 2005 în creştere cu 95%, până la 26.099,9 lei pe locuitor în anul 2011). Atât PIB-ul pe locuitor din municipiul Bucureşti, cât şi cel din judeţul Ilfov depăşesc valorile medii ale PIB-ului pe locuitor de la nivel naţional.

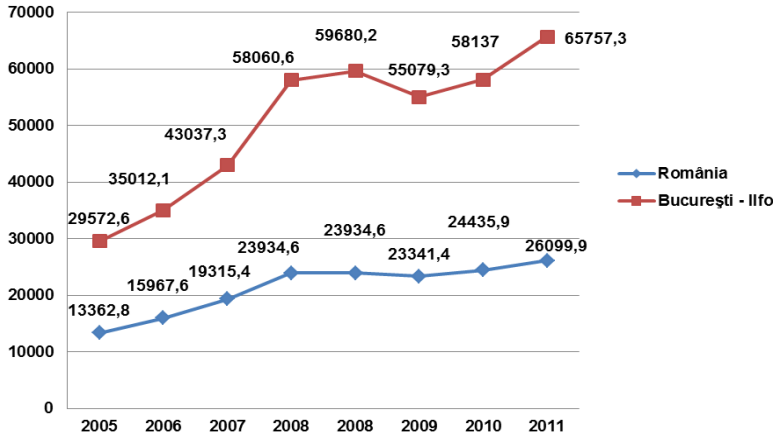

Fig. 133. Evoluţia PIB-ului pe locuitor (lei/locuitor)
Sursa: INSSE: www.insse.ro - februarie 2014

Tabel 53. Evoluţie PIB în regiunea Bucureşti-Ilfov (mil. lei preturi curente)

	CAEN Rev. 1				CAEN Rev. 2				Evoluţie 2005 2011 (%)
	2005	2006	2007	2008	2008	2009	2010	2011	
România	288954,6	344650,6	416006,8	514700,0	514700,0	501139,4	523693,3	557348,2	+92%
Bucureşti - Ilfov	65307,1	77710,5	95798,2	130521,7	134162,6	124288,8	131579,2	148205,6	+126%
Bucureşti	58791,6	69013,9	85707,2	117289,9	121016,8	111374,9	118716,8	133807,8	+127%
Ilfov	6515,5	8696,6	10091	13231,8	13145,8	12913,9	12862,4	14397,8	120%

Sursa: INSSE: www.insse.ro – februarie 2014

PIB-ul regiunii Bucureşti-Ilfov **în preţuri curente**, a crescut de la 65.307,1 milioane lei, în anul 2005, la 130.521,7 milioane lei preţuri curente, în anul 2008 (cf. CAEN Rev. 1). Între anii 2008-2011 (cf. CAEN Rev.2) PIB-ul regiunii a prezentat o evoluţie oscilantă, determinată de momentul declanşării crizei economice mondiale, scăzând cu 8% în anul 2009, până la 124.288,8 milioane lei, în anul 2011, redresându-se cu o creştere de 19%, până la 148.205,2 milioane lei.

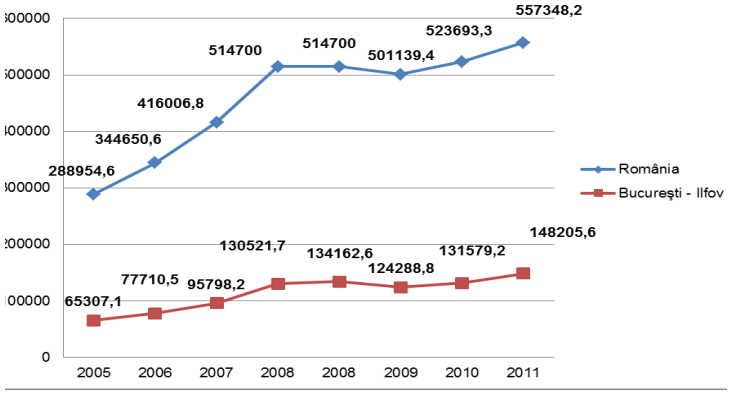

Fig. 134. Evoluţia PIB-ului în preturi curente (mil. lei), Sursa: INSSE: www.insse.ro

Per totalul perioadei analizate 2005-2011, PIB-ul regiunii Bucureşti Ilfov în preţuri curente a crescut cu 126%. La **nivel judeţean**, PIB-ul păstrează trendul crescător între anii 2005-2008 şi se diminuează în anul 2009 cu 8% în municipiul Bucureşti, respectiv 2% în judeţul Ilfov. În anul 2011 municipiul Bucureşti reuşeşte să acopere scăderea, crescând cu 20%, până la 133.807,8 milioane lei, pe când judeţul Ilfov creşte cu 11% până la valoarea de 14.397,8 milioane lei.

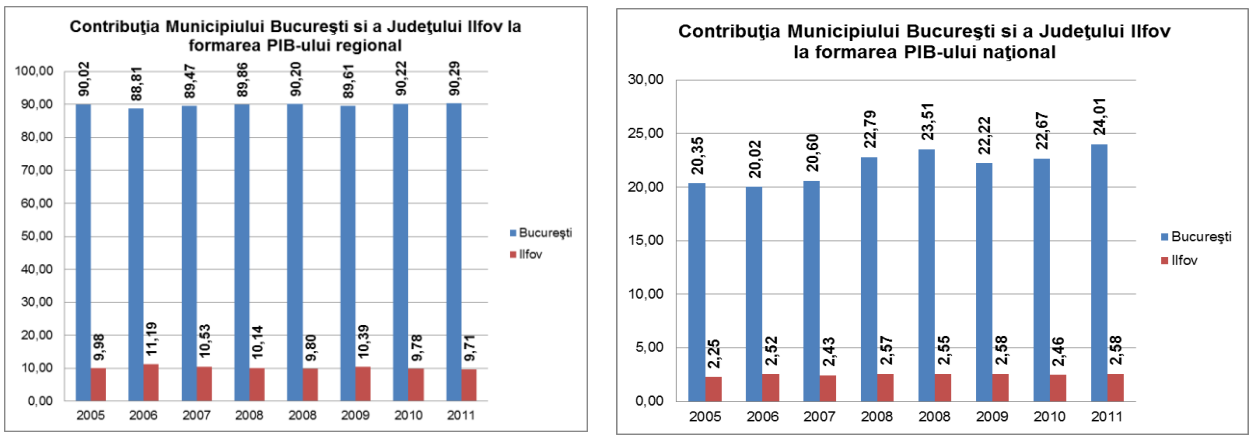

*Fig. 135. Contribuţia municipiului Bucureşti şi a judeţului Ilfov la formarea PIB-ului regional şi naţional. *Sursa: INSSE: www.insse.ro – februarie 2014*

Din totalul PIB-ului regional înregistrat în perioada 2005-2011, municipiul Bucureşti acoperă cca.90%, restul de 10% reprezentând contribuţia judeţului Ilfov.
Din punct de vedere al contribuţiei la formarea PIB-ului naţional, graficul anterior arată o contribuţia maxima a Bucureştiul de 24,01% atinsa în anul 2011, iar cea a judeţului Ilfov de 2,58% în anul 2009 şi 2011. Contribuţiile minime înregistrate, atingând 20,02% pentru Bucureşti în anul 2006 şi 2,25% pentru Ilfov în anul 2005. Pe toată perioada analizată, Bucureştiul a fost lider în contribuţia atât la formarea PIB-ul regional, cât şi a celui naţional.

Context naţional

Regiunea de dezvoltare Bucureşti-Ilfov este atipică faţă de celelalte regiuni ale României, având în interiorul ei municipiul Bucureşti (capitala ţării) înconjurat de judeţul Ilfov, doua părţi componente ale regiunii ce prezintă caracteristici total diferite. Cu toate astea, pentru a evidenţia poziţia regiunii faţă de celelalte 7 regiuni de dezvoltare ale României s-a realizat o analiză comparativă a PIB-ului pe locuitor la nivel naţional.
PIB-ul pe locuitor în regiunea Bucureşti-Ilfov a înregistrat o traiectorie ascendentă în perioada 2005-2008 (cf. CAEN Rev.1), crescând de la de la 29.572,6 lei pe locuitor în anul 2005, la 58.060,6 lei pe locuitor în anul 2008. Între anii post criză (cf. CAEN Rev.2) PIB-ul pe locuitor regional a oscilat, scăzând cu până la 8% între anii 2008-2009. În anul 2011 acesta a crescut cu 19%, până la 65.757 lei pe locuitor.
PIB-ul/locuitor în regiunea Bucureşti Ilfov depăşeşte constant, cu minim 120%, valoarea medie a PIB-ului/locuitor înregistrată la nivel naţional, pe toată perioada analizată.

Cea mai bună evoluţie a PIB-ului pe locuitor, după regiunea Bucureşti-Ilfov, a fost a regiunii Vest. Aici PIB-ul pe locuitor a avut valori cuprinse între 15.064,7 lei pe locuitor în anul 2005, în creştere până la 28.940,4 lei în anul 2011. Valorile înregistrate în această regiune au fost mai mari decât media naţională cu 1.701,9 lei în 2005, în creştere până la 2.840,5 lei în 2011.
Următoarea regiune care se apropie foarte mult de valoarea medie a PIB-ului pe locuitor la nivel naţional este Centru, cu sume cuprinse între 13.097,6 lei pe locuitor în 2005, în creştere până la 24.395,4 lei pe locuitor în anul 2011.
Celelalte 5 regiuni de dezvoltare au înregistrat, conform tabelului de mai jos, valori ale PIB pe locuitor inferioare mediei naţionale, pe toată perioada analizată, 2005-2011, cea mai slabă evoluţie fiind a regiunii Nord Est, ale cărui valori au fost cuprinse între 8.907,6 lei pe locuitor în anul 2005, în creştere până la 15.445,2 lei pe locuitor în anul 2011.

Tabel 54. Produsul intern brut (PIB) regional pe locuitor - preţuri curente (lei)

Regiuni	CAEN Rev. 1				CAEN Rev. 2			
	2005	2006	2007	2008	2008	2009	2010	2011
Total:	13362,8	15967,6	19315,4	23934,6	23934,6	23341,4	24435,9	26099,9
Nord –Vest	12538,6	14946,6	18610,5	21284,3	21542,1	21297,4	21827.2	22523,0
Centru	13097,6	15920,2	19579,5	22820,1	22707,7	22618,8	23428.3	24395,4
Nord – Est	8907,6	10295,8	12340,9	14772,6	14794,5	14649,3	15014.8	15445,2
Sud-Est	11541,7	13569,8	15641,8	19813,7	19098,9	18738,2	20076.8	21258,1
Bucureşti – Ilfov	**29572,6**	**35012,1**	**43037,3**	**58060,6**	**59680,2**	**55079,3**	**58137.0**	**65757,3**
Sud – Muntenia	11068,5	13374,6	15757,8	19927,3	19648,1	19913,7	20288.2	21550,8
Sud -Vest - Oltenia	10371,1	12463,2	15097,3	18530,9	17831,8	17752,8	18735.1	19960,9
Vest	15064,7	18570,1	22341,9	25979,6	26173,2	25602,4	27640.0	28940,4

**Sursa: INSSE: www.insse.ro*

Produsul Intern Brut al regiunii Bucureşti-Ilfov pe cap de locuitor exprimat la paritatea puterii de cumpărare standard (PPS) şi raportat la media Uniunii Europene (UE-27) a avut o evoluţie ascendentă între anii 2005-2008, crescând de la 77%, la 117%, în anii 2009-2010, ca efect al crizei economice, manifestându-se o scădere uşoară de până la 111% (conform figurii de mai jos).
Următoarea regiune cu o pondere considerabilă faţă de media UE-27 este regiunea Vest, ce a avut o creştere de la 39% în anul 2005, la 53% în anul 2010. A treia regiune, este Centru, cu o creştere de la 34% în anul 2005, la 45% în anul 2010. Apoi urmează regiunea Nord Vest, cu o evoluţie pozitivă între anii 2005-2010, de la 33% la 42%.

Regiunile Sud Est şi Sud Muntenia au înregistrat evoluţii aproape similare, crescând între anii 2005-2010 de la 29-30% la 38-39%.
Pe penultimul loc, în topul PIB-ului pe locuitor a regiunilor României, se află Sud Vest Oltenia, cu o creştere de la 27% în anul 2005, până la 36% în anul 2010.
Regiunea cu cea mai slabă evoluţie, pe toată perioada analizată, este regiunea Nord Est, ce a înregistrat o creştere între anii 2005-2009 de la 23% la 30%, ca în anul 2010 să scadă cu 1%, până la 29%.
Corespunzător datelor statistice din figura de mai jos evoluţia înregistrată la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov a fost singura regiune în care s-a consemnat o scădere evidentă între anii 2008-2009, aproape o treime din creşterea înregistrată în anul 2008, fiind anulată de evoluţiile economice nefavorabile înregistrate în anul 2009.

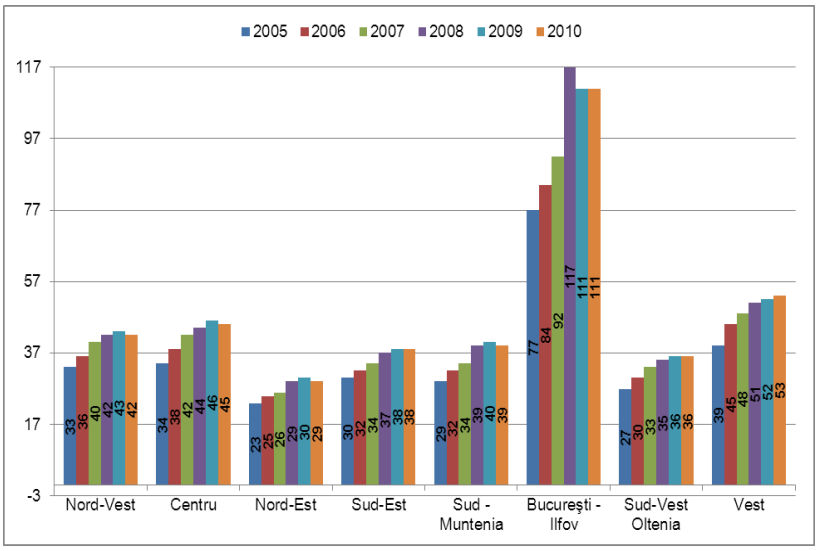

Fig. 136. Ponderea PIB-ului regional pe locuitor în PPS faţă de media UE-27, Sursa: Eurostat –

Prezentând datele de mai sus, se constată faptul că, regiunea Bucureşti Ilfov are valoarea PIB-ului/locuitor peste limita de 90% din media UE în ultimii 3 ani analizaţi, ceea ce va determina încadrarea ei în categoria regiunilor mai dezvoltate. Celelalte şapte regiuni de dezvoltare din România vor continua să fie cuprinse în categoria regiunilor slab dezvoltate ale Uniunii Europene, având un PIB/locuitor sub 75% din media UE.

Conform propunerilor legislative privind politica de coeziune a UE pentru perioada de programare 2014-2020, sprijinirea regiunilor mai puţin dezvoltate va rămâne o prioritate importantă a politicii de coeziune.
Procesul de recuperare a decalajului în cazul regiunilor mai puţin dezvoltate din punct de vedere economic şi social va necesita eforturi susţinute pe termen lung, iar regiunile mai dezvoltate trebuie să facă faţă unor provocări importante cum ar fi concurenţa globală în economia bazată pe cunoaştere şi trecerea la economia cu emisii scăzute de dioxid de carbon.

Context european

Pentru a evidenţia situaţia economică a regiunii Bucureşti-Ilfov, în context european, au fost selecţionate un număr de 5 regiuni de dezvoltare NUTS 2, dintre ultimele state ce au aderat la Uniunea Europeană, asemănătoare din punct de vedere a structurii teritoriale, după cum urmează: regiunea Iugozapade ce cuprinde capitala Bulgariei, Sofia, regiunea Ungaria Centrala (Közép-Magyarország) ce cuprinde Budapesta, regiunea/voievodatul Mazovia, ce cuprinde Varşovia, regiunea Praga, ce include capitala Cehiei cu acelaşi nume şi nu în cele din urma, regiunea Bucureşti Ilfov.

În acest sens s-a efectuat o analiză comparativă a evoluţiei indicatorului Produs Intern Brut pe locuitor exprimat în paritatea puterii de cumpărare standard, pentru perioada anilor 2005-2010, pentru fiecare regiune în parte.

Tabel 55. Produsul intern brut pe locuitor (PIB/locuitor) în paritatea puterii de cumpărare standard (PPS) - regiuni NUTS 2 - (PPS/locuitor)

Regiune/An	2005	2006	2007	2008	2009	2010
UE-27	22.500	23.700	25.000	25.000	23.500	24.500
Sofia - Iugozapaden	12.200	14.100	16.600	18.100	17.700	18.400
Praga	37.400	39.900	44.200	43.700	41.400	42.200
Budapesta - Közép-Magyarország	23.000	24.500	25.400	26.300	25.600	26.100
Varşovia - Mazowieckie	18.200	19.600	21.700	22.300	22.800	24.900
Bucureşti - Ilfov	17.300	19.800	23.000	29.200	26.200	27.100

**Sursa: Eurostat – februarie 2014*

Regiunea Bucureşti Ilfov a înregistrat rezultate pozitive în ceea ce priveşte PIB regional pe locuitor exprimat la paritatea puterii de cumpărare standard (PPS), în primii 4 ani ai analizei. Astfel, în perioada 2005-2008, valoarea acestui indicator a sporit cu aproximativ 40%, crescând de la 17.300 euro/locuitor exprimat la PPS în anul 2005 (echivalentul a 77% din media europeană), până 29.200 euro/ locuitor în anul 2008 (echivalentul a 117% din media europeana).

În anul 2009, ca efect al crizei mondiale, acest indicator se diminuează, în valoare brută, cu 3.100 euro/ locuitor, ajungând la 26.100 euro/ locuitor exprimat la PPS, echivalentul a 111% din media europeană. În anul 2010, se observă o revenire, PIB-ul pe locuitor în PPS, crescând cu 3,4%, până la 27.100 euro. locuitor exprimat în PPS.

Tabel 56. Ponderea PIB/locuitor în paritatea puterii de cumpărare standard (PPS) faţă de media UE.

Regiune/An	2005	2006	2007	2008	2009	2010
UE-27	100	100	100	100	100	100
Sofia - Iugozapaden	54	60	66	73	75	75
Praga	166	168	177	175	176	172
Budapesta - Közép-Magyarország	102	103	101	105	109	107
Varşovia - Mazowieckie	81	83	87	89	97	102
Bucureşti - Ilfov	77	84	92	117	111	111

Sursa: Eurostat – februarie 2014

Cu toată această evoluţie pozitivă înregistrată de Regiunea Bucureşti-Ilfov se impune următoarea precizare. În lumina ultimelor date statistice, evoluţia produsului intern brut a regiunii Bucureşti-Ilfov a luat o turnură puternic descendentă, aproape toată creşterea înregistrată în anul 2008 fiind anulată de evoluţiile economice înregistrate în cursul anului 2009. Mai mult descreşterea înregistrată de regiunea Bucureşti Ilfov în anul 2009 a fost cea de-a doua cea mai severă scădere din toate regiunile NUTS 2 aşa cum se poate observa din graficul următor.

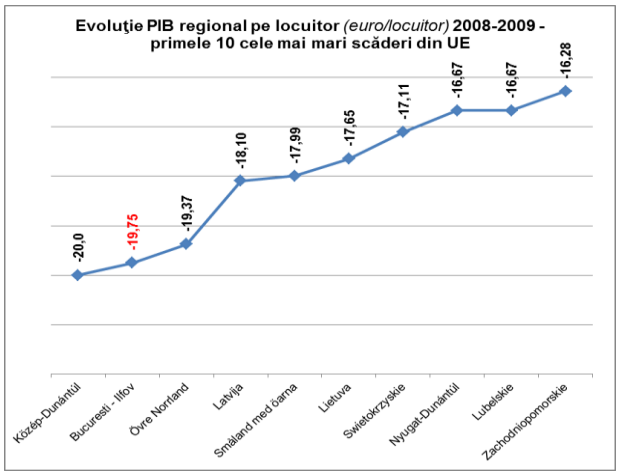

Fig. 137. Primele 10 cele mai mari scăderi din UE a PIB-ului regional pe locuitor. Sursa: Calcule bazate pe datele oficiale publicate pe Eurostat.

Regiunile de capitală care se poziţionează, din punct de vedere a evoluţiei PIB-ului pe locuitor în PPC, după regiunea Bucureşti-Ilfov, sunt: regiunea bulgară Iugozapad şi regiunea/voievodatul Mazovia.
Regiunea Iugozapad, ce cuprinde capitala Sofia, are o evoluţie ascendentă a PIB-ului pe locuitor, ajungând de la 12.200 euro/locuitor exprimat în PPS în anul 2005, la 18.100 euro/locuitor exprimat în PPS în anul 2008, în anul 2009 scade până la 17.700 euro/locuitor, iar în anul 2010 creşte cu aproape 4%, până la 18.400 euro/locuitor în PPS. Ca şi pondere faţă de media UE, această regiune prezintă o creştere de la 54% în anul 2005, la 75% în anul 2010, cu toate ca în valori brute înregistrează o scădere.
Regiunea Mazovia ce include Varşovia, are un PIB/locuitor în PPS cuprins între 18.200 euro/locuitor în anul 2005 şi 24.900 euro/locuitor în anul 2010, fiind singura regiune care prezintă o creştere neîntreruptă pe întreaga perioadă analizată. Ca şi pondere faţă de media UE, această regiune prezintă o traiectorie ascendentă, de la 81% în anul 2005, la 102% în anul 2010.

Dintre regiunile prezentate, PIB-ul cel mai mare se regăseşte în regiunea Praga, aici PIB-ul pe locuitor creştere de la 37.400 euro/ locuitor exprimat în PPS în anul 2005 la 43.700 euro/locuitor în anul 2008, iar în anul 2009, scade cu aproximativ 6%, până la 41.200 euro/locuitor. În anul 2010, se remarcă o revenire, PIB-ul crescând cu 1,9% până la valoarea de 42.200 euro/locuitor în PPS.
Ca şi procente faţă de media UE, regiunea înregistrează o creştere de la 166% în anul 2005, până la 172% în anul 2010. Faţă de celelalte regiuni prezentate, regiunea Bucureşti Ilfov prezintă un decalaj considerabil, valoarea PIB-ului regional pe locuitor măsurat la PPS fiind la jumătatea clasamentului.

În cazul PIB-ului pe locuitor în preturi curente pe toata perioada analizată, 2005-2010, **regiunea Bucureşti Ilfov** se plasează pe penultimul loc în clasamentul celor 5 regiuni propuse pentru comparaţie, cu un PIB/locuitor ascendent, de la 8.100 euro/locuitor în 2005, până la 16.200 euro/locuitor în anul 2008, ca în anul 2009 să scadă până la 13.000 euro pe locuitor, iar în anul 2010 a crescut cu 6%, până la 13.800 euro/locuitor.
Regiunea cu evoluţia cea mai slabă este din nou regiunea Sofiei, cu un PIB/locuitor în preţuri curente în creştere de la 4.500 euro/locuitor în 2005, la 8.200 euro/locuitor în 2010. Regiunea cea mai bine cotată prin valoarea PIB-ului pe locuitor, este Praga, cu sume cuprinse între 21.500 euro/locuitor în 2005, în creştere până la 32.000 euro/locuitor în anul 2008, între anii 2009-2010 diminuându-se cu aproape 4%, până la 30.900 euro/locuitor.

Tabel 57. Produsul intern brut pe locuitor (PIB/locuitor) în preţuri curente - regiuni NUTS 2 - (euro/locuitor)

Regiune/An	2005	2006	2007	2008	2009	2010
UE-27	22.500	23.700	25.000	25.000	23.500	24.500
Sofia - Iugozapaden	4.500	5.400	6.600	7.800	7.900	8.200
Praga	21.500	24.200	27.400	32.000	28.900	30.900
Budapesta - Közép-Magyarország	14.200	14.600	16.300	17.300	15.300	15.900
Varşovia - Mazowieckie	10.100	11.400	13.000	15.100	13.000	15.000
Bucureşti - Ilfov	8.100	9.900	12.900	16.200	13.000	13.800

**Sursa: Eurostat – februarie 2014*

Valoarea PIB-ului pe locuitor la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov se ridică la 36% din valoarea medie înregistrată la nivelul Uniunii Europene în anul 2005, crescând până la 65% în anul 2008, iar în anul 2010 scade cu 9%, până la pragul de 56% din valoarea medie a UE-27. PIB-ul pe locuitor în regiunea Sofiei acoperă 20% din media UE-27 în anul 2005, în creştere continuă până la 34% în anul 2010.

Tabel 58. PIB pe locuitor în preţuri curente - procent din media UE-27

Regiune/An	2005	2006	2007	2008	2009	2010
UE-27	100	100	100	100	100	100
Sofia - Iugozapaden	20	23	27	31	34	34
Praga	95	102	109	128	123	126
Budapesta - Közép-Magyarország	63	62	65	69	65	65
Varşovia - Mazowieckie	45	48	52	60	55	61
Bucureşti - Ilfov	36	42	51	65	55	56

**Sursa: Eurostat – februarie 2014*

Praga are un PIB/locuitor situat la nivelul de 96% din media PIB-ului pe locuitor în UE-27 în anul 2005, în creştere până la 126% din media UE-27 în anul 2010. Budapesta are un PIB/locuitor cuprins între 63-65% din media UE-27 în anii 2005 – 2010, iar Varşovia are valori cuprinse între 45% din medie UE-27 în anul 2005 şi 61% în anul 2010.

Tabel 59. Creşterea PIB/locuitor în valori reale.

An	Deflator PIB	PIB/locuitor în preţuri curente	PIB/locuitor în preţuri constante (An de referinţă 2005)	Creşterea reală (%)
2005	100,000	29573	29573	0
2006	110,568	35012	31666	7,08
2007	125,530	43037	34284	8,27
2008	144,678	58061	40131	17,05
2008	144,678	59680	41250	20,32
2009	150,782	55079	36529	-11,45
2010	159,400	58137	36472	-0,16
2011	165,869	65757,3	39644	8,70

Sursa: calcule conform studiilor Fondului Monetar Internaţional şi Oficiului Naţional de statistica al Marii Britanii

http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2013/02/weodata/download.aspx
https://www.gov.uk/government/publications/how-to-use-the-gdp-deflator-series-practical-examples

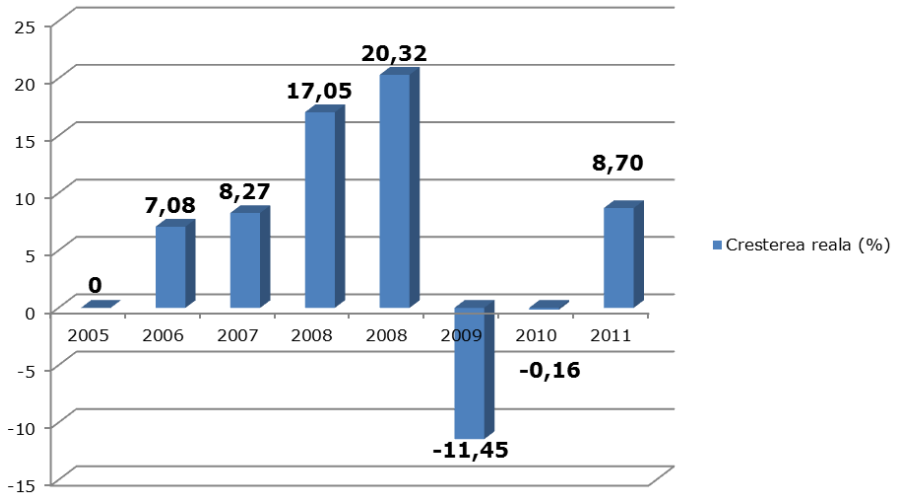

Fig. 138. Creşterea PIB/locuitor în valori reale (%) Sursa:ADRBI prelucrare date statistice FMI

În ceea ce priveşte creşterea reală a PIB-ului pe locuitor, se observă că în regiunea Bucureşti-Ilfov, PIB-ul/locuitor în preţuri constante prezintă o creştere neîntreruptă între anii 2005-2008, ca în anul 2009, pe fondul declanşării crizei economice mondiale scăderea reală să fie de 11,45 puncte procentuale faţă de anul anterior. În anul 2011 PIB-ul pe locuitor în preţuri constante ajunge aproape de valoarea înregistrată în anul 2008, creşterea reală fiind de 8,7 puncte procentuale faţă de anul 2010.

2.7.2 Activităţi economice pe sectoare la nivel regional

Pentru o imagine cât mai clară asupra sectoarelor de activitate ce au contribuit la formarea PIB-ului regional, se impune analiza valorii adăugate brute regionale (VABR) pe ramuri de activitate. **Valoarea adăugată brută** la nivelul regiunii Bucureşti-Ilfov a crescut în perioada anilor 2005-2008 (cf. CAEN Rev.1) de la 57.379,3 milioane lei, la 116.070,4 milioane lei. Conform CAEN Rev.2, între anii 2008-2009, aceasta scade cu 7%, iar până în anul 2011 sporeşte cu 16%, până la valoarea de 129.813,4 milioane lei. Per ansamblu perioadei analizate 2005-2011, crescând cu 126%. (*vezi Anexa 18- Produsul intern brut (PIB) regional pe sectoare de activitate)*

La nivel regional, **sectorul agricol** are cea mai mică pondere în total VABR, 0,7% în anul 2005, în scădere până la 0,39% în anul 2011. În valori absolute, sectorul prezintă o traiectorie oscilantă, pe durata anilor 2005-2011, dar în creştere per ansamblu cu 35%, de la 374,6 milioane lei în anul 2005, la 506,3 milioane lei în anul 2011. În mod evident potenţialul şi structurile economice sunt diferenţiate între judeţul Ilfov şi municipiul Bucureşti: agricultura având o prezenţă dominantă în economia judeţului Ilfov.

Sectorul industrial prezintă o creştere continuă a valorilor adăugate brute înregistrate, de aproximativ 161%, de la 11.270,4 milioane lei în anul 2005, la 29.443,8 milioane lei în anul 2011. Din punct de vedere al ponderii în total VABR, industria acoperă aproximativ 22%, reprezentând al doilea sector economic important în regiunea Bucureşti-Ilfov. **Industria**, cu mai mult de 20% din VAB-ul regional, se situează sub media naţională de aproximativ 28-32%. Ca şi principale activităţi industriale, în regiune găsim: maşini unelte, lacuri şi vopsele, preparate din carne, încălţăminte, aparate şi instrumente de măsură şi control, mobilier, aparatură medicală, industria alimentară, jucării şi jocuri, medicamente, etc. (conform top-ului realizat de către Camerele de Comerţ şi Industrie a Municipiului Bucureşti şi a judeţului Ilfov).

Sectorul construcţiilor a înregistrat o creştere spectaculoasă din punct de vedere a valorii adăugate brute, de peste 200% între anii 2005-2008.
În valori brute, crescând de la 5.762,6 milioane lei în anul 2005, la 18.050 milioane lei în anul 2008 (cf. CAEN Rev.1). Între anii 2008-2010 (cf. CAEN Rev. 2), pe motivul declanşării crizei economice mondiale, acest indicator scade cu aproximativ 30% faţă de valoarea înregistrată în anul 2008, până la 13.113,9 milioane lei. În anul 2011, se observă o revenire uşoară de aproximativ 12%, până la valoarea brută de 14.744,4 milioane lei.
Acest sector prezintă o creştere constantă între anii 2005-2008 ca şi pondere în VAB regional, de la o pondere de 10% în anul 2005, la 15,6% în anul 2008 (cf. CAEN Rev. 1), ca în anul 2011 să scadă până la 11,3% din total VAB regional.

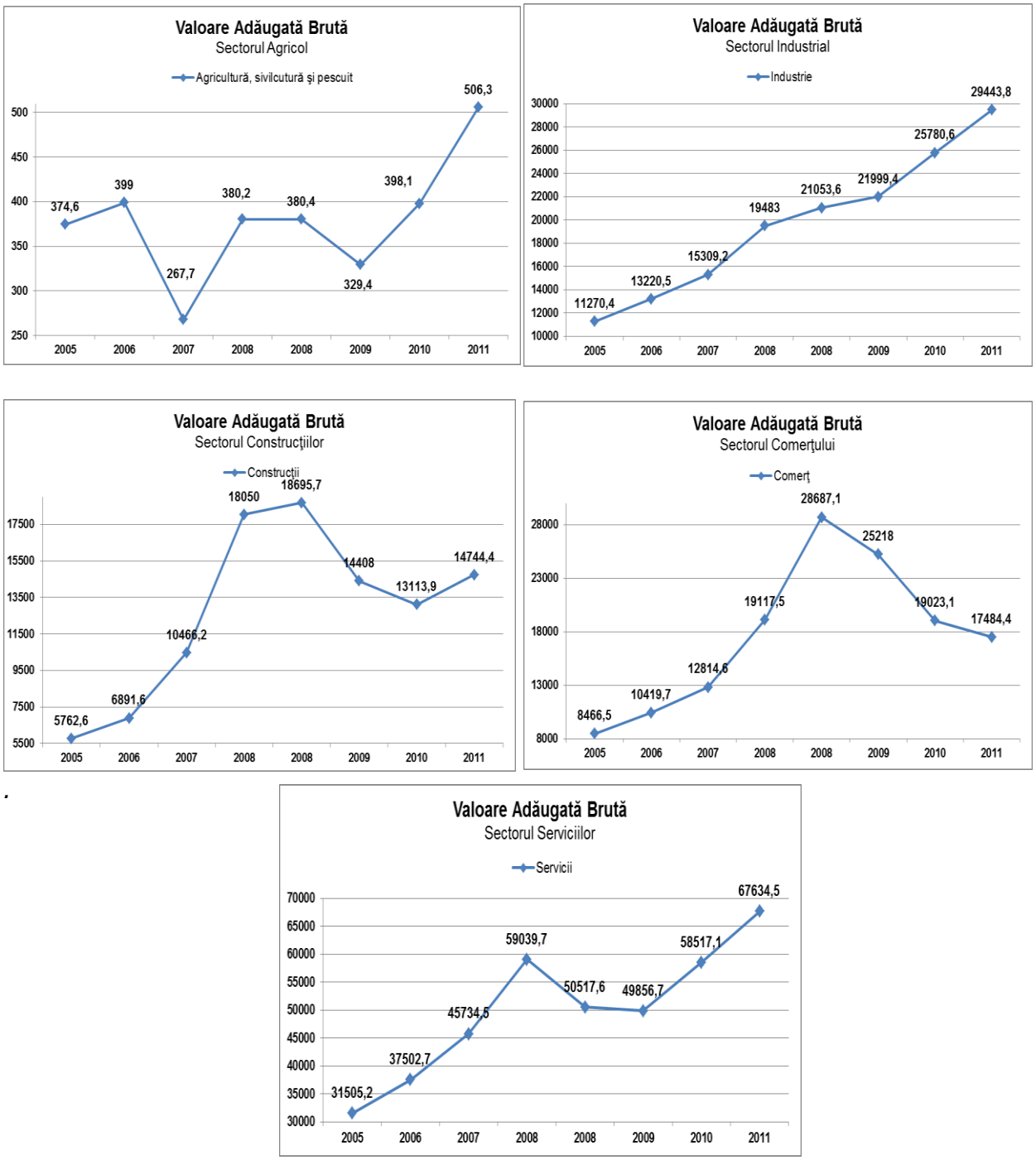

Fig. 139. Valoarea adăugată brută pe sectoare de activitate, Sursa: INSSE: www.insse.ro

Sectorul comerţului prezintă o creştere a valorii adăugate brute de aproape 125%, de la 8.466,5 milioane lei în anul 2005, la 19.117,5 milioane lei în anul 2008 conform CAEN Rev. 1. Între anii 2008-2011 (cf. CAEN Rev.2) aceasta scade cu peste 39%, de la 28.687,1 milioane lei în 2008, la 17.484,4 milioane lei în 2011. Ca şi pondere în VABR, sectorul comerţului acoperă un procent de 14% din total.
Sectorul serviciilor concentrează peste 50% din totalul valorii adăugate brute înregistrate la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov. Valoarea brută în acest sector a crescut cu 87%, de la 31.505,2 milioane lei în anul 2005, până la 59.039,7 milioane lei în anul 2008 (CAEN Rev.1), iar între anii 2008-2009 (CAEN Rev. 2) a scăzut cu 2%, până la 49.856,7 mil. lei.
În anul 2011 valoarea înregistrată, de 67.634,5 milioane lei, fiind cu 35% mai mare faţă de valoarea din anul 2009.vPer ansamblu acest sector prezintă o creştere de aproximativ 115% intre anii 2005-2011. Din total VAB regional, acest sector acoperă cea mai mare parte, 54,9% în anul 2005, în scădere până la 52% în anul 2011.
La nivel naţional, cifrele arată altfel, **agricultura** are o pondere în VAB total naţional de 9,5% în anul 2005, în scădere până la 7,45% în anul 2011. **Industria** are o pondere în VAB total de 28,1% în anul 2005, în creştere până la 32,9% în anul 2011.
Construcţiile prezintă o traiectorie oscilanta, dar per ansamblu, între anii 2005-2011 se constată o creştere a ponderii în VAB total naţional, de la 7,4% în anul 2005, la 9,2% în anul 2011. **Comerţul** prezintă o creşterii a ponderii în VAB naţional, de la 11% în anul 2005, la 12% în anul 2011.
Serviciile au o pondere la nivel naţional de 44% în anul 2005, în scădere până la 37% în anul 2011.
Concluzionând se poate afirma că economia regiunii se bazează în special pe sectorul terţiar şi industrie, cu o contribuţie la VABR în anul 2011 de 50% în cazul serviciilor, respectiv 22% în cazul industriei.

Tabel 60. PIB regional în Sectorul Terţiar, CAEN Rev.1 - milioane lei RON

Sectoare de activitate/ani		2005	2006	2007	2008
Servicii	România	112213,4	132296,3	162266,3	196745,2
	Regiunea B-I	31505,2	37502,7	45734,5	59039,7
Hoteluri şi restaurante	România	5089,9	6621,5	7817,3	8727,3
	Regiunea B-I	1228,4	1679,2	1983,4	2470,4
Transport, depozitare şi comunicaţii	România	29345,8	34803,3	43532,5	51485,4
	Regiunea B-I	9951,7	11731,1	15042,9	17667,7
Intermedieri financiare	România	5826,4	6181,6	7923,1	11425,0
	Regiunea B-I	2784,6	3414,0	4163,6	6436,8
Tranzacţii imobiliare	România	39901,7	49377,5	61043,2	71652,3
	Regiunea B-I	10900,5	13398,4	16034,5	21477,7
Administraţie publica şi apărare	România	14613,0	16015,5	19567,1	22169,9
	Regiunea B-I	3929,5	4254,5	4949,5	6029,1
Învăţământ	România	9744,5	10924,5	12079,1	17340,0
	Regiunea B-I	1459,2	1617,7	1874,6	2605,8
Sănătate şi asistenţă sociala	România	7692,1	8372,4	10304,0	13945,3
	Regiunea B-I	1251,3	1407,8	1686,0	2352,2

**Sursa: INSSE: www.insse.ro*

În ceea ce **priveşte sectorul terţiar**, domeniile care se remarcă la nivelul regiunii Bucureşti-Ilfov, prin prisma valorii adăugate brute (cf. CAEN Rev.1) sunt: tranzacţiile imobiliare, transportul, depozitarea şi comunicaţiile şi administraţia publică şi apărare.

Tranzacţiile imobiliare prezintă valori cuprinse între 10.900,5 milioane lei în anul 2005, în creştere până la 21.477,7 milioane lei în anul 2008.
Domeniile cu cele mai mici valori adăugate sunt: **sănătatea şi asistenţa socială** şi **hotelurile şi restaurantele**. Ponderea acestor domenii în total VABR este de doar 2%, pe perioada anilor 2005-2008.
În perioada 2008-2011, conform CAEN Rev.2, domeniile din sectorul terţiar care s-au evidenţiat ca şi pondere în total VABR au fost: **informaţiile şi comunicaţiile** în anul 2008 şi **activităţile profesionale, ştiinţifice şi tehnice** în anul 2011.
Domeniul informaţiilor şi comunicaţiile a prezentat o evoluţie descendentă, scăzând de la 14.180,9 milioane lei în anul 2008, la 12.930 milioane lei în anul 2010. Ca şi pondere în total VABR acest domeniu acoperă 10-11%.
Activităţile profesionale, ştiinţifice şi tehnice produc în economie o valoare adăugată brută de 9.923,7 milioane lei în anul 2008, în creştere cu 70%, până la valoarea de 17.024,3 milioane lei în 2011. Ca pondere în total VABR acest domeniu acoperă între 8% şi 11%.

Tabel 61. PIB regional în Sectorul Terţiar, CAEN Rev.2 - milioane lei RON

Sectoare de activitate/ani		2008	2009	2010	2011
Servicii	România	150444,9	150875,0	170467,0	182759,8
	Regiunea B-I	50517,6	49856,7	58517,1	67634,5
Informaţii şi comunicaţii	România	20047,9	19520,6	17811,8	18975,9
	Regiunea B-I	14180,9	13339,8	12230,5	12930,0
Intermedieri financiare şi asigurări	România	11407,3	11250,1	11681	14010,7
	Regiunea B-I	6426,3	6600,3	7694,8	10736,4
Tranzacţii imobiliare	România	31671,5	32699	46250,9	46888,8
	Regiunea B-I	3698,7	4265,2	9570,7	10098,9
Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice; activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport	România	19739,5	20044	24716,8	31050,5
	Regiunea B-I	9923,7	10212,9	13016,4	17024,3
Administraţie publica şi apărare; asigurări sociale din sistemul public; învăţământ; sănătate şi asistenta sociala	România	55789,9	55668,2	56607,7	55872,5
	Regiunea B-I	11648,1	11384,9	11265,7	11535,9
Activităţi de spectacole, culturale şi recreative; reparaţii de produse de uz casnic şi alte servicii	România	11788,8	11693,1	13398,8	15961,4
	Regiunea B-I	4639,9	4053,6	4739	5309

**Sursa: INSSE: www.insse.ro – februarie 2014.*

Evoluţia structurii valorii adăugate brute la nivel regional pe ramuri de activitate în perioada 2005-2011 evidenţiază o tendinţă de creştere a VAB în servicii şi industrie, domenii ce prezintă o capacitate sporită de redresare post criză economică. Sectorul care nu a reuşit absolut deloc să se redreseze după declanşarea crizei economie în anul 2009, este cel al comerţului.

2.7.3 Dezvoltare antreprenorială

La nivel naţional, numărul de întreprinderi active, în perioada 2005-2008 (cf. CAEN Rev.1), a avut o traiectorie crescătoare, de la 450.202 unităţi în anul 2005, până la 554.967 unităţi în anul 2008. Între anii 2008-2011 (cf. CAEN Rev.2), traiectoria numărului de întreprinderi active devine descrescătoare, diminuându-şi valoarea de la 554.967 unităţi în anul 2008 până la 452.010 unităţi în anul 2011.
Per total, datorită diminuării considerabile a ritmului de creştere dintre anii 2008-2011, numărul întreprinderilor active, la nivel naţional, a sporit cu doar 0,4% între anii 2005-2011. (a se vedea anexa 19)

La nivelul regiunii Bucureşti Ilfov, numărul de întreprinderi active a urmat aceeaşi evoluţie, crescând de la 103.839 unităţi în anul 2005, la 129.940 unităţi în 2008, iar intre anii 2008-2011 scăzând până la 108.764 unităţi active. Per total, între anii 2005-2011, creşterea acestui indicator este de 4,7%.
Ponderea numărului de întreprinderi active la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov, în totalul numărului la nivel naţional este de aproximativ 23,06% în anul 2005, în creştere până la 24,06% în anul 2011.
Din acest total municipiul Bucureşti a contribuit cu un număr de întreprinderi active de 96.782 unităţi în anul 2005, în creştere cu aprox. 20%, până la 117.813 în 2008. Între anii 2008-2011, creşterea înregistrată se anulează, valoarea nou înregistrata în anul 2011 fiind de 95.934 unităţi active.
Judeţul Ilfov a înregistrat o evoluţie pozitivă pe toată perioada analizată, numărul de unităţi crescând de la 7.057 întreprinderi active în anul 2005, la 12.830 întreprinderi active în anul 2011, în valori procentuale, creşterea fiind de peste 80%.

În ceea ce priveşte densitatea întreprinderilor la 1000 de locuitori în regiunea Bucureşti-Ilfov aceasta este dubla faţă de media înregistrata la nivel naţional şi în creştere cu 2% în perioada analizată, de la aproximativ 47 întreprinderi la 1000 de locuitori în anul 2005, la 48 în anul 2011.

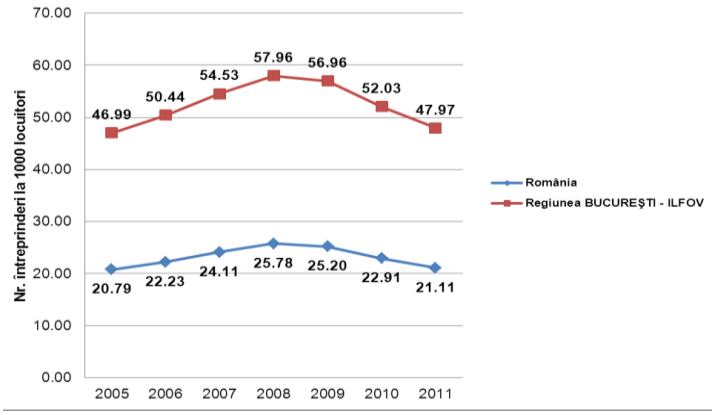

Fig. 140. Densitatea de întreprinderi la 1000 locuitori la nivel naţional şi regional
Sursa: INSSE: www.insse.ro

Din punct de vedere al împărţirii pe **clase de mărime după numărul de salariaţi**, numărul total de microîntreprinderi active cu **0-9 persoane salariate**, la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov, a crescut în perioada 2005-2008, de la 92.738 unităţi în anul 2005, la 116.052 unităţi în anul 2008. În perioada 2008-2011 (cf. CAEN Rev. 2), numărul microîntreprinderilor scade cu 20.877 unităţi, până la 95.175 unităţi în anul 2011.

Per ansamblu perioadei 2005-2011 numărul microîntreprinderilor active creşte cu 2,6%. Valorile înregistrate în cadrul acestei categorii reprezintă 89% din totalul de întreprinderi active la nivel regional, în anul 2005, în scădere până la 87% în anul 2011.
În municipiul Bucureşti existau în anul 2005, 86.677 microîntreprinderi active, în creştere până la 105.404 unităţi active în anul 2008. Între anii 2008-2011 numărul acestora a scăzut până la 84.186 unităţi active în anul 2011, număr mai mic cu aproape 3% faţă de valoarea din anul de referinţă 2005.
Judeţul Ilfov avea în anul 2005 un număr de 6.061 microîntreprinderi active în creştere cu 80% până la 10.989 unităţi active în 2011.

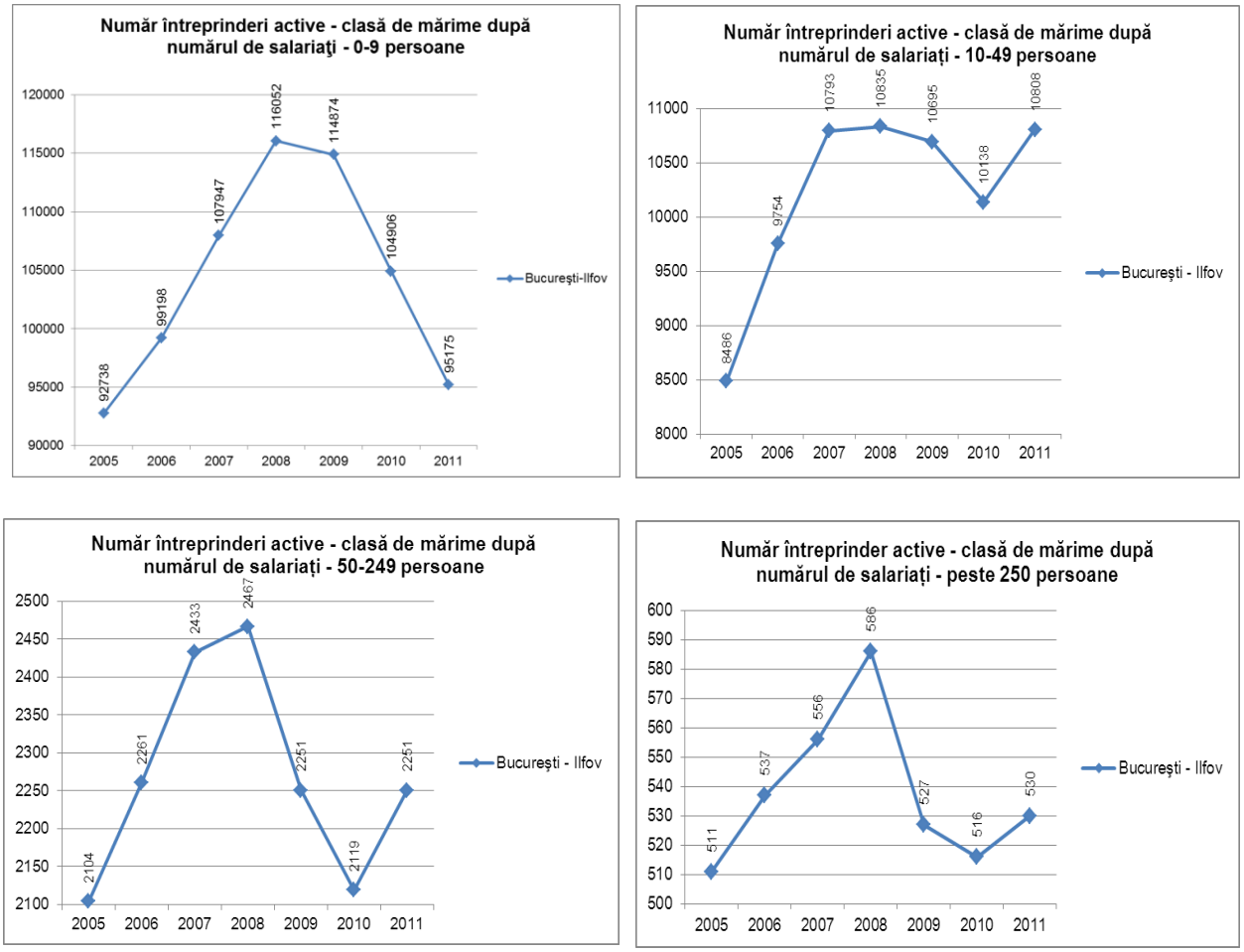

Fig. 141. Număr de întreprinderi active pe clase de mărime la nivelul regiunii
**Sursa: INSSE: www.insse.ro*

Numărul întreprinderilor active cu **10-49 salariaţi** la nivelul regiunii a crescut între anii 2005-2008, de la 8.486 unităţi, la 10.835 unităţi, iar între anii 2008-2010 a scăzut cu 697 unităţi (echivalentul a 7%), până la 10.138 unităţi active. În anul 2011 scăderea a fost recuperată în proporţie de 99%, numărul de unităţi active ajungând la 10.808.
Din acest total, municipiul Bucureşti are un număr de 7.752 unităţi active în anul 2005, în creştere până la 9.384 unităţi active cu 10-49 salariaţi în anul 2011. Judeţul Ilfov are 734 unităţi în anul 2005, în creştere continuă până la 1424 unităţi în anul 2011. Valorile înregistrate în cadrul acestei categorii reprezintă 8% din totalul de întreprinderi active la nivel regional, în anul 2005, în creştere până la 9,9% în anul 2011.

Întreprinderile active cu un număr de salariaţi cuprins între **50-249 persoane**, la nivel regional, şi-au sporit numărul de la 2104 unităţi în anul 2005, la 2251 unităţi în anul 2011, în scădere, totuşi, faţă de valoarea maximă înregistrată în anul 2008, de 2467 unităţi active.

Ponderea acestei categorii de întreprinderi, în numărul total de întreprinderi active de la nivel regional este de aproximativ 2% pe toata perioadă analizată.
Din acest total regional, municipiul Bucureşti Ilfov are 1888 unităţi active în anul 2005, în creştere, per ansamblu, până la 1903 unităţi active în anul 2011. Judeţul Ilfov are în această categorie 216 întreprinderi active în anul 2005, în creştere până la 348 unităţi în anul 2011.

Analizând numărul de întreprinderi cu **peste 250 persoane salariate**, în cadrul **regiunii Bucureşti Ilfov**, observăm că numărul acestora este în creştere, de la 511 unităţi active în anul 2005, la 586 unităţi în anul 2008 (cf. CAEN Rev.1). Între anii 2008-2010 numărul lor scade cu 11% până la valoarea de 516 unităţi active ca în anul 2011, această scădere să fie diminuată, numărul întreprinderilor mari crescând cu 3%, până la 530 unităţi active. **Municipiul Bucureşti** contribuie la aceste sume, cu un total de 465 unităţi active în anul 2005, în scădere până la 461 unităţi în anul 2011, iar **judeţul Ilfov** cu 46 unităţi active în anul 2005, în creştere aproape continuă până la 69 unităţi active în anul 2011.

În urma analizei numărului de întreprinderi active pe clase de mărime în funcţie de numărul de salariaţi putem admite că:

- Regiunea Bucureşti Ilfov înglobează peste 20% din valoarea totală a întreprinderilor active la nivel naţional, pe toată perioada analizată.
- Cel mai mare număr de întreprinderi active se regăseşte în clasa de mărime 0-9 salariaţi - microîntreprinderi, atât la nivel naţional, regional cât şi pe judeţe.
- Cel mai mic număr de întreprinderi active se regăseşte în clasa de mărime peste 250 salariaţi atât la nivel naţional, regional cât şi pe judeţe.
- Per ansamblul perioadei analizate, evoluţia acestui indicator, atât la nivel naţional, cât şi regional, prezintă o traiectorie ascendentă între anii 2005-2008, iar în perioada post criză, 2008-2011, traiectoria devine descendentă, majoritatea valorilor scăzând până aproape de nivelul celor înregistrate în anul 2005.
- Regiunea Bucureşti-Ilfov prezintă o creştere a numărului de întreprinderi active de aproximativ 25% în perioada 2005-2008 şi o scădere între anii 2008-2011 de 16%.
- Numărul de IMM-uri atât din România cât şi din regiunea Bucureşti Ilfov reprezintă peste 98% din numărul total al întreprinderilor active.

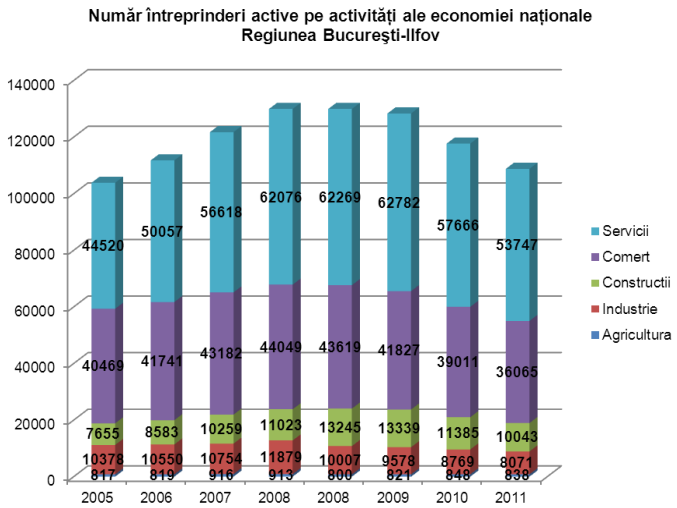

Fig. 142. Număr întreprinderi active pe activităţi ale economiei naţionale în regiunea Bucureşti Ilfov
Sursa: INSSE: www.insse.ro

Analizând numărul de întreprinderi active pe activităţi ale economiei naţionale, putem observa că în regiunea Bucureşti Ilfov numărul cel mai mare de intreprinderi se regăseşte în **sectorul serviciilor.**

Numărul de întreprinderi active din domeniul **serviciilor** prezintă o evoluţie ascendentă între 2005-2009, crescând de la 44.520 unităţi active, la 62.782 unităţi active, iar între anii 2009-2011, conform CAEN Rev. 2 numărul acestora scade cu 15%, de la 62.782 unităţi active la 53.747 unităţi active. Din acest total, municipiul Bucureşti are o contribuţie de aproximativ 95% în anul 2005, în scădere cu aproape 5%, până la 90% în anul 2011, iar diferenţa de cel mult 9% este reprezentată de contribuţia judeţul Ilfov.

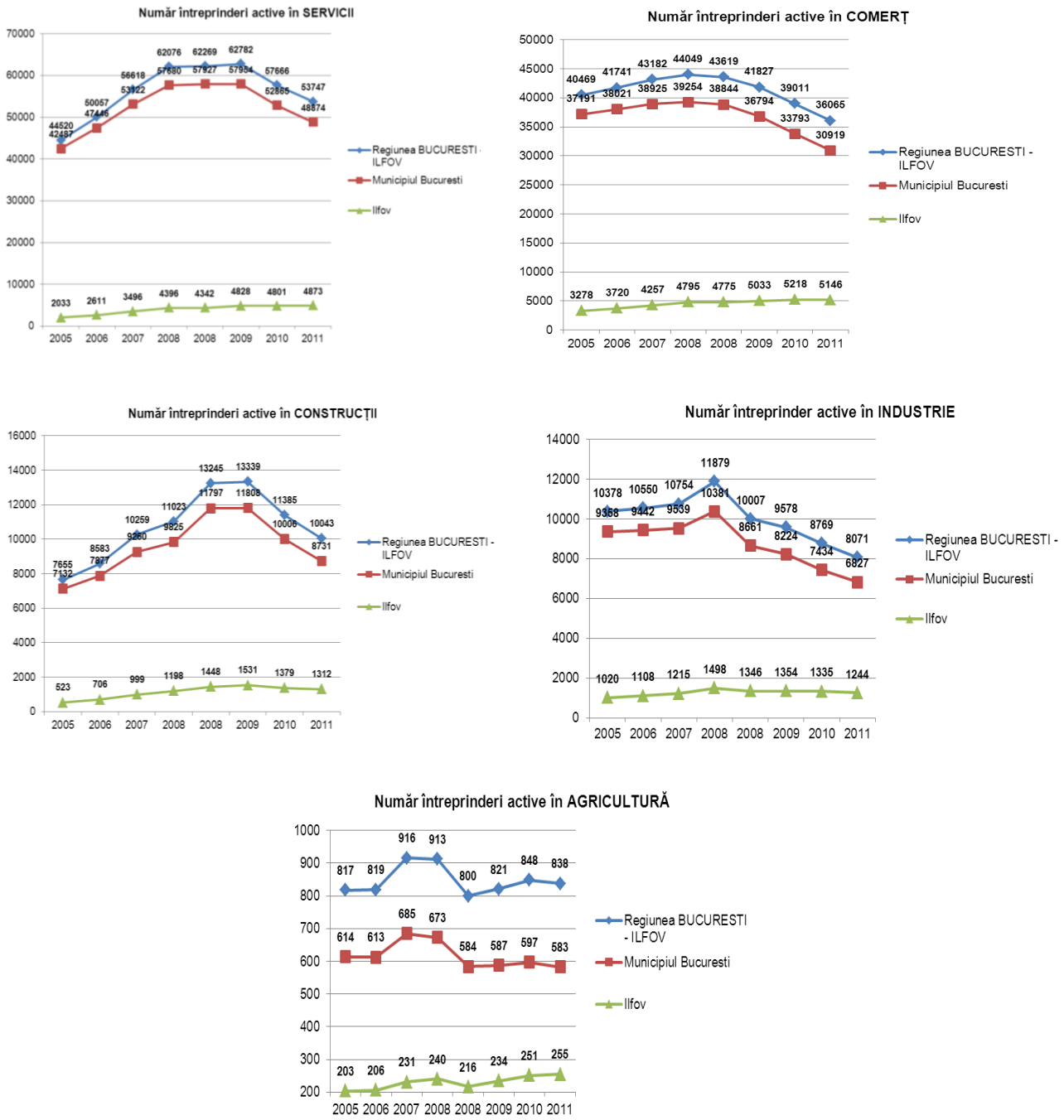

Fig. 143. Număr de întreprinderi active pe activităţi ale economiei naţionale la nivel intraregional
Sursa: INSSE: www.insse.ro

După sectorul terţiar, domeniul de activitate care se poziţionează pe locul al doilea, din perspectiva numărului de întreprinderi active, este cel al **comerţului**. În acest caz, numărul de întreprinderi creşte pe perioada anilor 2005-2008 (cf. CAEN Rev.1), cu aproape 9%, de la 40.469 unităţi, la 44.049 unităţi. Între anii 2008-2011 (cf. CAEN Rev.2), acest indicator îşi diminuează valoarea, cu 17%, de la 43.619 unităţi active, la 36.065 unităţi.

Poziţia a 3 a este disputata de sectorul construcţiilor şi de cel al industriei. În **sectorul construcţiilor**, numărul de întreprinderi active prezintă o evoluţie crescătoare, valorile sporind cu peste 70%, de la 7.655 unităţi active în anul 2005, la 13.339 unităţi active în anul 2009. Între anii 2009-2011, numărul lor scade cu peste 24%, până la 10.043 unităţi active. Per ansamblu în perioada 2005-2011, acest sector de activitate prezintă o creştere de peste 30%.

În **sectorul industrial** numărul întreprinderilor active creşte cu 14%, de la 10.378 unităţi active în anul 2005, la 11.879 unităţi în 2008 (cf. CAEN Rev.1).
Între anii 2008-2011, cf CAEN Rev. 2, industria intră în declin, iar numărul de întreprinderi active se diminuează cu aproape 20%, de la 10.007 unităţi în anul 2008, la 8.071 unităţi active în anul 2011. Per ansamblu, în perioada analizată 2005-2011, acest sector prezintă o scădere de peste 20%.

Cea mai slabă contribuţie în totalul întreprinderilor active din regiunea Bucureşti Ilfov este cea a sectorului **agricol**.
Aici numărul de întreprinderi active creşte, per total în perioada 2005-2011, cu 2,5%, de la 817 unităţi active în 2005, la 838 unităţi active în 2011.
Ca şi pondere în totalul numărului de întreprinderi active la nivel regional, acest domeniu acoperă un procent de 0,7% atât în anul 2005, cât şi în anul 2011.

Proporţiile şi clasamentul sectoarelor importante din punct de vedere a numărului de întreprinderi active, se păstrează atât la nivelul Municipiului Bucureşti cât şi la nivelul judeţului Ilfov.

Distribuţia unităţilor locale active pe activităţi ale economiei naţionale

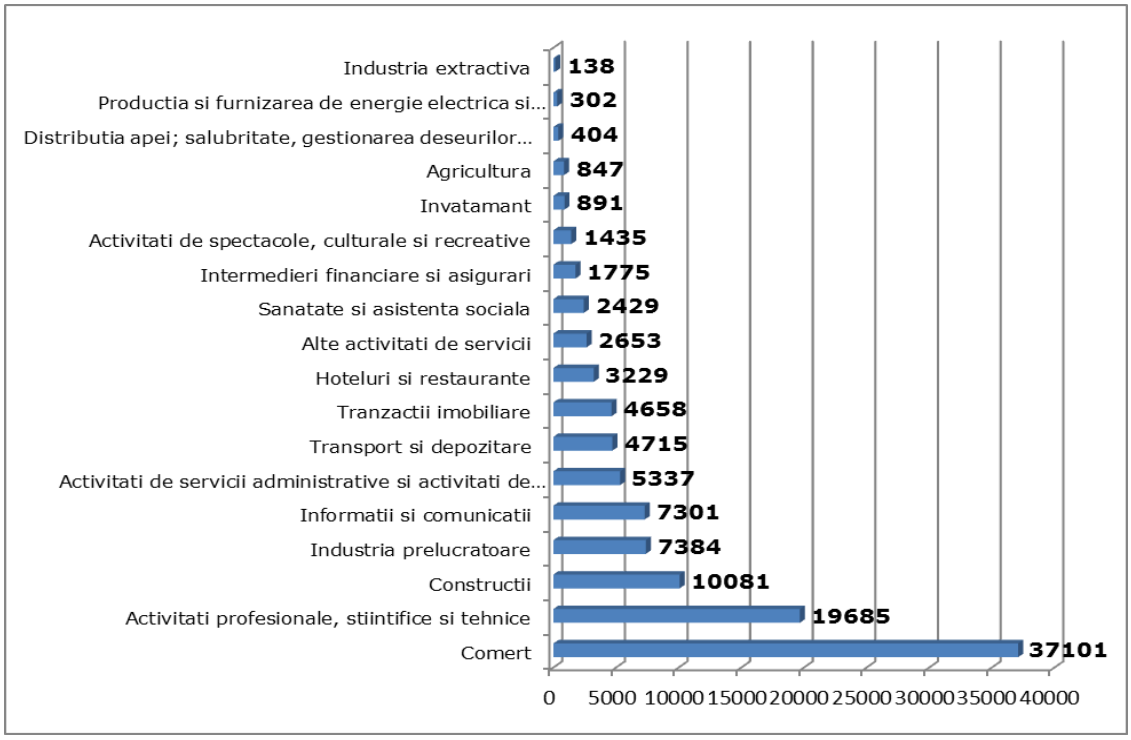

Fig. 144. Distribuţia firmelor (unităţilor locale active) în Regiunea Bucureşti-Ilfov - anul 2011.

Distribuţia unităţilor locale active pe principalele sectoare de activitate evidenţiază faptul că în anul 2011, din totalul de 110.365 firme din regiunea Bucureşti-Ilfov, peste 82% activau în sectorul terţiar (33% din totalul regional provenind din sectorul Comerţului), 9% în construcţii, 7,5% în industrie şi doar 0,8% în agricultură.

Specific regiunii Bucureşti-Ilfov (**prin prisma numărului lor, care plasează regiunea pe primul loc la nivel naţional**) sunt unităţile locale active din următoarele domenii, **(vezi Anexa 20 si Anexa 21)**:

- Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice în special cele din:
  - publicitate şi activităţi de studiere a pieţei,
  - arhitectură şi inginerie şi
  - cercetare-dezvoltare.
- Construcţii.
- Informaţii şi comunicaţii în special cele din:
  - producţia cinematografică, video, programe de televiziune, înregistrări audio si activităţi de editare muzicală;
  - editare;
  - telecomunicaţii
  - servicii în tehnologia informaţiei
  - servicii informatice
  - difuzare si transmitere programe
- Servicii administrative şi de suport în special cele care presupun:
  - activităţi de închiriere şi leasing;
  - servicii pentru forţa de muncă;
  - servicii de rezervare şi aststenţă turistică;
  - investigaţii şi protecţie;
  - peisagistică şi alte servicii pentru clădiri.
- Sănătate şi asistenţă socială în special cele din domeniile:
  - asistenţă spitalicească
  - asistenţă medicală ambulatorie şi stomatologică
  - servicii combinate de îngrijire medicală şi asistenţă socială
  - asistenţă socială
- Tranzacţii imobiliare.
- Activităţi de spectacole, culturale şi recreative:
  - creaţie şi interpretare artistică;
  - activităţi sportive, recreative şi distractive;
- Învăţământ:
  - preşcolar, primar, secundar, superior;
  - în domeniul cultural (limbi străine, muzică, teatru, dans, arte plastice, etc.)
  - în domeniul sportiv şi recreaţional

Regiunea se află pe locul al doilea la nivel naţional în domeniile „Transport şi depozitare" şi „Industria prelucrătoare", fiind depaşită doar de regiunea Nord Vest. Subdomeniile în care regiunea Bucureşti-Ilfov se remarca totuşi în această situaţie sunt:

- fabricarea hârtiei şi a produselor din hârtie;
- tiparire şi reproducerea pe suporţi a înregistrărilor;
- fabricarea produselor farmaceutice de bază şi a preparatelor farmaceutice;
- fabricarea calculatoarelor şi a produselor electronice şi optice;
- fabricarea produselor din cauciuc şi mase plastic;
- transporturile aeriene;
- depozitare şi activităţi auxiliare pentru transporturi şi
- activităti de poştă şi curierat.

Cifra de afaceri din unităţile locale active.

Tabel nr. 62. Cifra de afaceri din unităţile locale, pe clase de mărime după numărul de salariaţi

Clase de mărime		CAEN Rev. 1				CAEN Rev. 2			
		2005	2006	2007	2008	2008	2009	2010	2011
Total	România	522940	635513	784002	974296	974293	867984	922743	1035234
	Bucureşti Ifov	167818	213189	279258	347555	347556	317303	334163	363875
0-9 persoane	România	94952	115074	147875	188978	188977	177296	184218	201193
	Bucureşti Ifov	30266	36474	51241	64727	64729	63539	63598	67684
10-49 persoane	România	122815	152764	188859	240511	240512	215521	227695	250490
	Bucureşti Ifov	41115	53475	66530	85974	85974	76862	80248	85799
50-249 persoane	România	127549	161026	200298	258163	258159	229868	240897	271484
	Bucureşti Ifov	51692	64405	81376	105205	105204	93511	100598	116766
250 persoane şi peste	România	177624	206649	246970	286644	286645	245299	269933	312067
	Bucureşti Ifov	44745	58835	80111	91649	91649	83391	89719	93626

Sursa: INSSE: www.insse.ro (UM: Milioane lei RON - preţuri curente)

Analizând evoluţia cifrei de afaceri la nivelul unităţilor locale din regiunea Bucureşti Ilfov se poate observa că, per total, acest indicator a avut un trend preponderent ascendent, cu excepţia scăderii cu 8,7% înregistrată între anii 2008-2009 (cf. CAEN Rev.2).
Astfel, **cifra de afaceri din unităţile locale, la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov** a crescut cu 116%, de la 167.818 milioane lei în anul 2005, la 363.875 milioane lei în anul 2011.
Raportând cifra de afaceri a unităţilor locale, de la nivel regional, la cea înregistrată la nivel naţional, constatăm că Bucureşti-Ilfov întruneşte 32% din valoarea naţională în anul 2005, în creştere până la 35% în anul 2011.
Cifra de afaceri înregistrată în unităţile locale din sectorul IMM-urilor acoperă aproximativ 73-74% din totalul cifrei de afaceri la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov, pe toata perioada analizată, 2005 -2011. Cifra de afaceri înregistrată în cadrul firmelor mari, cu peste 250 salariaţi creşte cu 109%, de la 44.745 milioane lei în anul 2005, la 93.626 milioane lei în anul 2011 şi acoperă 25-26% din totalul cifrei de afaceri la nivelul regiunii.

Tabel 63. Efectivul de personal din unităţile locale, pe clase de mărime după numărul de salariaţi

Clase de mărime		CAEN Rev. 1				CAEN Rev. 2			
		2005	2006	2007	2008	2008	2009	2010	2011
Total	RO	4293151	4378362	4562530	4654718	4654718	4199883	3950708	4077312
	B-I	871277	941578	1001844	1048844	1048844	978805	939324	973732
0-9 pers	RO	907324	971054	1053670	1146460	1146460	1091245	999863	972856
	B-I	200660	214670	233551	250540	250540	243946	223841	216855
10-49 pers	RO	870081	949520	1032692	1060159	1060159	979131	943283	1018477
	B-I	176616	200775	222465	229591	229591	219229	210095	221833
50-249 pers	RO	1038326	1072396	1107624	1121402	1121402	984781	917491	976986
	B-I	216531	232541	243045	250436	250436	230577	219091	233242
250 pers şi peste	RO	1477420	1385392	1368544	1326697	1326697	1144726	1090071	1108993
	B-I	277470	293592	302783	318277	318277	285053	286297	301802

**Sursa: INSSE: www.insse.ro*

Efectivul de personal din unităţile locale, la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov, a însumat valoarea de 871.277 persoane în anul 2005, în creştere cu 11%, până la 973.732 persoane în anul 2011. Traiectoria acestui indicator a fost ascendentă între anii 2005 -2008,

sporindu-şi valoarea cu 20%. Între anii 2008-2010, cf CAEN Rev.2, traiectoria a fost una descendentă, scăzând cu 10%, până la valoarea de 939.324 peroane. Anul 2011 a adus o creştere de 3,6% faţă de valoarea înregistrată în anul 2010, efectivul de personal de la nivel regional ajungând să însumeze 973.732 persoane.
Raportând aceste valori regionale, la cele înregistrate la nivel naţional, constatăm ca regiunea Bucureşti Ilfov deţine 20% din totalul efectivului de personal din unităţile locale la nivel naţional, în anul 2005, în creştere până la 23% în anul 2011.
Sectorul IMM-urilor acoperă 68% din totalul efectivului de personal din unităţile locale ale Regiunii Bucureşti Ilfov, în anul 2005, în creştere până la o pondere de 69% în anul 2011.

Tabel 64. Investiţii brute în bunuri corporale din unităţile locale, pe clase de mărime după numărul de salariaţi (mil. RON)

Clase de mărime		CAEN Rev. 1				CAEN Rev. 2			
		2005	2006	2007	2008	2008	2009	2010	2011
Total	RO	79671	93088	146696	148351	148349	104442	99663	149858
	B-I	35662	34623	57762	56388	56386	37359	38280	42227
0-9 persoane	RO	15170	20699	42155	38414	38412	18337	23468	21051
	B-I	6833	9592	20681	18105	18105	7585	8927	8976
10-49 persoane	RO	12054	16705	28238	26213	26214	19363	18514	20245
	B-I	4117	5133	10491	9373	9373	7832	6598	6781
50-249 persoane	RO	15638	20505	29916	31005	31006	21523	19094	25273
	B-I	5806	6877	10421	10436	10434	7195	8200	7903
250 persoane şi peste	RO	36809	35179	46387	52719	52717	45219	38587	83289
	B-I	18906	13021	16169	18474	18474	14747	14555	18567

**Sursa: INSSE: www.insse.ro*

Investiţiile brute în bunuri corporale în cadrul unităţilor locale din regiunea Bucureşti Ilfov totalizau în anul 2005, 35.662 milioane lei, având un trend oscilant pe toata perioada analizată, dar crescând per ansamblu, cu 18%, până la 42.227 milioane lei în anul 2011. **Valoarea maximă** înregistrata, fiind în anul 2007, 57.762 milioane lei.
Din totalul investiţiilor brute în bunuri corporale de la nivel naţional, cele efectuate la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov, sunt în proporţie de 44% din totalul naţional, în anul 2005, în scădere până la 28% în anul 2011.
Conform datelor prezentate în tabel, cele mai mari investiţii brute în bunuri corporale s-au înregistrat în unităţile locale cu peste 250 persoane angajate, valorile fiind cuprinse între 18.906 milioane lei în anul 2005, în scădere până la 18.567 milioane lei în anul 2011.
IMM-urile acoperă în proporţie de 46% investiţiile brute în bunuri corporale la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov, în anul 2005, în creştere până la aproape 56% în anul 2011.

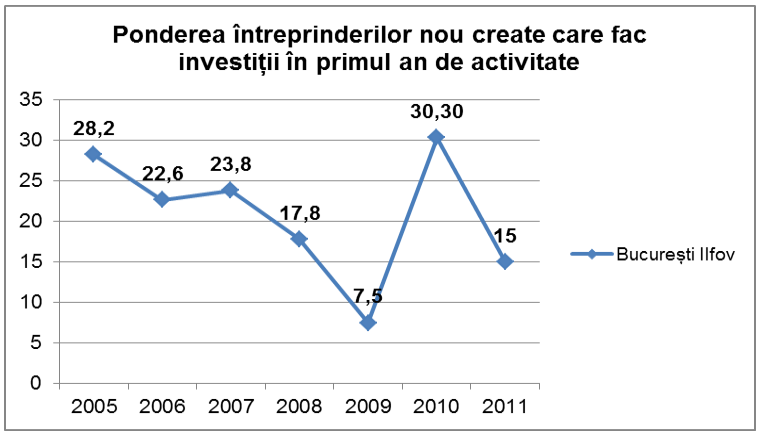

Fig. 145. Ponderea întreprinderilor active nou create care fac investiţii în primul an de activitate (%). Sursa: INS - Întreprinderi noi şi profilul întreprinzătorilor din România.

La nivelul regiunii Bucureşti Ilfov, ponderea întreprinderilor nou create care fac investiţii în primul an de activitate prezintă o traiectorie oscilantă pe toată perioada analizată 2005-2011, scăzând per total cu 13,2%. Cea mai mare scădere a ponderii a fost înregistrată în anul 2009, valoarea acesteia atingând minimul perioadei analizate de 7,5%.

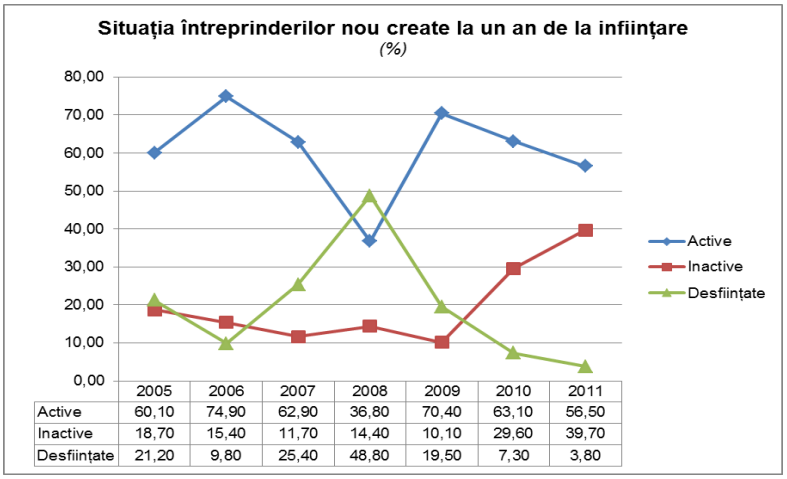

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Active	60,10	74,90	62,90	36,80	70,40	63,10	56,50
Inactive	18,70	15,40	11,70	14,40	10,10	29,60	39,70
Desfiinţate	21,20	9,80	25,40	48,80	19,50	7,30	3,80

Fig. 146. Situaţia întreprinderilor nou create la un an de la înfiinţare (%)
Sursa: INS - Întreprinderi noi şi profilul întreprinzătorilor din România.

Situaţia întreprinderilor nou create la un an de la înfiinţare se interpretează prin prisma a trei sub tipuri de întreprinderi nou create: active, inactive şi desfiinţate.
La nivelul regiunii Bucureşti Ilfov, ponderea întreprinderilor nou create care la un an de la înfiinţare mai sunt încă active este în scădere cu 3,6%, de la 60,1% în anul 2005, la 56,6% în anul 2011. Ponderea întreprinderilor nou create care la un an de la înfiinţare sunt consemnate ca şi inactive se dublează per ansamblu perioadei analizate, crescând de la 18,7% în anul 2005, la 39,7% în anul 2011.
Ponderea întreprinderilor nou create care la un an de la înfiinţare sunt desfiinţate prezintă o scădere evidentă per ansamblul perioadei analizate, de la 21,2% în anul 2005, la 3,8% în anul 2011. Anul 2008 este anul cu cele mai puţine întreprinderi nou create ce au rămas active după un an de la înfiinţare şi anume doar 36,8% din totalul firmelor nou create, restul de aproape 65% fiind desfiinţate sau inactive.

Numărul de întreprinderi mici şi mijlocii, la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov, prezintă o evoluţie ascendentă, în perioada 2005-2008 (cf. CAEN Rev.1), crescând cu 25%, de la 103.328 unităţi active în anul 2005, la 129.354 unităţi active în 2008.

În perioada post criză, aferentă anilor 2008-2011 (cf. CAEN Rev.2), numărul lor scade cu 16%, de la 129.354 unităţi active în 2008, la 108.234 unităţi active în anul 2011. Per ansamblul perioadei analizate, numărul IMM-urilor din regiune a crescut cu aproximativ 5%. (a se vedea Anexa 22)

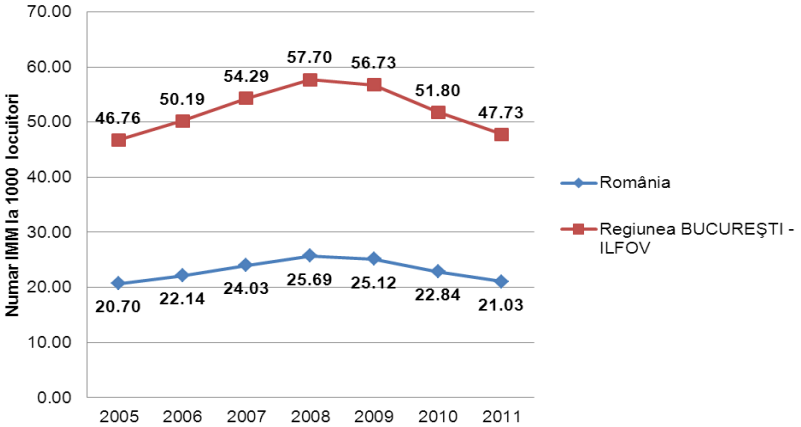

Fig. 147. Evoluţia densităţii IMM-urilor înregistrată la nivel naţional şi regional (IMM la 1000 locuitori)
**Sursa: INSSE: www.insse.ro*

Din acest total, ponderea IMM-urilor active în **agricultură** este de 0,78% în anul 2005, în scădere până la 0,77% în anul 2011 şi reprezintă cea mai redusă contribuţie în total IMM-uri active de la nivel regional.

Construcţiile prezintă o pondere în creştere, de la 7,36% în anul 2005, până la 9,24% în anul 2011. **Industria** are o pondere în scădere, de la 9,86% în anul 2005, la 7,34% în anul 2011. **Serviciile** prezintă cea mai mare pondere în totalul IMM-urilor active din regiunea Bucureşti Ilfov, în creştere de la 82% în anul 2005, până la 94% în anul 2011.

Per ansamblul indicatorilor analizaţi se poate concluziona ca la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov **sectorul IMM** are o cifră de afaceri de aproape 73-74% din totalul cifrei de afaceri regionale, cu o pondere a efectivului de personal de aproximativ 68-69% din totalul regional, dar cu un nivel al investiţiilor brute în bunuri corporale de doar 46% în anul 2005, din totalul regional, dar cu o creştere evidentă, până la 56% în anul 2011.

Numărul întreprinderilor create/înmatriculate, la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov, în **mediul urban**, prezintă o traiectorie oscilantă, scăzând per ansamblu cu aproximativ 20%, de la 28051 întreprinderi înmatriculate în anul 2005, la 22566 în anul 2011. În mediul rural, situaţia este diferită, numărul de întreprinderi înmatriculate crescând cu aproximativ 8% de la 1977 în anul 2008, la 2128 în anul 2011.

Tabel 65. Situaţia statistică a firmelor înmatriculate

	2008		2009		2010		2011		Evoluţie 2008-2011%	
	Urban	Rural	Urban	Rural	Urban	Rural	Urban	Rural	Urban	Rural
România	108070	36165	80729	35310	80979	42054	87112	46543	80.6	128.7
Bucureşti - Ilfov	28051	1977	20411	1924	21081	2123	22566	2128	80.4	107.6
Din Total Regional:										
Bucureşti	25654	4	18350	1	18763	3	20404	6	79.5	150.0
Ilfov	2397	1973	2061	1923	2318	2120	2162	2122	90.2	107.6

**Sursa: ONRC*

In ceea ce priveşte ponderea numărului de întreprinderi înmatriculate în mediul urban la nivel regional din totalul naţional, se poate observa ca regiunea Bucureşti Ilfov acoperă 25,96% din totalul firmelor înmatriculate la nivel naţional, în anul 2008, în scădere uşoară până la 25,90% în anul 2011. În **mediul rural**, ponderea firmelor înmatriculate la nivel regional faţă de numărul total naţional este de 5,47% în anul 2008, în scădere continuă până la 4,57% în anul 2011.

Din totalul regional, **municipiul Bucureşti** are o cotă de 91,45% din întreprinderile înmatriculate în anul 2008 în mediul urban, în scădere până la 90,42% în anul 2011, iar în mediu rural cota este de 0,20% în anul 2008, în scădere până la 0,05% în anul 2009.
Între anii 2010-2011, cota Bucureştiului în ceea ce priveşte firmele înmatriculate în mediul rural creşte până la 0,28%.
Judeţul Ilfov avea în anul 2008 o cotă de 8,55% din totalul regional al firmelor înmatriculate în mediul urban, în creştere până la 9,58% în anul 2011. În mediul rural, cota judeţului este de 99,80% din totalul firmelor înmatriculate la nivel regional în anul 2005, în scădere uşoară până la 99,72% în anul 2011.

Tabel 66. Situaţia statistică a firmelor radiate

	2008		2009		2010		2011		Evoluţie 2008-2011%	
	Urban	Rural	Urban	Rural	Urban	Rural	Urban	Rural	Urban	Rural
România	42841	12478	60836	17594	134052	66941	59725	14916	139.4	119.5
Bucureşti - Ilfov	5748	334	9769	557	20341	1271	16403	620	285.4	185.6
Din Total Regional:										
Bucureşti	5340	21	9186	34	19240	52	15639	3	292.9	14.3
Ilfov	408	313	583	523	1101	1219	764	617	187.3	197.1

**Sursa: ONRC*

Numărul întreprinderilor radiate, la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov, în mediul urban, prezintă un trend ascendent în perioada anilor 2008-2011, crescând cu aproximativ 180%, de la 5748 întreprinderi radiate în anul 2008, la 16403 în anul 2011. În mediul rural situaţia este la fel, numărul firmelor radiate crescând cu aproximativ 85%, de la 334 în anul 2008, la 620 în anul 2011.

Ponderea întreprinderilor radiate, la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov, în **mediul urban**, este de 13,42% din totalul naţional, în creştere până la 27,46% în anul 2011.
În **mediul rural**, ponderea firmelor radiate a regiunii Bucureşti Ilfov în totalul naţional este de 2,68% în anul 2008, în creştere până la 4,16% în anul 2011.
Din totalul regional, **municipiul Bucureşti** are o cota de 92,90% din firmele radiate în anul 2008 în mediul urban, în creştere până la 95,34% în anul 2011. În mediul rural ponderea a fost de 6,29% în anul 2008, în scădere până la 0,48% în anul 2011.

Judeţul Ilfov avea în anul 2008 o cota de 7,10% firme radiate din totalul regional în mediul urban, în scădere până la 4,66% în anul 2011. În mediul rural, cota judeţului este de 93,71% din totalul firmelor radiate la nivel regional în anul 2008, în creştere până la 99,52% în anul 2011.
Analizând în paralel atât evoluţia întreprinderilor înmatriculate cât şi pe cea a întreprinderilor radiate în perioada 2008-2011 se constată următoarele:

- Ponderea firmelor înmatriculate la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov în totalul naţional oscilează, dar per ansamblu este în scădere pe perioada 2008-2011.
- Ponderea firmelor radiate la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov în totalul naţional oscilează, dar per ansamblu în perioada 2008-2011 îşi dublează valoarea.
- În anul 2005 dinamica firmelor radiate era cu mult mai mică, faţă de cea a firmelor înmatriculate, dar în anul 2011 lucrurile se inversează, dinamica firmelor înmatriculate fiind mai mică decât cea a firmelor radiate.

2.7.4 Productivitatea muncii

Productivitatea muncii la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov, calculată ca raport între valoarea adăugată brută regională şi populaţia ocupată civilă, prezintă un trend ascendent, crescând cu circa 67%, de la 54,02 mii lei pe persoană în anul 2005, la 90,56 mii lei pe persoana în anul 2008, cf. CAEN Rev.1.

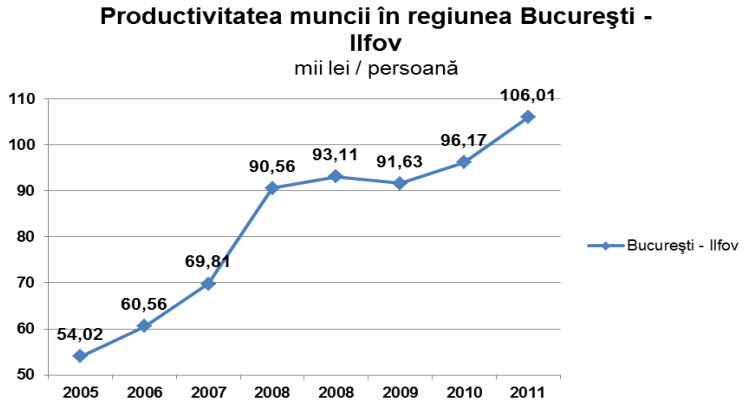

Fig. 148. Productivitatea muncii în regiunea Bucureşti Ilfov (mii lei/pers)
**Sursa: INSSE: www.insse.ro – februarie 2014*

Între anii 2008-2011, cf. CAEN Rev.2, productivitatea muncii în regiune scade cu 2% în anul 2009 până la valoarea de 91,63 mii lei pe persoană şi creşte cu 15% în anul 2011, până la valoarea de 106,17 mii lei pe persoană. (a se vedea Anexa 23). Per total, între anii 2005-2011, productivitatea muncii la nivel regional creşte cu 96%, depăşind în mod constant valorile înregistrate la nivel naţional.

2.7.5 Iniţiative antreprenoriale

2.7.5.1 Structuri de sprijinire a afacerilor

Structurile de sprijinire a afacerilor de importanţă regională/locală - reprezintă structuri clar delimitate, care asigură o serie de facilităţi şi/sau spaţii pentru operatorii economici care desfăşoară activităţi economice de producţie şi de prestare servicii în structura de afaceri: parcuri industriale, tehnologice, de afaceri, logistice, incubatoare de afaceri (cf Ord 287/2008)

Parcuri ştiinţifice şi tehnologice

Parcul ştiinţific şi tehnologic reprezintă o zonă în cadrul căreia se desfăşoară activităţi de învăţământ, de cercetare, de transfer tehnologic al rezultatelor cercetării şi valorificarea acestora prin activităţi economice.

Parcul ştiinţific şi tehnologic se înfiinţează în scopul utilizării rezultatelor activităţii de cercetare şi aplicării tehnologiilor avansate în economie în scopul creşterii participării instituţiilor de învăţământ superior acreditate şi a unităţilor de cercetare dezvoltare la procesul de dezvoltare economico-socială prin ştiinţă şi tehnologie.

La nivel naţional există 4 parcuri ştiinţifice şi tehnologice, dintre care doar unul singur la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov şi anume Parcul ştiinţific şi Tehnologic pentru Micro şi Nanotehnologii MINATECH RO.

Parcul MINATECH RO îşi desfăşoară activitatea în Institutul Naţional de Cercetare-Dezvoltare pentru Microtehnologie, IMT- Bucureşti. De asemenea dispune de câteva spaţii în Facultatea de Electronică, Telecomunicaţii şi Tehnologia Informaţiei din Universitatea „Politehnică" Bucureşti, UPB. Atât IMT-Bucureşti cât şi UPB fac parte din consorţiul care coordonează parcul. Consorţiul fondator al parcului MINATECH RO a fost format din INCD-Microtehnologie (IMT), Universitatea "Politehnică" din Bucureşti (UPB), prin Facultatea de Electronică, Telecomunicaţii şi Tehnologia Informaţiei şi întreprinderea S.C. ROMES S.A., vecină cu IMT pe platforma Băneasa, care între timp şi-a întrerupt activitatea.
Suprafaţa totală a parcului este de aproximativ 500 mp, din care 200 mp se regăsesc în cadrul UPB şi este ocupat în proporţie de 80%. Până în prezent parcul găzduieşte 5 firme, 10 firme incubate virtual şi un spin off.

Facilităţile oferite în acest moment se referă în principal la:

- Spaţii pentru funcţionare/incubare - birouri (apă curentă, energie electrică – inclusiv pentru aparatură de caracterizare electrică).
- Accesul pe linie tehnologică specializată (pe măsura dezvoltării Parcului).
- Acces la programe de simulare/modelare micro şi nanosisteme
- Acces la infrastructură informatică (inclusiv înfiinţare pagini web)
- Consultanţă tehnologică şi antreprenorială

Oferta se adresează:

- IMM-urilor care doresc dezvoltarea unui produs/tehnologie în domeniul ţintă (incubare şi/sau start up).
- specialişti sau/şi inventatori dar şi studenţi care doresc valorificarea unei idei până la nivel de prototip în cadrul unui IMM sau IMI.
- colective de cercetare care doresc valorificarea pe piaţă a rezultatelor cercetării, folosind ca intermediar sau direct Centre de transfer tehnologic.
- societăţi industriale care solicită o cercetare de firmă utilizând specialiştii parcului.
- IMM-uri care doresc spaţii pentru realizarea de producţie mică/medie în domeniul de activitate al parcului.

Sunt de asemenea invitate cu puncte de informare şi/sau reprezentanţe:

- grupuri bancare.
- firme industriale cunoscute din domeniu care doresc implicarea în România.
- firme specializate în vânzarea de afaceri, de consultanţă juridică, certificare de calitate şi IP.

MINATECH RO este gândit să fie "drumul cel mai sigur de la idee la produs în domeniul micro şi nanotehnologiilor". De aceea are ca activităţi principale:
Formarea şi dezvoltarea IMM/IMI-urilor (întreprindere mică inovativă) prin: incubare (inclusiv pentru studenţi); dezvoltare şi/sau reconversie de domeniu pentru IMM-uri; înfiinţare IMM şi IMI în domeniu; condiţii pentru start – up şi acceleratoare.
Instruire profesională (cu focalizare pe reconversie şi "hands on") şi antreprenorială.
Asistenţă şi consultanţă: tehnologică (inclusiv omologare de produs, acreditare AQ), economico-financiară, IP şi de marketing (identificarea pieţelor potenţiale pentru produs).
Acces la serviciile de fabricaţie, testare, proiectare oferite de către IMT în domeniul micro şi nanotehnologiilor, institut dotat în ultimii ani cu echipamente de nivel mondial, unele unice în ţară.
Colaborare cu IMT sau UPB în elaborarea de proiecte cu finanţare internă şi internaţională, cum ar fi Programul de "Inovare" din PN II (plan naţional de cercetare, dezvoltare şi inovare). Tematica de micro şi nanotehnologii (MNT) care defineşte parcul MINATECH RO

este prezentă atât în PN II (a se vedea prioritățile din Programul de "Parteneriate") cât şi în Programul cadru 7 (PC7) al UE (temele/prioritățile ICT şi respectiv NMP).
Micro şi nanotehnologiile au aplicaţii în aproape toate domeniile (priorităţi în PN II) şi anume: sănătate, mediu, energie, agricultură, siguranţă şi securitate alimentară, materiale, procese şi produse inovative, tehnologia informaţiei şi comunicaţii, biotehnologii, spaţiu şi securitate.
Consultanţă pentru participare la activităţi de colaborare internaţională.
Pentru firmele rezidente în parc se oferă spaţii de lucru sub formă de birouri mobilate, în care firmele pot folosi propria tehnică de calcul şi aparatură de măsură. O facilitate unică este posibilitatea de a instala echipamentele proprii într-o zonă special amenajată din hala tehnologică de care dispune IMT. Aceasta creează posibilitatea ca firmele să asigure o microproducţie, bazându-se şi pe accesul la anumite echipamente de care dispune institutul. Este vorba de echipamente performante care au fost achiziţionate cu fonduri asigurate (total sau parţial) de către proiectul de construcţie instituţională, dar firmele au acces şi la alte dotări. Ca şi în cazul „incubatoarelor", firmele din parc au acces la mijloace de comunicaţii (telefon, internet), mijloace de documentare, spaţii de conferinţă/curs, spaţiu expoziţional permanent, pagina de web etc. (toate acestea împreună cu spaţiile pentru birouri şi cele tehnologice, fiind asigurate de către IMT).

Parcuri industriale
Parcul industrial reprezintă o zonă economică delimitată în care agenţii economici se localizează având acces la infrastructură şi utilităţi, administrate de o societate comercială.
La nivel naţional există 55 parcuri industriale cu titlu acordat prin Ordin al Ministrului, dintre care doar 40 funcţionale. Din acest total peste 65% se regăsesc în mediul urban, restul de 35% fiind în mediul rural. În ceea ce priveşte tipul de proprietate: 28 sunt publice, 21 private şi doar 6 în parteneriat public privat.

La nivelul regiunii Bucureşti Ilfov **se găsesc 3 parcuri industriale**, dintre care 2 au titlu conform O.G. nr. 65/2001, iar unul este înfiinţat conform prevederilor O.U.G 115/2003.

Parcul industrial Metav
Parcul Industrial Metav dispune de suprafeţe mari, generoase, uşor accesibile, fiind situat în zona de nord a oraşului, cartierul Băneasa, cu timpi mici de deplasare faţă de Piaţa Victoriei sau Aeroportul Otopeni.
Parcul Industrial Metav vine în sprijinul oamenilor de afaceri din România şi din străinătate, fiind conceput ca o oportunitate atât pentru firme mari, ce au nevoie de spaţii largi de depozitare şi producţie, cât şi pentru întreprinderi mici şi mijlocii.
Societatea de administrare Metav S.A este membra a Asociaţiei Parcurilor Industriale, Tehnologice, Ştiinţifice şi a Incubatoarelor din România (APITSIAR) din anul 2006 şi dispune de o suprafaţă de 188.699,41 mp, din care parcul industrial se întinde pe o suprafaţă de 165.760 mp.
Suprafaţa construită acoperă 60.976,81 mp (10.206,3 mp spaţii administrative şi 50.769,76 mp spaţii pentru depozitare şi producţie), suprafaţa utilă fiind de 75.983 mp (26.767 mp spaţii administrative şi 49.216 mp spaţii pentru depozitare şi producţie).
Facilităţile oferite de S.C. METAV S.A. firmelor care îşi desfăşoară activităţile în cadrul parcului industrial se structurează după cum urmează:

- Birouri Open Space dotate cu geam termopan, climatizare.
- Utilităţi facturabile separat (apa / gaz / energie electrică / telefonie / internet / date).
- Administraţie proprie pentru spaţiile comune (căi de acces, spaţii verzi, curăţenie).
- Servicii de telecomunicaţii, în incinta parcului existând patru operatori: Romtelecom, UPC România, Dial Telecom, Trans Tel Service).
- Zone de parcare.

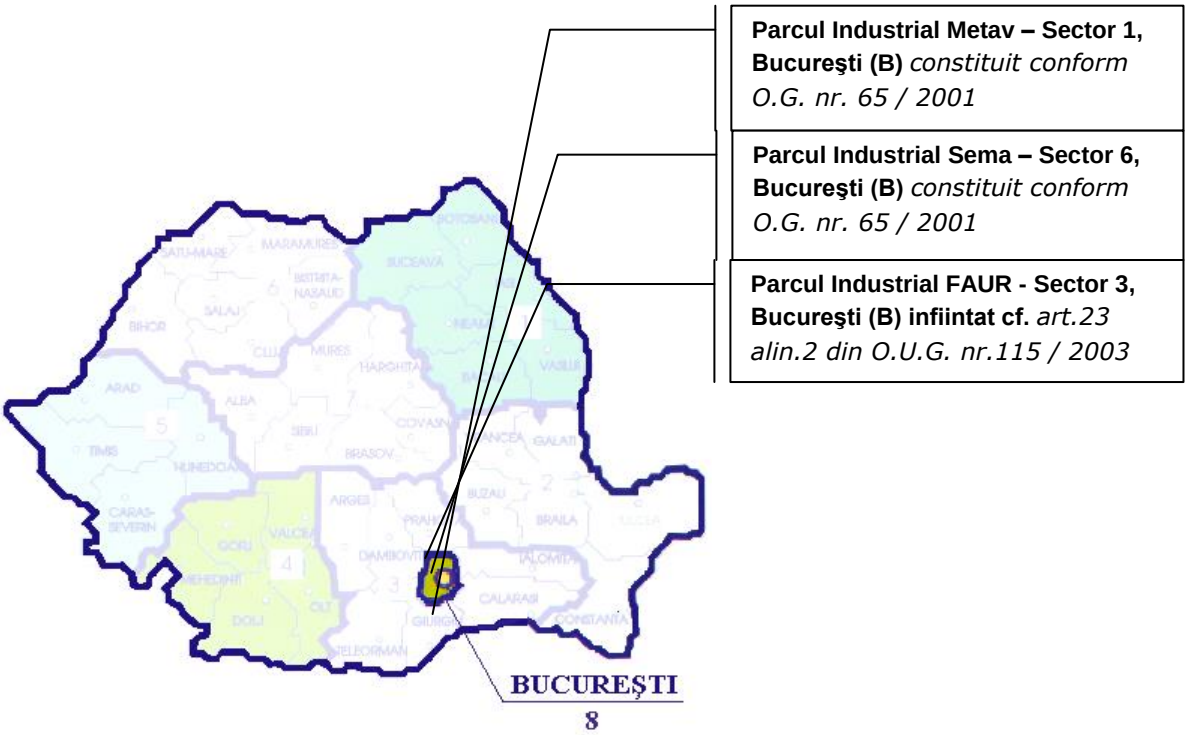

Fig. 149. Parcuri industriale în regiunea Bucureşti-Ilfov

Parcul industrial Sema

Parcul Industrial SEMA PARC este situat în zona de vest a Capitalei, în sectorul 6, pe Splaiul Independenţei nr. 319, la mai puţin de 10 minute distanţă faţă de centrul oraşului.
Localizarea parcului permite un acces foarte uşor către mai multe căi de transport şi comunicaţie:

Imediata vecinătate a staţiei de metrou Petrache Poenaru (fosta Semănătoarea) şi a liniei de metrou uşor 41, factori ce pot reduce semnificativ costurile cu transportul personalului;
Acces imediat către o multitudine de drumuri europene şi naţionale, intrarea pe autostrada Bucureşti – Piteşti aflându-se la o distanţă de 3,5 km;
O distanţă de 8 km de Aeroportul Internaţional Băneasa, 16 km de Aeroportul Internaţional Otopeni şi 60 km de Portul Fluvial Giurgiu.
Platforma nu a fost supusă poluării industriale sau de orice altă natură, mediul fiind în prezent bine conservat. Dezvoltat pe o suprafaţa de teren semnificativa, parcul industrial Sema Parc oferă celor care îşi desfăşoară activitatea aici toate facilităţile necesare organizării şi desfăşurării activităţilor de tip comercial, logistic sau de producţie.
Facilităţile oferite de SEMA PARC firmelor care îşi desfăşoară activităţile în cadrul parcului industrial se structurează după cum urmează:

- Drumuri interioare de acces, cu o lungime totală de 2500 m şi în suprafaţa de 2 ha.
- Iluminat exterior.
- Spaţii verzi, arbori şi arbuşti ornamentali ce creează o atmosferă plăcută.
- Construcţii reabilitate, consolidate şi reamenajate, uneori pentru schimbarea destinaţiei, conform cerinţelor clienţilor.
- Reţele proprii de energie electrică, apă potabilă şi industrială, canalizare şi gaze.
- Rampe de descărcare, poduri rulante.
- Spaţii pentru birouri cu toate utilităţile.
- Spaţii pentru parcări.

Parc industrial FAUR

Parcul Industrial Faur este situat în zona de Est a Bucureştiului, având acces facil către Şoseaua de Centură cât şi către Autostrada A2 Bucureşti-Constanţa. Parcul Industrial Faur are de asemenea acces la reţeaua de transport în comun ce conectează locaţia de toate zonele Bucureştiului.

Parcul Industrial Faur deţine o serie de spaţii de depozitare şi producţie ce pot acomoda o gamă variată de activităţi din domeniul industrial şi logistic.

Suprafaţa totală a spaţiilor de producţie/depozitare disponibile în cadrul parcului este de 68.916 m² şi cuprinde spaţii cu suprafeţe între 200 m² şi 13.000 m².

Suprafaţa totală de birouri disponibile este de 16.550 mp.

80% din spaţiile de producţie, depozitare şi birouri sunt renovate şi modernizate, restul de 20% fiind în curs de modernizare.

Facilităţile oferite de FAUR firmelor care îşi desfăşoară activităţile în cadrul parcului industrial se structurează după cum urmează:

- Utilităţi.
- Sistem de canalizare pentru ape pluviale şi menajere.
- Acces camioane de mare tonaj.
- Echipamente industriale fără operator.
- Infrastructura IT&C pentru spaţiile de birouri.
- Reţea de drumuri interioare şi exterioare configurate pentru trafic greu.
- Terminal de cale ferată industrială.
- Spaţii ample pentru parcare şi manevră camioane grele.
- Acces facil către toate rutele de transport importante.

Incubatoare tehnologice şi de afaceri

Centrul incubator de afaceri inovativ, respectiv incubatorul tehnologic şi de afaceri reprezintă o entitate a cărei activitate este orientată în principal către facilitarea iniţierii şi dezvoltării de noi întreprinderi inovative bazate pe tehnologie avansată.

La nivel naţional se regăsesc 14 incubatoare tehnologice şi de afaceri, dintre care 8 sunt poziţionate în regiunea Bucureşti Ilfov.

Tabel 67. Incubatoare tehnologice şi de afaceri în regiunea Bucureşti Ilfov

Denumire	Domeniu de activitate	Locaţie	Formă de organizare
ITA CPRU	Construcţii de maşini, energii neconvenţionale, TIC	Bucureşti Sector 1	Fără personalitate juridică în cadrul Universităţii Politehnica Bucureşti - Centru de Pregătire Resurse Umane
ITA INMA	Tehnologii şi echipamente tehnice pentru agricultură, ferme agricole şi industria alimentară	Bucureşti Sector 1	Fără personalitate juridică în cadrul INCD pentru Maşini şi Instalaţii destinate Agriculturii şi Industriei Alimentare Bucureşti
ITA Asociaţia Tinerilor Reformişti ATR	Educaţie, economie, administrare sisteme şi reţele web, sănătate/ecologie.	Bucureşti Sector 2	Fără personalitate juridică în cadrul Asociaţiei Tinerilor Reformişti Bucureşti
ITA TEXCONF	Textile confecţii, textile medicale	Bucureşti Sector 3	Fără personalitate juridică în cadrul INCD pentru Textile Pielărie Bucureşti
ITA CITAF	Construcţii de maşini, textile, automatizări, TIC	Bucureşti Sector 4	Fără personalitate juridică în cadrul SC Institutul de Cercetare şi Proiectare Tehnologică pentru Construcţii de maşini SA Bucureşti
ITA BINNOTEH	Biotehnologii, biomateriale, protecţia mediului, TIC	Bucureşti Sector 6	Fără personalitate juridică în cadrul INCD pentru Ştiinţe Biologice Bucureşti
ITA CETTI	Electronică TIC	Bucureşti Sector 6	Fără personalitate juridică în cadrul Universităţii Politehnica Bucureşti
ITA Microelectronică - INTESA	Ştiinţele electrice, microelectronică	Ilfov	Fără personalitate juridică în cadrul SC Microelectronică SA Bucureşti

**Sursa: ANCS şi http://www.roinno.ro*

Centre de informare tehnologică

Centru de informare tehnologică reprezintă o entitate din infrastructură care desfăşoară activităţi de diseminare a informaţiilor referitoare la rezultatele cercetării-dezvoltării, documentare tehnologică şi instruire a agenţilor economici, în scopul stimulării valorificării rezultatelor, creării şi dezvoltării comportamentului inovativ al mediului socio-economic.

La nivel naţional exista 19 centre de informare tehnologică, dintre care 4 la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov.

Tabel 68. Centre de informare tehnologică în regiunea Bucureşti Ilfov

Denumire	Domeniu de activitate	Locaţie	Formă de organizare
CIT CENTIREM	Resurse minerale	Bucureşti Sector 2	Fără personalitate juridică în cadrul INCD pentru Metale şi Resurse Radioactive ICPMRR Bucureşti
CIT Târguri şi expoziţii ICPE	Inginerie electrică, TIC, energie	Bucureşti Sector 3	Fără personalitate juridică în cadrul Institutului de Cercetări Electrotehnice SC ICPE SA Bucureşti
CIT ENVICONS	Protecţia mediului şi dezvoltare durabilă	Bucureşti Sector 4	Fără personalitate juridică în cadrul SC ENVICONS CONSULTING SRL Bucureşti
CIT ENI România	Biotehnologii, energii neconvenţionale şi regenerabile, TIC	Bucureşti Sector 6	Fără personalitate juridică în cadrul SC ECONOMIX NEWS SA Bucureşti

**Sursa: ANCS şi http://www.roinno.ro*

Centre de transfer tehnologic

Centru de transfer tehnologic reprezintă o entitate din infrastructură a cărei activitate constă în stimularea inovării şi transferului tehnologic în scopul introducerii în circuitul economic a rezultatelor cercetării, transformate în produse, procese şi servicii noi sau îmbunătăţite. La nivelul regiunii Bucureşti Ilfov se regăsesc **11 centre de transfer tehnologic**, din care 7 în Bucureşti şi 4 în judeţul Ilfov.

Tabel 69. Centre de transfer tehnologic în regiunea Bucureşti Ilfov

Denumire	Domeniu de activitate	Locaţie	Formă de organizare
Centru Releu de Transfer tehnologic şi Consultanţă CTT CRTTC	Mecatronică, tehnică măsurării integrate, mecanică fină, optică	Bucureşti Sector 2	Fără personalitate juridică în cadrul INCD pentru Mecatronică şi Tehnica Măsurării Bucureşti
CTT Camera de Comerţ şi Industrie Bucureşti CCIB	Ştiinţe inginereşti şi tehnologice în industriile: uşoară, mobilă, electrotehnică, electronică, construcţii de maşini, echipamente TIC	Bucureşti Sector 3	Fără personalitate juridică în cadrul CCIB
CTT ICPE - CA	Electrotehnică, electronică, construcţii de maşini, metalurgie	Bucureşti Sector 3	Fără personalitate juridică în cadrul INCD în Inginerie Electrică INCDIE ICPE CA Bucureşti
CTT POLITECH	Energie, mediu, mecanică, produse chimice, comunicaţii şi informaţii	Bucureşti Sector 6	Fără personalitate juridică în cadrul Universităţii Politehnică Bucureşti
CTT MASTER TT	Industria componentelor auto	Bucureşti Sector 6	n/a
CTT ECOTECH	Biotehnologii agroalimentare. Biotehnologii şi echipamente medicale, analize fizico-chimice şi producere de echipamente filtrante	Bucureşti Sector 6	Fără personalitate juridică în cadrul SC Centru de Cercetare pentru Materiale Macromoleculare şi Membrane SA Bucureşti

CTT ICECHIM	Bioresurse, biotehnologii micro şi nano materiale protecţia mediului	Bucureşti Sector 6	Fără personalitate juridică în cadrul INCD pentru Chimie şi Petrochimie Bucureşti
CTT pentru Optoelectronică CTTO	Optoelectronică, lasere, fizica radiaţiei, optică, spectroscopie, fizică tehnică.	Ilfov	Fără personalitate juridică în cadrul SC Optoelectronică SA Bucureşti
CTT AVANMAT	Materiale avansate metalice. Ceramice şi compozite biocompatibile şi inteligente	Ilfov	Fără personalitate juridică în cadrul INCD pentru Materiale Neferoase şi Rare - Comuna Pantelimon.
CTT Măgurele	Mediu, industria petrochimică, nucleară, auto, fizică nucleară, fizică tehnologică	Ilfov	Fără personalitate juridică în cadrul INCD pentru Fizică şi Inginerie Nucleară Horia Hulubei - Măgurele
CTT pentru Microinginerie Băneasa	Micro şi nanotehnologii, microsisteme, microinginerie	Ilfov	Fără personalitate juridică, în cadrul INCD pentru Microtehnologie (IMT-Bucureşti)

**Sursa: ANCS şi http://www.roinno.ro*

Infrastructuri de afaceri înfiinţate prin POR 2007-2013

La nivel naţional prin Programul Operaţional Regional 2007-2013, Axa 4 - DMI 4.1 Infrastructura de afaceri, au fost depuse un număr de 78 proiecte ce vizează înfiinţarea de infrastructuri de afaceri, dintre care aproximativ 5% au fost reziliate. La nivelul regiunii Bucureşti Ilfov au fost depuse 8 proiecte şi doar unul singur a fost reziliat.

Tabel 70. Infrastructuri de afaceri înfiinţate prin POR 2007-2013 Axa 4 - DMI 4.1

Beneficiar	Titlu proiect	Stadiu
SC IBIZA GOLF LIGHT SRL	Centru pentru sprijinirea afacerilor întreprinderilor mici şi mijlocii	In implementare
SC CHANDLER Internaţional SRL	Centru de afaceri pentru IMM-uri	In implementare
SC RPF Development SRL	Centrul de afaceri - RPF Development - Municipiul Bucureşti	In implementare
SC SIRIULUI RESIDENCE SRL	Centrul de Sprijinire şi Dezvoltare a Afacerilor Siriului	In implementare
SC ALMA TRADE SRL	Centru pentru sprijinirea afacerilor "West Gate Business Center"	In implementare
SC Millenium Consult Invest 2002 SA	Centrul de sprijinire a afacerilor - Greenfield 2	In implementare
SC INTEGRAL INVEST SRL	Construcţie imobil cu înălţime S+P+9E cu destinaţia centru regional pentru sprijinirea structurilor de afaceri - birouri şi servicii, utilităţi, amenajare incintă şi organizare şantier	In implementare
SC VAROS Development	Parc de afaceri "Gheorghe Ţiţeica"	Reziliat

Sursa: http://www.inforegio.ro/ro/, http://193.226.155.77/mdrt/ (accesat 27.08.2013)

2.7.5.2. Clustere

La nivel naţional, în anul 2011 numărul total de clustere era de 40, un procent de 17,5% regăsindu-se la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov.

Fig. 150. Distribuţia clusterelor pe judeţe, sursa: Ministerul Economiei

Clusterele[4] din regiunea Bucureşti Ilfov sunt în număr de 7 şi acoperă domenii precum: electronică, textile, industrie alimentară, inginerie electrică, industrie aerospaţială, mecatronică şi sisteme de automatizare. (a se vedea Anexa 24)

ELINCLUS - ELectronic INovation CLUSter

Domeniul de activitate: Electronică

Clusterul ELINCLUS s-a format pornind de la structura de relaţii economice existente intre CETTI, care a dezvoltat Incubatorul Tehnologic şi de Afaceri, entitate acreditata în Reţeaua Naţională de Inovare şi Transfer Tehnologic – ReNITT şi firme din regiunea Bucureşti Ilfov, prin asocierea cu Agenţia Regională de Dezvoltare Bucureşti Ilfov, ARIES, şi APTE. La acest nucleu de baza s-au asociat şi ceilalţi parteneri semnatari ai protocolului de colaborare, cu care au existat şi în trecut relaţii strânse de colaborare, ceea ce a oferit clusterului ELINCLUS statutul de cluster regional în domeniul electronicii.

Industria electronică fiind o industrie de tip orizontal, ce asigură produselor realizate un pregnant caracter inovativ a căror caracteristică este reprezentata de o valoare adăugată mare, clusterul ELINCLUS preconizează susţinerea întregului lanţ valoric implicat în realizarea de produse. Printre multitudinea domeniilor, concentrarea va fi asupra mecatronicii, auto, aerospaţial, naval, agricultură şi comunicaţii la un nivel de calitate şi fiabilitate corespunzător cerinţelor de exploatare, service, concepţie şi fabricaţie determinate de condiţiile de funcţionare mecano-climatice extreme caracteristice acestor domenii, respectiv susţinerea cercetării şi a fabricaţiei de produse electronice dedicate mecatronicii şi/sau aplicaţiilor de larg consum.

[4] *Clusterele sunt concentrari geografice de instituţii şi companii interconectate, dintr-un anumit domeniu. Clusterele cuprind un grup de industrii înrudite şi alte entitati importante din punct de vedere al concurentei. Acestea includ, spre exemplu, furnizori de input-uri specializate, cum ar fi componente, masini şi servicii, sau furnizori de infrastructura specializata. De multe ori, clusterele se extind în aval către diverse canale de distribuţie şi clienti şi lateral către producatori de produse complementare şi către industrii înrudite prin calificari, tehnologii sau input-uri comune. Î. În sfârsit, unele clustere includ instituţii guvernamentale şi de alte tipuri – precum universitati, agentii de standardizare, think tank-uri, furnizori de instruire profesionala şi patronate – ce asigura instruire specializata, educaţieducaţie, informatie, cercetare şi suport tehnic* - Michael Porter

Romanian Textile Concept Cluster Bucharest
Domeniul de activitate: Textile
"Romanian Textile Concept" este o asociaţie profesională înfiinţată în 2011 prin acordul necondiţionat a 10 firme fondatoare, firme producătoare cu vechi tradiţii în domeniul industriei de confecţii, tricotaje, încălţăminte şi marochinărie, care au găsit aceasta forma de a oficializa relaţiile de colaborare pe care le aveau deja.
La scurt timp după înfiinţare, asociaţia a făcut primul pas în realizarea obiectivelor sale prin înfiinţarea unui cluster competitiv, care reprezintă o platformă naturală pentru un parteneriat public privat.
Nivelul produselor realizate în cadrul asociaţiei şi al clusterului este mediu - înalt, producţia fiind destinată cu preponderenta exportului, nefăcându-se însă rabat la calitate nici la produsele destinate pieţei interne, unul dintre obiectivele acestui cluster fiind promovarea produsului romanesc atât pe pieţele externe cat şi pe cele interne.

Misiune: crearea unui mediu propice în cadrul căruia firmele membre sa-si poată susţine şi dezvolta activitatea, susţinând implicit şi o dezvoltare durabilă a industriei textile.
Obiective:
- crearea şi implementarea unui sistem inovativ de comunicare intre partenerii clusterului;
- creşterea competitivităţii produselor textile, prin creşterea valorii adăugate a produselor realizate;
- crearea unor sisteme de instruire şi cointeresare specifice în vederea stabilizării şi perfecţionării forţei de muncă din domeniu;
- implementarea conceptului "Consumaţi produsul romanesc";
- mai buna cunoaştere a posibilităţilor de producţie, de cooperare intre companii ;
- posibilitatea creării unei reţele de distribuţie şi pătrundere pe anumite pieţe ţintă;
- crearea unui brand propriu clusterului;
- posibilităţi de promovare de noi produse şi noi tehnologii;
- atragerea şi susţinerea noilor firme şi a tinerelor talente (designeri vestimentari).

Pol de competitivitate IND-AGRO-POL
Domeniul de activitate: Industrie agro-alimentară
Misiune: stimularea inovării şi colaborării în sectorul construcţiilor de echipamente tehnice destinate agriculturii şi industriei alimentare şi în sectoarele conexe, în scopul consolidării competitivităţii şi dezvoltării durabile a acestor sectoare economice, al dezvoltării regionale şi al creşterii inteligente, durabile şi favorabile incluziunii sociale.
Obiective:
- armonizarea şi reprezentarea intereselor tuturor membrilor;
- crearea şi comercializarea unor produse şi servicii inovative din domeniul maşinilor şi utilajelor pentru agricultura şi industrie alimentara;
- creşterea competitivităţii sectorului construcţiei echipamentelor tehnice pentru agricultura şi industrie alimentara prin investiţii tangibile şi intangibile, finanţate din resursele proprii ale membrilor sau din fonduri naţionale sau comunitare;
- crearea condiţiilor asigurării unei dezvoltări durabile a regiunilor din aria geografica a IND-AGRO-POL;
- stabilirea unei strategii comune de dezvoltare în domeniul de activitate al IND-AGRO-POL.

Romanian Aerospace Cluster Bucharest
Domeniul de activitate:Industria aerospaţială
Structura se află în plină fază de consolidare într-un pol de competitivitate prin asociere voluntară a grupului de firme ce formează clusterul aerospaţial din zona de nord Bucureşti - Băneasa, incluzând SC ROMAERO S.A. şi încă 5 firme din categoria IMM ca parteneri cu

tradiţie în cercetarea-dezvoltarea şi inovarea pentru aeronautică şi IT din industria aerospaţială, cu Institutul Naţional de Cercetare şi Dezvoltare în Microtehnologie, Institutul Naţional de Cercetare-Dezvoltare Turbomotoare COMOTI, implicate în cercetările aerospaţiale şi MINATECH-RO Parcul Ştiinţific şi Tehnologic pentru Micro şi NanoTehnologii, membru al ARoTT, pentru dezvoltarea de noi IMM-uri în domeniu şi transferul tehnologic.

ALL ELECTRIC Pole

Domeniul de activitate: Inginerie electrica

Misiune: construirea prin sinergia membrilor săi, proiecte inovatoare, de colaborare, în scopul de a oferi firmelor partenere şansa de a deveni prima în domeniile lor, atât în România cât şi în străinătate. Crearea unui pol de competitivitate în Regiunea de dezvoltare economică Bucureşti-Ilfov, ca pilon de sprijin al dezvoltării regionale prin inovare şi transfer tehnologic.

Obiective:

- identificarea unităţilor economice, necesităţilor, priorităţilor şi perspectivelor economice, a celor de cercetare, dezvoltare şi inovare la nivel regional, naţional şi chiar internaţional;
- unirea eforturilor pentru sprijinirea mediului de afaceri din România şi mai ales din Regiunea de dezvoltare economică Bucureşti-Ilfov;
- crearea de sinergii între parteneri, prin furnizarea de servicii de informare adecvate, îmbunătăţirea accesului la servicii de înalt profesionalism;
- atragerea de finanţări pentru proiecte inovative;
- cooperarea instituţională pentru îmbunătăţirea capacităţii de absorbţie a Fondurilor Comunitare, îmbunătăţirea şi eficientizarea procesului de planificare şi programare a utilizării fondurilor comunitare în Regiunea de dezvoltare economică Bucureşti-Ilfov;
- transfer de know-how şi schimburi de bune practici

MECATREC Regional Cluster

Domeniul de activitate: Mecatronică

Misiune: dezvoltarea sustenabila a regiunii Bucureşti – Ilfov şi în special a subdomeniilor menţionate, dezvoltarea şi creşterea vizibilităţii domeniului high-tech avansat – MECATRONICA, atât la nivel regional cat şi la nivel naţional, formarea şi dezvoltarea pieţei specifice noului domeniu, atât pe plan naţional cat şi pe plan European şi internaţional, asigurarea şi completarea solicitărilor de resurse umane în domeniu, creşterea capacitaţii tehnice şi tehnologice, a capabilităţii şi competitivităţii grupului de entităţi membre ale clusterului regional, dezvoltarea colaborărilor şi parteneriatelor internaţionale cu entităţile din domeniu

Obiective:

- creşterea competitivităţii economice pe plan intern şi extern, prin promovarea unei politici de cooperare, atât în interiorul clusterului, cât şi cu alte organizaţii exterioare acestuia, pe baza unei strategii comun;
- coordonarea în definirea unor obiective strategice comune şi pentru realizarea acţiunilor specifice îndeplinirii obiectivelor propuse;
- sprijinirea inovării în cadrul firmelor din structura clusterului;
- dezvoltarea unui cadru comun pentru transferul de know-how şi cooperare între parteneri în domeniul cercetării-dezvoltării de noi produse şi tehnologii avansate;
- participarea la diverse forme asociative, în cooperare cu alte organizaţii, interne şi internaţionale, pentru aplicaţii la proiecte de interes comun;
- colaborarea cu autorităţile publice locale, regionale şi centrale, în vederea asigurării unei dezvoltări durabile a zone.

SIS-AUTOM- înT-POL Bucureşti
Domeniul de activitate: Sisteme de Automatizare Integrate
Misiune: dezvoltarea unor structuri de afaceri în jurul unor activităţi producţie cu scopul de a produce bunuri cu valoare adăugată cât mai mare, competitive atât pe piaţa naţională cat şi cea internaţionala.
Activitatea polului se va concretiza în cooperarea inovativa în domeniul sistemelor de automatizare integrate precum şi a echipamentelor şi componentelor auxiliare prin activităţi de cercetare-dezvoltare - inovare, producţie, inginerie şi software, demonstrarea, expunerea, marketingul, desfacerea, alte servicii asociate, inclusiv activitatea de instruire, formare beneficiari, studenţi, în scopul consolidării competitivităţii şi dezvoltării durabile a acestor sectoare economice, al dezvoltării regionale şi al creşterii inteligente, durabile şi favorabile incluziunii sociale.
Industria de echipamente electrice şi optice este cel mai adecvat gen proxim în care se poate încadra categoria Sisteme automate integrate, acest domeniul fiind creditat cu un foarte bun indice al potenţialului de creare a polilor de competitivitate.
Obiective:
- armonizarea şi reprezentarea intereselor tuturor membrilor pentru activităţile desfăşurate de aceştia;
- crearea şi comercializarea unor produse şi servicii inovativa din domeniul automatizărilor complexe, sistemelor de automatizare integrate, produselor şi serviciilor auxiliare;
- creşterea competitivităţii sectorului „Industria de echipamente electrice şi optice", mai concret subgrupa „Fabricarea de instrumente şi dispozitive pentru măsură, verificare, control, navigaţie", respectiv ca sector tehnologic „Electronica, IT şi Telecomunicaţii";
- crearea condiţiilor asigurării unei dezvoltări durabile a regiunilor din aria geografica a polului;
- elaborarea, adoptarea şi monitorizarea unei strategii comune de dezvoltare în domeniul de activitate al polului.

2.7.6 Investiţii străine directe

Investiţiile străine directe[5] în România au avut un trend ascendent, pe toată perioada analizată, crescând cu 152%, de la 21.885 milioane euro în anul 2005, la 55.139 milioane euro în anul 2011.

Tabel 71. Investiţiile străine directe (milioane euro)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Evoluţie 2005-2010 (%)
România	21885	34512	42770	48798	49984	52585	55139	+152%
Bucureşti Ilfov	13264	22205	27516	30594	31699	32720	34021	+156%

**Sursa: Raport BNR 2005-2011*

La nivelul regiunii Bucureşti-Ifov, investiţiile străine directe totale acoperă aproximativ 60,6% din totalul ISD la nivel naţional în anul 2005, în creştere până la 61,7% în anul 2011. În valori brute, această creştere s-ar traduce prin sporirea cu 20.757 milioane euro, de la 13.264 milioane euro în anul 2005 până la 34.021 milioane euro în anul 2011.
Faţă de anul de referinţă 2005, investiţiile străine directe în regiune au crescut cu aproximativ 156%, dinamică situată cu aproape 4% peste rata naţională de creştere (152%)

[5] *Investiţia străină directă: relaţie investiţională de durată, între o entitate rezidentă şi o entitate nerezidentă; de regulă, implică exercitarea de către investitor a unei influenţe manageriale semnificative în întreprinderea în care a investit.*

Fig. 151. Pondere ISD regiunea Bucureşti-Ilfov din total ISD naţional . Sursa: Raport BNR 2005-2009

Investiţiile străine directe de tip greenfield presupun investiţii realizate „de la zero" de către sau împreună cu investitori străini. La nivelul regiunii Bucureşti-Ilfov, acestea înregistrează valori în creştere, cu aproximativ 150% faţă de anul de referinţă 2005. În valori brute acest lucru presupune creşterea cu 9.528 milioane euro, de la 6.355 mil. euro în anul 2005, la 15.883 mil. euro în anul 2011.

Tabel 72. Investiţiile străine directe – Greenfield (Milioane €)

Regiune	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Evoluţie 2005-2011
România	**9237**	**16725**	**23667**	**24707**	**25375**	**25179**	**26254**	**+184%**
Bucureşti Ilfov	6355	11122	14579	14874	16392	15787	15883	+150%

**Sursa: Raport BNR 2005-2009*

Spre deosebire de ISD-urile totale, ce au prezentat o creştere neîntreruptă pe toată perioada analizată, ISD-urile de tip Greenfield au avut un trend crescător până în anul 2009. Perioada "post criză economică" fiind marcată de o scădere cu 4% între anii 2009-2010 şi apoi de o revenire de aproximativ 0.6% între anii 2010-2011.

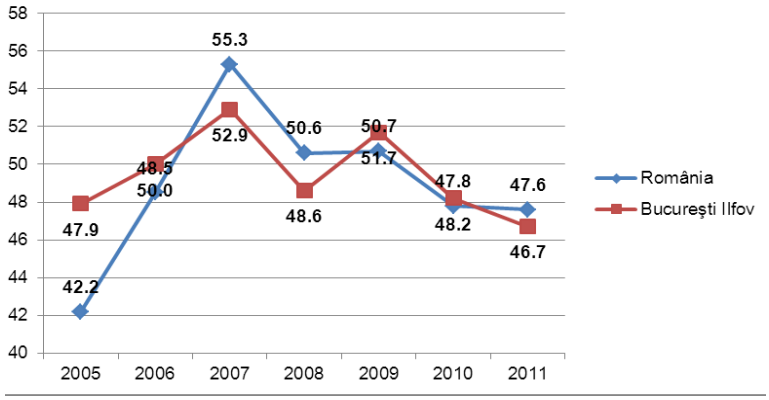

Fig. 152. Pondere ISD-Greenfield din total ISD-greenfield naţional
**Sursa: Raport BNR 2005-2009*

Ca şi pondere în totalul ISD-urilor de tip greenfield de la nivel naţional, regiunea concentrează aproximativ 68% din aceasta valoare în anul 2005, în scădere cu cca 8% faţă de ponderea înregistrată în anul 2011.

2.7.7 Comerţul exterior

Evoluţia comerţului exterior, evidenţiat prin volumul exporturilor şi importurilor la nivel regional, prezintă o traiectorie ascendentă, pe toată perioada analizată, 2005 – 2011.
Exportul FOB în regiunea Bucureşti Ilfov creşte de la 4.728,6 milioane euro în anul 2005, la 7.320 milioane euro în anul 2011, iar importul CIF de la 12.745 milioane euro în 2005, la 19.425 milioane euro în 2011. Având în vedere aceste aspecte, deficitul balanţei comerciale sporeşte de la – 8.025,4 milioane euro în anul 2005, la – 12.105 milioane euro în anul 2011. Astfel, în intervalul de timp prezentat, atât exporturile şi importurile regionale cât şi deficitul balanţei comerciale sporesc cu peste 50%. Ca şi pondere în totalul sumei aferente exporturilor naţionale, regiunea Bucureşti Ilfov acoperă aproximativ 21-23% din totalul naţional, pe toată perioada analizată. În cazul importurilor, ponderea este mai mare, de la 39% în anul 2005, până la 43% în anul 2011.

Tabel 73. Evoluţia comerţului exterior la nivel regional şi naţional

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Evoluţie 2005 2011%
Export FOB – mil. € regiune	4728,6	5440,9	5351,3	7169,8	6435	6850	7320	+55%
Export Total România	22255	25850	29549	33628	28400	29950	31800	+43%
Import CIF – mil. € regiune	12754	16509,4	21950,1	24594,3	18240	18775	19425	+52%
Import Total România	32569	40746	51322	56337	42040	43230	45290	+39%
Deficit – mil. € regiune	-8025,4	- 11068,5	- 16598,8	- 17424,5	- 11805	-11925	-12105	+51%
Deficit Total România	- 10314	-14896	-21773	-22709	-3640	-3280	-3490	+31%

Comisia Naţionala de Prognoza http://www.cnp.ro/user/repository/prognoza_regiuni_iunie_2009.pdf

2.7.8. Indicele Competitivităţii Regionale

Conform studiului „Indicele Competitivităţii Regionale în U.E", competitivitatea regională poate fi definită ca fiind capacitatea de a oferi un mediu de lucru şi de trai atractiv şi durabil atât pentru firme cât şi pentru rezidenţi.
www.ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/6th_report/rci_2013_report_final.pdf

Indicele Competitivităţii Regionale este compus din 3 sub-indici:

- sub-indicele de Bază (ce include 6 piloni: Instituţii, Stabilitate Macroecomică, Infrastructură, Sănătate şi Educaţie),
- sub-indicele Eficienţă (ce include 4 piloni: Învăţământ Superior şi Învăţare pe tot parcursul vieţii, Eficienţa Pieţei Muncii şi Mărimea Pieţei) şi
- sub-indicele Inovare (ce include 3 piloni: Pregătirea Tehnologică, Complexitatea Afacerilor şi Inovarea).

Pentru a avea o imagine cât mai clară asupra poziţiei regiunii Bucureşti-Ilfov în U.E. acest indice va fi analizat în comparaţie cu alte 4 regiuni de capitală asemănătoare.

Pilonii *sub-indicelui de bază* sunt consideraţi factori esenţiali pentru buna funcţionare a economiei şi acoperă aspecte precum forţă de muncă necalificată sau slab calificată, infrastructură, calitatea guvernării şi sănătate publică – determinanţi sociali şi economici importanţi. După cum se poate observa mai jos, regiunea Bucureşti-Ilfov înregistrează

valoarea cea mai scăzută, - 1,356 şi ocupă poziţia 250 din 262, cu 13 poziţii sub regiunea Iugozapaden ce include Sofia, capitala Bulgariei. Dintre cele 5 regiuni de capitală analizate, cel mai bine se situează Praga, cu un scor de -0,132 (poziţia 147 din 262).

Tabel 74. Valoarea Indicelui de Competitivitate Regională

Regiune	Sub-indicele de Bază	Poziţie x din Totalul de 262 regiuni	Sub-indicele Eficienţă	Poziţie x din Totalul de 262 regiuni	Sub-indicele Inovare	Poziţie x din Totalul de 262 regiuni	Indicele de Competitivitate Regională	Poziţie x din Totalul de 262 regiuni
Sofia - Iugozapaden	-1,203	237	-0,550	189	-0,341	158	-0,715	208
Praga	-0,132	147	0,282	91	0,328	74	0,213	96
Budapesta - Közép-Magyarország	-0,487	214	-0,229	153	0,312	78	-0,148	144
Varşovia - Mazowieckie	-0,348	189	-0,089	134	-0,201	147	-0,180	147
Bucureşti - Ilfov	-1,356	250	0,110	113	-0,159	143	-0,309	165

**Sursa: Comisia Europeana – februarie 2014.*

În ceea ce priveşte *al doilea sub-indice*, cel al *Eficienţei*, el include piloni referitori la învăţământul superior şi învăţarea pe tot parcursul vieţii, eficienţa pieţei muncii şi mărimea pieţei. Aceştia descriu un mediu socio-economic mai dezvoltat faţă de cel anterior, cu o forţă de muncă potenţială calificată şi o piaţă a muncii mult mai structurată.
Regiunea Bucureşti-Ilfov se regăseşte pe poziţia 113 din 262, cu un scor de 0,110, foarte aproape de cea mai bine cotată regiunea de capitală (dintre cele 5 analizate), Praga cu un scor de 0,282. Ultimul grup de piloni, cei aflaţi în componenţa *sub-indicelui – Inovare*, fac referire la pregătirea tehnologică, complexitatea afacerilor şi inovare. O regiune cu un scor mare al acestui indice se aşteaptă să aibă cea mai competitivă economie dintre toate regiunile analizate. În cazul regiunii Bucureşti Ilfov, acest sub-indice are un scor de -0,159, ce plasează regiunea în a doua partea a clasamentului, pe locul 143 din 262.
Indicele competitivităţii regionale la nivelul regiunii Bucureşti Ilfov are scorul de -0,309 şi plasează regiunea în a doua parte a clasamentului, pe poziţia 165 din 262 regiuni, singurii piloni în care regiunea a reuşit să se poziţioneze în prima jumătate a clasamentului fiind cei referitori la: învăţământul superior şi învăţare pe tot parcursul vieţii, eficienţa pieţei muncii şi mărimea pieţei.

2.8. TURISMUL

Turismul se constituie ca o ramură a economiei naţionale integrată în sectorul serviciilor, locul individual în analiza socio-economică a regiunii Bucureşti – Ilfov se datorează în primul rând faptului că în ultima perioadă, turismul a devenit şi un vehicul important de promovare a imaginii unei zone sau a regiunii. Mai trebui adăugat la aceasta că turismul este unul din cele mai dinamice sectoare de activitate.
Oferta turistică a regiunii Bucureşti-Ilfov în contextul naţional este unică prin faptul că se îmbină atracţii caracteristice unei metropole, a şasea ca mărime la nivel european, cu atracţii specifice unei arii marcate de un puternic caracter rural, situată în plină de câmpie, dar oferind totuşi un peisaj natural relativ variat, cu numeroase văi, ape curgătoare permanente, lacuri naturale sau artificiale.

2.8.1. Patrimoniul natural protejat

Pe teritoriul judeţului Ilfov se află un număr de patru rezervaţii naturale declarate prin Legea Nr. 5/2000 care cuprind arii protejate de interes naţional. Aspectele privind ariile protejate de interes naţional şi comunitar (Natura 200) au fost menţionate la Subcapitolul 2.6.5. Protecţia naturii şi biodiversitatea

Tabel 75. Arii protejate din regiunea Bucureşti-Ilfov

Denumirea ariei protejate	Localizare	Categorie IUCN	Tip	Suprafaţă (ha)
Grădiştea - Căldăruşani - Dridu	Periş, Ciolpani	IV	avifaunistic	6.642,30
Lacul Căldăruşani	Grădiştea	IV	mixt	22,40
Lacul Snagov	Snagov	IV	mixt	100
Pădurea Snagov	Snagov	IV	geobotanic şi forestier	10
Scroviştea	Scroviştea	IV	mixt	3.373

Sursa: Agenţia Naţională pentru Protecţia Mediului - http://apmif.anpm.ro

2.8.2. Patrimoniul cultural construit protejat: monumente istorice

Ministerul Culturii şi Cultelor prin intermediul Institutului Naţional al Monumentelor Istorice a inventariat la nivelul regiunii Bucuresti Ilfov un numar de 3345 monumente istorice, din care 340 de interes national si 3005 de interes local. La nivel intraregional in Municipiului Bucureşti s-au inventariat un număr de 2.621 de monumente istorice de interes national si local, dintre care cele mai multe sunt monumente de arhitectură (2081). In judetul Ilfov au fost inventariate un numar de 724 monumente istorice de interes national si local, ponderea cea mai mai mare reprezentând-o monumentele de arheologie (567).

Conform strategiei sectoriale in domeniul culturii si patrimoniului national pentru perioada 2014-2020 (pag 56-59) numărul total al monumentelor istorice înscrise în Lista monumentelor istorice este de 30.108 din care 6811 de interes national si 22733 de interes local. In regiunea Bucuresti-Ilfov se regasesc 340 monumente de interes national (A) si 3005 monumente istorice de interes local (B). In regiunea Bucuresti Ilfov nu se află nici un obiectiv aparţinând patrioniului cultural UNESCO

Distributia numarului de monumente istorice in regiunea Bucuresti-Ilfov de categoria A si B in functie de natura lor, este urmatoarea:

Monumente de interes local (A)

I. Monumente de arheologie - 92
II. Monumente arhitectură - 208
III. Monumente de for public - 15
IV. Monumente memoriale și funerare – 25

Monumente de interes național (B)

I. Monumente de arheologie - 661
II. Monumente arhitectură - 2000
III. Monumente de for public - 116
IV. Monumente memoriale și funerare – 228

In privinţa starii de conservare a monumentelor de arhitectură (I), for public (II) şi memorial-funerare(III) din regiunea Bucuresti Ilfov, din totalul de 2749 de monumente, 2692 in stare necunoscuta, 44 de monumente sunt in stare bună, 8 monumente in stare mediocră, 4 monumente in stare de precolaps si 1 monument in stare de colaps. La nivel intraregional, din totalul monumentelor istorice de categorie A si B menţionate in LMI 2004, 2627 (din care 1770 cu baza cadastrala) se regasesc in Bucuresti si 745 (din care 197 cu baza cadastrala) in judeţul Ilfov
Sursa: Analiza socio-economică. Grupul Cultura cu impact social și educațional, 2012

In ceea ce priveste starea de conservare a monumentelor de arhitectură, for public şi memorial-funerare din regiunea Bucuresti-Ilfov se constată că mai mult de 97 % au o stare de conservare necunoscută, doar 33 de monumente din Bucuresti si 11 din judetul Ilfov având o stare de conservare bună. Conform aceleasi surse, in România resursele de infrastructură culturală sunt distribuite inegal pe teritoriul ţării, fiind concentrate mai degrabă în capitală. *Sursa: Strategia sectorială in domeniul culturii si patrimoniului naţional pentru perioada 2014-2020, pag 59*

Din cele **patru monumente** româneşti aflate pe Lista Patrimoniului European două se află pe teritoriul Municipiului Bucureşti şi anume: Ateneul Român şi Palatul Cantacuzino.
Ateneul Român a fost imaginat ca "un palat al ştiinţei şi artelor " unde publicul cel mai larg avea acces într-o ambianta fastuoasa la binefacerile culturii-expoziţii concerte şi conferinţe, bibliotecă, pinacotecă şi chiar mai târziu proiecţii de filme.
În 1886, la recomandarea lui Charles Garnier (autorul Operei din Paris) a fost ales arhitectul francez Albert Galleron, pentru a proiecta construcţia Ateneului care a fost inaugurat la 14 februarie 1888. Devine *simbol al capitalei* Regatului Român.
Edificiu reprezentativ pentru capitala ţării este aşezat pe una din cele mai vechi şi mai reprezentative artere, Calea Victoriei, vis-a-vis de Palatul Regal.
Monument clasat în grupa valorica A, grupa de interes naţional şi universal. Stare de conservare foarte bună (restaurare-consolidare finalizata în 2004)
Edificiul adăposteşte periodic, renumitul Festival şi Concursul Internaţional George Enescu.

Palatul Cantacuzino, amplasat pe ultimul tronson al Caii Victoriei, una din cele mai lungi şi mai importante străzi centrale bucureştene, a fost creat după modelul reşedinţelor nobiliare pariziene (hotel de ville) clădiri aşezate în mijlocul lotului de teren, în jurul căreia s-au amenajat grădini. Palatul s-a construit în vecinătatea altor reşedinţe ale protipendadei bucureştene, dispuse de-a lungul Caii Victoriei, aproape de Palatul Regal. Ansamblul are două accese, unul principal din Calea Victoriei şi un acces secundar din strada gen. Gh. Manu, fosta lt. Lemnea nr.16. Incinta are ca punct de interes major corpul principal al palatului, amplasat în centrul parcelei, precum şi un corp secundar, folosit tot de proprietarii palatului, un fel de mic pavilion de oaspeţi, amplasat în spatele palatului(V), doua atenanse, poziţionate relativ simetric ca aşezare, fata de intrarea secundara în incinta (S)si parcul. Suprafaţa parcelei este mare, pentru zona centrala bucureşteană, de 6638mp, conf. planului cadastral actual. Palatul Cantacuzino este monument istoric de valoare naţională şi universală, conform Listei Monumentelor Istorice 2004, cod B-II-m-A-19869.

Judeţul Ilfov, cea de a doua unitate teritorial administrativă din componenţa regiunii, se remarcă şi ea prin prezenţa unor clădiri de patrimoniu cu valoare deosebită, dintre care enumerăm doar câteva: Mânăstirea Snagov, Palatul Brâncovenesc de la Mogoşoaia, Mânăstirea Balamuci.

Mânăstirea Snagov, Cunoscuta şi sub denumirea de Mânăstirea Vlad Ţepeş este situată pe o mică insulă din partea de Nord-Vest a lacului Snagov. Vechi centru de spiritualitate şi cultura ortodoxa, Pe locul acesta la 1521se înalţă biserica actuală zidită de Neagoe Basarab.

Biserica a suferit mari prefaceri în timpul domniei lui Mircea Ciobanu. Pentru apărare împotriva intemperiilor, pridvorul a fost transformat în pronaos, prin zidirea spatiilor dintre coloane, la jumătatea sec. XVI. Biserica a fost pictată în timpul domniei lui Petru Şchiopul în 1563 de Dobromir cel Tânăr. Aceasta pictura este păstrata doar în pronaos. În naos şi altar, actuala pictura este făcută, în 1815, de Gheorghe Zugravul.
Biserica a fost folosită ca necropolă domnească, astfel se mai păstrează pietrele de mormânt ale unor dregători decapitaţi pentru trădare sau călugăriţi cu forţa pentru acelaşi motiv ca: Dragomir Postelnicul, Stoica Logofătul, Pârvu Vornicul, Ioan Călugărul, Serafim Mitropolitul. În naos, în fata uşilor împărăteşti, se afla lespedea funerară a voievodului Vlad Ţepeş, ucis în 1476 în pădurea din preajma Băltenilor. Tot aici, şi-a găsit sfârşitul, în decembrie 1662, şi bătrânul postelnic Constantin Cantacuzino.
Timp de câteva secole pe insulă a funcţionat în paralel cu mânăstirea şi o închisoare politică, până în anul 1856 când este transformata în şcoală de reeducare pentru tineret. Aici au fost închişi 54 de paşoptişti care mai târziu vor fi înecaţi în lac, mormântul lor aflându-se în partea de vest a insulei.

Mânăstirea s-a afirmat ca un centru panortodox prin sprijinul domnului Matei Basarab, care a instalat o tipografie în 1643. Apogeul cultural a fost atins în timpul lui Constantin Brâncoveanu, când stareţ al mânăstirii este Antim Ivireanul (1694-1705), devenit mai târziu mitropolit al Ţării Romaneşti. El a tipărit cărţi bisericeşti în limbile romană, greacă, arabă, slavonă şi gruzină care au dus faima meşterilor de la Snagov în Grecia, Asia Mică şi Egipt.
Biserica afectată de pe urma cutremurelor din 1977 şi 1986 a fost consolidată în anii 1998 – 2000.

Palatul Brâncovenesc de la Mogoşoaia. La 28 ianuarie 1681, Constantin Brâncoveanu a cumpărat o primă parte de moşie la Mogoşoaia, completată după trei luni prin noi suprafeţe de teren. Atras de frumuseţea locurilor, viitorul domn a construit aici mai întâi o biserică, ce va servi drept paraclis viitoarei curţi. A fost terminată la 20 septembrie 1688.
Casele cumpărate odată cu moşia se vor dovedi curând nemulţumitoare. Brâncoveanu a hotărât să-şi ridice o reşedinţă demnă de rangul său. Nu se ştie precis dată la care au început lucrările. Ştim doar pe aceea când s-a terminat construcţia - 20 septembrie 1702 - care este precizata în pisania prinsă deasupra uşii de intrare în pridvor, pe latura de răsărit. Aşezat pe malul lacului, într-o curte dreptunghiulară împrejmuită de ziduri puternice, palatul se înălţă pe trei niveluri: subsol (pivniţa), parter şi etaj. Pivniţa se remarcă prin dimensiuni (16,05x14,10 m) şi masivitate. Un pilon central împarte spaţiul în patru încăperi acoperite fiecare cu câte o cupolă pe pandantivi. Parterul cuprindea opt încăperi destinate slujitorilor domnului, iar etajul era rezervat în întregime familiei domneşti.
La etaj, pe faţada dinspre lac, se afla cel mai rafinat element de arhitectură al palatului, splendidă „loggie". Azi ne apare încadrată de două foişoare - adăugate în timpul renovării din perioada 1860-1880, remarcându-se prin coloanele lor cu bogate capiteluri sculptate în piatră. Foişorul de pe latura de răsărit a palatului este sprijinit pe opt coloane, de asemenea de piatră, având o balustradă bogat decorată. Bolta foişorului fusese acoperită cu pictură murală cu motive geometrice şi vegetale, din care se mai păstrează câteva fragmente.
Dintre toate reşedinţele lui Constantin Brâncoveanu, palatul de la Mogoşoaia este nu numai cea mai reprezentativă, dar şi cea mai bine păstrată. Palatul a ajuns până la noi fără prea mari modificări, în structura să putând fi admirate elementele de bază ale stilului brâncovenesc.
A fost restaurat în mai multe etape după 1945, când a fost declarat monument istoric, cele mai importante intervenţii fiind făcute în 1980 şi după anul 2000.

2.8.3. Potenţial turistic, structură, domenii de excelenţă, dinamică

Evaluarea potenţialului turistic a făcut obiectul unei serii de reglementări guvernamentale cum ar fi HG nr. 852/2008 pentru aprobarea normelor şi criteriilor de atestare a staţiunilor turistice şi subiect al diferitelor metodologii printre care enumerăm Metodologia privind evaluarea potenţialului turistic în unităţile administrativ-teritoriale de bază elaborată sub patronajul MIE.

În cadrul programului naţional de dezvoltare rurală măsura 313 – „Încurajarea activităţilor turistice" a fost stabilit pe comune un punctaj aferent potenţialului turistic cu valori între 1 şi 10, 1 valoarea minimă şi 10 valoarea maximă. Potenţialul turistic a fost analizat uniform fără ca să fie particularizat în funcţie de localizarea geografică, astfel pentru o amplasare la câmpie în componenţa indicelui global se introducea valoarea 1 iar pentru o amplasare la munte sau la mare se acordau 4 puncte. În mod similar au fost luaţi în calcul factori terapeutici, deşi tratamentele balneoclimaterice au cunoscut o profundă descreştere ca interes terapeutic în urma progreselor înregistrate de medicina din ultima jumătate de secol. Au fost luaţi în calcul şi factori antropici cu diferite ponderi.

Din punct de vedere al potenţialului turistic comunele din judeţul Ilfov (formă de relief câmpie) au înregistrat un scor între 1 şi 7 puncte după cum am prezentat în tabelul de mai jos. Între comunele din judeţul Ilfov în ceea ce priveşte potenţialul turistic două localităţi ies în evidenţă, respectiv Mogoşoaia cu un scor de 7 puncte şi Vidra cu un scor de 6 puncte.

Prezenţa localităţii Mogoşoaia pe prima poziţie se justifică în primul rând patrimoniului cultural reprezentat de Palatul Brâncovenesc, care reprezintă atât o atracţie în sine cât şi un punct de organizare a diferite simpozioane şi manifestări cu caracter cultural artistic.

Localitatea Vidra, aşezată pe râul Sabar, ocupă poziţia a doua în plan judeţean din punct de vedere al potenţialului turistic – 6 puncte – în primul rând datorită cadrului natural, dar nu numai. În comuna Vidra s-au descoperit vestigiile unei aşezări neolitice (6.000-1.800 î.Hr.), pe care arheologii au încadrat-o în cultura Gumelniţa. Cea mai importantă descoperire este un vas ceramic în formă de statuetă feminină, numită „Zeiţa din Vidra", simbolizând cultul fecundităţii. Un alt obiect din perioada neolitică, de data aceasta aparţinând culturii Boian, este un suport de vas din lut (ambele obiecte sunt expuse la Muzeul de Istorie şi Artă al Municipiului Bucureşti).

Tabel 76. Lista comunelor cu punctajul acordat în funcţie de potenţialul turistic, Judeţul Ilfov

Comună	Punctaj	Comună	Punctaj
1 Decembrie	2	Domneşti	4
Afumaţi	1	Dragomireşti-Vale	2
Baloteşti	2	Găneasa	2
Berceni	1	Glina	1
Bragadiru	2	Grădiştea	3
Brăneşti	2	Gruiu	4
Cernica	4	Jilava	1
Chiajna	2	Măgurele	3
Chitila	2	Moara Vlăsiei	3
Ciolpani	3	Mogoşoaia	7
Ciorogârla	2	Nuci	3
Clinceni	2	Pantelimon	3
Copăceni	2	Periş	4
Corbeanca	2	Petrăchioaia	1
Cornetu	2	Ştefăneştii de Jos	2
Dărăşti-Ilfov	2	Tunari	2
Dascălu	1	Vidra	6
Dobroeşti	3		

Sursa: Metodologia privind evaluarea potenţialului turistic în unităţile administrativ-teritoriale de bază elaborată sub patronajul MIE

Din totalul comunelor pentru care s-a calculat potenţialul turistic un număr de 4 localităţi au înregistrat un scor de 4 puncte, o serie de 7 localităţi au fost încadrate la un potenţial turistic corespunzător la 3 puncte, cele mai multe comune, respectiv 16 întrunesc un scor de 2 puncte în ceea ce priveşte potenţialul turistic; la capătul cel mai de jos al scalei potenţialului turistic, corespunzător 1 punct, se plasează un număr de 6 comune.
În ceea ce priveşte comunele dezvoltate din punct de vedere turistic, aferentă măsurii 313 – „Încurajarea activităţilor turistice" întocmită în conformitate cu Anexa nr.5 „Lista localităţilor atestate ca staţiuni turistice de interes naţional, respectiv local" la H.G.nr.852/2008 pentru aprobarea normelor şi criteriilor de atestare a staţiunilor turistice se poate constat că judeţul Ilfov se înregistrează cu 1 poziţie în această listă naţională de 30 de localităţi şi anume comuna Snagov. Plasarea localităţii Snagov pe această listă se datorează în primul rând peisajului natural, precum şi al biodiversităţii lacul Snagov se situează pe lista ariilor protejate din judeţul Ilfov de tip mixt.

2.8.4. Forme de turism

Turismul de afaceri şi motive profesionale. Ca metropolă Municipiul Bucureşti se detaşează în plan naţional din punct de vedere al activităţilor legate de participarea la reuniuni, congrese, conferinţe simpozioane etc. precum şi prin serviciile aferente desfăşurării acestora. Dezvoltarea cantitativă şi calitativă a capacităţii pentru turismul de afaceri este susţinută de infrastructura existenta, de poziţia geografică, precum şi de posibilitatea ofertei turistice foarte diversificate determinata de potenţialul regiunii. Pentru Turismul de afaceri exista o infrastructură hotelieră la nivel European în cadrul căreia se disting Palatul Parlamentului, şi hoteluri de 5 stele.
Turismul cultural. Municipiul Bucureşti concentrează un număr impresionant de muzee de interes naţional, de case memoriale şi monumente reprezentative în plan naţional, fapt care generează un flux de turişti fie organizaţi în baza unui proces educaţional, fie în baza alegerilor personale.
Vizite la rude şi prieteni. Municipiul Bucureşti în calitate de capitală economică a ţării are un grad mare de atractivitate, fapt care conduce la alegerea acesteia ca reşedinţă pentru un segment semnificativ de populaţie din alte localităţi, cum ar fi absolvenţi ai instituţiilor de învăţământ superior, angajaţi ai instituţiilor centrale, angajaţi ai firmelor private. Acest aflux de rezidenţi noi creează premizele uni flux turistic important de vizite la rude şi prieteni.
Turismul de loisir, recreere şi odihnă. Prin structurile de primire turistice şi de agrement se realizează o armătura turistică favorabilă dezvoltării turismului de odihnă şi recreere. Bucureştiul este caracterizat şi prin diferitele zone de recreere şi agrement cum ar fi parcurile şi grădinile: Gradina Cişmigiu, Grădina Botanică, Parcul Herăstrău, Parcul Carol I, Stadionul Naţional „Lia Manoliu", Parcul Ioanid şi Parcul Tineretului. În ultimii ani s-au ridicat în regiune noi facilităţi de petrecere a timpului liber de tipul parcurilor de distracţii şi parcurilor acvatice, de natură să sporească atractivitatea turistică a regiunii.
Turismul de tranzit. Această formă de turism este favorizată de dotarea regiunii cu o infrastructură modernă de autostrăzi, drumuri naţionale şi căi aeriene (Aeroportul Internaţional Bucureşti-Otopeni, aeroportul Băneasa, aeroporturi cu profil sportiv şi utilitar. Pentru realizarea de conexiuni naţionale şi internaţionale adesea se impune ca punct de tranzit nodul de comunicaţii aflat în regiune, fapt ce generează şi o cerere pentru servicii turistice de tip cazare şi restaurant.
După cum se poate observa din rezultatele anchetei asupra formelor de turism pentru municipiul Bucureşti turismul de afaceri şi motive profesionale are în mod incontestabil rolul cel mai important deţinând o cotă de 75,2% în totalul formelor de turism.
Pe locul doi, totuşi la o mare distanţă de primul loc, se situează turismul cultural, fapt care confirmă încă o dată importanţa municipiului Bucureşti din punct de vedere al patrimoniului cultural.

Segmentul de turism generat de vizitele la prieteni şi rude este foarte apropiat de cel deţinut de turismul cultural, respectiv 7,8% faţă de 8,4%. Putem să presupunem în mod întemeiat că o parte semnificativă dintre cei care practică această formă de turism însoţesc vizitele la rude şi prieteni de vizitarea unor obiective culturale de interes major.
Turismul de loisir, recreere şi odihnă ocupă cea de-a patra poziţie în repartiţia turismului după formă cu o pondere în total de 5,6%. Cu tot declinul înregistrat în urma crizei economice potenţialul acestei forme de turism este în creştere, ultimii ani consemnând finalizarea unor investiţii importante în zona parcurilor de distracţii. Se poate presupune ca acest segment al turismului, în special cel loisir, va cunoaşte o creştere importantă în perioada următoare.

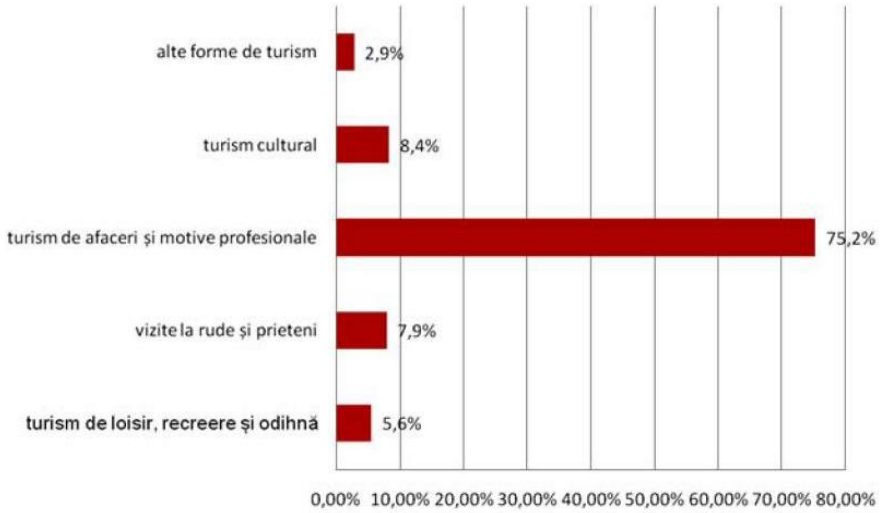

Fig. 153. Repartiţia formelor de turism pentru municipiul Bucureşti, anchetă oct 2010 – ian 2011

Sursa: Aurelia-Felicia Stăncioiu, Nicolae Teodorescu, Ion Pârgaru, Anca-Daniela Vlădoi, Codruţa Băltescu Zestrea turistică – dimensiune importantă în evaluarea/modelarea imaginii unui oraş. Studiu de caz: Bucureşti. Economie teoretică şi aplicată. Volumul XVIII (2011), No. 4(557), pp. 142-154

2.8.5. Structuri de primire turistică, capacităţi, grad de ocupare, nr. de înnoptari

Capacitatea de cazare turistică instalată a cunoscut în perioada 2005-2009 o evoluţie uşor crescătoare la nivelul întregii ţări, astfel în anul 2005 existau la nivel naţional 282.661 de locuri de cazare, care au sporit constant în timp, ajungând în anul 2009 la un număr total de 303.486 locuri de cazare.
Evoluţia capacităţii de cazare în profil regional a fost în general una uşor crescătoare. O turnură oarecum diferită se poate observa în cazul regiunii Sud Muntenia care a înregistrat în anul 2006 o scădere a numărului de locuri de cazare de la 22.292 în anul 2005 la 20.827 locuri de cazare în anul 2006. În continuare această regiune a cunoscut un trend ascendent dar nici la sfârşitul perioadei analizate, anul 2009, capacitatea de cazare nu a reuşit să atingă valoarea din anul 2005.

Regiunea Bucureşti – Ilfov a cunoscut în perioada 2005-2009 o evoluţie de excepţie, care nu se mai regăseşte în cazul nici unei alte regiuni. Astfel dacă la începutul perioadei 2005-2009 numărul de locuri de cazare se situa la 11.225 de locuri, la sfârşitul perioadei numărul de locuri de cazare a crescut la 20.423 locuri, ceea ce reprezintă o creştere de 82%.
Creşterea este cu atât mai semnificativă cu cât următoarea regiune din punct de vedere al creşterii capacităţii de cazare, regiunea Nord-Est, a înregistrat un spor de numai 13%.

Evoluţiile economice pozitive înregistrate de regiune până la declanşarea crizei economice au impulsionat Turismul de afaceri şi motive profesionale, fapt ce a condus la o sporire corespunzătoare a capacităţii de cazare. Ajustarea la condiţiile generate de criza economică suferă de o inevitabilă întârziere, dată şi de faptul că o parte a procesului investiţional a demarat înainte de declanşarea crizei.

Capacitatea de cazare turistică în funcţiune a cunoscut în perioada 2005-2009 o evoluţie uşor crescătoare la nivelul întregii ţări, astfel în anul 2005 la nivel naţional era funcţională o capacitate de 54.978,8 mii locuri-zile de cazare, la nivelul anului 2009 aceasta a sporit la un total de 61.104,4 mii locuri-zile.

Tabel 77. Capacitatea de cazare turistică instalată (locuri), evoluţie 2005-2009

Regiunea	Anul 2005	Anul 2006	Anul 2007	Anul 2008	Anul 2009
România	*100*	*102%*	*100%*	*104%*	*107%*
Nord-Vest	100	103%	103%	102%	107%
Centru	100	104%	100%	111%	108%
Nord-Est	100	101%	98%	101%	113%
Sud-Est	100	101%	100%	100%	101%
Sud-Muntenia	100	93%	93%	96%	97%
Bucureşti - Ilfov	**100**	**113%**	**122%**	**169%**	**182%**
Sud-Vest Oltenia	100	101%	104%	102%	111%
Vest	100	101%	96%	100%	108%

Sursa: date calculate, Anuarul statistic al României diverşi ani

Evoluţia capacităţii de cazare în funcţiune în profil regional a fost una general crescătoare în perioada 2005-2009. Fapt remarcabil în ceea ce priveşte regiunea Sud Muntenia care deşi a înregistrat o scădere a capacităţii de cazare instalate a prezentat în perioada analizată o creştere constantă a capacităţii de cazare în funcţiune, de la 6.439 mii locuri zile în anul 2005 la 6.614,2 mii locuri zile în anul 2009.

Tabelul 78. Capacitatea de cazare turistică în funcţiune (locuri-zile), evoluţie 2005-2009

Regiunea	Anul 2005	Anul 2006	Anul 2007	Anul 2008	Anul 2009
România	*100*	*103%*	*104%*	*108%*	*111%*
Nord-Vest	100	104%	105%	109%	107%
Centru	100	106%	111%	111%	114%
Nord-Est	100	105%	106%	108%	117%
Sud-Est	100	97%	93%	92%	94%
Sud-Muntenia	100	99%	99%	100%	103%
Bucureşti – Ilfov	**100**	**112%**	**123%**	**165%**	**185%**
Sud-Vest Oltenia	100	107%	104%	106%	107%
Vest	100	104%	107%	107%	110%

Sursa: date calculate, Anuarul statistic al României diverşi ani

Regiunea Bucureşti – Ilfov a înregistrat şi în privinţa capacităţii de cazare instalate o evoluţie de excepţie în perioada 2005-2009, care nu se mai regăseşte în cazul nici unei alte regiuni.

Astfel dacă la începutul perioadei 2005-2009 capacitatea de cazare instalată se situa la 3.885,1 mii locuri zile, la sfârşitul perioadei acesteia au crescut la 7.203,1 mii locuri zile, ceea ce reprezintă o creştere de 85%. Creşterea este cu atât mai semnificativă cu cât următoarea regiune din punct de vedere al creşterii capacităţii de cazare, regiunea Nord-Est, a înregistrat un spor de numai 17%.

Potrivit datelor arătate mai sus se poate concluziona că în regiunea Bucureşti Ilfov în perioada 2005-2009 capacitatea de cazare atât cea instalată cât şi cea în funcţiune a cunoscut o creştere remarcabilă în profil naţional.

Regiunea Bucureşti – Ilfov se distinge prin performanţe naţionale superioare şi la capitolul număr de sosiri turişti înregistrând cel mai mare număr de sosiri turistice în profil teritorial, respectiv 119% în anul 2009 faţă de anul 2005.

Numărul de sosiri turişti a cunoscut pe ansamblul regiunilor o creştere în perioada 2005-2009, cu excepţia regiunii Nord Vest, care la sfârşitul perioadei înregistrează o valoare inferioară anului de referinţă 2005, respectiv 732,5 mii sosiri 2009 faţă de 732,5 mii sosiri 2005.

Tabel 79. Evoluţia număr sosiri turişti 2005-2009, 2005=100%

Regiunea	Anul 2005	Anul 2006	Anul 2007	Anul 2008	Anul 2009
România	100	107%	120%	123%	105,8%
Nord-Vest	100	106%	121%	124%	99,9%
Centru	100	109%	125%	121%	100,5%
Nord-Est	100	109%	115%	117%	105,6%
Sud-est	100	98%	111%	118%	104,4%
Sud-Muntenia	100	109%	127%	131%	103,1%
Bucureşti – Ilfov	**100**	**108%**	**120%**	**125%**	**119,1%**
Sud-vest Oltenia	100	111%	121%	128%	109,5%
Vest	100	115%	126%	126%	107,5%

Sursa: date calculate, Anuarul statistic al României diverşi ani

Analizată în detaliu, evoluţia numărului de sosiri turişti cu tot trendul crescător consemnat la nivelul regiunii Bucureşti-Ilfov în perioada analizată, 2005-2009, ne arată efectele crizei economice. Astfel în anul 2009 numărul de sosiri a scăzut cu peste 48.000 de turişti faţă de anul 2008, ajungând la un nivel inferior şi anului 2007.

Tabel 80. Număr înnoptări – mii, 2005-2009

Regiunea	Anul 2005	Anul 2006	Anul 2007	Anul 2008	Anul 2009
România	**18.373,0**	**18.991,7**	**20.593,4**	**20.726,0**	**17.325,4**
Nord-Vest	2.290,2	2.362,9	2.549,5	2.536,9	2.098,6
Centru	2.782,1	2.930,4	3.177,4	3.152,1	2.665,3
Nord-Est	1.435,8	1.599,1	1.691,9	1.676,8	1.509,6
Sud-Est	5.139,2	4.853,7	5.294,2	5.317,6	4.423,7
Sud-Muntenia	1.807,2	1.940,5	2.175,5	2.115,9	1.674,3
Bucureşti - Ilfov	**1.481,3**	**1.658,0**	**2.024,5**	**2.212,9**	**1.835,8**
Sud-vest Oltenia	1.601,9	1.640,9	1.673,5	1.730,2	1.441,6
Vest	1.835,3	2.006,2	2.006,9	1.983,6	1.676,5

Sursa: date calculate, Anuarul statistic al României diverşi ani

Efectele crizei economice se fac remarcate şi mai puternic în ceea ce priveşte numărul de înnoptări, care scade în anul 2009 cu peste 377.000 sub valoarea atinsă în anul precedent, coborând sub pragul atins în anul 2007 de 2.024,5 mii înnoptări. Totuşi putem consemna faptul că celelalte regiuni înregistrează căderi mult mai drastice, unele coborând chiar sub pragul de înnoptări atins la în primul an de referinţă, respectiv 2005.

În regiunea Bucureşti-Ilfov, în perioada 2005-2009, cumulul de factori descrişi mai sus, creşterea capacităţii de cazare în funcţiune, pe de o parte, şi, pe de altă parte, reducerea activităţilor de afaceri a determinat începând cu anul 2008 o evoluţie descendentă a indicelui net de utilizare a capacităţii în funcţiune. Se poate observa din tabelul de mai jos că după ce indicele de utilizare a înregistrat un maxim de 42,4% în anul 2007, în anii următori a scăzut constant la 34,6% în anul 2008 şi la 25,5% în anul 2009.
Această evoluţie ne arată în primul rând că în ceea ce priveşte capacitatea de cazare în funcţiune aceasta a crescut peste cerinţa pieţei chiar în condiţii de activitate economică intensă (a se vedea în acest sens valoarea aferentă anului 2008).

Tabel 81. Indici de utilizare neta a capacitaţii în funcţiune -%, în perioada 2005-2009

Regiunea	Anul 2005	Anul 2006	Anul 2007	Anul 2008	Anul 2009
România	33,4	33,6	36	35	28,4
Nord-vest	32,2	32,1	34,1	32,7	27,7
Centru	29,5	29,5	30,3	30	24,8
Nord-Est	27,2	28,9	30,3	29,3	24,5
Sud-Est	37,8	36,8	41,8	42,5	34,7
Sud-Muntenia	28,1	30,5	34	32,8	25,3
Bucureşti - Ilfov	**38,1**	**38**	**42,4**	**34,6**	**25,5**
Sud-vest Oltenia	40,6	38,8	40,7	41,2	34,1
Vest	34,7	36,3	35,6	35,1	28,9

Sursa: date calculate, Anuarul statistic al României diverşi ani

Din analiza derulată până acum se poate constata că turismul în regiunea Bucureşti-Ilfov este preponderent unul de afaceri, iar capacitatea de cazare a crescut peste cererea de pe această piaţă. În anii ce urmează se profilează în primul rând o ajustare în ceea ce priveşte capacitatea de cazare pentru turismul de afaceri. La nivelul autorităţilor cu rol în dezvoltare şi turism se conturează oportunitatea de a sprijini în primul dezvoltarea turismului cultural prin care să fie pus în valoare cel mai important patrimoniu naţional, cu care este dotată regiunea.

2.9. AGRICULTURA ŞI DEZVOLTARE RURALĂ

2.9.1. Populaţia activă în agricultură

Unul dintre cele mai importante aspecte legate de agricultură poate fi surprins prin prisma populaţiei ocupate. În perioada 2005-2009 totalul populaţiei ocupate a crescut uşor în valoare absolută nivelul întregii ţări, de la 9.147 mii persoane la 9.243 mii persoane. Acelaşi trend de uşoară creştere s-a înregistrat şi la nivelul regiunii Bucureşti-Ilfov, astfel dacă în anul 2005 populaţia ocupată – total – era de 962 mii persoane, în anul 2009 se înregistra valoarea totală de 1.042 mii persoane. Pe fondul acestei creşteri sectorul agricol înregistrează la nivelul României în ceea ce priveşte populaţia ocupată un declin până în

anul 2008, ca în anul următor să cunoască în ceea ce priveşte ponderea, o creştere, e drept redusă de la 28,7% la 29,1%. Un trend similar se regăseşte şi la nivelul regiunii Bucureşti-Ilfov, ponderea populaţiei ocupate în agricultură crescând în anul 2009 la 1,5%, de la respectiv 1,4% în anul 2008. Valorile pot părea mici, dar în contextul regional în care municipiul Bucureşti este mai mult decât dominant, această creştere în pondere, aparent redusă, marchează efectele crizei economice, care a dus la reorientarea forţei de muncă spre agricultură, acolo unde a existat posibilitatea.

Tabel 82. Populaţia ocupată total şi pondere în agricultură în România şi regiunea Bucureşti-Ilfov, evoluţie 2005-2009

Unitate administrativ teritorială	Categorie	CAEN Rev.1				CAEN Rev.2	
		2005	2006	2007	2008	2008	2009
România	Total - mii persoane:	9.147	9.313	9.353	9.369	9.369	9.243
	Agricultura (%)	32,2	30,5	29,5	28,8	28,7	29,1
Bucureşti-Ilfov	Total - mii persoane:	962	1.023	1.018	1.032	1.032	1.042
	Agricultura (%)	1,6	2,1	1,3	1,5	1,4	1,5

Sursa: anuarul statistic al României, diverşi ani

După cum se poate observa mai sus agricultura joacă un rol de angajator important în judeţul Ilfov cu ponderi crescătoare în perioada 2005-2009, astfel dacă la începutul perioadei ponderea populaţiei din mediul rural care era ocupată în agricultură era de 15,6%, la sfârşitul perioadei aceasta ajunge la valoarea de 18,2%.

Tabel 83. Ponderea populaţiei ocupaţiei în agricultură după mediu în regiunea Bucureşti Ilfov, evoluţie 2005-2009

Categorie	CAEN Rev.1				CAEN Rev.2	
	2005	2006	2007	2008	2008	2009
Urban - mii persoane:	885	959	954	961	961	969
Agricultura (%)	0,4	1	0,4	0,2	0,1	0,2
Rural - mii persoane:	77	64	64	71	71	73
Agricultura (%)	15,6	18	15,4	18,7	18,7	18,2

Sursa: anuarul statistic al României, diverşi ani

Această pondere se dovedeşte un indicator mai sensibil la modificările survenite în mediul economic, mobilitatea în ceea ce priveşte locul de muncă fiind mai mare decât cea întâlnită în cadrul altor indicatori economici. Astfel ponderea populaţiei ocupate în agricultură înregistrează un spor chiar începând cu anul 2008, anul declanşării crizei economice.

2.9.2. Cultivarea plantelor

În ceea ce priveşte **suprafaţa cultivată** se poate constata la nivelul regiunii Bucureşti-Ilfov o evoluţie marcat diferită de cea la nivel naţional. La nivelul întregii ţări după ce anul 2006 înregistrează o scădere, următorii ani consemnează o stabilizare în ceea ce priveşte suprafaţa totală cultivată în jurul valorilor de 92%-93%. În acee aşi perioadă regiunea Bucureşti-Ilfov înregistrează o scădere importantă a suprafeţei cultivate, care ajunge în anul 2006 la 84% faţă de anul 2005, scădere care devine mai accentuată spre sfârşitul intervalului când suprafaţa cultivată ajunge la 57% în anul 2008, ca să înregistreze un reviriment modest, 58% în anul 2009 .

Deciziile de cultivare sunt bazate pe evoluţiile înregistrate în anii precedenţi, astfel se poate observa că în legătură cu seria de ani în care performanţele economice care au propulsat regiunea peste media PIB UE, suprafaţa agricolă cultivată scade constant şi marcant. Declanşarea crizei economice determină o reîntoarcere la agricultură, atât populaţia ocupată cât şi terenul cultivat înregistrând sporuri, este drept modeste.
Principalele culturi către care s-au îndreptat agricultorii din regiune au fost cultura de orz şi orzoaică, suprafaţa cultivată a înregistrat în anul 2009 un spor de 12 puncte procentuale, precum şi cultura legumelor care a înregistrat în acelaşi an un spor de 6 puncte procentuale.

Tabel 84. Suprafaţa cultivată totală şi pe categorii, evoluţii 2005-2009 la nivel naţional şi regional

Categorie	România					Bucureşti-Ilfov				
	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009
Suprafaţa cultivată total	100%	93%	92%	92%	93%	100%	84%	79%	57%	*58%*
Cereale pentru boabe	100%	87%	87%	89%	90%	100%	73%	80%	50%	50%
Grâu	100%	81%	80%	85%	87%	100%	68%	68%	54%	52%
Secară	100%	83%	59%	63%	75%					
Orz şi orzoaică	100%	68%	75%	81%	107%	100%	61%	91%	51%	*63%*
Porumb boabe	100%	96%	96%	93%	89%	100%	81%	76%	43%	43%
Cartofi - total	100%	98%	94%	90%	90%	100%	93%	56%	97%	85%
Sfeclă de zahăr	100%	158%	114%	81%	85%					
Plante uleioase	100%	108%	111%	103%	104%	100%	103%	76%	71%	70%
Floarea soarelui	100%	102%	86%	84%	79%	100%	98%	51%	53%	*54%*
Legume	100%	105%	95%	101%	100%	100%	105%	81%	82%	*88%*

Sursa: calcule în baza datelor din anuarul statistic al României, diverşi ani

Producţia agricolă vegetală în regiunea Bucureşti-Ilfov a cunoscut în ansamblu un declin, cu ani în care au existat rezultate foarte reduse, cum ar fi anul 2007 în care producţia de cereale boabe atinge un minim de 22% faţă de anul 2005, în cadrul acestui indicator rezultatele cele mai slabe le înregistrează producţia de grâu 24% faţă de anul de referinţă şi mai ales producţia de grâu care coboară până la 12% faţă de anul 2005

Producţia de cartofi după ce a cunoscut o scădere constantă până în anul 2007, din anul 2008 înregistrează un reviriment semnificativ, înregistrând o valoare superioară anului 2005, respectiv 116%. Trebuie avut în vedere că pe de o parte deciziile de cultivare sunt conjuncturale, iar producţia este în mare parte dependentă de vreme. Cu toate acestea se observă că şi în anul 2009 producţia de cartofi este superioară anului de referinţă, respectiv cu 10 puncte procentuale mai mult.

Producţia agricolă - exprimată în mii lei preţuri curente - a cunoscut în perioada 2005-2009 un trend general oscilant. Astfel faţă de anul 2005 în anul 2006 se înregistrează un spor redus, apoi în anul următor, respectiv 2007, producţia agricolă scade, ca să crească în anul 2008 şi apoi iar să scadă în anul 2009.

Tabel 85. Producţia agricolă vegetală, la principalele culturi, regiunea Bucureşti-Ilfov evoluţie 2005-2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Cereale pentru boabe	100%	82%	22%	45%	37%
Grâu	100%	75%	24%	64%	40%
Secară		100%	163%	14%	308%
Orz şi orzoaică	100%	57%	40%	42%	58%
Porumb boabe	100%	90%	*12%*	*30%*	*29%*
Cartofi - total	100%	81%	50%	116%	110%
Floarea soarelui	100%	125%	*22%*	65%	92%
Legume	100%	120%	70%	88%	87%
Struguri	100%	77%	53%	58%	64%
Fructe - total	100%	99%	*27%*	41%	46%

Sursa: calcule în baza datelor din anuarul statistic al României, diverşi ani

Cu toate fluctuaţiile, în bună parte datorate condiţiilor meteorologice, totuşi, având în vedere şi faptul că nu s-au aplicat corecţiile implicate de inflaţie, se poate afirma că în perioada 2005-2009 producţia agricolă în regiunea Bucureşti-Ilfov a cunoscut o scădere constantă, în bună măsură corelată cu reducerea suprafeţei cultivate.

Tabel 86. Producţia agricolă - mii lei preţuri curente, regiunea Bucureşti-Ilfov evoluţie 2005-2009

2005	2006	2007	2008	2009
762.096	832.215	602.219	726.848	640.410
100%	109%	79%	95%	84%

Sursa: calcule în baza datelor din anuarul statistic al României, diverşi ani

2.9.3. Zootehnia

Producţia animală în perioada 2005-2009 în regiunea Bucureşti-Ilfov ne înfăţişează ceea ce pare să fie o mutaţie dinspre creşterea animalelor mari spre creşterea animalelor mici. Astfel numărul de bovine scade în perioada analizată cu aproape 20% de procente, scăderea e uşor mai redusă în cazul vacilor, bivoliţelor şi junicilor.

Efectivul de porcine înregistrează în regiune o reducere similară ca şi efectivul de bovine, astfel că faţă de anul de referinţă 2005 la sfârşitul intervalului, în anul 2009, acesta se diminuează cu 16%, iar în cazul scroafelor de prăsilă se înregistrează cea mai mare scădere, respectiv mai mare de 25%.

În ceea ce priveşte efectivul de ovine, acesta scade ca total cu puţin, dar menţine în cadrul unei aceleaşi valori. Efectivul de oi şi mioare se situează aproape constant peste nivelul înregistrat în anul 2005, dar sporul este unul redus.

Evoluţia efectivului de caprine arată o creştere bruscă de aproximativ 20% în anul 2006 faţă de anul 2005. Creşterea se menţine şi în următorii doi ani, dar la un nivel mai redus. Anul 2009 consemnează o scădere semnificativă faţă de anul precedent, cu toate acestea efectivul de caprine se situează cu 20% peste cel din anul de referinţă 2005.

Tabel 87. Producţia animală, regiunea Bucureşti-Ilfov evoluţie 2005-2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Bovine total:	100%	100%	91%	84%	81%
din care: vaci, bivoliţe, junici	100%	108%	95%	94%	83%
Porcine total:	100%	99%	89%	85%	84%
din care: scroafe de prăsilă	100%	92%	82%	73%	74%
Ovine total	100%	97%	86%	96%	96%
din care: oi şi mioare	100%	106%	92%	101%	103%
Caprine	100%	122%	128%	139%	120%

Sursa: calcule în baza datelor din anuarul statistic al României, diverşi ani

Sectorul serviciilor agricole a înregistrat în regiunea Bucureşti-Ilfov în perioada 2005-2009 un trend descendent la toate capitolele care se regăsesc în datele statistice. Astfel parcul de tractoare s-a diminuat în mod constant, ajungând la sfârşitul intervalului, respectiv anul 2009, cu o treime mai mic decât în anul de referinţă, 2005. Numărul de pluguri pentru tractor a înregistrat şi el în mod asemănător o scădere semnificativă, totuşi nu atât de mare cât cea a efectivului de tractoare, respectiv de 29% faţă de 34%.

Tabel 88. Serviciile agricole, regiunea Bucureşti-Ilfov evoluţie 2005-2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Tractoare agricole fizice	100%	92%	65%	71%	66%
Pluguri pentru tractor	100%	94%	69%	75%	71%
Semănători mecanice	100%	100%	80%	83%	81%
Combine autopropulsate pentru recoltat: cereale şi furaje	100%	94%	76%	79%	78%

Sursa: calcule în baza datelor din anuarul statistic al României, diverşi ani

Scăderi au înregistrat şi parcul de semănători mecanice, precum şi cel de combine autopropulsate. Reducerile la aceste categorii se situează în jurul a 20% faţă de anul de referinţă.

2.9.4. Structura terenurilor agricole, zonarea producţiei agricole

Tabel 89. Ponderea ramurilor agricole în producţia agricolă totală, regiunea Bucureşti-Ilfov evoluţie 2005-2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Vegetală	54,6%	51,6%	48,8%	57,9%	54,4%
Animală	39,2%	43,0%	42,4%	39,5%	45,1%
Servicii Agricole	6,2%	5,4%	8,8%	2,5%	0,4%

Sursa: calcule în baza datelor din anuarul statistic al României, diverşi ani

Evoluţiile înregistrate în cadrul producţiei pe ramuri agricole înregistrate în regiunea Bucureşti-Ilfov în perioada 2005-2009 aruncă o lumină suplimentară asupra modului în care au influenţat sectorul agricol evoluţiile economice generale. Se poate observa că pe toată perioada principalul loc îl deţine producţia vegetală care a înregistrat ponderi cuprinse între un minim de 48,8% în anul 2007 şi un maxim de 57,9% înregistrat în anul 2008. Producţia agricolă animală reprezenta în anul 39,2% din totalul producţiei agricole a regiunii

Bucureşti-Ilfov, ca la sfârşitul perioadei să aibă o pondere în total de 45,1%. Ce se poate remarca în mod deosebit este faptul că după ce serviciile agricole au atins o pondere maximă de 8,8% în cadrul producţiei agricole totale, rolul lor scade brusc în anul declanşării crizei economice, ajungând să reprezinte numai 0,4% din total în anul 2009.

Sectorul agricol din regiunea Bucureşti-Ilfov a cunoscut cu uşoare oscilaţii şi puţine excepţii o evoluţie generală descendentă. Creşteri s-au înregistrat la cultura cartofului şi la creşterea caprinelor. La toate celelalte diviziuni consemnate de anuarul statistic s-au înregistrat scăderi în perioada 2005-2009. Astfel a scăzut populaţia ocupată în agricultură, a scăzut suprafaţa cultivată, a scăzut producţia agricolă vegetală, a scăzut producţia agricolă animală, a scăzut şi parcul de utilaje agricole. În baza datelor de care dispunem am putea spune ca asistăm la o reorientare spre agricultura de subzistenţă, slab mecanizată şi cu o pondere redusă a segmentului reprezentat de serviciile agricole.

CAPITOLUL 3. ANALIZA SWOT

PUNCTE TARI

1. Cel mai important nod de transport rutier-feroviar-aerian, străbătut de cele mai multe coridoare de transport TEN-T (rutier, feroviar).
2. Regiunea Bucureşti-Ilfov are cea mai mare densitate de cai ferate la 1.000 kmp de teritoriu, (153,2 km/kmp), ceea ce înseamnă mai mult de 3 ori media naţională (45,2 km/kmp). Aceasta cifră pentru municipiul Bucureşti se ridică la 416 km/kmp adică de cca. 9 ori media naţională.
3. Conectivitate intraregională şi interegională bună (DN modernizate complet, DJ+DC modernizate 74%).
4. Regiunea Bucureşti-Ilfov este principalul nod de autostrăzi din România, respectiv A1, A2 şi A3.
5. Regiunea Bucureşti-Ilfov include aeroportul internaţional Henri Coandă-Otopeni cel mai mare aeroport internaţional din România, cu o preconizata creştere a fluxului de pasageri în perioada 2014-2020.
6. Trend descrescător al concentraţiilor de noxe sub formă de gaz şi pulberi în suspensie.
7. Punerea în funcţiune în anul 2011 a staţiei de tratare a apelor uzate de la Glina faza I.
8. Nivel cel mai ridicat în profil naţional al resurse umane cu educaţie superioară.
9. Cea mai extinsă reţea de instituţii de învăţământ superior.
10. Nivel ridicat de atractivitate a universităţilor din Bucureşti.
11. Ponderea mare a sectorului de servicii în planul economiei regionale, sector principal angajator al forţei de muncă înalt calificată şi calificată.
12. Municipiul Bucureşti principalul angajator în sectorul administraţiei publice naţionale şi locale, angajator de forţă de muncă înalt calificată şi calificată.
13. Rata de dependenţă demografică - "povara economică" a populaţiei în vârstă de muncă scăzută.
14. Durata medie a vieţii (speranţa de viaţă) a populaţiei din Regiunea Bucureşti Ilfov în uşoară creştere.
15. Câştigul salarial mediu brut lunar în Regiunea Bucureşti Ilfov are o evoluţie pozitivă.
16. Ponderea populaţiei care locuieşte în gospodării cu intensitate redusă a muncii este în scădere relativă.
17. Regiunea Bucureşti-Ilfov prezintă cea mai mare atractivitate din punct de vedere al investiţiilor străine directe.
18. Pondere importanta a IMM-urilor în regiune.
19. Regiunea Bucureşti-Ilfov înregistrează cea mai mare densitate a facilităţilor cu profil de cercetare dezvoltare inovare, inclusiv sectorul agricol.
20. Număr mare de întreprinderi inovative.
21. Regiunea înregistrează în plan naţional cota cea mare a investiţiilor cu caracter inovativ.
22. Ponderea cea mai ridicată a clusterelor în profil naţional.

PUNCTE SLABE

1. Nivel de accesibilitate redus fata de UE: indicele de accesibilitate (UE27=100) 48 accesibilitate cai ferate, 55 accesibilitate drumuri.
2. Lipsa conectării aeroportului cu oraşul prin reţeaua de metrou sau prin alte linii rapide de transport.
3. Aglomerarea traficului în zona urbană, cu tendinţe de creştere.
4. Stare nesatisfăcătoare a străzilor orăşeneşti.
5. Şoseaua de centură din jurul Bucureştiului subdimensionată.
6. Transportul public nu beneficiază de benzi separate care să duca la timpi de deplasare reduşi.
7. Tendinţa de utilizare a transportului public în scădere.
8. Transport electric urban nemodernizat.
9. Reţea de metrou insuficient de dezvoltată.
10. Sistem de transport intraregional deficitar.
11. Cai ferate şi staţii neoperaţionale.
12. Conectivitate intermodală redusă.
13. Sisteme integrate IT&C pentru sistemul de transport aflate în faza incipientă de dezvoltare.
14. Lipsa unui sistem integrat de plată al călătoriilor intraregional.
15. Sistematizarea circulaţiei neadaptată numărului în creştere de mijloace de transport.
16. Terminale intermodale de pasageri şi marfă neadecvate ca număr şi capacitate la cerinţele economiei regionale.
17. Capacitate insuficientă de epurare a apelor uzate produse de către localităţi, precum şi de colectare selectivă şi prelucrare a deşeurilor.
18. Slaba calitate a corpurilor de apă de suprafaţă şi subterane.
19. Număr insuficient de clădiri reabilitate termic.
20. Slaba utilizare a sistemelor de energie termică din surse regenerabile.
21. Nivel ridicat de pierderi în reţele de distribuţie a apei şi a agentului termic datorită gradului ridicat de uzura al magistralelor şi reţelelor termice primare şi secundare.
22. Utilizare redusă a centralelor de cogenerare de înaltă eficienţă.
23. Sistem de iluminat public parţial eficient energetic.
24. Infrastructura serviciilor publice insuficient dezvoltată şi dotată.
25. Capacitate insuficientă de gestiune a deşeurilor periculoase, municipale, construcţii şi demolări, echipamente electrice şi electronice (colectare, sortare, prelucrare, valorificare, neutralizare).
26. Slaba colectare selectiva a deşeurilor în municipiul Bucureşti şi cvasi-absenta acesteia în judeţul Ilfov.
27. Nivelul concentraţiilor de particule în suspensie PM10 sunt peste limita admisă.
28. Absenţa unui sistem operaţional activ pentru managementul calităţii aerului.
29. Calitate necorespunzătoare salbei de lacuri de pe râul Colentina (13 lacuri).
30. Promovare redusă a identităţii culturale şi istorice a regiunii.
31. Zone şi monumente cu potenţial turistic ridicat neamenajate sau nerestaurate.
32. Zone de recreere şi sport reduse ca număr pentru o regiune de capitală europeană.
33. Masuri insuficiente de promovare a incluziunii sociale şi combateriea sărăciei.
34. Disparităţi intra-regionale în ceea ce priveşte oportunităţile de angajare şi dezvoltare personală.
35. Acces redus al grupurilor dezavantajate la educaţie şi la piaţa muncii, în general şi la studii superioare şi locuri de muncă de calitate.
36. Valoarea ratei de participare a adulţilor la educaţie şi formarea de competente pe tot parcursul vieţii mult sub media europeană.
37. Parteneriat redus între instituţiile de învăţământ şi mediul de afaceri.
38. Rata abandon şcolar printre cele mai ridicate la nivel naţional.

39. Nivel redus de productivitate faţă de media europeană (sub 70% din media UE).
40. Nivel redus al competitivităţii în contextul globalizării economiei.
41. Număr redus de branduri regional cu impact naţional sau internaţional.
42. In regiune, cel mai ridicat nivel al şomajului se înregistrează în rândul tinerilor (categoria de vârstă 15-24 ani)
43. Sectorul productiv este în continuare un consumator de energie pe produs faţă de media UE.
44. Structuri de sprijinire a afacerilor şi infrastructura aferenta insuficient dezvoltată.
45. Servicii locale de suport a IMM-urilor slab dezvoltate.
46. IMM-uri insuficient orientate către cunoaştere şi creare de produse şi servicii bazate pe inovare.
47. Slaba integrare a cercetării universitare cu mediul de afaceri.
48. Cheltuielile firmelor pentru cercetare, dezvoltare tehnologică şi inovare înregistrează un nivel scăzut comparativ cu media UE.
49. Insuficienta integrare a tehnologiei informaţiei şi comunicaţiilor la nivelul firmelor, în special a IMM-urilor.
50. Disparităţi intra-regionale semnificative de natură să influenţeze adâncirea fenomenului de separare digitală.
51. Existenţa unor zone cu acoperire redusă din punct de vedere al tehnologiei informaţiei şi comunicaţiilor.
52. Număr redus de centre de excelenţă în materie de cercetare, inovare şi transfer tehnologic.
53. Managementul defectuos al terenului (evidenta terenurilor, clarificarea dreptului de proprietate, etc).
54. Exploataţii agricole individuale cu suprafaţă sub media la nivel naţional.
55. Pondere redusă a suprafeţei agricole deţinuta în asociere (12%).

OPORTUNITĂŢI

1. Modernizarea şi extinderea preconizată a şoselei de centură.
2. Finalizarea conexiunilor intre autostrăzi. (A1, A2 şi A3).
3. Masuri active de fluidizare a traficului în municipiul Bucureşti.
4. Sprijinirea acţiunilor de mediu şi de transport prin fonduri europene.
5. Cantitatea mare de deşeuri urbane oferă posibilitatea creării unei pieţe a serviciilor şi a reciclării.
6. Potenţial de producere a energiei regenerabile din surse fotovoltaice şi geotermale.
7. Promovarea ocupării forţei de muncă, promovarea incluziunii sociale şi combaterea sărăciei sunt obiective cheie ale strategiei Europa 2020.
8. Reluarea creşterii economice.
9. Dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaştere.
10. Creşterea investiţiilor în educaţie.
11. Promovarea de măsuri active privind incluziunea sociale a grupurilor defavorizate
12. Stimulente guvernamentale care promovează ocuparea forţei de muncă.
13. Importanţa specială acordată competitivităţii de strategia Europa 2020, în special în tipul de regiune „mai dezvoltata” în care se încadrează regiunea Bucureşti-Ilfov.
14. Structura economică ce favorizează o dezvoltare bazată pe creştere inteligentă, dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaştere şi inovare
15. Creşterea integrării economice la nivelul UE.
16. Preconizata aderare la moneda unică europeană.
17. Demararea investiţiei la cel mai puternic laser din lume ELI- Extreme Light Infrastructure.
18. Sprijinirea difuzării şi adoptării de noi tehnologii, în special tehnologii generice esenţiale.
19. Sprijinirea investiţiilor în soluţii inovatoare şi în infrastructuri şi echipamente de cercetare, în special atunci când ele sunt de interes european.
20. Încurajarea inovării şi a creării unei baze de cunoştinţe în zonele rurale.

AMENINŢĂRI

1. Reduceri ale bugetelor aferente sectorului transporturi.
2. Înrăutăţirea condiţiilor de trafic care să conducă la menţinerea nivelului peste media admisă a emisiilor de noxe.
3. Înrăutăţirea gradului de accesibilitate faţă de media europeană prin reducerea ritmului de recuperare a decalajelor.
4. Creşterea afecţiunilor populaţiei datorate unui grad de poluare crescut.
5. Întârzierea aplicării planurilor de mediu din cauza lipsei de mecanisme şi scheme de cofinanţare adecvate la capacitatea financiară, în special în cazul localităţile mici.
6. Evoluţii negative economice care să conducă la înrăutăţirea ocupării forţei de muncă.
7. Riscul creşterii infracţionalităţii în ariile sociale defavorizate fapt de natură să conducă la sporirea dificultăţilor şi a costurilor incluziunii sociale.
8. Agravarea riscului sărăciei pe fondul unei reveniri a crizei economice.
9. Întârzierea măsurilor de sprijinire a economiei şi reintrarea în recesiune economică.
10. Recuperare economică lentă în măsură să afecteze atractivitatea regiunii din punct de vedere al investiţiilor străine directe.
11. Nediminuarea fenomenului de Brain Drain.
12. Reducerea stimulentelor economice de natură să încurajeze cercetarea, dezvoltarea tehnologică şi inovarea la nivel naţional.
13. Menţinerea unui nivel scăzut faţă de media europeană a cheltuielilor IMM-urilor în ceea ce priveşte cercetarea, dezvoltarea tehnologică şi inovarea în interiorul firmelor.
14. Încetinirea ritmului creşterii economice.

Strategia regiunii Bucureşti-Ilfov 2014-2020
- competitivitate, coeziune şi durabilitate pentru o regiune de capitală europeană -

După o perioadă de creştere susţinută prin care regiunea Bucureşti-Ilfov a ajuns să depăşească media europeana a dezvoltării economice, criza a afectat semnificativ regiunea noastră care în anul 2009 a înregistrat o scădere drastică a PIB/locuitor, cea de a doua ca severitate din Europa. Deşi în ultimul an s-au înregistrat semne de redresare economică, regiunea are nevoie pentru perioada 2014-2020 de o viziune care să asigure aşezarea ei pe o cale sustenabilă a dezvoltării.

Din analiza calitativă şi cantitativă au rezultat direcţiile de dezvoltare ale regiunii Bucureşti-Ilfov pentru perioada 2014-2020: creşterea competitivităţii regionale, reducerea disparităţilor intra-regionale şi consolidarea dezvoltării durabile. Pentru atingerea acestor obiective au fost identificaţi următorii vectori: IMM-urile, cercetarea dezvoltarea şi inovarea, coeziunea regională, transportul, calitatea mediului natural şi construit, precum şi reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.
O sumă de teme prioritare au fost identificate ca şi contribuitori importanţi la atingerea obiectivelor specifice. Temele prioritate subsumează o serie de acţiuni cheie, iar pentru acţiunile cheie au fost identificate posibile intervenţii de sprijinit la nivel regional.

OBIECTIVE STRATEGIGE GLOBALE
Strategia regiunii Bucureşti-Ilfov 2014-2020 are în vedere trei obiective strategice globale puternic interconectate:

- **Consolidarea competitivităţii regionale**
- **Reducerea disparităţilor intra-regionale**
- **Dezvoltarea (urbană şi rurală) durabilă**

OBIECTIVE SPECIFICE
Strategia regiunii pentru 2014-2020 are în vedere un număr de 6 obiective specifice:

- **OS 1. Creşterea competitivităţii IMM-urilor;**
- **OS 2. Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice şi inovării.**
- **OS 3. Întărirea coeziunii sociale şi teritoriale în cadrul regiunii;**
- **OS 4. Promovarea sistemelor de transport durabile şi reducerea blocajelor din cadrul reţelelor de transport;**
- **OS 5. Îmbunătăţirea calităţii mediului şi sprijinirea dezvoltării durabile;**
- **OS 6. Tranziţia către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon;**

JUSTIFICAREA VIZIUNII STRATEGICE PENTRU REGIUNEA BUCUREŞTI-ILFOV
România a trecut în ultimii ani printr-o criza economică, criză care a afectat profund şi regiunea Bucureşti-Ilfov, scoţând în evidenta disparităţile intra-regionale, o competitivitate încă neconsolidată precum şi un grad neuniform al dezvoltării urbane şi rurale.
Cu toata acesta conjunctură europeană şi naţională nefavorabilă, în perioada de programare 2007-2013, regiunea Bucureşti Ilfov a înregistrat progrese economice care au determinat clasificarea regiunii noastre ca regiune mai dezvoltată ce va beneficia de un sprijin mai redus din partea fondurilor europene în perioada de programare 2014-2020.
In acest context este nevoie de o strategie regională care să conducă la reducerea decalajelor din interiorul regiunii, la asigurarea unor niveluri ridicate de ocupare a forţei de munca şi de productivitate, punând un accent deosebit pe coeziune socială şi teritorială.
Au fost avute în vedere:

1. Creşterea competitivităţii IMM-urilor, inclusiv a celor care activează în sectorul agricol şi conexe acestuia

IMM-urile reprezintă un factor cheie în ansamblul economic naţional şi european. La nivel european în ceea ce priveşte IMM-urile, ne plasăm pe ultima poziţie din punct de vedere al valorii adăugate, angajării şi productivităţii muncii.

IMM-urile din regiune se confruntă adesea cu absenţa unor resurse necesare dezvoltării şi sunt expuse unor riscuri serioase de a-şi reduce activitatea.

Prin comparaţie cu alte regiuni mai dezvoltate, IMM-rile din regiunea Bucureşti-Ilfov sunt în general caracterizate printr-o valoare adăugată scăzută, utilizarea intensivă a muncii, o componentă scăzută de cercetare-dezvoltare şi investiţii reduse în echipamente tehnologice de înaltă performanţă.

2. Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice şi inovării în vederea dezvoltării de produse şi servicii inovatoare

Cercetarea, dezvoltarea tehnologică şi inovarea sunt elemente cheie ale dezvoltării, ale creşterii inteligente. Regiunea Bucureşti-Ilfov concentrează cea mai mare parte din totalul naţional în ceea ce priveşte cheltuielile cu cercetarea, dezvoltarea tehnologică şi inovarea (CDI). Dintr-un total la nivel de ţară de 793 de instituţii cu activitate în domeniul CDI 56% sunt localizate în regiunea Bucureşti-Ilfov. Cel mai puternic laser din lume va fi construit în judeţul Ilfov, ELI – Extreme Light Infrastructure, fapt care va face ca România să devină o ţară importantă în ceea ce priveşte cercetarea ştiinţifică. Acest fapt va da posibilitatea dezvoltării zonei de sud a Bucureştiului ca nucleu internaţional de cercetare dezvoltare inovare si transfer de cunostinţe tehnologice.

Cu toate acestea o importantă carenţă în ceea ce priveşte CDI o reprezintă slaba legătură între instituţiile de cercetare şi sectorul de afaceri.

Cercetarea în domeniul agricol, potrivit studiilor în domeniu, este mai curând condusă de scopurile trasate prin programele de finanţare şi nu este văzută de către actori ca o cercetare care să aibă o contribuţie activă asupra modului în care sunt atinse obiectivele regionale. În domeniul cercetării agricole se constată un deficit de inovare combinat cu o capacitate scăzută de absorbţie a sectorului privat .

3. Întărirea coeziunii sociale şi teritoriale în cadrul regiunii

În perioada de programare 2014-2020 Bucureşti Ilfov se va încadra în categoria regiunilor mai dezvoltate, întrucât produsul intern brut pe cap de locuitor a depăşit în perioada 2007-2010 media Uniunii Europene. Cu toate acestea în interiorul regiunii se observă discrepanţe semnificative în ceea ce priveşte accesul la sănătate şi educaţie, gradul de ocupare a forţei de muncă, asistenţă şi locuinţe sociale.

<u>Strategii şi măsuri integrate pentru favorizarea incluziunii sociale şi combaterea sărăciei</u>

Combaterea sărăciei, a excluziunii sociale şi a disparităţilor de dezvoltare dintre diferite zone regionale (aşa numitele "pungi de sărăcie") trebuie abordată prin strategii şi măsuri integrate care să se adreseze multitudinilor de faţete ale decalajelor înregistrate intra-regional. Strategiile şi măsurile integrate trebuie să combată riscul sărăciei sau al excluziunii sociale, mai ales în ceea ce priveşte grupurile vulnerabile, să contribuie la scăderea numărului de persoane aflate sub pragul sărăciei, precum şi la îmbunătăţirea infrastructurii sociale.Profilul dominant al persoanelor sărace a rămas constant în ultimele decade, astfel riscul de sărăcie este crescut în rândul familiilor cu 3 sau mai mulţi copii, famililor monoparentale, persoanelor vârstnice, persoanelor cu un nivel scăzut de educaţie, liber profesioniştilor şi al persoanelor angajate în economia „gri", şomerilor, casnicelor şi în mod anume în rândul populaţiei de etnie romă.

Sărăcia este strâns corelată cu rata angajării, lipsa de slujbă fiind principala cauză a sărăciei. O altă corelare strânsă se întâlneşte între sărăcie şi un nivel scăzut de educaţie. Copiii şi tinerii sunt cei mai expuşi riscului de sărăcie dintre toate categoriile, această situaţie cunoscând agravări în mediul rural.
Accesul populaţiei aflate în situaţie de sărăcie la servicii de calitate în domeniul social, educaţional şi de sănătate este foarte deficient, iar cheltuielile publice în aceste domenii sunt scăzute. O intervenţie sprijinită prin fonduri europene de a contracara aceste dezavantaje apare a fi de primă urgenţă.

Forţa de muncă şi mobilitatea lucrătorilor

Regiunea Bucureşti-Ilfov se plasează la nivel naţional pe primul loc în ceea ce priveşte ocuparea forţei de muncă, respectiv 64,7% în anul 2011, cifră aflată sub ţinta de 70% fixată prin Programul Naţional de Reformă.
Datorită rolului de capitală a municipiul Bucureşti, regiunea înregistrează cel mai înalt nivel naţional în ceea ce priveşte populaţia cu studii terţiare, respectiv de 31,4% în anul 2011. Cu toate datele pozitive, se poate constata o mare discrepanţă între zona rurală şi cea urbană, judeţul Ilfov înregistrând o semnificativă rămânere în urmă, mai ales în afara primului inel de localităţi din jurul Bucureştiului.
Între anii 2006 şi 2011 s-a înregistrat în mod constant o scădere a ocupării în rândul persoanelor tinere şi al celor vulnerabile.
Accesul la informaţii cu privire la oportunităţile de angajare este destul de dificil în special în mediul rural. Excluziunea tinerilor şi a grupurilor vulnerabile de la ocupare, educaţie şi pregătire este una din problemele majore cu care se confruntă regiunea.

Educaţie şi formare de competenţe

Datorită concentrării de instituţii de învăţământ superior regiunea Bucureşti-Ilfov înregistrează o pondere superioară atât faţă de media naţională cât şi faţă de fiecare regiune de dezvoltare în parte în ceea ce priveşte populaţia cu studii superioare, respectiv 31,4% în anul 2011, valoare superioară şi mediei europene.
În ceea ce priveşte învăţământul preuniversitar regiunea se confruntă cu problematica unei rate mari a abandonului şcolar, mai ales în rândul populaţiei expuse la riscul de marginalizare, cum ar fi populaţia roma. Regiunea se confruntă cu diminuarea numărului de cadre didactice, în principal datorită slabei salarizări, fenomen ce îmbracă forme acute în mediul rural.
La nivel regional se mai pot constata atât o adecvare mai redusă a învăţământului superior la piaţa muncii, cât şi o orientare către un număr redus de specializări. Acest fapt conduce fie la angajarea sub nivelul de pregătire, cât şi la un şomaj mai ridicat în rândul absolvenţilor de studii superioare. Există mari discrepanţe la nivel regional în ceea ce priveşte infrastructura de învăţământ, în special în mediul rural, unde calitatea şi accesibilitatea infrastructurii nu este adecvată unui proces educaţional modern. Participarea populaţiei la învăţarea pe tot parcursul vieţii este scăzută, fapt care afectează şi şansele de angajare. Fenomenul este sever în mediul rural.

Oferirea şi garantarea accesului tuturor cetăţenilor la servicii de sănătate de înaltă calitate

Regiunea Bucureşti – Ilfov se situează la nivel naţional pe primul loc în ceea ce priveşte infrastructura sanitară şi serviciile medicale. În ultima perioadă, însă, alături de o serie de evoluţii pozitive, cum ar fi sporirea numărului de medici de familie, s-au consemnat şi ritmuri de dezvoltare mai lente faţă de celelalte regiuni de dezvoltare.

În vederea îmbunătăţirii accesului persoanelor vulnerabile la servicii de sănătate, a creşterii accesului populaţiei la servicii medicale de calitate, a reducerii mortalităţii materne şi infantile, precum şi pentru asigurarea accesului echitabil la serviciile de sănătate, principalele direcţii prioritare la nivel regional sunt: întărirea descentralizării sistemului de sănătate publică, reabilitarea modernizarea şi echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate.

4.Promovarea sistemelor de transport durabile şi reducerea blocajelor din cadrul reţelelor de transport

Traficul auto în special in şi dinspre municipiul Bucureşti reprezintă una dintre principalele surse de poluare a aerului în regiunea Bucureşti-Ilfov. O reducere a acestui trafic prin folosirea pe o scara mai largă a transportului în comun (metrou, tramvai, troleibuz, autobuz) este de natură să contribuie în mod substanţial la un sistem de transport durabil.
Rezultă astfel necesitatea implementării de masuri menite să sprijine un transport cu emisii scăzute de noxe, un rol principal revenind transportului electric.
Obiectivele deplasării nu pot să fie atinse în limite de timp acceptabile intrucât transportul rutier intra-regional înregistrează valori de trafic peste media naţională pe categoriile de drum naţional şi judeţean, iar străzile orăşeneşti şi drumurile de interes local (comunale, vicinale, străzi) prezintă o calitate scazută. Se impune astfel, ca o prioritate strategică, necesitatea îmbunătăţirii infrastructurii de transport rutier.

5. Îmbunătăţirea calităţii mediului şi sprijinirea dezvoltării durabile în regiune

Infrastructura verde în regiunea Bucureşti-Ilfov a înregistrat un uşor declin în ultimii 6 ani pe fondul expansiunii spaţiului artificial. Spaţiul verde pe cap de locuitor în municipiul Bucureşti se situează uşor sub prevederile normelor europene (23,21 mp/loc faţă de 26 mp/loc).
Râurile care străbat regiunea suferă un proces de poluare, prezentând caracteristici ale valorilor elementelor biologice alterate datorită deversării de ape netratate.
Calitatea acumulărilor de ape de pe diversele râuri care străbat regiunea Bucureşti Ilfov se încadrează în general în clasa de calitate moderată.
Pânza freatică prezintă alterări ale calităţii: un sfert din apele subterane monitorizate în regiunea Bucureşti Ilfov prezintă depăşiri ale valorilor prag pentru anumiţi poluanţi iar 7 comune sunt încadrate în lista naţională a zonelor vulnerabile la poluare cu nitraţi.
Cererea din ce în ce mai crescută pentru apă potabilă în regiunea Bucureşti Ilfov (34% faţă de 2005) este neacoperită de capacitatea de distribuţie existentă.
Capacitatea de colectare, selectare şi stocare a deşeurilor este subdimensionată faţă de producţia deşeurilor înregistrate în regiune.
Îmbunătăţirea spaţiului şi a climatului urban, valorificarea patrimoniului cultural precum şi facilităţile de petrecere a timpului liber ca şi elemente esenţiale ale unei dezvoltări durabile constituie priorităţi strategice ale regiunii Bucureşti Ilfov pentru perioada de programare 2014-2020.

6.Tranziţia către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon

Eficienţa utilizării energiei constituie un punct cheie al dezvoltării durabile şi reprezintă una dintre cele mai ieftine modalităţi de a întări independenţa energetică.
Economia naţională, ca moştenitoare a unui sistem de dezvoltare industrială intensiv, rămâne în continuare o consumatoare intensivă de energie, cu efecte negative asupra competitivităţii, creşterii economice şi nu în ultimul rând asupra mediului înconjurător. Sprijinirea eficientizării utilizării energiei de către societăţile comerciale, în special de către IMM-uri, aduce contribuţii atât în planul competitivităţii cât şi al protejării mediului înconjurător.

Consumul de energie al locuinţelor rămâne foarte ridicat în comparaţie cu nivelul european. Cu toate că în ultimii ani s-au întreprins acţiuni de reabilitare energetică a clădirilor, numărul de blocuri care necesită astfel de intervenţii este încă majoritar.
Reabilitarea energetică a clădirilor rămâne o prioritate, în special trebuie avute în vedere şi clădirile publice.
Sistemul de transport şi distribuţie al energiei termice suferă de deficienţe majore, echipamentele şi conductele fiind într-o stare avansată de degradare. Această situaţie pune în pericol însăşi existenţa sistemului de încălzire orăşenesc.
De asemenea trebuie pus accent importat pe reabilitarea şi modernizarea sistemelor de producţie a energiei termice şi energiei electrice în cadrul procesului de co-generare de inaltă eficienţă.

REZULTAT STRATEGIC GENERAL ÎN ORIZONTUL 2020

Strategia regiunii Bucureşti-Ilfov prin obiectivele sale specifice: creşterea competitivităţii IMM-urilor; consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice şi inovării; măsuri în vederea creşterii coeziunii sociale şi teritoriale în cadrul regiunii; promovarea sistemelor de transport durabile şi reducerea blocajelor din cadrul reţelelor de transport; îmbunătăţirea calităţii mediului şi sprijinirea dezvoltării durabile în regiunea Bucureşti-Ilfov; sprijinirea tranziţiei către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon, va contribui substanţial şi la îndeplinirea obiectivelor Strategiei Uniunii Europene pentru regiunea Dunării după cum urmează: îmbunătăţirea mobilităţii şi multimodalităţii, încurajarea energiilor durabile, promovarea culturii, îmbunătăţirea şi întreţinerea calităţii apelor, conservarea biodiversităţii şi a calităţii aerului şi solurilor, dezvoltarea societăţii bazate pe cunoaştere prin cercetare, educaţie şi tehnologii ale informaţiei, sprijinirea competitivităţii întreprinderilor.

Strategia de dezvoltare regională pune accent şi pe mediul rural, obiectivele si acţiunile cheie propuse promovând imbunatatirea calităţii vietii, atractivitatea si dezvoltarea strategică şi economică a spațiului rural.

Regiunea Bucureşti Ilfov va fi o regiune în care oamenii se bucură de mediile de viaţă urbane şi rurale, distincte dar interconectate, în care pot valorifica oportunităţile de viaţă şi de muncă bine plătită şi posibilităţi variate de locuire, servicii publice performante şi facilitaţi culturale şi de recreere.

OBIECTIVE STRATEGICE	OBIECTIVE SPECIFICE	TEME PRIORITARE	ACTIUNI CHEIE	
Consolidarea competitivităţii regionale	1. Creşterea competitivităţii IMM-urilor	1.1. Dezvoltarea intensivă şi extensivă a IMM-urilor, inclusiv a celor care activează in sectorul agricol şi conexe acestuia	1.1.1. Dezvoltarea infrastructurii de afaceri	Posibile intervenţii
			1.1.2. Dezvoltarea şi îmbunătăţirea serviciilor de suport pentru IMM-uri	
		1.2. Creşterea inovării în întreprinderi a difuzării şi adoptării de noi tehnologii, inclusiv TIC	1.2.1. Sprijinirea IMM-urilor pentru o orientare într-o măsură mai mare către cunoaştere, în vederea creării de produse, servicii, procese şi canale de comercializare, bazate pe inovare	
	2. Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice şi inovării	2.1. Dezvoltarea activităţii de cercetare dezvoltare şi a infrastructurii de inovare şi transfer tehnologic	2.1.1. Sprijinirea dezvoltării infrastructurii de cercetare şi inovare în vederea favorizării excelenţei în materie de cercetare şi de inovare şi a evoluţiei tehnologice	
Reducerea disparităţilor intra-regionale	3. Întărirea coeziunii sociale şi teritoriale în cadrul regiunii	3.1. Diminuarea dezechilibrelor teritoriale	3.1.1. Strategii şi acţiuni integrate pentru incluziune socială şi combaterea sărăciei	Posibile intervenţii
		3.2. Diminuarea dezechilibrelor sociale	3.2.1. Promovarea ocupării forţei de muncă şi sprijinirea mobilităţii lucrătorilor	
			3.2.2. Investiţiile în consolidarea accesului la educaţie şi formare de competenţe şi învăţare pe tot parcursul vieţii	
			3.2.3. Oferirea şi garantarea accesului tuturor cetăţenilor la servicii de sănătate de înaltă calitate	
			3.2.4. Imbunătăţirea accesului la serviciile sociale, precum si diversificarea si creşterea calităţii acestora	
			3.2.5. Sprijinirea furnizării de servicii publice digitale	
Dezvoltarea urbană vşi rurală durabilă	4. Promovarea sistemelor de transport durabile şi reducerea blocajelor din cadrul reţelelor de transport	4.1. Promovarea transportului prietenos cu mediul	4.1.1. Dezvoltarea sistemelor de transport public	Posibile intervenţii
			4.1.2. Promovarea unor forme de transport alternativ	
			4.1.3. Modernizarea reţelei de cale ferată	
			4.1.4. Masuri de implementare a planurilor de mobilitate urbana durabila	
		4.2. Modernizarea şi dezvoltarea infrastructurii de transport public	4.2.1. Îmbunătăţirea infrastructurii de transport rutier	
			4.2.2. Dezvoltarea de sisteme de transport intermodale regionale	
		4.3. Sprijinirea transportului naval	4.3.1. Amenajarea infrastructurii de navigaţie	
	5. Îmbunătăţirea calităţii mediului şi sprijinirea dezvoltării durabile	5.1. Îmbunătăţirea calităţii mediului natural	5.1.1. Creşterea eficienţei gestionarii apelor (alimentare, epurare, reutilizare)	
			5.1.2. Creşterea eficienţei în gestionarea deşeurilor (reutilizare, reciclare, valorificare)	
			5.1.3. Îmbunătăţirea calităţii aerului prin investiţii în infrastructura verde	
			5.1.4. Imbunatatirea capacităţii de adaptare la schimbarile climatice şi răspuns la dezastre, inclusiv prevenirea si gestionarea riscurilor	
		5.2. Îmbunătăţirea calităţii mediului construit	5.2.1. Îmbunătăţirea spaţiului şi a climatului urban	
			5.2.2. Valorificarea durabilă a patrimoniului cultural mondial , naţional si local	
			5.2.3. Amenajarea facilitaţilor pentru petrecerea timpului liber	
	6. Incurajarea tranziţiei către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon	6.1. Susţinerea de investiţii în vederea utilizării eficiente a energiei	6.1.1. Creşterea eficienţei energetice în clădirile publice şi rezidenţiale	
			6.1.2. Reabilitarea şi modernizarea sistemului de transport şi distribuţie a agentului termic	
			6.1.3. Eficientizarea sistemelor de producere a energiei termice	
			6.1.4. Creşterea eficienţei energetice a sistemelor de iluminat public	

ACŢIUNI CHEIE	POSIBILE INTERVENŢII
1.1.1. Dezvoltarea infrastructurii de afaceri	- Crearea de parcuri industriale, logistice, etc. dezvoltarea celor existente; - Crearea şi dezvoltarea incubatoarelor şi acceleratoarelor de afaceri
1.1.2. Dezvoltarea şi îmbunătăţirea serviciilor de suport pentru IMM-uri.	- Sprijinirea educaţiei antreprenoriale; - Facilitarea consolidării şi înfiinţării de IMM-uri, inclusiv punerea la dispoziţie, a garanţiilor, a împrumuturilor şi a capitalului iniţial prin instrumente financiare, precum şi acordarea de sprijin pentru dezvoltarea planurilor de afaceri. - Dezvoltarea de reţele informatice şi informaţionale regionale, extinderea conexiunii în bandă largă şi a accesului la internet - Sprijinirea utilizării TIC pentru dezvoltarea afacerilor. - Crearea și extinderea capacităților avansate de producție și servicii oferite de întreprinderile mici şi mijlocii - Sprijinirea accesului IMM-urilor la pieţele internaţionale, prin măsuri de internaţionalizare.
1.2.1. Sprijinirea IMM-urilor pentru o orientare într-o măsură mai mare către cunoaştere, în vederea creării de produse, servicii, procese şi canale de comercializare, bazate pe inovare.	- Încurajarea dezvoltării de produse şi servicii inovatoare; - Sprijinirea spin-off-urilor şi start-up-urilor inovatoare. - Credite şi garanţii pentru IMM-uri inovatoare; - Servicii TIC şi aplicaţii pentru IMM-uri: dezvoltarea comerţului şi a cererii TIC, etc;
2.1.1. Sprijinirea dezvoltării infrastructurii de cercetare şi inovare în vederea favorizării excelenţei în materie de cercetare şi de inovare şi a evoluţiei tehnologice	- Extreme Light Infrastructure - Nuclear Physics (ELI-NP), faza II de dezvoltare - Investiţii conexe ELI – Extreme Light Infrastructure; - Investiţii în centre de inovare şi transfer tehnologic; - Investiţii în parcuri ştiinţifice şi tehnologice; - Sprijinirea clusterelor, a parteneriatelor de cooperare între actorii din domeniul cercetării, al educaţiei şi al inovării, dezvoltarea infrastructurilor de C&I în întreprinderi, inclusiv în domeniul agricol
3.1.1.Strategii şi acţiuni integrate pentru incluziune socială şi combaterea sărăciei	- Reabilitarea/regenerarea zonelor urbane deprivate, cu accent pe grupurile vulnerabile/defavorizate; - Elaborarea strategiilor de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunităţii, - Sprjinirea investiţiilor în infrastructurile de locuire, servicii sociale, sănătate şi educaţie, - Încurajarea dezvoltării economiei sociale şi promovarea antreprenoriatului social, - Furnizarea de servicii integrate la nivelul comunității, care pot include: măsuri de ocupare şi formare profesională a forței de muncă, activități sociale, măsuri sociale, de sănătate, de educație, de locuire, care vizează inclusiv implicarea activă a membrilor comunității în soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitatea, - Sistem integrat regional de gestiune a serviciilor din domeniul social.

3.2.1. Promovarea ocupării forţei de muncă şi sprijinirea mobilităţii lucrătorilor	- Îmbunătăţirea participării pe piaţa forţei de muncă a: tinerilor, şomerilor, şomerilor de lungă durată, persoanelor inactive, persoanelor aflate în cautarea unui loc de muncă, lucrătorilor vârstnici (55-64 ani), - Sprijinirea creşterii ocupării forţei de muncă, în special a persoanelor vulnerabile şi expuse riscului de marginalizare socială (persoane cu dizabilităţi, persoane cu nivel redus de educație, minorităţi de etnie roma, etc); - Cresterea nivelului de abilităţi şi competenţe al tinerilor NEETs, șomerilor și a persoanelor inactive, şomerilor de lungă durată, persoanelor din rândul minorităţii roma, persoanelor cu dizabilităţi, persoanelor cu nivel redus de educație, persoanelor din mediul rural, etc) - Promovarea de noi oportunităţi de angajare în zona rurală; - Furnizarea de informaţii cu privire la oportunităţile de angajare existente; - Acordarea de sprijin financiar adecvat (prime de mobilitate și/sau de instalare) cu scopul de a facilita creșterea ocupării și mobilităţii lucrătorilor
3.2.2.Investiţiile în consolidarea accesului la educaţie şi formare de competenţe şi învăţare pe tot parcursul vieţii.	- Construcția, reabilitarea, modernizarea, extinderea şi dotarea infrastructurii educaţionale (preşcolare, invăţământul general obigatoriu, universitare, școli profesionale și tehnice, etc) inclusiv în zonele defavorizate - Combaterea fenomenului de parăsire timpurie a şcolii şi promovarea accesului nediscriminatoriu la educaţie de calitate: dezvoltarea de programe pentru menţinerea elevilor în sistemul de educaţie; - Investiţii în competenţele cadrelor didactice pentru învăţarea centrată pe elev; - Corelarea ofertei de formare a competentelor cu cererea pieţei forţei de muncă; - Sprijinirea procesului de formare continuă, inclusiv în mediul rural. - Utilizarea TIC in procesul de formare
3.2.3.Oferirea şi garantarea accesului tuturor cetăţenilor la servicii de sănătate de înaltă calitate	- Asigurarea accesului egal la serviciile de sănătate; - Imbunătăţirea serviciilor de tratament ambulatoriu; - Creşterea calităţii serviciilor prin modernizarea şi echiparea infrastructurii de sănătate.
3.2.4. Îmbunatăţirea accesului la serviciile sociale, precum şi diversificarea şi creşterea calităţii acestora	- Construcția, reabilitarea, modernizarea, extinderea şi dotarea infrastructurii educaţionale antepreşcolare (creşe) - Reabilitarea/modernizarea infrastructurii pentru servicii sociale nerezidenţiale, inclusiv dotarea cu echipamente; - Sprijinirea tranziţiei de la sistemul instituţionalizat către serviciile oferite la nivelul comunităţii; - Sprijinirea dezvoltării de servicii sociale, precum şi de servicii comunitare integrate furnizate la nivelul comunităţii; - Sprijinirea serviciilor de facilitare şi mediere la nivel comunitar.
3.2.5. Sprijinirea furnizării de servicii publice digitale	- Servicii de sprijin pentru îmbunătăţirea competenţelor digitale; - Servicii şi aplicaţii de e-incluziune, e-educaţie, e-sănatate, e-cultură, e-guvernare

4.1.1.Dezvoltarea sistemelor de transport public	- Dezvoltarea transportului electric urban (modernizarea/ construcţia de linii de tramvaie, linii metrou, troleibuze, achiziţionarea şi instalarea echipamentelor specifice pentru centre de electrificare: substaţii electrice de tracţiune, etc.); - Creşterea gradului de integrare al sistemelor de transport cu tracţiune electrică; - Realizarea si dezvoltarea traseelor/benzilor proprii pentru mijloacele de transport public şi pentru cele de urgenţă; - Reorganizarea circulaţiei în zonele centrale; - Achiziţionarea, modernizarea şi dezvoltarea parcului de mijloace de transport in comun (material rulant electric/vehicule ecologice); - Modernizarea/reabilitarea infrastructurii specifice coridoarelor deservite de transport public (staţii de transport public, depouri, terminale intermodale, sisteme park&ride, infrastructură rutieră aferentă,etc) - Dezvoltarea serviciului de transport public în judeţul Ilfov;
4.1.2. Promovarea unor forme de transport alternativ	- Construirea/ modernizarea/ reabilitarea pistelor/ traseelor pentru biciclişti/ciclisti și a infrastructurii tehnice aferente - Crearea de zone și trasee pietonale, perdele forestiere şi alineamente de arbori - Dezvoltare Centura Cicloturistică Bucureşti; - Extinderea reţelei „Drumuri verzi” în Bucureşti;
4.1.3. Modernizarea reţelei de cale ferată	- Deschiderea circulaţiei feroviare Bucureşti-Videle-Giurgiu şi refacerea podului Vidra - Grădiştea; - Modernizarea şi reabilitarea Complexului feroviar Bucureşti Nord - Legătura subterană Gara de Nord - Gara Progresu - Legătură subterană Gara de Nord - Gara Obor; - Modernizarea liniei de cale ferată Bucureşti Nord – Aeroportul Internaţional Henri Coandă; - Reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii feroviare aflate pe reţeaua TEN-T,
4.1.4. Masuri de implementare a planurilor de mobilitate urbană durabile	- Soluţii integrate ITS (IT&C) pt sistemul de transport public şi management al traficului (semnalizarea drumurilor, sisteme de monitorizare video, etc) - Modernizarea şi dezvoltarea unui sistem de informare eficientă a călătorilor, integrat cu facilitaţi de creştere a accesibilităţii; - Realizarea unui sistem integrat IT de plată a tarifului de călătorie, sisteme e-ticketing pentru călători şi parcări.
4.2.1. Imbunătăţirea infrastructurii de transport rutier naţional, judeţean şi de interes local	- Modernizarea şi extinderea drumurilor aflate în gestiunea autorităţilor judeţene, locale şi comunale, (drumuri judeţene care asigură conectivitatea secundară la reţeaua TEN-T, străzi urbane, drumuri de interes local, variante ocolitoare, etc); - Construcţia, modernizarea inelelor urbane, pasaje sub/supraterane, supralărgiri străzi urbane, etc. - Construirea de parcări sub/supraterane; - Construcţia/modernizarea de autostrăzi/drumuri expres /drumuri naţionale, şosele de centură, situate pe reţeaua TEN-T

4.2.2. Dezvoltarea de sisteme de transport intermodale regionale	- Construirea de terminale intermodale în scopul interconectării diferitelor reţele de transport (realizare conectare la A1, Piaţa Unirii, Gara de Nord, Gara Progresu, Gara Obor, Petricani, Răzoare şi altele); - Realizarea infrastructurii de transport pentru nodul intermodal de marfa la Moara Vlăsiei.
4.3.1. Amenajarea infrastructurii de navigaţie	- Lucrări pe cursurile inferioare ale râurilor Argeş şi Dâmboviţa pentru navigaţie şi alte scopuri; - Amenajare porturi pe raurile Arges (comuna 1 Decembrie) şi Dambovita (comuna Glina), ce apartin reţelei TEN-T globală de căi navigabile pe cursuri interioare.
5.1.1. Creşterea eficienţei gestionării apelor (alimentare, epurare, reutilizare)	- Dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de utilităţi publice – apa – canalizare; - Finalizarea staţiei de epurare Glina, reabilitarea principalelor colectoare de canalizare şi a canalului colector Dâmboviţa (caseta)in Bucuresti -etapa II - Dezvoltarea infrastructurii de apa si apa uzata
5.1.2. Creşterea eficienţei în gestionarea deşeurilor (reutilizare, reciclare, valorificare)	- Realizarea de instalaţii de tratare termică deşeurilor solide; - Realizarea de staţii de compost cu valorificare energetică; - Realizarea de instalaţii pentru tratarea termică a deşeurilor (inclusiv deşeuri medicale); - Implementarea şi informarea populaţiei cu privire la problematica specific locală de protecţie a mediului precum şi mijloace de acţiune specifice, inclusiv colectare selectivă. - Consolidarea capacităţii instituţionale a ADI şi a Consiliului Judeţean in domeniul sistemelor integrate de management al deşeurilor; - Implementarea unor soluţii specifice de management al deşeurilor la nivelul municipiului Bucureşti; - Realizarea de instalaţii de valorificare energetică cu cogenerare de inaltă eficienţă a deşeurilor municipale in municipiul Bucureşti
5.1.3. Îmbunătăţirea calităţii aerului prin investiţii în infrastructura verde	- Implementare sistem informaţional operativ pentru managementul calităţii aerului şi soluţii pentru reducerea nivelului de poluare a aerului; - Protejarea şi extinderea Centurii verzi a Municipiului Bucureşti; - Protecţia biodiversităţii şi a patrimoniului natural prin sprijinirea ariilor protejate;
5.1.4. Imbunatatirea capacităţii de adaptare la schimbările climatice şi răspuns la dezastre, inclusiv prevenirea si gestionarea riscurilor	- Constituirea şi dotarea unor centre regionale de intervenţie multi-risc in vederea asigurării unui răspuns oportun şi eficient la nivel regional - Dotarea serviciilor profesioniste, serviciilor voluntare pentru situaţii de urgenţă, a centrelor rapide de intervenţie, cu tehnică, mijloace şi echipament de intervenţie in vederea dezvoltării capacitatii de raspuns in situatii de urgenţă - Dezvoltarea infrastructurii şi a sistemului de pregătire a personalului ce incadrează serviciile de urgenţă profesioniste şi voluntare
5.2.1. Imbunatatirea spaţiului şi a climatului urban	- Reabilitare urbana a râului Dâmboviţa; - Amenajarea luncii Dâmboviţei; - Amenajarea zonei Lacul Morii pentru agrement; - Reabilitarea calităţii apei salbei de lacuri de pe râul

	Colentina (13 lacuri) şi a lacurilor interioare din capitală (6 lacuri); - Restaurarea, protejarea şi conservarea Parcului Herăstrău, şi promovarea identităţii culturale şi istorice a acestuia;
5.2.2. Valorificarea durabilă a patrimoniului cultural de interes mondial, naţional şi local	- Reabilitarea clădirilor, centrelor istorice şi culturale; - Inventarierea siturilor de interes patrimonial; - Crearea unui cadru de sprijin al proprietarilor pentru restaurarea clădirilor de patrimoniu; - Restaurarea şi punerea în valoare a Palatului Voievodal "Curtea Veche"; - Modernizare spaţiu public urban piaţa de flori George Coşbuc; - Punerea în valoare a monumentelor de for public; - Ansamblu urban complex – Pod Mihai Vodă, pod pietonal şi pentru biciclişti peste Dâmboviţa şi parcaje subterane; - Valorificarea forturilor din judeţul Ilfov; - Punere în valoare a catacombelor din subteranul centrului istoric al Bucureştiului; - Reabilitare infrastructură Centru Istoric;
5.2.3. Amenajarea facilitaţilor pentru petrecerea timpului liber	- Amenajare zone de recreere, zone tematice; sport ; - Realizare BIO PARC ZOO Băneasa;
6.1.1. Creşterea eficienţei energetice în clădirile publice şi rezidenţiale;	- Reabilitarea energetică a blocurilor de locuinţe şi a clădirilor publice; - Individualizarea consumurilor de energie termică prin intermediul repartitoarelor de costuri în condominii racordate la sistemul centralizat de furnizare a energiei termice; - Instalarea sistemelor de energie termică din surse regenerabile pentru clădirile instituţiilor publice;
6.1.2. Reabilitarea şi modernizarea sistemelor de transport şi distribuţie ale agentului termic;	- Reabilitarea/modernizarea magistralelor de termoficare, a reţelelor termice primare din Municipiul Bucureşti (zona Militari, Vitan, CET Pantelimon, etc); - Reabilitarea/modernizarea reţelelor termice secundare aferente celor 27 centrale termice din Municipiul Bucureşti; - Reabilitarea/modernizarea de racorduri aferente Punctelor Termice; - Optimizarea reţelelor de transport şi distribuţie prin redimensionarea acestora, corespunzător debitelor de agent termic vehiculate; - Implementarea soluţiei de realizare a reţelei cu conducte preizolate, dotate cu sistem de detectare, semnalizare şi localizare a pierderilor, in scopul reducerii acestora; - Reabilitarea/reconfigurarea platformelor de vane, a racordurilor şi a elementelor constructive;
6.1.3. Eficientizarea sistemelor de producere a energiei termice	- Transformarea centralelor termice în centrale de cogenerare de înaltă eficienţă - Modernizarea centralelor termice;
6.1.4. Creşterea eficienţei energetice a sistemelor de iluminat public	- Implementarea soluţiilor eficiente energetic privind iluminatul public (sisteme de telegestiune, etc); - Reabilitare / modernizare elemente ale sistemului de iluminat public (reţea, stâlpi, corpuri de iluminat, etc).

CAPITOLUL 5. ESTIMAREA NECESITĂŢILOR DE FINANŢARE

Tabel nr 90. Estimarea nevoii de finanţare pe fiecare obiectiv specific pentru 2014-2020

OS	Obiectiv specific	Nr proiecte	TOTAL (milioane lei)
OS.1	Creşterea competitivităţii IMM-urilor	14	2532,33
OS.2	Consolidarea cercetarii, dezvoltării tehnologice şi inovării	13	1076,05
OS.3	Intărirea coeziunii sociale şi teritoriale in cadrul regiunii	103	2426,15
OS.4	Promovarea sistemelor de transport durabile şi reducerea blocajelor din cadrul reţelelor de transport	228	71417,48
OS.5	Imbunătăţirea calităţii mediului şi sprijinirea dezvoltării durabile	131	13942,25
OS.6	Tranziţia către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon	58	5647,76
	TOTAL	**547**	**97042,02**

Tabel nr 91. Proiecte majore (peste 50 mil euro) ce vor fi implementate in regiunea Bucuresti Ilfov in perioada 2014-2020 (*cf. POIM varianta 15.06.2015*)

Nr	Denumire proiect	Program operational	Corespondenta OS PDR-BI
1	Extreme Light Infrastructure - Nuclear Physics (ELI-NP), faza II de dezvoltare	POC	OS 2
2	Reabilitare linie cale ferată Bucureşti-Aeroport Henri Coandă	POIM (AP 1), MPGT	OS 4
3	Fazarea Liniei de metrou Magistrala 5 – Secțiunea Râul Doamnei - Eroilor, inclusiv Valea Ialomiței	POIM (AP 1)	OS 5
4	Fazarea Magistralei 4 Racordul 2 Secțiunea Parc Bazilescu- Străulești	POIM (AP 1)	OS 5
5	Fazarea proiectului Îmbunătățirea serviciilor de transport public de călători cu metroul pe Magistrala 2 Berceni- Pipera	POIM (AP 1)	OS 5
6	Modernizarea centurii existente de sud Bucuresti - 4 benzi	POIM (AP 2), MPGT	OS 4
7	Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă şi apă uzată în aria de operare a SC Euro APAVOL SA	POIM (AP 3)	OS 5
8	Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă şi apă uzată în judeţul Ilfov	POIM (AP 3)	OS 5
9	Fazarea proiectului Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată în municipiul București	POIM (AP 3)	OS 5
10	Finalizarea staţiei de epurare Glina, reabilitarea principalelor colectoare de canalizare şi a canalului colector Dâmboviţa (Caseta) în Bucureşti – Etapa II	POIM (AP 3)	OS 5
11	Instalaţie de valorificare energetică cu cogenerare de înaltă eficienţă a deşeurilor municipale în municipiul Bucureşti	POIM (AP 3)	OS 5
12	Modernizarea sistemului de transport al energiei termice în Municipiul București	POIM (AP 7)	OS 6

CAPITOLUL 6. INDICATORI DE REALIZARE A OBIECTIVELOR STRATEGIEI

Obiectivele strategice sunt reprezentative pentru schimbările dinamice promovate de Strategia Regiunii Bucureşti - Ilfov. În acest sens, obiectivele specifice exprimă direcţia care trebuie urmată de Regiunea Bucureşti - Ilfov şi constituie repere pentru orientarea documentelor de programare (conform Memorandumul Guvernului României privind pregătirea accesării şi implementării fondurilor europene în perioada 2014-2020/aprobat în iunie 2012). În plus, strategia regională şi documentele de programare sunt coerente şi se susţin reciproc, astfel încât progresele intr-o dimensiune le alimentează pe cele din cealaltă dimensiune.

La nivelul regiunii Bucureşti - Ilfov pentru fiecare temă prioritară a fost stabilit un număr limitat de indicatori cheie de monitorizare a obiectivelor strategiei regionale. Indicatorii au fost selectaţi în conformitate cu prevederile regulamentelor europene pentru perioada 2014-2020, Planul Naţional de Reformă, Acordul de Parteneriat şi schiţele programelor operaţionale pentru perioada de programare 2014-2020.

Obiectivele strategice nu reprezintă finalităţi în sine însă, se poate afirma ca temele prioritare subsumate acestora contribuie la măsurarea şi direcţionarea Strategiei Regiunii Bucureşti - Ilfov.

Obiectiv specific	Tema prioritara	Indicatori	Unit de măsură	Sursa datelor
1. Creşterea competitivităţii IMM-urilor	1.1 Dezvoltarea intensiva şi extensiva a IMM-urilor, inclusiv a celor care activează în sectorul agricol şi conexe acestuia. 1.2. Creşterea inovării în întreprinderi, a difuzării şi adoptării de noi tehnologii, inclusiv TIC.	Productivitatea muncii în întreprinderi	%	INS
		Densitatea IMM-urilor	Nr. IMM/1000 loc.	INS
		Ponderea întreprinderilor active în total întreprinderi nou create la un an de la înfiinţare	%	INS
		Număr de întreprinderi cu inovaţie de produs şi/sau proces	Nr.	INS
		Ponderea întreprinderilor inovatoare în total întreprinderi	%	INS
2. Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice şi inovării	2.1. Dezvoltarea activităţii de cercetare dezvoltare şi a infrastructurii de inovare şi transfer tehnologic	Cheltuieli totale în activitatea de cercetare -dezvoltare	Mii Lei	INS
		Număr entităţi de transfer tehnologic create	Nr.	ANCSI
		Număr de cereri de brevet de invenţie depuse	Nr.	INS
3. Întărirea coeziunii sociale şi teritoriale în cadrul regiunii	3.1. Diminuarea dezechilibrelor teritoriale 3.2. Diminuarea dezechilibrelor sociale	Rata sărăciei relative	%	INS
		Rata riscului de săracie sau excluziune socială	%	INS
		Rata deprivării materiale severe	%	INS
		Numărul persoanelor care trăiesc în zone urbane unde s-au implementat strategii integrate de dezvoltare locală	Nr.	Proiecte
		Rata de ocupare pe grupe de vârstă	%	INS
		Rata abandonului şcolar în învăţământul preuniversitar	%	INS
		Rata de părăsire timpurie a şcolii	%	EUROSTAT
		Gradul de cuprindere în învăţământ a populaţiei de vârsta şcolară	%	INS

Obiectiv specific	Tema prioritara	Indicatori	Unit de măsură	Sursa datelor
4. Promovarea sistemelor de transport durabile şi reducerea blocajelor din cadrul reţelelor de transport	4.1. Promovarea transportului prietenos cu mediul 4.2. Modernizarea şi dezvoltarea infrastructurii de transport în special în zonele urbane 4.3. Sprijinirea transportului naval	Numărul pasagerilor transportaţi în transportul public pe tipuri de vehicule	Nr.	INS
		Lungime infrastructură regională construită/reabilitată/modernizată conectată la TEN-T	Km.	Proiecte/INS
		Număr accidente de circulaţie rutieră cauzatoare de vătămări corporale	Nr.	INS
		Lungimea liniilor de tramvai/ metrou construite/reabilitate/modernizate	Km.	INS
		Operaţiuni implementate destinate transportului public şi nemotorizat	Nr.	Proiecte
5. Îmbunătăţirea calităţii mediului şi sprijinirea dezvoltării durabile	5.1. Îmbunătăţirea calităţii mediului natural	Număr de persoane deservite de sisteme publice de alimentare cu apă	Nr.	INS
		Număr de persoane conectate la sisteme de canalizare şi epurare	Nr.	INS
		Cantitatea de deşeuri tratate/reciclate	Tone/An	APMB/APMIlfov
		Număr de persoane care colectează selectiv deşeurile	Nr.	APMB/APMIlfov
		Timpul de intervenţie în situaţii de urgenţă	Min .	MAI/ISU
	5.2. Îmbunătăţirea calităţii mediului construit	Suprafaţa spaţiilor verzi în intravilanul localitatilor	Metrii pătraţi/loc	INS
		Spaţii deschise create sau reabilitate	Metrii pătraţi	Proiecte
		Gradul de satisfacţie al populaţiei în legatură cu spaţiile publice din regiune	%	EUROSTAT
		Număr de obiective de patrimoniu cultural reabilitate	Nr.	Proiecte
		Număr de vizitatori la obiectivele de patrimoniu cultural reabilitate	Nr.	Proiecte
6. Tranziţia către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon	6.1. Susţinerea de investiţii în vederea utilizării eficiente a energiei	Emisii GES	tone echiv CO2/an	APM Bucuresti APM Ilfov
		Consumul de energie primară în clădiri publice	kWh/an	Proiecte
		Numărul de gospodării cu clasificare mai bună a consumului de energie	gospodarii	Proiecte
		Consumul de energie primară în iluminatul public	kWh/an	Proiecte
		Capacitatea instalată introdusă in reţeaua naţională a energiei provenite din surse regenerabile	MW	Transelectrica

Tabel nr 92. Indicatori de realizare a obiectivelor strategiei

CAPITOLUL 7. SISTEMUL DE IMPLEMENTARE

Planul de Dezvoltare Regională a fost elaborat în contextul în care resursele pentru implementarea sa nu sunt la dispoziţia elaboratorului sau a regiunii de dezvoltare. Astfel, implementarea Planului de Dezvoltare Regională este condiţionată de implementarea Programelor Operaţionale, a programelor de investiţii naţionale şi a planurilor de investiţii locale.

In cadrul fiecărui document de programare sau a planurilor locale de acţiune se stabilesc atât mecanismele de implementare cat şi cadrul instituţional.
In conformitate cu metodologia de elaborare a PDR şi în condiţiile legii 315/2004 procesul de implementare a proiectelor strategice va include:

- Identificarea, selectarea şi dezvoltarea proiectelor strategice de la nivelul regiunii (fişe de proiecte identificate, analiza şi corelarea proiectelor identificate în raport cu obiectivele sectoriale şi strategice, precum şi cu dezvoltarea teritorială, impactul estimat al proiectului regional), în vederea identificării celor mai bune soluţii pentru atingerea obiectivelor şi priorităţilor regionale propuse;
- Elaborarea unor planuri de acţiune privind implementarea proiectelor strategice care să contribuie la realizarea obiectivelor PDR;
- Urmărirea calendarului de implementare a proiectelor strategice;
- Monitorizarea progreselor realizate
- Organizarea de întâlniri periodice cu autorităţile publice locale şi cu organismele intermediare pentru programele operaţionale.
- Organizarea de întâlniri cu actorii regionali şi a unor activităţi permanente de informare privind oportunităţile de finanţare nerambursabilă.
- Elaborarea unor analize, studii, strategii regionale pentru domenii cheie ale Strategiei Regionale de Dezvoltare .

CAPITOLUL 8. MONITORIZAREA ŞI EVALUAREA

Monitorizarea PDR presupune colectarea informaţiilor legate de schimbările apărute pe parcursul perioadei 2014-2022 în indicatori cheie (identificaţi în procesul de planificare). Monitorizarea indicatorilor identificaţi în procesul de planificare reprezintă modalitatea de a măsura schimbările în plan regional.
Monitorizarea se va realiza prin intermediul rapoartelor strategice, elaborat de către ADRBI, care prezintă progresele înregistrate în implementare.
In vederea colectării informaţiei privind implementarea acţiunilor relevante pentru PDR se vor realiza protocoale de colaborare pentru schimbul de informaţii între instituţiile care deţin datele relevante.
Aceste rapoarte strategice vor fi realizate în 2016, 2019 şi 2022, fiind prezentate în cadrul şedinţelor CDRBI şi transmise autorităţilor de la nivel naţional (AMPOR – Direcţia Strategii şi Coordonare Program).

Prin intermediul rapoartelor periodice se vor realiza activităţi de comunicare cu factorii interesaţi.
De asemenea, pentru continuitatea procesului parteneriat, aceste rapoarte strategice vor fi prezentate pentru avizare membrilor CRP BI.

În cadrul raportului vor fi evidenţiate:

- situaţia şi evoluţia socio-economică la nivelul regiunii;
- realizările, problemele şi perspectivele în ceea ce priveşte implementarea PDR;
- exemplele de bună practică.
- orice propuneri de modificare a PDR (tabele financiare, indicatori, listă de proiecte strategice, etc).

Pe baza informaţiilor colectate în decursul procesului de monitorizare se va realiza evaluarea intermediară şi ex-post în scopul fundamentării deciziilor pentru perioada de programare post 2020.
PDR B-I a fost supus evaluării (evaluare ex-ante) încă din tipul etapei de elaborare. Evaluarea ex-ante a PDR B-I a fost realizată în cadrul unui contract cadru gestionat de Ministerul Fondurilor Europene. Urmare a recomandărilor formulate de către evaluator, PDR B-I a fost revizuit de către echipa de planificare.

CAPITOLUL 9. SINTEZĂ A EVALUĂRII STRATEGICE DE MEDIU (SEA)

Planul de Dezvoltare Regională Bucureşti Ilfov reprezintă un document strategic regional, care fundamentează măsuri şi intervenţii ce vor fi implementate prin alte programe de investiţii.

Instituţia responsabilă cu elaborarea planului de dezvoltare regională este Agenţia pentru Dezvoltare Regională Bucureşti Ilfov, organism neguvernamental, non-profit, de utilitate publică, cu personalitate juridică, care funcţionează în domeniul dezvoltării regionale. ADR se organizează şi funcţionează în condiţiile legii 315/2004 privind dezvoltarea regională în România, cu modificările şi completările ulterioare.

In baza Hotărârii Guvernului nr.1076/2004 şi în contextul în care:
- Prin Planurile de Dezvoltare Regională nu se finanţează direct proiecte ci prin intermediul unor programe de investiţii – ex. programul operaţional regional) Planul de Dezvoltare Regională nu are buget propriu/alocare financiară iar titularul acestuia este Regiunea de Dezvoltare reprezentată de CDR;

- Conform reglementărilor curente, Planurile de dezvoltare regională sunt aprobate de Consiliul pentru Dezvoltare Regională, fără a avea titlu executoriu pentru consiliile judeţene. Consiliul de Dezvoltare Regională (CDR), creat la nivelul regiunii Bucureşti-Ilfov, reprezintă o structura partenerială extinsă care sprijină şi coordonează, la nivel regional, procesul de elaborare, administrare şi implementare a politicii de coeziune economică şi socială, având rol deliberativ. În conformitate cu prevederile legii 315/2004, regiunile de dezvoltare nu sunt unităţi administrativ-teritoriale şi nu au personalitate juridică;

Agenţia pentru Dezvoltare Regională Bucureşti Ilfov a solicitat Ministerului Mediului şi Schimbărilor Climatice (MMSC) prin adresa 78085/30.09.2013 stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri şi programe.

In urma acestui demers, şi în urma parcurgerii etapei de încadrare, MMSC a emis decizia 161659/03.10.2013 care susţine ca PDRBI nu se supune prevederilor HG 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri şi programe, deoarece nu îndeplineşte criteriile prevăzute la art. 2 lit. c) (i) din actul normativ (a se vedea Anexa 25)

CAPITOLUL 10. PROCESUL PARTENERIAL

La nivel Regiunii Bucureşti-Ilfov, pe baza obiectivelor tematice aferente Strategiei Europa 2020 şi a priorităţilor tematice naţionale, menţionate în Memorandumul pentru aprobarea acţiunilor şi documentelor privind pregătirea accesării şi implementării fondurilor europene în perioada 2014-2020, aprobat în şedinţa Guvernului României din data de 13 iunie 2012, au fost constituite 9 grupuri tematice regionale.

La nivel regional, pe baza priorităţilor tematice, au fost constituite 9 grupuri de lucru:

- Ocupare, incluziune socială şi servicii sociale;
- Competitivitate şi eficienţă energetică;
- Dezvoltare rurală, agricultură, pescuit;
- Educaţie;
- Servicii de sănătate;
- Turism, cultură, patrimoniu cultural;
- Mediu şi schimbări climaterice;
- Transport;
- Comunicaţii şi tehnologie informaţională;

Din reţeaua partenerială de la nivelul regiunii Bucureşti - Ilfov face parte şi Comitetul Regional pentru elaborarea Planului de Dezvoltare Regional Bucureşti - Ilfov 2014 – 2020 (CRP BI).

CRP BI are rol consultativ, reprezentând cadrul larg parteneriat al Consiliului pentru Dezvoltare Regională Bucureşti-Ilfov (CDR BI) pentru elaborarea şi avizarea PDR BI

Componenta CRP BI de 37 membri:

▪ ADR BI	- 2 reprezentanţi (directorul general al ADR şi şeful Departamentului Planificare, Programare, Monitorizare şi Portofoliu Proiecte
▪ Consiliul Judeţean Ilfov	- 1 reprezentant
▪ Consiliul General al Mun. Bucureşti	- 1 reprezentant
▪ Autorităţi locale	- câte 1 reprezentant
▪ Grupuri tematice regionale	- 2 reprezentanţi (alţii decât coordonatorul grupului)
▪ Direcţia Regională de Statistică	- 1 reprezentant
▪ Compartimentele de Dezvoltare Rurală Judeţeană ale Ministerului Agriculturii şi Dezvoltării Rurale	- 1 reprezentant
▪ Universităţi din Regiunea BI	- câte 1 reprezentant
▪ Mediul de afaceri/Camere de Comerţ şi Industrie din Regiunea BI	- câte 1 reprezentant
▪ Patronate din Regiunea BI	- câte 1 reprezentant
▪ Sindicate din Regiunea BI	- câte 1 reprezentant
▪ Societate civilă (ONG) din Regiunea BI	- câte 1 reprezentant
▪ Agenţii pentru Protecţia Mediului din Regiunea BI	- câte 1 reprezentant
▪ Agenţii pentru Ocuparea Forţei de Muncă din Regiunea BI	- câte 1 reprezentant
▪ Direcţii pentru cultură, culte şi patrimoniu cultural naţional din Regiunea BI	- câte 1 reprezentant
▪ Organizaţii reprezentative pentru minorităţi şi grupuri dezavantajate din Regiunea BI	- câte 1 reprezentant
▪ Direcţii de Sănătate Publică din Regiunea BI	- câte 1 reprezentant
▪ Alte instituţii şi organizaţii cu reprezentare la nivelul Regiunii BI	- câte 1 reprezentant

Tabel nr 93. Componenta CRPBI

Atribuţiile Comitetului Regional pentru elaborarea Planului de Dezvoltare Regională Bucureşti-Ilfov (CRP BI).

În conformitate cu prevederile Memorandumului Guvernului pentru aprobarea acţiunilor şi documentelor privind pregătirea accesării şi implementării fondurilor europene în perioada 2014-2020, CRP BI avizează:

a) analizele economice şi sociale elaborate în scopul fundamentării strategiei de dezvoltare regională a PDR BI, precum şi concluziile acestora privind problemele majore identificate la nivelul Regiunii Bucureşti-Ilfov, elaborate pe baza documentelor adoptate în GTR;
b) strategia pentru atingerea obiectivelor prioritare de dezvoltare din PDR BI;
c) programarea financiară orientativă a obiectivelor prioritare de dezvoltare;
d) proiectul PDR BI care va fi supus aprobării CDR BI;
e) rapoartele strategice de monitorizare a PDR BI, care vor fi supuse aprobării CDR BI;
f) lista indicativă a proiectelor strategice din PDR BI identificate la nivelul Regiunii Bucureşti-Ilfov.

Rundele de consultări pentru PDR BI 2014-2020 au început în noiembrie 2012 cu identificarea şi cuantificarea problemelor şi nevoilor regionale şi au continuat pe parcursul a 2 ani, fiind organizate întâlniri parteneriale în toate etapele de elaborare a documentului, inclusiv în vederea stabilirea priorităţilor şi măsurilor viitoare.

Întâlniri bilaterale cu actori regionali şi membrii structurilor parteneriale

Pe întreg parcursul perioadei de elaborare a documentelor de planificare Agenţia pentru Dezvoltare Regională Bucureşti – Ilfov a organizat:

- Întâlniri de lucru cu toate autorităţile publice locale din judeţul Ilfov;
- Ateliere de lucru cu direcţiile specializate ale Primăriei Generale a Municipiului Bucureşti;
- Ateliere de lucru cu direcţiile aflate în subordinea Consiliului General al Municipiului Bucureşti;
- Ateliere de lucru cu direcţiile aflate în subordinea primăriilor de sector ale Municipiului Bucureşti;
- Întâlniri de lucru cu aparatul Consiliului Judeţean Ilfov;
- Reuniuni ale grupurilor de lucru tematice regionale.

Elaborarea documentelor în forma preliminara

Urmare parcurgerii etapelor de analizare a datelor statistice şi a consultărilor parteneriale au fost elaborate în faza de proiect:

- Analiza socială şi economică a regiunii Bucureşti-Ilfov, în care sunt consemnate evoluţiile înregistrate de Bucureşti Ilfov în ultimii ani;
- Analiza SWOT în care sunt identificate problemele şi punctele forte ale regiunii;
- Strategia de dezvoltare a regiunii Bucureşti-Ilfov în care au fost identificate obiective globale, obiective specifice, teme prioritare şi acţiuni cheie.

In cadrul elaborării Planului de Dezvoltare Regională au fost organizate grupuri de lucru tematice dedicate analizei SWOT în cadrul cărora au fost invitaţi experţi şi au fost dezbătute posibilele puncte tari, puncte slabe, ameninţări şi oportunităţi cu care se confruntă regiunea.
După identificarea acestora s-a trecut la o ierarhizare a importanţei acestora. În baza opiniei conturate şi însuşite de majoritatea experţilor au fost definitivate punctele tari, punctele slabe, oportunităţile şi ameninţările cu care se confruntă regiunea Bucureşti-Ilfov.

Analizele şi Strategia de dezvoltare regională constituie totodată cadrul de fundamentare a intenţiilor investiţionale locale, care vor direcţiona acţiunile comunităţilor din regiune.

In acest sens ADRBI a desfăşurat un proces intens de a stimula autorităţile locale să formuleze idei de proiecte, concretizate în fise de proiecte şi portofoliu regional.
Portofoliul regional de proiecte a fost supus unei analize critice şi Agenţia a furnizat sprijinul tehnic necesar pentru armonizarea intervenţiilor investiţionale locale cu direcţiile naţionale şi europene de dezvoltare.

Dezbatere publică a documentelor de planificare şi a strategiei regionale
Documentele de lucru au fost puse în dezbatere publică prin publicarea lor pe site-ul oficial al Agenţiei www.adrbi.ro.

Agenţia pentru Dezvoltare Regională a formalizat în scris şi transmis partenerilor o serie de chestionare specifice domeniilor de interes:

- Chestionar identificare priorităţi de dezvoltare regională.
- Chestionar identificare Parcuri Ştiinţifice
- Chestionar identificare entităţi de inovare şi transfer tehnologic
- Chestionar consultare Strategie de Dezvoltare Regională Bucureşti Ilfov 2014-2020 – direcţii strategice.
- Chestionar consultare Strategie de Dezvoltare Regională Bucureşti Ilfov 2014-2020 pe componente: social, (forţa de muncă, educaţia, sănătatea, incluziune sociala şi combaterea sărăciei), competitivitate, (competitivitate şi eficienţă energetică, dezvoltare rurală, agricultură, pescuit, turism, cultură, patrimoniu cultural, comunicaţii şi tehnologie informaţională, cercetare-dezvoltare- inovare) transport, mediu şi schimbări climatice.

In urma dezbaterilor a rezultat ca notă generală, că orientările strategice propuse sunt îmbrăţişate de către toţi partenerii.

O serie de chestionare au fost completate chiar în timpul dezbaterilor. Alţii s-au angajat să le transmită pe e-mail. De asemenea atât chestionarele cat şi ultima variantă a strategiei de dezvoltare regională au fost postate pe site-ul Agenţiei www.adrbi.ro. Totodată au fost transmise tuturor membrilor grupurilor de lucru minutele reuniunilor, varianta de strategie supusa dezbaterii cat şi chestionarele.
In cadrul procesului de consultări parteneriale au fost identificate intenţiile investiţionale ale autorităţilor publice locale din regiune, care au fost consemnate în fişe de proiect, constituind astfel portofoliul de proiecte regionale.

Întregul proces consultativ a constat în 15 întâlniri la care au participat un număr de cca. 250 reprezentanţi ai autorităţilor publice locale, societăţii civile şi mediului de afaceri, institutelor de cercetare, sistemului de învăţământ, sistemului socio-medical, etc.

CAPITOLUL 11. PRINCIPII ORIZONTALE

La elaborarea planului de dezvoltare regională şi a strategiei au fost luate în considerare principiile orizontale privind dezvoltarea durabilă, egalitatea de gen, egalitatea de șanse și prevenirea discriminării de orice fel.
Pe întreg procesul de elaborare al PDRBI s-a avut în vedere implicarea autorităţilor cu responsabilităţi în domeniul egalităţii de gen şi şanse, care să reprezinte interesele grupurilor vulnerabile, precum şi a celor responsabile cu protecţia mediului şi dezvoltării durabile, ce a avut ca rezultat integrarea principiilor orizontale în strategia de dezvoltare a regiunii. Pe parcursul procesului de consultare publică al PDRBI s-a oferit posibilitatea diverşilor stakeholders interesaţi să se implice în dezvoltarea documentului, fapt care a condus la rafinarea operaţiunilor prevazute în SDRBI inclusiv din perspectiva temelor transversale.

PDR BI va contribui la promovarea progreselor economice, sociale şi durabile la nivelul regiunii întrucât acţiunile prevazute în strategia de dezvoltare regională Bucureşti Ilfov pentru perioada 2014-2020 îşi vor aduce aportul specific la dezvoltarea durabilă a regiunii.
Integrarea principiilor orizontale în strategia de dezvoltare a regiunii se va realiza şi la nivelul implementării şi monitorizării PDRBI. Indiferent de sursa de finanţare, investiţiile SDRBI se vor realiza cu respectarea legislaţiei naţionale in domeniul egalităţii de gen, de şanse, nediscriminării şi protecţiei mediului. Mai mult, pentru actiunile SDRBI care vor fi finanţate prin FESI principiile egalităţii de şanse si nediscriminării, dezvoltării durabile şi egalităţii de gen vor fi integrate în criterii de selecţie.

Dezvoltare durabilă
PDRBI promovează dezvoltarea durabilă, în primul rând, prin stabilirea unor obiective şi tipuri de acţiuni cheie, orientate direct spre susținerea acesteia. Obiectivele SDR-BI sunt urmărite în concordanță cu principiul dezvoltării durabile și al promovării de către Uniune Europeană a obiectivului de conservare, protecție și îmbunătățire a calității mediului, în conformitate cu articolul 11 și cu articolul 191 alineatul (1) din TFUE, având în vedere principiul „poluatorul plătește".
Aplicarea principului dezvoltării durabile va urmări asigurarea unui echilibru între aspectele legate de mediu, coeziune socială și creștere economică în cadrul PDRBI. Integrarea orizontală a principiului urmăreşte ca actiunile SDRBI care vor fi finanţate prin FESI să conducă la reducerea impactului asupra mediului cât mai mult posibil, prin activități dedicate protecției mediului, eficienței energetice, atenuării schimbărilor climatice și adaptării la acestea, biodiversității, rezistenței la dezastre, prevenirii și gestionării riscurilor.

Pentru PDRBI a fost parcursă procedura de incadrare privind evaluarea strategică de mediu, MMSC emiţând decizia 161659/03.10.2013 care susţine ca PDRBI nu se supune prevederilor HG 1076/2004. EIA va fi realizată la nivelul fiecarei intervenţii/acţiune SDRBI care va fi finanţată prin FESI, în acord cu prevederile legislației. În acest sens, în cadrul procesului de selecţie, toate proiectele vor fi evaluate din perspectiva protecţiei mediului pentru a determina dacă impactul acţiunii este limitat sau nesemnificativ.

In vederea utilizării eficiente a resurselor și prevenirea generării deșeurilor vor exista criterii de selecţie privind: implementarea unor soluții economice bazate pe consum redus de apă şi energie, promovarea achizițiilor publice ecologice (unde este fezabil) precum şi a unor cerinţe specifice privind prevenirea generării de deşeuri.

În vederea îmbunătăţirii calităţii mediului natural şi construit, acţiunile din cadrul SDRBI vor contribui la revitalizarea oraşelor, la regenerarea spaţiilor urbane degradate şi abandonate prin crearea condiţiilor necesare pentru o dezvoltare durabilă urbană, la creşterea eficienţei in gestionarea deşeurilor şi a apei, la creşterea suprafeţei de spaţiu verde, precum şi la conservarea, protecţia, promovarea şi dezvoltarea patrimoniului natural şi cultural.

Sprijinirea tranziţiei către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon va fi asigurată, în primul rând, prin oferirea opţiunilor de transport alternativ, scăderea emisiilor de noxe având un rol important în protejarea sănătăţii locuitorilor şi în promovarea unui viitor mai durabil pentru toţi. Rezultatul pozitiv pentru limitarea emisiile gazelor cu efect de seră va fi amplificat de implementarea măsurilor din Planul de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD).

Dezvoltarea infrastructurii de transport, modernizarea parcului de vehicule destinat transportului public vor contribui la optimizarea/fluidizarea traficului şi va conduce la reducerea emisiilor de carbon în regiune.

Promovarea acţiunilor în asigurarea eficienţei energetice şi utilizarea durabilă a energiei cu scopul de a îmbunătăţi eficienţa energetică în clădirile rezidenţiale/publice şi sistemele de iluminat public în oraşele din regiune va avea ca rezultat reducerea consumului de energie primară la nivelul clădirilor rezidenţiale şi a sistemelor de iluminat public, concomitent cu reducerea gazelor cu efect de seră.

Egalitatea de șanse și nediscriminarea

Implementarea acestui principiu in acţiunile SDRBI este importantă având în vedere că atât proiectele de infrastructură cât şi investiţiile in dezvoltarea intreprinderilor ce vor fi finanţate prin FESI vor asigură accesul la oamenilor la un loc de muncă, la educaţie, sănătate, la bunuri şi servicii.

SDRBI vizează acţiuni în infrastructura de sănătate şi socială care vor contribui la creşterea calităţii serviciilor, la reducerea inegalităţilor în ceea ce priveşte starea de sănătate oferite la nivel regional prin eficientizarea serviciilor integrate sanitare şi sociale. Combaterea discriminării pe criterii de sex, origine etnică sau rasială, religie sau credință, handicap, vârstă sau orientare sexuală este condiţionată de existenţa unui sistem educativ favorabil egalităţii de şanse şi dezvoltării personale prin îmbunătăţirea condiţiilor infrastructurii educaţionale pentru asigurarea premiselor materiale necesare unui proces educaţional la nivel european şi creşterea participării populaţiei şcolare şi a adulţilor la procesul educaţional.

SDRBI are în vedere prin acţiunlie sale diminuarea dezechilibrelor sociale prin sprijinirea regenerării economice şi sociale a comunităţilor defavorizate din mediul urban, asigurarea accesului nediscriminatoriu la serviciile de asistenţă socială, pentru toţi cetăţenii, acordând o atenţie specială grupurilor sociale defavorizate (populaţia de etnie romă, persoane cu dizabilităţi, persoane vârstnice fără sprijin, copii din familii dezorganizate, persoane - victime ale violenţei domestice, etc.).

Pentru actiunile SDRBI care vor fi finantate prin FESI vor fi respectate prevederile legislaţiei în vigoare cu privire la egalitatea de şanse şi nediscriminare pe criterii de sex şi luarea în considerare în implementarea investiţilor a tuturor politicilor şi practicilor prin care să nu se realizeze nicio deosebire, excludere, restricţie sau preferinţă, indiferent de: rasă, naţionalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, vârstă etc., care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoaşterii, folosinţei sau exercitării, în condiţii de egalitate, a drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege.

SDRBI contribuie la promovarea incluziunii sociale în special persoanelor aparţinând minorităţii rome şi a diferitelor grupuri vulnerabile pentru a le ajuta să se integreze pe piaţa muncii şi a le asigura condiţii optime de locuire.

Principiul egalităţii de şanse este un criteriu de selecţie, ce prevede crearea facilităţilor de acces precum şi dotări cu echipamente specifice destinate persoanelor cu dizabilităţi precum şi obligaţia de a demonstra că intervenţiile propuse nu contravin acestui principiu.

Egalitate de gen

În contextul creşterii coeziunii economice, teritoriale și sociale, acţiunile SDRBI ce vor fi finanţate prin FESI urmăresc eliminarea inegalităților și promovarea egalităţii dintre femei și bărbați, integrarea aspectelor legate de gen.

Pentru acţiunile SDRBI care vor fi finanţate prin FESI vor fi respectate prevederile legislaţiei în vigoare cu privire la egalitatea de şanse şi de tratament între femei şi bărbaţi în domeniul muncii, egalităţii de şanse şi nediscriminare pe criterii de sex şi luarea în considerare în implementarea investiţilor a tuturor politicilor şi practicilor prin care să nu se realizeze nicio deosebire, excludere, restricţie sau preferinţă.

PDR BI este coerent cu Strategia Naţională in Domeniul Egalitatii de Sanse intre Femei si Barbati şi Planul general de acţiuni pentru implementarea Strategiei, pentru perioada 2014-2017.
În ceea ce priveşte egalitatea de şanse între femei şi bărbaţi, SDRBI va avea în vedere, pe baza indicatorilor de gen şi în conformitate cu Strategia naţională în domeniul egalităţii de şanse între femei şi bărbaţi :

- Asigurarea participării echilibrate a femeilor şi bărbaţilor pe piaţa muncii
- Asigurarea egalităţii de şanse în educaţie şi formare profesională
- Încurajarea femeilor antreprenori
- Reconcilierea vieţii profesionale cu viaţa de familie

În domeniul dezvoltării regionale va fi acordată atenţie egalităţii de gen în special prin încurajarea participării femeilor la activităţi socio-economice şi de crearea de noi locuri de muncă, prin sprijinirea firmelor şi creearea sau reabilitarea infrastructurii şi serviciilor care contribuie la reconcilierea între familie şi viaţa profesională şi de asemenea prin asigurarea accesului egal la noile tehnologii ajutând grupurile sociale defavorizate să participe la o societate bazată pe cunoaştere.

Urmare a implementării contractului de finanţare nr 1.3.174/14.05.2014 pentru proiectul "Formarea în domeniul antidiscriminării, egalităţii de gen şi al drepturilor persoanelor cu dizabilităţi" (adresat în special AM-urilor şi OI-urilor) experţii DPPMPP au beneficiat de instruire privind egalitatea de şanse între femei şi barbati şi drepturile persoanelor cu dizabilităţi. Astfel, în OI - ADRBI există expertiză în ceea ce priveşte respectarea principilor orizontale în special în rândul experţilor cu atribuţii în: elaborarea documentelor de planificare la nivel regional, monitorizarea acestora, oferirea de sprijin pentru autorităţile publice locale în dezvoltarea de proiecte şi oferirea contribuţiilor regionale la documentele de prgramare.

Contribuția PDRBI la implementarea Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării

Strategia UE pentru regiunea Dunării (SUERD) este un mecanism comunitar de cooperare a statelor din bazinul Dunării, destinat dezvoltării economice şi sociale a macro-regiunii dunărene, prin consolidarea implementării în regiune a politicilor şi legislaţiei UE. Aceasta strategie vizeaza interconectarea, protejarea mediului, creșterea prosperității și consolidarea regiunii Dunării. SUERD este importantă pentru România şi pentru regiunea Bucureşti Ilfof din perspectiva transformării regiunii Dunării într-o regiune competitivă, dinamică şi prosperă care să ofere un standard ridicat de viaţă comunităţilor locale. *SDRBI, prin obiectivele specifice propuse va contribui la implementarea SUERD prin promovarea unor acţiuni care vor fi finanţate, prin FESI în conformitate cu ariile prioritare SUERD*

Ariile prioritare SUERD la care vor contribui obiectivele SDRBI sunt următoarele:

- interconectarea regiunii Dunării prin imbunătăţirea mobilităţii şi a multimodalităţii pe toate modurile de transport, prin incurajarea energiilor durabile și promovarea culturii şi a turismului, a contactelor directe între oameni (PDRBI – OS4 şi OS6)
- protejarea mediului în regiunea Dunării prin restaurarea şi întreţinerea calităţii apelor, gestionarea riscurilor de mediu, conservarea biodiversităţii, a peisajelor şi a calităţii aerului şi solurilor (PDRBI – OS5)
- creşterea prosperităţii prin dezvoltarea societăţii bazate pe cunoaştere prin cercetare, educaţie şi tehnologii ale informaţiei, sprijinirea competitivităţii, întreprinderilor, inclusiv dezvoltarea clusterelor, investiţia în oameni şi capacităţi;(PDRBI – OS1 şi OS2)
- consolidarea regiunii Dunării prin ameliorarea capacităţii instituţionale şi a cooperării, conlucrarea în vederea promovării securităţii şi pentru soluţionarea problemelor legate de criminalitatea organizată şi de infracţiunile grave.

Anexa 1. Evoluţia duratei mediei de viaţă la nivel naţional şi regional

Medii de rezidenta	Sexe		Ani						
			2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Total	Total	România	71,76	72,22	72,61	73,03	73,33	73,47	73,77
		B-I	**73,84**	**73,98**	**74,15**	**74,46**	**74,94**	**75,34**	**75,55**
		Ilfov	71,89	72,34	72,45	72,39	72,75	73,14	73,51
		Bucureşti	74,14	74,23	74,41	74,78	75,29	75,71	75,89
	Masculin	România	68,19	68,74	69,17	69,49	69,68	69,76	70,11
		B-I	**70,21**	**70,42**	**70,69**	**70,82**	**71,23**	**71,65**	**71,94**
		Ilfov	67,95	68,64	69,12	68,68	68,75	69,2	69,87
		Bucureşti	70,57	70,7	70,93	71,17	71,65	72,09	72,31
	Feminin	România	75,47	75,8	76,14	76,68	77,09	77,3	77,53
		B-I	**77,24**	**77,28**	**77,34**	**77,87**	**78,43**	**78,79**	**78,92**
		Ilfov	76,03	76,2	75,82	76,22	76,96	77,25	77,23
		Bucureşti	77,41	77,44	77,57	78,12	78,65	79,04	79,19
Urban	Total	România	72,53	72,98	73,34	73,76	74,16	74,38	74,62
		B-I	**74,06**	**74,24**	**74,41**	**74,67**	**75,17**	**75,6**	**75,77**
		Ilfov	70,82	74,4	74,3	72,83	73,16	73,91	73,9
		Bucureşti	74,14	74,23	74,41	74,78	75,29	75,71	75,89
	Masculin	România	69,04	69,56	69,96	70,29	70,58	70,78	71,07
		B-I	**70,48**	**70,73**	**70,93**	**71,04**	**71,51**	**71,98**	**72,18**
		Ilfov	66,61	71,51	70,92	69,1	69,51	70,39	70,36
		Bucureşti	70,57	70,7	70,93	71,17	71,65	72,09	72,31
	Feminin	România	76,01	76,34	76,64	77,16	77,67	77,91	78,08
		B-I	**77,35**	**77,44**	**77,58**	**78,04**	**78,56**	**78,95**	**79,09**
		Ilfov	75,01	77,44	77,66	76,63	76,97	77,5	77,49
		Bucureşti	77,41	77,44	77,57	78,12	78,65	79,04	79,19
Rural	Total	România	70,78	71,23	71,64	72,05	72,23	72,26	72,63
		B-I	**72,08**	**71,35**	**71,23**	**72,03**	**72,4**	**72,56**	**73,19**
		Ilfov	72,08	71,35	71,23	72,03	72,4	72,56	73,19
	Masculin	România	67,12	67,69	68,13	68,42	68,51	68,45	68,88
		B-I	**68,11**	**67,35**	**67,9**	**68,31**	**68,15**	**68,34**	**69,53**
		Ilfov	68,11	67,35	67,9	68,31	68,15	68,34	69,53
	Feminin	România	74,83	75,13	75,5	76,05	76,36	76,54	76,81
		B-I	**76,23**	**75,59**	**74,63**	**75,89**	**76,96**	**77,08**	**76,96**
		Ilfov	76,23	75,59	74,63	75,89	76,96	77,08	76,96

**Sursa: INSSE: www.insse.ro*

Anexa 2. Populaţia ocupată la nivel naţional şi regional

Populaţia ocupată									
	CAEN Rev.1				CAEN Rev.2				Evoluţie 2005 2011
	2005	2006	2007	2008	2008	2009	2010	2011	
	UM: Mii persoane								%
România	9147	9313	9353	9369	9369	9243	9240	9138	-0,1%
Bucureşti Ilfov	962	1023	1018	1032	1032	1042	1051	1058	+9,98%

**Sursa: INS - Repere economice şi sociale regionale: Statistică teritorială 2010-2013*

Anexa 3. Populaţia ocupată pe sexe şi sectoare de activitate la nivel naţional şi regional

Populaţia ocupată pe sexe şi sectoare de activitate									
		CAEN Rev.1				CAEN Rev.2			
		2005	2006	2007	2008	2008	2009	2010	2011
Masculin - mii persoane:	România	5011	5047	5116	5157	5157	5100	5112	5026
Agricultură (%)		31.5	29.8	28.3	27.4	27.3	27.8	29.1	27.3
Industrie şi construcţii (%)		34.9	35.1	37	37.7	38	36.6	35.5	35.9
Servicii (%)		33.6	35.1	34.7	24.9	34.7	35.6	35.4	36.8
Feminin - mii persoane:		4136	4239	4237	4212	4212	4143	4128	4112
Agricultură (%)		33	31.4	31	30.4	30.4	30.7	31.3	30.2
Industrie şi construcţii (%)		24.8	25.3	24.7	23.8	23.8	21.9	20.2	20.1
Servicii (%)		42.2	43.3	44.3	45.8	45.8	47.4	48.5	49.7
Masculin - mii persoane:	Bucureşti Ilfov	510	539	542	553	553	554	553	558
Agricultură (%)		1.8	2.1	1.6	2	1.8	1.8	1.2	1.2
Industrie şi construcţii (%)		34.5	31.7	33.5	32.7	32.7	31.2	30	28.7
Servicii (%)		63.7	66.2	64.9	65.3	65.5	67	68.8	70.1
Feminin - mii persoane:		452	484	476	479	479	488	498	500
Agricultură (%)		1.3	2.1	0.9	1	0.9	1.2	0.8	0.9
Industrie şi construcţii (%)		25.9	24.3	22.4	20	19.9	18.3	16.5	15.8
Servicii (%)		72.8	73.6	76.7	79	79.2	80.5	82.7	83.3

**Sursa: INS - Repere economice şi sociale regionale: Statistică teritorială 2010-2013*

Anexa 4. Populaţia ocupată pe medii de rezindenta şi sectoare de activitate la nivel naţional şi regional

Populaţia ocupată pe medii de rezindenta şi sectoare de activitate									
		CAEN Rev.1				CAEN Rev.2			
		2005	2006	2007	2008	2008	2009	2010	2011
Urban - mii persoane:	România	4889	5115	5072	5101	5101	5032	5032	5072
Agricultură (%)		4.3	4.2	2.7	2.4	2.3	3.4	3.5	3.0
Industrie şi construcţii (%)		40.5	40	41.1	40.1	40.3	37.9	36.5	35.9
Servicii (%)		55.2	55.8	56.2	57.5	57.4	58.7	60	61.1
Rural - mii persoane:		4258	4198	4281	4268	4268	4211	4208	4066
Agricultură (%)		64.2	62.6	61.3	60.3	60.2	59.9	61.9	60.5
Industrie şi construcţii (%)		18.7	19.2	19.9	21.1	21.2	20.5	19.3	19.9
Servicii (%)		17.1	18.2	18.8	18.6	18.6	19.6	18.8	19.6
Urban - mii persoane:	Bucureşti Ilfov	885	959	954	961	961	969	977	977
Agricultură (%)		0.4	1	0.4	0.2	0.1	0.2	0.2	0.2
Industrie şi construcţii (%)		30.5	28.3	28.2	26.9	26.8	25.2	23	21.9
Servicii (%)		69.1	70.7	71.4	72.9	73.1	74.6	76.8	77.9
Rural - mii persoane:		77	64	64	71	71	73	74	81
Agricultură (%)		15.6	18	15.4	18.7	18.7	18.2	11.9	11.2
Industrie şi construcţii (%)		30.4	26.8	28.7	25.7	26.1	25	30.9	31.6
Servicii (%)		54	55.2	55.9	55.6	55.2	56.8	57.2	57.2

**Sursa: INS - Repere economice şi sociale regionale: Statistică teritorială 2010-2013*

Anexa 5. Rata de ocupare pe grupe de vârstă şi sexe la nivel naţional şi regional

Grupa de vârstă	Sex	Regiune	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Evoluţie 2005 2011
15 - 24 ani	Total	România	25,6	24,5	24,4	24,8	24,5	24,3	23,8	-1,8%
		Bucureşti-Ilfov	21,3	21,7	21,1	22	23,2	21,2	23,4	+2,1%
	Masculin	România	29,4	28,2	28,3	29,1	28,3	28,1	27,0	-2,4%
		Bucureşti-Ilfov	23,1	25,3	24,7	25,7	25,4	25,0	25,8	+2,7%
	Feminin	România	21,6	20,6	20,2	20,2	20,6	20,4	20,4	-1,2%
		Bucureşti-Ilfov	19,4	18,1	17,5	18,2	21,0	17,4	21,0	+1,6%
25 - 54 ani	Total	România	73,3	74,7	74,6	74,4	73,7	74,4	74,1	+0,8%
		Bucureşti-Ilfov	78	81,8	81,5	82	82,2	83,3	83,6	+5,6%
	Masculin	România	80	80,8	80,6	80,9	80,5	81,5	80,7	+0,7%
		Bucureşti-Ilfov	85,6	88,6	88,6	89,5	89,1	88,9	89,7	+4,1%
	Feminin	România	66,5	68,6	68,5	67,8	66,9	67,2	67,4	+0,9%
		Bucureşti-Ilfov	71,1	75,7	75,1	75,2	76	78,1	77,9	+6,8%
55 - 64 ani	Total	România	39,4	41,7	41,4	43,1	42,6	41,1	40,0	+0,6%
		Bucureşti-Ilfov	26,6	32,1	29,8	32,2	33,2	33,5	32,2	+5,6%
	Masculin	România	46,7	50	50,3	53	52,3	50,3	48,9	+2,2%
		Bucureşti-Ilfov	37,8	44,5	43,7	47,4	48,6	46,9	45,4	+7,6%
	Feminin	România	33,1	34,5	33,6	34,4	34,1	33,0	32,2	+0,9%
		Bucureşti-Ilfov	17,3	21,6	18	19,3	20,2	22,3	21,3	+4%

**Sursa: INSSE: www.insse.ro*

Anexa 6. Rata şomajului BIM pe grupe de vârstă şi medii de rezidenţă la nivelul regiunii Bucureşti-Ilfov

Rata şomajului BIM pe grupe de vârstă şi medii de rezidenţă									
Grupe de vârstă	**Medii de rezidenţă**	**Regiune**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**
			UM: Procente						
15 - 24 ani	**Total**	**Bucureşti Ilfov**	23	15,5	16,1	17,4	16,9	20,3	22,2
	Urban		22,9	15,2	15,5	16,6	14,2	21,7	24
	Rural		23,9	18,9	20,3	22,7	32,8	10,4	11,2
25 - 54 ani	**Total**		5,4	4	3,3	2,3	3,1	3,6	4,2
	Urban		5,3	3,8	3	2,2	2,9	3,6	4,2
	Rural		7,5	7,4	7,8	4,6	5,4	2,7	3,6
55 - 64 ani	**Total**		5	2,7	1,4	1,7	1,7	2,7	4,7
	Urban		5,4	2,7	1,4	1,4	1,1	2,3	5
	Rural		0,8	2,1	2	5,5	9,4	7,8	0,4

**Sursa: INSSE: www.insse.ro*

Anexa 7. Şomajul BIM de lungă durată, pe sexe şi medii în România (%)

Şomajul BIM de lungă durată, pe sexe şi medii în România							
procente %							
	2005	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**
Rata şomajului BIM de lungă durată (12 luni şi peste)							
Total	**4.0**	**4.1**	**3.2**	**2.4**	**2.1**	**2.5**	**3.1**
Pe sexe							
Masculin	4.6	4.7	3.6	2.9	2.4	2.9	3.4
Feminin	3.4	3.3	2.7	1.8	1.7	2.1	2.8
Pe medii							
Urban	5.2	4.7	3.9	2.9	2.6	3.2	3.9
Rural	2.7	3.2	2.4	1.7	1.5	1.7	2.1
Rata şomajului BIM de lungă durată pentru tineri (6 luni şi peste)							
Total	**13.1**	**14.2**	**13.3**	**10.5**	**10.3**	**13.0**	**15.0**
Pe sexe							
Masculin	14.0	14.9	13.5	10.5	10.9	13.8	15.3
Feminin	11.7	13.1	13.0	10.5	9.3	11.8	14.6
Pe medii							
Urban	18.2	18.0	15.9	12.7	13.5	17.8	20.8
Rural	8.7	10.9	11.1	8.6	7.6	9.1	10.3

**Sursa: I.N.S. – Anuarul statistic al Romaniei editia 2012*

Anexa 8. Şomajul BIM de lungă durată, pe sexe şi medii în Regiunea Bucureşti Ilfov

Şomajul BIM de lungă durată, pe sexe şi medii în Regiunea Bucureşti Ilfov							
procente%							
	2005	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**
Rata şomajului BIM de lungă durată (12 luni şi peste)							
Total	**4.1**	**2.2**	**2.0**	**1.0**	**0.4**	**0.2**	**0.3**
Pe sexe							
Masculin	4.5	2.5	2.3	1.4	0.6	0.4	0.3
Feminin	3.6	1.8	1.6	0.5	0.3	0.2	0.2
Pe medii							
Urban	4.0	1.9	1.8	0.9	0.2	0.1	0.2
Rural	5.5	5.8	4.9	2.0	3.2	1.5	0.9
Rata şomajului BIM de lungă durată pentru tineri (6 luni şi peste)							
Total	**15.7**	**8.2**	**10.0**	**8.2**	**4.4**	**1.5**	**3.3**
Pe sexe							
Masculin	17.9	8.6	10.9	7.9	5.8	2.0	3.9
Feminin	12.8	7.7	8.8	8.7	2.7	0.7	2.4
Pe medii							
Urban	16.0	7.6	9.2	7.4	2.5	1.1	3.1
Rural	13.7	14.0	15.9	14.2	15.6	4.2	4.2

**Sursa: I.N.S. – Anuarul statistic al Romaniei editia 2012*

Anexa 9. Numărul mediu de salariaţi pe sectoare de activitate în regiunea Bucureşti-Ilfov

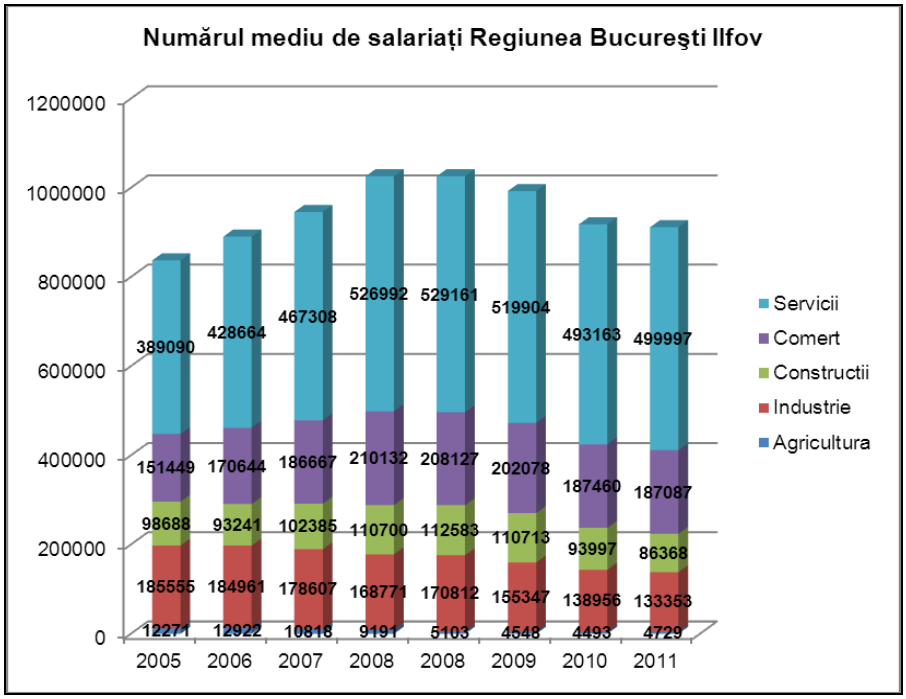

**Sursa: INSSE: www.insse.ro*

Anexa 10. Numărul mediu al salariaţilor pe sexe

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Total							
România	4559	4667	4885	5046	4774	4376	4349
Bucureşti Ilfov	837	890	946	1025	993	918	912
Bucureşti	762	803	854	922	887	820	810
Ilfov	75	87	92	103	106	98	102
Masculin							
România	2413	2461	2628	2723	2542	2291	2301
Bucureşti Ilfov	447	473	515	558	540	490	486
Bucureşti	408	427	463	500	481	437	428
Ilfov	39	46	52	58	59	53	58
Feminin							
România	2146	2206	2257	2323	2232	2085	2048
Bucureşti Ilfov	390	417	431	467	453	428	426
Bucureşti	354	376	391	422	406	383	382
Ilfov	36	41	40	45	47	45	44

**Sursa: I.N.S. – Anuarul statistic al României ediţia 2012*

Anexa 11. Câştigul salarial nominal mediu net lunar pe activităţi ale economiei naţionale judeţe

	An							
	2005	**2006**	**2007**	**2008**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**
	UM: Lei RON							
Total	977	1129	1382	1810	1810	1817	1946	2086
Agricultura	551	683	818	1068	1222	1371	1214	1337
Industrie	845	981	1179	1546	1543	1659	1720	1913
Industria extractiva	*2368*	*2626*	*2201*	*3940*	*3940*	*4131*	*4244*	*5209*
Industria prelucrătoare	*766*	*869*	*1090*	*1405*	*1410*	*1476*	*1526*	*1702*
Energie electrica şi termica, gaze şi apa	*1541*	*1819*	*1810*	*2461*	*2472*	*2947*	*3036*	*3233*
Construcţii	683	733	966	1566	1580	1142	1208	1671
Comerţ	879	959	1202	1657	1664	1504	1937	1919
Hoteluri şi restaurante	*582*	*816*	*928*	*1066*	*1066*	*1067*	*1065*	*1179*
Transport şi depozitare	*1028*	*1138*	*1452*	*1887*	*1829*	*2054*	*2052*	*2130*
Posta şi telecomunicaţii	*2055*	*2163*	*2071*	*2264*	*2392*	*2859*	*3165*	*3471*
Intermedieri financiare	*2820*	*3076*	*3509*	*4328*	*4323*	*4222*	*4312*	*4668*
Tranzacţii imobiliare şi alte servicii	*935*	*1013*	*1397*	*1638*	*1615*	*1466*	*1619*	*1780*
Administraţie publica şi apărare	*1589*	*2099*	*2643*	*3229*	*3239*	*3045*	*2765*	*2783*
Învăţământ	*886*	*1130*	*1282*	*1689*	*1689*	*1762*	*1552*	*1561*
Sănătate şi asistenta sociala	*738*	*915*	*1024*	*1442*	*1429*	*1597*	*1470*	*1430*
Celelalte activităţi ale economiei naţionale	*988*	*1039*	*1287*	*1531*	*1501*	*1563*	*1331*	*1338*

**Sursa: INSSE: www.insse.ro*

Anexa 12 Comunităţi defavorizate în regiunea Bucureşti Ilfov

Hărţi la nivel de unitate administrativ: Bucureşti – Ilfov

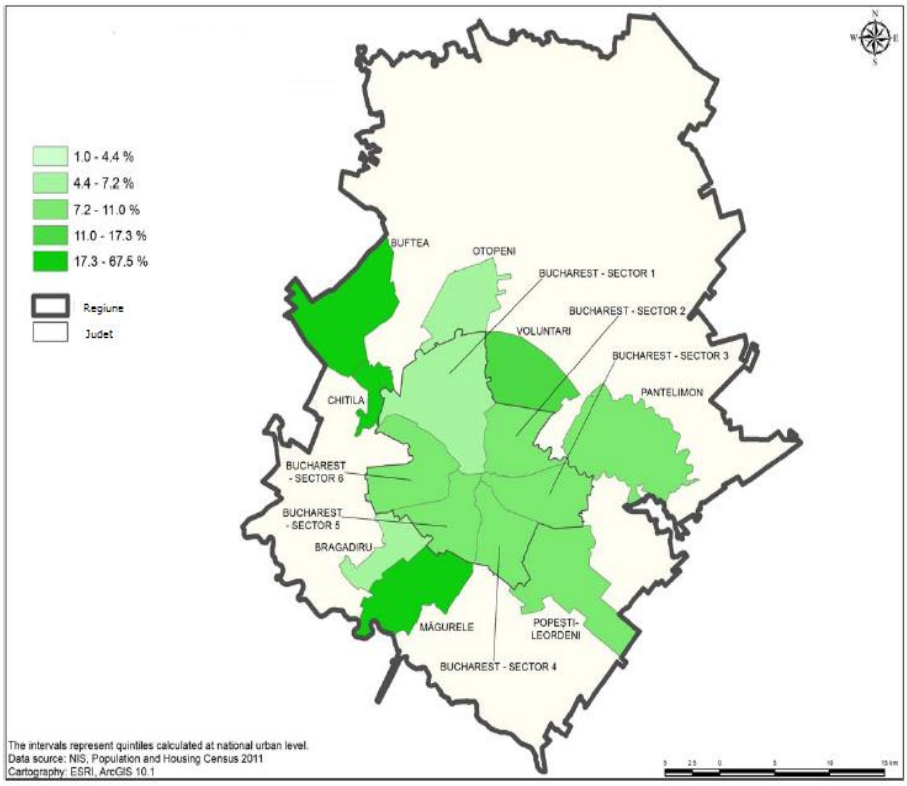

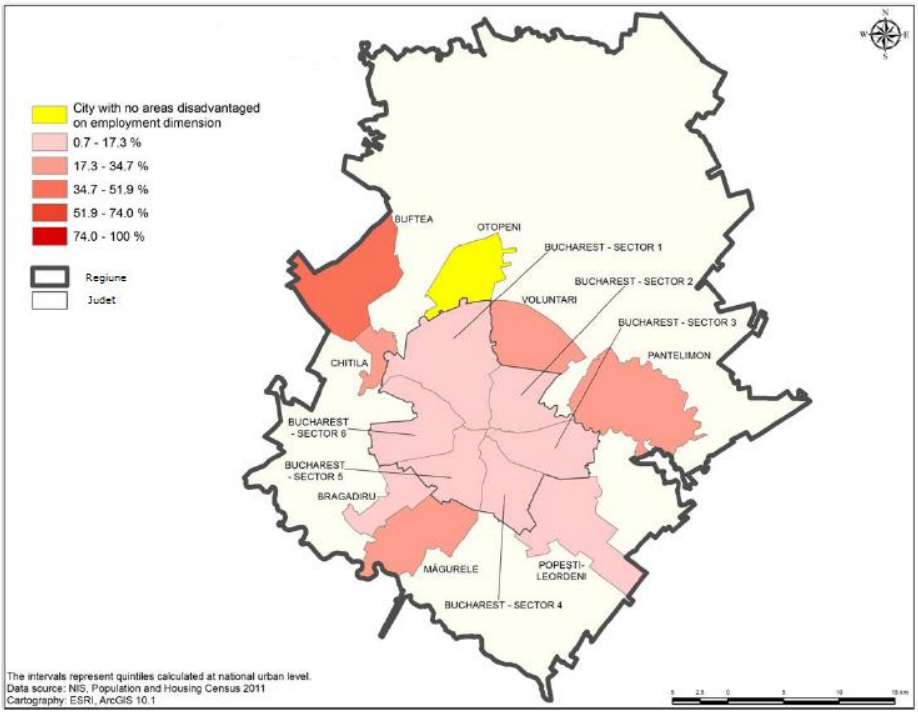

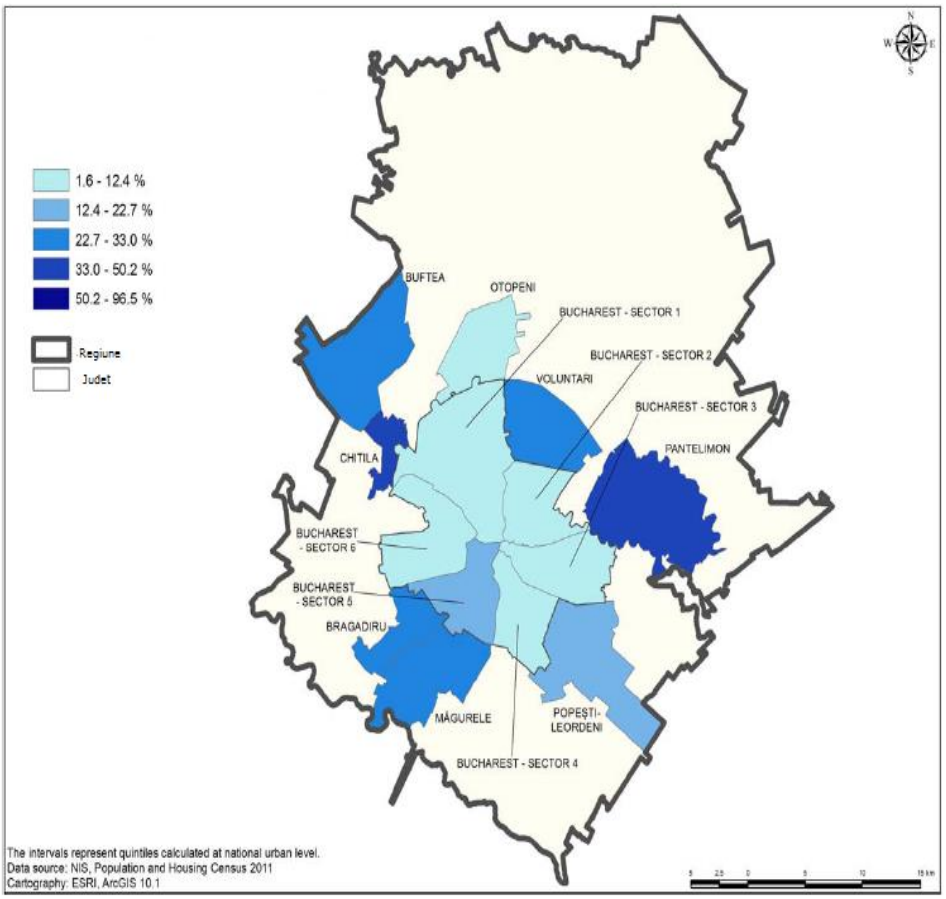
1.6 - 12.4 %
12.4 - 22.7 %
22.7 - 33.0 %
33.0 - 50.2 %
50.2 - 96.5 %
Regiune
Judet
BUFTEA
OTOPENI
BUCHAREST - SECTOR 1
BUCHAREST - SECTOR 2
VOLUNTARI
BUCHAREST - SECTOR 3
PANTELIMON
CHITILA
BUCHAREST - SECTOR 6
BUCHAREST - SECTOR 5
BRAGADIRU
MĂGURELE
POPEȘTI-LEORDENI
BUCHAREST - SECTOR 4
The intervals represent quintiles calculated at national urban level.
Data source: NIS, Population and Housing Census 2011
Cartography: ESRI, ArcGIS 10.1

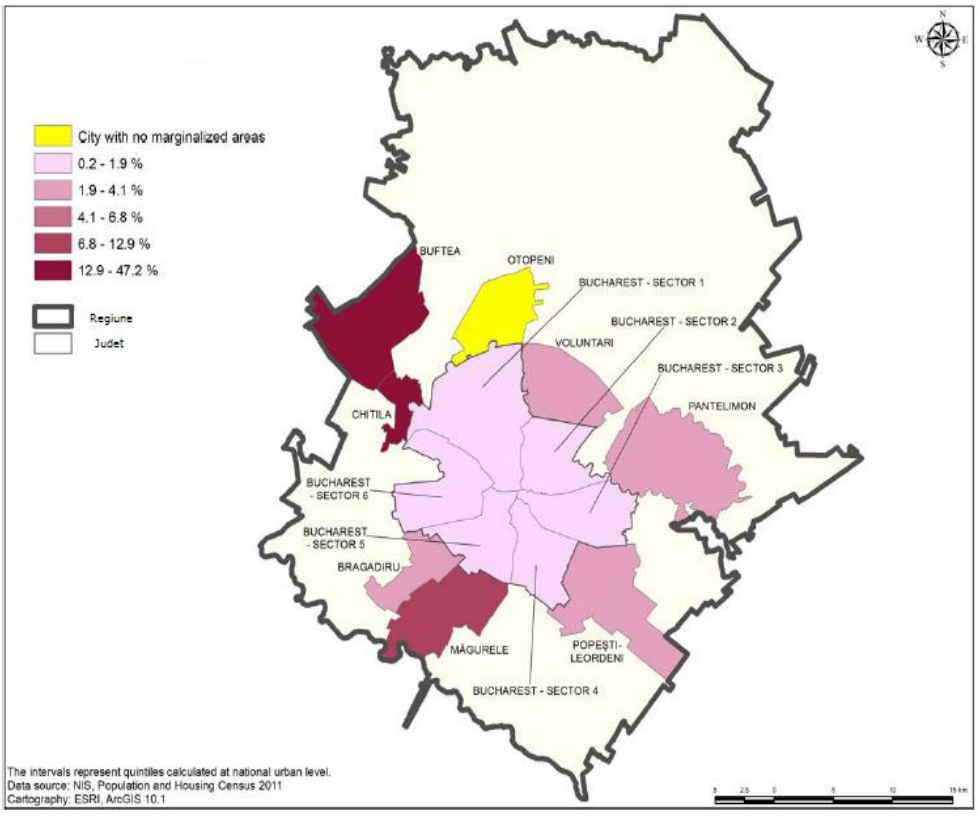
City with no marginalized areas
0.2 - 1.9 %
1.9 - 4.1 %
4.1 - 6.8 %
6.8 - 12.9 %
12.9 - 47.2 %
Regiune
Judet
BUFTEA
OTOPENI
BUCHAREST - SECTOR 1
BUCHAREST - SECTOR 2
VOLUNTARI
BUCHAREST - SECTOR 3
PANTELIMON
CHITILA
BUCHAREST - SECTOR 6
BUCHAREST - SECTOR 5
BRAGADIRU
MĂGURELE
POPEȘTI-LEORDENI
BUCHAREST - SECTOR 4
The intervals represent quintiles calculated at national urban level.
Data source: NIS, Population and Housing Census 2011
Cartography: ESRI, ArcGIS 10.1

Hărţi cu comunităţile marginalizate raportate de la nivel local

Sector 3

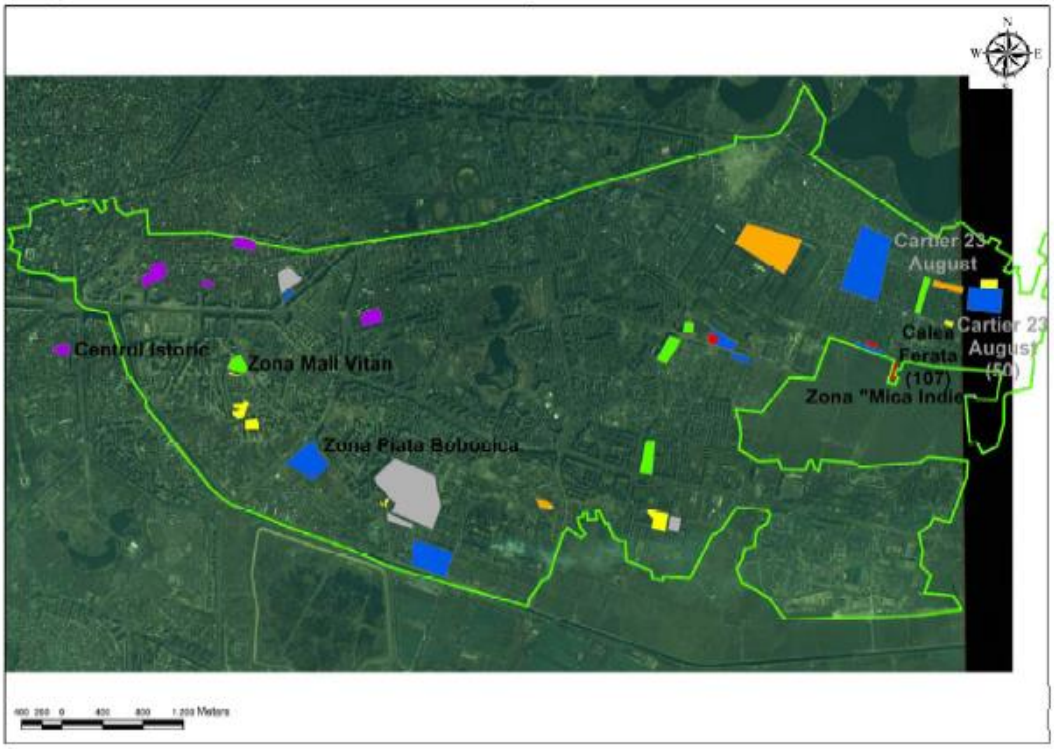

Sector 4

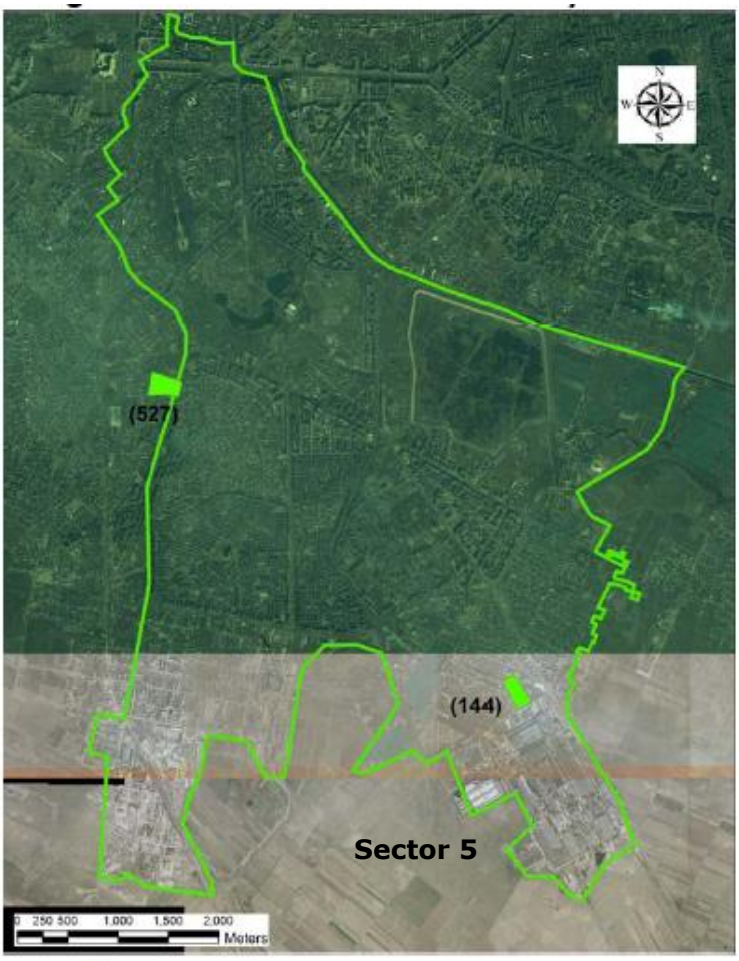

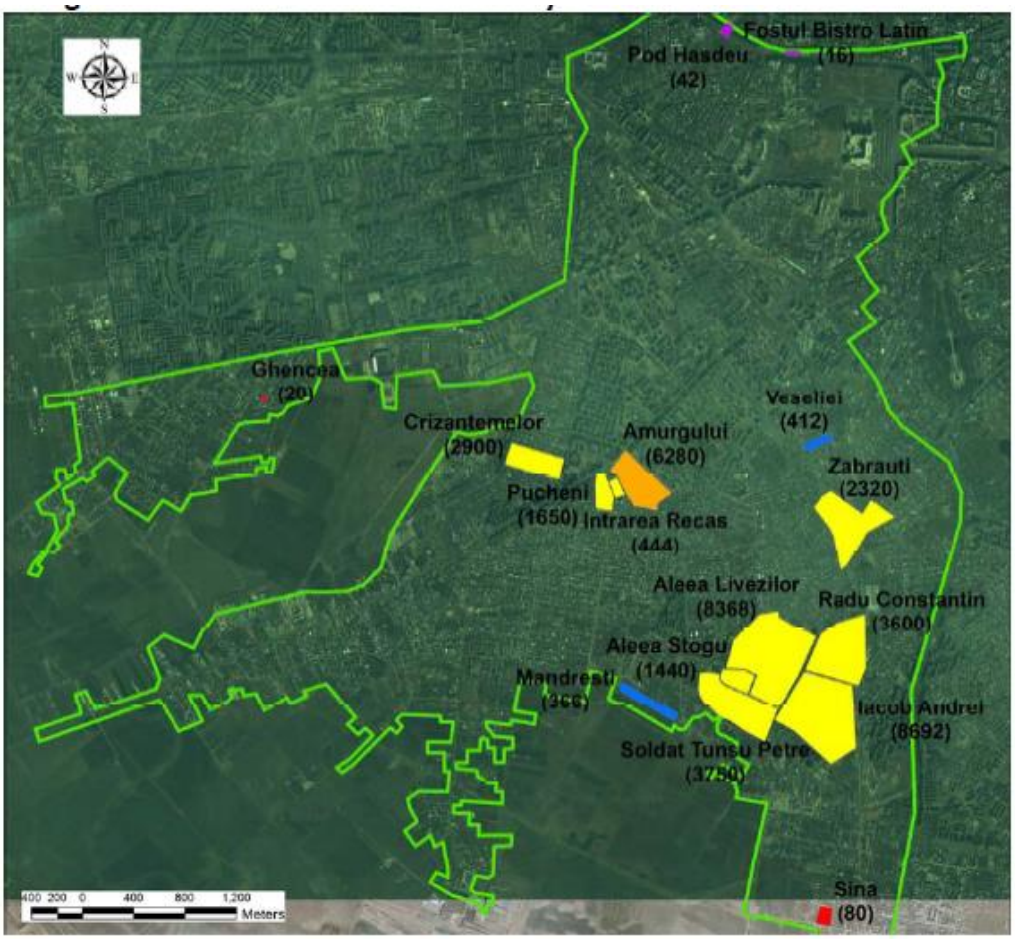
Fostul Bistro Latin
(16)
Pod Hasdeu
(42)
Ghencea
(20)
Crizantemelor
(2900)
Amurgului
(6280)
Veseliei
(412)
Zabrauti
(2320)
Pucheni
(1650)
Intrarea Recas
(444)
Aleea Livezilor
(8368)
Radu Constantin
(3600)
Aleea Stogu
(1440)
Mandresti
(366)
Iacob Andrei
(8692)
Soldat Tunsu Petre
(3750)
Sina
(80)
400 200 0 400 800 1,200
Meters

Chitila

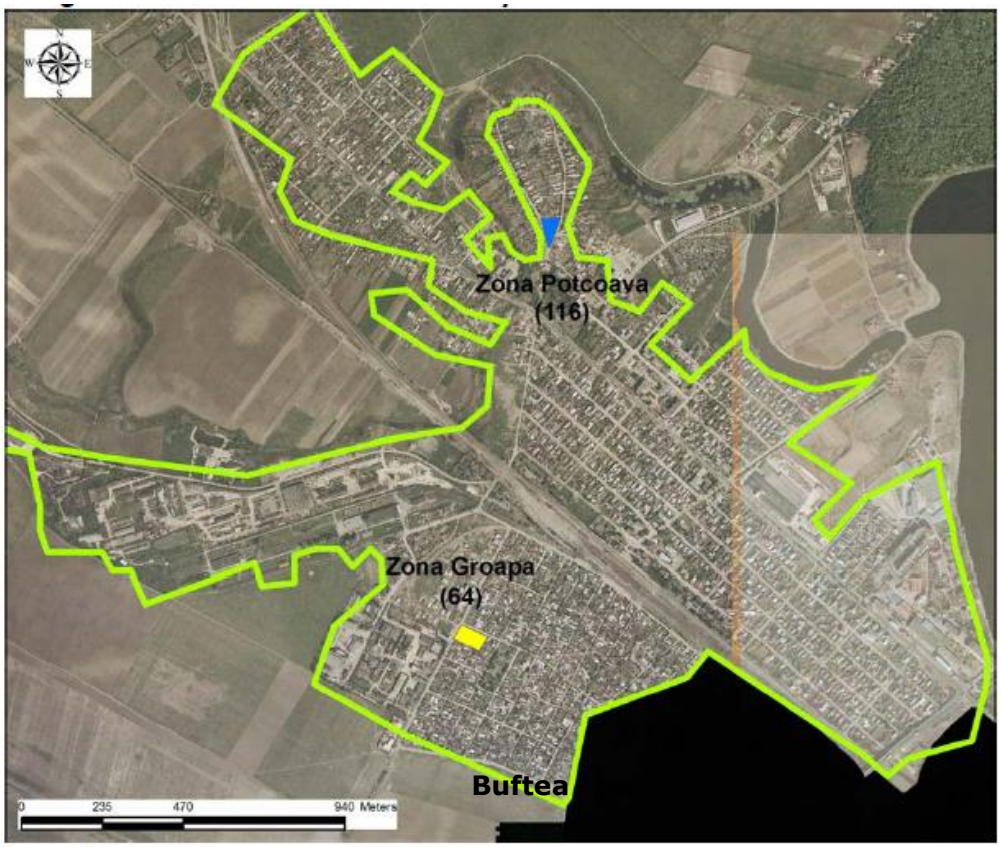
Zona Potcoava
(116)
Zona Groapa
(64)
Buftea
0 235 470 940 Meters

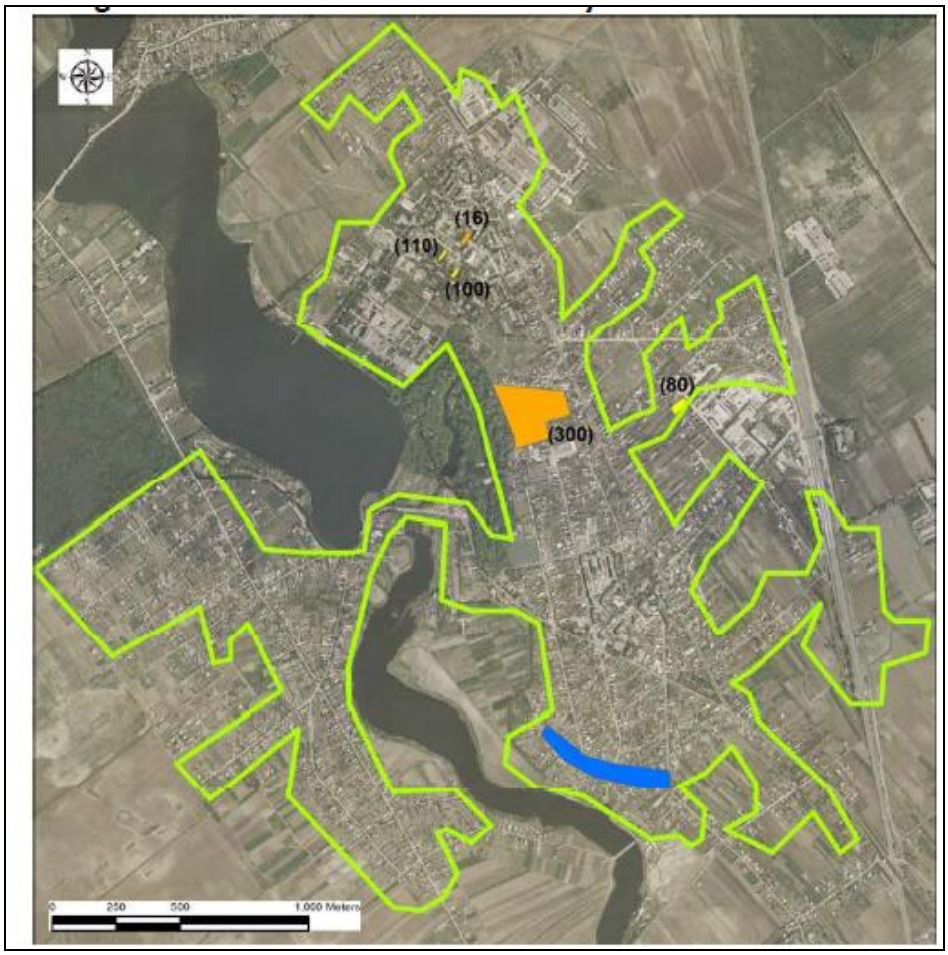
(16)
(110)
(100)
(80)
(300)
0
250
500
1.000 Meters

Anexa 13. Proiecte de infrastructură rutieră din regiunea Bucureşti Ilfov finanţate. POR 2007-2013

Localitate	Beneficiar	Titlu proiect	Buget total (lei)	Stadiu
BUCUREŞTI SECTOR 4	Municipiul Bucureşti	Modernizarea infrastructurii rutiere Piaţa Sudului	127140762	In implementare
AFUMATI, GANEASA	Consiliul Judeţean Ilfov	Modernizare sistem rutier pe DJ 100, tronson IV, Afumaţi - Ganeasa, km 17+ 200 - km 21 + 500	8183710	Finalizat
BRANESTI, GANEASA	Consiliul Judeţean Ilfov	Modernizare sistem rutier pe DJ 301B, DN3 - Mânăstirea Pasarea - Cozieni, km 0+000 - km 4+ 500	8681854	Finalizat
BUFTEA, CORBEANCA	Consiliul Judeţean Ilfov	Modernizare sistem rutier pe DJ 101, DN 1 - Buftea, km 0+ 000 - km 12 + 000	22381906	Finalizat
GANEASA	Consiliul Judeţean Ilfov	Modernizare sistem rutier pe DJ 100, tronson VI, Brăneşti - limita de judeţ Calarasi, km 28 + 700 - km 35 + 000	12035368	Finalizat
GANEASA, BRANESTI	Consiliul Judeţean Ilfov	Modernizare sistem rutier pe DJ 100, tronson V, Ganeasa - Brăneşti, km 20+ 485 - km 25 + 985	13571943	Finalizat
GRUIU, MOARA VLASIEI, BALOTESTI	Consiliul Judeţean Ilfov	Modernizare sistem rutier pe DJ 101C, DN1-Caldarusani, km 0+000-km 10+780 şi km 14+700-km 21+072	26732877	In implementare
DARASTI, 1 DECEMBRIE	Consiliul Judeţean Ilfov	Modernizare sistem rutier pe DJ 401 D Darasti - 1 Decembrie, km 0+000-km 5+500	11367160	In implementare
DOMNESTI	Consiliul Judeţean Ilfov	Modernizare sistem rutier pe DJ 602, Centura - Domneşti, km 5+000 - km 9+975	18021611	In implementare
PANTELIMON, CERNICA	Consiliul Judeţean Ilfov	Modernizare sistem rutier pe DJ 301, Pantelimon (DN3)-Cernica-Tanganu, Km 0+000 – Km 13+000	53109983	In implementare
SNAGOV, GRUIU	Consiliul Judeţean Ilfov	Modernizare sistem Rutier DJ101B DN1-Snagov-Gruiu km 17+000-35+000	52456167	In implementare
STEFANESTII DE JOS, DASCALU, GRADISTEA	Consiliul Judeţean Ilfov	Modernizare sistem rutier pe DJ 200, Centura Stefanesti-Dascalu-Gradistea, km 6+200 - km 27+000	34101344	In implementare
CHITILA	Consiliul Local Chitila	Modernizarea infrastructurii rutiere str. Macului, oraş Chitila, jud. Ilfov	4097242	In implementare
CHITILA	Consiliul Local Chitila	Modernizarea infrastructurii rutiere în oraşul Chitila, judeţul Ilfov - Etapa I	11413462	In implementare
CHITILA	Consiliul Local Chitila	Modernizarea infrastructurii rutiere în oraşul Chitila, judeţul Ilfov - Etapa a II-a	25397105	In implementare
CHITILA	Consiliul Local Chitila	Modernizarea infrastructurii rutiere în oraşul Chitila, judeţul Ilfov, Etapa a III a	6871237	In implementare
MĂGURELE	Consiliul Local Măgurele	Reabilitarea şi modernizarea unor străzi urbane din oraşul Măgurele	22179463	In implementare
VOLUNTARI	Consiliul Local Voluntari	Realizarea lucrărilor de infrastructura pentru reabilitarea şi modernizarea bulevardului Pipera	61389617	In implementare

Sursa: http://www.inforegio.ro/ro/, http://193.226.155.77/mdrt/

Anexa 14. Cămine pentru persoane vârstnice înfiinţate de furnizori publici şi privaţi în 2013 în regiune

Nr. crt.	Denumirea instituţiei (inclusiv localitatea)	Număr mediu lunar de beneficiari	Capacitatea (nr. locuri)
Total		**705**	**1,092**
Ilfov		105	130
A	**În subordinea DGASPC**	25	50
1	Căminul pentru persoane vârstnice Periş	25	50
C	**Înfiinţate de organizaţii nonguvernamentale / culte religioase**	**80**	**80**
2	Cămin bătrâni Pasarea	40	40
3	Cămin bătrâni Sf. Maria	40	40
Bucureşti		600	962
A	**În subordinea DGASPC**	**408**	**657**
4	CSS ODAI -DGASPC sector 1	140	288
5	CSS STRAULESTI-DGASPC sector 1	101	105
6	Complexul de Servicii Sociale Sf. Nectarie - DGASPC sector 6	82	120
7	Complexul de Servicii Sociale Floare Roşie - DGASPC sector 6	74	120
8	Căminul pentru persoane vârstnice Sf. Mucenic Fanurie	11	24
B	**În subordinea DGAS - Mun. Bucureşti**	**0**	**80**
9	Cămin pentru persoane vârstnice Caritas	0	80
C	**Înfiinţate de organizaţii nonguvernamentale / culte religioase**	**192**	**225**
10	ORGANIZAŢIA ANSAMBLUL SOCIAL CREŞTIN MĂGURELE - Cămin pentru persoane vârstnice	60	70
11	Federaţia Comunităţilor Evreieşti din România Căminul pentru persoane vârstnice „Amalia şi Şef Rabin Dr. Moses Rosen”	97	110
12	Fundaţia GERON	35	45

Anexa 15. Inventarul siturilor contaminate / afectate de reziduuri zootehnice din judeţului Ilfov

	Numele proprietarului/administratorului/deţinătorului sitului contaminat	Localizarea sitului contaminat	Tipul activităţii poluatoare	Natura sursei de poluare	Natura poluanţilor	Suprafaţa contaminată
1	S.C. Avicola S.A Buftea	oraş Buftea	zootehnie - avicultura	dejecţii animaliere	poluanţi organici	5000 mp
2	C.L. 1 Decembrie	1 Decembrie	activităţi agricole	nitraţi din activ agricole	nitraţi	2127 ha
3	C.L. Chitila	Chitila	activităţi agricole	nitraţi din activ agricole	nitraţi	744 ha
4	C.L. Dărăşti - Ilfov	Dărăşti Ilfov	activităţi agricole	nitraţi din activ agricole	nitraţi	1140 ha
5	C. L. Dobroieşti	Dobroieşti	activităţi agricole	nitraţi din activ agricole	nitraţi	741 ha
6	C.L. Jilava	Jilava	activităţi agricole	nitraţi din activ agricole	nitraţi	1929 ha
7	C.L. Măgurele	Măgurele	activităţi agricole	nitraţi din activ agricole	nitraţi	3351 ha
8	S.C.Picovit Rom-Impex S.R.L.	Popeşti Leordeni	Zootehnie agricultură	dejecţii animaliere	poluanţi de nat. organică	2000 ha

Sursa: ARPMBI - Raportul privind factorii de mediu din regiunea Bucureşti Ilfov 2010

Anexa 16. Agenţii economici cu situri contaminate/ posibil contaminate din Bucureşti

Operator economic şi date de identificare	Tipul de poluant	Domeniu de activitate
S.C. PETROM S.A. Şos. Străuleşti nr. 69 sector 1(În curs de decontaminare)	Produse petroliere,	Comerţ produse petroliere, recuperarea uleiurilor uzate, neutralizarea deşeurilor petroliere
S.N.T.F.M. "C.F.R. MARFĂ" S.A. Str. Neagoe Teodor nr.1 sector 1	Produse petroliere,	Transporturi feroviare
S.N.T.F.C. -"C.F.R. CĂLĂTORI" S.A. R.T.F.C. BUCUREŞTI, Calea Griviţei 347	Produse petroliere,	Transporturi feroviare
S.N.T.F.C. -"C.F.R. CĂLĂTORI" S.A. R.T.F.C. BUCUREŞTI, Str. Carpaţi nr. 1 – 3	Produse petroliere ,	Transporturi feroviare
S.C. FORADEX S.A. Str. Milcov nr. 5, sect. 1 (În curs de decontaminare)	Produse petroliere,	Construcţii echipamente pentru foraje
Sit Orfan, în sector 1	Produse petroliere,	-
SC Chimopar SA	Metale grele	Ind. chimica

Sursa: ARPMBI - Raportul privind factorii de mediu din regiunea Bucureşti Ilfov 2010

Anexa 17. Riscuri tehnologice, poluări accidentale în regiunea Bucureşti Ilfov

Poluării accidentale ale apei în Regiunea Bucureşti Ilfov în perioada 2006-2010

1. Poluarea cu produse petroliere a râului Ciorogârla pe raza localităţi Bragadiru prin manifestarea de pete de produs petrolier pe suprafaţă apei şi pe mal (2006)
2. Deversare de produs petrolier în canalizarea pluviala care a dus la poluarea lacului Herăstrău – zona Debarcader Bucureşti, Sursa de poluare: Staţia de Carburanţi Petrom Băneasa (2006)
3. Acumularea Brăneşti 3 de pe râul Pasărea – mortalitate piscicolă datorată încărcării organice cu deficit de oxigen (2009)
4. Acumularea Chitila de pe râul Colentina - mortalitate piscicolă datorata procesul de eutrofizare ca urmare a temperaturii ridicate ce a produs dezvoltarea de alge şi deficit de oxigen (2009)
5. Evacuarea de apă uzată a S.C. Perrepi Pressofussioni SRL în canalizarea industrială aparţinând S.C. Doosan IMGB S.A. constatându-se faptul că la indicatorul ”substanţe extractibile cu solvenţi organici”s-a depăşit concentraţia maximă admisă (2009)
6. Zona Bâldana poluata cu produse petroliere datorita SC Conpet SA (2010)
7. râul Sabar poluat cu apa de zăcământ şi produse petroliere datorita SC OMV Petrom SA (2010)
8. Valea Pasărea, Acumularea Ştefăneşti, Acumularea Boltaşu – mortalitate piscicola datorata lipsei acute de oxigen, încărcare organică şi amoniac foarte mare (2010)

Poluări accidentale ale solului în Regiunea Bucureşti Ilfov în perioada 2006-2010

1. Deşeuri baterii auto tocate în terenul viran din spatele STITEH Bucureşti - apele pluviale de pe terenul în panta s-au scurs în subsolul STITEH (2006)
2. Scurgere de ulei de răcire în sol datorita săpăturilor efectuate de angajaţii SC IMSAT SA şi fisurarea cablului de înaltă tensiune, o poluare a solului cu ulei de răcire (zona Barbu Văcărescu-Bucureşti).
3. Deversarea în sol a acidului sulfuric concentrat datorita unei avarii la un camion care transporta recipienţi cu acid sulfuric concentrat în comuna Dragomireşti Vale pe şoseaua de centura
4. Avarii la conductele de transport ţiţei, aparţinând de SC Conpet SA, pe teritoriul comunelor Nuci-Gruiu, Stefanesti, Tunari şi Dimieni. (2008)
5. Avaria unui mijloc de transport substanţe periculoase în zona Măgurele, cu afectarea a 300 mp.(2008)
6. Avarii la conductele de transport ţiţei, aparţinând SC Conpet SA, pe teritoriul localităţilor Petrăchioaia, Tunari-Dimieni, Nuci-Călăreţi-Pietroşani, Afumaţi, Ciorogârla, fiind afectate suprafeţe mici de teren.(2009)
7.SC Upetrom Group Management SRL (zona Pipera - Tunari) – poluare cu produs petrolier în zona apropiată societăţii însă întreaga cantitate de poluant a fost reţinută, evitându-se astfel poluarea Văii Saulei.(2009)
8. Avarii la conductele de transport ţiţei, aparţinând SC Conpet SA, pe teritoriul localităţilor Dumitrana, Fierbinţi-Grădiştea, Nuci, Periş, fiind afectate suprafeţe mici de teren. (2010)

Poluări accidentale ale aerului în Regiunea Bucureşti Ilfov în perioada 2006-2010

1. Poluare cu acid clorhidric iritant greu de respirat – Sursa: Universitatea Politehnica Bucureşti - Facultatea de Chimie; recipient de sticla (25l) cu acid clorhidric concentrat deteriorat (2006)
2. Autoaprindere la depozitul de deşeuri nepericuloase aflat în administrarea Iridiex (2007)
3. Incendiu la izolaţia interioara a construcţiei aparţinând SC Pro Hotels SRL (2007)
4. Accident produs de autospeciala cu eliberarea de azot lichid 99% în atmosfera în Mogoşoaia (2008)
5. Incendiu în celula numărul 2 a depozitului ecologic Glina (autoaprindere) (2008)
6. Poluarea aerului ca urmare a unui incendiu la depozitul de deşeuri SC Eco Rec SA (zona de exploatare - 6.000 mp) (2009)
7. Poluarea aerului ca urmare a unui incendiu la depozitul de anvelope de pe Platforma Pipera (2009)
8. Poluarea aerului ca urmare a unui incendiu în perimetrul fabricii de încălţăminte aparţinând S.C. Jiante Com Export, situata pe aria localităţii Mogoşoaia. S-au înregistrat depăşiri de scurta durata ale concentraţiei de dioxid de azot.(2009)

Anexa 18. Produsul intern brut (PIB) regional pe sectoare de activitate (mil. lei)

		2005	2006	2007	2008	2008	2009	2010	2011
		CAEN Rev. 1				CAEN Rev.2			
Agricultură, silvicultură şi pescuit	**România**	24291,8	26861,9	23992,2	34126,3	34126,4	32297,8	29874,2	36341,6
	Bucureşti - Ilfov	374,6	399,0	267,7	380,2	380,4	329,4	398,1	506,3
Industrie	**România**	71731,2	84556,0	101148,0	118486,0	118239,8	120637,4	148553,1	160643,4
	Bucureşti - Ilfov	11270,4	13220,5	15309,2	19483,0	21053,6	21999,4	25780,6	29443,8
Construcţii	**România**	18865,2	25547,8	37923,8	54628,2	56130,6	52809,4	47762,3	44950,3
	Bucureşti - Ilfov	5762,6	6891,6	10466,2	18050,0	18695,7	14408,0	13113,9	14744,4
Comerţ	**România**	28131,1	35007,8	43026,0	54549,8	99593,8	94359,5	69740,4	63038,1
	Bucureşti - Ilfov	8466,5	10419,7	12814,6	19117,5	28687,1	25218,0	19023,1	17484,4
Servicii	**România**	112213,4	132296,3	162266,3	196745,2	150444,9	150875,0	170467,0	182759,8
	Bucureşti - Ilfov	31505,2	37502,7	45734,5	59039,7	50517,6	49856,7	58517,1	67634,5
VABR	**România**	255232,7	304269,8	368356,3	458535,5	458535,5	450979,1	466397,0	487733,2
	Bucureşti - Ilfov	57379,3	68433,5	84592,2	116070,4	119334,4	111811,5	116832,8	129813,4
PIB regional - total	**România**	288954,6	344650,6	416006,8	514700,0	514700,0	501139,4	523693,3	557348,2
	Bucureşti - Ilfov	65307,1	77710,5	95798,2	130521,7	134162,6	124288,8	131579,2	148205,6

**Sursa: INSSE: www.insse.ro*

Anexa 19. Numărul întreprinderilor active pe clase de mărime după numărul de salariaţi, regiuni de dezvoltare şi judeţe

Numărul întreprinderilor active pe clase de mărime după numărul de salariaţi, regiuni de dezvoltare şi judeţe										
Clase de mărime ale întreprinderilor		Regiune de dezvoltare şi judeţe	CAEN Rev. 1				CAEN Rev.2			
			2005	2006	2007	2008	2008	2009	2010	2011
			UM: Număr							
Total firme		România	450202	480323	520032	554967	554967	541696	491805	452010
		Bucureşti - Ilfov	103839	111750	121729	129940	129940	128347	117679	108764
		Ilfov	7057	8351	10198	12127	12127	12980	12984	12830
		Bucureşti	96782	103399	111531	117813	117813	115367	104695	95934
IMM	0-9 persoane	România	398865	424443	459664	495019	495019	485714	438400	394059
		Bucureşti - Ilfov	92738	99198	107947	116052	116052	114874	104906	95175
		Ilfov	6061	7178	8806	10648	10648	11423	11348	10989
		Bucureşti	86677	92020	99141	105404	105404	103451	93558	84186
	10-49 persoane	România	40032	44420	48517	48131	48131	45791	43805	47737
		Bucureşti - Ilfov	8486	9754	10793	10835	10835	10695	10138	10808
		Ilfov	734	871	1035	1106	1106	1186	1269	1424
		Bucureşti	7752	8883	9758	9729	9729	9509	8869	9384
	50-249 persoane	România	9366	9572	9966	9939	9939	8577	8047	8605
		Bucureşti - Ilfov	2104	2261	2433	2467	2467	2251	2119	2251
		Ilfov	216	246	295	311	311	307	304	348
		Bucureşti	1888	2015	2138	2156	2156	1944	1815	1903
250 persoane şi peste		România	1939	1888	1885	1878	1878	1614	1553	1609
		Bucureşti - Ilfov	511	537	556	586	586	527	516	530
		Ilfov	46	56	62	62	62	64	63	69
		Bucureşti	465	481	494	524	524	463	453	461

**Sursa: INSSE: www.insse.ro*

Anexa 20 Unităţi locale active pe activităţi ale economiei naţionale la nivel de secţiune CAEN Rev. 2

Unitati locale active pe activitati ale economiei nationale la nivel de sectiune CAEN Rev.2

Sectiuni	Diviziuni	An 2011 Numar							
		Bucuresti-Ilfov	Nord Vest	Centru	Nord Est	Sud Est	Sud Muntenia	Sud Vest Oltenia	Vest
Total		110365	64185	55965	50432	54972	51442	34381	43241
G Comert cu ridicata si cu amanuntul; repararea autovehiculelor si motocicletelor	45-47	37101	21513	19060	20395	22651	21453	15233	14906
M Activitati profesionale, stiintifice si tehnice	69-75	19685	6175	5482	4025	3984	3787	2177	4512
F Constructii	41-43	10081	7543	5494	4598	4427	5026	2793	4020
C Industria prelucratoare	10-33	7384	7512	7215	6028	5106	5068	3310	4603
J Informatii si comunicatii	58-63	7301	2036	1721	1429	1076	1196	801	1209
N Activitati de servicii administrative si activitati de servicii suport	77-82	5337	1988	1919	1327	1692	1366	830	1645
H Transport si depozitare	49-53	4715	6079	4103	3286	4462	4079	2717	2928
L Tranzactii imobiliare	68	4658	1552	1257	1017	1155	841	472	1440
I Hoteluri si restaurante	55-56	3229	3402	3582	2644	3163	2065	1861	2624
S Alte activitati de servicii	94-96	2653	1131	1028	952	1151	906	670	850
Q Sanatate si asistenta sociala	86-88	2429	976	997	869	946	791	697	903
K Intermedieri financiare si asigurari	64-66	1775	772	701	665	783	651	675	547
R Activitati de spectacole, culturale si recreative	90-93	1435	584	499	374	486	362	222	378
P Invatamant	85	891	319	343	292	279	273	196	228
A Agricultura, silvicultura si pescuit	01-03	847	1885	1915	2060	2818	2806	1206	1864
E Distributia apei; salubritate, gestionarea deseurilor, activitati de decontaminare	36-39	404	317	383	237	495	502	324	308
D Productia si furnizarea de energie electrica si termica, gaze, apa calda si aer conditionat	35	302	139	90	110	156	83	63	125
B Industria extractiva	05-09	138	262	176	124	142	187	134	151

LEGENDA	
	Locul 1
	Locul 2

*Sursa: INSSE: www.insse.ro şi Eurostat – mai 2015

Anexa 21 Unităţi locale active pe activităţi ale economiei naţionale la nivel de diviziune CAEN Rev.2

Unitati locale active pe activitati ale economiei nationale la nivel de diviziune CAEN Rev. 2								
Diviziuni	An							
	2011							
	Numar							
	Bucuresti Ilfov	Nord Vest	Centru	Nord Est	Sud Est	Sud Muntenia	Sud Vest Oltenia	Vest
TOTAL	110365	64185	55965	50432	54972	51442	34381	43241
01 Agricultura, vanatoare si servicii anexe	719	1272	1093	1367	2342	2360	869	1408
02 Silvicultura si exploatare forestiera	40	551	758	614	351	364	306	418
03 Pescuitul si acvacultura	88	62	64	79	125	82	31	38
05 Extractia carbunelui superior si inferior	7	3	2	0	0	7	25	16
06 Extractia petrolului brut si a gazelor naturale	18	4	4	4	6	12	4	3
07 Extractia minereurilor metalifere	9	6	7	2	3	0	0	7
08 Alte activitati extractive	83	234	142	109	120	121	96	118
09 Activitati de servicii anexe extractiei	21	15	21	9	13	47	9	7
10 Industria alimentara	1018	1145	1084	1041	996	1010	774	765
11 Fabricarea bauturilor	107	111	83	76	179	81	50	48
12 Fabricarea produselor din tutun	4	0	0	2	2	3	0	0
13 Fabricarea produselor textile	217	205	214	233	110	136	90	122
14 Fabricarea articolelor de imbracaminte	637	677	532	654	486	521	329	376
15 Tabacirea si finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj si marochinarie, harnasamentelor si incaltamintei; prepararea si vopsirea blanurilor	298	406	229	194	52	50	65	211
16 Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn si pluta, cu exceptia mobilei; fabricarea articolelor din paie si din alte materiale vegetale impletite	203	907	1327	1190	368	507	248	496
17 Fabricarea hartiei si a produselor din hartie	144	117	98	81	61	94	40	60
18 Tiparire si reproducerea pe suporti a inregistrarilor	669	246	232	212	138	138	100	152

19 Fabricarea produselor de cocserie si a produselor obtinute din prelucrarea titeiului	5	3	3	6	8	13	6	2
20 Fabricarea substantelor si a produselor chimice	206	104	121	89	67	127	82	79
21 Fabricarea produselor farmaceutice de baza si a preparatelor farmaceutice	56	15	14	11	4	13	3	5
22 Fabricarea produselor din cauciuc si mase plastice	477	444	399	329	317	315	218	243
23 Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	324	458	393	247	287	309	196	284
24 Industria metalurgica	88	60	60	35	60	59	44	27
25 Industria constructiilor metalice si a produselor din metal, exclusiv masini, utilaje si instalatii	804	948	898	523	651	664	415	570
26 Fabricarea calculatoarelor si a produselor electronice si optice	311	133	79	86	49	60	29	105
27 Fabricarea echipamentelor electrice	158	91	86	49	38	69	57	82
28 Fabricarea de masini, utilaje si echipamente n.c.a.	310	193	203	142	103	139	76	127
29 Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor si semiremorcilor	51	60	103	27	14	90	21	85
30 Fabricarea altor mijloace de transport	32	16	22	12	238	19	27	27
31 Fabricarea de mobila	511	624	537	442	313	355	223	344
32 Alte activitati industriale n.c.a.	345	294	328	172	154	113	100	235
33 Repararea, intretinerea si instalarea masinilor si echipamentelor	409	255	170	175	411	183	117	158
35 Productia si furnizarea de energie electrica si termica, gaze, apa calda si aer conditionat	302	139	90	110	156	83	63	125
36 Captarea, tratarea si distributia apei	29	28	56	27	76	87	58	47
37 Colectarea si epurarea apelor uzate	51	16	22	16	17	33	10	18
38 Colectarea, tratarea si eliminarea deseurilor; activitati de recuperare a materialelor reciclabile	315	263	300	184	391	375	253	240
39 Activitati si servicii de decontaminare	9	10	5	10	11	7	3	3

41 Constructii de cladiri	4819	3700	2558	2399	2081	2603	1465	1909
42 Lucrari de geniu civil	694	693	392	375	342	381	263	350
43 Lucrari speciale de constructii	4568	3150	2544	1824	2004	2042	1065	1761
45 Comert cu ridicata si cu amanuntul, intretinerea si repararea autovehiculelor si a motocicletelor	3180	2487	2311	1629	1689	1731	1133	1550
46 Comert cu ridicata cu exceptia comertului cu autovehicule si motociclete	17175	6452	5793	4752	5168	4564	3554	4405
47 Comert cu amanuntul, cu exceptia autovehiculelor si motocicletelor	16746	12574	10956	14014	15794	15158	10546	8951
49 Transporturi terestre si transporturi prin conducte	3774	5667	3721	3020	3624	3775	2521	2623
50 Transporturi pe apa	37	2	0	2	98	13	12	2
51 Transporturi aeriene	42	7	9	8	8	4	4	8
52 Depozitare si activitati auxiliare pentru transporturi	694	294	232	126	598	172	118	207
53 Activitati de posta si de curier	168	109	141	130	134	115	62	88
55 Hoteluri si alte facilitati de cazare	531	656	1108	522	718	404	285	506
56 Restaurante si alte activitati de servicii de alimentatie	2698	2746	2474	2122	2445	1661	1576	2118
58 Activitati de editare	1252	360	267	210	147	215	158	204
59 Activitati de productie cinematografica, video si de programe de televiziune; inregistrari audio si activitati de editare muzicala	1076	110	76	62	62	82	34	62
60 Activitati de difuzare si transmitere de programe	121	55	66	86	38	60	37	38
61 Telecomunicatii	946	264	233	371	282	238	145	195
62 Activitati de servicii in tehnologia informatiei	3017	995	846	535	435	464	359	552
63 Activitati de servicii informatice	889	252	233	165	112	137	68	158
64 Intermedieri financiare, cu exceptia activitatilor de asigurari si ale fondurilor de pensii	497	304	237	320	396	316	407	212
66 Activitati auxiliare intermedierilor financiare, activitati de asigurare si fonduri de pensii	1278	468	464	345	387	335	268	335
68 Tranzactii imobiliare	4658	1552	1257	1017	1155	841	472	1440

69 Activitati juridice si de contabilitate	2667	987	932	585	648	572	331	851
70 Activitati ale directiilor (centralelor), birourilor administrative centralizate; activitati de management si de consultanta in management	7321	1754	1471	1008	1024	980	516	1197
71 Activitati de arhitectura si inginerie; activitati de testari si analiza tehnica	4091	1881	1692	1309	1104	1182	711	1390
72 Cercetare-dezvoltare	400	61	52	49	30	47	26	45
73 Publicitate si activitati de studiere a pietei	3420	658	578	406	458	427	221	396
74 Alte activitati profesionale, stiintifice si tehnice	1559	591	582	395	460	425	215	463
75 Activitati veterinare	227	243	175	273	260	154	157	170
77 Activitati de inchiriere si leasing	527	286	229	131	137	129	79	191
78 Activitati de servicii privind forta de munca	554	192	214	100	222	99	63	174
79 Activitati ale agentiilor turistice si a tur-operatorilor; alte servicii de rezervare si asistenta turistica	859	242	306	234	322	207	110	173
80 Activitati de investigatii si protectie	655	241	211	199	283	284	145	190
81 Activitati de peisagistica si servicii pentru cladiri	853	384	328	271	304	264	176	332
82 Activitati de secretariat, servicii suport si alte activitati de servicii prestate in principal intreprinderilor	1889	643	631	392	424	383	257	585
85 Invatamant	891	319	343	292	279	273	196	228
86 Actvitati referitoare la sanatatea umana	2375	967	979	858	936	764	693	892
87 Servicii combinate de ingrijire medicala si asistenta sociala, cu cazare	26	7	8	3	3	17	3	5
88 Activitati de asistenta sociala, fara cazare	28	2	10	8	7	10	1	6
90 Activitati de creatie si interpretare artistica	615	112	115	69	71	78	26	76
91 Activitati ale bibliotecilor, arhivelor, muzeelor si alte activitati culturale	44	20	33	18	27	21	10	10
92 Activitati de jocuri de noroc si pariuri	215	121	110	95	99	88	85	78
93 Activitati sportive, recreative si distractive	561	331	241	192	289	175	101	214
95 Reparatii de calculatoare, de articole personale si de uz gospodaresc	881	395	352	333	371	331	206	264
96 Alte activitati de servicii	1772	736	676	619	780	575	464	586

Anexa 22 Număr de IMM-uri active pe activităţi ale economiei naţionale în Regiunea Bucureşti Ilfov

Activităţi ale economiei naţionale	Clase de mărime	Ani							
		2005	2006	2007	2008	2008	2009	2010	2011
		CAEN Rev. 1				CAEN Rev. 2			
TOTAL IMM-uri Bucureşti Ilfov		**103328**	**111213**	**121173**	**129354**	**129354**	**127820**	**117163**	**108234**
Total	0-9 persoane Microîntreprinderi	92738	99198	107947	116052	116052	114874	104906	95175
	10-49 persoane Întreprinderi mici	8486	9754	10793	10835	10835	10695	10138	10808
	50-249 persoane Întreprinderi mijlocii	2104	2261	2433	2467	2467	2251	2119	2251
Agricultura (%)		0.78	0.73	0.75	0.70	0.61	0.64	0.72	0.77
Industrie (%)		9.86	9.32	8.73	9.06	7.61	7.38	7.37	7.34
Construcţii (%)		7.36	7.67	8.42	8.47	10.19	10.40	9.68	9.24
Comerţ (%)		39.09	37.46	35.56	33.97	33.64	32.65	33.22	33.24
Servicii (%)		42.91	44.83	46.54	47.80	47.95	48.94	49.01	49.42

** Sursa: Calcule bazate pe datele oficiale publicate în I.N.S.*

Anexa 23. Productivitatea muncii

	Regiuni	Ani							
		2005	2006	2007	2008	2008	2009	2010	2011
		CAEN Rev.1				CAEN Rev.2			
Valoarea adăugată brută (VABR) - milioane lei	**România**	255232,7	304269,8	368356,3	458535,5	458535,5	450979,1	466397,0	487733,2
	Bucureşti - Ilfov	57379,3	68433,5	84592,2	116070,4	119334,4	111811,5	116832,8	129813,4
	Bucureşti	51653,5	60777,8	75676,5	104302,6	107645,5	100214,0	105406,6	117213
	Ilfov	5725,8	7655,7	8915,7	11767,8	11688,9	11597,5	11426,2	12600,4
Populaţia ocupată civilă - mii persoane	**România**	8390,4	8469,3	8725,9	8747,0	8747,0	8410,7	8371,3	8365,5
	Bucureşti - Ilfov	1062,1	1130,1	1211,7	1281,7	1281,7	1220,3	1214,8	1224,5
	Bucureşti	931,9	990,4	1062,3	1122,1	1122,1	1064,3	1057,6	1062,0
	Ilfov	130,2	139,7	149,4	159,6	159,6	156,0	157,2	162,5
Productivitatea muncii (milioane lei RON / mii pers. sau mii lei RON / pers.)	**România**	30,42	35,93	42,21	52,42	52,42	53,62	55,71	58,30
	Bucureşti - Ilfov	54,02	60,56	69,81	90,56	93,11	91,63	96,17	106,01
	Bucureşti	55,43	61,37	71,24	92,95	95,93	94,16	99,66	110,37
	Ilfov	43,98	54,80	59,68	73,73	73,24	74,34	72,68	77,53

**Sursa: INSSE: www.insse.ro şi Eurostat – februarie 2014*

Anexa 24. Clustere în Regiunea Bucureşti Ilfov

Cluster	Domeniu de activitate	Oraş	Contact
ELINCLUS Inovative Cluster	Electronică	Universitatea Politehnică Bucureşti	Ioan Plotog Tel. 0040-745186950 E-mail: ioan.plotog@elinclus.ro
Romanian Textile Concept Cluster Bucharest	Textile - Îmbrăcăminte	Calea Moşilor 270 Bucureşti	Sara Wechsler Tel 0040-722281625; 0788285737 E-mail: sara@impextrading.ro www.tanex.ro
IND AGRO Pole Bucharest	Industria alimentara	Bdul Ion Ionescu de la Brad 6 Bucureşti	Cornelia Muraru Ionel Tel: 0040-742226193 E-mail: cornelia.muraru@gmail.com www.inma.ro
Românian Aerospace Cluster Bucharest	Industria aerospaţiala	Erou Iancu de Hunedoara 126A CTT Băneasa Bucureşti	Simion Dascalu Tel: 0040-723014664 Tel 0040-21-2600093 E-mail: simion_dascalu@yahoo.com
ALL ELECTRIC Pole	Inginerie electrica	Splaiul Unirii 313 Bucureşti	Florin Tudorache Tel 0040-740114104 E-mail: tudorache@citicpe.ro
MECATREC Regional Cluster	Mecatronică	Sos. Pantelimon 6-8 Bucureşti	Gheorghe I.Gheorghe Tel: 021-2523068/69 E-mail: cefin@cefin.ro E-mail: incdmtm@incdmtm.ro
SIS-AUTOM- înT-POL Bucureşti	Sisteme de Automatizare Integrate	Calea Floreasca 169 Bucureşti	Florian Udrescu Tel: 021-3161616 Fax 021-3161620 E-mail: udrescu@ipa.ro

**Sursa: Ministerului Economiei Comerţului şi Mediului de Afaceri – Direcţia Politici Industriale*

Anexa 25. Decizie 161659/2013 MMSC privind neîncadrarea PDR-BI 2014-2020 sub prevederile HG 1076/2004 privind stabilirea procedurii de evaluare de mediu pentru planuri şi programe.

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MEDIULUI ŞI SCHIMBĂRILOR CLIMATICE

Direcţia Evaluare Impact şi Controlul Poluării

Nr. înreg.: 161659 / OP / 03.10.2013

Către: Direcţia Autoritatea de Management pentru Programul Operaţional Regional – Ministerul Dezvoltării Regionale şi Administraţiei Publice

În atenţia: Domnului Cătălin SURDEANU – Director

Referitor la: adresa nr. 78085/30.09.2013 – Planurile de Dezvoltare Regională

Stimate Domnule Director

Ca urmare a adresei dvs. 78085/30.09.2013 referitoare la aplicarea procedurii de evaluare de mediu pentru Planurile de Dezvoltare Regională, vă informăm că acestea nu se supun prevederilor H.G. nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri şi programe, deoarece nu îndeplinesc criteriile prevăzute la art. 2 lit. c) (i), în sensul că:

- nu se elaborează/pregătesc de către o autoritate la nivel naţional, regional sau local, ci de Agenţiile pentru Dezvoltare Regională (organisme neguvernamentale, non-profit şi de utilitate publică);
- nu se adoptă de către o autoritate la nivel naţional, regional sau local, ci de Consiliul pentru Dezvoltare Regională (structuri parteneriale extinse formate din preşedinţii Consiliilor Judeţene şi reprezentanţi ai Consiliilor Locale municipale, orăşeneşti şi comunale).

Cu stimă,

Director,

Octavian PĂTRAŞCU

B-dul Libertăţii nr. 12, Sector 5, Bucureşti Tel.: 004 021 408 95 95, Fax: 004 021 318 04 21 www.mmediu.ro